

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ (1920 – 2015 рр.)



ІСТОРІЯ ТА ЗДОБУТКИ

*Знання – це свобода та незалежність, бо освічена людина людина не піддається маніпулюванню.
Знання – це найсильніша зброя, бо освічена людина здатна вщент розбити будь-яку брехню.
Знання – це майбутнє, бо освічена людина знає як змінити світ на краще.*

УДК 378.014.15(09):63(477.53)
ББК 74.03 : 63 (4Укр)-(4Пол)
П 52

Відповідальний за випуск:
Аранчій В.І., кандидат економічних наук, професор

Авторський колектив: Аранчій В.І., Кочерга А.А., Опара М.М., Капаєва Л.М., Якименко М.А.

В книзі опубліковані матеріали, подані керівниками відповідних структурних підрозділів академії.

**Полтавська державна аграрна академія (1920-2015 рр.):
Історія та здобутки / Аранчій В.І., Кочерга А.А., Опара М.М.,
Капаєва Л.М., Якименко М.А. – Полтава, 2015. – 408 с., іл.**

На основі архівних джерел висвітлено зародження і розвиток професійної сільськогосподарської освіти на Полтавщині. Логічним результатом цього процесу стало перетворення колишньої школи садівництва і городництва на технікум, а згодом – на сільськогосподарський інститут (нині – Полтавська державна аграрна академія). Охарактеризовано сучасну структуру та досягнення Полтавської державної аграрної академії.

Книга призначена для викладачів і студентів, усіх, хто цікавиться історією становлення та розвитку вищої аграрної освіти на Полтавщині.

ГІМН ПОЛТАВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АГРАРНОЇ АКАДЕМІЇ

*Слова Анатолія Лихошвая і Анатолія Опрі
Музика Ігоря Горбачова*

Велично й тепло нас завжди стрічає
Аграрна академія – храм науки й знань.
Студенти вчаться, досвід творчо набувають
У здійсненні своїх окрилених бажань.

Приспів:

У храмі знань з повагою вклоніться
Його наставникам-творцям.
На вірність храму, друзі, присягніться,
Щоб не згасав святий вогонь в серцях.

Шануймо наших вчених і студентів,
Що на олтар науки присвячують життя,
В ім'я заможної, щасливої України —
Ми живемо й будуєм наше майбуття.

Приспів:

У храмі знань з повагою вклоніться
Його наставникам-творцям.
На вірність храму, друзі, присягніться,
Щоб не згасав святий вогонь в серцях.

Слався працею натхненною,
Полтавська державна
аграрна академіє!

ВСТУПНЕ СЛОВО РЕКТОРА



Минають роки, десятиліття, змінюються покоління та незмінною залишається суть вищого аграрного закладу – підготовка висококваліфікованих спеціалістів для сільського господарства.

95 років пройшло з того часу, коли в далекому 1920 році, було закладено підвалини одному зі старіших аграрних закладів нашої держави – Полтавському сільськогосподарському інституту.

Багата, часто неприхильна до його долі, історія вузу. Непрості роки його становлення, голодомор 1932-1933 років, Велика Вітчизняна війна, нелегкі роки післявоєнної відбудови. Та, дякуючи самовідданій праці колективу вузу, він вистояв, подолав усі складнощі і перетворився в потужний вищий навчальний заклад, що нині називається – Полтавська державна аграрна академія.

Сьогодні академія – це солідний навчально-науково-виробничий комплекс, до складу якого входять чотири коледжі, три технікуми. Він має висококваліфікований кадровий потенціал, належну матеріально-технічну базу, розвинуту інфраструктуру.

Але життя не стоїть на місці, сучасне аграрне виробництво потребує фахівців нової формації. Тому в академії іде пошук шляхів модернізації навчального процесу, науково-дослідної роботи, надання максимальної уваги практичній підготовці студентів з тим, щоб поставити вуз на рівень передових закладів нашої країни та Європи.

95 років – солідний вік, зроблено надто багато. В короткій передмові неможливо охопити все досягнуте. Невипадково не називаю жодного прізвища, вони будуть згадані, незалежно від вчених ступенів, вчених звань, посад, у відповідних розділах. Адже кожен із них у свій час – цеглинка по цеглинці будував цю величну споруду – храм аграрної науки.

Знайомство з історією Полтавської державної аграрної академії дає змогу впевнитися: тут створено висококваліфікований науково-педагогічний колектив та сучасна матеріально-технічна база, що дає можливість готувати фахівців, конкурентоздатних на світовому ринку товарів і послуг, які зможуть працювати в нових умовах.

Оглядаючи історію вузу, приємно констатувати, що з його стін вийшло понад 50 тисяч фахівців, які трудилися і трудяться в різних куточках України і колишнього Радянського Союзу, а на Полтавщині немає жодного села, де б не було наших випускників.

Ми живемо не в прості часи, та колектив вузу готовий здолати будь-які труднощі. Будемо продовжувати розвивати й збагачувати славні традиції свого навчального закладу, рухатися вперед, готувати спеціалістів, які б сприяли підвищенню економічного потенціалу аграрної галузі і на цій основі гарантували продовольчу безпеку нашої держави.

В.І. Аранчій, ректор академії, професор

ІСТОРІЯ

Діяльність вищого навчального закладу до 1941 року

Скасування у 1861 році кріпосного права на території колишньої Російської імперії, до складу якої в той час входила й Полтавщина, зумовило суттєві зміни в усіх сферах суспільного життя, включаючи економічну. Необхідність захисту внутрішнього ринку від конкуренції імпортової продукції вимагала невідкладних заходів щодо підвищення якості як промислових, так і сільськогосподарських товарів, тим більше, що боротьба за ринки збуту поступово почала охоплювати практично увесь світ. Одним із засобів підвищення якості продукції є, як відомо, використання досягнень науково-технічного прогресу безпосередніми товаровиробниками. Таким чином, питання загальної й, передусім, професійної освіти широких мас населення після 1861 року набуло особливої актуальності.

Перші спроби використання наукових досягнень у практичній роботі сільських господарів Полтавщини припадають на 1865 рік, коли група громадських діячів нашого краю створила у м. Полтава сільськогосподарське товариство, яке очолив Василь Кочубей. Його диканський маєток мав у своєму складі не один десяток тисяч десятин (одна десятина = 1, 0954 га). Просвітницька діяльність цього товариства була одним із основних напрямів його роботи. У зв'язку з цим варто згадати організацію видання членами сільськогосподарського товариства у 1867 році першого на Полтавщині наукового сільськогосподарського збірника. Проте до організації професійної освіти було ще далеко. Лише наприкінці XIX ст. царський уряд зрозумів, що одними науково-популярними публікаціями у центральних і регіональних друкованих органах не обійтися – потрібні були фахівці своєї справи, які б могли на місцях організувати сільськогосподарське виробництво з широким використанням найновіших досягнень науки і техніки.

Полтавська губернія в цей період була аграрною. В губернському центрі розуміли необхідність розвитку аграрної освіти та науки і, в першу чергу, таке розуміння вивляли представники земств.

Перші заяви земства про необхідність відкриття у Полтаві сільськогосподарської школи відносяться до 1887 року, коли губернські збори звернулися до міської думи з проханням виділити для майбутньої школи 30 десятин землі. Одержавши позитивну відповідь щодо території, земство вирішило підвищити статус майбутньої школи, і звернулось із проханням до Міністерства внутрішніх справ Росії дозволити відкрити у Полтаві сільськогосподарський інститут, але відповідь була негативною. Проте Полтавська губернія, як важливий аграрний регіон, потребувала підготовки сільськогосподарських кадрів.

На рубежі XIX і XX століть Полтавська губернія мала значну за обсягом територію з численним населенням. Згідно із загальним переписом населення 1897 року, територія Полтавщини налічувала 43 844 квадратних версти

(верста = 1,0668 км). Із загальної кількості мешканців краю (2 781 151) сільським господарством займалося близько 90 відсотків людей.

Статистикою Міністерства внутрішніх справ у 1878 році було встановлено, що з усіх 4 052 814 дес. сільськогосподарських угідь під оранкою перебувало 2 760 485 дес. (68,1 %). Водночас дворянам, яких налічувалося 10 187 осіб, належало 1 726 773 дес. (42,6 %) усієї землі, тоді як середній наділ на селянську душу чоловічої статі складав у 1880 році 3,1 десятини. Примітивна сільськогосподарська техніка і відстала, порівняно з передовими західноєвропейськими країнами, агрокультура у поєднанні з високим рівнем оподаткування так званих непривілейованих станів зумовлювали низьку ефективність виробництва. Статистичні дослідження сільськогосподарських товаровиробників, проведені наприкінці XIX ст. відповідними органами Міністерства внутрішніх справ, показали, що прогрес у цій сфері був незначним. У 1889 році, наприклад, чистий залишок зернових культур із розрахунку на одну душу мешканців Полтавщини становив 13,6 пуда (пуд = 16 кг); у 1890 р. – 22,4 пуда; у 1891 р. – 20,4 пуда; у 1892 р. – 18,1 пуда. Це при тому, що згідно з розрахунками земських економістів, для задоволення життєво необхідних потреб людини 18 пудів «явно недостатньо».

Поряд із такою проблемою, як низька врожайність, прямим наслідком якої було напівголодне, а нерідко – й голодне існування основної маси населення, далеким від ідеалу був стан справ і у тваринництві. Тогочасна (1889 р.) статистика зафіксувала на Полтавщині 1 473 055 голів овець, 891 288 голів великої рогатої худоби, 338 538 голів свиней і 218 999 голів коней. Через неналежне утримання й відсутність достатньої кількості ветеринарних лікарів десятки тисяч тварин щорічно гинули від численних хвороб. Отже, як у рослинництві, так і в тваринництві Полтавщини наприкінці XIX ст. виникли такі проблеми, які не можна було розв'язати без втручання професіоналів, яких готували у відповідних навчальних закладах. Типовим для того часу явищем було те, що ініціатива у справі розв'язання нагальних суспільних проблем належала місцевим органам самоуправління, повноваження якого були визначені відповідним законом від 1 січня 1864 року.

Про відкриття аграрної академії полтавська громада (однією з перших на теренах Російської імперії) почала клопотатися ще в 1885 році. Тоді постало питання про створення сільськогосподарського інституту в Полтаві.

Перші заяви полтавців про необхідність відкриття у Полтаві сільськогосподарської школи датуються 1887 роком, коли губернські збори звернулися до міської думи з проханням виділити для майбутньої школи 30 дес. землі.

Одержавши позитивну відповідь щодо території, полтавці вирішили підвищити статус майбутньої школи, звернувшись із проханням до Міністерства внутрішніх справ Росії дозволити відкрити у Полтаві сільськогосподарський інститут, проте відповідь була негативною. Формальною причиною відмови стала відсутність у Полтаві необхідного приміщення.

Полтавці виявилися наполегливими, запропонувавши вищезгаданому міністерству дати згоду на відкриття інституту в Ромнах, «де є готові і зручні будинки». На цей раз полтавці взагалі не одержали будь-якої відповіді.

Задача высшего агрономического учебного заведения должна быть двоякого рода. Высшее учебное заведение должно съ одной стороны давать юношамъ, въ немъ обучающимся, тотъ высшій циклъ знаній, до котораго достигла наука въ избранной или спеціальности, и развить въ нихъ способность къ самостоятельному научному изслѣдованію, для того чтобы въ будущей своей дѣятельности они могли разрѣшать весьма сложныя теоретическія и практическія пролеммы не на основаніи одного только шаблоннаго приложенія тезисовъ, заученныхъ изъ учебниковъ, что особенно важно въ области столь мало разработанной наукою, какъ та, въ которой вращается сельское хозяйство. Съ другой стороны высшее учебное агрономическое заведение должно явиться и мѣстомъ для самостоятельныхъ научныхъ изслѣдованій во всѣхъ отрасляхъ человѣческаго вѣдѣнія, соприкасающихся съ сельскимъ хозяйствомъ. А такъ какъ область естественныхъ явленій, съ которыми имѣетъ дѣло сельское хозяйство, отличается особеннымъ разнообразіемъ, въ значительной степени, зависящимъ отъ климатическихъ и иныхъ условій каждой мѣстности, то въ каждой такой мѣстности можетъ вполне производительно функционировать лишь мѣстное высшее агрономическое учрежденіе.

*Витяг із клопотання про відкриття
вищого навчального агрономічного закладу*

Полтавське губернське земство 2 грудня 1909 року знову подало клопотання про заснування в місті Полтава на честь 200-річчя перемоги в Полтавській битві – вищого учбового сільськогосподарського закладу та присвоєння йому найменування Петровського (на честь царя Петра I).

высшее агрономическое учебное заведение для испытанія и приложенія на практикѣ теоретически добываемыхъ истинъ, по необходимости должно обзаводиться собственнымъ образцовымъ хозяйствомъ, съ которымъ должно находиться въ *непрестанномъ* общеніи; оно должно быть устроено по типу такъ называемыхъ Академій

Витяг з клопотання (мотивація щодо статусу в якості академії)

Если сельско-хозяйственное общество согласится съ соображеніями, изложенными выше, то я имѣю честь предложить Обществу:

1) Возбудить предъ г. Министромъ Земледѣлія и Государственныхъ Имуществъ ходатайство о томъ чтобы въ г. Полтавѣ или въ ближайшихъ его окрестностяхъ въ возможно непродолжительномъ времени открыто было высшее агрономическое учебное заведеніе; 2) Для подробнаго мотивированія этого ходатайства избрать Комиссію изъ компетентныхъ лицъ и 3) Просить Полтавское губернское земское собраніе, Полтавское уѣздное земское собраніе и городскую Думу г. Полтавы поддержать предъ правительствомъ означенное ходатайство и предложить послѣднему извѣстную матеріальную помощь изъ мѣстныхъ средствъ, въ размѣрѣ, соответствующемъ тѣмъ крупнымъ затратамъ, которыя должно будетъ понести при устройствѣ проектируемаго учебнаго заведенія само правительство.

Н. Г. Кулябко-Корецкій.

Витягъ изъ клопотанія про відкриття вищої агрономічної установи

Проте імперський центр твердо стояв на своєму. Не маючи можливості організувати роботу вищого сільськогосподарського навчального закладу, полтавці змушені були обмежитися діяльністю нижчої школи садівництва і городництва, місце для якої міська дума відвела в околицях Полтави, де свого часу знаходилося село Павленки. Сподіваючись на допомогу уряду у фінансуванні витрат щодо утримання школи, Полтавське губернське земство 16 серпня 1894 року уклало відповідну угоду з департаментом землеробства Міністерства землеробства і державних маєтностей.

Угода передбачала права й обов'язки обох сторін, найважливішими з яких були такі:

1. Полтавське губернське земство зобов'язувалося влаштувати на належній йому землі площею 17 дес. 1800 кв. сажень (сажень = 2,133 м) нижчу школу садівництва, городництва і лісорозведення 2-го розряду й утримувати цю школу протягом 10 років від дня відкриття, тобто з 1 січня 1895 р. по 1 січня 1905 р.

2. Департамент землеробства зобов'язується відпускати Полтавському земству щорічно протягом десяти років із дня відкриття школи допомогу на утримання її по одній тисячі п'ятсот рублів із суми державного казначейства.

3. Якщо протягом якогось року число учнів буде менше п'ятнадцяти, то департаменту надається право зменшити розмір допомоги. За умови наявності упродовж кількох років учнів менше 15, департамент (із дозволу міністра землеробства і державних маєтностей) одержував право закрити школу.

Таким чином, після Московського та Ново-Олександрійського сільськогосподарських інститутів, Полтавський інститут мав стати третім вищим учбовим закладом у Росії. Та цього не відбулося, оскільки згадане клопотання також було відхилене Державною Думою.

Штат школи, затверджений міністром землеробства і державних маєтностей 20 грудня 1894 р., нараховував 4 особи. Одночасно було затверджено і «Статут Полтавської нижчої школи садівництва і городництва 2-го розряду, створеної у передмісті Полтави «Павленках» Полтавським губернським земством».

Зарахування до складу учнів здійснювалося з дотриманням певних умов. Перша з них – належність учнів до так званих сільських станів Полтавської губернії і вік не менше 14 років. Від вступників вимагалось знання загальноосвітніх предметів в обсязі курсу початкових народних училищ. Зарахування після складання відповідних іспитів здійснювалось у січні, а випуск – у грудні. Термін навчання – три роки. До числа загальноосвітніх предметів було віднесено Закон Божий, російську мову, арифметику, каліграфію з кресленням і церковний спів. Спеціальними дисциплінами передбачалося: 1) пояснення найважливіших явищ природи; 2) садівництво, городництво та інші галузі сільського господарства; 3) вчення про корисні та шкідливі рослини і тварини.

Викладання спеціальних предметів здійснювалося згідно з програмами, затвердженими Міністерством землеробства і державних маєтностей, а загальноосвітніх – міністром народної освіти для початкових училищ.

Навчання у школі розпочалось 8 вересня 1895 року. Діяльність школи протягом кількох років виявилася досить ефективною, що дало підстави відповідним органам підвищити у 1900 році її статус до школи першого розряду, а в 1912 році вона отримала ще вищий рівень – рівень училища. Термін навчання був збільшений до чотирьох років (перший рік – підготовчий), а його випускники одержували кваліфікацію інструктора «овочівництва, декоративного садівництва, городництва та бджільництва». Училище одержало загальнодержавне визнання, беручи участь у всеросійських сільськогосподарських виставках зі своїми експонатами у галузі плідництва. Окрім загальноосвітніх предметів учні старших курсів вивчали такі вузькоспеціальні, як технічну переробку продуктів, бухгалтерський облік, ентомологію, правознавство, землевпорядкування, ботаніку, зоологію тощо. Практичні навички учні мали змогу одержувати на своїй дослідній ділянці площею 23 десятини, вирощуючи на ній не лише численні садові дерева, але й городні культури, а саме: капусту, буряки, картоплю, огірки, гарбузи, помідори, сельдерей, баклажани, перець, горох, квасолю, цибулю, спаржу, щавель тощо. Навчання, навчальні посібники і харчування були для усіх учнів безкоштовними. Станом на 1 січня 1915 року в училищі нараховувалося 84 учні та 15 осіб викладачів і адміністративно-технічного персоналу.

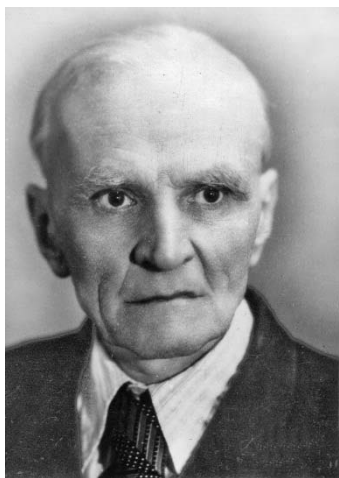
У 1916 році історія ще раз надала Полтавській губернії шанс мати свій аграрний вищий учбовий заклад. Саме тоді, під час першої світової війни, вирішувалася доля одного з найбільших сільськогосподарських інститутів

Росії – Ново-Олександрійського. Він був розташований у Польщі і з метою збереження від захоплення німцями його необхідно було евакуювати у глиб Росії. Полтавське губернське земство виступило з ініціативою про переведення даного інституту до Полтави. Проте Державна Дума не погодилася з цим, вирішивши за доцільне перевести інститут до м. Харкова.

Зі зміною в Росії суспільно-політичного устрою нова влада знову повертається до ідеї організації інституту в Полтавській губернії. У період існування Української держави уряд гетьмана П. Скоропадського у 1918 році обговорював питання про відкриття в Полтаві сільськогосподарського інституту. Однак падіння гетьманату в листопаді цього ж року не дало змоги реалізувати даний проект.

У травні 1919 року спеціальна комісія у складі представників губернського земельного відділу, Полтавської дослідної станції та агрономів колишнього губернського земства за сприяння губернського відділу народної освіти розробила план організації сільськогосподарського інституту в Диканьці на базі маєтку Кочубея. Окрім агрономічного, у новоствореному вищому навчальному закладі повинен був існувати й факультет сільськогосподарської технології, базу для якого передбачалося створити на основі садово-городньої школи, поміщицьких маєтків у селах Жуки, Дячкове і Диканька. Проте у 1919 році майже всі так звані «дворянські гнізда» були пограбовані й спалені, що не дало змоги використати їх у якості матеріальної бази майбутнього інституту. Тому, розпорядженням губвиконкому від 23 червня 1920 року приймається рішення про відкриття в Полтаві при Вищій робітничій школі факультету садівництва та городництва.

Прийом на факультет було оголошено у вересні, а навчальний процес розпочався у листопаді 1920 року. Усього зараховано 49 студентів. До штату увійшов 21 викладач та три технічні працівники. Серед фундаторів факультету – Є.П. Рекало, О.П. Бондаренко, В.І. Сазанов, Г.С. Оголевець, М.І. Гавриленко, М.М. Самбікін, Д.О. Оглоблін та інші.



М.І. Гавриленко



О.П. Бондаренко

Це були не лише знавці своєї справи, високоерудовані викладачі, а й чудові люди, які залишили по собі унікальні підручники, колекції, збірники.

ВЫСШАЯ РАБОЧАЯ ШКОЛА

ПОЛТАВА.

РАБОЧИЙ ДВОРЕЦ.

Высшая Рабочая Школа есть учебное заведение, представляющее собой совокупность учреждений научно-учебного, учебного и просветительного характера.

Своей задачей Школа ставит: а) подготовку квали-

фицированных работников в различных областях народного хозяйства и просвещения, начиная от высшей квалификации до высшей; б) подготовку к высшему специальному и общему образованию; в) распростра-

нение культуры среди рабочих масс в широком масштабе; г) научное исследование и изучение технических, сельскохозяйственных и социально-экономических вопросов.

Для осуществления указанных целей Высшая Рабочая Школа учреждает в настоящее время факультеты: **технический, сельскохозяйственный, социально-экономический и краткосрочные профессиональные курсы.**

Технический факультет готовит мастеров по электротехнике, по уходу за паровыми машинами и двигателями внутреннего сгорания, по строительному делу, по обработке металлов и по сел.-хоз. машиностроению.

Сельскохозяйственный факультет готовит инструкторов по полеводству, животноводству, садоводству, огородничеству и друг. отраслям сельского хозяйства.

Социально-экономический факультет делится на специальное отделение и отделение по популяризации социально-экономических гуманитарных наук.

Специальное отделение соц.-эконом. факультета готовит сметоводов, казначейских работников, статистиков, кооператоров и др. работников народного хозяйства.

Отделение по популяризации социально-экономических и гуманитарных наук стремится дать слушателям необходимый научный материал для выработки законченного мировоззрения.

Усвоившие полный курс того или иного факультета получают знания в объеме необходимом для поступления в высшие учебные заведения.

Учебный курс в В. Р. Школе продолжается от 2-х до 3-х лет, фактических занятий на отдельных факультетах в восемь месяцев на подготовительном отделении для лиц, не имеющих достаточного образовательного ценза.

Преподаваемые предметы разделяются на общеобразовательные и специальные. Общеобраз. предметы читаются на подготовительном отделении, на первом и частично на вторых курсах спец. факультетов. Специальные предметы читаются, начиная со 2-го курса. Преподавание на факультетах производится по семестрам и циклам.

УЧЕБНЫЙ ПЛАН.

I. Подготовительное отделение.

(2 семестра по 4 месяца).

1) Математика. 2) Родной язык. 3) Всеобщая география. 4) Всеобщая история. 5) Естественные науки.

II. Технический факультет

(4 семестра по 5 месяцев).

1) Алгебра. 2) Геометрия. 3) Тригонометрия. 4) Физика с химией. 5) Лабораторные занятия по физике. 6) Украинский или русский язык. 7) Проф. гигиена и охрана труда. 8) История проф. движения. 9) Начала полит. экономии. 10) Промышлен. география. 11) Техническое рисование. 12) Техн. черчение. 13) Основы технологии материалов. 14) Основы машиностроения. 15) Электротехника. 16) Упражнения по электротехнике. 17) Слесарно-механическая мастерская. 18) Электротехническая мастерская. 19) Спец. мастерская. 20) Основы механики. 21) Уход и монтаж машин. 22) Механическая технология. 23) Сельскохозяйственное машиностроение. 24) Составление смет. 25) Технология строят. материалов. 26) Части зданий. 27) Строит. механика. 28) Отопление зданий. 29) Спец. сооружения.

Имеется 5 отд.: электротехническое, теплотехническое, по обработке металлов, по сельскохозяйственному и строительному.

С III семестра начинается специализация по группам: стационарных и линейных рабочих, телеграфистов, комечаров, машинистов, обработчиков резцом, давлением, плугов и борон, молотилок различных сооружений.

III. Сельскохозяйственный факультет.

(6 семестров по 4 месяца).

1) Математика. 2) Неорганич. химия. 3) Ботаника. 4) Зоология. 5) Всеобщая история. 6) История культуры. 7) География. 8) Минералогия и геология. 9) Общественное. 10) История литературы. 11) Физика. 12) Природные богатства Украины. 13) Органич. химия. 14) Физиология растений. 15) Физиология животных. 16) Миророботство. 17) Почвоведение. 18) Низшая геодезия. 19) Сельск. статистика. 20) Общее земледелие. 21) Учение об удобрениях. 22) С.-х. машины и орудия. 23) Основы главной части земледелия. 24) Общее животноводство. 25) Основы частного животноводства. 26) Общественная агрономия и методы орошения: возделывания. 27) С.-х. экономия. 28) Сел.-хоз. кооперация. 29) Организация хозяйства. 30) Фитопатология. 31) Эпизоология. 32) Семеноводство и селекция с.-х. растений. 33) Частное земледелие. 34) Парниковое дело. 35) Огородные культуры. 36) Огородное семеноводство и учение о селекции. 37) Тех. переработка овощей и плодов. 38) Садоводство и плодородство. 39) Спец. курсы по отдельным отраслям (животноводство, молочное дело, свиноводство, овцеводство и т. д.).

После II и IV семестров — летние практ. занятия по ботанике, зоологии, минералогии, качествен. и колич. анализу, геодезии и т. д.

С V семестра начинается специализация по группам: полеводства, огородного семеноводства, переработки овощей, садоводства и животноводства.

IV. Социально-экономический факультет.

(6 семестров по 4 месяца).

а) Специальное отделение.

1) Родной язык и литература. 2) Математика. 3) Природоведение. 4) Общественное. 5) История всеобщая. 6) Всеобщая литература. 7) Графическое искусство. 8) Бухгалтерия. 9) Статистика. 10) Эконом. география. 11) Кооперация. 12) Финансы. 13) Технология. 14) Госуд. хозяйство. 15) Новые языки (необяз.).

б) Отделение по популяризации.

I цикл. 1) Полит. экономия. 2) Общий ход развития мировой культуры. 3) Мироздание. 4) Биология. 5) Введение в философию. 6) Введение в социологию. **Необязательные предметы:** 1) История Украины. 2) Введение в литературу. 3) География. 4) Теория и история проф. движения. 5) История еврейского народа. 6) История реал. движения в России. 7) Гигиена. 8) Практич. занятия.

II цикл. 1) Статистика. 2) Рабочий вопрос. 3) История эконом. бита. 4) Литература. 5) Теория права и госуд. право. 6) История социализма. 7) Главнейшие направления в искусстве. **Необязательные предметы:** 1) История России. 2) История Зап. Европы. 3) История укр. литературы. 4) История еврейской литературы. 5) Значение иностранных рынков в народн. хозяйстве. 6) Денежное обращение. 7) Эконом.-география. 8) Практич. занятия по полит. экономии, литературе и истории.

III цикл. 1) Спец. курсы по полит. экономии и литературе. 2) Практич. занятия по полит. экономии и литературе. 3) Психология. 4) Эволюция дух. культуры.

УСЛОВИЯ ПРИЕМА.

Слушателями Высшей Рабочей Школы могут быть все желающие обоего пола, достигшие 16-ти лет.

В первую очередь в Школу принимаются делегированные проф. союзами, с.-х. обществами и заинтересованными госуд. учреждениями, во вторую очередь — членами проф. союзов и лица сельскохозяйственного труда, в третью очередь — все желающие граждане, подавшие заявление в Совет Высшей Рабочей Школы.

Для поступления на подготовительное отделение

Высшей Рабочей Школы требуется знание четырех действий над простыми и именованными числами и умение устно и письменно излагать свои мысли.

Для определения на какой семестр того или иного факультета учащиеся могут быть зачислены, поступающие подвергаются испытанию в комиссии преподавателей.

Слушатели, делегированные организациями или учреждениями на все время обучения в Школе, не ко-

гут иметь какой-либо службы и получают социальное обеспечение от государства.

Слушатели, совмещающие ученье со службой в учреждениях и предприятиях, освобождаются от работы на 2 ч. (лица занятые 6 ч.) на 4 часа (лица занятые 8 ч.) на все время обучения в Школе.

Для зачисления в слушатели Школы, необходимо заполнить анкету и приложить командировочное удостоверение от союзов, учреждений или организаций.

УПРАВЛЕНИЕ.

Во главе Высшей Рабочей Школы стоит Совет, направляющий учебную и практич. деятельность Школы.

Совет состоит из всего состава факультетских преподавателей — представителей от разного рода краткосрочных курсов, устраиваемых Школой, в количестве не более двух, одного представителя от Губ. От. Нар. Образ., двух представителей от Губ. Бюро профес. союзов и представителей от учащихся в количестве не менее двух от каждого факультета.

Исполнительным органом Совета Выс. Раб. Школы является президиум в лице председателя, товарища его, секретаря и декана факультетов.

Всех внутренней учей, учебной и хоз. жизнью факультетов ведают факультетские Советы и Советы отделений, состоящие из всего состава факультетских преподавателей, лаборантов, слушателей в количестве

Председатель Школьного Совета Н. Матвеев.

2-х человек и представителей заинтересованных учреждений и организаций (Совнархоз, Земотдел и соответствующих производственных проф. союзов), по одному от каждой организации или учреждения.

Постановления факульт. Совета и Совета Высш. Раб. Школы проводит и знает декан факультета и его помощник.

За Секретаря М. Бальф.

Прием заявлений производится до 1 Ноября 1920 г.

г. Полтава 15 Октября 1920 г.

Розпорядження губвиконкому від 23 червня 1920 року про створення при Вищій робітничій школі сільськогосподарського факультету

Сільськогосподарський факультет мав у своєму складі три секції: рільничу, садово-городню та тваринництва. Курс навчання мав тривати три роки. Деканом затверджено колишнього агронома губернського земства Ю. Оголевця. Розміщувався факультет у будинку Вищої робітничої школи, а заняття проводилися у різних приміщеннях, включаючи й пролетарський (нині краєзнавчий) музей.

Однак злиденна матеріальна база та відсутність висококваліфікованих фахівців не давали можливості готувати високопрофесійних спеціалістів і тому місцева влада шукала шляхи розв'язання існуючих у цій сфері проблем.

Губернський відділ народної освіти 29 вересня 1920 року прийняв постанову «Про перетворення сучасної школи на технікум з правами вищої технічної освіти». У 1921 році факультет реорганізують спочатку в сільськогосподарський, а згодом – в агрокооперативний технікум. Термін навчання у садовому технікумі передбачався таким же, як і раніше – три роки (а з урахуванням підготовчого класу – чотири). Щодо викладацького складу, то суттєвих змін у цьому плані не відбулося.

Початок навчального року в реформованому на основі садово-городнього училища технікумі «з правами вищої технічної освіти» показав, що змін у навчальному процесі відповідно до нового статусу не відбулося. Назва змінилась, а зміст навчання – ні. І тому у 1922 році садовому технікуму було повернуто попередню назву – садово-городня професійна школа.

Тим часом Народний комісаріат освіти продовжував шукати шляхи вдосконалення професійної освіти, висунувши ідею організації у Полтаві політехнікуму, де на кінець 1920 року вже існувало три технікуми (технічний, землевпорядний і садовий). Проект вражає своєю грандіозністю, адже до його складу в якості матеріальної бази планувалося включити колишні поміщицькі маєтки у селах Чутовому, Горбанівці та Яківцях. На базі Яківчанської економії, яка до 1917 року була відомою як один із центрів розведення молочної худоби, планувалося відкрити зоотехнічний технікум. У Горбанівській, завдяки наявності там насінневої станції, «є можливість відкрити технікум із відділом насінництва, рослинництва і рибальства». У селищі Чутовому автори проекту вважали можливим заснувати технікум, який би спеціалізувався на підготовці фахівців із виробництва цукру, крохмалю і «пов'язаного з цими процесами винокуріння». Що ж до губернського центру, тут планувалося відкрити ветеринарний технікум, враховуючи наявність у Полтаві ветеринарної лікарні та ветлабораторії при місцевій стайні. Таким чином, автори проекту дійшли висновку: «У Полтаві виникає центральний політехнікум із відділеннями: землевпорядним, садово-городнім, зоотехнічним, агрономічним, сільськогосподарської технології і ветеринарним». Згідно з попередніми розрахунками для реалізації намічених планів потрібно було виділити 28 млн. 500 тис. карбованців. Влада обмежилася більш скромними заходами – перетворення згаданого факультету вищої робітничої школи у сільськогосподарський технікум, заняття в якому розпочалися у жовтні 1921 року. Загальна кількість учнів становила 184 особи. Завідувачем технікуму було призначено Євгена Рекала. Місцева влада виділила для технікуму 8 кімнат колишньої першої чоловічої гімназії (нині – СШ № 3 м. Полтави).

Технікум не мав спеціалізованих лабораторій, а бібліотека складалася з тридцяти книжок, що їх придбав свого часу факультет. У розпорядженні учнів був один мікроскоп. Для практичних занять технікум використовував колишню поміщицьку економію у с. Горбанівці. «Убогий, – як писали пізніше учасники тих подій, – стан школи привів до самоліквідації двох відділень:

зоотехнічного та садово-городнього, бо слухачі, знесилившись у боротьбі за існування, залишили школу».



Агітаційні стенди 70-річної давнини

Відсутність потрібного для належної організації навчально-виховного процесу фінансування ледве не призвело до припинення навчальних занять і на агрономічному відділенні. Проте у наступному, 1922/23 навчальному році (далі – н. р.), ситуація дещо поліпшилася. Місцева влада надала у розпорядження сільськогосподарського технікуму половину другого поверху колишньої духовної школи (нині – будинок аграрно-економічного коледжу ПДАА); було придбано деякі меблі, поповнена бібліотека, організовано кабінет зоології, а для практичного навчання одержано 37 дес. польової землі в Яківцях.

Тільки у 1922/23 н. р. відбулися суттєві зміни як з точки зору матеріальної бази, так і організації навчально-виховного процесу. Зрушення на краще пов'язані з тим, що у цьому році сільськогосподарський технікум об'єднався з агрокооперативним, матеріальна база якого була набагато кращою. Цей технікум, що був створений у 1921 році на базі колишнього комерційного училища, мав оснащені відповідним чином кабінети фізики, математики, природознавства, економіки й статистики, кооперації, лабораторію і таке інше. Бібліотека мала у своєму розпорядженні близько чотирьох тисяч книг. Навчальною роботою кооперативного технікуму керувала професіонал найвищого гатунку – історик Н. Мірза-Авак'янц (дівоче прізвище Дворянська), яка у 1935 році стала професором Київського університету. До сільськогос-

подарського технікуму приєднали садово-городню профшколу, або садовий технікум, як його називали з кінця 1920 року. Таким чином, у 1923 році садово-городня профшкола, завідувачем якої після Миколи Дейнеки став філолог за освітою Є. Ткаченко-Петренко, ввійшла до складу об'єднаного технікуму, «підлягаючи у справах господарчих і адміністративних керуючому технікуму». Школа не мала власних кабінетів, лабораторій і бібліотеки, які належали технікуму, знаходячись у тому ж будинку по вул. Колонійській, 18, що й сільськогосподарський технікум. Власної бази для практичних занять школа також не мала, передавши ферму, все навчальне обладнання та впорядковане садово-городнє господарство новоствореному технікуму. У цій школі учні навчалися 2 роки, після чого одержували право вступити до технікуму.



Атестат про закінчення школи

Здійснене об'єднання мало своїм наслідком зміну назви. Згідно з постановою губернського виконавчого комітету, новий навчальний заклад одержав назву агрокооперативного технікуму. Він зайняв усе приміщення колишньої духовної школи, а не частину, як його попередник. Загальна кількість студентів на початок 1923/24 н. р. становила 381 особу, з якими працювало 48 викладачів. Завідувачем технікуму було призначено Михайла Токаревського, тоді як навчальною частиною і кооперативним відділом керувала згадана вже Н. Мірза-Авак'янц.

Як загальноосвітні, так і спеціальні предмети, охоплювали широкий спектр проблем, в яких випускники повинні були добре орієнтуватися. Окрім історії, студенти (так після реорганізації стали офіційно називатися учні) вивчали такі суспільні дисципліни як українознавство, історичний матеріалізм, основи радянського будівництва та інші. Серед спеціальних предметів, окрім традиційних для сільськогосподарського навчального закладу рослинництва і тваринництва, були такі вузькопрофесійні, як «Енциклопедія сільського господарства», «Господарське право», «Теорія кооперації» тощо. Після закін-

чення технікуму студенти повинні були відбути на річну практику, за час проходження якої підготувати дипломну роботу. Оскільки у середині 20-х рр. на Всеукраїнських методичних конференціях було прийнято рішення щодо навчання студентів у процесі виробництва, «в навчальний план було включено сільськогосподарську та кооперативну практику». Сільськогосподарську практику студенти проходили в господарстві технікуму, а кооперативну – в «кооперативах після закінчення другого курсу».



Перший випуск агрокооперативного технікуму (1924 рік)

Слід підкреслити, що кооперативний відділ хоча й був створений на основі кооперативного технікуму, проте сільськогосподарська спеціалізація досить суттєво відображалась у його навчальних планах. Поряд із чисто фаховими дисциплінами (кооперативне право, комерційна арифметика, кооперативна статистика, загальна бухгалтерія, кооперативне рахівництво, фінансове право, торговельне право, наука про ринки та кон'юнктура) учні вивчали також ґрунтознавство, хліборобство, скотарство, садівництво та городництво і машинознавство.

На початку 1925 року через внутрішні конфлікти сталися зміни в керівництві технікуму; відбулися певні зміни й у навчальних планах, викладацькому складі та матеріальній базі. Відповідним рішенням губернського земельного правління технікуму, яким із 1 квітня 1925 року став керувати В. Чугай, було передано нове господарство – колишній маєток Козельщинського монастиря. Одночасно постановою губвиконкому за технікумом було остаточно закріплено садово-городню ферму у Павленках. Суттєвим внеском у зміцнення матеріально-технічної бази стала й передача до його бібліотечного фонду понад 20000 книжок, що належали раніше Полтавському сільськогосподарському товариству.

Відтепер загальний книжковий фонд бібліотеки становив близько 40000 примірників. Колишні відділи стали називатися факультетами (кооперативний, агрономічний, зоотехнічний та інтенсивних культур). Проте кафедр, традиційних для вищих навчальних закладів, ще не існувало. Їх функції до певної міри виконували кабінети, яких було (не враховуючи таких підрозділів як лабораторії) два десятки: 7 на кооперативному факультеті й 12 на трьох інших. Із точки зору історії, доцільно назвати основні кабінети, які можна вважати попередниками сучасних кафедр: ботаніки, зоології, метеорології, ґрунтознавства, загального рослинництва, скотарства, генетики і селекції, дослідної справи, фітопатології, садівництва та городництва, машинознавства, фізики. Привертає до себе увагу база практики: зразкова метеорологічна станція, ботанічний сад, колекційна ділянка, селекційне поле, дослідне поле, навчально-дослідний город, дослідно-учбова пасіка та музей «пасічництва».

Окрім допоміжних закладів, технікум у своєму розпорядженні мав три господарства, серед яких садово-городня ферма (67 дес. 1800 кв. саж.), Козельщанська ферма (302 дес. 1300 кв. саж.) та Чутівська (ферма 362 дес. 1235 кв. саж.), яка стала власністю технікуму в 1926 році. Чисельність викладацького складу досягла 40 осіб, з яких 25 було штатних, решта – за сумісництвом. Із числа штатних професорів працювало 4 особи; інші – лектори так званого першого (18) і другого (3) розрядів. З усіх викладачів лише один не мав вищої освіти. Динаміка контингенту студентів не була сталою. Так, на агрономічному факультеті у 1923/24 н. р. навчалось 167 осіб, тоді як у 1924/25 н. р. – 140, у 1925/26 н. р. – 166, у 1926/27 н. р. – 122. На факультеті інтенсивних культур у 1926/27 н. р. здобували освіту 30 осіб, на зоотехнічному – 39. На кооперативному у 1923/24 н. р. нараховувалось 170 осіб, у 1924/25 н. р. – 139, у 1925/26 н. р. – 141, у 1926/27 н. р. – 126. Станом на 1927 рік повний курс навчання, одержавши відповідні дипломи, закінчили 236 осіб.

Гарна, як на ті часи, матеріальна база та склад лекторів, серед яких з'явилося вже кілька професорів, а також потреба у сільськогосподарських кадрах вищої кваліфікації давали підстави місцевим органам влади в черговий раз порушити перед Раднаркомом України та Всеукраїнським Центральним Виконавчим Комітетом клопотання про відкриття в Полтаві на базі агрокооперативного технікуму сільськогосподарського інституту. Виконуючи резолюцію третього окружного з'їзду рад, президія Полтавського окрвиконкому 30 червня 1925 року просила одночасно з реорганізацією згаданого технікуму в інститут зберегти у ньому існуючі факультети. Про необхідність такої реорганізації заявили у своїх рішеннях і кооперативні з'їзди Полтавського, Кобеляцького та Червоноградського районів.

Народний комісаріат освіти у 1926 році взяв «курс на укріплення Полтавського агрокооперативного технікуму». Конкретним проявом «курсу на укріплення» було поліпшення фінансування навчально-виховної роботи, що дало змогу, крім усього іншого, зробити чергові кроки на шляху поліпшення якісного складу лекторів. На початку 1926/27 н. р. у технікумі нараховувало-

ся вже 9 професорів, зарплата яких (від 145 до 170 крб.) перевищувала відповідний показник керуючого технікумом (125 крб. на місяць).

Восени 1926 року технікум постановою Наркомосу та Раднаркому України було перейменовано на сільськогосподарський політехнікум. У повне розпорядження технікуму передали приміщення колишньої парафіяльної школи.

У 1926 році випускники технікумів одержали від Президії Академії Наук право вступу до аспірантури. Того ж року технікум звернувся до Наркомосу з пропозицією дозволити при сільськогосподарських технікумах екстернат, право на який повинні були одержати особи, які закінчили колишні сільськогосподарські школи, колишні нижчі сільськогосподарські училища та сільськогосподарські школи першого розряду, які мали «не менше трьохрічного практичного та громадянського стажу роботи». Як бачимо, практично за усіма показниками політехнікум впритул наблизився до рівня підготовки фахівців, який одержували випускники тогочасних сільськогосподарських інститутів.



Свідоцтво про закінчення технікуму

У 1927 та 1928 рр. політехнікум опублікував накладом по 1000 примірників кожен свої наукові праці загальним обсягом близько 50 друкованих аркушів. Основна частина вміщених у двох томах статей стосувалась агрономічної науки, яку уособлювали такі вчені, як професор В. Сазанов, який тривалий час працював на знаменитому Полтавському дослідному полі, професор В. Рум'янцеv та інші лектори, серед яких – і майбутній багаторічний завідувач кафедри ботаніки Віра Кушніренко. Зоотехнічну науку на сторінках «Записок Полтавського сільськогосподарського політехнікуму» представляв професор В. Кронштадт. З-поміж авторів був і студент агрономічного факультету Федір Цупенко, який опублікував статтю про роботу студентського

агрономічного гуртка. У 1927 році Полтавський політехнікум за відмінну організацію навчально-виховного процесу одержав від Наркомосу першу премію. В 1927 році відбулося перше засідання студентського наукового гуртка. Саме ця дата вважається днем народження студентського наукового товариства нашого вищого навчального закладу. Головою гуртка був професор В.І. Сазанов.

На початку 1929 року Народний комісаріат освіти України нарешті погодився визнати політехнікум таким навчальним закладом, який відповідає основним вимогам вищої школи, хоч у 1926 році заступник наркома освіти Іван Приходько у відповідь на одне з клопотань відповів: «Беручи до уваги, що теперішня мережа сільськогосподарських інститутів цілком задовольняє сучасні потреби народного господарства, Наркомос вважає за недоцільне організацію у найближчі роки нового інституту». Проте на початку 1929 року уряд змінив свою точку зору стосовно відкриття нових сільськогосподарських інститутів. Цікавий той факт, що після чергового клопотання президії Полтавського окрвиконкому від 24 липня 1929 року минуло всього два дні, як з'явилася постанова Наркомосу за підписом його керівника Миколи Скрипника про згоду реорганізації політехнікуму в інститут. За попередніми розрахунками згадане перетворення потребувало 600 тисяч крб., з яких Полтавський окрвиконком виділив 300 тисяч крб., тоді як іншу частину повинен був надати уряд України. Місцева влада просила Раднарком вирішити питання про звільнення приміщення колишньої духовної семінарії, яке до 1929 року використовувалося Народним комісаріатом внутрішніх справ для утримання в ньому в'язнів (БУПР – будинок примусових робіт).

Історичне засідання правління Полтавського сільськогосподарського політехнікуму відбулося 9 жовтня 1929 року. На ньому були присутні Ф.Г. Помаленький (голова), члени правління: В.І. Іванов, К.П. Ковальов, Г.М. Подольський, П.Ф. Тушкан, І.Ю. Петровський, С.Н. Гуменюк, А.Ф. Світалка, І.М. Кузьменко, О.І. Клязник, В.В. Хоменко та В.П. Кушніренко. На порядку денному було одне питання: «Про реорганізацію сільськогосподарського політехнікуму в Полтавський сільськогосподарський інститут». У своїй доповіді голова правління Федір Помаленький повідомив присутніх про рішення методичної комісії Наркомосу від 4 та 8 жовтня 1929 року та відповідний наказ Народного комісаріату від 26 вересня 1929 року про затвердження плану реорганізації політехнікуму в інститут. Головуючий оголосив зміст вітального листа старшого інспектора сільськогосподарської освіти Наркомосу України професора І. П. Рум'янцева.

Після короткого обговорення була прийнята ухвала президії такого змісту: «Заслухавши повідомлення Народного комісаріату освіти про затвердження реорганізації Полтавського сільськогосподарського політехнікуму в сільськогосподарський інститут, прийняти його до виконання і реорганізувати сільськогосподарський політехнікум у Полтавський сільськогосподарський інститут з такими факультетами: усупільнення сільського господарства; індустріалізація сільського господарства; рільничий; зоотехнічний; інтенсивних культур; сільськогосподарського будівництва; землевпорядження.

Окрім цього планувалося відкрити робітничий факультет для підготовки абітурієнтів до вступу в інститут. Цією постановою було встановлено святкування дня інституту – 1 листопада. Правління зверталось до місцевих газет «Робітник Полтавщини» та «Більшовик Полтавщини» відвести визначеній даті спеціальну сторінку, присвячену дню відкриття інституту. Планувалося також приурочити третій том «Записок» відкриттю сільськогосподарського інституту, що з різних причин, на жаль, не було реалізовано. Директором інституту було затверджено згадуваного вже Федора Помаленького. Так розпочався черговий етап у розвитку нашого навчального закладу.

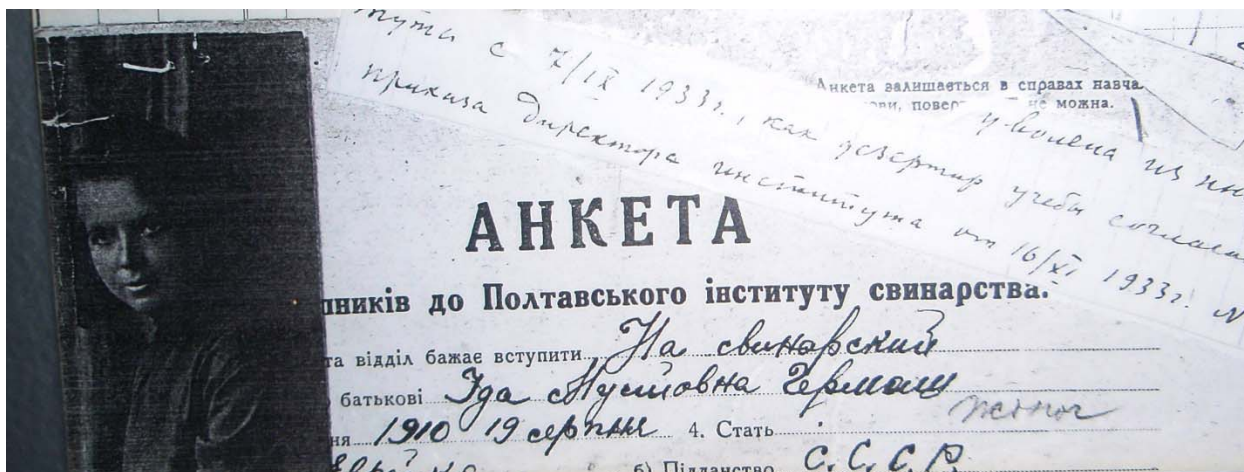
Новий 1930 рік розпочався для інституту з нових завдань. Центральні органи влади зробили ставку на розвиток тваринництва як вирішального фактора розв'язання проблем. «Свиня, – як було вказано у рішеннях XVI з'їзду ВКП (б) (липень 1930 року), – допоможе нам найшвидше розв'язати м'ясну проблему». Перед тваринництвом ставилися дві основні проблеми. По-перше, слід було в найкоротші терміни задовольнити потреби внутрішнього ринку і, по-друге, створити відповідні ресурси для експорту його продукції. Беручи до уваги те, що свиня визнавалася «головною машиною по виробництву м'яса на найближчі роки», постановою президії Всесоюзної академії сільськогосподарських наук першого серпня 1930 року в Полтаві на базі Інституту експериментальної зоотехнії було організовано науково-дослідний інститут свинарства.

Зміни, що відбулися у соціально-економічній системі країни, торкнулися й інституту, колектив якого теж шукав шляхи якнайшвидшого розв'язання продовольчої проблеми в країні.

Докорінна реорганізація Полтавського сільськогосподарського інституту відбулася відповідно до наказу Народного комісаріату землеробства України 19 серпня 1930 року. На базі факультету сільськогосподарського будівництва організовувався окремий інститут сільськогосподарського будівництва з передачею його у відання Радколгоспбуду (нині – Національний технічний університет імені Ю. Кондратюка). Черговим кроком було створення на базі факультету індустріалізації сільського господарства окремого інституту м'ясної й продовольчої технології з передачею його у відання Наркомторгу України. На базі зоотехнічного і садово-городнього факультету організовувався сільськогосподарський інститут та факультетами: зоотехнічний і спеціалізованих культур із передачею його у відання Свиноводтресту. Офіційна назва 31 жовтня була затверджена така: Полтавський зоотехнічний інститут. Місцезнаходження інституту – вул. Колонійська №1 і №18 (нинішній головний корпус академії та приміщення аграрно-економічного коледжу). 7 червня 1930 року садово-городню профшколу було реорганізовано в садово-городній технікум.

Що ж до сільськогосподарського інституту початку 30-х років, то не минуло й півроку, як його назва знову змінилася. На цей раз курс на спеціалізацію проявився у перейменуванні зоотехнічного інституту в Полтавський інститут свинарства Народного комісаріату зернових і тваринницьких госпо-

дарств СРСР, що означало, окрім усього іншого, вилучення його з відомчого підпорядкування уряду України.



Анкета абітурієнта

Через два роки з'ясувалося, що функціонування вищого навчального закладу з орієнтацією на одне лише свинарство є недоцільним, а тому 7 липня 1933 року йому була повернута попередня назва – зоотехнічний інститут. Восени наступного 1934 року він, як і раніше, став називатися Полтавським сільськогосподарським інститутом, у складі якого функціонували два факультети: агрономічний і зоотехнічний. У наступні роки (до початку Великої Вітчизняної війни) суттєвих організаційних змін інститут не зазнавав, якщо не брати до уваги зміну у 1937-1938 рр. двох його директорів.

У 30-ті роки інститут, як і вся Україна, пережили надзвичайно важкі часи, які почалися сумнозвісним голодомором 1932-1933 років. Голодували і викладачі, і студенти.

Так, завідувач кафедри анатомії і фізіології домашніх тварин, професор Ф.М. Богдан-Катанцев на одержану місячну заробітну плату (500 крб.) не міг забезпечити продуктами харчування чотирьох осіб своєї родини, які знаходилися на його утриманні. На одній з лекцій він заявив: «Я в даний час посправжньому голодую, а тому співчуваю вам, студентам». З роботи був звільнений за «антирадянські» висловлювання з висновком: «Як науково-педагогічний працівник цінності не має». Подальша доля цього викладача, який виїхав до Казахстану, в Інститут вівчарства, невідома.

Під час екзаменаційної сесії 1932/33 н. р. близько 30 % студентів за різних причин, з-поміж яких найважливішою було виснаження організму, на іспити не з'явилися. Так, на першому курсі факультету свинарства з 21 особи на екзамені змогли прийти лише чотирнадцять. Подібна ситуація мала місце і на II курсі цього ж факультету: з 25 осіб на сесію не з'явилось 7.

Проблеми, з якими зіткнувся у 30-х рр. колектив інституту, не обмежувалися, на жаль, одним лише напівголодним існуванням. В ході так званих «чисток», що почалися ще з 1933 року, в інституті щороку звільняли з роботи близько десяти науково-педагогічних працівників. У цьому ж році, напри-

клад, було звільнено 8 осіб; у 1934-му – 7, а за три місяці 1935 року – п'ять осіб.



Голодомор гірко пам'ятати і страшно забути

Наприклад, у 1933 році в інституті було звільнено з посади висококваліфікованого викладача Євгена Петренка-Ткаченка «за протягування куркульсько-націоналістичної контрреволюційної контрабанди у викладанні української мови». Про рівень підготовки цього фахівця, який вільно володів німецькою та польською мовами, свідчить, зокрема те, що його статті неодноразово публікував такий авторитетний на той час науковий журнал як «Киевская старина».

Як приклад, можна послатися на звільнення з роботи правознавця О. Клязника, який працював у цьому навчальному закладі чимало років, та завідувача кафедри зоології Євгена Артюха, який постраждав за те, що був «куркулем за походженням, мав зв'язок із братом білобандитом, що перебував як емігрант у Сербії, та мав контакти з контрреволюційною організацією УНЦ».

Якщо на початку 30-х рр. за антирадянські висловлювання найчастіше звільняли з роботи, то згодом мова йшла вже про фізичне знищення «ворогів народу», до складу яких міг бути зарахований практично будь-який викладач чи студент. Спочатку ДПУ, а з 1934 року – НКВС пильно стежили за будь-якими проявами незадоволення громадян своїм життєвим рівнем. Більше того, зазнавали переслідування й ті, хто, на думку влади, недостатньо активно викривав «шкідників». Своєрідним сигналом для політичних репресій стала постанова Центрального комітету Комуністичної партії (більшовиків) України від 13 бере-

зня 1936 року «Про полтавські вузи», які, на думку тогочасних керівників, стали центрами «контрреволюційної націоналістичної пропаганди».

На початку 1937 року було звільнено з роботи й заарештовано секретаря партійного комітету інституту Плачинду, діяльність якого кваліфіковано як «фашистсько-троцькістського агента» за те, що під час його керівництва було «притуплено більшовицьку пильність». Типовою для того часу була участь директора інституту І. Сердюка, заарештованого в ніч із 12 на 13 вересня 1937 р. за доносом трьох наклепників. Згідно з вироком особливої трійки НКВС по Полтавській області від 27 грудня 1937 р., І. Сердюка було розстріляно, а особисте майно конфісковано. Про долю свого чоловіка дружина Настасія Миколаївна і дві доньки нічого не знали аж до 1956 року, коли президія Полтавського обласного суду, згідно з відповідним клопотанням близьких загиблого, 19 вересня 1956 року скасувала постанову особливої трійки від 27.XII.1937 р., реабілітувавши Івана Сердюка «за недоведеністю складу злочину».



Репресована наука

Подібна доля чекала наступника на посаді директора Полтавського сільськогосподарського інституту Костянтина Кузьмича Шаніна, який народився 20 травня 1896 року у с. Російський Катчим Пензенської губернії. Після закінчення у 1935 році Ворошиловського зоотехнічного інституту працював секретарем парткому, а 14 лютого 1938 року, згідно з відповідним наказом наркому радгоспів СРСР, його було призначено директором Полтавського сільськогосподарського інституту. Проте вже через півроку за традиційною на той час схемою: донос – арешт – вирок, його було розстріляно. Особову справу Костянтина Шаніна в обласному архіві знайти не вдалося.

Лише окремим в'язням із числа заарештованих пощастило вирватися з лабет НКВС. Серед таких щасливців була ботанік В.П. Кушніренко

(1892 р. н.). Її арештували 20 серпня 1937 року, а вирок по її справі Полтавський обласний суд виніс 29 червня 1939 р.: 5 років виправно-трудових таборів у віддалених місцевостях СРСР. Судді кваліфікували «злочин» В. Кушніренко так: «У викладенні дисциплін протягувала буржуазно-механістичні теорії, намагаючись переконати студентів у тому, що капіталізм розвивається». Оскарження вироку принесло, як це не дивно, свободу. Ухвалою кримінальної колегії Верховного Суду України 29 вересня 1939 року касаційну скаргу задовольнили, а вирок скасували як безпідставний.

На жаль, О. Клязнику, який свого часу керував навчальним процесом у політехнікумі, не пощастило: в роки великого терору йому пригадали колишнє членство в партії українських соціал-демократів, лідерами яких були такі відомі діячі Центральної Ради як В. Винниченко, С. Петлюра, М. Порш та інші. Арештували педагога 17 березня 1938 року. Від О. Клязника слідчі вимагали зізнань у націоналізмі, петлюрівщині, зв'язками з колишнім лідером Української народної партії М. Міхновським, з яким Клязник начебто познайомився завдяки викладачу української мови Петренку-Ткаченку.

Смертний вирок трійки УНКВС по Полтавській області О. Клязнику оголосили 5 квітня 1938 р., тобто через 19 днів після арешту, а розстріляли 29 травня того ж року (1 березня 1957 р. реабілітований посмертно).

За неповними даними у 1937-1938 рр. загальна кількість репресованих викладачів і співробітників інституту налічувала близько 20 осіб.

Прямим наслідком репресій була плинність кадрів і дефіцит кваліфікованих викладачів, для підготовки яких потрібно було не одне десятиріччя наполегливої праці. Відповідно до прийомо-здаточного акту від 10 лютого 1938 р., кафедра хімії не мала у своєму штаті потрібного їй доцента; кафедра фізики і математики – завідувача. Ще гірша ситуація мала місце на кафедрі приватної зоотехнії, де окрім завідувача не було ще й такої вкрай необхідної штатної одиниці як доцент. Відсутній був завідувач і на кафедрі ботаніки, а штатних доцентів не було на кафедрі годівлі сільськогосподарських тварин та ветеринарії і зоогієни, де відсутні також і посади асистента й старшого лаборанта. Досить складно говорити про якість навчально-виховного процесу, коли на кафедрі ветеринарії і зоогієни не було «лабораторії технології молока, препаратурського приміщення, кабінету зоогієни і зливу для води». Студенти не мали в достатній кількості навчальної літератури з таких дисциплін як ботаніка, хімія, агрохімія, рослинництво, розведення сільськогосподарських тварин, організація сільськогосподарського виробництва, політекономія та інших.

На початку 1938 року інститут мав 16 кафедр, у складі яких нараховувалося близько 80 викладачів і обслуговуючого персоналу. Найчисленнішою була кафедра хімії (8 осіб), тоді як штат кафедри розведення сільськогосподарських тварин мав у своєму складі лише завідувача, асистента і лаборанта. З числа чотирьох співробітників кафедри соціально-економічних дисциплін 10 лютого 1938 року вакантними були місця завідувача, викладача і лаборанта.



Студенти та викладачі довоєнного періоду

У той же час навчально-виховний процес продовжувався й інститут випускав все нових і нових спеціалістів для сільського господарства радянської країни.

У 1938/39 н.р. у викладанні суспільних наук відбулися суттєві зміни, пов'язані зі включенням до числа загальноосвітніх предметів курсу історії ВКП(б). Відповідно до наказу Всесоюзного комітету у справах вищої школи при Раднаркомі СРСР від 11 січня 1939 р. «Про постановку викладання марксизму-ленінізму», на вивчення «Основ марксизму-ленінізму» відводилося 220 годин, а історію партії студенти повинні були вивчати в обсязі 90 годин «з організацією іспита після закінчення лекцій». З цього часу брали свій початок окремі кафедри марксизму-ленінізму, а існуючі на той час у вищих навчальних закладах кафедри політекономії залишалися окремим структурним підрозділом.

Кожен навчальний заклад відтепер повинен був працювати на основі спеціального документа, що одержав назву «Статут». Відповідний правовий акт був підготовлений і керівництвом Полтавського сільськогосподарського інституту. Серед інших сфер його діяльності «Статут» визначав і порядок вступу до інституту. Абітурієнти, у залежності від обраної спеціальності, повинні були скласти іспити з таких предметів: російська або українська мова (твір, граматики і література); історія народів СРСР і Конституція СРСР; математика; фізика; хімія; географія; іноземна мова. Випускники середньої школи, які мали атестат з відзнакою, вступали на перший курс без іспитів. Після завершення курсу навчання студенти мали можливість продовжити навчання в аспірантурі з таких спеціальностей: годівля сільськогосподарських тварин; основи ветеринарії.

У 1938/39 н. р. відбулася ще одна історична подія: вийшла постанова Всесоюзного комітету у справах вищої школи від 11 червня 1938 р. під назвою: «Про фізичну культуру у вищих навчальних закладах». У гуртожитках, в яких мешкали студенти, відтепер щоденно слід було проводити фіззарядку.

Дезорієнтація навчального процесу в ході різних «чисток» негативно позначилася на роботі всього інституту, що показала, зокрема, його перевірка начальником Головного управління навчальних закладів Наркомату радгоспів СРСР, проведена у 1939 році. Інститут не мав у своєму розпорядженні достатньої кількості висококваліфікованих фахівців (із 16 кафедр 4 очолювали професори, а 7 – в. о. доцента).

Було встановлено плату за навчання у вищій школі та змінено порядок призначення стипендій студентам, а також встановлювалась обов'язковість відвідування студентами вищих навчальних закладів занять, передбачених навчальним планом і розкладом.



Випускники довоєнних років

Передвоєнний, 1940 рік, увійшов в історію інституту як не найкращий ще й тому, що згідно з відповідними рішеннями директивних органів 3 лютого 1940 року в головному навчальному корпусі було розміщено госпіталь, де лікувалися поранені в ході радянсько-фінської війни 1939-1940 років, а у так званому «червоному корпусі» розташувався 263-й стрілецький полк. Восени того ж року будинок було звільнено, хоча матеріальні збитки виявилися значними, не кажучи

вже про зрив на певний період навчально-виховного процесу. «Вся електропроводка в будинку зруйнована, – читаємо в акті прийому приміщень. – Дроти, патрони і виключачелі зірвані і привласнені полком. Під час підрахунку виявилось, що зірвано і винесено 100 метрів дроту, шнурів електричних – 266 погонних метрів, патронів електричних – 70 штук, виключачелів – 43 штуки. По всьому будинку розбито 360 штук віконних стекол розміром 0,6х0,6 метрів, а в одному вікні зникла ціла віконна рама.



Випускники довоєнних років

У листопаді 1940 року в зв'язку зі зменшенням контингенту студентів частина працівників на окремих кафедрах була звільнена. Станом на 1 грудня 1940 р. чисельність професорсько-викладацького складу становила 58 осіб, з яких п'ять – завідувачі кафедр, професори, 13 – завідувачі кафедр, доценти, 3 – завідувачі кафедр, старші викладачі, 8 – доценти кафедр, 4 – старші викладачі, 18 – асистенти і 7 – викладачі. Допоміжний персонал налічував 42 особи, з яких старших лаборантів – 12, старших препараторів – 4, препараторів – 15. Навчальне навантаження на кафедрі марксизму-ленінізму було загалом на 30 відсотків меншим, аніж на спеціальних кафедрах. Наприклад, 2459 годин, передбачених для проведення занять із суспільних дисциплін, у 1940/41 н. р. були розподілені так: доц. Пеньков С.В. – 688 годин; доц. Степанов Д.В. – 634 години; доц. Гінсбург М.Н. – 272 години; ст. викладач Василенко П.Г. – 315 годин; ст. викладач Бабенко С.П. – 80 годин; викладач Дудник Н.А. – 218

годин. У складі кафедрального навантаження на лекції припадало 26,0% годин, ще 45,1% – на семінарські заняття. Загалом 71,1% навантаження – це лекції і семінари, тоді як інші години – консультації та іспити. Окрім викладання відповідних навчальних курсів перед співробітниками кафедри основ марксизму-ленінізму ставилося завдання «оволодіти спеціальними сільськогосподарськими науками з метою надання необхідної допомоги викладачам спеціальних дисциплін». Якщо на 1 вересня 1940 р. на обох факультетах нараховувалося 736 осіб, то на 1 листопада цього ж року залишилося 456 осіб, з яких 250 навчалось на агрономічному і 206 – на зоотехнічному факультетах.



Об'ява про набір студентів

Цікавою є інформація щодо розподілу випускників зоотехнічного факультету після завершення п'ятирічного терміну навчання. Із 42-х випускників на посади старших зоотехніків, зоотехніків-селекціонерів і зоотехніків в області, краї та автономні республіки Сибіру було направлено 23 особи, тоді як у колгоспи й радгоспи України – 13 осіб. Ще 5 було направлено до Казахстану й один – до Узбекистану.

Від розподілу, який проводився «з урахування запитів і особистих бажань випускників», із різних причин було звільнено три особи. В той же час в Інституті продовжувалась активна наукова робота. Інститут неодноразово ставав лауреатом різних виставок.

З надією на майбутнє викладачі та студенти інституту очікували нового навчального року. Було оголошено набір студентів до навчального закладу.

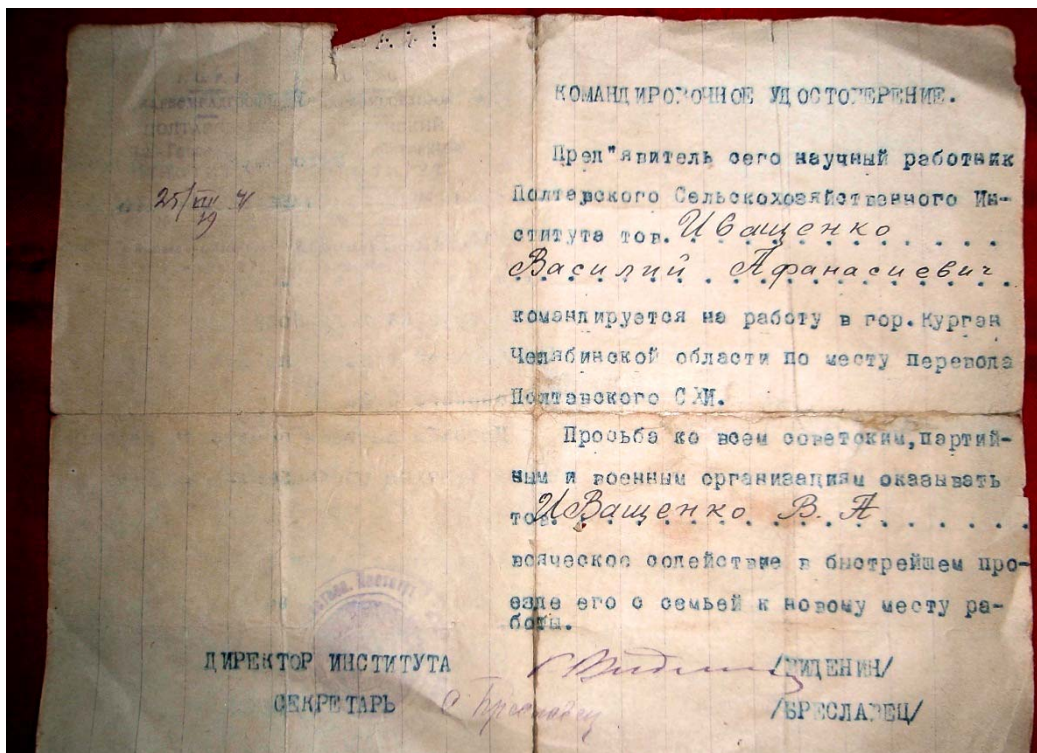
Надії на кращі умови, з якими викладачі й студенти Полтавського сільськогосподарського інституту зустріли новий, 1941 рік розвіялися, коли фашистська Німеччина та її союзники напали на СРСР. Почався, таким чином, новий етап в історії як країни в цілому, так і нашого навчального закладу зокрема.

Роки воєнного лихоліття та повоєнної відбудови

У зв'язку з початком війни постала необхідність термінової евакуації устаткування фабрик і заводів, обладнання колгоспів, МТС, культурних та інших народногосподарських цінностей.

Евакуація Полтавського сільськогосподарського інституту до Сибіру була проведена 8 вересня 1941 року, тобто за десять днів до захоплення Полтави військами вермахту. Окрім третини обладнання у розпорядження інституту було передане майно Всесоюзного науково-дослідного інституту свинарства, який разом із науковими кадрами також було евакуйовано до м. Курган. Разом із майном евакуювалися 27 викладачів і 120 студентів.

Матеріальні цінності інституту, серед яких 120 мікроскопів, були розміщені у трьох вагонах. Після прибуття до м. Курган рішенням Челябінської обласної Ради від 30 вересня 1941 року в розпорядження інституту було надано будинок по вул. Радянській, 85. Загальна площа будинку становила всього 108 кв. м. Для навчального процесу (у третю зміну) використовувалося приміщення неповної середньої школи №11 по вул. Горького, 167. Професорсько-викладацький склад розмістився у двох будинках по вул. Куйбишева, 103 та по вул. Береговій, 49.



Із фондів музею

До складу колективу інституту входила 191 особа, з яких – 22 викладачі, 140 студентів і 17 службовців. Ще 12 осіб належали до числа обслуговуючого персоналу. У розпорядженні дирекції, яку очолював Костянтин Віденін, було 3 аудиторії і 9 кабінетів загальною площею 467 кв. м. У новому 1942/43 навчальному році число студентів дещо зросло, налічуючи станом на 1 вересня 1942 року 186 осіб. Що ж до якісного складу викладачів, то він був та-

ким: професорів із науковим ступенем доктора – 1; професорів без наукового ступеня доктора – 2; доцентів із науковим ступенем кандидата – 10; доцентів без наукового ступеня – 1; асистентів – 1; старших викладачів – 1; викладачів – 1. Разом – 18 осіб. Ще було 10 осіб допоміжного персоналу, з яких: старших лаборантів – 4; лаборантів – 3; старших препараторів – 2; препараторів – 1 особа.

З об'єктивних причин, викликаних війною, заняття студентів розпочалися у різні терміни, а саме: на п'ятих курсах агрономічного і зоотехнічного факультетів – із 22.10.1941 р.; на четвертому курсі агрофаку – з 22.10.1941 р.; на першому курсі агрофаку – з 20.11. 1941 р.; на третьому курсі агрофаку і четвертому курсі зоофаку – з 11.12.1941 р. У зв'язку з тим, що студенти (в залежності від курсу і факультету) були розміщені у різних місцях, включаючи й ферму племрадгоспу № 25 та с. Кетово біля м. Кургана, лекції найчастіше проводилися у гуртожитках, а лабораторно-практичні заняття – нерідко на фермах племрадгоспу. Для самостійної роботи використовувався читальний зал, де студенти з 15.00 до 22.00 годин могли працювати над літературою. Незважаючи на відсутність навчальних приміщень, інститут за період Великої Вітчизняної війни, переборюючи усі труднощі, зумів зберегти і максимально використати для навчання цінне обладнання, підготувавши для країни 100 висококваліфікованих спеціалістів.



Будівля їдальні під час окупації, 1942 р.

У відповідності до навчального плану, з 16 лютого по 8 березня 1941 року була проведена зимова екзаменаційна сесія на четвертих і перших курсах агрономічного та зоотехнічного факультетів. У зв'язку з пізнім початком занять на третіх і других курсах агрофаку зимова сесія у третьокурсників була проведена у період із 16 березня по 15 квітня, а в другокурсників її не було. Замість неї у травні провели весняну екзаменаційну сесію.

Іспити приймалися протягом усього періоду екзаменаційної сесії на основі попереднього запису, який здійснювався за 15-20 днів до іспитів. Їх результати у зимову екзаменаційну сесію 1941/42 н. р. виявилися, як не дивно, кращими від аналогічних показників мирного часу. Так, на п'ятому курсі агрофаку в 1941/42 р. відмінних оцінок було 27,0%, а у 1940/41 році – 28,4%. Оцінку «добре» одержали, відповідно, 42,3% і 34,2%.

Якісний показник загалом складав у зимову сесію 1940/41 р. сягав 62,6%, а у відповідну сесію 1941/42 р. – 69,3%. Якщо у мирний час 5,2% студентів одержали незадовільні оцінки, то у першому воєнному році їх не було взагалі. Ще вищою якістю навчання виявилась у заочників: якщо у 1940/41 н. р. на «відмінно» і «добре» склали іспити 62,8% п'ятикурсників, то у зимову сесію 1941/42 н. р. таких було вже 76,8%. Як і агрономи, незадовільних оцінок студенти випускного курсу зоотехнічного факультету не одержали.

Протягом першого семестру 1941/42 н. р. після складених державних іспитів було забезпечено випуск 40 агрономів і 27 зоотехніків, які відбули на роботу у відповідності до одержаних від комісії Наркомату направлень.

Наступний 1942/43 н. р. інститут розпочав без суттєвих змін на краще. Планом набору передбачалося зарахувати на два факультети 100 осіб. Термін навчання скоротився з п'яти до трьох років, у зв'язку з чим були перероблені й навчальні плани. Організаційні зміни у зв'язку зі скороченням годин передбачали об'єднання кафедр хімії, агрохімії, ґрунтознавства і загального землеробства, а також кафедр селекції насінництва і рослинництва. Кафедру фізики з метеорологією було переведено до розряду самостійних дисциплін. Штат викладачів і обслуговуючого персоналу залишився практично без змін: 17 викладачів і 12 осіб обслуговуючого персоналу. Особливим, із відомих причин, було ставлення тогочасної влади до кафедри марксизму-ленінізму, яка не була ліквідована як інші спеціальні кафедри, хоча в її складі був лише один викладач, який одночасно виконував обов'язки завідувача кафедри (доцент Дмитро Степанов). За визнанням керівництва, трудова дисципліна під час роботи в Кургані була «достатньо високою», хоч і не завжди задовільною. Так, за перший тиждень другого семестру 1942/43 н. р. було зафіксовано пропуски у 76 студентів, а загальна кількість часу становила 989 годин. Однак пропуски занять допускались, як правило, через те, що частина студентів змушена була працювати. «Студенти, – записано в одному із звітів керівництва інституту, – евакуювались без особистих речей і найелементарніших засобів для існування. Щоб внести плату за навчання, вони змушені були працювати».

Окрім навчального процесу трудовий колектив інституту здійснював у Кургані заходи, спрямовані на допомогу фронту. Станом на 1.02.1943 р. студенти і співробітники інституту зібрали для потреб армії 1271 крб. грошей, 2700 грам цукру, 5200 грам хліба. На танкову колону «Челябінський колгоспник» внесено у січні місяці 1577 крб. Донорами стали 24 особи. Станом на 1 квітня 1943 р. на будівництво танкової колони «За Радянську Україну» внесено 25075 крб. облігаціями. Перераховано 3206 крб. компенсації за відпустки. Готівкою було зібрано 730 крб. Студенти внесли у фонд будівництва мо-

лодіжної ескадри кораблів 4000 крб. Згідно з даними, на 1 серпня 1943 р. 369 осіб узяли участь у суботниках і недільниках по охороні заводу №707, будівництві міського водогону, вантажних роботах на залізниці і прополці городу харчоторгу. Зароблені кошти передано у фонд оборони. Наукові працівники, студенти, робітники і службовці підписалися на другу Військову Державну Позичку, загальна сума якої склала 58930 крб. На подарунки пораненим підшефного шпиталю було зібрано 609 крб. Інститут силами наукових працівників та студентів засіяв 15 гектарів землі різними овочевими культурами з метою створення продовольчої бази для своїх потреб.

Новий, 1943/1944 н. р., інститут планував розпочати з більшим, у порівнянні з минулим роком, штатом викладачів і студентів. Склад кафедр після реорганізації, про яку мова йшла вище, залишався без суттєвих змін. Їх загальна кількість станом на 18 серпня 1943 року дорівнювала десяти, а саме: кафедра марксизму-ленінізму, хімії, економіки і організації сільськогосподарського виробництва, ботаніки, фізіології сільськогосподарських тварин, рослинництва, загального землеробства і ґрунтознавства, тваринництва, зоології і захисту рослин, а також механізації сільського господарства.

Деканом агрономічного факультету залишався В. Іващенко, який працював в інституті з 1 вересня 1938 року.

Щодо зоотехнічного факультету, то згідно з рішенням Всесоюзного комітету вищої школи він у 1942 році був ліквідований. З цим рішенням керівництво не погодилося, звернувшись у тому ж 1942 році до Раднаркому СРСР із пропозицією поновити підготовку зоотехніків в інституті. Наведена у відповідному листі аргументація була досить переконливою: «Нам добре відомо, – писав директор, – що багато зоотехнічних інститутів (Харківський, Білоцерківський, Херсонський та багато інших) не змогли організувати виїзд і розгорнути роботу на новому місці. У будь-якому випадку з українських зоотехнічних вищих навчальних закладів у даний час жоден не працює. Отже, випуск зоотехнічних кадрів різко скоротився. В той же час виробництво відчуває в них гостру нестачу, а на керівній зоотехнічній роботі нерідко використовуються люди без достатньої кваліфікації». На цей раз відповідь Москви виявилася позитивною, і у новому 1943/44 навчальному році підготовка зоотехніків в інституті була відновлена.

Передбачалося збільшити й штат викладачів до 31 особи (плюс 4 сумісники), а навчально-допоміжний персонал – до 16 осіб.

У зв'язку з визволенням Полтавщини у вересні 1943 року Раднарком СРСР своїм рішенням від 20 листопада 1943 року наказав інституту відновити свою діяльність у Полтаві, розпочавши заняття з 1 квітня 1944 р., а виробничу практику студентів старших курсів організувати в період із 1 квітня по 1 вересня 1944 року. Однак реалізувати у повному обсязі накреслені плани виявилось «неможливим через відсутність професорсько-викладацьких кадрів, обладнання та іншого». Ситуація й насправді була невтішною: із усього майна інституту, яке напередодні війни оцінювалось у 3 333 378 крб., було втрачено матеріальних цінностей на суму 3 283 330 карбованців.

На повне відновлення матеріально-технічної бази інституту у цінах 1943 року потрібно було 12,3 млн крб. Постраждали практично всі приміщення, а саме: будинок головного навчального корпусу; будинок «гуртожиток» (одноповерховий); будинок їдальні (одноповерховий); будинок «квартири» (двоповерховий); будинок «магазин» (двоповерховий); котельня на два котли; будинок «гуртожиток» («червоний корпус»); будинок «адмінкорпус» (двоповерховий); будинок «кафедра механізації» (двоповерховий); будинок «кафедра хімії» (двоповерховий); новий гуртожиток (одноповерховий); будинок «експериментальна лабораторія» (одноповерховий); вегетаційний будиночок; будинок для педагогів; будинок під квартири працівників інституту по вул. Лассаля, 12 (двоповерховий); будинок під квартири працівників по вул. Лассаля, 34 (одноповерховий) та по вул. Фабрикантській, 10 (одноповерховий). Максимальна руйнація сягала 76,0% (експериментальна лабораторія №13, площею 1470), тоді як мінімальна – 33,2% (одноповерхове службове приміщення). Слід відмітити, що житловий фонд Полтави було зруйновано у вересні 1943 р., коли гітлерівці спробували зупинити радянські війська на підступах до міста.

Під час окупації Полтавщини фашисти поставили собі за мету взяти з України якнайбільше продовольства. Для цього їм потрібна була не просто дармова, а й кваліфікована робоча сила. Саме цим пояснюється й такий маловідомий факт, як організація навчального процесу в Андріївському, Писарівському, Березово-Рудківському, Хомутецькому, Золотоніському і Полтавському сільськогосподарських технікумах.

На базі Полтавського сільськогосподарського інституту наприкінці лютого 1942 року було відкрито сільськогосподарську школу з трирічним терміном навчання, яка мала готувати агрономів і зоотехніків. За рівнем освіти це був технікум, директором якого німці призначили професора Василя Упова, який до окупації Полтави завідував кафедрою ветеринарії. Щоб не допустити «свавілля», окупанти поставили над ним свого контролера – зондерфюрера Дайтмера. Слухачами школи стали колишні студенти сільськогосподарського і педагогічного інститутів, загальна кількість яких – 250 осіб (переважно дівчата). У вересні 1942 року на перший курс школи було зараховано ще 64 студенти. Викладачами у сільськогосподарській школі працювало шість професорів, два доценти, два старших викладачі й два асистенти. Навчання здійснювалося за німецькою методикою, але майже всі навчальні предмети, на відміну від радянських часів, викладалися українською мовою. У 1943 році відбувся перший і останній за роки окупації випуск слухачів школи: відповідні посвідчення одержав 51 випускник.

Попереду була велика робота з відновлення повноцінної діяльності інституту. Допоки йшли відновлювальні роботи у головному навчальному корпусі, які планувалось завершити до 20 грудня 1944 року, сільськогосподарський інститут розмістили частково в будинку інституту свинарства, а частково (адміністрація) – у будинку по вул. Сковороди, 12.

Окрім незадовільної матеріальної бази досить серйозною проблемою виявилось забезпечення навчального процесу відповідними науково-

педагогічними кадрами. До Полтави вирішили не повертатися в. о. завідувача кафедри організації сільськогосподарських підприємств М.Н. Гінсбург; в. о. завідувача кафедри хімії І.Ю. Старосельський; в. о. завідувача кафедри приватної зоотехнії А.Б. Ружевський; завідувачка кафедри ботаніки В.П. Кушніренко, яка працювала в нашому інституті з 1924 року, і заступник директора з навчальної і наукової роботи О.А. Пчелін. Усі вони залишилися працювати у створеному на базі нашого навчального закладу Курганському сільськогосподарському інституті. Там же продовжила навчання й частина місцевих студентів.

Однак поступово дирекція інституту налагодила навчально-виховний процес: із другої половини 1943/44 н. р. була відновлена робота 16-ти кафедр і самостійного курсу «іноземна мова». Станом на 1 квітня 1944 року контингент студентів мав такий вигляд: на першому курсі агрофаку навчалось 63 особи, на другому – 10, на третьому – 11, на четвертому – 14. Усього – 98 осіб. На зооінженерному факультеті навчався 91 студент, з яких першокурсників було 63, студентів другого курсу – 7, третього – 9 і четвертого – 12.

Хоча в наступному, 1944/45 н. р., матеріальна база дещо й поліпшилась, однак труднощів залишалось чимало. Не було повернено евакуйоване свого часу до Кургана обладнання, без якого «проведення навчального процесу є неможливим». Хоча бібліотека, яка ще не мала окремого приміщення, у 1944/1945 н. р. й поповнила свій фонд, проте він залишався незначним. Станом на 1 січня 1941 року в бібліотеці нараховувалось 105361 примірників книг, брошур та журналів, з яких навчальних було 40325, наукових – 64768, художніх – 6268 примірників. На 1 липня 1945 року було 21919 книг, з яких навчальних – 2032, наукових – 1551 і художніх – 236. Різниця суттєва.

Згідно зі штатним розписом, викладацький і навчально-допоміжний персонал інституту у 1944/1945 н. р. був таким: кафедра марксизму-ленінізму – один завідувач і один старший викладач; хімії – дві особи, ботаніки – дві; зоології – одна; анатомії і фізіології сільськогосподарських тварин – дві; ґрунтознавства і землеробства – один; рослинництва – дві; механізації сільського господарства – один; економіки та організації сільськогосподарського виробництва – дві; приватної зоотехнії – дві. Були ще самостійні навчальні дисципліни: військова підготовка – один викладач; іноземна мова – один; фізика – один; мікробіологія – один; геодезія – один старший викладач за сумісництвом.

Навчально-виховний процес, відображенням якого є, як відомо, державні іспити, залишався на досить високому рівні. Так, випускники зоотехнічного факультету, які склали державні іспити з п'яти дисциплін, одержали загалом 104 оцінки, із них 59,6% були добрі та відмінні. Незадовільних оцінок не було. Приблизно такими ж були і результати державних іспитів на агрономічному факультеті. За стовідсоткової успішності якісний показник становив тут 61,3%.

Отже, незважаючи на величезні труднощі у роки Другої світової війни, інститут зберігся як вищий навчальний заклад, не припиняючи навчально-виховної і наукової роботи навіть будучи евакуйованим до Сибіру.

Немало викладачів, співробітників і студентів інституту не змогли повернутися до мирної праці, віддавши своє життя у боротьбі з ворогом. Усім тим, хто загинув у боях за Батьківщину та пройшов через лихоліття війни, колектив інституту спорудив пам'ятний знак, відкритий 12 листопада 1970 року. Два наших вихованці стали Героями Радянського Союзу. Це – студент агрофаку І. Лета і випускник зоотехнічного факультету Д. Губенко. Військовий подвиг інших відзначений орденами Слави, Богдана Хмельницького, Олександра Невського, Великої Вітчизняної війни, що є свідченням особистої відваги та військового хисту.



Із фондів музею

Немало учасників війни продовжували працювати в інституті десятки років після її закінчення. Так, наприклад, вісімнадцять років відпрацював в інституті, виховуючи молодь, Герой Радянського Союзу, генерал-майор, відважний льотчик П. Юрченко.

Повоєнний період 1951 – 1970 рр.

Після завершення другої світової війни країна повністю перенаправилась на відбудову зруйнованого в ході бойових дій народного господарства. Відповідно до загальнодержавних програм соціально-економічного розвитку, зросло фінансування будівельних робіт і в Полтавському сільськогосподарському інституті. Однак мізерність фінансових ресурсів не дала змоги протягом наступної п'ятирічки (1946-1950 рр.) завершити ремонтні роботи. Лише у 1964 році, тобто через 19 років після закінчення війни, завершився ремонт другого за значенням (так званого «червоного») корпусу.



Другий навчальний корпус

Незважаючи на організаційні труднощі, навчальний процес в інституті епохи його відбудови з року в рік поліпшувався. Це показала, зокрема, перша у повоєнний період обласна сільськогосподарська виставка, у роботі якої 15 вересня 1950 року взяв участь інститут. Із матеріалів, які було подано на виставку, видно, що за 1921-1949 рр. інститут та його попередники підготували 2 495 висококваліфікованих фахівців сільського господарства, з яких 1477 осіб одержали кваліфікацію вчених-агрономів, а 948 – зоотехніків. Окремим розділом була проілюстрована робота інституту за п'ять повоєнних років. Зокрема зазначалося, що у роки четвертої п'ятирічки професорсько-викладацьким складом було виконано 37 наукових тем, частина з яких була опублікована для ознайомлення широкої громадськості і використання відповідних наукових розробок на практиці. Всього за 1946-1950 рр. опубліковано 12 збірників і галузевих видань; 67 статей у журналах; 132 статті у газетах; проведено науковцями 21 радіолекцію. Найпомітніших результатів досягли такі викладачі як професор Б. Левитський (об'єкт дослі-

дження – «Дріжжування кормів»); доцент П. Гурницький («Сівалка для безрядкового посіву»); професор О. Квасницький («Вегетативна гібридизація у тваринництві»).

Певні успіхи були досягнуті і в навчально-виховному процесі, хоч якість знань ще залишалася далекою від бажаної. Якщо загальний показник успішності у весняну сесію 1947 і 1951 рр. залишався високим (99%), то якісний показник був досить низьким: 23,4% – у 1947 і 20,4% – у 1951 рр.

Інститут уже в перший післявоєнний рік практично відновив ту кількість студентів, яка була у 1940/41 н. р. Влітку 1947 року в інституті навчалось 444 студенти, що становило 99,6% довоєнного контингенту. Водночас на агрономічному факультеті цей відсоток дорівнював 104,2% (271 проти 260 студентів), а на зоотехнічному – 84,8% (відповідно 173 проти 204).

Перший післявоєнний рік увійшов в історію інституту ще й тим, що наприкінці 1946/47 н. р. було здійснено випуск абітурієнтів довоєнного часу – 42-х молодих спеціалістів, із яких 26 агрономів і 16 зоотехніків. Із них на територію зруйнованої України було направлено лише 23,8%, у той час як інші 76,2% були направлені у віддалені регіони СРСР, включаючи Приморський і Хабаровський краї.

Наприкінці першої післявоєнної п'ятирічки в інституті в основному було розв'язано проблему кадрового забезпечення навчально-виховного процесу. Так, згідно зі штатним розкладом професорсько-викладацького складу від 25 липня 1951 року в інституті функціонувало 16 кафедр і один самостійний курс (іноземна мова), у складі яких нараховувалося 47 викладачів і 28 осіб навчально-допоміжного персоналу. Вакантними посадами залишалося місце завідувача кафедри селекції і насінництва (доцент) і доцента кафедри приватної зоотехніки. Як і раніше, кафедри були малочисельними (як правило, разом із допоміжним персоналом) – 3-4 особи. Зміна директора, що відбулася 11 вересня 1951 року, коли замість К. Веденіна керівником став П. Ванцак, суттєво не вплинула на розстановку керівних кадрів. Як і раніше, заступником директора з навчальної і наукової роботи залишався доцент В.О. Іващенко, заступником директора з господарської частини – А.Г. Кобелякський, деканом зоотехнічного факультету – А.В. Тищенко, деканом агрономічного факультету – Ф.Г. Білецький. Посаду головного бухгалтера обіймав В.Н. Измайлов, інженера – Л.М. Сколков. Завідувачкою відділу кадрів була Г.Я. Петрова, начальником пожежної охорони – П.С. Коротун.

Незважаючи на важкі часи відбудовчого періоду, інститут допомагав студентам, які мешкали на приватних квартирах, оплачувати вартість проживання. За фактичної вартості оплати житла у тогочасній Полтаві у 75 крб. інститут виділяв 25 крб. (із 421 особи у 1950/51 навчальному році квартири наймали 123 студенти, або 29,2%).

На рубежі 40-50-х років з'явилась нова форма навчально-методичної роботи у вигляді міжкафедральних методичних комісій. У 1950/51 н. р., наприклад, існувало п'ять таких комісій, а саме:

а) агрономічних кафедр і дисциплін (рослинництва, загального землеробства, ґрунтознавства та агрохімії, мікробіології, ботаніки і фізіології рос-

лин, селекції і насінництва, механізації сільського господарства, ентомології, фітопатології і сільськогосподарської меліорації);

б) зоотехнічних кафедр і дисциплін (фізіології і розведення сільськогосподарських тварин, приватної зоотехнії, зоогігієни та основ ветеринарії з анатомією сільськогосподарських тварин, годівлі сільськогосподарських тварин, зоології);

в) кафедр соціально-економічних дисциплін (марксизму-ленінізму і політичної економії, економіки та організації сільськогосподарських підприємств);

г) кафедр загальноосвітніх дисциплін (хімії, фізики, геодезії, іноземних мов);

д) кафедр спеціальних дисциплін, фізкультури і спорту.

Вищезгадані методичні комісії здійснювали свою роботу згідно з планами, які кожного семестру затверджувалися директором інституту. Водночас загальнометодичні питання, що у тій чи іншій мірі цікавили всі кафедри, виносилися на обговорення загальноінститутської методичної наради, яка скликала за необхідністю.

Тематичні плани науково-дослідної роботи інституту щорічно обговорювалися на засіданнях вченої ради, після чого передавалися до Москви на затвердження. Тільки після відповідного затвердження професорсько-викладацький склад інституту мав право переходити до їх виконання. У 1950-51 н. р. інститут працював над двома комплексними темами, до яких було залучено сім кафедр. Поза тим, чотири теми виконувались як дисертаційні роботи. Усі роботи виконувалися за рахунок державного бюджету.

На той час у штаті інституту працювали 2 професори, доктори наук, 22 доценти, кандидати наук, 24 асистенти і викладачі, а також 22 особи навчально-допоміжного персоналу.

Незважаючи на численні економічні труднощі, пов'язані, головним чином, із наслідками війни, окремі наукові працівники завершили свої дослідження захистом кандидатських дисертацій. Серед них був А. Баранов, доцент кафедри зоотехнії, який 24 листопада 1945 року захистив кандидатську дисертацію на тему: «Селекційне значення живої ваги ягнят при народженні в каракулівництві»; Т. Старов, завідувач кафедри зоогігієни та основ ветеринарії, який 30 січня 1947 року захистив кандидатську дисертацію на тему: «Температура, вологість і рух повітря у свинарниках у стійловий період і вплив цих факторів на продуктивність тварин»; П. Гурницький, доцент, завідувач кафедри механізації сільського господарства 11 червня 1948 року захистив кандидатську дисертацію на тему: «Агрегат для механізації міжрядної обробки і збору цукрового буряка при ширині міжрядь 34 см»; М. Маньківська, асистент кафедри фізіології сільськогосподарських тварин, 1 лютого 1950 року захистила кандидатську дисертацію на тему: «Фізіологія яєчників свиноматок (генеративна функція)»; Є. Федулова, асистент кафедри зоогігієни та основ ветеринарії, 20 червня 1950 року захистила кандидатську дисертацію на тему: «Інфекційна плевропневмонія кіз»; В. Гришкевич, викладач кафедри марксизму-ленінізму, 5 квітня 1951 року захистив кандидатську дисертацію на тему: «Роль народних мас і особистості в історії».

Серед проблем, які інститут не міг вирішити самотужки, була навчально-виробнича база, відсутність якої не давала можливості виконувати той комплекс робіт, які передбачала програма виробничої практики студентів.



У лабораторії електротехніки люди не тільки під час проведення занять, а й в позаурочний час

Лише у 1949 році інституту було передане господарство в с. Лозівка Диканського району. Його земельна площа сягала 470 га, з яких 405 га були орними угіддями, а також були свиноферма, молочна ферма, птахоферма і пасіка. Для проведення сільськогосподарських робіт використовувалися два трактори, два автомобілі, два тракторних культиватори, дві сівалки і три тракторні плуги. Проте цього було недостатньо.

Тому у 1956 році інституту було передано радгосп у с. Бречківка. Так виникло (поряд із Лозівкою) ще одне інститутське учбово-дослідне господарство – «Бречківка».

Одержавши у своє розпорядження ще одне господарство, інститут у середині 50-х років завершив розв'язання основних проблем, пов'язаних зі створенням відповідної матеріально-технічної бази підготовки агрономів і зоотехніків. За пропозицією місцевого керівництва, узгодженою з відповідними міністерствами і відомствами, Полтавський сільськогосподарський інститут у 1956 році став учасником Всесоюзної сільськогосподарської виставки. Окремі показники його діяльності заслуговували, поза всяким сумнівом, на позитивну оцінку громадськості. Загальна кількість студентів у 1955 році налічувала 980 осіб (стаціонар – 830, заочне відділення, організоване у 1955 році, – 150), порівняно з 794 особами у 1954 році. Загальна чисельність професорсько-викладацького і навчально-допоміжного персоналу становила 95 осіб проти 98 у 1954 році. З 66 викладачів 35 мали вчені ступені і звання, що складало 53 %, порівняно з 51% (32 особи) у 1954 році. У 1955 році було

подано на захист три докторські дисертації, проти однієї дисертації у 1954 році. Того ж року було повністю завершено відновлення головного навчального корпусу загальною площею 7860 м²; на 665 м² зросла площа студентських гуртожитків; на 296,0 тис. крб. куплено навчального і господарського обладнання, а також трактори та інші складні сільськогосподарські машини найновіших марок.

Поліпшення якісного складу професорсько-викладацьких кадрів та матеріально-технічного забезпечення дало можливість значно підвищити ефективність наукової роботи. Так, у 1955 році інститут звітував про роботу над 26 темами, з яких чотири комплексних, п'ять кафедральних і сімнадцять дисертаційних (8 докторських і 9 кандидатських).

Окремі наукові розробки було впроваджено у виробництво. Серед них, зокрема, був план заходів по окремих культурах і галузях тваринництва, який забезпечував максимальний вихід сільськогосподарської продукції на 100 гектарах сільськогосподарських угідь у Полтавській області. Значний виробничий ефект давала розроблена вченими інституту сівалка для безрядкового посіву зернових культур із модернізованими сошниками, які виключали під час посіву засміченість їх ґрунтом. Застосування такої сівалки давало можливість підвищити урожайність зернових культур на 20-30 %, порівняно з рядковим, і не менше 15 % – у порівнянні з вузькорядними посівами. Вчені-зоотехніки інституту запропонували новий метод діагностики трихоманозу, що давав можливість швидко і з високою діагностичною точністю виявити хворих на трихоманоз тварин. Рішенням науково-технічної ради Міністерства сільськогосподарства СРСР від 24 серпня 1955 року цей метод був прийнятий до впровадження у повсякденну практику як такий, що «дозволяє встановити захворювання і своєчасно вжити заходи щодо лікування трихоманозу».

Окрім навчальної роботи обов'язком інституту у 50-х роках була допомога колгоспам і радгоспам Полтавської області у виконанні різноманітних сільськогосподарських робіт, найважливіше значення серед яких відігравав збір урожаю. Щоб уявити масштаби наданої селянам допомоги, наведемо результати роботи у колгоспі ім. Молотова (с. Сухарабівка Решетилівського району) студентів групи №3 другого курсу агрономічного факультету. У період із 16 вересня по 6 жовтня 1955 року ця група виконала такий обсяг робіт: підбирання картоплі – 270 ц; навантаження картоплі на автомашини – 154 ц; розвантаження картоплі з машини – 15 ц; копання буряка – 0,14 га; обрізання буряка – 166 ц; навантаження буряка на автомашини – 80 ц; зібрано качанів кукурудзи з площі 15 га; зібрано цибулі – одна тонна; чищення буряка – 600 кг.

Оцінка роботи Полтавського сільськогосподарського інституту з боку відповідної комісії Всесоюзної сільськогосподарської виставки виявилася досить високою. За досягнуті «успіхи по підготовці фахівців вищої кваліфікації вчених-агрономів та вчених-зоотехніків» інститут було нагороджено медаллю. Окрилена успіхом дирекція вирішила взяти участь у Всесоюзній виставці і в наступних 1957 та 1958 роках. Загальний контингент студентів у 1956 році становив 1152 особи (стаціонар – 898 осіб і заочне навчання – 254 особи). У

1956 році з 70 осіб професорсько-викладацького складу мали вчені звання і ступені 35 осіб, що складало 50% від загальної кількості. Незначних успіхів, порівняно з попереднім роком, було досягнуто і в науковій роботі. Вчені інституту, окрім досліджень, про які йшла мова раніше, у 1956 році могли запропонувати виробництву досить обмежене коло розробок. Мова може йти фактично про один більш-менш суттєвий компонент наукових досліджень у сфері сільськогосподарського виробництва – агротехнічні заходи по кукурудзі при вирощуванні її на зерно і на силос у молочно-восковій стиглості; внесення у ґрунт азотобактерину і фосфоробактерину одночасно з насінням; внесення у ґрунт під передпосівну культивуацію гранульованого органо-мінерального суперфосфату з нормою 4,44 ц/га, в органо-мінеральних гранулах 2,22 ц/га порошковидного суперфосфату; спільне внесення у ґрунт органічних і мінеральних добрив із розрахунку на 1 га посіву: перегною – 20 тонн, суперфосфату 2,22 ц, хлористого калію – 0,7 ц, аміачної селітри – 1,1 ц; прогрівання насіння у воді при температурі 45°C протягом 1,5 години.

З числа наукових досліджень, виконаних працівниками інституту у наступні роки для впровадження у сільськогосподарське виробництво, були такі:

1. У двох адміністративних районах, де функціонувало 46 господарств, на площі 133,0 тис. га проведено дослідження ґрунтів, складені ґрунтові карти, розроблені заходи по збільшенню виходу сільськогосподарської продукції на 100 га землі.

2. Виведені й передані до державного сортовипробування перспективні сорти Південних однодомних конопель №12 та №20, які підвищують вихід волокна.

3. Розроблена система удобрення кукурудзи, що підвищує урожайність її на 40 %.

4. Внесення органо-мінеральних сумішей під цукровий буряк: а) з осені: суперфосфату – 3 ц; азотних – 1,5 ц; калійних – 1,5 ц і перегною – понад 10 ц на 1 гектар; б) навесні: суперфосфату – 2 ц; азотних – 1,5 ц; калійних – 1 ц; перегною-сипцю – 5 тонн на гектар.

5. Застосування норми висіву однонасінного буряка у кількості 10-15 кг на гектар, як такого, що забезпечує найвищий урожай цукрового буряка у Полтавській області.

Хоч успіхи 1957 року були не такими значними, як у 1955 році, проте без нагороди інститут не залишився, одержавши Диплом першого ступеня. Окрім викладачі інституту за особистий внесок у розвиток науки і підготовку кадрів також одержали нагороди: керівник інституту П.Н. Ванцак отримав велику золоту медаль Всесоюзної сільськогосподарської виставки. Такої ж нагороди було удостоєно й заступника директора В.П. Іващенко. Декан агрономічного факультету О.І. Алексеєнко одержала малу золоту медаль; завідувач кафедри рослинництва Ф.Г. Білецький – велику срібну медаль; завідувач кафедри зоогієни Т.К. Старов – велику срібну медаль; доцент кафедри рослинництва Є.С. Гуржій – малу срібну медаль.

Важливою подією в житті інституту була організація у 1960 році двох нових факультетів – економічного та агропедагогічного (існував до

1966/67 н. р.). Згідно з новими планами набору, у 1960/61 н. р. на перший курс економічного факультету було зараховано 71 особу, а на відповідний курс агропедагогічного – 49 осіб. У жовтні 1962 року було створено окремий деканат заочного навчання. Водночас перші та другі курси були виділені в окремий факультет, який одержав назву загальнонаукового. Деканом заочно-го факультету (III-VI курси) став доцент Ю.Д. Коротун, а деканом загально-наукового (на базі якого у січні 1963 р. було відкрите вечірнє відділення) – доцент О.Д. Чупрун. У зв'язку зі звільненням ректора М. Добровольського, 8 липня 1963 року новим керівником призначено В. Іващенко. В 1962 році в інституті відкрита аспірантура.

На час завершення відбудовного періоду в інституті функціонувало п'ять факультетів: агрономічний (декан – М. Чуб), зоотехнічний (С. Пономарьов), заочний (Ю. Коротун), загальнонауковий (О. Чупрун). Деканом економічного та агропедагогічного факультетів (до призначення ректором) був В. Іващенко. Посаду проректора з навчальної роботи обіймав Г. Базилевич, а з наукової (на громадських засадах) – С. Кузьменко. Директором навчально-дослідного господарства «Бречківка» був О. Яковенко. Директором однорічної школи і шестимісячних курсів із підготовки керівних кадрів колгоспів і радгоспів та техніків штучного осіменіння сільськогосподарських тварин стала К. Савенко. Бібліотекою завідувала Г. Середа. Що ж до кадрового складу викладачів, то він нараховував: 5 докторів наук (із них професорів – 4); 50 кандидатів наук (із них доцентів – 28); двоє старших наукових співробітників. Не мали наукового ступеня і вченого звання 65 викладачів (42,2 %).

Розбудова інституту 1971 – 1990 рр.

Завершення процесу формування структури Полтавського сільськогосподарського інституту, основа якої збереглася до нашого часу, відноситься до середини 60-х років, коли було відкрито факультет механізації сільськогосподарства. У 1966/67 н. р. в інституті функціонувало сім факультетів. Окрім агрономічного, зоотехнічного, економічного та факультету механізації були ще заочний та загальнонауковий (до серпня 1967 р.). Факультет громадських професій з 1962 року функціонував на громадських засадах. На 24-х кафедрах працювало 142 штатні викладачі, з яких 5 – доктори наук, професори і 52 – кандидати наук, доценти. За сумісництвом працювало два викладачі, а на умовах погодинної оплати – 39 осіб.

Протягом року два викладачі захистили докторські дисертації, чотири – кандидатські. Це був показник успіху, якого інститут ще не досягав ніколи. У 60-х рр. з'явилася така форма організації та оплати наукових досліджень, як госпдоговірна тематика.

У 1967 році над госпдоговірними темами працювали викладачі чотирьох кафедр. До наукової роботи залучалися сотні студентів. Кращі роботи були рекомендовані для участі в ювілейній міжвузівській науковій конференції вищих навчальних закладів Міністерства сільськогосподарства СРСР. Студенти п'ятого

курсу М. Опара (агрофак) та А. Конотоп (зоофак), які взяли участь у згаданій конференції, були нагороджені грамотами Головного управління вищої і середньої сільськогосподарської освіти Міністерства сільського господарства СРСР.

На початку 1968 року до керівництва інститутом повернувся колишній ректор М. Добровольський. Саме на час його двадцятирічного керівництва інститутом припадають найвизначніші успіхи колективу викладачів і співробітників. За результатами 1968/69 н. р. інститут нагороджено пам'ятним Червоним Прапором Полтавського обкому Компартії України, облвиконкому та облпрофради.

За загального контингенту студентів у 3267 осіб, з яких 1352 навчалися на стаціонарі, інститут мав 12 лекційних аудиторій і 37 аудиторій для лабораторних занять. Забезпечення аудиторним фондом у 1968/69 н. р. досягало на стаціонарі 86%.

Матеріальна база інституту включала: два навчальні корпуси загальною площею 15 тис. м², три гуртожитки площею 648 м², бібліотеку з книжковим фондом близько 200 тис. примірників.



Навчальний корпус №2 та гуртожиток інституту. 70-і роки.

Із метою повного забезпечення студентів аудиторним фондом інститут будував корпус факультету механізації площею 6034 м².

Функції практичного навчання виконувало господарство у с. Бречківка. Для студентів агрономічного факультету було відведено дослідне поле площею 40 га, насіннева лабораторія та ентомологічний пункт.

Студенти зооінженерного факультету одержували практичні навички на тваринницькій та племінних фермах, де утримувалося 350 голів великої рога-

тої худоби. У розпорядженні студентів був також пункт штучного осіменіння тварин, свиноферма, ферма великої рогатої худоби з обладнанням для механічного доїння і кормоцех.

Для проходження навчальної і виробничої практик студентами факультету механізації сільського господарства використовувався полігон. У механічній майстерні учгоспу студенти навчалися ремонтувати сільськогосподарські машини, здійснювати технічний догляд, виконувати на відповідних машинах комплекс сільськогосподарських робіт.



На будівництві корпусу №3 студенти набувають нових навичок, що не завадять у подальшому житті



Зданий в експлуатацію навчальний корпус №3 розмістив у своїх стінах лабораторії та майстерні для навчання студентів-механіків

Задовільними були і побутові умови студентів, які мешкали у трьох гуртожитках, обладнаних побутовими кімнатами, кухнями, кімнатами для харчування, прання білизни та душовими відділеннями. До послуг студентів надавався спортивний зал, літні спортивні майданчики та літній спортивно-оздоровчий табір на березі Ворскли, в якому щорічно відпочивало від 600 до 650 осіб. В окремі роки (1968) кількість відпочиваючих у ньому студентів і викладачів досягала 920 осіб.



Студенти першого курсу факультету механізації сільського господарства на екскурсії в музеї Полтавського турбомеханічного заводу



Студенти-механіки вивчають зовнішню будову двигуна трактора у польових умовах

Помітними успіхами у навчально-виховному процесі колективів інституту відзначився і у наступному 1969/70 н. р. Доценти І. Голубинський та Є. Гуржій захистили докторські дисертації, а сім викладачів стали кандидатами наук (З. Фомичова, В. Косенко, Г. Сердюк, В. Тимківська, Г. Левін, О. Пипко та В. Мартусь). Значно поліпшилося технічне забезпечення навчального процесу, чому сприяла закупівля у 1969/70 н. р. різноманітного обладнання на суму 814343 крб. У наступному 1970/71 н. р. інститут придбав чимало нового обладнання: телевізори, кадро- і діапроектори та обчислювальні машини «ВІМ-2», «Промінь-2», «Іскра-2» та інші.

За успіхи колективу у навчально-виховному процесі у 1971 році вуз нагороджено орденом Трудового Червоного Прапора.

Таку ж відзнаку 8 квітня 1971 р одержали й окремі викладачі, серед яких була і кандидат історичних наук, доцент кафедри історії КПРС О. Чупрун.



Доцент О.Д. Чупрун проводить семінарське заняття з історії КПРС у Ленінській кімнаті

У 70-80-ті роки інститут неодноразово брав участь у Виставках досягнень народного господарства УРСР та СРСР, за результатами яких у 1985 та 1986 рр. нагороджувався дипломами ВДНГ УРСР та ВДНГ СРСР.

Одним із важливих факторів високого рівня успішності на цьому факультеті став кадровий склад викладачів: із 32,5 штатних працівників п'ять мали звання професора, один – доктора наук, дев'ятнадцять – доцентів, три – кандидати сільськогосподарських наук, шість – асистентів і один старший викладач. Отже, вчені звання і ступінь мали 78% усіх викладачів. З-поміж периферійних вищих навчальних закладів сільськогосподарського профілю це був один із найвищих показників у країні. Навіть на такому факультеті як зооінженерний, де контингент студентів традиційно характеризувався порів-

няно низькою успішністю, показники навчальної роботи у 1974/75 році були досить високими. Так, станом на 1 жовтня 1975 року з усієї кількості викладачів (33) три мали звання професора і 20 осіб – доценти, кандидати наук. Ще двоє обіймали посаду старшого викладача і 8 були асистентами. Таким чином, наукові ступені та звання мали 69,7% викладачів. Із числа усіх студентів, які склали іспити у літню сесію 1974/75 року, добрі та відмінні оцінки одержали 76,0%, а загальна успішність склала 96,6%. Що стосується економічного факультету, історія якого в той час налічувала лише близько 15 років, то забезпечення його викладачами з науковими званнями і ступенями було далеким від бажаного (46,5%).

Проте якість навчально-виховної роботи була досить високою завдяки конкурсному відбору на цей престижний в усіх відношеннях факультет. Згідно з відомостями, за той же 1974/75 навчальний рік (літня сесія) якісний показник успішності тут становив 92,0%, а кількісний – 96,8%. У 1987 році загальна успішність у період зимової сесії становила по інституту 94,4%. Особливо помітно знизився якісний показник: 28,8% – у 1987 році і 29,3% – у 1988 році. Результати не забарилися: у 1985 році загальна успішність студентів стаціонару сягала 97,6%; у 1986 році – 97,1%; у 1987 році – 96,4%. Студентів, які навчалися на «добре» і «відмінно», теж зменшилося (з 38,8% у 1985 році до 33,1% у 1987). На заочному відділенні питома вага таких студентів була ще меншою: 10,3% – у 1985 і 6,7% – у 1987 році.

Основний контингент студентів, як і раніше, формувався за рахунок випускників сільських загальноосвітніх шкіл.

З метою суттєвого поліпшення матеріального становища професорсько-викладацького складу та забезпечення тіснішого зв'язку науки і практики міністерства вимагали від вищих навчальних закладів посилити увагу до господарських робіт. Наприкінці 80-х років минулого століття науково-дослідна робота в інституті здійснювалася з 18-ти комплексних тем, зокрема: «Розробка і створення нових високопродуктивних сортів сільськогосподарських культур», «Розробка прийомів підвищення родючості ґрунтів», «Розробка наукових основ підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин», «Розробка і вдосконалення засобів комплексної механізації сільського господарства», «Розробка теоретичних основ підвищення економічної ефективності сільськогосподарського виробництва в умовах повного госпрозрахунку».

Що ж до господарської тематики, то у 1988 році її виконували всі факультети. Загальна сума господарських робіт становила 160 тис. крб. Окремі розробки вчених інституту одержали високу оцінку наукової громадськості Радянського Союзу. Так, наприклад, у 1987 році на ВДНГ СРСР демонструвалися два експонати: комбінований агрегат для безвідвального обробітку ґрунту (автори Ф. Моргун, М. Добровольський, О. Кулик та Л. Кайшева) та станок із електрообігрівачем для утримання свиноматок (автор В. Мурзін).

Автори першого експонату були нагороджені золотою, срібною і двома бронзовими медалями ВДНГ СРСР, а винахідник другого експонату – грошовою премією Держагропрому СРСР. Золота медаль, якою відзначені полтавці, була, починаючи з 1971 року, єдиною нагородою такого рівня.

У звітах про фактичний економічний ефект від впровадження у виробництво наукових розробок вчених інституту у 70-80 роках фігурували вже не сотні тисяч, а мільйони і, навіть, десятки мільйонів карбованців: 1971-1975 роки – 643,0 тис.; 1976-1980 рр. – 1012 тис.; 1981-1985 рр. – 18642,9 тис. крб.

Найуспішнішим періодом у підготовці дисертаційних робіт була дев'ята п'ятирічка (1971-1975 рр.), коли 33 співробітники інституту захистили кандидатські дисертації, тоді як за десяту та одинадцяту (1976-1985 рр.) – усього 19. Якщо за роки дев'ятої п'ятирічки було захищено дві докторські дисертації, то за десять наступних років – одна. Станом на 6 червня 1988 р. з 217 викладачів наукові звання і ступені мали 118 (54,3%) осіб, що не у повній мірі забезпечувало потреби інституту. Як і раніше, більшість кафедр очолювали не професори, доктори наук, а доценти, кандидати наук. Питома вага професорсько-викладацького складу з науковими ступенями, який, власне, і забезпечував навчально-виховний процес, становила загалом 33,1% від усіх працівників інституту, що, поза всяким сумнівом, не можна назвати виправданим.

До числа незаперечних досягнень інституту у 60-80-ті роки можна віднести стовідсоткове забезпечення студентів стаціонару гуртожитками. До послуг студентів і викладачів був санаторій-профілакторій «Наталка-Полтавка» на 100 місць, майстерня з ремонту і пошиву одягу, приміщення студентського клубу із залом на 120 місць, студентський клуб-кафе на 80 посадочних місць, спортивно-оздоровчий табор на 100 осіб за зміну тощо. У 1983 році була збудована студентська їдальня на 330 місць, відкрито три буфети з лінією роздачі гарячих страв.

У 1981 році розпочалося будівництво комплексу споруд факультету з підготовки іноземних громадян. Наприкінці 1986 року було введено у дію першу чергу комплексу у складі гуртожитку на 335 місць і блоку обслуговування. Навчальний корпус для іноземних громадян почали будувати наприкінці 1985 року. Іноземці ж, які з'явилися на підготовчому факультеті в 1981 році, продовжували навчатися (і мешкати) у переобладнаному належним чином студентському гуртожитку.

Гордістю інституту десятки років було навчально-дослідне господарство, розміщене у с. Бречківка (з 1970 р. – учгосп «Ювілейний»).

Розвиток навчального закладу в період незалежної України

Період незалежної української держави – це період подальшого розвитку та змін, що сприяли створенню потужного навчально-наукового комплексу й виходу академії на європейський рівень.

З метою впорядкування системи підготовки спеціалістів і підвищення якості освіти, з 1993 року Міністерством освіти України було започатковано ліцензування, атестацію й акредитацію вищих навчальних закладів. Рішенням Міжгалузевої акредитаційної комісії (МАК) від 29 вересня 1993 року (протокол №16/5) вперше були ліцензовані та акредитовані спеціальності

«Аграрний менеджмент» (50 осіб), «Агрономія» (75 осіб), «Ветеринарна медицина» (75 осіб), «Зооінженерія» (25 осіб), «Механізація сільського господарства» (75 осіб), «Облік і аудит» (75 осіб).

У цілому інститут за наслідками роботи комісії Міністерства освіти України був акредитований за III освітньо-кваліфікаційним рівнем. Ліцензовані обсяги підготовки спеціалістів встановлювалися як для денної, так і заочної форм навчання. Підготовка спеціалістів проводилась виключно за рахунок коштів державного бюджету. Близько 75% ліцензованого обсягу виділялося для абітурієнтів сільської місцевості, тобто відводилося для цільового прийому (сільській молоді).

Рішенням Головного управління акредитації Міністерства освіти України, збільшений ліцензований обсяг за спеціальністю «Зооінженерія» до 50 осіб за IV освітньо-кваліфікаційним рівнем.

З усіх спеціальностей підготовки спеціалістів інституту надано право прийому іноземних громадян, встановлені ліцензовані обсяги для факультету підвищення кваліфікації (500 осіб) та факультету підготовки іноземних громадян (100 осіб).

У 1997-2002 роках державне замовлення підготовки спеціалістів на денну форму навчання зменшилося з 60% до 28,5% від ліцензованого обсягу, а в 2006 та 2007 рр. зросло до 34,4%, у 2008 р. становило 45,7%. На заочну форму навчання державне замовлення зменшилося з 28% (у 1997 р.) до 10,1% (у 2005-2007 рр.), і далі до 8,1% (у 2008 р.).

У 90-ті роки зміни торкнулися не лише інституту, як певної юридичної особи, а й кожного факультету, кожної окремо взятої кафедри. З року в рік зростала кількість студентів, зарахованих на навчання на платній основі, згідно з контрактом. З'явилися нові кафедри, новий навчальний корпус площею 10 тис. м², нові факультети, нові структурні підрозділи.

Спільним рішенням Міністерства сільського господарства і продовольства України та Українською академією аграрних наук від 25.07.1997 р. №228/75 на базі інституту був створений навчально-науково-виробничий комплекс, до складу якого ввійшли: Полтавський державний сільськогосподарський інститут; Інститут свинарства УААН; Полтавський філіал інституту ветеринарної медицини; Хорольський агропромисловий коледж; Полтавський аграрний коледж управління і права; Березововорудський радгосптехнікум; Лубенський сільськогосподарський технікум бухгалтерського обліку; Полтавський технікум м'ясної промисловості; Полтавське науково-виробниче об'єднання «Еліта»; Веселоподільська селекційно-дослідна станція УААН; Устимівська дослідна станція рослинництва УААН; навчально-дослідне господарство «Ювілейний».

У 1998 році інститут отримав право на підготовку спеціалістів за екстернатною формою навчання з усіх спеціальностей, окрім ветеринарної медицини. Контингент набору студентів для підготовки за цією формою був встановлений у межах 5% від ліцензованого обсягу підготовки за відповідною спеціальністю із заочної форми навчання.

Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 23 липня 2001 р. № 291-р «Про створення Полтавської державної аграрної академії», Міністерством аграрної політики України Полтавський державний сільськогосподарський інститут був реорганізований у Полтавську державну аграрну академію. Академія – як вищий навчальний заклад – у цілому акредитована за IV освітньо-кваліфікаційним рівнем.



Керівництво академії та провідні науковці на виїзному засіданні ректорату

Із метою забезпечення потреб сільськогосподарського виробництва спеціалістами відповідних кваліфікацій адміністрація інституту постійно проводила роботу з розширенням ліцензованих обсягів набору студентів.

Наш вищий навчальний заклад сьогодні – великий навчально-науковий комплекс, до складу якого входять три технікуми, чотири коледжі. В рамках навчально-наукового комплексу відбувається підготовка фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями, прийнятими у нашій державі (бакалавр, спеціаліст, магістр), таких напрямів підготовки (спеціальностей) «Агрономія», «Адміністративний менеджмент», «Ветеринарна медицина», «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», «Економіка підприємства», «Маркетинг», «Менеджмент», «Процеси машин та обладнання АПВ» («Механізація сільського господарства»), «Облік і аудит», «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва», «Фінанси і кредит».

Із 2002 року запроваджено магістерський курс «Адміністративний менеджмент». Впроваджений магістерський курс «Еколого-економічне рослинництво» є чи не найпершим в Україні навчальним курсом європейського рівня. Його розробка та впровадження викликані трансформаційними процесами в суспільстві, реформами та сільськогосподарською політикою.

Наш вуз навчає сьогодні близько 6 тисяч студентів, з яких половину – за денною формою. Навчальний процес забезпечує 391 викладач з 31 кафедри, серед яких 36 професорів, докторів наук та 234 доценти, кандидати наук.

Підготовка фахівців відбувається за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавр, спеціаліст, магістр за 11 спеціальностями.

Для проходження навчальної та виробничої практики функціонують дві філії академії – на базі ПП «Агроекологія» Шишацького району та агрофірмі «Маяк» Котелевського району, очолювані Героями України, нашими випуск-

никами Семеном Антонцем та Тетяною Корост, а також численні філії факультетів, кафедр та бази передових сільгосп підприємств області.

В академії діє аспірантура з 13 спеціальностей, де нині навчаються 139 аспірантів, 50 здобувачів наукового ступеня.



Узгодження про відкриття Центру практичного навчання



*Філіал академії в ПП «Агроекологія» Шишацького району.
Учасники XV зльоту іменних стипендіатів та відмінників навчання
«Лідери АПК XXI століття» (2012 рік)*

Важливим напрямом діяльності академії була і є наукова робота. Історія наукових здобутків досить вагома. Багато уваги і зусиль надається науці і сьогодні. Загально визнано, що не може бути кваліфікованого спеціаліста, якщо він не володіє методами наукових досліджень, не цікавиться досягненнями науки і не впроваджує їх у виробництво. Саме цього – тісного поєднан-

ня науки з виробництвом, підготовки спеціалістів для села і залучення їх до наукової діяльності вимагає сьогодні.



Зустріч Міністра АПК Олексія Павленка з керівництвом області та професорсько-викладацьким складом академії

Науково-дослідна робота спрямована на вирішення практичних проблем підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва й зосереджується на таких пріоритетних напрямках: органічне землеробство, сучасні методи селекції польових культур, альтернативні джерела енергії, як шлях до енергетичної безпеки держави, зелена енергетика, перспективи плодоовочевого ринку Полтавської області.

Проводилась значна робота по реалізації стратегії соціально-економічного розвитку сільських територій «Рідне село» Міністерства аграрної політики та продовольства України, Програми розвитку сільських територій Полтавської області на період до 2020 року.



Круглий стіл за проектом «Рідне село» за участю Полтавської державної аграрної академії, Департаменту агропромислового розвитку Полтавської ОДА та Полтавської обласної організації Всеукраїнської асоціації сільських та селищних рад

Важливою подією цього періоду було узагальнення Міністерства аграрної політики та продовольства України досвіду співпраці академії та аграрного бізнесу у сфері освіти, науки, агропромислового виробництва та розповсюдження його в інших областях України.

Полтавська державна аграрна академія має високий рівень міжнародних відносин завдяки тісній співпраці з 16 країнами світу. Викладачі й науковці академії беруть активну участь у міжнародних проектах і програмах галузі освіти та аграрної науки.

Заслуговує на увагу активна участь у науковій роботі студентів, зокрема у Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт «Природне землеробство – шлях до здоров'я і добробуту нації», оголошеного Благодійним Президентським фондом Леоніда Кучми «Україна», Стипендіальній програмі «Завтра. UA», благодійного фонду Віктора Пінчука та багатьох інших.



Візит керівника Благодійного Президентського фонду Леоніда Кучми «Україна» до Полтавської державної аграрної академії для вручення премій за перемогу в конкурсі наукових робіт «Природне землеробство – шлях до здоров'я та добробуту нації» (2012 рік). Серед фіналістів конкурсу перше командне місце здобули студенти саме ПДАА (за кількістю та якістю наукових робіт)

Із метою поглиблення знань з іноземних мов у академії відкрито «Мовний центр», який завжди до послуг студентів і викладачів. Центр отримав ліцензію на проведення іспиту Test-daff. В Україні лише два мовних центри мають таку ліцензію – наш і Київського лінгвістичного інституту.

Діє в академії й «Центр кар'єри», де студенти-випускники одержують вищезгадану інформацію про можливості працевлаштування.

В академії понад 30 років працює підготовчий факультет для іноземних громадян, на якому зараз навчаються більше 100 іноземних студентів із багатьох країн світу.

Важливою вимогою Європейської системи освіти є створення умов для навчання протягом усього життя. У нас успішно функціонує Інститут післядипломної освіти, який у повній мірі виконує ліцензійні обсяги перепідготовки фахівців.



Студенти підготовчого факультету приймають активну участь в заходах

Академія неупинно розвивається: її навчальна база включає чотири навчальні корпуси, спортивний комплекс, віварій для утримання сільськогосподарських тварин та птиці, ветеринарні клініки, мовний центр, бібліотеку, читальні зали. Функціонує 25 комп'ютерних класів, обладнаних сучасними комп'ютерами, підключеними до мережі Internet. Загальний парк комп'ютерної техніки академії налічує 823 персональних компютери.



*Благодійний бал в Центрі дозвілля студентів
Полтавської державної аграрної академії*



Дружня академічна родина

До послуг студентів – 5 гуртожитків, санаторій-профілакторій, їдальня, чотири буфети та два кафе.

За різними рейтингами академія займає провідні місця серед вищих навчальних закладів аграрного профілю, а також серед вузів Полтавщини.

Ми виховуємо не лише висококваліфікованих спеціалістів, а й сільських інтелігентів. В академії діє художня самодіяльність, активно проводиться спортивна робота, працює Центр дозвілля для студентів, музей, що носить звання народного.

Приємно відзначити, що саме в нашому навчальному закладі розпочинали свою педагогічну кар'єру академік ВАСГНІЛ М.Д. Потьомкін, член-кореспондент АН України Ф.П. Мацков, фундатор української школи наукового сортознавства плодівих культур В.Л. Симиренко, академіки Української академії аграрних наук В.Ф. Коваленко та В.П. Рибалко, член-кореспондент УААН М.Д. Березовський, заслужені діячі науки і техніки України Ф.І. Білецький, Б.Г. Левитський, Ф.К. Почерняєв, Д.П. Проценко та інші відомі науковці.

Серед викладачів агрономічного факультету передусім слід відзначити одного із засновників агрономічної дослідної справи України, професора В.І. Сазанова, відомих ботаніків, професорів В.П. Кушніренко та І.М. Голубинського, землеробів і ґрунтознавців, професорів М.І. Осадчого, Ю.М. Бруннера, О.В. Фісюнова, М.Я. Гетту, В.Д. Муху, П.М. Чапка, агроеколога В.І. Жарінова.

Значних успіхів у селекції досягла професор Є.С. Гуржій. Нею були створені сорти однодомних та дводомних конопель.

Цілу низку високопродуктивних сортів гороху створив професор М.М. Чекалін. Зазначимо лише, що виведений ним сорт гороху Норд районано у 48 областях України та Росії.



*Вручення студентських атрибутів під час посвяти в студенти
1 вересня 2011 року*

Відомі в Україні зимостійкі, з високими якостями зерна сорти пшениці озимої виведені під керівництвом заслуженого працівника сільського господарства України, доцента В. І. Москаленка. Це, зокрема, Коломак-3 та Коломак-5, визнані держстандартами для цієї культури в нашій державі.

Плідні успіхи в селекційній роботі з пшеницею озимою мають також професори М.М. Чекалін, Г.П. Жемела, В.М. Тищенко, а з кукурудзою – доцент Ю.В. Скляр. Академія однією з перших в Україні, завдяки дослідженням та науковим працям професора Писаренка В.М., звернулася до проблем органічного землеробства та агроекології.

Здобутки в науковій роботі мають і молоді викладачі агрономічного факультету. Це стосується, передусім, комплексу робіт із використання мінералізованих (пластових) вод, які проводить професор П.В. Писаренко, а також дослідження з інтродукції та біології ехінацеї, які здійснюють заслужений винахідник України В.М. Самородов та кандидат сільськогосподарських наук С.В. Поспелов. У 2001 році ця робота удостоєна високої відзнаки – премії імені Л.П. Симиренка Національної академії наук України. У 2006 році доктор сільськогосподарських наук Писаренко П.В. і Калініченко А.В. стали лауреатами Премії Президента України для молодих вчених.

Із постатями багатьох вихованців та співробітників зооінженерного факультету пов'язані становлення й розвиток наукового свинарства в Україні. Це, передусім, професор О.П. Бондаренко, академіки О.В. Квасницький, В.Ф. Коваленко, О.І. Овсянніков, члени-кореспонденти М.О. Симон, Ф.К. Почерняєв, М.Д. Березовський.



Ректорат (2015 рік).

Верхній ряд зліва направо:

*Передера С.Б., Матюха В.В., Галич О.А.,
Опара М.М., Писаренко П.В., Радочіна Ю.І., Дудніков І.А.,
Маренич М.М., Шевніков М.Я., Глазов О., Поліщук А.А., Чуга В.М.*

Нижній ряд зліва направо:

*Овчарук О.М., Шульга Л.В., Капачева Л.М., Костенко О.М.,
Аранчій В.І., Дорогань-Писаренко Л.О., Лінська С.П., Коляденко З.І.*

Окрім них варто назвати докторів наук М.Т. Балашова, Б.В. Баньковського, І.В. Бельговського, В.В. Березовського, І.Г. Брюшиніна, В. І. Іванова, Ю.Г. Курила, Ф.Г. Левитського, А.Т. Миси́ка, М.Т. Ноздріна, А.А. Поліщука, Т.Д. Потапова, І.С. Трончука; кандидатів наук – О.Г. Близнюченка, Н.Д. Голуб, А.Х. Кащенко, М.І. Матійця та багатьох інших.

Випускники зооінженерного факультету склали й нині становлять основне ядро провідного в Україні та СНД наукового закладу цієї галузі – Інституту свинарства ім. О.В. Квасницького УААН. Багато з них мають вагомі наукові здобутки, апробовані на практиці. Це, передусім, стосується першого аграрія – Героя України, а також першого почесного академіка Української академії аграрних наук, випускника факультету, голови правління ПП «Агро-екологія» Шишацького району Полтавської області С.С. Антонця.

Особливо хочеться вклонитися нашим випускникам, якими пишається академія – їх Alma-mater. Це – Г.А. Олійник, О.Г. Коросташов, Т.М. Корост, І.П. Браженко, В.М. Шапран, В.Д. Мединець. Рішенням вченої ради вони обрані почесними професорами нашого вищого навчального закладу.

Потужний навчально-виробничий комплекс, який об'єднує навколо себе Полтавська державна аграрна академія, виконує благородну і необхідну місію підготовки висококваліфікованих фахівців та гідних громадян нашої держави, проводить плідну роботу з розвитку аграрної науки та створення умов для підвищення конкурентоздатності й ефективності аграрної сфери.

Історична довідка

Датою започаткування діяльності навчального закладу, що надавав аграрну освіту вважається дата відкриття сільськогосподарського факультету при Вищій робітничій школі у вересні-жовтні 1920 року.

У жовтні 1921 року на основі сільськогосподарського факультету утворюється сільськогосподарський технікум із трьома відділами: агрономічним, зоотехнічним і садово-городнім.

Згодом до сільськогосподарського технікуму приєднуються кооперативний технікум і садово-городня профшкола. З жовтня 1923 року він називається агрокооперативний технікум.

Назва, підпорядкування, структура і спеціалізація його неодноразово змінювалися:

у 1923 р. – ПОЛТАВСЬКИЙ АГРОКООПЕРАТИВНИЙ ТЕХНІКУМ Полтавського Губернського відділу народної освіти;

у 1927 р. – ПОЛТАВСЬКИЙ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІКУМ Полтавського Губернського відділу народної освіти;

у 1931 р. – ПОЛТАВСЬКИЙ УЧБОВИЙ ІНСТИТУТ СВИНАРСТВА Народного Комісаріату зернових і тваринницьких радгоспів СРСР;

у 1933 р. – ПОЛТАВСЬКИЙ ЗООТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ Народного комісаріату зернових і тваринницьких радгоспів СРСР;

у 1934 р. – ПОЛТАВСЬКИЙ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ Наркому зернових і тваринницьких радгоспів СРСР;

у 1956 р. – ПОЛТАВСЬКИЙ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ Міністерства сільського господарства СРСР;

у 1971 р. – ПОЛТАВСЬКИЙ ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ Міністерства сільського господарства СРСР;

у 1992 р. – ПОЛТАВСЬКИЙ ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ Міністерства сільського господарства і продовольства України;

у 1996 р. – ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ Міністерства сільського господарства і продовольства України (у 1998 р. – Міністерства агропромислового комплексу України);

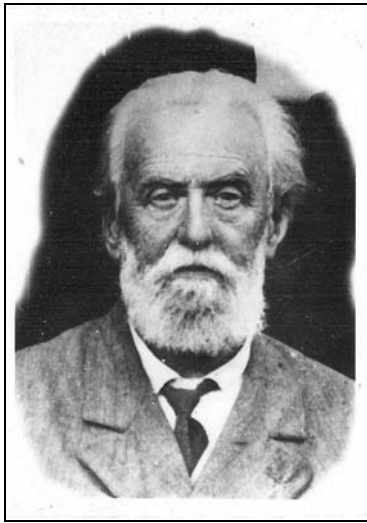
у 2001 р. – ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ Міністерства агропромислової політики України;

з січня 2015 року – ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ Міністерства освіти і науки України.

У 1971 році було видано Указ Президії Верховної Ради СРСР про нагородження інституту орденом Трудового Червоного Прапора за успіхи, досягнуті у підготовці кадрів, розробку і впровадження наукових досліджень у сільськогосподарському виробництві.

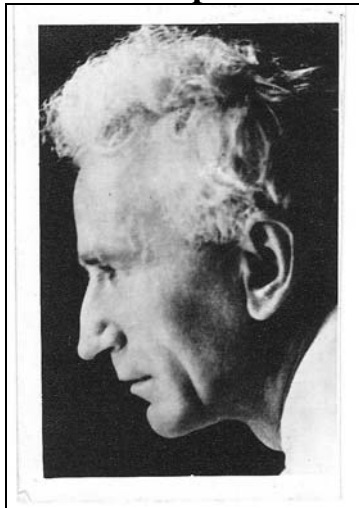
Ректорами (директорами) нашого навчального закладу в різні часи були:

Рекало Євген Лукич (1920-1923 рр.)



Видатний зоолог, організатор сільськогосподарської освіти на півдні Росії; фундатор нашого вищого навчального закладу. Під його керівництвом розпочинається наукова робота, зміцнюється матеріально-технічна база навчального закладу.

Токаревський Михайло Дмитрович (1923-1925 рр.)



Один із основоположників кооперативного руху в Україні і на Полтавщині, зокрема брав активну участь у роботі руху «Просвіта». Його помешкання було відкрито для багатьох діячів української науки і культури того часу. Сприяв розвитку наукової роботи нашого вищого навчального закладу, зміцненню матеріально-технічної бази.

Чугай Віктор Петрович (1925-1928 рр.)



Під його керівництвом відбуваються зміни в навчальних планах, викладацькому складі та матеріальній базі. Навчальному закладу було передано нове господарство – колишній маєток Козельщинського монастиря, закріплено садовгородню ферму на Павленках. Зміцнилась матеріально-технічна база, до бібліотечного фонду було передано понад 20 000 книжок, що належали раніше Полтавському сільськогосподарському товариству. Відділи були перейменовані у факультети.

Помаленький Федір Г. (1928-1931 рр.)



Інститут у цей час діяв в умовах шаленої пропагандистської кампанії по виконанню і перевиконанню всіх планів із метою «наздогнати і перегнати» протягом найближчих п'яти-десяти років передові капіталістичні країни з усіх найважливіших показників соціально-економічного розвитку. Особливу ставку було зроблено на розвиток тваринництва як вирішального фактора розв'язання проблем. У зв'язку з цим здійснено реорганізацію інституту.

Офіційною назвою навчального закладу була затверджена така: Полтавський зоотехнічний інститут.

Хоруженко І.П. (1931-1932 рр.)



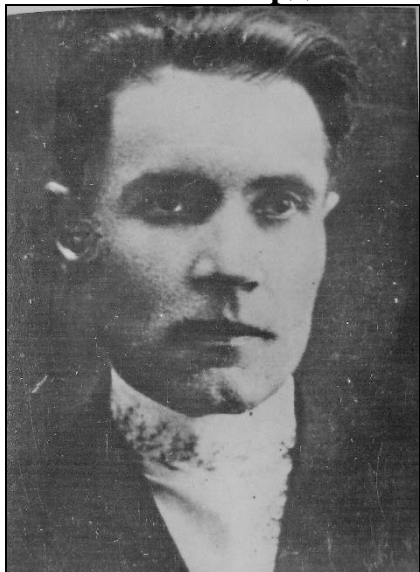
У цей період назву інституту було змінено на Полтавський інститут свинарства Народного комісаріату зернових і тваринницьких господарств СРСР. Здійснювалася активна діяльність із підготовки фахівців для тваринницької галузі сільського господарства.

Шовковий (1932 р.)

(фото не збереглося)

Пробув директором кілька місяців і продовжував організацію навчального процесу по підготовці фахівців із тваринництва та агрономії.

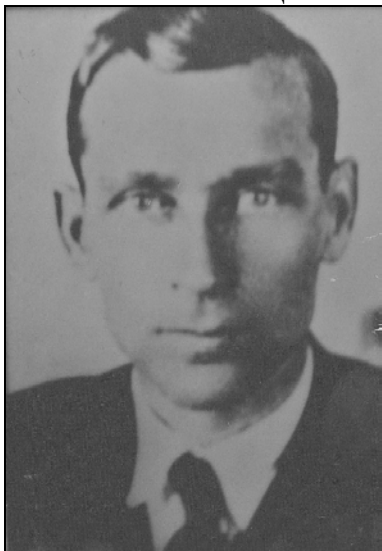
Сердюк Іван Васильович (1932-1937 рр.)



У період директорства І.В. Сердюка у 1933 році інституту була повернута попередня назва – зоотехнічний інститут. Під його керівництвом інститут пережив важкі роки голоду 1932-33 років та «чистки», яка починається в інституті з 1933 року. Восени наступного 1934 року, він, як і раніше, став називатися Полтавським сільськогосподарським інститутом, у складі якого функціонували два факультети: агрономічний і зоотехнічний.

Доля В.І. Сердюка була типовою для того часу. Його заарештували в ніч із 12 на 13 вересня 1937 року за доносом трьох наклепників. Згідно з вироком особливої трійки НКВС по Полтавській області від 27 грудня 1937 року, І. Сердюка було розстріляно, а особисте майно конфісковано. Реабілітований 19 вересня 1956 року «за недоведеністю складу злочину».

Щанін Костянтин Кузьмич (1938 р.)



К.К. Щаніна 14 лютого 1938 р. було призначено директором інституту. Проте вже через півроку за традиційною на той час схемою: донос – арешт – вирок, його було розстріляно.

Андрущенко Степан Карпович (1938 р.)

(фото не збереглося)

Навчально-виховний процес у період директорства С.К. Андрущенко продовжувався й інститут випускав все нових і нових спеціалістів для сільського господарства радянської країни, хоча наслідком репресій була плинність кадрів і дефіцит кваліфікованих викладачів, для підготовки яких потрібно було не одне десятиріччя наполегливої праці.

Толмачов Олександр Пилипович (1939-1940 рр.)



В Інституті продовжувалась активна навчальна та наукова робота. Він неодноразово ставав лауреатом різних виставок. З 1939 року кожен навчальний заклад повинен був працювати на основі спеціального документа, що одержав назву «Статут». Відповідний правовий акт був підготовлений і керівництвом Полтавського сільськогосподарського інституту.

Віденін Кирило Федорович (1940-1951 рр.)



Організовував евакуацію інституту та навчання студентів у евакуації. У воєнні та повоєнні часи він багато сил та енергії віддав для відбудови інституту із руїн та налагодження навчального процесу.

Відповідно до загальнодержавних програм соціально-економічного розвитку, зросло фінансування будівельних робіт і в Полтавському сільськогосподарському інституті. Незважаючи на організаційні труднощі, навчальний процес в інституті епохи його відбудови з року в рік поліпшувався, що підтверджують матеріали першої повоєнної обласної сільськогосподарської виставки.

Ванцак Петро Наумович (1951-1962 рр.)



У період директорства П.Н. Ванцака повністю завершено відновлення головного навчального корпусу загальною площею 7860 м²; на 665 м² зросла площа студентських гуртожитків; на 296,0 тис. крб. куплено навчального і господарського обладнання, у числі якого були трактори та інші складні сільськогосподарські машини найновіших марок. Спостерігається значне поліпшення якісного складу професорсько-викладацьких кадрів та матеріально-технічного забезпечення, що дало можливість значно підвищити ефективність наукової роботи. Так, у 1955 р. інститут звітував про роботу над 26-ма темами.

**Добровольський Микола Олександрович (1962-1963 рр.;
1968-1988 рр.)**



Очоловав інститут з 1962 по 1963 та з 1968 по 1988 роки. У цей час інститут інтенсивно розбудовується. Зводиться новий корпус факультету механізації, два дев'ятиповерхові гуртожитки, їдальня. Відкриваються музей історії інституту, шаховий клуб, санаторій-профілакторій, студентське кафе. Впорядковується територія інституту, створюється орнітокуточок, дендропарк з двохсот видів і форм чагарників та дерев. Будується комплекс споруд факультету з підготовки іноземних громадян.

Івашенко Василь Опанасович (1963-1968 рр.)



У тяжкі воєнні часи саме В.О. Івашенко відповідав за евакуацію інституту до м. Курган (Росія). Час його роботи на посаді ректора – 60-ті роки ХХ ст. На них припадає відкриття в 1962 році загальнонаукового факультету, який мав 14 досить різноманітних спеціальностей, але який у 1965 році припинив свою діяльність. Натомість відкритий у 1966 році факультет механізації, який на той час налічував декілька аудиторій, із часом виріс у справжній аграрний інженерний центр області, відкривається факультет громадських професій.

Куценко Олександр Михайлович (1988-1996 рр.)



Із 1988 року інститут очолював професор О.М. Куценко. З надбань цього часу слід виділити створення навчально-науково-виробничого комплексу з восьми навчальних і навчально-дослідних закладів, станцій і фірм аграрного профілю, укріплення матеріальної бази. Створюється факультет ветеринарної медицини.

Писаренко Віктор Микитович (1996 – 2011 рр.)



На плечі В.М. Писаренка випала відповідальна участь організатора навчально-виховного процесу в умовах ринкової трансформації виробничих відносин. У 90-ті роки ХХ ст. зміни торкнулися не лише інституту, як певної юридичної особи, а й кожного факультету, кожної окремо взятої кафедри. З року в рік зростала кількість студентів, зарахованих на навчання за контрактом. З'явилися нові кафедри, новий 4-й навчальний корпус площею 10 тис. м², нові факультети, центр дозвілля. Активно розвиваються зв'язки з вищими навчальними закладами інших країн. Оновлюється матеріально-технічна база. Інститут отримує статус академії.

Аранчій Валентина Іванівна (2011 р. – по даний час)



З дня заснування ВНЗ ректорами працювало 16 чоловіків. Валентина Іванівна – перша жінка на посаді ректора. Жіночий стиль керівництва – це виняткова особливість, яка характеризується турботою про колектив, господарським ставленням, людяністю.

Настирлива, продуктивна робота сприяла тому, що академія почала займати провідні місця в різноманітних рейтингах. Праця Валентини Іванівни була високо оцінена: вона нагороджена трудовими відзнаками Міністерства аграрної політики – «Знак Пошани» та «Відмінник аграрної освіти».

За період роботи на посаді ректора сприяла зміцненню матеріальної бази навчального закладу, створенню навчально-наукових інститутів, лабораторій, розширенню міжнародних зв'язків. Важливого значення надає Валентина Іванівна питанням інвестування приватних компаній, які працюють на аграрному ринку області, в розвиток аграрної освіти, переоснащення навчально-практичної бази академії.

Подальшого розвитку набуває наукова робота, створено наукові лабораторії агроекологічного моніторингу, альтернативних джерел енергії, Центр органічного землеробства, школу інноваційних технологій в тваринництві, навчально-виставковий центр «НАКА», Центр інтелектуальної власності.

Відкрито спеціалізовану вчену ради із захисту кандидатських дисертацій з економіки. Щорічно 10-12 осіб захищають кандидатські дисертації та 1-2 – докторські. Як результат, значно зріс якісний склад викладачів.

Уся педагогічна, наукова, громадська та адміністративна діяльність В.І. Аранчій спрямована на поліпшення підготовки висококваліфікованих спеціалістів для сільського господарства шляхом тісного поєднання навчального процесу з виробництвом, а також формування у студентів високого почуття патріотизму, національної свідомості, громадянського обов'язку, високого професіоналізму у виконанні завдань по гарантуванню продовольчої безпеки нашої держави.

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Важливим напрямом діяльності навчального закладу була і є наукова робота. Історія наукових здобутків академії досить вагома. Чимало уваги і зусиль надається науці й сьогодні. Загально визнано: не може бути кваліфікованого спеціаліста, якщо він не володіє методами наукових досліджень, не цікавиться досягненнями науки і не впроваджує їх у виробництво. Саме цього – тісного поєднання науки з виробництвом, підготовки спеціалістів для села і залучення їх до наукової діяльності – вимагає Міжнародна Болонська угода.

Науково-дослідна робота спрямована на вирішення практичних проблем підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва та зосереджується за трьома основними напрямками: проведення наукових досліджень у різних галузях сільськогосподарського виробництва; залучення до наукової роботи студентів; підготовка науково-педагогічних кадрів.

Основними напрямками наукових досліджень ВНЗ є зокрема:

- розробка нових методів селекції сільськогосподарських культур на основі еколого-генетичного підходу з використанням біотехнології та математичного моделювання та створення високопродуктивних і високоякісних сортів пшениці озимої, гороху, проса, сої;

- розробка технології вирощування екологічно безпечного високоякісного зерна сільськогосподарських культур;

- розробка екологічно безпечних заходів боротьби з алергенною рослинністю на землях несільськогосподарського призначення;

- пошук та дослідження енергозберігаючих технологічних процесів і технологій у рослинництві;

- дослідження, розробка і створення локальної системи гарячого водопостачання для тваринницьких ферм на основі використання відновлювальних джерел енергії;

- вивчення, розробка та впровадження методів і форм застосування полтавського бішофіту в сільському господарстві;

- розробка технології захисту сільськогосподарських культур від шкідників на основі принципу синергізму пестицидів;

- з'ясування законів успадкування кількісних ознак із метою створення генетичної моделі для використання в селекційних процесах;

- розробка нових методів оцінки генотипів свиней із використанням сучасних досягнень генетики та комп'ютерних технологій;

- створення нових робочих органів ґрунтообробної техніки для органічного землеробства;

- розробка технології вирощування лікарських рослин (ехінацеї та роторопші плямистої);

- проведення комплексного агроекологічного районування території (на прикладі Полтавської області);

- створення моделей вирощування сільськогосподарських культур із запланованою кількістю та якістю урожаю;
- використання природних розчинів і мінералів для регулювання поживного режиму сільськогосподарських культур;
- використання природних розчинів та мінералів у системі екологічно безпечних заходів захисту посівів сільськогосподарських культур;
- удосконалення племінних та продуктивних якостей свиней великої білої та великої чорної порід;
- удосконалення системи годівлі свиней із використанням кормів власного виробництва.

Академія має чималий науковий потенціал для реалізації напрямів наукової діяльності: 5 академіків, 3 члени-кореспонденти, 28 професорів, докторів наук та 223 доценти, кандидати наук.

Під керівництвом доктора сільськогосподарських наук В.М. Тищенка плідно працює створена понад 40 років тому технологічна лабораторія селекції озимої пшениці (нині – селекційний центр).

На рахунку цього підрозділу такі сорти пшениці озимої: Коломак 3, Коломак 5, Українка полтавська, Диканька, Левада, Фора, Манжелія (автори В.І. Москаленко, В.М. Тищенко, М.М. Чекалін, Н.С. Марчук, Г.С. Лавринець, Н.М. Шамшева); сорти гороху – Норд, Полтавець 2, Олеко, Зіньківський, створені професором М.М. Чекаліним; проса – Полтавське золотисте, Золушка (автори М.М. Чекалін, В.М. Тищенко); сорт сої Аметист (автор – доцент Л.Г. Білявська).



*На дослідному полі академії – селекціонери, професори
М.М. Чекалін та В.М. Тищенко*

За створення високопродуктивних сортів із високою якістю зерна Тищенко В.М. присвоєно звання Лауреата рейтингу «Золота Фортуна», а за пропаганду селекційних досягнень академії він нагороджений Почесною грамотою Міністерства аграрної політики України на Міжнародній виставці-ярмарку «Агро-2006».

Доцент кафедри екології та ботаніки В.М. Самородов та доцент кафедри землеробства і агрохімії С.В. Поспелов ведуть плідну роботу зі всебічного вивчення цікавої лікарської рослини ехінацеї стосовно удосконалення технології її вирощування, селекції та використання в фармацевтичній практиці. Вони створили сорт ехінацеї блідої (Красуня прерій) та сорт ехінацеї пурпурової з підвищеним вмістом біологічно активних речовин – Зірка Миколи Вавилова. Ці дослідження відмічено премією ім. Л.П. Симиренка Національної Академії Наук України, премією ім. академіка М.М. Гришка Ради ботанічних садів та дендропарків України, дипломом переможців Всеукраїнського конкурсу «Винахідник-2005» та «Винахідник-2006». В цілому, наукові розробки цих дослідників захищені понад 50-ма авторськими свідоцтвами та патентами на винаходи.

За цикл публікацій з питань особливостей ведення біологічного землеробства та формування екологічно збалансованого розвитку агроєкосистем доктори сільськогосподарських наук П.В. Писаренко та А.В. Калініченко стали Лауреатами премії Президента України для молодих вчених.

У створеній у 1997 році лабораторії мінералізованих (пластових) вод професором П.В. Писаренком та іншими співробітниками розроблена технологія екологічно безпечних заходів боротьби з бур'янами із використанням мінералізованої (пластової) води, що апробована в господарствах Полтавщини.

На кафедрі селекції, насінництва і генетики, крім селекційної роботи, проводяться дослідження з розробки та впровадження технологій поліпшення урожайних і технологічних якостей насіння на основі створення нових сортів. Із цією метою тут функціонує сертифікована лабораторія якості зерна.

Вчені академії розробили концепцію органічного землеробства та одержання екологічно безпечної продукції. Із цієї проблеми проведено чимало семінарів, конференцій. На виставці-ярмарку «Агро-2005» у м. Києві область експонувалася під девізом «Полтавщина – екологічний стандарт України».

Доцентом факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва Н.Д. Голуб велася плідна робота з удосконалення продуктивних та племінних якостей свиней у господарствах Сумської області.

Кандидатом сільськогосподарських наук цього ж факультету Д.В. Ломако в ТОВ «Маяк» Гадяцького району було створено перший в області племрепродуктор великої чорної породи свиней, який реалізовував молодняк у господарства Полтавської, Луганської, Дніпропетровської областей.

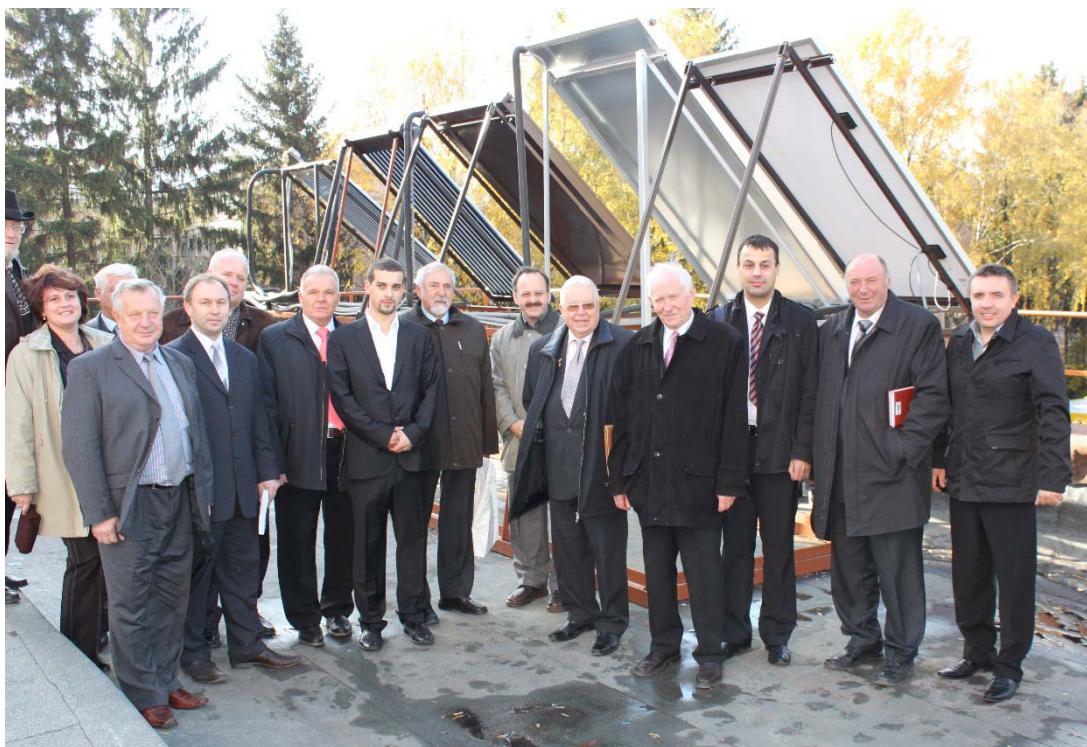
Викладачами факультету ветеринарної медицини розроблені рекомендації із застосування полтавського бішофіту в лікуванні сільськогосподарських тварин.

На факультеті механізації сільського господарства розроблений і виготовлений комбінований агрегат для ґрунтозахисного землеробства «Агроекотологія КА-4,2». Механізм пройшов випробування в навчально-дослідному господарстві академії «Ювілейний», високо оцінений спеціалістами, може випускатися серійно. Крім того, вченими академії розроблений новий робочий орган для ґрунтообробних знарядь, основою якого є криволінійна поверхня. Така конструкція дає змогу значно зменшити опір ґрунту на робочі органи, що досить знижує витрати пального і працює в напрямі енергозбереження.

Під керівництвом доктора технічних наук А.А. Смердова ведуться широкомасштабні дослідження з використання у сільськогосподарському виробництві відновлювальних джерел енергії.

На даху їдальні академії було встановлено сонячну батарею, за допомогою якої підігривається вода, а віварій академії отримував енергію від вітряка.

За цикл наукових робіт із питань відновлювальних джерел енергії професор А.А. Смердов став Лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки.



*Учасники науково-практичної конференції
з альтернативних джерел енергії*

Лабораторією маркетингу під керівництвом доктора економічних наук, доцента В.В. Писаренка проводилися дослідження факторів, що впливають на ефективність та реалізацію овочів; розроблена модель оптимізації виробництва та створення на цій базі стійкої позиції аграрних підприємств різних розмірів та форм власності.

В окремих районах області функціонують господарства, на базі яких систематично проходять семінари та дні поля.

Співробітники факультету економіки та менеджменту беруть активну участь у розробці внутрішньорайонної спеціалізації господарств окремих районів Полтавської області, ведуться дослідження з питань забезпечення конкурентоздатності АПК у напрямі ресурсо- та енергозбереження, підвищення конкурентоздатності продуктових підкомплексів – м'ясного, молочного, олійно-екстракційного, цукро-бурячного; технічного переозброєння та реконструкції підприємств АПК; освоєння маркетингу та рекламної діяльності; опрацювання резервів і шляхів реформування та реструктуризації підприємств АПК; надання консультативної та практичної допомоги аграрним підприємствам у їх реформуванні на основі приватної власності; удосконалення орендних відносин, бізнес-планування.

Спільно зі вченими агрономічного факультету розроблена програма розвитку овочівництва в Полтавській області до 2015 року.

На факультеті обліку та фінансів наукова робота здійснюється за наступними напрямками: фінансова санація та банкрутство АПК; удосконалення бухгалтерського обліку в сільськогосподарських підприємствах на основі нових Положень (стандартів) бухгалтерського обліку; удосконалення прийомів і методів аналізу ефективності сільськогосподарського виробництва. Напрями наукової діяльності досліджень узгоджені з програмою наукового центру «Інститут аграрної економіки УААН».

Значна увага в академії надається залученню студентів до наукової роботи. При кожній кафедрі академії працюють студентські наукові гуртки, в яких студенти опановують методику наукових досліджень, беруть участь у виконанні державної, госпдогвірної та ініціативної тематики, що ведеться викладачами академії.

Результати наукових досліджень щорічно доповідаються на наукових конференціях професорсько-викладацького складу та студентів. Систематично видається науково-виробничий фаховий журнал «Вісник Полтавської державної аграрної академії» та збірники наукових праць академії.

У різні роки наукову роботу у ВУЗі очолювали Захарченко Олексій Олексійович, Войтов Леонід Кір'янович, Браженко Іван Павлович, Пестов Ігор Іванович, Плахотнік Олександр Олексійович, Жемела Григорій Пимонович, Чапко Петро Макарович, Панькін Віталій Степанович. Усі вони чимало зробили для вузівської науки. Їх імена неодноразово будуть згадуватися в історії факультетів, кафедр.

З 2001 року проректором з наукової роботи працював Опара Микола Миколайович, доктор філософії (сільськогосподарські науки), доцент, професор кафедри землеробства і агрохімії, Заслужений працівник сільського господарства України, відмінник аграрної освіти, кавалер медалі ім. Т.С. Мальцева.

У цей час успішно працювали 15 наукових шкіл під керівництвом професорів Аранчій В.І., Писаренка В.М., Тищенка В.М., Макаренка П.М., Писаренка П.В., Лозинської Т.М., Плаксієнка В.Я., Писаренка В.В., Бердника В.М., Войтенко С.Л., Смердова А.А., Горика О.В., Дуднікова А.А. та інших.



Опара Микола Миколайович

Наукова робота в академії проводилася у відповідності до Концепції реформування і розвитку аграрної освіти та науки, згідно з якою функціонування вищих аграрних навчальних закладів повинно відповідати соціально-економічним потребам суспільства, а освітянська наука має стати рушійною силою інноваційного розвитку агропромислового комплексу.

Щорічно збільшувалась кількість наукових тем, над якими працювали вчені академії, аспіранти, студенти. Так, у 2014 році кількість наукових тем становила 327, з них 12 – державна тематика, 13 – договірна і 302 – ініціативна. Ця тематика виконувалась в 17-ти наукових і науково-технічних підрозділах.

Пріоритетними напрямками наукової роботи в цей період були: органічне землеробство: перспективи його розвитку, сучасні методи селекції польових культур; альтернативні джерела енергії як шлях до енергетичної безпеки держави; зелена енергетика – шлях до сталого розвитку Полтавської області; перспективи плодоовочевого ринку Полтавської області. Робота з питань органічного землеробства проводилася під керівництвом доктора сільськогосподарських наук, професора Писаренка П.В.

Створений Центр органічного землеробства «Полтава-Органік» займався науковим супроводом впровадження органічного землеробства у сільськогосподарських підприємствах Шишацького та Котелевського районів, а також питаннями створення інноваційної системи виробництва, переробки та формування культури споживання екологічно безпечної продукції.

Академія виступила ініціатором створення Національного центру природного землеробства, а також відповідних центрів у вищих навчальних закладах України, метою яких є впровадження ідей природного землеробства в практику сільськогосподарського виробництва для отримання органічної продукції.

За підтримки академії разом з дніпропетровськими вченими розпочато роботу по створенню експериментального екопоселення на базі ПП «Агро-екологія» (с. Михайлики Шишацького району).

В академії успішно функціонує єдина в області сертифікована лабораторія агроекологічного моніторингу, яка призначена для агроекологічної оцінки ґрунтів області з метою визначення їх придатності для ведення органічного землеробства.

На прикладі ПП «Агроекологія» розроблено: унікальну технологію виробництва органічної продукції; стандарти природного землеробства; технологію підвищення родючості ґрунтів за використання сидератів; розроблений і впроваджений у виробництво новий біопрепарат на основі гуміну, що дає можливість підвищити урожайність сільськогосподарських культур на 15-25 % та покращити їх якість.

За підтримки державної екологічної академії післядипломної освіти та управління (м. Київ) розроблений проект регіонального ландшафтного парку «Лісостеповий чорноземний» на території Шишацького району, завданнями якого є: збереження та відновлення природних екосистем, а також популяризація рідкісних видів флори та фауни; збереження та відновлення чорноземів в умовах органічного землеробства; підвищення показника природно-заповідного фонду Шишацького району від 1,08 до 5 %; розвиток наукових ідей Володимира Вернадського і Василя Докучаєва, історико-культурних традицій краю та агротуризму.

У плані вивчення мікробіологічних процесів, що проходять у ґрунті в умовах органічного землеробства, академія є регіональним представником у Полтавській області Чернігівського науково-дослідного інституту мікробіології.

У 2014 році в Інформаційному агентстві «УНІАН» відбулася прес-конференція «Органік в Україні: результати року та перспективи», організована Федерацією органічного руху України за підтримки Проекту USAID Агроінвест. Наукові, практичні та освітні здобутки Полтавської державної аграрної академії щодо сприяння розвитку органічного виробництва в Україні були високо оцінені на Всеукраїнському конкурсі «Органік-2014».

Під науковим керівництвом доктора сільськогосподарських наук, професора Писаренка П.В. проводилася робота по виконанню державної тематики «Розвиток агропромислового комплексу на засадах раціонального природокористування», в якій брали участь не лише факультет агротехнологій та екології, а й інші факультети академії.

Основним науковим підрозділом був науково-дослідний інститут агрономії (директор – доктор сільськогосподарських наук, професор, Заслужений працівник сільського господарства України В.М. Тищенко). На рахунок цього селекційного центру 18 сортів пшениці озимої: Коломак 3, Коломак 5, Українка полтавська, Диканька, Левада, Сагайдак, Вільшана, Оржиця, Царичанка, Манжелія, Говтва, Сидір Ковпак, Лютенька, Кармелюк, Полтавчанка, Зелений Гай, Радивонівка, Аріївка; 4 сорти гороху: Норд, Полтавець 2, Олеко, Зіньківський; 3 сорти проса: Полтавське золотисте, Золушка, Біла альтанка; 4 сорти сої: Агат, Артеміда, Антрацит, Алмаз.



*День поля в навчально-дослідному господарстві «Ювілейний»
Полтавської державної аграрної академії. Пояснення дає доктор
сільськогосподарських наук В.М. Тищенко*

Співробітники підрозділу вели і продовжують роботу по чотирьох державних темах – селекції пшениці озимої, гороху, проса, сої.

Сорти пшениці озимої Сидір Ковпак, Говтва, Лютецька, Зелений Гай, Радивонівка, Аріївка мають урожайність 8-10 т/га зерна, вміст білка – 13-15 %, клейковини – 28-32 %, сорти гороху Мазепа, Апостол, Алеко урожайністю 40-60 ц/га, з високим вмістом білка.

Створені селекціонером, кандидатом сільськогосподарських наук, доцентом Білявською Л.Г. ранньостиглі сорти сої забезпечують урожайність понад 25 ц/га, вміст білка в зерні – 38-39 %, вміст жиру – 24-26 %, холодостійкі, посухостійкі, стійкі до хвороб, шкідників, до осипання.

Сорти пшениці озимої, адаптовані до природно-кліматичних умов Лісо-степової зони, все більше поширюються не тільки в Полтавській, а й у Черкаській, Запорізькій, Кіровоградській, Дніпропетровській та інших областях. На Полтавщині в сортовому складі сорти озимих становлять близько 15 %.

Для контролю якості зерна на базі Інституту створено сертифіковану лабораторію якості зерна та лабораторію експрес-аналізу.

Співробітники інституту провели Міжнародну науково-практичну конференцію «Роль часу відновлення весняної вегетації в житті зимуючих рослин», присвячену 90-річчю від дня народження доктора сільськогосподарських наук, Почесного професора Полтавської державної аграрної академії Мединця Василя Дмитровича, а також Міжнародну науково-практичну конференцію «Генофонд рослин та його використання в сучасній селекції», присвячену пам'яті професора Чекаліна Миколи Михайловича.

Проводилася подальша робота по дослідженню відновлювальних джерел енергії за наступними напрямками: робота комплексної системи теплопостачання від сонячних колекторів та теплового насосу; ефективність роботи сонячних колекторів різних конструкцій в умовах Полтавщини; моніторинг новітніх розробок у галузі «Енергозбереження та відновлення джерел енергії».

Дослідженнями в цьому напрямі опікувалися доктор технічних наук, професор Смердов А.А., доктор сільськогосподарських наук, професор Калініченко А.В. та кандидат сільськогосподарських наук, доцент Калініченко В.М.

Ця робота велася в плані популяризації знань щодо можливості використання відновлювальних джерел енергії в Полтавському регіоні на основі створеної спільно з польськими спеціалістами в академії лабораторії відновлювальних джерел енергії, яка за своїми можливостями є однією з найкраще обладнаних лабораторій даного профілю в Україні.

Дякуючи україно-польському проекту, академія має гаряче водопостачання низки гуртожитків з допомогою сонячних батарей.

Доктором історичних наук, професором Смердовим А.А. проводились поглиблені дослідження по вивченню впливу ультрафіолетового випромінювання на схожість та енергію проростання насіння сільськогосподарських культур. В честь 20-річчя Академії наук прикладної радіоелектроніки Росії, України і Білорусії Смердов А.А. був удостоєний медалі «За видатні заслуги в науці і техніці».

Визначною подією в 2012-2013 роках було відкриття наукової платформи – лабораторії енергетичних культур і біопалива як складової українсько-нідерландської кафедри «Інновацій, біоресурсів та сталого розвитку». На базі академії був створений Центр з біоенергетики, який займався використанням так званих «енергетичних» рослин як сировини для виробництва біопалива. Активно працювали в Центрі кандидати сільськогосподарських наук, доценти Кулик М.І., Шокало Н.С., наукові співробітники Марина Галицька, Марина Палій. Кандидат сільськогосподарських наук, доцент Кулик М.І. продовжує активно працювати по державній науковій тематиці «Агротехнічні засади вирощування енергетичних культур в умовах України».

На факультеті технології виробництва та переробки продукції тваринництва проводилася наукова робота з питань: удосконалення технології існуючих порід сільськогосподарських тварин; удосконалення племінних та продуктивних якостей червоної білопоясої породи свиней та використання їх у гібридизації; удосконалення племінних та продуктивних якостей свиней великої чорної породи; ефективність використання сучасних кормових добавок в раціоні свиней; вплив ферментних препаратів на процеси травлення та продуктивні якості свиней. Над виконанням названої тематики успішно працювали академік Рибалко В.П., професори Поліщук А.А., Войтенко С.Л., Нагаєвич В.М.

Керівником підгрупи з розробки і впровадження нового стандарту з оцінки та класифікації туш свиней, створеної при Міністерстві аграрної політики та продовольства України групи з розвитку галузі тваринництва є доцент академії Кравченко О.І. Під її методичним керівництвом розроблена Інструкція з товарознавчої оцінки та маркування м'яса, яка застосовується на м'ясопереробних підприємствах України.



*На ділянці по вивченню технології вирощування світчграсу.
Перший зліва – Кулик М.І.*

Доктором економічних наук, професором Писаренком В.В. розроблені пропозиції щодо розміщення гуртово-роздрібних центрів у областях з дефіцитом забезпечення овочевою продукцією (Київська, Донецька, Івано-Франківська області), алгоритм оптимального розміщення розподільчого складу за критерієм мінімуму транспортних витрат.

У результаті впровадження цієї наукової розробки буде забезпечено населення України свіжою овочевою продукцією та продуктами її переробки, а також будуть створені додаткові робочі місця.

Кандидатами сільськогосподарських наук Шокало Н.С. та Назаренко Г.І. проводилися дослідження по інтродукції рицини в умовах південної (перехідної) ґрунтово-кліматичної зони Полтавської області.

Професором Писаренком П.В. встановлена гербіцидна дія на амброзію полинолисту природних мінеральних розсолів і мінералів, які, на відміну від гербіцидів, не токсичні для навколишнього середовища.

Під керівництвом доктора ветеринарних наук, професора Бердника В.П. продовжувалися дослідження по використанню Полтавського бішофіту в лікуванні сільськогосподарських тварин.

Доценти Самородов В.М. та Поспелов С.В. займалися розробкою технологій вирощування лікарських рослин ехінацеї та розторопші плямистої.

У 2013 році вони видали найбільш повний бібліографічний вказівник «Ехінацея в Україні», який презентує 1783 джерела, видані у нашій державі з 1915 по 2012 роки. Названий вказівник високо оцінили на батьківщині ехінацеї – у США. Віктор Самородов та Сергій Поспелов отримали подяку за цю книгу від керівництва Ллойдівської бібліотеки та музею з міста Цінціннатті. Ця установа – найбільший у світі Центр з вивчення історії лікарських рослин, їх фітохімії та використання.

Доктором наук з державного управління, професором Лозинською Т.М. велася робота на тему «Інвестиційна складова сталого розвитку регіону».

Співробітники факультету обліку та фінансів під керівництвом кандидата економічних наук, доцента Дорогань-Писаренко Л.О. працювали над виконанням наступних наукових тематик: організаційно-економічні аспекти підвищення конкурентоспроможності підприємств АПК; удосконалення системи облікового забезпечення підприємств аграрного сектора економіки; удосконалення організації та методики обліку та контролю господарської діяльності підприємств АПК і фінансово-облікових установ.

В академії створено так званий ґрунтовий канал, де студенти і аспіранти вивчають процеси, що проходять у ґрунті під час його обробітку.

У 2012 році німецька компанія «ХАКА» передала академії комплекс технологічного обладнання для свинарської галузі. У виставково-навчальному класі, де встановлено це обладнання, студенти на практиці освоюють сучасні технології інтенсивного господарювання.

Значна увага приділялась в академії науковій роботі студентів. Важливу роль у цьому напрямі належала створеному Центру інтелектуальної власності, очолюваного кандидатом технічних наук Прасоловим Є.Я.

Лише в 2014 році за результатами створених науково-педагогічними працівниками, аспірантами, студентами науково-технічних розробок проведено патентні дослідження, підготовлено заявочні матеріали та отримано охоронні документи на 22 об'єкти інтелектуальної власності.

Проведено дослідження та розроблені пропозиції щодо вдосконалення Національного законодавства у сфері охорони прав на сільськогосподарські об'єкти біотехнологій, зокрема селекційні дослідження в галузі тваринництва, результати досліджень задекларовані та захищені Свідоцтвом про реєстрацію авторського права на твір.

За результатами досліджень у сфері інтелектуальної власності, проведених на базі Центру, студентка інженерно-технологічного факультету Бочарова Я.А. за наукову роботу у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук здобула III місце.

Студенти Бондаренко О.Ю., Бочарова Я.А. (інженерно-технологічний факультет), Решітник О.В., Каланча О.В. (факультет обліку і фінансів), Шестаченко К.М. (факультет економіки і менеджменту) брали участь у конференціях з питань інтелектуальної власності, отримали відповідні сертифікати і подяку на ім'я ректора академії.

За вагомий внесок у розвиток інтелектуальної власності, наукової та інноваційної діяльності та за результатами багаторічної співпраці керівнику Центру Прасолову Є.Я. за сприяння Державної служби інтелектуальної власності України присвоєно звання Почесного професора Інституту інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія».

Студентка факультету економіки та менеджменту Лесюк Альона лише в 2014 році зайняла призові місця у восьми конкурсах студентських наукових робіт, творчих конкурсах серед молоді, взяла участь у 3-х конкурсах: «Економічний форум», «Нове покоління України: творимо завтра сьогодні», «Су-

спільна вимога розвитку – як не втратити молоде покоління, а зробити основою модернізаційних змін».

Студентки Ольга Яблонько з факультету обліку та фінансів і Богдана Макаова з факультету агротехнологій та екології зайняли відповідно I і II місце на обласному конкурсі студентських наукових робіт «Від студентського самоврядування – до самоврядування громад», заснованого Полтавською обласною радою.

Активну участь у роботі по залученню студентів до наукової діяльності брала Рада молодих вчених та рада студентського наукового товариства.

Значна робота проведена по реалізації проекту стратегії соціально-економічного розвитку сільських територій «Рідне село» Міністерства аграрної освіти та продовольства України, Програми розвитку сільських територій Полтавської області на період до 2020 року. Цими питаннями опікувалася директор Інституту післядипломної освіти та дорадництва, доцент Капаєва Л.М.

При факультеті технології виробництва та переробки продукції тваринництва було відкрито обласну школу інноваційних технологій у тваринництві.

З метою динамічного розвитку аграрного сектору економіки, об'єднання зусиль аграрної науки, виробництва та органів державної влади при обласній державній адміністрації створено обласну Консультативну раду з питань розвитку агропромислового комплексу та сільських територій, до складу якої ввійшли три секції: секція розвитку землеробства та рослинництва; секція розвитку галузі тваринництва; секція соціально-економічного розвитку, а пізніше ще і секція органічного землеробства. У кожній секції активно працювали науковці академії. На базі академії по секціях відбувалися науково-практичні конференції – засідання Консультативної ради.

Основними напрямками роботи секції соціально-економічного розвитку була паспортизація сільськогосподарських населених пунктів; навчання голів сільських та селищних рад; розробка першої в державі комплексної програми розвитку сільських населених пунктів.



Засідання обласної Консультативної ради з питань розвитку агропромислового комплексу та сільських територій

Важливою подією в житті академії було узагальнення Міністерством аграрної політики та продовольства України досвіду співпраці Полтавської державної аграрної академії та аграрного бізнесу у сфері освіти, науки, агропромислового виробництва та розповсюдження його серед інших областей держави.

За останні десять років вченими академії видано 70 монографій, 138 навчальних посібників, підручників, опубліковано в наукових журналах 2324 публікації, з них 213 у міжнародних журналах, проведено 333 науково-практичні конференції, з них 73 міжнародних, отримано 180 патентів та охоронних документів на винаходи.

Систематично видавався фаховий журнал «Вісник Полтавської державної аграрної академії», збірник наукових праць ПДАА, а також газета «Аграрна академія моя».

Важливою ділянкою роботи академії була і є підготовка науково-педагогічних кадрів через аспірантуру за 13 спеціальностями. Нині в аспірантурі навчається 165 аспірантів, з них 35 на умовах контракту. Щорічно кандидатські дисертації захищає 10-12 осіб та 1-2 – докторські. Приємною подією було створення спеціалізованої вченої ради з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальностями 08.00.03 – Економіка та управління національним господарством та 08.00.04 – Економіка та управління підприємством (за видами економічної діяльності).

Беззмінною завідувачкою аспірантури працювала Зінаїда Олександрівна Дорогань, яка все своє трудове життя віддала вузу. В січні 2015 року виповнилося 50 років, як вона переступила поріг Полтавського сільськогосподарського інституту. Особлива старанність і скрупульозність у роботі, висока відповідальність у підготовці документів, вимогливість до всіх, з ким працювала і разом з тим щирість, людяність до здобувачів наукових ступенів і вчених звань.

За період роботи на посаді проректора з наукової, а потім науково-педагогічної, наукової роботи Опара М.М. з 2001 по 2015 роки через наукову частину пройшло 220 аспірантів денної та 35 заочної форми навчання. За цей час захистили докторські дисертації 22 особи та 178 – кандидатські дисертації, здобули вчене звання професора 24 особи, доцента – 155 осіб.

За останні роки вченими академії було видано цілу низку методичних рекомендацій з різних питань аграрного сектора, серед яких: рекомендації по технології вирощування сортів сільськогосподарських культур селекції Полтавської державної аграрної академії, щодо поліпшення родючості ґрунтів, стабілізації зерновиробництва, ресурсо- і енергозберігаючих технологій в рослинництві, по виробництву молока у господарствах різних категорій та форм власності, по органічному землеробству.

Значної уваги в академії наділяється увічненню пам'яті видатних вчених та знаних випускників вузу. З 2000 року на території академії встановлено пам'ятники всесвітньовідомим вченим Миколі Івановичу Вавилову та Володимирі Івановичу Вернадському, погруддя випускнику зоотехнічного фа-

культету, Почесному професору ПДАА, засновнику ПП «Агроекологія» Шишацького району, першопрохідцю органічного землеробства, Герою Соціалістичної праці, Герою України Семену Свиридоновичу Антонцю; встановлено меморіальні дошки: Квасницькому Олексію Володимировичу, видатному українському фізіологу, академіку АН УРСР, Герою Соціалістичної праці, Почесному громадянину м. Полтави; Гришку Миколі Миколайовичу, видатному українському генетику, селекціонеру та ботаніку, академіку АНУРСР, засновнику і першому директору Національного ботанічного саду НАН України; Чепурову Костянтину Павловичу, доктору ветеринарних наук, професору, Заслуженому ветеринарному лікарю РРФСР, заслуженому діячу науки УРСР, Лауреату державної премії УРСР в галузі науки і техніки; Почерняєву Федору Кузьмичу, видатному вченому-селекціонеру в галузі свинарства, члену-кореспонденту ВАСГНІЛ, Лауреату Державної премії, Заслуженому діячу науки Української РСР, доктору сільськогосподарських наук, професору; Сазанову Віктору Івановичу, видатному вченому і методологу, безпосередньому учаснику організації Полтавського сільськогосподарського політехнікуму, викладачу та керівнику дослідної справи на агрономічному відділенні.

Полтавська державна аграрна академія може надавати сільгоспвиробникам наступні наукові послуги:

- рекомендації з технологій вирощування екологічно безпечного високоякісного зерна пшениці озимої, гороху, проса, сої;
- рекомендації з інтенсивних технологій вирощування основних сільськогосподарських культур;
- рекомендації із застосування мінералізованої (пластової) води в якості мінерального добрива і гербіциду;
- рекомендації з розробки технологічних карт вирощування сільськогосподарських культур з елементами енергозбереження;
- рекомендації з технології вирощування лікарських рослин, зокрема ехінацеї пурпурової та розторопші плямистої;
- проведення агрохімічного аналізу ґрунтів та розробка рекомендацій щодо раціонального використання добрив;
- рекомендації із застосування вермикюльтури (біогумусу) для підвищення врожайності сільськогосподарських культур;
- рекомендації з енергоощадних ґрунтозахисних технологій обробітку ґрунту;
- рекомендації з екологобезпечних технологій захисту культурних рослин від бур'янів;
- рекомендації з оптимізації структури посівних площ;
- консультації з питань земельних та майнових відносин;
- консультації з питань садівництва та овочівництва;
- консультації з питань паркової культури, квітникарства;
- консультації з питань застосування лікарських рослин у медицині;
- консультації з питань бджільництва;
- рекомендації зі створення високопродуктивного стада свиней;

- розробка раціонів годівлі сільськогосподарських тварин;
- рекомендації стосовно сучасної системи годівлі свиней з використанням кормів власного виробництва;
- рекомендації із застосування бішофіту в лікуванні сільськогосподарських тварин;
- проведення акушерсько-гінекологічної диспансеризації корів і телиць парувального віку;
- діагностика і лікування гінекологічних захворювань тварин із використанням екологічно безпечних природних матеріалів;
- діагностика і лікування захворювання молочної залози у корів;
- проведення диспансерного обстеження корів і телиць із визначенням клінічного статусу стада;
- відновлення, виготовлення та установка системи автоматичного контролю зернозбиральних комбайнів та іншої сільськогосподарської техніки;
- проведення комплексного аналізу і прогнозу показників виробничого травматизму в АПК та розробка заходів із його профілактики;
- консультації з бухгалтерського обліку в сільськогосподарських підприємствах;
- розробка бізнес-планів;
- реалізація сільгосп підприємствам та фермерам насіння високих репродукцій пшениці озимої, гороху, проса, сої селекції Полтавської державної аграрної академії;
- підвищення кваліфікації з питань комп'ютерної техніки;
- реалізація навчальної, методичної та наукової літератури, підготовленої вченими академії.

Основні напрями інтеграції наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності вищих навчальних закладів і наукових установ визначені у розділі «Наукова, науково-технічна та інноваційна діяльність у вищих навчальних закладах» Закону України «Про вищу освіту».

Вимоги Закону надзвичайно серйозні, вони стосуються всіх, без винятку, напрямів наукової роботи, починаючи від виконання наукової тематики і закінчуючи підготовкою наукових кадрів – включаючи проходження аспірантури, докторантури, присвоєння наукових ступенів і вчених звань.

Міжнародна інтеграція

Перші елементи міжнародних відносин в Академії з'явилися в 1995-1996 роках. Це були контакти з двома німецькими навчальними закладами, а саме Східно-Європейським центром Університету Хоенхайм (м. Штутгарт) та сільськогосподарською школою «ДОЙЛА» (м. Нієнбург).

Університет Хоенхайм (м. Штутгарт) – це аграрний університет, який протягом багатьох років займає одне з провідних місць серед вищих навчальних закладів Німеччини. На його базі, починаючи з 1995 року і по теперішній час, наші викладачі систематично проходять стажування з метою підвищення кваліфікації або проводять свої наукові дослідження за різними на-

прямами, а студенти мають можливість навчатися в магістратурі та аспірантурі.

Сільськогосподарська школа «ДОЙЛА» (м. Нієнбург) – це навчальний заклад, який підпорядкований Сільськогосподарській Палаті і Адміністрації округу Нієнбурга. В ньому проходять навчання фермери, садівники, механіки сільськогосподарської техніки, слюсарі, столяри з Німеччини. Крім того, ця школа проводить навчання студентів із країн середньої і східної Європи, нових незалежних держав та заокеанських країн, зокрема Бразилії. Навчання для цієї категорії студентів проводяться в галузі сільського господарства та садівництва.

Наші студенти з 1996 року проходять навчання в цій школі з одночасним практичним стажуванням у фермерських господарствах землі Нижня Саксонія. Термін практичного стажування 12 місяців, а навчання проводиться один день кожного тижня протягом всього періоду стажування. В кінці терміну стажування студенти складають іспити по рослинництву, тваринництву, механізації та німецькій мові і отримують сертифікат про закінчення школи «ДОЙЛА» такий же, як і німецькі студенти.



*Проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків
Горб Олег Олександрович*

До 1998 року вся міжнародна діяльність академії велася безсистемно, що інколи призводило до втрати можливостей перспективних інтернаціональних контактів і проектів.

Тому, в 1998 році з метою розширення міжнародних контактів в академії була введена посада проректора з міжнародних зв'язків, яку з моменту її введення і по теперішній час обіймає кандидат сільськогосподарських наук, доцент, професор кафедри екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування, а нині проректор з науково-педагогічної роботи Олег Олександрович Горб.

В 2000 році був створений міжнародний відділ ПДАА. На той час в міжнародному відділі працювали за сумісництвом такі ініціативні викладачі академії, як доктор сільськогосподарських наук, професор Антоніна Володимирівна Калініченко, доктор сільськогосподарських наук, професор Андрій Анатолійович Гетья, кандидат історичних наук, доцент Олена Павлівна Якубенко та інші.

Очоловували міжнародний відділ академії в різні часи Андрій Анатолійович Гетья, Дмитро Володимирович Федосеєнко, Олександр Олександрович Антонов, Ольга Вікторівна Гетья, Галина Олександрівна Тимошенко, Ганна Василівна Герелес. Зараз посаду начальника міжнародного відділу обіймає Анна Олексіївна Тараненко.



Колектив міжнародного відділу

Завдяки структурно-організаційним змінам та плідній співпраці цього колективу міжнародна діяльність академії стала значно розширюватися та поглиблюватися.

У 1998 році розпочалася та продовжується і по теперішній час співпраця з Німецьким селянським союзом.

Німецький селянський союз - це об'єднання фермерів Німеччини, під керівництвом якого наші студенти проходять практику у фермерських господарствах Німеччини. Під час такої практики протягом 4-6 місяців вони вивчають всі технологічні процеси, які відбуваються у фермерському господарстві та переймають досвід господарювання.

У тому ж, 1998 році, разом з німецьким Університетом Хоєнхайм та австрійським Університетом польових культур ВОРКУ академія подала заявку, а в 1999 році виграла грант на впровадження спільно-європейського українсько-німецько-австрійського трирічного проекту Темпус Таціс з метою введення на базі агрономічного факультету академії нового магістерського курсу «Еколого-економічне рослинництво». В 2001 році такий курс був введений та продовжує з успіхом функціонувати й нині. Щороку на ньому навчаються по

25 студентів. За час реалізації проекту більш ніж 50 викладачів академії пройшли стажування в Німеччині та Австрії з метою підвищення кваліфікації та розробки нових навчальних програм для магістерського курсу.

Завдяки цьому проекту в Університеті Хоенхайм успішно навчався в аспірантурі випускник агрономічного факультету Олег Кривинець, а у Відні успішно захистив дисертацію і працює науковим співробітником випускник факультету механізації сільського господарства Віталій Криворучко.

Координатором проекту від нашої академії був проректор з міжнародних зв'язків, кандидат сільськогосподарських наук, доцент Олег Горб, а менеджером проекту начальник міжнародного відділу кандидат сільськогосподарських наук, доцент Андрій Гетя, який одним із перших викладачів академії виграв стипендію німецької служби академічних обмінів DAAD і протягом 18 місяців в 1998-1999 роках проводив свої наукові дослідження на базі Університету Хоенхайм. Окрім Андрія Геті, завдяки таким же стипендіям в Університеті Хоенхайм проводили свої короткотермінові дослідження доктор сільськогосподарських наук, професор Микола Шевніков та кандидат сільськогосподарських наук, доцент Леонід Колесніков.

Крім того, завдяки фінансовій підтримці вищезазначеного проекту, в академії була створена локальна комп'ютерна мережа з виділеною лінією Інтернет, на базі агрономічного факультету обладнана науково-дослідна лабораторія, а також створений Мовний центр.

Мовний центр ПДАА в даний час є найкращим центром на Полтавщині та одним з декількох центрів по всій Україні, які мають ліцензію на проведення тестів з німецької мови «DAF». На його базі можна пройти курси вивчення таких іноземних мов, як англійська, німецька, французька та інші. Крім того, центр плідно співпрацює з Гьоте-інститутом та німецькою службою академічних обмінів DAAD.

Керувала центром з моменту його заснування і по 2012 рік доцент кафедри іноземних мов, кандидат філологічних наук Олена Павлівна Шишліна. Зараз його очолює старший викладач кафедри іноземних мов та українознавства Олена Олександрівна Савенкова.

З 1996 по 1998 рік в академії працював експерт німецького Центру Інтернаціональної міграції (СІМ) доктор Юрген Куробка, як інтегрований спеціаліст. У 1998 році його замінив доктор Райнер Пльойзе, який пропрацював в нашій академії радником ректора з міжнародних питань майже 10 років і приклав максимум зусиль у розширенні та поглибленні зв'язків Полтавської державної аграрної академії з різними німецькими установами та організаціями.

Починаючи з 1999 року, науково-педагогічний персонал нашої академії отримав можливість відвідувати міжнародні виставки «Євротір» та «Арітехніка» в м. Ганновер та виставку «Зелений тиждень» в м. Берлін, а також різноманітні міжнародні виставки в Бельгії, Польщі та інших країн ЄС.

З 1998 року наші студенти отримали можливість навчатися на факультеті міжнародного менеджменту Університету прикладних наук «Вайєнштефан».

Цей університет знаходиться на землі Баварія і має два відділення в м.Фрайзінг та в м.Тріздорф. В університеті навчаються німецькі студенти за такими напрямками як сільське господарство, охорона навколишнього середовища та міжнародний менеджмент.

Українські студенти мають можливість навчатися на факультеті міжнародного менеджменту після проходження 4-6 місячної практики в фермерських господарствах землі Баварії. Після проходження практики, яка проводиться під керівництвом університету, приблизно 40 % студентів-практикантів у подальшому проходять безкоштовне навчання на факультеті міжнародного менеджменту (магістерський курс «MBA in Agriculture») за рахунок отримання різноманітних стипендій. Після закінчення магістратури вони практично всі працевлаштовуються на німецькі або австрійські фірми, які представлені на ринках країн колишнього Радянського Союзу.

З 2002 року аналогічний магістерський курс введений і у Полтавській державній аграрній академії. Це результат ще одного трирічного спільного європейського українсько-німецько-ірландського проекту Темпус Таціс М_ЕР-22218-2001. Цей проект наша академія в 2002-2004 роках впроваджувала разом з Національним аграрним університетом України (м. Київ), Сумським державним аграрним університетом та двома Європейськими партнерами Університетом Прикладних наук «Вайєнштефан» (ФРН) та Університетом м. Дубліна (Ірландія).

В рамках даного проекту 16-17 червня 2005 року на базі нашої Академії була проведена заключна міжнародна конференція з презентацією підручника «Виробнича економіка», який був виданий за кошти проекту і зараз є настільною книгою для студентів магістерського курсу «MBA in Agriculture». До речі, у 2005 році факультет економіки та менеджменту нашої академії успішно пройшов ліцензування нової спеціальності «Адміністративний менеджмент», що теж є успішним результатом завершення цього проекту.

Випускники магістерського курсу “MBA in Agriculture”, окрім українського диплому магістра встановленого зразку, отримують сертифікат німецького Університету Прикладних наук Вайєнштефан. А випускниця факультету економіки та менеджменту Ірина Букша з успіхом закінчила магістратуру Дублінського Університету та зараз живе і працює в Ірландії.

Все це можна вважати першим реальним кроком нашої академії на шляху до Євроінтеграції в освіті в рамках Болонської угоди.

Міжнародний українсько-австрійсько-шріланкійський науково-дослідний проект «Біологічна азотфіксація бобовими культурами в умовах водного стресу» (BIO Fix) в 2002-2003 роках від нашої академії координував кандидат хімічних наук, доцент Дмитро Володимирович Федосеєнко. У 2006 році він виграв індивідуальний грант на проведення наукових досліджень і по теперішній час працює в університеті штату Флорида (США), а його син, теж Дмитро Федосеєнко закінчив аспірантуру в університеті Хоєнхайм (Німеччина).

У 2002 році розпочалася співпраця зі Шведським Аграрним Університетом та сільськогосподарським коледжем міста Ретвік. У рамках цієї спів-

праці періодично відбувається обмін делегаціями, а наші студенти проходять стажування в коледжі м. Ретвік (Швеція).

Науково-педагогічний персонал Академії продовжує плідну співпрацю з Центром Агрономічних досліджень провінції Ено (Бельгія), яка розпочалася у 2003 році. Завдяки цій співпраці з короткотерміновими візитами Бельгію відвідують наші співробітники, а науковці нашої академії мають можливість опановувати навички роботи на Європейському лабораторному обладнанні.

З 2003 по 2007 рік на базі Полтавської державної аграрної академії впроваджувалися одночасно 2 міжнародні проекти – це «Проект аграрного маркетингу в Україні» та проект «Створення офіційного дорадництва в Полтавській області».

«Проект аграрного маркетингу в Україні» фінансувався урядом США через фірму «LAND O'LAKES» з метою покращання логістики і маркетингу збуту продукції фермерами-виробниками плодоовочевої продукції.

Проект «Створення офіційного дорадництва в Полтавській області» фінансувався урядом ФРН через «Федеральне міністерство продуктів харчування, сільського господарства та лісового господарства» з метою започаткування дорадчої діяльності на Полтавщині шляхом надання різноманітних освітньо-консультативних послуг сільськогосподарським товаровиробникам різних форм власності.

У 2005 році розпочалася співпраця з Варшавським національним аграрним університетом в Польщі та з Угорським аграрним університетом в містечку Сарваш.

У 2008 році зв'язки з Угорщиною розширилися і була підписана угода з Університетом міста Дебрецен.

З 2005 по 2007 рік в нашій академії працювала волонтер з Корпусу Миру Дженіфер Валеї. Завдяки її ініціативі у 2006 році розпочалася співпраця з американськими університетами штату Іллінойс та університетом PURDUE, штат Індіана.

У 2006 році Полтавська державна аграрна академія в складі українсько-німецько-польського консорціуму подали заявку, а в 2007 році успішно виграли дворічний проект Темпус Таціс «Створення Агроекологічного центру Полтавщини».

У виконанні цього проекту брали участь з Європейської сторони: Університет Хоенхайм, Університет м. Штутгарт, Муніципалітет міста Фільдерштат (Німеччина), Варшавський національний аграрний університет (Польща). З Української сторони, крім нашої академії, ще й такі установи як Головне управління ветеринарної медицини у Полтавській області, Державне управління охорони навколишнього природного середовища в Полтавській області, Полтавський національний технічний університет ім. Юрія Кондратюка, а також інші організації, які опікуються вирішенням екологічних питань на Полтавщині.

У результаті виконання проекту був створений «Агроекологічний центр Полтавщини», який успішно працює з метою підвищення екологічної

свідомості різних верств населення та надання можливості проходження курсів підвищення кваліфікації для фахівців різних установ та організацій.



Зустріч із представником посольства Канади Клінтом Мартіном

У 2008-2009 роках Полтавська державна аграрна академія разом з Полтавською обласною громадською організацією «Офіційна сільськогосподарська дорадча служба» успішно виконала ще один екологічний проект, який фінансувався Швейцарською агенцією розвитку та співробітництва. Цей проект ставив за мету поширення досвіду ПП «Агроекологія», засновником якого є Герой Соціалістичної праці, Герой України Семен Антонєць, щодо ведення органічного землеробства в Полтавській області.

У 2009 році академія заключила угоду з Французько-Румунським інститутом сільського господарства ISFRADA, згідно з якою наші випускники (бакалаври) можуть у подальшому навчатися у Румунії, а потім у Франції з отриманням двох магістерських дипломів цих країн. Але найціннішим у цій угоді є те, що ISFRADA гарантує таким випускникам (магістрам) працевлаштування на французьких фірмах.

Успіхом 2009 року також можна вважати відкриття можливості нашим студентам-випускникам навчатися в аспірантурі з екологічного напрямку в Сінгапурі на базі Наянгського технологічного університету за кошти фонду «СІНГА».

У 2010 році академія взяла участь в українсько-польському проекті «Підприємництво жінок в сільській місцевості в сфері зеленого туризму», в рамках якого були проведені навчання та тренінги по зеленому туризму, під час яких польські фахівці на чолі з професором Казимишем Кошиняком-Камешем поділилися своїм досвідом з полтавськими колегами.

З 2010 по 2013 роки академія активно брала участь в українсько-нідерландсько-бельгійському проєкті «Pellets for power», завдяки чому в академії був створений «Науково-дослідний центр з біоенергетики», на базі якого продовжується і зараз робота над розробкою еколого-агрономічних засад вирощування та переробки енергетичних культур.

З 2011 року і по теперішній час реалізується польсько-український освітній проєкт, в рамках якого на базі академії була створена «Екологічна лабораторія з дослідження відновлюваних джерел енергії», в якій представлені сонячні колектори різних типів, тепловий насос та інше унікальне для України обладнання, яке здебільшого є польського виробництва. Спільно з польськими колегами був виданий підручник «Відновлювані джерела енергії», який став основою для вивчення однойменної дисципліни студентами всіх спеціальностей академії.

У 2012 році разом з німецькою фірмою «ХАКА» академія створила навчально-виставковий зал з найсучаснішим обладнанням, яке використовується зараз у галузі свинарства. Така форма співпраці дає змогу нашим студентам проходити своє практичне навчання на найновітніших зразках техніки, а німецька фірма використовує вищезазначений зал для розширення своєї клієнтської бази.

За аналогічною схемою у тому ж 2012 році на базі ПДАА була створена і навчально-виставкова площадка австрійської фірми «Пьотінгер», де наші студенти мають змогу вивчати найновітніші моделі різноманітної сільськогосподарської техніки виробництва вищезазначеної фірми.

З 2010 року і по теперішній час відбувається значне розширення співпраці академії з різноманітними Університетами, установами та організаціями Республіки Польща. У зв'язку з цим, у 2012 році для покращання вивчення студентами та викладачами ПДАА польської мови, для роботи в академії було запрошено польського викладача пані Моніку Лотош.

Така ініціатива академії була помічена та схвалена польською стороною і, як наслідок, у 2013 р. за підтримки Генерального консульства Республіки Польща у Харкові та фонду «Допомога полякам на сході» відбулося офіційне відкриття на базі академії «Польського центру». Такий центр є осередком для вивчення всіма бажаними польської мови та поширення польської культури на теренах не тільки академії, але і всієї Полтавщини.

У 2013 р. відбулося створення консультаційного центру дистанційного навчання студентів ПДАА у м. Лімасол (Кіпр) на базі компанії INECO Capital LTD, а у січні 2014 р. аналогічний центр був створений у м. Тбілісі (Грузія) на базі навчального центру «Кавкасія+».

З 2012 року наші студенти (магістри) мають можливість під час навчання в академії одночасно навчатися в різноманітних польських ВНЗ та отримувати паралельно з українським дипломом ще й польський диплом державного зразка, який дає можливість працевлаштування в країнах ЄС без нострифікації українського диплому та без отримання дозволу на працевлаштування в ЄС.

З 2013 року поглибилася співпраця Полтавської державної академії із навчальними закладами Канади, що є одним із важливих партнерів України. Особливо актуальними є питання стратегічного розвитку стосунків канадських та українських університетів, співпраці між вищими навчальними закладами різних секторів господарства двох країн, розвитку співпраці у напрямку науково-дослідницьких робіт між українськими та канадськими університетами.

У 2014 році до співпраці із ПДДА долучилась Словаччина (Центрально-Європейський університет у м. Скаліца). Підписана угода про співробітництво у сфері розвитку програм подвійних дипломів.

Починаючи з 2015 року, ПДАА відкриває можливості студентського та викладацького обмінів за програмою ERASMUS MUNDUS у Польщі та Німеччині.

Наші студенти мають можливість проходити ознайомчу закордонну практику і стажуватися у таких країнах, як Польща, Угорщина, Австрія, Німеччина, Швейцарія, Франція, Нідерланди, Великобританія, Данія, Норвегія, Фінляндія, Швеція, Канада, США і навіть Австралія та Нова Зеландія.

Щороку на базі нашої академії проводиться по декілька міжнародних семінарів чи конференцій, закордонні фахівці читають свої лекції або проводять семінарські заняття для студентів та аспірантів.

У рамках вищезазначеної співпраці до викладацької діяльності в академії в різні часи були залучені провідні фахівці науково-дослідних установ підприємств, організацій та науково-педагогічні кадри з провідних закладів освіти зарубіжних країн таких як:

- Університет Хоенхайм (Німеччина): доктор Й. Гіратс, професор К. Х. Кьоллер, В. Льох, В. Вайлер, Н. Хачатрян, Г. Кобуш, доктор Х. П. Лецгус, Й. Ціммерман; професори Р. Долюшиц, К. Ліцка, Б. Лібіг, Цібіц, В. Гельдерман, У. Вайлер; К. Аmani, Т. Ортель, Д. Копш, Т. Постнікова, К. Хат;

- Університет прикладних наук Вайєнштефан (Німеччина): професори Х. Штрюбель, Х. Віллеке, Х. Хайлер, доктори К. Шу, А. Бляйштайнер;

- Сільськогосподарська школа Дойла-Нієнбург (Німеччина): Ф.Брюндер, Б.Антельман, Г.Лозі;

- Науково-дослідний інститут «Саксен-Анхальт» (Німеччина): доктор В.Хаакер, Х.Блюм;

- Університет м. Бонн (Німеччина): доктори Е. Брейд, С. Фойріх, Л. Мільднер, Г. Кледіч;

- Консалтингова фірма «GFS» (Німеччина): А. Даппен, М. Лоренц, С. Березовська;

- Університет Фрайбург (Німеччина): С. Ключенер;

- Консалтингова фірма «GFA» (Німеччина): А. Бьоргер, Х. Янерман, К. Г. Хойос;

- Консалтингова фірма «АНТ» (Німеччина): Ш. Розенов;

- Фірма «Вестфалія»: доктор Х. Брюкнер, Д. Цюрупа;

- Фірма «Біг-Дачмент»: Т. Фредерксен;

- Центр інтернаціональної міграції (Німеччина): професори Р. Пльойзе, К. Штрюбель, доктори К. Котзас, О. Ауге, Д. Гарлоф, Г. Шустер, професори Д. Шпар, В.Д. Мільхан;

- Кредитна установа для відбудови «KfW» (Німеччина): С. Вунш, К. Мільднер, Л. Кашталян;
- Федеральне агентство зовнішньої економіки Німеччини: доктор Г. Майер;
- Німецька служба академічних обмінів (Німеччина): доктор М. Зандхоп, Я.-П. Абрахам;
- Державна науково-виробнича установа по переробці молока, м. Ванген (Німеччина): П. Редлер, Е. Хіршле; Фірма «FBV»: В. Крюгер;
- Хумбольтський університет м. Берлін (Німеччина): професори О. Кауфман, Е. Ліндеманн;
- Федеральне міністерство економіки та технологій (Німеччина): У. Хорн;
- Посольство Німеччини в Україні: доктор Д. Штюдemann, доктор Б. Фон Зюдов, З. Ш. Крессе;
- Міністерство сільського господарства землі Саксонії (Німеччина): доктор Г. Регган;
- Федеральне міністерство продовольства, сільського господарства та захисту прав споживачів (Німеччина): Б. Рогендорф, Г. Бегер;
- Університет екологічного землеробства «ВOKU» (Австрія): професор Г. Фреер, доктори М. Едер, Р. Рамхартер, Ю.К. Фрідель, П. Зонтагбауер;
- Фірма «ЛактоСан» (Австрія): доктор Х. П. Летнер;
- Фірма «Шауман» (Австрія): доктор Й. Хаммерер, Л. Кочишова;
- Бюро зі співробітництва (Швейцарія): Е. Єсіркенов, В. Шуткевич;
- НДІ сільськогосподарська Провінція Ено (Бельгія): депутат Г. Моргат, Л. Бонжан, К. Доріньо, доктор М. Ванконіскло, О. Маньо;
- Чеський університет сільського господарства (Чехія): професор Ю. Твердон, професор М. Сватоп;
- Міністерство сільського господарства республіки Латвія: Л. Дрождовська;
- Польська дорадча служба (Польща): М. Оніщук, Р. Розвадовські;
- Національний аграрний університет SGGW (м. Варшава): професор Я. Шишко, професор Й. Мойсей, А. Карчмарчик;
- Політехніка Краківська (м. Краків): професор В. Магера;
- Об'єднання шкіл електричних № 1 (м. Краків): доктор Р. Тидко;
- Верхньосілезький економічний університет (м. Катовіце): професор К. Кошиняк-Камеш;
- Університет Політехніка Люблінська (м. Люблін): професор В. Сікора;
- Академія готельного бізнесу та гастрономії (м. Познань): професор Р. Д. Таубер, професор Є. Муха-Шаек, доктор О. Яніна, І. Чижевська;
- Академія торгівлі та послуг (м. Познань): доктор П. Дворніцкій, професор К. Вільчинська;
- Природничий Університет (м. Вроцлав): професори А. Велічко, А. Бесіада, Й. Ніцпонь;
- Опольський Університет (м. Ополе): професор А. Гавдзик;

- Асоціація культурної китайської співдружності (Китай): Чжао Мін Цюань;
- Сільськогосподарський університет Упсала (Швеція): М.Т. де Мендонча;
- Сільськогосподарський коледж м. Ретвік (Швеція): К.Е. Ліндгрєн;
- Фірма «S and A» (Великобританія): Г. Сейвор;
- Рітл Коледж Челмсфорд (Великобританія): Майкл Лі, Генрі Метьюс;
- Університет Іллінойс (США): доктор Р.Е. Лі, К. Брукс;
- Фірма «LANE REALTY» (Канада): Е. Бутлер;
- Коледж «Elk Island» (Канада): К. Кусман;
- Фірма «CROP INTEGRATION BUSINESS GROUP» (Таїланд): професор Р. Тірапорн, Н. Чін-Інману, доктор А. Сілапапун;
- Білоруська сільськогосподарська академія: доцент В.П. Кругленя;
- Самарська сільськогосподарська академія: доцент А. О. Пенкін;
- Тимірязівська сільськогосподарська академія (Москва): доцент А. Ф. Корольков.



Студенти та співробітники академії отримали сертифікати про вивчення польської мови

У свою чергу науково-педагогічний персонал нашої академії систематично бере участь у конференціях, круглих столах, семінарах, підвищують свою кваліфікацію та проводять наукові дослідження за кордоном у таких установах, як:

- Аграрний університет м. Сарваш (Угорщина),
- Університет м. Дебрецен (Угорщина),
- Університет м. Дійарбакір (Туреччина),
- Сільськогосподарська школа «Дойла-Нієнбург» (Німеччина),
- Німецький селянський союз м. Бонн (Німеччина),
- Університет «Хоєнхайм» (Німеччина),
- Університет м. Штутгарт (Німеччина),
- Університет прикладних наук «Вайєнштефан» (Німеччина),
- Університет польових культур WOKU (Австрія),

- Університет м. Дублін (Ірландія),
- Об'єднання «Агро імпульс» (Швейцарія),
- Сільськогосподарська школа «Ланд дю Брей» (Франція),
- Сільськогосподарський коледж «Nivot» (Франція),
- Асоціація «Кі – Франс» (Франція),
- Громадська організація «Дружба без кордонів» (Франція),
- Університет PURDUE (Франція),
- Вища національна сільськогосподарська школа м. Бордо (Франція),
- Сільськогосподарський коледж «Ретвік» (Швеція),
- НДІ «CARAH» м. Ат (Бельгія),
- Асоціація «IEP» м. Рутланд (Великобританія),
- Асоціація «Датсько – Українська Співдружність» (Данія),
- Асоціація фермерів « АВ – farm» (Данія),
- Фірма « S F K – technology» (Данія),
- Науково-дослідний інститут «IRTA» (Іспанія),
- Асоціація фермерів (Нідерланди),
- Французько-Румунський інститут сільського господарства ISFRADA,
- Французький сільськогосподарський ліцей Брехулу (Франція),
- Вища Французька Сільськогосподарська Школа ANGERS (Франція),
- Тракійський Університет (Болгарія),
- Коледж Перотіс (Греція),
- Наянгський технологічний університет (Сінгапур),
- Державна академія ветеринарної медицини м. Вітебськ (Білорусь),
- Комратський державний університет (Молдова),
- Компанія INECO Capital LTD (Кіпр),
- Компанія НАКА (Німеччина).
- Самарський державний сільськогосподарський університет,
- Академія економіки і права (м. Москва),
- Рязанський державний агротехнологічний університет ім. П.А. Костичева,
- Сибірський науково-дослідний інститут економіки сільського господарства Россільгоспакадемії,
- Національний аграрний університет SGGW (м. Варшава),
- Політехніка Краківська (м. Краків),
- Природничий Університет (м. Вроцлав, м. Люблін),
- Верхньосілезький економічний університет (м. Катовіце),
- Університет Політехніка Люблінська (м. Люблін),
- Університет Марії Склодовської-Кюрі (м. Люблін),
- Академія підприємництва та адміністрації (м. Люблін),
- Академія суспільно-природнича (м. Люблін),
- Академія готельного бізнесу та гастрономії (м. Познань),
- Академія торгівлі та послуг (м. Познань),
- Опольський університет (м. Ополе),
- Академія менеджменту та адміністрації (м. Ополе),
- Центральньо-Європейський університет (м. Скаліца).

Центр інтелектуальної власності та підтримки інноваційної діяльності в агропромисловому виробництві

Активна винахідницька, наукова та інноваційна діяльність зумовила необхідність формування відповідного координувального підрозділу. Тож, у 2013 р. з ініціативи ректора, професора В.І. Аранчій був створений Центр інтелектуальної власності та підтримки інноваційної діяльності в агропромисловому виробництві Полтавської державної аграрної академії (далі – Центр). Нормативною базою для його створення і функціонування є наступні документи: Конституція України (ст. 41, 54), Цивільний кодекс України (книга 4), Закон України «Про інноваційну діяльність» від 4.07.2002, №40-15, Закон України «Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності» від 8.09.2011, №3715-17, Наказ Міністерства освіти і науки України №631 від 1.11.2005 р. «Про створення підрозділів з питань інтелектуальної власності», Наказ ректора №182 від 4.09.2013 р. «Про реорганізацію підрозділу з питань інтелектуальної власності Полтавської державної аграрної академії».

У складі Центру працюють: Є.Я. Прасолов – керівник Центру, к.т.н., доцент, професор кафедри безпеки життєдіяльності Полтавської державної аграрної академії, почесний професор Інституту інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія» в м. Києві; С.А. Беловол – фахівець із патентної та винахідницької роботи навчально-наукового відділу, Патентний повірений України № 420; С.Л. Зливко – інженер з патентної та винахідницької роботи; Ю.Ю. Беловол – інженер з патентної та винахідницької роботи. До роботи Центру постійно залучається науково-педагогічні працівники, аспіранти, докторанти, магістранти, студенти.



Переможці олімпіади з інтелектуальної власності зі своїм керівником – кандидатом технічних наук Прасоловим Є.Я. та фахівцем Центру С.А. Беловол

Результати винахідницької діяльності співробітників і студентів, які підготував та представляв Центр, визнані на Міжнародному рівні. Голова Міжнародної федерації асоціацій винахідників професор Андрес Ведраш нагородив професора Є.Я. Прасолова Орденом за вклад у розвиток інноваційної діяльності; генеральний менеджер Міжнародного салону винаходів і нових технологій «Новий час» професор Ю.М. Скоморовський за дорученням Всесвітньої організації інтелектуальної власності вручив золоту медаль Беловол С.А. за перемогу в номінації «Молодий винахідник».



Ректор академії В.І. Аранчій вітає Є.Я. Прасолова з нагородою

На Міжнародному салоні винаходів і нових технологій «Новий час» кожного року представляється від 500 до 680 розробок із 35 країн Світу. Розробки оцінює міжнародне журі на чолі з професором П'єром Фюм'єром (Бельгія).

Загалом Академія представляла розробки, які направлені на підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва та навчального процесу у вищих аграрних навчальних закладах. Наукові розробки визнані і нагороджені 39 Дипломами із золотими та срібними медалями.

Міжнародне журі Виставки винаходів в м. Варшава (Польща) нагородило Полтавську державну аграрну академію Спеціальним призом «Світоч науки» за вагомий внесок у розвиток інноваційної діяльності та впровадження її результатів в агропромислове виробництво та навчальний процес.

У межах діяльності Центру та наукового студентського гуртка кафедри безпеки життєдіяльності активно проводиться науково-дослідна робота та винахідницька робота зі студентами та учнями шкіл Полтави. За останні

п'ять років за участю творчої молоді було створено понад 50 технічних рішень, які захищені патентами та представлені на міжнародних виставках винаходів, де удостоєні високих нагород. Так, діяльність дала поштовх до написання наукових робіт, які стали переможцями у Конкурсі для молодих вчених і студентів на здобуття премій Національної академії наук України, Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук, Стипендіальної програми Фонду Віктора Пінчука і Леоніда Кучми. Це Педора Є., Дяденко Ю., Потоцька Т., Гринчишина В., Бугай К., Власенко А., Бочарова Я., Єсаулова Я., Дігтенко І. та багато інших.

До винахідницької роботи активно долучаються школярі. На основі винаходів вони готують наукові роботи для участі у конкурсі Малої академії наук, де неодноразово ставали переможцями. Це Кусов А., Соковий В., Бражнік Є., Бондаренко С., Карамзін В., Горошко А., Корулько І., Кривошей М., Петровська Д., Негребецький Є.

В 2014 році учні Полтавського ліцею №1 ім. Котляревського Петровська Д.О. та Негребецький Є.І. перемогли у регіональному конкурсі «Молодь року» в номінації «Наукове відкриття». Інформація про наукові успіхи неодноразово друкувалась в газетах «Полтавське село», «Вечірня Полтава», «Технічна газета». В минулому – школярі, а сьогодні – студенти Полтавської аграрної академії.

Інноваційна діяльність у Полтавській державній аграрній академії підтримується та розвивається завдяки ініціативи творчих і працьовитих людей – талановитої молоді та компетентних наставників. Це створює умови для розвитку сільськогосподарського виробництва, популяризації аграрної науки та гідної презентації України на міжнародному рівні.

ВИХОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Основні завдання виховного процесу в академії реалізуються відповідно до Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді, яка є складовою частиною системи національно-патріотичного виховання громадянина України.

Враховуючи, що громадська свідомість та світоглядні позиції формуються саме в юному віці під час навчання, одним з провідних напрямків підготовки фахівців є виховна робота. Складові виховної роботи впроваджуються на засадах демократизму з використанням виховного потенціалу професорсько-викладацького складу, відповідних структурних підрозділів академії та студентського самоврядування.

Виховна діяльність спрямовується на забезпечення гармонійного цілісного розвитку особистості, формування у студентів гуманістичного світогляду, соціально-політичної орієнтації, моральності і культури, виховання студентів на основі національних традицій та культурно-історичного надбання українського народу і покликана формувати світоглядні позиції та цілісні орієнтири молоді на основі національної ідеї та ідеї розвитку української державності, як консолідуючого чинника розвитку суспільства й нації в цілому.



Кочерга Анатолій Андрійович

Пам'ятаючи про те, що інноваційна модель сучасного фахівця має включати перелік якостей особистості, професійно, соціально й особистісно значущих для майбутнього фахівця-професіонала в академії, крім умов для фахового навчання, створені умови для вільного розвитку особистості і її загальної культури. Студенти залучені до різних видів творчої діяльності (науково-дослідної, культурно-просвітницької, соціально-гуманістичної, фізкультурно-оздоровчої та спортивної й, навіть, правоохоронної), вони проявляють цікавість і беруть участь у роботі спортивних секцій, клубів за інтересами, гуртків художньої самодіяльності, органів студентського самоврядування, наукових гуртків, залучаються до суспільно корисних справ та волонтерської роботи.

Революційні зміни, що відбулися у листопаді 2013 – березні 2014 років, війна на сході країни продемонстрували готовність молодого покоління відстоювати національні цінності, українську державність, орієнтацію на фундаментальні орієнтири світової цивілізації. Молодь відкликнулася на запити часу, брала активну участь у багатьох благодійних акціях спрямованих на допомогу воїнам АТО.

В академії діє рада з гуманітарної освіти і виховання: вона концентрує думки, пропозиції й побажання викладачів і студентів, акумулює найкращий досвід роботи заступників деканів із виховної роботи, кращих кураторів академічних груп, психологічної служби, впроваджує та координує введення в практику нових форм виховної роботи.

Центром національно-патріотичного виховання наших студентів є музей історії академії, що отримав звання народного. Його із задоволенням від-

відують студенти, викладачі та гості. Знайомство з рідною академією першоккурсники розпочинають саме з музею.

Значну роботу в напрямку формування національної свідомості, патріотичних почуттів студентів здійснюють викладачі кафедри іноземних мов та українознавства, бібліотека, які організують та проводять дні рідної мови, диспути з проблем функціонування державної мови в Україні, творчі зустрічі, присвячені ювілеям видатних письменників, зустрічі з ветеранами війни та праці, заслуженими людьми. Надзвичайно широко організуються проведення ювілейних Шевченківських днів, Дня Соборності України, Днів Європи.

В академії запроваджено наскрізну систему наставництва, тобто за кожною академічною групою закріплено куратора, який допомагає студентам вирішувати назрілі проблеми.

Чимало уваги відводиться й родинно-сімейному вихованню. До цього процесу залучаються і батьки студентів: їх запрошують на батьківські збори, Дні факультетів, посвяту першоккурсників у студенти та інші заходи.

Однією з цікавих форм залучення студентів до проведення масових заходів і звіту перед громадськістю є проведення тижнів факультетів. З кожним роком цей захід наповнюється новим змістом, стає все більш цікавішим. У цих заходах бере участь майже весь колектив факультету, випускники минулих років, роботодавці. Протягом тижня проводиться безліч заходів тематичного спрямування, які носять виховний характер і, як правило, закінчуються спортивним святом та концертом художньої самодіяльності.

До інших масових заходів відносяться спортивні та культурно-масові, які під час проведення збирають значні аудиторії студентів. Передусім це заходи спортивного клубу академії, який виступає центром не тільки спортивно-масової роботи, але й дозвілля студентів. До фізкультурно-спортивного руху залучено близько 3 тисяч юнаків і дівчат, а спортивні свята «Веселі старти», «Богатир року», «А нумо, дівчата!», кубки з міні-футболу, спартакіади стали традиційними у нашому навчальному закладі. В академії функціонує 18 спортивних секцій з різних видів спорту, в яких постійно тренується понад 1200 студентів. До спортивного руху, крім студентів, залучаються також науково-педагогічні працівники та співробітники.

За період існування кафедра фізичного виховання і спорту підготувала 5 заслужених майстрів спорту України, 17 майстрів спорту України міжнародного класу, 78 майстрів спорту України.

Особливо слід відзначити досягнення в спорті студента інженерно-технологічного факультету, майстра спорту України міжнародного класу з веслування на байдарках і каное, багаторазового чемпіона та призера чемпіонатів Європи, чемпіона кубка світу, призера світу, кавалера ордена «За заслуги» III ст. Дениса Камерилова – учасника багатьох водних регат.

Серед видатних спортсменів академії особливе місце посідають плавці параолімпійських видів спорту. Серед них заслужений майстер спорту України, багаторазовий чемпіон та рекордсмен світу і Європи з плавання, дворазовий переможець XIII літніх Параолімпійських ігор у Пекіні (2008 р.) та багаторазовий призер XIV літніх Параолімпійських ігор у Лондоні (2012 р.),

кавалер орденів «За заслуги» II та III ст. Дмитро Виноградець та майстер спорту України міжнародного класу, багаторазовий чемпіон та рекордсмен світу і Європи з плавання, дворазовий Параолімпійський чемпіон та дворазовий срібний призер XIV Літніх Параолімпійських ігор у Лондоні (2012 р.), кавалер ордена «За заслуги» III ст. Євген Богодайко, який навчається на факультеті технології виробництва та переробки продукції тваринництва.

Прикладом для наслідування є спортивні здобутки заслуженого майстра спорту України, п'ятиразової рекордсменки та чемпіонки світу з гирьового спорту Катерини Ваніної та заслужених майстрів спорту України, гирьовиків Валерія Дромашка та Вячеслава Задорожного, майстра спорту України міжнародного класу з пауерліфтингу Оксани Вінніченко.

Багато інших студентів-спортсменів представляють академію на всеукраїнських та міжнародних змаганнях у різних видах спорту.

Гордістю академії є іменні стипендіати та відмінники навчання, переможці всеукраїнських олімпіад, наукових конкурсів та фестивалів. Протягом останніх років наші студенти-науковці є переможцями таких відомих в Україні змагальних конкурсів, як Стипендіальна програма «Завтра.UA» благодійного фонду Віктора Пінчука, всеукраїнських конкурсів наукових робіт: «Україна: 20 років державотворення», «Зробимо Україну енергоощадною», «Шляхи виходу із економічної кризи», «Природне землеробство України шлях до здоров'я та добробуту нації», «Україна XXI століття: цивілізований вибір», оголошених Інститутом Стратегічних Оцінок при Президентському фонді Леоніда Кучми «Україна». Студенти академії є постійними учасниками та переможцями обласного конкурсу наукових студентських робіт «Від студентського самоврядування – до самоврядування громад», який започаткувала Полтавська обласна рада та Школи з основ підприємницької діяльності «Молодь обирає бізнес», щорічного міського конкурсу «Молодь року».

В академічному турі конкурсу «Кращий молодий науковець року» в 2014-2015 рр. перемогу здобули молоді науковці Тетяна Чайка та Максим Кулик – представники факультету агротехнологій та екології.

Важливе місце у вихованні займає культурно-масова робота. В академії працює культурно-освітній відділ діяльність якого спрямована на культурно-просвітницьку роботу зі студентами, співпрацю творчих колективів та ансамблів. Керівником відділу протягом багатьох років працює С.В. Курбацька. Творча молодь об'єднана в постійно діючих аматорських колективах. Три з них мають звання народних аматорських колективів. Це фольклорний ансамбль «Маланка» (керівник – заслужений працівник культури України Юлія Глущенко), ансамбль народного танцю «Ярина» (керівник – Микола Троян) та ансамбль сучасної пісні «Мал-а-хіт» (керівник Світлана Курбацька). Крім названих колективів загальне визнання отримали також хорівий колектив «Еней» (керівник – Володимир Миронов), вокально-інструментальний гурт «Агро-джаз» (керівник – Микола Лобачевський), команда КВН «Animal planet» (керівник – Олександр Сергієнко).



Стипендіати програми «Завтра. UA» Фонду В. Пінчука

Щорічно наші творчі колективи беруть участь та посідають призові місця у численних конкурсах та фестивалях обласного, всеукраїнського та міжнародного значення.



Народний ансамбль танцю «Ярина» (керівник – Микола Троян)

Народний фольклорний ансамбль «Маланка» став лауреатом всеукраїнського фольклорно-мистецького фестивалю «В Борщівському краї цвітуть вишиванки» (м. Борщів, 2011 р.); фестивалю українського фольклору

(м. Яремча, 2011р.); фестивалю фолк-музики на першому національному каналі TV (м. Київ, 2012р.); VII міжнародного фестивалю українського фольклору «Берегиня» (м. Луцьк, 2013 р.); всеукраїнських фестивалів «Покровська толока», (м. Кременчук) та «Софіївські зорі» (м. Умань). Цей цікавий і колоритний ансамбль ось уже 20 років гідно представляє Полтавщину на фестивалях. Ансамбль має багато відзнак та нагород.



Народний фольклорний ансамбль «Маланка» (керівник – заслужений працівник культури України Юлія Глущенко)



Народний ансамбль сучасної пісні «Мал-а-хіт» (керівник Світлана Курбацька)

Багаторазовий лауреат всеукраїнського фестивалю «Софіївські зорі» народний ансамбль сучасної пісні «Мал-а-хіт» у 2013 році успішно виступив

на міжнародних пісенних фестивалях, які проходили у місті Санкт-Петербурзі (Росія) та місті Одесі, займав на цих фестивалях гран-прі та призові місця, а в 2014 році ансамбль став бронзовим призером студентського Єврофестивалю в місті Баку (Азербайджан), де представляв Україну на цьому міжнародному форумі.

П'ять років на арені слави перебувала відома в Україні команда КВН «Екстримал» нашої академії, яка в 2006 році була володарем Кубка аграрної ліги КВН України (м. Луганськ) та володарями Суперкубку КВН. У 2007 році (м. Умань) команда виборола звання чемпіона КВН України та знову стала володарями Суперкубку КВН. У 2005 та 2006 роках команда виборювала Кубок мера міста Полтави з КВН. Не менш вагомих успіхів досягла сучасна команда КВН академії «Animal planet». Послужний список команди за останні роки досить солідний: володар Кубка Призерів КВН 2012 року; срібний призер чемпіонату Аграрної ліги 2011, 2012 років; бронзовий призер чемпіонату КВН України 2012 року; володар Суперкубку КВН 2013 року; чемпіон Аграрної ліги КВН 2013 року. В 2015 році команда виборола кубок міського голови міста Полтави з КВН. Вагомими є і особисті здобутки КВНщиків. Асоціація КВН України назвала кращих гравців сезону КВН 2012 року, до їх складу ввійшла Валерія Васільєва. В 2013 році Наталія Філіпова одержала титул «Міс КВН України-2013».



Команда КВН «Animal planet» (керівник – Олександр Сергієнко)

Жоден виступ художньої самодіяльності в навчальному закладі не відбувається без участі лауреата всеукраїнського фестивалю «Софіївські зорі» хорового колективу «Еней», яким багато років керує В.Г. Миронов. Біля витоків цього колективу в минулому стояли відомі діячі культури Полтавщини Федір Попадич, Олександр Єрмізін, Неллі Шейко, Валентин Міщенко, Михайло Савченко.



Хоровий колектив «Еней» (керівник – Володимир Миронов)

Студенти академії залучаються до художньої самодіяльності: щороку беруть участь в обласних конкурсах «Студент року», «Міс Університетів Полтавщини», «Студентська весна», «Краща студентська сім'я», «Краща студентська команда Полтавщини» та інших культурно-масових заходах, що проводяться у м. Полтава.

В академії працює центр культури й дозвілля, де студенти мають можливість змістовно проводити свій вільний час. Протягом року тут організовується чимало різноманітних заходів розважального характеру, які готують самі студенти. Це – концертно-розважальні програми, вечори відпочинку, молодіжні костюмовані бали, дискотеки, змагання команд КВН, творчі звіти факультетів тощо.

Набули значного поширення й такі форми спілкування студентів, як клуби за інтересами. Всього в академії діє 15 таких клубів. Кращі з них – волонтерський клуб «Пульс», клуб «Імідж», «Студентські гендерні студії», клуб краєзнавців, поетичний та фінансовий клуби, прес-клуб. У 2010 та 2013 роках побачили світ та знайшли свого читача чудові збірки студентських віршів «Поетичний листопад» та «Крізь призму нашого життя». Авторами поетичних творів є члени поетичного клубу Євгенія Большакова, Тетяна Запорожченко, Дар'я Власенко, Ірина Перетятко, Юлія Фролова, Лариса Рибалко, Денис Корнеєв, Кирило Гіріков, Тетяна Дмитренко, Юлія Клименко, Тетяна Сердюк, Богдана Макаова, Наталія Малахова. Об'єднують творчих студентів доцент Іван Ватуля, Тетяна Запорожченко та Юлія Гаркуша.

З метою підвищення психологічної культури, організації психологічного супроводу навчально-виховного процесу і покращання соціалізації студентів в академії створено психологічну службу. Психологи доценти І.М. Шупта, А.М. Ільченко та практичний психолог, доцент І.Л. Плаксієнко проводять як колективні заходи в студентському середовищі, так і надають індивідуальну психологічну допомогу.



*Під час святкування Дня Перемоги у другій світовій війні (2015 р.).
Внизу зліва направо, ветерани війни та праці: Зеленський Ю.О., Грущенко О.П.,
Валуєв О.П., Ландик Г.Г., Паламарчук Г.А., Ворона М.Г., Парій А.В. Вгорі:
Кочерга А.А., Костенко О.М., Глазов О.М., Бардіна Т.О., Аранчій В.І.,
Тендітник В.С., Опара М.М.*

Формуванню любові до рідної землі, свого народу, професійному та естетичному вихованню сприяють традиційні екскурсії наших студентів містом, до Галереї мистецтв, у музеї, по історичних місцях Полтавщини та України (музеї Партизанської та Козацької Слави, Українського побуту), проведення «Днів доквілля», акцій «Україна – наш дім. Збережемо його», «Обмінняй цигарку на цукерку», «Намалюй свою писанку», «Від серця до серця», «Подаруй дитині усмішку».



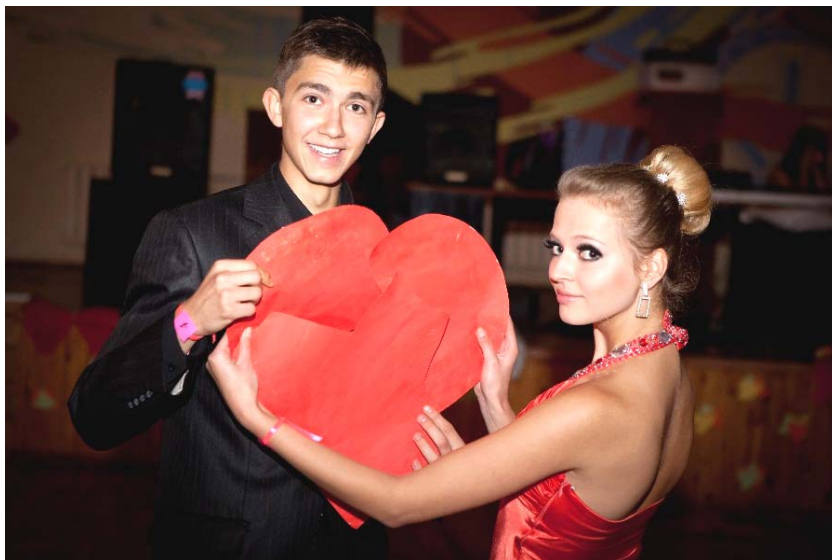
Зустріч студентів з генерал-майором Б.В. Лутіним



Перемога студентської команди Полтавської державної аграрної академії в обласному конкурсі «Студент року» (2013 рік)

Справжнім проявом патріотизму є участь студентів у заходах приурочених до дня Великої Перемоги, відвідування учасників бойових дій за місцем їх проживання та бійців АТО, які знаходяться на лікуванні у військовому госпіталі.

Крім того, організуються зустрічі з медичними працівниками, лекції лікарів-наркологів, інші заходи, які спрямовані на пропаганду здорового способу життя.



Благодійний бал

СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Студентське самоврядування є невід'ємною частиною громадянського самоврядування в академії. Діяльність студентського самоврядування розкривається в реальній участі студентів в управлінні та керівництві діяльністю студентського колективу та у взаємодії зі всіма органами управління навчального закладу. Студентське самоврядування є фактором активізації навчальної діяльності студентів, виховання у них лідерських та організаторських якостей, соціальної активності, громадської відповідальності та свідомості, гармонійного розвитку майбутнього фахівця. Студентське самоврядування не лише репрезентує студентську громаду академії, а й ефективно діє у багатовекторному форматі: від захисту прав студентів до раціональної організації їхнього дозвілля.



Конкурс краси «Міс академія – 2011»

Керівним органом Студентського самоврядування в академії є Студентська рада. Студентська рада – це група молодих, активних, та цілеспрямованих людей, яким студентство надало право спільно управляти, які докладають великих зусиль аби студентське життя було змістовним, різноплановим та цікавим.

Робота Студентської ради та всієї її структури спрямована на: сприяння у задоволенні потреб студентів у навчанні, побуті, оздоровленні, відпочинку; формуванню у студентів патріотизму, поваги до України та академії, а також почуттів національної свідомості та гідності, створення умов для вільного розвитку особистості студента, шляхом залучення його до різноманітних видів творчої, науково-дослідницької, культурної, громадської, спортивної діяльності; співробітництво зі студентськими організаціями інших навчальних закладів; представництво академії у місцевих, регіональних, всеукраїнських і міжнародних молодіжних студентських організаціях; сприяння діяльності студентських гуртків, товариств, об'єднань, клубів за інтересами.

Студентська рада академії безпосередньо веде розгляд студентських звернень стосовно:

- можливості користування навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою базою академії;
- дотримання студентами Правил внутрішнього розпорядку в гуртожитках студентського містечка;
- участі студентів у науково-дослідних роботах, конференціях, виставках, конкурсах та представлення там своїх робіт;
- вирішення питань удосконалення навчально-виховного процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, умов проживання, організації дозвілля, побуту, оздоровлення;
- вибору форми навчання;
- трудової діяльності у позанавчальний час;
- захисту від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства, від дій педагогічних, інших працівників, які порушують права або принижують честь чи гідність студентів.

У різні періоди діяльності навчального закладу студенти були об'єднані за спільними інтересами, справами студентів опікалися молодіжні організації, які діяли в ті часи та профспілки. Тому студентський рух в академії має глибокі корені та традиції.

Роки незалежності України суттєво змінили пріоритети суспільного життя. В українському суспільстві відбулося активне утвердження демократичних засад в усіх сферах життєдіяльності. Активізувало свою діяльність і студентське самоврядування.

На профспілковій конференції студентів в 1997 році головою студентського профкому було обрано Філоненка Сергія Васильовича – молодого асистента кафедри рослинництва, його заступниками стали Брикун Олександр Миколайович та Дубина Вадим Миколайович. В цьому складі профком працював до 2004 року. Студентський профспілковий комітет на той час мав у своїй структурі навчально-науковий, культурно - масовий, спортивний, побутовий та інформаційний сектори.

За часи роботи профспілкового комітету були започатковані такі проекти як: «Вечір першокурсника» та «Студентська весна». «Студентська весна», як культурно-освітній захід, потім, став проводитися на обласному рівні як обласний фестиваль-конкурс художньої самодіяльності вищих навчальних закладів II-IV рівнів акредитації. Також за ініціативи комітету, а саме агронома Минтюка Віктора та за сприяння тодішньої адміністрації була придбана перша дискотечна апаратура і вже з 1998 року розпочалися академічні студентські дискотеки. В той час регулярно проводилися конкурси студентських стін газет, випускалася студентська газета «П'ятачок» (редактор, студент Роман Бойко), відновилися перевірки санітарного стану гуртожитків, конкурси «Кращий гуртожиток», «Краща кімната», спортивні змагання між гуртожитками. Для проведення культурних заходів студентами було ініційовано побудову в парковій зоні академії центру дозвілля студентів.

Наступний етап роботи студентського самоврядування академії розпочався з переформатування діяльності та створення нової структури – Студентського парламенту. Першим головою студентського парламенту в 2004 році

було обрано студента факультету ветеринарної медицини Петренка Максима Олександровича, якого в 2007 році змінив Слизько Олег Сергійовича студент факультету обліку та фінансів. До цього часу він очолював студентський деканат факультету обліку та фінансів, був заступником голови Студентського парламенту академії і на час призначення головою Студентського парламенту уже був Головою Студентської ради м. Полтави.



Олег Слизько та Максим Петренко

Студентський парламент складався з депутатів, працювали постійно діючі депутатські комісії: з питань культури, мистецтв, спорту та туризму; з питань освіти, науки і Болонського процесу; з питань розвитку студентського самоврядування, законності, інформації, регламенту і депутатської етики. Працювала прес-служба.

Студентський парламент тієї каденції започаткував в академії такі проекти як академічний етап Міжнародної програми «Студентська республіка», «Школа студентського самоврядування», розпочато випуск першої незалежної студентської газети «П'ятчокЪ», проведено масштабну інформаційну кампанію по забороні в академії здачі заліку по формі екзамену, переорієнтовано роботу старост академічних груп та курсів як, в першу чергу, голів студентських рад, а не представників деканатів. Голова Студентського парламенту і Голова Студентського профкому стали повноправними членами Вченої ради академії. Проводились культурно-освітні заходи: кубок ректора з КВН, конкурс «Студент року», перший Студентський форум органів студентського самоврядування м. Полтави, «Вечір першокурсника». Кращі студенти-активісти стали одержувати стипендії міського голови міста Полтави, ставали переможцями оргдіяльнісної гри «Студентська республіка», призерами обласного конкурсу «Студент року», але найбільшим досягненням став на-

бутий досвід і навички в організації та управлінні студентськими колективами, якого, не можна здобути ніде.

Студентський парламент за часів головування Олега Слизька став реформаторським. Вперше за багато років були розподілені обов'язки між Студентським парламентом та Студентським профспілковим комітетом, які до цього часу дублювалися. До компетенції профкому відійшли: соціальний захист і захист прав студентів, робота в студентських гуртожитках, організація здорового способу життя студентів. Структуру студентського самоврядування вибудовано по вертикалі, розпочинаючи від академічної групи і до Студентського парламенту академії.

З впровадженням в освітній процес положень Болонської угоди, студпарламент почав займатись питаннями якості освіти, пропагандою студентської науки, роз'ясненням студентам переваг та недоліків Болонського процесу. Один за одним проводилися заходи по розвитку студентського самоврядування, як в академії, так і поза її межами.

Наступною Студентську раду академії очолила Панченко Наталія Миколаївна (2008-2009 рр.), вона пройшла весь шлях становлення органів студентської ради від старости групи до керівника. Була студентським деканом факультету економіки та менеджменту та головою комісії освіти науки та Болонського процесу Студентської Ради. В 2009- 2010 рр. була першим заступником Голови Студентської Ради м. Полтави, 2008-2009рр. заступник координатора Полтавської області у Всеукраїнській Студентській раді при КМУ, 2009 р. Член контрольно-ревізійної комісії УАСС, з 2007 по 2010 рік очолювала науковий гурток «Студентські гендерні студії» при кафедрі економіки ПДАА. А вже в 2009-2010 р.р. стала студентським координатором наукового польсько-українського проекту «Відновлювальні джерела енергії, як новий вектор започаткування бізнесу». У 2010 році відбула на навчання в один із навчальних закладів Польщі.

В Студентській Раді в той час працювали слідуючі комісії: комісія освіти науки та Болонського процесу; комісія розвитку студентського самоврядування; комісія культури; комісія правопорядку захисту прав студентів та депутатської етики.

Досягненнями та перемогами того часу були: конкурс наукових робіт на гендерну тематику, студент Андрій Сокирко став лауреатом обласного конкурсу «Студент Року», здобули перемоги у обласних молодіжних конкурсах «Міс університетів Полтавщини» та «Студентська сім'я», у грі «Мафія». Студент агрономічного факультету Роман Скок був обраний студентським Президентом Студентської Республіки України.

Основними заходами були: проведення засідання Всеукраїнської Студентської ради в академії, школа студентського самоврядування, караоке на П'ятачку, участь в роботі Української Асоціації Студентського Самоврядування (УАСС), участь в школі соціальних тренерів в Криму, участь в школі молодіжної журналістики, розпочали співпрацю зі стипендіальною програмою Фонду В.Пінчука «Завтра. UA». Студентами були започатковані соціа-

льні проекти «Природа, я, суспільство» (Віктор Нестеренко) та «Здоров'я дитини – здоров'я суспільства» (Євгенія Лазеба).

Вперше представникам студентського самоврядування (студ.декани) надали право формувати списки студентів на поселення (виселення) у гуртожитки.

Наступною Студентську раду академії в 2009 році, очолила студентка факультету економіки та менеджменту – Бардіна Тетяна Олегівна, яка до цього керувала Студентською радою факультету, на якому навчалася.



Наталія Панченко



Тетяна Бардіна

У 2008 році вона була обрана депутатом Всеукраїнського Студентського парламенту Студентської республіки та проходила стажування у законодавчих та виконавчих органах влади. З кожним роком Студентська рада ставала все потужнішим органом студентського самоврядування. На кожному факультеті успішно функціонували Студентські деканати, які відігравали важливу роль у житті студентства академії. За ініціативи Владислава Шелеста - студ-декана факультету Обліку та фінансів, вперше започатковано академічний Проект «Студентський куратор», який функціонує і до сьогодні.

Період, коли Тетяна очолювала Студентську раду виявився багатим на перемоги та новації. У 2010 році вперше в історії діяльності органів студентського самоврядування не тільки Полтавщини, але і всієї аграрної освіти відбулися прямі вибори голови Студентської ради, коли всі студенти академії без виключення могли прийти і проголосувати за того, кому могли б довірити представляти інтереси студентства на всіх рівнях. Потужною роботою займався Студентський профспілковий комітет, який очолювала студентка факультету обліку та фінансів Ірина Писаренко, за ініціативи якої стали традиційними Благодійні бали для збору коштів хворим дітям, опіка над дитячими будинками, різні соціальні акції.

Волонтерський центр «Пульс», очільницею якого теж була Ірина, на обласному конкурсі «Волонтер року 2010» за результатами багаторічної роботи серед всіх волонтерських організацій області обраний найкращим.

Значним досягненням для академії стала перемога Тетяни Бардіної у обласному конкурсі «Кращий студент року - громадський діяч Полтавщини

2010», цього ж року кращим студентом спортсменом став студент інженерно-технологічного факультету Денис Камерілов, а студентка інженерно-технологічного факультету Любава Знова перемогла у номінації «Наукове молодіжне відкриття року» у міському конкурсі «Молодь року-2011».



Участь Полтавської державної аграрної академії в обласному заході «День Європи»



Студенти-учасники Всеукраїнського зльоту «Лідери АПК XXI століття», м. Вінниця (2014 рік)

У 2011 році студентка факультету обліку та фінансів Дарія Сенкевич перемогла у Міжнародному конкурсі краси і талантів "Міс студентського світу 2011", що проходив у м. Москва. Цього ж року відновлено діяльність Школи КВН та створення команди «Animal planet».

У 2010 році на база академії спільно з Міським центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді відкрито першу "Студентську соціальну службу", де студенти мають можливість на безкоштовній основі отримати будь-яку соціальну чи юридичну допомогу.

Студентське містечко академії з 2010 року за ініціативи Студентської ради та дякуючи підтримці адміністрації осначене зоною вільного доступу до мережі інтернет Wi-fi, запрацювало Студентське радіо.

За її каденції робота студентського органу самоврядування ще більше активізувалася, особливо розширилися зв'язки з студентськими радами аграрних ВНЗ України та міста Полтави. Студенти стали обмінюватися досвідом громадської роботи, проводити спільні заходи. У 2009/2010 навчальному році Тетяну обрано координатором центрального регіону Об'єднаної ради студентського самоврядування при Міністерстві аграрної політики та продовольства України. Враховуючи активну життєву позицію Тетяни Бардіної, студентство українських аграрних вишів у 2011 році доручило їй очолити Об'єднану Раду студентського самоврядування ВНЗ Міністерства аграрної політики та продовольства України, очільницею якої вона була чотири роки. Цього ж року її обрано заступником голови Обласної молодіжної ради при Полтавській обласній державній адміністрації.



Учасники гри «Мафія»

Таких значних результатів досягти самотужки надзвичайно важко - це результат клопіткої роботи справжньої команди однодумців. В роботі Студентської ради брали участь надзвичайно велика кількість студентів з усіх факультетів. Найактивнішими серед яких були: Ірина Підтоптана, Ірина Писаренко, Альона Стадніченко, Ірина Коваленко, Віра Тарасенко, Леся Попик, Алі-

на Гарбуз, Ілля Скорик, Наталія Філіпова, Роман Дрібний, Альона Козіс, Олена Валко, Владислав Шелест, Сергій Гринь, Людмила Палій, Іванна Квіташ, Діана Крикун, Валерій Красноштан, Валерій Гусаченко, Марина Дзюбенко, Артем Окунь, Єлизавета Однойко та багато інших.

В 2012 році головою Студентської ради академії був обраний студент факультету обліку та фінансів Мишелов Анатолій Вікторович який до цього був студентським деканом факультету обліку та фінансів та першим заступником голови Студентської ради академії.

Студентська рада активно працювала доповнюючи здобутки своїх попередників. Досягнення у роботі, а це, в першу чергу, перемоги у міжвузівських та інших конкурсах, таких як: «Студент року 2012» – 2 місце, «Студент року 2013» – 1 місце, «Чемпіонат міста з пейнтболу 2012» - 3 місце, «Чемпіонат міста з боулінгу 2012» - 3 місце. Волонтерська команда «Пульс» посіла перше місце в конкурсі серед студентських волонтерських загонів міста. Знову, як і у попередній рік, в міському конкурсі «Молодь року- 2012» у номінації «Наукове молодіжне відкриття року» перемогу одержала студентка факультету ветеринарної медицини Терезія Локес.



Анатолій Мишелов



Олександр Глазов

Основними заходами, які проводилися в ті роки були: «День першокурсника», «Студентська республіка», «Міс- академії», «Кубок ректора з КВН», «Караоке» на п'ятачку, внутрішній етап конкурсу «Студент року», XV Зліт іменних стипендіатів та відмінників навчання «Лідери АПК XXI століття», «Тиждень доброти», Зимовий благодійний бал «Живи добром – твори дива» також було відкрито велосипедну парковку.

В 2013 році на зібранні студентської звітно-виборчої конференції Головою Студентської ради ПДАА було обрано студента 2 курсу факультету економіки та менеджменту – Олександра Глазова, який до цього займав посаду голови комісії з питань культури, спорту, туризму та дозвілля студентів. Олександр – досить активний студент, відмінник навчання, іменний стипендіат, кандидат в майстри спорту України зі спортивно-бальних танців. В 2013

- 2014 роках він одержував перемоги у номінаціях – «Кращий студент Полтавщини – творча особистість» та «Кращий студент Полтавщини – громадський діяч», також був переможцем конкурсу «Кращий студент року» серед студентів ВНЗ Міністерства аграрної політики та продовольства України. З листопада 2014 року Олександр очолює Студентську раду міста Полтави.



Зимова Студреспубліка (2015 рік)

Після обрання Глазова Олександра Головою Студентської ради розпочалася нова хвиля наполегливої роботи як говорять, з нового листа. Користуючись напрацюваннями попередників та завдяки створенню медіа центру Студентської ради ПДАА – відновлено роботу студентського радіо на території академії, яке працює щоденно на великих перервах, випуск студентської газети «П'ятачок», з квітня 2015 року створено відео-студію та розпочата робота на YouTube-каналі студентської програми «ЙО – МА – ЙО», ведучими якої стали студенти інженерно-технологічного факультету Шевченко Богдан та Мусієнко Віталій.

Відновлено функціонування волонтерського центру «Пульс». Очолила центр студентка факультету економіки та менеджменту Васільєва Галина. Протягом року волонтерським центром проводиться збір коштів на допомогу воїнам АТО, тяжко хворим дітям, студентам потрапивши в складну ситуацію, допомога дітям сиротам (поїздка до Зінківського інтернату зі святковою програмою подарунками, речами та іграшками), безпритульним тваринам, проводяться благодійні акції в академії та на рівні міста.

В ці роки Студентською радою ПДАА спільно з адміністрацією відновлено роботу студентського профкому, головою обрано студента факультету агротехнологій та екології – Писаренка Станіслава.



Студентська акція Ice Bucket Challenge

Ліквідовано постійно діючу комісію з питань проживання в гуртожитку, її функції передано створеній Студентській раді студмістечка в склад якої ввійшли голови студентських рад гуртожитків. Головою ради стала студентка 5-го курсу факультету економіки та менеджменту Фененко Яна. Студентська рада студмістечка займається організацією побуту та дозвілля проживаючих в гуртожитках. Регулярно проводяться перевірки гуртожитків, корпусів та території академії, проводяться конкурси на кращу кімнату та кращий гуртожиток, студентські тематичні вечірки в центрі дозвілля студентів.

Завдяки наполегливій роботі, заслуженого авторитету, підтримці адміністрації та профкому академії кожна із шести Студентських рад факультетів забезпечена офісом для роботи та необхідною оргтехнікою.

В 2014 році студентська рада ініціювала реконструкцію літнього спортивного майданчика, і через рік в академії запрацював оновлений сучасний спортивний майданчик з штучним покриттям та майданчик для занять Street Workout - одим із нових видів молодіжного спорту, який поєднує в собі силові та гімнастичні елементи на турніках та брусах.

В нинішньому складі Студентської ради активно працюють голова постійнодіючої комісії з питань культури, спорту, туризму та дозвілля студентів – Клименко Аліна - студентка факультету агротехнологій та екології та голова постійно діючої комісії з питань науки та законності – Шанда Тетяна - студентка факультету технології виробництва та переробки продукції тва-

ринництва. Протягом навчального року проводиться профорієнтаційна діяльність, робота з першокурсниками, створено місце для буккросингу - всевітнього книжкового мандрування з рук в руки, з дому в дім, з країни в країну. Продовжуються виконуватися всі попередні напрацювання, такі як: святкові дійства приурочені до 8-го березня, Дня Св. Валентина, Дня працівника сільського господарства, «Студентська весна», академічний етап «Студентська республіка», «Кубок ректора з КВН», «День знань», академічний благодійний бал «Живи добром, твори дива», вітання ветеранів другої світової війни та праці, Солдатська каша до 9-го травня, Студентська наукова конференція організовуються нові культурно-масові заходи, такі, наприклад, як «Agrarian work-out», «Тижні інститутів», «Міс та Містер інституту та академії», «Україна наш дім збережемо його» та «Чистий четвер», марафон «Навколо аграрки», туристична поїздка до Львова, «Ice Bucket Challenge from POLTAVA STATE AGRARIAN ACADEMY», проведенні лекції з лікарем та відео покази на тему здорового способу життя, інтелектуальні ігри «Що?Де?Коли?», акція «Знаю українську», кіноперегляди новинок в центрі дозвілля; майстер-клас з писанкарства та різьблення, дебати, Всеукраїнський з'їзд представників регіональних осередків НСС «Приїдь. Навчись. Реалізуй.», Медичні курси - долікарської допомоги, Всеукраїнська акція «Голос народу», Флеш-моб «Україна Єдина», зустрічі з поважними гостями: народними депутатами України Юрієм Бубликом, Сергієм Капліним, Володимиром Зубановим, учасником Великої Вітчизняної війни генерал-майором запасу Лутіним Борисом Васильовичем, Міністром аграрної політики та продовольства України Олексієм Михайловичем Павленком, Героєм України Корост Тетяною Михайлівною та іншими.



*Студентська республіка 2014 року,
студентська база відпочику село Петрівка Полтавського району*

Період студентства, це саме той час коли студентська молодь набуває не тільки професійних знань та навиків, але і вчиться спілкуватись та працювати в команді, реалізовувати себе в якості лідерів. Саме з цією метою студентська рада академії щорічно організовує «Школу органів студентського самоврядування». В цьому році, робота школи була організованою та результативною. Для першокурсників проводився факультатив «Що таке Студенська рада та з чим її їдять?»; тренінги на теми: «Ефективна комунікація (ораторське мистецтво)», «Лідер в команді», «Проектний само менеджмент (франдайзинг)», «Стресостійкість. Конфліктологія», "Вийди з зони комфорту (тайм-менеджмент, прокрастинація)»; тимбілдінг; рольова гра та рефлексія. Результатом проведення Школи органів студентського самоврядування 2014, стало призначенням чотирьох переможців школи на посади радників Голови Студентської ради. Ними стали: Олєфіренко Олєксій, Резвіцова Дарія, Яровий Ілля та Худолій Максим.



Свято вишиванки, 2015 рік

Студенти академії постійно приймають участь у міських, обласних, всеукраїнських та міжнародних заходах, а саме: обласна «Школа лідера»; школа з основ підприємництва «Молодь обирає бізнес»; «Школа волонтерства»; обласних, всеукраїнських та міжнародних етапах програми «Студентська республіка», День Європи (представляли Польщу); Всеукраїнський Зліт іменних стипендіатів та відмінників навчання серед ВНЗ міністерства аграрної політики та продовольства України – Лідери АПК ХХІ-го століття, форум студентського самоврядування м.Полтава та ще багато іншого. Досягненнями студентів за 2013-2015 роки стали: перемога в обласному конкурсі «Краща студентська команда Полтавщини - 2013»; студенти Віталій Панчошка та Альона Стадніченко перемгли в міському конкурсі «Співочі серця – 2014»; Хомєнко Олена стала другою віце-міс обласного конкурсу «Міс та Містер університетів Полтавщини 2014», а Денис Дєдов - першим віце-містером цього ж

конкурсу. Валерія Литвиненко з факультету ТВППТ виборола звання «Міс академії 2014»; Народний ансамбль сучасної пісні «Mal-a-hit» посів 3-тє місце на Міжнародному конкурсі Студентське Євробачення «UNIVISION 2014»; команда ПДАА отримала звання «найактивнішої команди» на обласному заході з військово-патріотичного виховання молоді «Заграва – 2014»; академічна команда КВН «Animal Planet» отримала перемогу на фестивалі команд КВН міста та стала володарем кубку міського голови; команда академії стала переможцем обласного студентського турніру з інтелектуально-психологічної гри «Мафія», а студенти Олександр Глазов та Ігор Журбенко стали кращими гравцями.



Переможці обласного конкурсу кращий студент року Тетяна Бардіна, Олег Слизько, Анатолій Мишелов, Юлія Бобир

Нещодавно на засіданні голів Студентських рад аграрних ВНЗ України головою Об'єднаної Ради студентського самоврядування ВНЗ Міністерства аграрної політики та продовольства України обрали Глазова Олександра, програму дій, якого визнали кращою представники 20 аграрних вищих навчальних закладів України.

Студентська рада академії проводить активну роботу та тісно співпрацює не тільки з усіма структурними підрозділами нашої академії (кафедрами, деканатами, інститутами, клубами, гуртками), а й з відділами управліннями, міністерствами та Студентськими радами інших навчальних закладів та міст України.

Студентська рада академії завжди працює, адже академія – це студенти, і за ними майбутнє.

БІБЛІОТЕКА

В умовах реалізації нової стратегії сучасної освіти, виконання непростих і відповідальних завдань її реформування, вироблення новітньої методології всього комплексу науково-дослідної роботи та навчально-виховного процесу, зорієнтованих на особистісно-індивідуальне навчання, важко переоцінити роль книги, бібліотеки – справжньої скарбниці знань, найбільш надійного джерела доступу до інформаційної бази інноваційних технологій.

Найсуттєвіша реалія сучасного життя бібліотеки вузу полягає в тому, що вона успішно продукує чи не найцінніший товар сучасного суспільства – інформацію. Її найголовніше завдання на перспективу – зберегти та зміцнити те особливе, по-справжньому гідне місце в науковій, освітній, інформаційній та культурній інфраструктурі, яке сьогодні належить їй по праву.

Бібліотека Полтавської державної аграрної академії заснована в 1920 році. Її фонд налічував тоді 30 примірників. У 1929 році фонд бібліотеки складав 40 тис. примірників. У 1941 році Полтавський сільськогосподарський інститут був евакуйований до м. Кургана. Бібліотеку повністю евакуювати не встигли. За даними Полтавського державного архіву, бібліотека ПДАА в роки війни була втрачена: значна частина її залишилася в Кургані, решта, яку не евакуювали з Полтави, була вивезена фашистами до Німеччини.

Після повернення з евакуації бібліотеку довелося практично створювати з нуля. Комплектувався фонд із різних джерел — бібколектор, книжкові магазини, подарунки співробітників інституту та мешканців Полтави.



Фонди бібліотеки

На 1.01.46 року фонд бібліотеки налічував 2926 примірників. У 1965 році бібліотека отримала нове приміщення у другому навчальному корпусі, де знаходиться й понині. З 1963 по 2003 рр. бібліотеку очолювала Галина Купріянівна Середа, справжній ентузіаст бібліотечної справи. З лютого 2003 року нею завідує Людмила Олександрівна Снітко.

Станом на 01.01.2015 р. бібліотека налічує 398189 примірників. Число читачів — 8473, книговидача – 369360 примірників. Штат бібліотеки — 19 осіб. Ведеться робота із впровадження новітніх інформаційних технологій у бібліотечні процеси.

Історично сформований фонд бібліотеки надзвичайно цінний: це і дисертації, захищені викладачами вузу, і монографії та збірники праць, і підручники та навчальні посібники вчених академії, наукові видання вітчизняних і зарубіжних авторів, і періодичні та інформаційні видання, художня література. В усі роки, навіть у найскладніші «післяперебудовні», бібліотека передплачувала періодичні видання. Нині передплачується 215 найменувань періодичних видань.

Працівники бібліотеки творчо вдосконалюють форми і методи обслуговування користувачів, активізують довідково-бібліографічну та інформаційну діяльність. Тут запроваджуються нові цікаві форми масової роботи: відкриті перегляди книг, цікаві тематичні книжкові виставки, дні інформації, літературні й тематичні вечори. Все це сприяє навчально-виховному процесу, поглибленню знань студентів, збагачує їх духовну культуру. Користувачів обслуговують висококваліфіковані спеціалісти, які чимало років свого життя віддали бібліотечній справі: Т.В. Морєва, Т.В. Чема, Л.І. Яремчук, В.Я. Золотницька, Т.О. Добряк, Н.М. Плішко, Л.Д. Пащенко, О.М. Пушкарьова, О.Є. Очерedyкo, В.В. Пісоцька, І.І. Фіненко. Їхню естафету переймають молоді бібліотекарі, які є гідною зміною, продовжувачами традицій старшого покоління. Більше, ніж 40 років пропрацювали в бібліотеці справжні корифеї бібліотечної справи – Р.Є. Барановська, Л.П. Захожа, М.І. Санжаревська.



Фонди бібліотеки поповнюють наші викладачі – автори наукових статей і посібників

Чимало змін відбулося за роки існування бібліотеки ПДАА, але незмінними залишаються ентузіазм, відданість роботі її працівників та повага і вдячність користувачів.

Сучасний бібліотечно-інформаційний сервіс ставить на перше місце користувача як центральну постать, навколо якої концентрується вся увага. Необхідність виховання та розвитку особистості в кожному представникові молодого покоління накладає на бібліотеку додаткову відповідальність за формування навиків інтелектуальної праці, творчого розвитку внутрішнього світу студента, виховання почуття гордості за навчальний заклад, де він здобуває вищу освіту.

Від найдавніших часів бібліотека, як соціальний інститут, виконує педагогічні функції. Покликана, з одного боку, зберігати накопичені людством

знання, а з іншого – забезпечувати доступ до них, вона відіграє найважливішу роль у справі освіти і самоосвіти.



Історичне та сучасне фото читального залу

Бібліотека вищого навчального закладу – це особливе педагогічне середовище. Тут педагогічна функція стала однією з головних, тому що ця бібліотека призначена поширювати знання, підвищувати рівень культури, в тому числі і читацької.



Колектив бібліотеки (2015 рік).

*Нижній ряд, зліва направо: Близнюк І.М., Морєва Т.В., Добряк Т.О.,
Снітко Л.О., Жадан Н.В., Коржевська Л.І., Золотницька В.Я.
Верхній ряд, зліва направо: Чема Т.В., Пісоцька В.В., Станіславчук В.П.,
Луцко Т.С., Плішко Н.М., Пащенко Л.Д.*

Бібліотека – не лише інформаційний центр, а й центр освіти, розширення і закріплення знань та психологічного розвантаження.

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ АГРАРНО-ІНЖЕНЕРНИЙ ІНСТИТУТ

З 2 грудня 2011 року в структурі академії функціонує Навчально-науковий аграрно-інженерний інститут.

Його створення відбулося шляхом об'єднання споріднених інженерно-технологічного факультету і факультету агротехнологій та екології, підпорядкованих їм кафедр та інших підрозділів. Ця інтеграція відбулась з метою вдосконалення процесу навчальної та наукової підготовки студентів – майбутніх висококваліфікованих фахівців у сфері агропромислового комплексу України, проведення сумісної науково-дослідницької та інформаційно-консультаційної діяльності, розробки і впровадження інноваційних технологій, а також забезпечення поточної господарської діяльності підрозділів.

Навчально-науковий аграрно-інженерний інститут створено відповідно до наказу ПДАА від 7.12.11 №1-229 (згідно з рішенням Вченої ради ПДАА, протокол №4 від 01.12.11 р.). Управління інститутом здійснює директорат, директором інституту є професор кафедри землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазанова, доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент інженерної Академії України Писаренко Павло Вікторович.



Керівний склад інституту

Основними напрямками діяльності навчально-наукового аграрно-інженерного інституту є:

- підготовка фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями: бакалавр, спеціаліст, магістр та наукових кадрів;
- визначення перспектив і пріоритетних напрямів розвитку освіти;

- координація науково-методичної, дослідницької, організаційної та інформаційної складових процесу підготовки бакалаврів, спеціалістів, магістрів у галузі агрономії, екології, інженерно-технологічного забезпечення виробництва та переробки продукції рослинництва, стимулювання наукового потенціалу;
- формування системи працевлаштування, стажування і розвитку кар'єри випускників, залучення до практичної діяльності за майбутнім фахом ще під час перебування на студентській лаві;
- вдосконалення технології аграрно-інженерної освіти на базі сучасних методів навчання, формування програм розвитку професійних навичок і майстерності та здобуття нових знань викладачами через ефективну систему співробітництва з підприємствами АПК;
- укладання тісних ділових зв'язків із провідними українськими та зарубіжними інженерно-технологічними, агрономічними науково-освітніми установами, міжнародними організаціями, виробниками продукції з метою інтеграції у світовий освітній процес;
- становлення і розвиток системи керування знаннями – як сфери інтелектуального підприємництва;
- підготовка власних викладацьких кадрів з числа кращих випускників факультету;
- надання студентам-відмінникам змоги стажуватися за кордоном;
- органічне єднання з національною та світовою культурою, історією, загальнолюдськими цінностями та ідеалами.

Основними структурними підрозділами Інституту є: факультети: інженерно-технологічний та агротехнологій та екології; навчально-наукові та проблемні науково-дослідні лабораторії; інші підрозділи.

Інститут проводить підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів бакалавр, спеціаліст, магістр за наступними напрямками підготовки: процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва; агрономія; екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування.



Щорічні Моргунівські читання (2015 рік)

ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ

Це – один із найстаріших факультетів Полтавської державної аграрної академії. Його історія розпочинається з 1 жовтня 1921 року, коли на базі колишнього сільськогосподарського факультету Вищої робочої школи був створений сільськогосподарський технікум з трьома відділеннями, з яких одне було агрономічне.



Перший навчальний корпус

У витоків створення агрономічного факультету стояли такі відомі науковці як В.І. Сазанов – фахівець з методики сільськогосподарської дослідної справи, перший декан сільськогосподарського факультету, ботанік Г.С. Оголевець, садівник, овочівник та дендролог Ф.І. Берглезов, ґрунтознавець О.О. Іллічевський, метеоролог М.М. Самбікін, ентомологи Д.О. Оглоблін, В.Ф. Ніколаєв.

У 1925 році вперше в Україні за ініціативою професора В.І. Сазанова для організації наукових досліджень створено першу серед вузів України секцію дослідної справи та дослідне поле. Саме тут студенти під керівництвом викладачів активно займалися науковими дослідженнями. Для цього за навчальним закладом були закріплені: господарство Козельщинського монастиря, садово-городна ділянка та садок в Лутовинівці неподалік Козельщини, а також садок у Полтаві (колишній архієрейський).

За час існування інституту деканами агрономічного факультету в різні роки були доценти: С.Н. Гуменюк, І.Є. Кузьменко, П.Н. Ванцак, Ф.Г. Білецький, О.І. Алексеєнко, М.В. Чуб, Л.Л. Омелянюк, В.І. Москаленко, О.С. Пипко, І.І. Пестов, А.А. Кочерга, П.В. Писаренко.

Всі декани багато зробили для поліпшення організації навчального процесу, його забезпечення відповідними технічними засобами. Кожен з них постійно працював над удосконаленням навчально-методичної роботи, під-

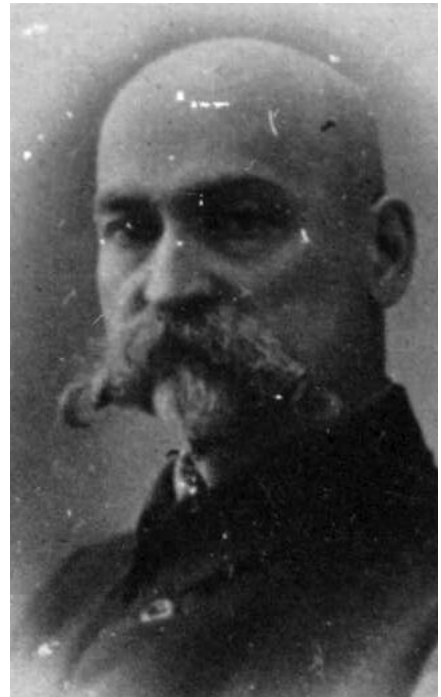
вищенням кваліфікації викладацького складу, поєднуючи цю діяльність із власною викладацькою та науковою роботою.



*Білецький Ф.Г., перший
декан агрономічного
факультету*



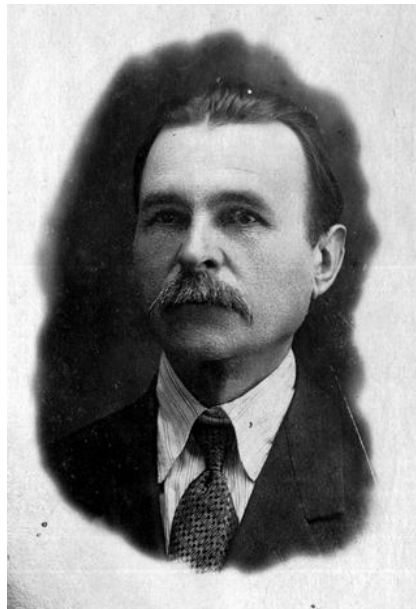
Сазанов В.І.



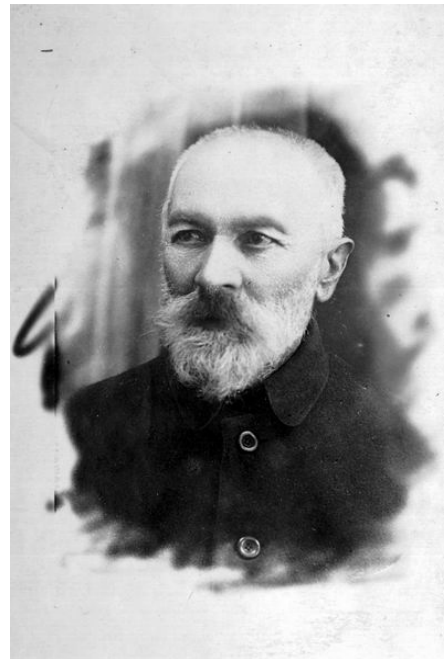
Тушкан П.Ф.



Самбікін М.М.



*Гуменюк, декан
агрофака*



Іллічевський О.О.



Левицький Б.Г.



*Засідання кваліфікаційної комісії, 1934 рік
Декани факультету*



Ванцак П.Н.



Кузьменко І.О.



Чуб М.В.



Москаленко В.І.



*Пипко О.С, Пестов І.І., Кочерга А.А.,
Писаренко П.В.*

У довоєнний період на факультеті працювали такі знані вчені, як Ф.І. Берглезов, О.О. Іллічевський, С.О. Іллічевський, В.П. Кушніренко, С.К. Руденко, М.М. Самбікін. У післявоєнний час з агрофаком зв'язали свою долю селекціонери, професори: Є.С. Гуржій та М.М. Чекалін, доктор сільськогосподарських наук, заслужений агроном України В.М. Рабінович, кандидат сільськогосподарських наук Я.Л. Яценко, рослинник, заслужений діяч науки України Ф.Г. Білецький, ґрунтознавці, професори М.Я. Гетта, С.І. Ільменьов та професор, заслужений діяч науки і техніки Росії В.Д. Муха, землероби, професори М.І. Осадчий, О.В. Фісюнов, Г.А. Черемісінов; фітопатолог, доктор біологічних наук А.О. Місько; агроєкологи, професори В.Д. Мединець, В.І. Жарінов, ботанік, професор І.М. Голубинський. До речі, два останніх є вихованцями агрофаку.

Усі зазначені викладачі, а також професори: П.Я. Біленко, Ю.М. Бруннер, К.І. Наумов, П.М. Чапко, доценти: О.О. Бібіков, П.І. Бондар, Т.П. Голова, О.С. Горб, О.О. Захарченко, О.І. Касьяненко, М.Г. Клімов, Є.Д. Кононович, І.Є. Кузьменко, Л.І. Максименко, М.Є. Малишев, В.С. Мережко, Г.О. Міняйло, В.І. Москаленко, Г.І. Назаренко, В.В. Назарова, Л.Л. Омелянюк, А.І. Пелипенко, В.О. Пелипець, І.І. Пестов, О.С. Пипко, М.Г. Прач, В.Й. Пржегорлінський, Л.Л. Рубановський, А.П. Рубіна, К.М. Русач, С.А. Семеняк, О.Й. Скрильник, О.В. Тищенко, А.П. Фастовець, Є.Г. Чернявський, М.В. Чуб, І.П. Широких, асистенти: Л.Ф. Бондарєва, М.П. Кертик, М.І. Колеснікова, І.Б. Компанієць, Т.П. Кривенко, В.К. Кулик, Х.І. Купрій, Д.М. Муренко залишили помітний вклад у житті факультету.

В 1925-1926 роках для організації практичного навчання студентів передано Чутівську агробазу, де вони проходили не лише практику, а й проводили наукові дослідження.

В цей час на факультеті були організовані кабінети ботаніки з ботанічною колекційною ділянкою; також рослинництва з колекційною ділянкою, фітопатології, лабораторія агрохімії.

Факультет стає центром агрокультурної роботи на Полтавщині, на його базі проводяться наради з агрономії, організуються різні курси з сільськогосподарської освіти, зокрема по підвищенню кваліфікації викладачів профшкіл.

В 1927 році науковці факультету разом із студентами закладають перше серед сільськогосподарських вузів України селекційне поле. Навчальний процес тих років тісно перетинається з науково-дослідною роботою викладачів та студентів. Створюється науковий гурток, у якому працювали секції дослідно-рільнича, економіко-агрономічна і секція інтенсивних культур. Студенти працюють під керівництвом таких науковців як Ф.Г. Білецький, В.І. Сазанов, Ф.І. Берглезов, М.М. Самбікін, П.Ф. Тушкан, В.П. Кушніренко. Віра Платонівна Кушніренко – перша завідувача кафедрою ботаніки започаткувала на Полтавщині перші геоботанічні дослідження, згуртувала навколо себе кращих ботаніків та ґрунтознавців і провела обстеження луків та сіножатей басейну ріки Ворскла.

Заслуговує на увагу діяльність професора С.К. Руденка, який публікує ряд актуальних і насъгодні статей: «Розкидний, рядовий і стрічковий посів», «Утворення вузла кушення у злакових рослин при різних глибинах заробки насіння», «Вплив осмотичного тиску на утворення білка в зерні пшениці».

З 1953 року факультет включився в комплексні наукові дослідження спільно з кафедрами зоотехнічного факультету. Учені факультету О.В. Тищенко, В.Й. Пржегорлинський, О.І. Алексеєнко, С.І. Ільменъов, Є.С. Гуржій, І.О. Кузьменко, М.В. Чуб працювали над такими темами: «Дослідження ґрунтів в колгоспах і радгоспах Полтавської області та розробка агротехнічних рекомендацій, що забезпечують найбільший вихід сільгосп-продукції на 100 га земельних угідь», «Агротехніка озимої пшениці по непаровим попередникам», «Вплив відбору на збільшення врожаю волокна і насіння у конопель», «Виробництво і оцінка продуктивності гібридів насіння цукрових буряків», «Розробка агротехнічних заходів, що забезпечують одержання високих і сталих врожаїв кукурудзи в умовах області».

Доктором сільськогосподарських наук, професором Є.С. Гуржій та завідувачим лабораторією, випускником інституту В.С. Мережко створено та впроваджено у виробництво два сорти однодомних конопель, що забезпечили прибавку насіння на 40-58 % більше проти районованого в той час в області сорту. Євдокія Сидорівна – автор 7 районованих сортів конопель, її доробок більше 40 наукових праць з питань коноплярства. За результатами досліджень вона захистила докторську дисертацію, стала професором, нагороджена орденом Леніна.

Вченими факультету виведена лінія цукрового буряка, який по цукристості значно перевищував стандартні сорти, розроблена система застосування добрив під кукурудзу, що забезпечувала прибавку врожаю до 40%, вивчалась система обробітку ґрунту, рекомендована Т.С. Мальцевим в умовах Полтавської області.

За результатами наукових досліджень в 1955 році завідувачий кафедрою загального землеробства С.І. Ільменъов захистив докторську дисертацію на тему «Передпосівний обробіток суглинистих підзолистих ґрунтів».

З середини 50-х років минулого століття навчальною і науковою роботою активно займаються завідувачі кафедрами загального землеробства доцент П.А. Черемісінов, рослинництва доцент Ф.Г. Білецький, селекції і насінництва доценти К.Ф. Веденін та О.В. Тищенко, доценти Ю.М. Бруннер, М.Я. Гетта. В цей час при факультеті починає діяти ґрунтознавча експедиція, яка з 1957 по 1962 роки обстежила ґрунти Полтавщини, склала їх карти та картограми і розробила агрорекомендації для всіх господарств області.

60-ті роки минулого століття були роками особливо активної наукової діяльності викладачів, відмічався їх професійний ріст. Доктором сільськогосподарських наук, професором Миколою Осадчим на факультеті була створена школа землеробів. Із неї вийшло 25 докторів і кандидатів наук. Наукова діяльність Миколи Осадчого була багатогранною. Колектив кафедри в ті роки вивчав питання біогенності схилених земель та усунення процесів ерозії за допомогою системи обробітку ґрунту та добрив; впливу попередників в лан-

ках бурячної сівозміни; агротехніки вирощування і підбору кормових культур в пожнивних посівах (кукурудза, горох, соняшник); застосування гербіцидів на посівах цукрових буряків і проса. На факультеті працювала наукова школа професора М.І. Осадчого.

Наукові дослідження по боротьбі з ерозією ґрунтів і продуктивному використанню еродованих земель проводились на кафедрі загального землеробства. На основі цих досліджень були знайдені і запропоновані виробничі ефективні методи попередження ерозії земельних угідь у колгоспах і радгоспах Лісостепу УРСР. За результатами наукового пошуку завідуючий кафедрою загального землеробства Г.А. Черемісінов в 1961 році захистив докторську дисертацію на тему «Агровиробнича характеристика еродованих ґрунтів деяких лісостепових районів СРСР і агротехнічні заходи по їх продуктивному використанню».

Наукову роботу з питань ґрунтознавства на кафедрі продовжує доцент М.Я. Гетта. Він досліджує природні умови Полтавщини, дає науково обґрунтовану агрономічну характеристику ґрунтового покриву і, що особливо цінне, розробляє методику якісної оцінки ґрунтів – їх бонітування. Науковий пошук завершується захистом докторської дисертації на тему «Ґрунти Полтавської області, їх бонітування та шляхи поліпшення родючості».

На кафедрі рослинництва майже 10 років працював професор К.І. Наумов. Костянтин Ілліч визнаний вчений в галузі кормовиробництва. Під його науковим керівництвом проводились великомасштабні дослідження з ефективного використання осушених земель Полтавської області. З питань кормовиробництва ним опубліковано 60 наукових праць, він є автором підручника «Луківництво з основами кормовиробництва», яким користуються студенти до цього часу.

Одними з перших в колишньому Радянському Союзі на факультеті почали дослідження з проблеми локального внесення добрив доценти Л.Л. Рубановський, Л.Л. Омелянюк, М.В. Чуб та їх вихованець П.І. Воропін.

Доцент В.Й. Пржегорлінський провів велику науково-дослідну роботу з вивчення системи удобрення і технології вирощування кукурудзи в Полтавській області.

Доцент В.І. Жарінов, працюючи на кафедрі рослинництва, вивчав питання технології вирощування люцерни на насіння, захистив докторську дисертацію.

Естафету наукової творчості від викладачів старшого покоління прийняли молоді педагоги і, перш за все, випускники нашого вузу, це П.І. Воропін, А.В. Колісник, В.М. Тищенко, С.В. Поспелов, М.М. Шевніков, П.В. Писаренко та інші.

Взірцями працелюбства і професійного виконання своїх обов'язків можуть слугувати лаборанти і препаратори: А.Є. Динисенко, А.А. Овсій, А.Г. Герасименко, О.Г. Босенко, Є.М. Твердохліб, І.Н. Молчанова, Т.А. Бондаревська, А.І. Гринь, В.Д. Валенко.

За 95 років існування факультет закінчило понад 9 тисяч осіб, із їх числа близько 300 докторів та кандидатів наук.

Далеко за межами України відоме ім'я академіка НАН України М.М. Гришка – видатного вченого-ботаніка, генетика і селекціонера, колишнього директора Інституту ботаніки НАН України, засновника низки наукових установ, з-поміж яких – найбільший у Європі Національний ботанічний сад НАН України, що носить нині ім'я вченого. Ми пишаємося й іншими випускниками-академіками та членами-кореспондентами різних академій України, Росії, Казахстану. Серед них такі відомі вчені, як академік РАСГН, заслужений діяч науки Російської Федерації, знаний селекціонер жита озимого, автор кращих його сортів А.О. Гончаренко; член-кореспондент АН Казахстану Л.Г. Добрунов; академік ВАСГНІЛ, колишній директор Всеросійського НДІ селекції і насінництва овочевих культур П.Ф. Сокол, академік УААН, директор Інституту садівництва УААН П.В. Кондратенко.

Серед вихованців факультету чимало лауреатів державних і академічних премій. Це, зокрема, заслужені діячі науки України, професори С.І. Лебедев та М.М. Ротмістров, доктор біологічних наук, завідувачий відділом Інституту фізіології та генетики НАН України І.Г. Шматько та інші знані науковці.

Великий загін випускників факультету працює на викладацькій роботі в університетах, інститутах, коледжах і технікумах, зокрема кафедри рослинництва в Херсонському та Вінницькому сільськогосподарських інститутах очолювали наші вихованці, доктори наук В.І. Жарінов та О.Л. Зозуля.

З-поміж випускників факультету немало й державних діячів: із 1954 по 1961 рік Головою Ради Міністрів УРСР був Герой Соціалістичної праці Н.Т. Кальченко. З 1965 по 1976 рік він був першим заступником голови уряду країни, в різні роки обіймав посади міністра радгоспів, сільського господарства, заготівель України. Заступником міністра сільського господарства України тривалий час працював А.Т. Гуленко, який потім став заступником міністра сільського господарства колишнього СРСР, головою «Союзхімії».

Агрономічний факультет виховав цілу плеяду відомих в Україні та за її межами селекціонерів. Серед них – всесвітньовідомий учений селекціонер В.Є. Козубенко, автор унікальних сортів кукурудзи і такого її шедевра, як Буковинський ЗТВ. Окрім нього слід відзначити докторів наук – О.Л. Зозулю, А.К. Лещенко, Д.Ф. Лихваря, О.С. Мусійка, О.Й. Оніщенко, О.О. Торопа; кандидатів наук – А.Г. Горбаня, Г.С. Горбаня, П.Т. Дробця, Б.С. Зінченка, В.Ф. Мусієнка, П.С. Рубеля, В.Т. Воронцова та багатьох інших.

Всього ж нашими вихованцями створено понад 60 сортів 25-и культур, у першу чергу – пшениці, кукурудзи, жита, тритикале, конопель, плодкових та лікарських рослин, кормових культур.

Випускників факультету можна зустріти у всіх республіках колишнього Радянського Союзу. В Полтавській області немає такого господарства, де б не працювали його випускники. В колгоспах і радгоспах до їх реформування в 62,5 % керівниками були вихованці факультету, а серед головних агрономів їх кількість становила 61,4 %.

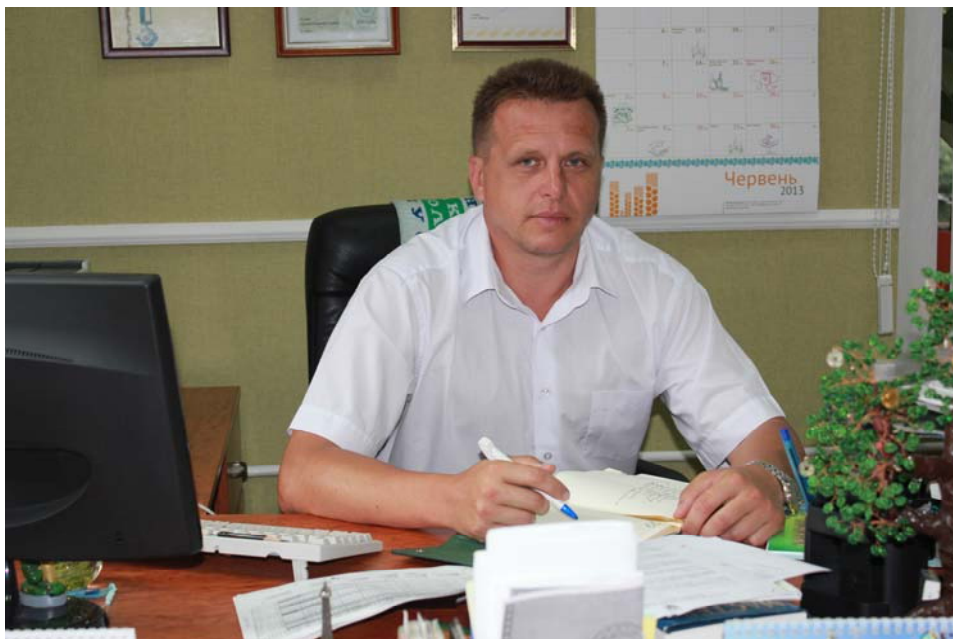
Більшість випускників працювали і працюють безпосередньо в сільськогосподарському виробництві. Багато з них своєю самовідданою працею здобули

славу і шану. Так, звання Героя України удостоєна Т.М. Корост, Героя Соціалістичної праці – К.І. Гулій, О.Є. Мілявський, І.В. Ропавка, Т.У. Савченко. Заслуженими працівниками сільського господарства України стали М.М. Борисенко, І.А. Вертебний, М.А. Іванина, І.В. Кочерга, П.П. Нестерець, В.А. Неутрієвський, П.А. Олійник, В.М. Шапран, О.Я. Яроменок, М.Г. Сукач, М.І. Андрієнко, М.М. Опара, С.Л. Москаленко, В.М. Тищенко та інші, заслуженими агрономами України – В.П. Ванцак, Г.М. Гавва, М.І. Кріпак, А.К. Лещенко, заслуженим працівником промисловості України – В.В. Кордубан.

Серед випускників факультету також колишні директори Устимівської дослідної станції рослинництва М.В. Кір'ян, Інституту овочевих та баштанних культур УААН Г.Л. Бондаренко, Інституту лікарських рослин УААН А.Г. Горбань, Полтавської державної сільськогосподарської дослідної станції ім. М.І. Вавилова УААН М.М. Опара, колишній заступник директора Інституту садівництва УААН В.М. Васюта, перший заступник директора Департаменту агропромислового розвитку обласної державної адміністрації С.Л. Москаленко.

В 2011 році агрономічний факультет реорганізований у факультет агротехнологій та екології.

З 2012 року його очолює випускник Полтавського сільськогосподарського інституту, кандидат сільськогосподарських наук, доцент Маренич Микола Миколайович.



Маренич Микола Миколайович

З 1998 року факультет веде ступеневу підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів бакалавр, спеціаліст, магістр. В 2000 році на факультеті відбувся перший випуск бакалаврів, якими стали студенти набору 1995 року.

Останнім часом на факультеті розширено спектр освітніх послуг, зокрема, відкрито напрям підготовки «Екологія, охорона навколишнього середовища і збалансоване природокористування», а з 2014 року факультет отримав право на підготовку фахівців спеціальностей «Насінництво та насінне-

знавство» та «Прикладна екологія і збалансоване природокористування» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Магістр».

Не залишається поза увагою і матеріально-технічна база. Незважаючи на складні часи, керівництво факультету дбає про сучасний стан аудиторій та обладнання. Відбувається це в тісній співпраці з випускниками факультету. Так, створено комп'ютерний клас, який подарували випускники, що зараз працюють у Глобинському районі: В.Г. Ведмідь, О.І. Магда, В.К. Крюк, М.Г. Колісник, В.М. Олефір, В.М. Пулях, Ю.В. Харченко, В.М. Безніс, О.С. Ніколенко, О.В. Воронкін, О.П. Ілляшенко та С.М. Харченко. Саме вони, піклуючись про майбутнє факультету, не тільки придбали комп'ютери, а й зробили капітальний ремонт приміщення, поставили сучасні і зручні меблі.

Багато випускників факультету долучилися до поліпшення наукових лабораторій, завдяки чому було придбано сучасні прилади для науково-дослідного інституту агрономії. Це було зроблено з ініціативи С.Л. Москаленка – випускника факультету, першого заступника директора Департаменту агропромислового розвитку Полтавської ОДА.

Науково-експериментальною базою факультету для проведення досліджень є дослідне поле в ДП НДГ «Ювілейний», провідні господарства Полтавської області та науково-дослідні установи.

Завдяки наявності експериментальної бази, викладачі, аспіранти та здобувачі факультету мають змогу проводити наукові дослідження відповідно до напрямів і тематик кафедри, залучати до виконання наукової роботи студентів та регулярно проходити підвищення кваліфікації та стажування.

Цьому сприяє створення філіалів факультету: на базі ПП «Агроекологія» Шишацького району Полтавської області, ДГ ДП «Степне» Полтавського інституту АПВ ім. М.І. Вавилова УААН та Полтавському обласному державному проектно-технологічному центрі охорони родючості ґрунтів і якості продукції «Облдержродючість». Кафедрою селекції, насінництва і генетики створено «Насінневий центр «Зелений гай» сумісно з однойменним підприємством у м. Гадяч.

Наукова робота є складовою частиною підготовки агрономів – вона повністю відповідає профілю спеціальності.

Перш за все – це селекційна робота, яка понад 30 років ведеться в лабораторії селекції пшениці озимої (нині Науково-дослідний селекційний центр).

Науково-дослідний селекційний центр Полтавської державної аграрної академії розпочав свою роботу в 1972 році як лабораторія селекції пшениці озимої під керівництвом доктора біологічних наук, професора М.М. Чекаліна та кандидата сільськогосподарських наук, доцента В.І. Москаленка. Обсяг селекційних досліджень постійно розширювався, до селекційного процесу були включені й інші культури: горох, соя та просо. Багаторічна селекційна практика, наукові розробки та створені сорти сприяли створенню в 2001 році науково-дослідного інституту агрономії.

У селекційному центрі працює 18 наукових співробітників, з яких 2 доктори наук, 2 кандидати та 2 математики-програміста, аспіранти. Польова лабораторія та відділ насінництва центру знаходяться в угоспі «Ювілейний»

ПДАА, де дослідне поле займає площу 85 га. Директор центру – доктор сільськогосподарських наук, професор В.М. Тищенко.

Високопродуктивні, високоякісні, високозимостійкі сорти пшениці озимої Коломак 3, Коломак 5, Українка полтавська, які були занесені до Держреєстру сортів України, створили заслужений працівник сільського господарства України, доцент Василь Москаленко, професор Григорій Жемела, старші наукові співробітники Ніна Марчук, Григорій Лавринець.

У Інституті ведеться селекція сортів безлисточкового гороху, стійких до вилягання і осипання (професор М.М. Чекалін). Створені сорти гороху Норд, Полтавець 2 – одні з кращих сортів, районованих в усіх ґрунтово-кліматичних зонах України. У 2000 році були передані у державне сорто випробування сорти Олеко, Зіньківський з високим потенціалом врожайності. За розробленою програмою ведеться створення нових сортів гороху продовольчого напрямку, які впроваджуються у виробництво. У 2004 році внесений до реєстру сорт проса Полтавське золотисте (автори сорту професори М.М. Чекалін і В.М. Тищенко), що має високий потенціал врожайності, ультракороткостиглий, стійкий до висипання, вилягання і придатний до однофазного збирання.



Студенти на практиці в СВК «Маяк» Котелевського району

Нині на рахунку Селекційного Центру (керівник – доктор сільськогосподарських наук, професор, Заслужений працівник сільського господарства України Володимир Миколайович Тищенко) 17 сортів пшениці озимої: Диканька, Левада, Сагайдак, Вільшана, Оржиця, Царичанка, Коломак 3, Коломак 5, Українка полтавська, Говтва, Сидір Ковпак, Лютенька, Кармелюк, Полтавчанка, Зелений гай, Радивонівка, Аріївка; 5 сортів гороху: Норд, Полтавець 2, Зіньківський, Мазепа, Апостол; 3 сорти проса: Полтавське Золотисте, Золушка, Біла альтанка; 4 сорти сої (селекціонер – кандидат сільськогосподарських наук, доцент Л.Г. Білявська): Антрацит, Агат, Артеміда, Алмаз.

З пшениці озимої, гороху, проса створено унікальний селекційний матеріал, що характеризується високою врожайністю, якістю зерна та іншими господарсько-цінними ознаками. Регіональна селекційна робота забезпечує Полтавщину конкурентоспроможними та адаптованими до стресових умов регіону сортами. Окремі викладачі академії за наукові здобутки удостоєні премії Національної академії наук України. Так, професор М.М. Чекалін став лауреатом премії ім. В. Юр'єва, а доценти В.М. Самородов та С.В. Поспелов – лауреатами премії ім. Л.П. Смиренка.

На факультеті функціонують наукові та навчально-наукові лабораторії:

- сертифікована наукова лабораторія агроекологічного моніторингу призначена для проведення моніторингу агроєкосистем (ґрунтів, води, атмосфери, дослідження впливу шкідливих факторів довкілля на сільськогосподарські рослини й організми); вивчення агроекологічного руйнування сільськогосподарських територій, освоєння та впровадження методів оцінки стану навколишнього середовища й агроєкосистем і виховання цих вмінь у студентів (кафедра землеробства та агрохімії ім. В.І. Сазанова);

- навчально-наукова лабораторія агрохімії призначена для проведення лабораторних занять із дисципліни «Агрохімія», визначення властивостей ґрунтів, добрив, камеральної обробки даних під час проведення навчальної практики (кафедра землеробства та агрохімії ім. В.І. Сазанова);

- сертифікована наукова лабораторія якості зерна проводить визначення показників якості продукції рослинництва (кафедра рослинництва);

- навчально-наукова лабораторія сільськогосподарської мікробіології призначена для проведення лабораторного циклу занять із дисципліни «Сільськогосподарська мікробіологія та вірусологія», а також моніторингових досліджень біологічної активності ґрунту, визначення основних кількісних і якісних характеристик ґрунтової біоти (кафедра землеробства та агрохімії ім. В.І. Сазанова);

- навчально-наукова лабораторія ґрунтознавства призначена для проведення лабораторних занять із дисципліни «Ґрунтознавство з основами геології», визначення основних властивостей ґрунтів, камеральної обробки даних під час проведення навчальної практики (кафедра землеробства та агрохімії ім. В.І. Сазанова);

- навчально-наукова лабораторія селекції і насінництва (кафедра селекції, насінництва та генетики);

- навчально-наукова лабораторія плодівництва та овочівництва (селекції, насінництва та генетики);

- лабораторія ентомології та бджільництва проводить вивчення і поширення основних шкідників сільськогосподарських угідь, вплив кліматичних умов на їх активність, проведення досліджень у сфері бджільництва (кафедра екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування);

- навчально-наукова лабораторія фітосанітарного моніторингу призначена для проведення фітосанітарного моніторингу агроєкосистем, в тому числі основних сільськогосподарських рослин (кафедра екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування);

- науково-експериментальна лабораторія кафедри загальної та біологічної хімії.

На факультеті функціонує аспірантура, до якої приходять навчатися здібна молодь. Молодим науковцям передають свої знання фахівці із питань якості зерна, доктор сільськогосподарських наук, професор, академік Академії вищої школи України, професор кафедри рослинництва Г.П. Жемела, фахівці з проблем органічного землеробства професори В.М. Писаренко, П.В. Писаренко, М.М. Опара, з питань вивчення сої професор М.Я. Шевніков, гречки – професор О.М. Куценко.



*Макаова Богдана одержує грамоту за перемогу
на обласному конкурсі наукових робіт
«Від студентського самоврядування – до самоврядування громад»*

У створеній в 1997 році лабораторії мінералізованих (пластових) вод (нині лабораторія агроекологічного моніторингу) професором П.В. Писаренком та іншими розроблена технологія екологічно безпечних заходів боротьби з бур'янами сільськогосподарських культур із використанням мінералізованої (пластової) води. В 1998 році Держдепартаментом України внесене позитивне рішення на видачу патенту України «Засіб боротьби із бур'янами» (Писаренко В.М., Самородов В.М. та інші).

За цикл наукових робіт «Розробка наукових засад і практичних рекомендацій з формування екологічно збалансованих агроecosystem» професори П.В. Писаренко та А.В. Калініченко в 2006 році стали Лауреатами премії президента України для молодих вчених.

Ведеться робота з інтродукції малопоширених лікарських рослин, зокрема рицини (доценти Шокало Н.С., Назаренко Г.І.), селекційна робота з ехінацеєю (доценти Самородов В.М., Поспелов С.В.).

Доцент кафедри екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування В.М. Самородов Міжнародним біографічним центром у Кембриджі (Великобританія) визнаний «Людиною досягнень 1992 року», а Міжнародний союз садівників нагородив його золотою медаллю за створення саду України на міжнародній виставці «Експо-93» в німецькому Штутгарті, йому присуджені академічні премії ім. Л.П. Симиренка та

М.М. Гришка, премія ім. В.Г. Короленка, почесне звання Заслужений винахідник України.

Науковцями цієї кафедри у співпраці зі вченими-ботаніками Національного Полтавського державного педагогічного університету ім. В.К. Короленка завершена комплексна робота з вивчення рослин, які підлягають охороні на Полтавщині. Підсумком її стало видання книг «Збережи, де стоїш, де живеш. По сторінках Червоної книги Полтавщини. Рослинний світ» та «Заповітна краса Полтавщини». Одним із авторів цих книг є доцент В.М. Самородов, який, до речі, обіймає також посаду голови Полтавського відділення Українського ботанічного товариства.

Факультет має тісні контакти й веде спільні наукові дослідження та підвищення кваліфікації викладачів з університетом Хоенхайм, м. Штутгарт (Німеччина), Варшавським аграрним університетом (Польща), Дебреценським аграрним університетом (Угорщина). Щорічно викладачі та студенти старших курсів проходять практику і стажування в Німеччині, Англії, Франції, Австрії, Швейцарії та інших.

Виховна робота на факультеті спрямована на формування у студентів особистості, яка цінує свободу, демократію і патріотичні цінності.

На факультеті збереглися і примножуються традиції студентського самоврядування, спрямовані на проведення організаційних, наукових, культурно-масових, спортивних, оздоровчих та інших заходів.

Кафедра землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазанова

У витоків заснування кафедри був Віктор Іванович Сазанов, який брав безпосередню участь в організації Полтавського сільськогосподарського політехнікуму - нинішньої Полтавської державної аграрної академії. З 1 червня 1925 року по 15 грудня 1929 року він працював викладачем та керівником секції дослідної справи на агрономічному відділенні, був обраний професором.



В.І. Сазанов

В.І. Сазанов у свій час очолював найстарішу в Україні Полтавську сільськогосподарську дослідну станцію. Він опублікував більше 125 наукових

праць з питань землеробства, дослідної справи, агрономії, автор відомої книги «Сільськогосподарська дослідна справа в рослинництві та її методика».

Першими викладачами курсу землеробства в інституті були О.О. Іллічевський і професор М.М. Самбікін. Професор Михайло Митрофанович Самбікін був засновником агрометеорологічної науки в Україні. Його праця «Короткі відомості по кліматології, її розділах: формування кліматів і класифікація кліматів» стала основою для подальшого розвитку агрометеорологічної науки.

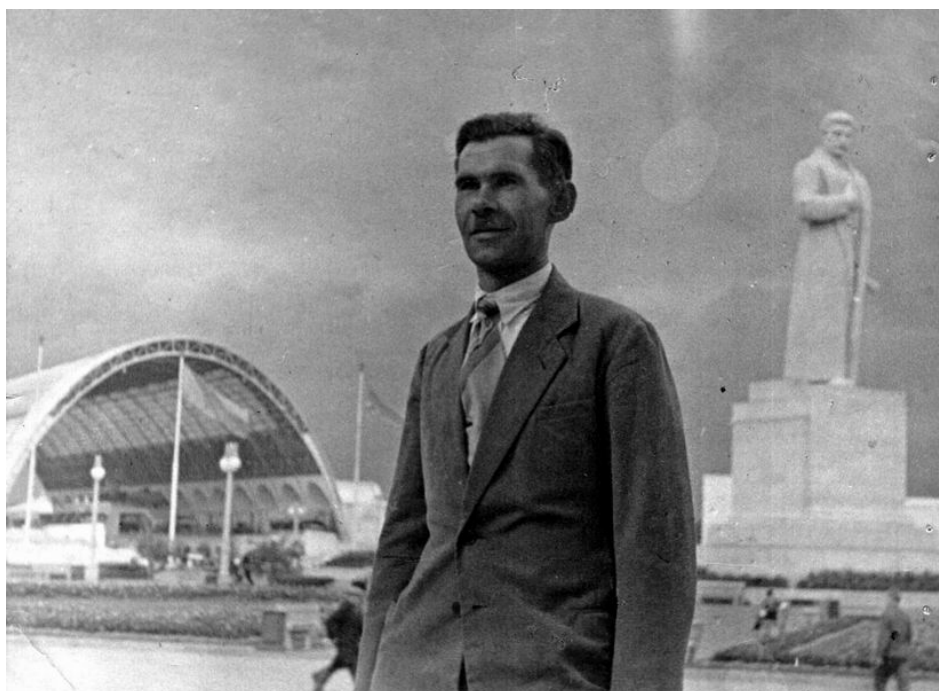
Кафедра загального землеробства була створена в 1928 році і до 1934 року її очолював професор П.Ф. Тушкан.

1 вересня 1935 року завідувачим кафедрою загального хліборобства було призначено професора Руденка Степана Карповича, який до цього часу працював викладачем Уманського педінституту. Йому також було доручено в обов'язки ведення курсу з дисципліни «Загальне хліборобство».

Наукова діяльність С.К. Руденка була багатогранною. Ним опубліковано ряд актуальних на той період статей, як-то: «Розкидний, рядовий і стрічковий посів», «Утворення вузла кушення у злакових рослин при різних глибинах заробки», «Вплив осмотичного тиску на утворення білка в зерні пшениці», «Принципи вивчення сухого хліборобства», «Розвиток кореневої системи у злакових і бобових культур» та інші.

З 1 вересня 1940 року Руденко С.К. був звільнений із посади у зв'язку з пенсійним віком.

У роки Великої Вітчизняної війни і в перші післявоєнні роки кафедру очолювали доценти І.Ю. Старосельський (1940-1943 рр.) та І.Є. Кузьменко (1944-1947 рр.). На долю професорсько-викладацького складу в ці лихі роки випала евакуація кафедри разом зі всім інститутом в м. Курган, а потім повернення до Полтави та відновлення інституту після війни.



І.Ю. Старосельський

Дев'ять років (з 1 вересня 1947 року по 1 вересня 1956 року) кафедру землеробства очолює Степан Іванович Ільменьов.

Коло наукових питань, які вирішували співробітники кафедри: вивчення хімізму розкладання кореневих та пожнивних решток багаторічних трав, вивчення різних способів обробітку ґрунту на зяб та парів на підзолистих ґрунтах. Особливу увагу Степан Іванович особисто приділяв застосуванню чизель-культиваторів у системі весняного та літнього обробітку ґрунту з метою збереження вологи.

Саме в цей час на кафедрі починається дослідницька робота по вивченню системи обробітку ґрунту, розробленої Т.С. Мальцевим, в умовах Полтавської області. У травні 1955 року С.І. Ільменьов брав участь у координаційній нараді, яку організувала Академія наук УРСР з цього питання.

С.І. Ільменьов був керівником комплексної теми «Агротехніка озимої пшениці по непаровим попередникам». В 1956 році він захистив докторську дисертацію на тему: «Передпосівний обробіток суглинистих підзолистих ґрунтів».

В 1957 році завідувачим кафедрою загального землеробства призначається доцент Георгій Андрійович Черемісінов, який до цього часу працював директором Красноярського сільськогосподарського інституту. Г.А. Черемісінов протягом років проводив наукові дослідження, пов'язані з ерозією ґрунтів і продуктивному використанню еродованих земель. У цих дослідженнях велику увагу приділено агровиробничій характеристиці еродованих земель і умовах їх формування. На основі проведених теоретичних досліджень ним були знайдені і запропоновані сільськогосподарському виробництву ефективні методи попередження ерозії земельних угідь у колгоспах і радгоспах Лісостепу СРСР.



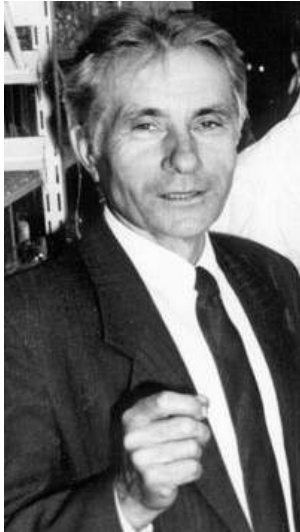
Г.А. Черемісінов



М.І. Осадчий



В.Д. Муха



П.М. Чапко



В.В. Шевелєв



П.І. Воронін

В 1961 році доцент Черемісінов Г.А. захистив докторську дисертацію на тему «Агровиробнича характеристика еродованих ґрунтів деяких лісостепових районів СРСР і агротехнічні заходи по їх продуктивному використанню». В серпні 1962 року Черемісінов Г.А. призначається директором Всесоюзного науково-дослідного інституту добрив і агроґрунтознавства (ВІУА).

Сучасна кафедра землеробства і агрохімії за період існування пережила немало реорганізацій - об'єднань і роз'єднань. Однак суть залишалася в тому, що тут читалися одні з головних предметів агрономічного факультету - землеробство, агрохімія, ґрунтознавство.

З 1962 року по грудень 1981 року кафедру агрохімії очолював доцент Михайло Васильович Чуб. Під його керівництвом проводиться велика дослідницька робота з програмування врожайів. Працюючи за цими питаннями, асистент кафедри Опара М.М. захистив кандидатську дисертацію на тему: «Урожай і якість зерна озимої пшениці при застосуванні мінеральних добрив в розрахункових дозах».

Недовгий час кафедру агрохімії і ґрунтознавства очолював доцент В.О. Пелипець.

В цей же час кафедру загального землеробства очолює доцент Іван Євсєєвич Кузьменко, а з вересня 1963 року на цю посаду зарахований професор Микола Іванович Осадчий, який до цього працював в Киргизькому сільськогосподарському інституті на посадах завідуючого кафедрою загального землеробства, декана агрономічного факультету. Під керівництвом професора М.І. Осадчого на кафедрі загального землеробства Полтавського сільськогосподарського інституту захистили кандидатські дисертації Хрипченко М.Г., Сухін В.С., Джолаєв М.Д., Бібіков О.О., Бакума І.І., Самотуга Я.Х., Лихо С.П., Шевелєв В.В., Носенко В.І., Фастовець А.П., Сайко В.Ф., Паламарчук Г.О., Пастернак Г.І.

Наукова діяльність професора М.І. Осадчого була багатогранною, він працював над цілою низкою питань: біогенність схилених земель, усунення

процесів ерозії за допомогою системи обробітку та добрив; вивчення попередників у ланках бурячної сівозміни; агротехніка вирощування і підбору кормових культур у пожнивних посівах області (кукурудза, горох, соняшник); вивчення гербіцидів в посівах цукрового буряка і проса.



*Перший ряд – В.В. Шевелев, І.І. Бакума, М.І. Осадчий, А.П. Фастовець
Другий ряд – В.І. Носенко, О.О. Бібіков, Л.Ю. Топор-Гілка, Г.А. Паламарчук*

Книга М.І. Осадчого «Культура тютюну в Киргизії» визнана унікальною першою працею в СРСР по вирощуванні тютюну на зрошенні. До останніх днів свого життя Микола Іванович Осадчий працював професором-консультантом кафедри, старшим науковим співробітником по господарських темах.

В 1974 році кафедру загального землеробства очолив доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник Олексій Васильович Фісюнов, який до цього працював у Всесоюзному науководослідному інституті кукурудзи.

Під керівництвом та безпосередній участі О.В. Фісюнова на кафедрі виконано значну кількість наукових робіт важливого народно-господарського значення. Великі заслуги та безперечний пріоритет О.В. Фісюнова у розв'язанні низки актуальних питань землеробства: розробці наукового прогнозування появи бур'янів, впровадження візуальної трьохбальної шкали забур'яненості полів, розробці комплексу агротехнічних заходів боротьби з бур'янами та системи пошарового, комбінованого обробітку ґрунту в зернобуряковій сівозміні з метою зниження потенціальної засміченості посівів

бур'янами та зменшення застосування гербіцидів під час вирощування сільськогосподарських культур.



*О.В. Фісюнов (крайній справа)
з колегами-науковцями на науковій конференції*

На кафедрі в той же час проводилась серйозна наукова робота по вивченню ефективності ґрунтозахисного обробітку ґрунту.

Творчий доробок О.В. Фісюнова вилився майже у 200 науково-методичних і науково-популярних робіт із актуальних питань землеробства. Він є автором декількох книг по біології бур'янів та методів боротьби з ними.

В 1982 році О.В. Фісюнов по переводу призначається заступником директора з наукової роботи Всесоюзного науково-дослідного інституту землеробства і захисту ґрунтів від ерозії.

У цьому ж році кафедра загального землеробства була реорганізована в кафедру землеробства і ґрунтознавства, а очолив її ґрунтознавець професор Володимир Дмитрович Муха, який прийшов із Харківського сільськогосподарського інституту ім. В.В. Докучаєва.

Основним напрямом наукових досліджень на кафедрі в цей час є вивчення сучасних ґрунтоутворювальних процесів, відтворення і регулювання родючості ґрунтів. Він автор більше 100 наукових праць з актуальних питань сучасного ґрунтознавства.

У грудні 1989 р. Володимир Дмитрович обирається ректором Курського сільськогосподарського інституту, де працює і зараз.

У 1990 році кафедра землеробства і ґрунтознавства була знову реорганізована в кафедру загального землеробства, яку очолив доцент Володимир Васильович Шевелєв.

У цьому ж році кафедру очолив доктор сільськогосподарських наук П.М. Чапко. Співробітниками кафедри під керівництвом Петра Макаровича проводилися актуальні дослідження з питань альтернативної системи удоб-

рення полів, ресурсозберігаючих технологій обробітку ґрунту, вивчення гербіцидної активності природних мінералів.

У 1995 році проведено об'єднання кафедр загального землеробства та агрохімії і ґрунтознавства. З 1997 року її очолив доцент Петро Іванович Воропін. У цей період основні напрямки наукової роботи співробітників кафедри це: використання мінералізованих (пластових) вод в сільському господарстві і вивчення локального способу внесення мінеральних добрив.

З 2000 року кафедру землеробства і агрохімії очолює доцент Опара Микола Миколайович, Заслужений працівник сільського господарства України. В 2003 р. на кафедрі була проведена науково-практична конференція, присвячена 75-річному ювілею кафедри та 100-річчю з дня народження професора М.І. Осадчого. Рішенням вченої ради академії 16.12.2003 року кафедрі присвоєно ім'я професора Віктора Івановича Сазанова.

В 2009 році кафедру очолив доктор сільськогосподарських наук, професор Писаренко Павло Вікторович.

Слід особливо вказати на величезну роботу лаборантів кафедри. З 1954 по 1984 рр. старшим лаборантом працювала Є.М. Твердохліб, тривалий час працювали старшими лаборантами Л.Я. Топор-Гілка, О.Г. Босенко. З 1984 р. сумлінно трудиться на кафедрі старшими лаборантом З.В. Коваленко.



Опара Микола Миколайович



Писаренко Павло Вікторович

З 1930 по 1935 рр. при кафедрі загального землеробства функціонувала аспірантура, яку закінчили Кузьменко І.Є., Андрущенко С.П. У 1963 р. аспірантура при кафедрі була відновлена.

За роки існування кафедри викладачами та науковими співробітниками були підготовлені та захищені 4 докторських дисертацій (Ільменьов С.І., Гетта М.Я., Черемісінов Г.А., Писаренко П.В.).

Під керівництвом професорів та доцентів кафедри підготували та захистили 37 кандидатських дисертацій. Серед них Яременко В.М. (керівник Рубановський Л.Л.); Воропін П.І. (керівник Омельянюк Л.Л.); Борух В.О., Голуб А.Г., Опара М.М., Ошкадьоров В.Г. (керівник Чуб М.В.); Бакума І.І., Бібіков О.О., Джолаєв М., Лихо С.П., Носенко В.І., Пастернак Г.І., Кузьменко І.С., Прач М.Г., Паламарчук Г.А., Сайко В.Ф., Самотуга Я.Х., Фастовець А.П., Шевельов В.В. (керівник Осадчий М.І.); Головін В.В., Дяченко В.М., Назаренко Г.І., Літвінов А.С., Остапенко М.А., Котикова С.А. (керівник Фісюнов О.В.); Біленко О.П., Іванов В.О., Кльоз В.П., Кочерга А.А., Поспелов С.В., Шевель Г.П. (керівник Муха В.Д.); Гангур В.В., Манжос С.Б., Онипко В.В., Писаренко П.В. (керівник Чапко П.М.); Ласло О.А., Тараненко С.В. (керівник Писаренко П.В.).

Нині кафедру очолює кандидат сільськогосподарських наук, доцент Міщенко Олег Вікторович. На кафедрі працюють 16 викладачів та лаборантів. Завідуючий кафедрою - Павло Вікторович Писаренко, професор, д.с.-г. н., перший проректор академії, директор навчально-наукового аграрно-інженерного інституту; Опара М.М., доцент, к.с.-г.н., професор академії; Поспелов С.В., доцент, к.с.-г.н., заступник завідуючого; Назаренко Г.І., доцент, к.с.-г. н.; Шокало Н.С., доцент, к.с.-г. н.; Міщенко О.В., доцент, к.с.-г.н., заступник директора Інституту з виховної роботи; Ласло О.А., доцент, к.с.-г.н.; Біленко О.П., старший викладач, к.с.-г.н.; Гордєєва О.Ф., старший викладач, к.с.-г.н.; Тараненко С.В., старший викладач, к.с.-г.н.; Диченко О.Ю., старший викладач; асистенти: Воропіна В.О., Шершова С.В.; старші лаборанти Коваленко З.В., Татаренко Г.Б.

На кафедрі відкрита аспірантура із спеціальностей 06.01.01. «Землеробство» (професор П.В. Писаренко) і 03.00.16. «Екологія (сільськогосподарські науки)» (професор П.В. Писаренко, доцент Поспелов С.В.).



Професор П.В. Писаренко, доцент Поспелов С.В.

Науковці кафедри за роки її існування працювали над вирішенням різних проблем сільськогосподарського виробництва. Серед них:

- ґрунтозахисне та органічне землеробство на Полтавщині;
- розробка норм, способів на строків внесення мінеральних та органічних добрив;
- система обробітку ґрунту на еродованих землях;
- розрахунок системи удобрення під запланований урожай;
- раціональне використання засолених ґрунтів;
- агровиробниче районування ґрунтів Полтавщини;
- бонітування ґрунтів Полтавщини;
- розробка систем боротьби з бур'янами в сівозмінах;
- вивчення біології та шкодочинності бур'янів;
- природне відтворення і підвищення родючості ґрунту;
- удосконалення меліоративних заходів для підвищення родючості ґрунтів та урожайності с.-г. культур;
- використання природних розчинів та мінералів у землеробстві;
- вивчення агробіологічної характеристики та опанування технологій вирощування лікарських культур;
- дослідження біологічної активності речовин природного походження;
- шкодочинність ентомофауни посівів хрестоцвітих культур.

Кафедра рослинництва

Кафедра рослинництва створена у 1929 році. Історична довідка свідчить, що до цього рослинницькі дисципліни читалися на створених раніше кафедрах ботаніки та землеробства. Також функціонував кабінет рослинництва з колекційною ділянкою та науковий гурток, в якому працювали секції інтенсивних культур, економіко-агрономічна, дослідно-рільнича. Лекції для студентів в той час читали такі відомі науковці, як В.І. Сазанов, Ф.І. Берглезов, М.М. Самбікін, П.Ф. Тушкан, В.П. Кушніренко, Ф.Г. Білецький, П.П. Бардаков, О.О. Іллічевський, С.О. Іллічевський. Значна увага приділялась практичному навчанню.



Білецький Ф.Г.

Основною навчальною дисципліною з часу створення кафедри і до сьогодні є рослинництво. Першим завідувачем, який більше ніж 33 роки (з 1929 до 1962 рр.) завідував кафедрою, був заслужений діяч науки УРСР професор Білецький Федір Григорович. Він багато сил віддав створенню матеріальної бази кафедри та постановці науково-дослідної роботи викладачів і студентів, підтримував постійний зв'язок із виробництвом, був одним із організаторів створення колгоспів на Полтавщині, надавав їм консультативну допомогу, читав лекції,

організував проведення практичних заходів на селі. Опублікував 76 наукових праць. У 1948 році був нагороджений орденом Леніна.

З 1962 до 1970 рр. кафедру очолював доцент Клімов Михайло Григорович. Маючи значний виробничий і викладацький стаж, він проводив науководослідну роботу з удосконалення технології вирощування пшениці озимої. За результатами досліджень опублікував 27 наукових праць. Пізніше працював деканом агропедагогічного факультету. В 60-70-ті роки минулого століття кафедра проводила дослідження з селекції конопель під керівництвом доктора сільськогосподарських наук, професора Гуржій Євдокії Сидорівни, яка працювала на кафедрі з 1952 до 1975 рр. Разом із завідувачем лабораторією Мережком В.І., вони розробили методику виведення сортів однодомних конопель, придатних для механізованого збирання. Вона є автором



Жарінов Валерій Іванович

7 районованих сортів конопель та 40 наукових праць, нагороджена багатьма урядовими нагородами, в тому числі орденом Леніна. Мала наукову школу. З 1963 до 1972 рр. на кафедрі працював відомий вчений - теоретик і практик, доктор сільськогосподарських наук, професор Костянтин Ілліч Наумов. Він вивчав біологічні особливості і технології вирощування кормових культур, проводив науково-виробничі дослідження з ефективного використання осушених земель в Полтавській області. За результатами досліджень опублікував 60 наукових праць. К.І. Наумов - автор підручника «Луговодство с основами кормопроизводства» для сільськогосподарських вузів.

З 1970 до 1975 рр. завідувачем кафедри був випускник агрономічного факультету, доцент Жарінов Валерій Іванович. Викладацьку діяльність на кафедрі, яку він розпочав у 1968 році доцентом, активно поєднував із науковими дослідженнями з питань технології вирощування люцерни. Опублікував 117 наукових праць, в т.ч. підручник, отримав 4 патенти на винаходи, керував підготовкою аспірантів, здійснював консультативну допомогу виробництву, потім завідував кафедрою рослинництва та агроєкології Херсонського державного аграрного університету. Він – один із ініціаторів введення у вищій сільськогосподарській школі України курсу «Сільськогосподарська екологія та агроєкологія» для агрономічних спеціальностей.



Професор П.Я. Біленко та доцент В.І. Жарінов

Наукова школа професора Жарінова В.І. відома в Україні. Кандидатами сільськогосподарських наук стали його аспіранти – випускники агрономічного факультету В.В. Педченко, О.І. Магда, О.А. Антонєць, В.Г. Ошкадьоров. Педагогічну та наукову діяльність у ці роки проводили доценти Є.Г. Чернявський, В.Й. Пржегорлінський, М.Є. Малишев, О.С. Пипко. Працюючи на кафедрі з 1951 до 1974 рр., доцент В.Й. Пржегорлінський провів значну науково-дослідну роботу з вивчення системи удобрення і технології вирощування кукурудзи. За результатами досліджень опублікував 44 наукові праці. Доцент М.Є. Малишев опікувався науковими проблемами з розробки і удосконалення сортової агротехніки пшениці озимої і сої. Доцент Чернявський Є.Г. проводив наукові дослідження з пшеницею озимою, кропивою та іншими малопоширеними рослинами, а також протягом двадцяти років виконував обов'язки заступника декана агрономічного факультету та заступника завідуючого кафедрою. О.С. Пипко проводив наукові дослідження з люцерною, а також майже тринадцять років виконував обов'язки декана агрономічного факультету, а потім більше двадцяти років працював на посадах декана і проректора заочного відділення вузу.



*Пипко Олександр
Сергійович*



Мазуніна Є.Г., Пипко О.С., Біленко П.Я., Чернявський Є.Г., Міняйло Г.О.

Майже 16 років (з 1975 до 1991 р.) кафедрою завідував доктор сільськогосподарських наук, професор Біленко П.Я. Він – автор 76 наукових праць, 4 навчальних посібників з кормовиробництва та багатьох методичних рекомендацій. Мав наукову школу, під його керівництвом кандидатські дисертації захистили В.І. Книш, М.Я. Шевніков. Окрім названих наукових тем, кафедра з 1977 року займається насінництвом цукрових буряків. Цю роботу, а також викладання курсу «Буряківництво» виконував випускник інституту, доцент Георгій Олексійович Міняйло. З питань буряківництва ним опубліковано 28 наукових праць. Працюючи на кафедрі до 2001 року, постійно підтримував зв'язки з виробництвом; під його науковим керівництвом студентами виконувалась значна кількість дипломних робіт, і усі вони мали експериментальний характер. В 80-ті роки питаннями кормовиробництва на кафедрі займався фахівець з великим науковим та практичним досвідом, випускник факультету, доцент Ігор Іванович Пестов. З 1991 до 1997 р. він був деканом агрономічного факультету. З 1997 до 2002 р. на кафедрі працював заслужений працівник сільського господарства України, відомий селекціонер Василь Ілліч Москаленко. Він є автором сортів пшениці озимої Коломак 3, Коломак 5, Українка полтавська, Левада, Диканька, які мають високі якісні показники та стійкі до несприятливих агрокліматичних факторів.

В різні роки на кафедрі працювали викладачі Кертік М.П., Чекаліна І.М., Дашевський І.М., Корсун В.І., Костогриз Г.В., Хруленко В.І., Мазуніна Є.Г., Поспелов С.В., Уманська З.П., Павлюк Н.І., Писаренко П.В., Воропін О.П.

З 1996 до 2006 р. кафедру очолював професор Куценко Олександр Михайлович, академік Української академії екологічних наук, заслужений працівник народної освіти України. Його діяльність в 1996-1998 рр. була перервана роботою в Міністерстві аграрної політики України, де він обіймав посаду заступника міністра. Він – автор низки навчальних посібників. Будучи на посаді ректора академії, обґрунтував необхідність створення у вузі ще одного, дуже важливого, структурного підрозділу - факультету ветеринарної медицини (створений 1 вересня 1992 р.).



Куценко О.М.



Кочерга А. А.

З 2007 року до 2009 р. завідувачем кафедри був доцент Кочерга Анатолій Андрійович. Під його керівництвом кафедра посідала передові місця в рейтингу кафедр академії, зміцніла матеріальна база, були заключені угоди про науково-педагогічну діяльність з передовими господарствами області.



Жемела Г. П.



Шевніков М. Я.

З березня 2009 р. до червня 2012 р. завідувачем кафедри працював доктор сільськогосподарських наук, професор, академік академії наук вищої освіти України Жемела Григорій Пимонович. У ці роки активно розвивалась навчально-методична робота кафедри на рівні сучасних вимог до підготовки фахівців, в основу яких покладено принципи ступеневої освіти та застосування кредитно-модульної системи підготовки студентів. Силами співробітників кафедри створена значна кількість методичних розробок, в т.ч. і для самостійної роботи, тестових завдань, які дають змогу проводити заняття на високому методичному рівні.



Науковці на дослідному полі

Особисто професором Г.П. Жемелою видано 210 наукових праць, серед них – 10 книг, 4 підручники, один посібник, 9 монографій, 30 методичних розробок. Він є автором 4 сортів пшениці озимої, 2 гібридів кукурудзи; підготував 7 кандидатів сільськогосподарських наук. За розробку і впровадження прогресивної технології вирощування інтенсивних сортів пшениці озимої у 1978 році йому була присуджена Перша премія Ради Міністрів СРСР; у 1996 році за визначні наукові розробки одержав нагороду Ярослава Мудрого; у 1998 році – відмінника освіти України; у 2003 році – нагороджений трудовою відзнакою Міністерства аграрної політики та продовольства України - Знаком Пошани, а Бібліографічним інститутом США нагороджений Медаллю Честі.

З липня 2012 року завідувачем кафедри є випускник агрономічного факультету, доктор сільськогосподарських наук, професор Шевніков Микола Янаєвич. Він є автором 83 наукових праць з питань технології вирощування сої, із них 38 у фахових виданнях, 5 патентів.

Тематика наукових досліджень викладачів кафедри різноманітна, охоплює вивчення окремих прийомів технологій вирощування польових культур (озимої і ярої пшениці, жита, гороху, сої, картоплі, гречки, кукурудзи, соняшнику, кормових культур, лікарських рослин), питання кормовиробництва.



Викладачі кафедри рослинництва: перший ряд (зліва на право) Злобенець Т.В., Міленко О.Г., Белова Т.О., Бараболя О.В., Куценко О.М., Костенко В.В.; другий ряд Жемела Г.П., Пипко О.С., Кочерга А.А., Шевніков М.Я., Ляшенко В.В., Антонєць О.А., Філоненко С.В.

За результатами наукових досліджень кафедри у різні роки захистили: докторські дисертації: Є.С. Гуржій, В.І. Жарінов, М.Я. Шевніков; кандидатські дисертації: В.І. Жарінов, М.Г. Тютюнник, О.С. Пипко, Г.О. Жадан, К.М. Стегній, Є.Г. Чернявський, І.О. Косиця, І.Ф. Малець, В.І. Книш, О.І. Магда, В.В. Педченко, М.Я. Шевніков, Т.О. Белова, А.А. Кочерга, О.А. Антонєць, С.В. Філоненко, В.В. Ляшенко, О.В. Бараболя, О.О. Коблай.

Кафедра рослинництва є однією з випускаючих кафедр академії. Сьогодні педагогічну, наукову і виховну роботу на кафедрі забезпечують: Шевніков М.Я., доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедрою; Жемела Г.П., доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри; Куценко О.М., кандидат сільськогосподарських наук, професор кафедри; доценти Антоненко О.А., Бараболя О.В., Белова Т.О., Кочерга А.А., Ляшенко В.В., Пипко О.С., Філоненко С.В.; асистент Міленко О.Г.; ст. лаборант Злобенець Т.В. і лаборант Костенко В.В. Кафедра бере участь у підготовці фахівців практично на всіх факультетах академії.



*На полях філіалу кафедри в ТОВ «Лан-Агро» Глобинського району.
Зліва на право: Куценко О.М., Філоненко В.М., Білоус А.В.,
Філоненко С.В., Писанка О.І., Ляшенко В.В., Бараболя О.В.*

Навчально-методична робота кафедри відображає сучасні вимоги до підготовки фахівців, в основу яких покладено принципи навчання за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями, застосування модульного методу вивчення дисциплін, тестового контролю і рейтингової оцінки знань студентів на ПЕОМ. На кафедрі створена значна кількість методичних розробок, у т.ч. і для самостійної роботи та дистанційного навчання, тестових завдань, що дають можливість активізувати навчальну і творчу діяльність студентів та індивідуалізувати підхід до оцінки їхніх знань.

Викладачі кафедри беруть участь у міжнародних симпозіумах, вузівських конференціях, семінарах; постійно підтримують творчі зв'язки зі спорідненими кафедрами аграрних вузів України та виробництвом.

Вагомим є науковий доробок викладачів кафедри. Це 12 підручників і навчальних посібників, які використовуються у навчальному процесі. Професор

Жемела Г.П. організував лабораторію якості зерна, яка обладнана унікальними лабораторними приладами. Лабораторія сертифікована Держспоживстандартом, вона використовується в навчальному процесі, науковій роботі, нею користуються виробничники.



Практичні заняття зі студентами з буряківництва проводить доцент Філоненко С.В.

Доцент Бараболя О.В. підтримує тісний зв'язок із стандартметрологією, хлібоприймальними, переробними підприємствами та овочесховищами міста, де читає лекції та проводить зі студентами навчальну практику. Доцента Белову Т.О. періодично запрошують на обласне радіомовлення та телебачення; вона друкується в обласних газетах і журналах. Тема її виступів є однією із найактуальніших на сьогоднішній день – «Лікарські рослини і їх роль в оздоровленні людини». Доцент Антоненко О.А. надає консультації щодо застосування сучасних технологій вирощування, зберігання і застосування кормів, а доцент Філоненко С.В. – буряка цукрового і технічних культур.

Крім педагогічної діяльності, викладачі кафедри виконують громадські доручення та іншу адміністративну роботу: професор М.Я. Шевніков – директором аграрно-економічного коледжу, доцент В.В. Ляшенко – заступником декана факультету агротехнологій та екології.

Колектив кафедри в теперішньому складі дружний, працездатний, береже і продовжує традиції та вносить свій внесок у справу навчання і виховання студентської молоді.

Кафедра селекції, насінництва та генетики

Кафедра заснована у 1949 році професором К.Ф. Веденіним, якою він керував до 1952 року.

З 1952 до 1970 року завідувачем кафедри був талановитий організатор наукової, навчально-виховної роботи та підготовки кадрів доцент Тищенко Олександр Васильович. У цей період на кафедрі працювали 8 викладачів, з них 5 кандидатів наук. На кафедрі з 1952 до 1970 року захистили дисертації Москаленко В.І. (1966) – талановитий селекціонер, науковець, Заслужений працівник сільського господарства України; Юрко В.С. (1968) – науковець, викладач; Султанський О.О. (1968) – науковець, організатор, керівник; Захарченко О.О. (1968) – науковець, організатор, керівник.



Тищенко Олександр Васильович



Жарінов Валерій Іванович

З 1970 до 1977 року завідувачем кафедри був доцент Чекалін Микола Михайлович. В цей період кафедра спрямувала зусилля на вирішення проблем селекції озимої пшениці. З 1970 року при кафедрі починає працювати галузева науково-дослідна лабораторія з селекції озимої пшениці із штатом 10 осіб. Очолює роботу лабораторії Чекалін М.М., який спрямовує зусилля всього колективу на пошуки нових методів у селекції озимої пшениці. У цей період захищають дисертації Горб О.С. (1970), Васюта В.М. (1971), Міняйло Г.О. (1972), Уманська З.П. (1976).

З 1977 до 1988 року кафедру очолює доцент Жарінов Валерій Іванович. Під його керівництвом підготовлено два кандидати сільськогосподарських наук (Магда О.І., Малець В.О.). У ці роки захищають дисертації аспіранти кафедри Тищенко В.М. (1982), Беляєва О.Г. (1986), Колісник А.В. (1984). У 1984 році Жарінов В.І. захищає докторську дисертацію.

З 1988 до 1991 року кафедру знову очолює вже доктор біологічних наук, професор Чекалін М.М.

З 1991 року кафедрою керує доктор сільськогосподарських наук, професор, академік АН Вищої освіти України Г.П. Жемела. Під його керівництвом захищають кандидатські дисертації М.М. Маренич (2001), М.І. Кулик (2008); С.О. Юрченко (2009); Ю.М. Барат (2010); А.В. Баган (2010). У

2006 році під керівництвом професора Чекаліна М.М. захистив докторську дисертацію Тищенко В.М.



Чекалін Миколай Михайлович



Тищенко Володимир Миколайович

З 2009 року завідувачем кафедри працює доктор сільськогосподарських наук, професор, заслужений працівник сільського господарства України, керівник селекційного центру ПДАА, завідувач лабораторією селекції озимої пшениці, автор 16 сортів озимої пшениці, 3-х сортів проса, 2-х сортів гороху Володимир Миколайович Тищенко.

Основними напрямками наукових досліджень кафедри є: створення високопродуктивних, високоякісних, адаптованих до умов середовища сортів озимої пшениці, гороху, проса, сої; розробка еколого-генетичного підходу в селекції польових культур; вдосконалення методів селекції і насінництва основних культур; вивчення закономірностей успадкування ознак.



Сучасний склад кафедри. Перший ряд, зліва направо: Біляєва О.Г., Тищенко В.М., Маренич М.М. Другий ряд: Горб О.С., Паламарчук М.Ю., Колісник М.В., Баган А.В., Барат Ю.М., Білявська Л.Г., Кулик М.І., Баташова М.Є.

Викладачі кафедри В.М. Тищенко, Л.Г. Білявська та М.Є. Баташова ведуть селекційну роботу в науково-виробничому підрозділі Науково-дослідному селекційному центрі ПДАА. На 2014 рік 32 сорти польових культур: озимої пшениці, гороху, проса, сої, які створені на кафедрі, районовані в Лісостепу, Степу та Поліссі України. Отримано 48 авторських свідоцтва та 21 патент. За роки діяльності кафедри підготовлено 3 доктори і 17 кандидатів наук. Видано 10 монографій, 8 підручників, 10 посібників, 160 методичних розробок та надруковано понад 750 статей.



Бельгійська делегація провінції Єно на дослідних ділянках

На даний час на кафедрі працюють: доктор сільськогосподарських наук професор Тищенко В.М., кандидати сільськогосподарських наук, доценти Беляєва О.Г., Горб О.С., Білявська Л.Г., Маренич М.М., Колісник А.В., Кулик М.І., Юрченко С.О., Барат Ю.М., Баган А.В., старший лаборант Паламарчук М.Ю., лаборант Єщенко В.М.

У різні роки на кафедрі працювали також: Скрильник Олександр Миколайович, асистент (1983 – 1993 р.р.), Хомич Валентина Іванівна (1994 – 2001 р.р.), Назаров Микола Олексійович, асистент (1970 – 1978 р.р.), Юрко Віктор Степанович (1965 – 1969 р.р.), буряківництво; Султанський Олександр Олександрович (1968 – 1969 р.р.), буряківництво; Захарченко Олексій Олексійович (1965 – 1970 р.р.), плодівництво; Міняйло Георгій Олексійович, кандидат сільськогосподарських наук проводив лекційні та лабораторно-практичні заняття з курсу «Буряківництво» (1966 -), Уманська Зінаїда Павлівна (1975 – 1977 р.р.), плодівництво; Колісник Анатолій Володимирович, кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник, проводить лекційні та лабораторно-практичні заняття (1983 - по сьогоднішній час).

Кафедра загальної та біологічної хімії

Кафедра загальної та біологічної хімії організована у 1929 році. Завідувачами кафедри у різний час працювали доценти В.А. Гроздов (1929-1935 рр.), А.Т. Іванов (1935-1937 рр.), М.Є. Цимблер (1937-1941 рр.), І.Ф. Сушинський (1941-1957 рр.), І. Бігіч (1957-1974 рр.), І. Лабунський (1974-1984 рр.), Н. Гриценко (1984-1990 рр.), І. Верещака (1990-1994 рр.), Т. Сахно (1994-1998 рр.), Д.В. Федосєєнко (1998-2000 рр.).

У свій час на кафедрі працювали доцент Л.Г. Чемерко, лаборант Л. Дудко, Журбій Е. І., А. О. Купка, А. О. Петренко.

З 2000 р. кафедру очолює кандидат хімічних наук, доцент, професор кафедри В.Ю. Крикунова.



Співробітники кафедри загальної та біологічної хімії

У даний час на кафедрі працюють: кандидат хімічних наук, доцент І.В. Короткова; кандидат хімічних наук, доцент Т.П. Ромашко; кандидат хімічних наук, доцент І.Л. Плаксієнко; кандидат сільськогосподарських наук, старший викладач Л.А. Колеснікова; старший викладач Ю.В. Ширай; старший викладач С.С. Тимоха.

На кафедрі викладається 38 хімічних дисциплін студентам денної та заочної форми навчання факультетів агротехнологій та екології, ветеринарної медицини, інженерно-технологічного, технології виробництва та переробки продукції тваринництва.

Викладачі кафедри систематично беруть активну участь у роботі міжнародних, всеукраїнських конференцій, регіональних семінарах; за договірними та ініціативними тематиками підтримують наукове та творче співробітництво з науковцями Полтавського національного педагогічного університету ім. В.Г. Короленка, Полтавського національного технічного університету ім. Юрія Кондратюка, Української медичної стоматологічної академії, Пол-

тавським університетом економіки і торгівлі, Українським державним хіміко-технологічним університетом (м. Дніпропетровськ).

Викладачами кафедри плідно ведеться наукова, методична та організаційна робота. При кафедрі функціонує студентський науковий гурток «Хімік», студенти якого беруть активну участь у Всеукраїнських олімпіадах, науково практичних конференціях, семінарах та засіданнях «круглих столів».

Викладачі та співробітники кафедри працюють над такими договірними та ініціативними науковими тематиками:

- Договірна тематика про наукове творче співробітництво між Полтавською державною аграрною академією (кафедра загальної та біологічної хімії) та Українським державним хіміко технологічним університетом, виконавці к.х.н., доц. Плаксієнко І.Л., викладачі кафедри.

- Договірна тематика про наукове і творче співробітництво між Полтавською державною аграрною академією (кафедра загальної та біологічної хімії) та Полтавським національним педагогічним університетом ім. В.Г. Короленка (кафедра хімії та методики викладання хімії), виконавці к.х.н., проф. Крикунова В.Ю., викладачі кафедри.

- Співробітництво над проектом «Дослідження якості товарів народного споживання» Полтавський університет економіки та торгівлі (кафедра хімії), виконавці к.х.н., проф. кафедри Крикунова В.Ю., викладачі кафедри.

- «Деякі регулятори росту рослин та особливості їх впливу на рослинний організм» - проф. к.х.н. Крикунова В.Ю.

- «З'ясування особливостей будови та синтезу деяких біологічно активних речовин типу ДИНУК-VI, ДИНУК-V» - проф. к.х.н. Крикунова В.Ю.

- «Визначення вмісту нітрозосполук в м'ясних продуктах» - проф. кафедри к.х.н. Крикунова В.Ю.

- «Квантово-хімічне дослідження спектральних та нелінійно-оптичних властивостей гетероароматичних молекул» - доц. к.х.н. Короткова І.В.

- «Вивчення впливу ТІСТ-конформацій на спектральні властивості амінопохідних гетероароматичних сполук» - доц. к.х.н. Ромашко Т.П.

- «Теоретичні основи розвитку критичного мислення студентів» - ст. викл. Тимоха С.С.

- «Електрохімічний синтез оксигенвмісних сполук мангану (IV, V), хлору (I, III) та розробка електрохімічних та фотометричного методів аналізу отриманих окисників» - доц. к.х.н. Плаксієнко І.Л.

- «Агроекологічне обґрунтування допустимого рівня забруднення ґрунтів Полтавської області» - к.с.-г.н., старший викладач. Колеснікова Л.А.

- «Хімічна модифікація, будова та комплексоутворюючі властивості хітозану та його похідних» - викл. каф екології ПІБ МНТУ ім. акад. Ю. Бугая Галицька М. А.

Участь у міжнародних проектах: 2010-2013 р. – участь у проекті уряду Нідерландів «Pellets for power» - Стале виробництво біомаси в Україні (КОД DVI01010).

За сукупністю патентів у співавторстві доц. Крикуновою В.Ю. оформлена наукова робота на конкурс «Способи приготування водно-спиртових

настоїв для харчової промисловості» і представлена на Міжнародних виставках наукових винаходів (Румунія) та Польща – отримані 2 золоті медалі та такі патенти.

На кафедрі функціонує науково-дослідна лабораторія екоаналітичного аналізу, яка забезпечує хіміко-екологічний аналіз об'єктів навколишнього середовища (грунту, води, рослинної сировини) за наступними показниками: кислотність: загальна та гідролітична; вміст гумусу; гранулометричний склад ґрунту; вміст макроелементів; вміст рухомих сполук мікроелементів; загальна та тимчасова твердість води; вміст хлоридів, сульфатів, нітратів, фосфатів, фторидів; мутність та колірність води; визначення вмісту нафтопродуктів у воді та ґрунті; надання консультативних послуг щодо стану ґрунту та води.



Науково-дослідна лабораторія екоаналітичного аналізу

У свій час науковці кафедри проводили дослідження амінокислотного складу колагену у випадку авітамінозів та карцином різного типу; проводили моніторинг поліциклічних ароматичних вуглеводів та важких металів у ґрунтах; вивчали спектральні прояви агрегатних структур гетероароматичних молекул при низьких температурах.

Викладачі кафедри успішно працюють над виконанням 12-ти договірних та ініціативних наукових питань, ними опубліковано 28 статей в журналах, що входять до бази даних Scopus.

Науковий доробок співробітників кафедри становить понад 200 науково-методичних праць та три авторські свідоцтва на винаходи.

Кафедра екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування

Початок діяльності кафедри відноситься до 1925 року, коли було організовано кабінет ботаніки з ботанічною колекційною ділянкою, який пізніше реорганізувався у кафедру ботаніки. Першою завідувачкою була знаний ботанік В.П. Кушніренко. Крім неї на кафедрі працювали такі відомі вчені, як професори Ф.П. Мацков та Д.П. Проценко (фізіологи рослин), І.М. Голубинський (ботанік), Ю.М. Бруннер (ентомолог).

Із 1990 року кафедру очолює заслужений діяч науки і техніки України, академік Академії екологічних наук України, доктор сільськогосподарських наук, професор В.М. Писаренко. Ним уперше в практиці сільського господарства України запропоновано застосування мінералізованих пластових вод в якості екологічно безпечних гербіцидів у посівах пшениці озимої та кукурудзи, він є також одним із авторів екологічно обґрунтованих систем захисту рослин пшениці озимої, кукурудзи, ячменю, багаторічних трав. Віктором Микитовичем опубліковано понад 200 наукових праць, підготовленні підручники та навчальні посібники з агроекології та захисту рослин. Серед них: «Охрана окружающей среды в сельском хозяйстве», «Агроекологія», «Захист рослин: фітосанітарний моніторинг, методи захисту рослин, інтегрований захист рослин», «Агроекологія», «Моніторинг шкідників сільськогосподарських культур» та інші. Низка розробок захищена авторськими свідоцтвами та патентами на винаходи України.



Писаренко Віктор Микитович

В даний час на кафедрі працюють: доцент, заслужений винахідник України В.М. Самородов; кандидати біологічних наук, доцент Л.О. Колесніков; кандидати сільськогосподарських наук Н.І. Нечипоренко, М.А. Піщаленко, О.О. Горб, Г.Д. Поспелова, Н.П. Коваленко; старші викладачі М.Г. Ільїна та А.Я. Маланчук; С.В. Пономаренко; О.Л. Шерстюк, аспіранти В.О. Левченко, І.С. Дмитренко, старший лаборант В.А. Ожуг; лаборант А.О. Шелудько.

Основними напрямками науково-дослідної роботи кафедри є: вивчення карабідофауни агроценозів; дослідження септоріозних плямистостей зернових колосових культур; вивчення біології родового комплексу ехінацеї з метою селекції її видів та обґрунтування технології їх вирощування. З цього напрямку досліджень кафедра стала провідним осередком України, адже її співробітниками написана й видана перша в СНД монографія, присвячена ехінацеї, два збірники міжнародних конференцій (1998, 2003 рр.), присвячених цій культурі, створено декілька сортів цієї культури.

Кафедра співпрацює з Європейським співтовариством у напрямі вдосконалення навчального процесу шляхом стажування викладачів і аспірантів у німецьких та австрійських університетах.

Наукове співробітництво здійснюється за допомогою академічного обміну, за висновками якого співробітники кафедри проводять дослідження в галузі захисту рослин і селекції в лабораторіях та на дослідних полях західноєвропейських аграрних університетів.

Співробітниками кафедри опубліковано низку підручників, навчальних посібників, монографій з агроекології, захисту рослин (професор В.М. Писаренко), видана всесвітньо відома монографія «Биология прорастания пыльцы» (професор І. М. Голубинський).



Співробітники кафедри екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування

В останні роки завідувачем кафедри В.М. Писаренко вперше науково обґрунтована система органічного землеробства на базі ПП «Агроекологія» Шишацького району Полтавської області. Опубліковано серію статей з оптимізації фітосанітарного стану посівів, захисту ґрунтів в умовах органічного землеробства. Підготовлено два видання науково-практичних рекомендацій з органічного землеробства та популярне видання «Екологічні передумови здоров'я та довголіття людини».

Продовжуються наукові дослідження: формування фауни посівів сільськогосподарських культур в умовах органічного землеробства; вплив сидератів на родючість ґрунту, фітосанітарний стан посівів та урожайність сільськогосподарських культур в умовах органічного землеробства; формування біоти ризосфери рослин в умовах органічного землеробства; створення комплексних сумішок з метою поліпшення поживних якостей органічних добрив; вивчення родового комплексу ехінацеї в умовах Лісостепу та особливості його використання; екологізація систем захисту овочевих культур і картоплі від шкідників та хвороб; фітопатологічний моніторинг агроценозів польових та лікарських культур.

ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Історія інженерно-технологічного факультету бере початок із 60-х років минулого сторіччя. Наказом Міністерства сільського господарства СРСР №135 від 18 квітня 1966 року створено факультет механізації сільського господарства в Полтавському сільськогосподарському інституті, а з 1 жовтня 1966 року перші 50 студентів розпочали навчальний процес. Починати довелося з «нуля». Не було приміщень, матеріально-технічної бази, врешті-решт, не було викладачів.

Невелика група ентузіастів, які до цього працювали на кафедрі механізації сільського господарства інституту, в складі завідуючого кафедрою Гурницького Павла Володимировича, викладачів Савенка Дмитра Петровича, Кохна Вадима Андрійовича, Авруньова Юхима Юхимовича, Василенка В'ячеслава Борисовича, Колодяжного Миколи Івановича, Нечипоренка Івана Євсійовича, Мірошніченка Володимира Антоновича, Нестеренка Івана Івановича й стали першими викладачами факультету.

Першим деканом факультету був призначений Савенко Дмитро Петрович, який понад 20 років був організатором і душею створеного колективу.



Савенко Дмитро Петрович

В 1963 році закінчив Харківський інститут механізації і електрифікації сільського господарства. Після закінчення вузу працював головним інженером МТС у Приморському краї. 18 травня 1966 року призначений деканом факультету механізації сільського господарства Полтавського сільськогосподарського інституту.

Більш як за 20 років роботи на посаді декана була створена матеріально-технічна база факультету, сформований педагогічний колектив, створені наукові школи. Дмитро Петрович був душею і організатором усіх цих справ. У червні 1988 року за станом здоров'я був звільнений з посади декана. Помер Савенко Дмитро Петрович 23 жовтня 1995 року

Поруч із названими викладачами пліч-о-пліч долали негаразди викладачі іншої кафедри – вищої математики і фізики: Рубін Костянтин Федорович, Омельянюк Тетяна Василівна, Єзерська Алла Олександрівна, Райло Костянтин Едмундович, Фень Віктор Порфентійович, Боровик Едуард Михайлович, Сусурін Генріх Едуардович, Малинський Марк Семенович.

У перші роки роботи факультету до викладацької сім'ї влилися: Валусєв Олексій Петрович, Желтишев Петро Іванович, Зеленський Юрій Олексійович, Мельников Дмитро Іванович, Мізін Іван Андрійович, Сакало Лев Григорович, Карпов Олексій Іванович, Дзюба Володимир Нестерович, Дудніков Анатолій Андрійович, Переверзєв Володимир Дмитрович, Соловей Степан Гордійович, Пилипенко Анатолій Іванович, Синельник Володимир Федорович, Бородай Георгій Григорович, Кутєпов Олександр Петрович, Скоробагатий Григорій Федорович, Зайцев Володимир Петрович.

У роки становлення факультету велося будівництво учбового корпусу та гуртожитку. Паралельно, за великої підтримки керівництва області та інституту, йшли поставки техніки та лабораторного обладнання. Навчальний процес поєднувався з виконанням значного обсягу будівельних робіт. Працювали і вчилися, вчилися і працювали всі – від студентів до декана.

Великим святом для факультету став у 1971 році перший випуск інженерів-механіків. Перші 50 випускників успішно захистили дипломні проекти й отримали дипломи інженерів-механіків сільськогосподарського виробництва. Кращі з них, Сергієнко Василь Іванович, Джура Петро Никифорович, Лапенко Григорій Олександрович, були залишені для роботи на факультеті. Пізніше для викладацької та наукової роботи на факультет були запрошені випускники факультету: Арендаренко Володимир Миколайович, Бовсуновський Василь Миколайович, Запорожець Микола Іванович, Лихвенко Сергій Павлович, Ярошенко Петро Павлович, Козлов Володимир Анатолійович, Герасименко Анатолій Васильович, Коломієць Анатолій Петрович, Безгін Микола Володимирович, Серіков Олексій Федорович, Кривонос Станіслав Михайлович, Олефір Олександр Олександрович, Тимошенко Павло Михайлович, Кіндер Микола Володимирович, Величко Андрій Іванович, Білизний В'ячеслав Миколайович, Малюга Василь Васильович, Мірошниченко Володимир Миколайович, Сидоренко Михайло Іванович, Дудніков Ігор Анатолійович, Іванкова Олена Володимирівна, Лоєнко Василь Васильович, Костенко Олена Михайлівна, Лапенко Тарас Григорович, Харак Руслан Миколайович, Горбенко Олександр Вікторович, Біловод Олександра Іванівна, Петровський



Виставка-музей сільськогосподарської техніки

Олександр Миколайович, Падалка В'ячеслав Вікторович, Назаренко Олексій Олексійович, Ляшенко Сергій Васильович, Брикун Олександр Миколайович, Канівець Олександр Васильович, Лавренко Володимир Васильович, Іванюта Михайло Васильович, Дудник Володимир Васильович, Ковальчук Станіслав Богданович, Іванов Олег Миколайович, Загорулько Анна Андріївна, Келемеш Антон Олександрович.



**Брагінець Микола
Володимирович**

Закінчив Мелітопольський інститут механізації сільського господарства в 1960 році, працював на різних посадах у навчальних та науково-дослідних інститутах Мелітополя та Запоріжжя. Доктор технічних наук, із листопада 1989 року – професор кафедри механізації та електрифікації Полтавського сільськогосподарського інституту.

Декан факультету механізації сільського господарства з 1990 по 1993 р.

**Дзюба Володимир
Несторович**

Закінчив інженерний факультет Ленінградського сільськогосподарського інституту. Після закінчення інституту працював інженером-дослідником Північно-Західної машинопробувальної станції, а після захисту дисертації – асистентом кафедри експлуатації МТП Ленінградського с.-г. інституту. З 1971 року – старший викладач, доцент, завідуючий кафедрою на факультеті механізації сільського господарства Полтавського сільськогосподарського інституту.

З 1988 по 1990 рік – декан факультету.



Із часом захистили кандидатські дисертації на звання кандидата технічних наук випускники факультету: Лапенко Григорій Олександрович, Арендаренко Володимир Миколайович, Кіндер Володимир Миколайович, Бовсунівський Василь Миколайович, Запорожець Микола Іванович, Дудніков Ігор Анатолійович, Іванкова Олена Володимирівна, Лоєнко Василь Васильович, Костенко Олена Михайлівна, Лапенко Тарас Григорович, Харак Руслан Миколайович, Біловод Олександра Іванівна, Падалка В'ячеслав Вікторович, Горбенко Олександр Вікторович, Іванюта Михайло Васильович, Канівець Олександр Васильович, Дудник Володимир Васильович, Ляшенко Сергій Васильович, Келемеш Антон Олександрович, Іванов Олег Миколайович, Назаренко Олексій Олексійович, Ковальчук Станіслав Богданович, Ярошенко Петро Павлович захистив дисертацію кандидата сільськогосподарських наук.



Лапенко Григорій Олександрович

Після закінчення факультету механізації сільського господарства в 1971 році працював на факультеті на посадах асистента, старшого наукового співробітника, старшого викладача. В 1978 році захистив дисертацію, кандидат технічних наук. Працює доцентом кафедри ремонту машин і технології конструкційних матеріалів.

У 1983-1988 роках – секретар парткому інституту, з 1988-2011 роки завідувач кафедру РМ і ТКМ, а з 1993 по 2011 роки – декан факультету механізації сільського господарства, професор кафедри РМ і ТКМ, Заслужений працівник освіти України.



*Декан інженерно-технологічного факультету,
кандидат технічних наук, професор І.А. Дудніков*

У 1986 році закінчив Полтавський сільськогосподарський інститут за спеціальністю «Інженер-механік сільськогосподарського виробництва» У 1992 році, захистивши дисертаційну роботу на тему «Підвищення довговічності капітально відремонтованих дизельних двигунів шляхом введення антифрикційних домішок під час експлуатації», отримав науковий ступінь кандидата технічних наук. На факультеті працює з 1992 року. Викладає дисципліни: «Теоретична механіка», «Деталі машин та основи конструювання». Займається науковими дослідженнями за темою «Підвищення довговічності і надійності сільськогосподарської техніки відновленням деталей вібраційним методом». Під його керівництвом захищено три кандидатські дисертації. В науковому доробку має 2 підручники з грифом Міністерства аграрної політики та продовольства України, більше 50 опублікованих наукових статей та 10 патентів.

Завідувачі кафедр у різні роки факультету



Переверзєв В. Д.



Гурницький П. В.



Мельніков Д. І.



Бородай Г. Г.



Кутєпов О. П.



Запорожець М. І.

На факультеті плідно працював кандидат технічних наук Мурзін Володимир Костянтинович, який підготував і захистив докторську дисертацію, став професором, завідуючим кафедрою механізації та електрифікації тваринництва. Він вів багатогранні наукові пошуки в галузі розробки електронагрівачів із струмопровідних тканин і неізольованих ниток для тваринницьких ферм та бджільництва, досліджував системи автоматичного керування освітленістю птахівничих приміщень з обмежувачем напруги, пристрій для інфрачервоного обігрівання поросят із регулюванням температури, а також мав ще декілька оригінальних розробок, які, із названими вище, отримали нагороди на кількох конкурсах і виставках, включаючи міжнародні.

Викладачі факультету завжди надавали великої уваги навчально-методичній роботі. Вони повністю забезпечили студентів авторськими методичними розробками, посібниками, підручниками. Досить плідно в цьому напрямі працювали доценти Мельников Дмитро Іванович та Зайцев Володимир Петрович. Доцент Мельников Дмитро Іванович – автор більше 10 навчальних посібників і підручників для професійно-технічних училищ, технікумів

та вузів із дисципліни «Трактори та автомобілі». Усім, хто вивчав дисципліну «Охорона праці в сільському господарстві», відомі вузівські підручники, написані доцентом Зайцевим Володимиром Петровичем.

Цікаві посібники й підручники написані професором Мурзіним Володимиром Костянтиновичем із «Електротехніки» та доцентом Хейлом Михайлом Івановичем із «Нарисної геометрії та технічного креслення».

В останні роки побичила світ низка навчальних підручників та посібників за авторства викладачів факультету із дисциплін, зокрема підручники: «Взаємозамінність, стандартизація та технічні вимірювання», професор Дудніков А.А.; «Проектування технологічних процесів сервісних підприємств», професор Дудніков А.А., професор Писаренко П.В., доцент Біловод О.І., професор Дудніков І.А., к.т.н. Ківшик О.П.; «Матеріалознавство і технологія конструкційних матеріалів, доцент Біловод О.І., професор Дудніков І.А.; «Основи стандартизації», доцент Костенко О.М.; «Основи конструювання засобів вимірювальної техніки», доцент Костенко О.М.; навчальні посібники: «Сільськогосподарські машини», професор Писаренко П.В., доцент Арендаренко В.М., доцент Лапенко Т.Г., ст. викладач Кривонос С.М., ст. викладач Дрожчана О.У.; «Теорія механізмів і машин», доцент Арендаренко В.М.; «Логіка», професор Шенгерій Л.М., «Основи технічної творчості», доцент Є.Я. Прасолов, викладач С.А. Браженко, «Основи холодильних технологій», доцент Лозовський А.П., ст. викладач Іванов О.М., «Основи технологічного проектування промислових підприємств переробних галузей», доцент Лозовський А.П., ст. викладач Іванов О.М., Самойленко Т.В., «Техніко-економічне обґрунтування господарських рішень в рослинництві», доцент Ярошенко П.П., ст. викладач Іванюта М.В., «Шляхи підвищення ефективності рослинництва», доценти Опара М.М., Ярошенко П.П., «Система «машини-поле»», доценти Запорожець М.І., Харак Р.М. Доцент Арендаренко В.М. опублікував монографію «Використання технічних засобів при збиранні і знищенні колорадського жука», ст. викладач Лихвенко С.П. є співавтором електронного підручника з дисципліни «Трактори і автомобілі».

Паралельно зі створенням і розвитком матеріально-технічної бази та навчально-методичною роботою викладачі та співробітники факультету вели наукову роботу. За роки існування факультету набули розвитку цікаві наукові напрями. Передусім, це дослідження з питання автоматизації та комп'ютеризації сільськогосподарського виробництва, які майже 30 років проводив Заслужений винахідник України, член-кореспондент Інженерної академії наук України Сакало Лев Григорович. Він – автор 72 авторських свідоцтв та 7 патентів на винаходи. Розроблена групою науковців під керівництвом Льва Григоровича Сакало система контролю висіву насіння «Нива», впроваджена в Україні і в Росії, запатентована в 15 країнах світу. Науковці співпрацюють із фірмами Німеччини, Іспанії, Франції, Сполучених Штатів Америки.

Значна наукова робота була проведена доцентом Мельниковим Дмитром Івановичем та його колегами по дослідженню та розробці нових конструктивних рішень, пов'язаних із покращанням експлуатаційних показників тракторів марки МТЗ.

Доцентами Валусєвим Олексїєм Петровичем, Мізіним Іваном Андрійовичем, Зеленським Юрієм Олексійовичем та іншими проводилася робота з розробки технологій відновлення деталей методом нанесення гальванопокриттів. Групою співробітників науково-дослідного сектора під керівництвом Лапенка Григорія Олександровича й Гаркуші Івана Яковича розроблена нова висадкосадильна машина ВПГ-4М, виготовлені дослідні зразки, проведені випробування, включаючи державні; конструкція садильного апарата рекомендована у виробництво.

Доцентами Гурницьким Павлом Володимировичем та Ярошенком Петром Павловичем розроблена нова комбінована сівалка СЗК-3,6 для посіву зернових культур із локальним внесенням мінеральних добрив. Вона пройшла державні випробування й прийнята до серійного виробництва.

Розроблена автоматизована система обліку, аналізу та попередження виробничого травматизму в сільському господарстві (автори – доценти Зайцев Володимир Петрович і Кіндер Микола Володимирович).

Нині на факультеті функціонує кілька наукових шкіл:

Наукова школа Анатолія Андрійовича Дуднікова – кандидата технічних наук, професора, завідувача кафедри «Ремонту машин і технології конструкційних матеріалів», члена Національної редакційної колегії Всеукраїнського науково-технічного журналу «Вібрації в техніці та технологіях», Східноєвропейського журналу передових технологій, Віснику ПДАА, та редактор журналу «Технологічний аудит та резерви виробництва».



Дудніков Анатолій Андрійович

Науковий напрям діяльності – підвищення довговічності й надійності сільськогосподарської техніки, відновлення деталей вібраційним методом. За період із 1995 року захищено 5 кандидатських дисертацій, опубліковано понад 200 наукових статей, 3 підручники та 5 навчальних посібники, отримано 11 патентів, зроблено доповіді на 90 наукових конференціях.

Під його керівництвом захистили кандидатські дисертації Іванкова Олена Володимирівна, Ківшик Олександр Петрович, Лапенко Тарас Григорович, Біловод Олександра Іванівна, Горбенко Олександр Вікторович.

Наукова школа Дуднікова Ігоря Анатолійовича – кандидата технічних наук, професора кафедри «Загальнотехнічних дисциплін».

Науковий напрям діяльності – підвищення довговічності та надійності сільськогосподарської техніки. Під його керівництвом захистили кандидатські дисертації Канівець Олександр Васильович, Дудник Володимир Васильович, Келемеш Антон Олександрович.

Школа Горика Олексія Володимировича – доктора технічних наук, професора, Заслуженого працівника народної освіти України, керівника Полтавського осередку Всеукраїнського наукового товариства з механіки руйнування. Під його керівництвом захищено кандидатську дисертацію Ковальчуком Станіславом Богдановичем.

Науковий напрям діяльності – створення новітніх композитних матеріалів на основі розробки неklasичних моделей їх розрахунку для засобів механізації агропромислового комплексу.

На факультеті працює Центр інтелектуальної власності та підтримки інноваційної діяльності в агропромисловому виробництві під керівництвом к.т.н., професора кафедри «Безпеки життєдіяльності» Прасолова Євгена Яковича, завдяки роботі якого викладачі факультету отримують охоронні документи на власні розробки.

Напрями науково-дослідної роботи факультету:

- Удосконалення технологій та засобів механізації в рослинництві.
- Застосування електротехнологій і засобів автоматизації в рослинництві.
- Дослідження деформування конструкцій машин та розробка технологій відновлення деталей сільськогосподарської техніки.
- Розробка та запровадження електронних систем автоматичного керування паливо- та повітроподачею автотракторних двигунів.
- Удосконалення технічних засобів для переробки сільськогосподарської продукції.
- Розробка енергозберігаючих технологій вирощування сільськогосподарських культур з елементами біологічного землеробства і технічними засобами для їх здійснення.
- Розробка і реалізація відповідних заходів щодо створення і підтримки здорових і безпечних умов життя і діяльності людини.
- Теоретичні і експериментальні дослідження виробничого травматизму і розробка методичних і практичних рекомендацій по професійному виробничому травматизму.
- Підвищення довговічності й надійності сільськогосподарської техніки, відновлення деталей вібраційним методом.
- Створення новітніх композитних матеріалів на основі розробки неklasичних моделей їх розрахунку для засобів механізації агропромислового комплексу.

За роки існування факультету викладачами захищено 35 кандидатських та одна докторська дисертації, видано понад 40 монографій, опубліковано більш ніж 2000 статей та одержано понад 200 авторських свідоцтв і патентів.

Нині на факультеті працює 80 викладачів, із них – 1 член-кореспондент інженерної академії наук України, 8 докторів наук, професорів, 38 кандидатів наук та доцентів.

На факультеті функціонує п'ять кафедр: вищої математики, логіки та фізики; загальнотехнічних дисциплін; машини та обладнання агропромислового виробництва; безпеки життєдіяльності; машиновикористання і виробничого навчання; ремонту машин і технології конструкційних матеріалів.

На факультеті навчається близько 900 студентів стаціонарної та заочної форм навчання. За час існування факультету підготовлено понад 6500 інженерів-механіків сільськогосподарського виробництва. На Полтавщині немає жодного господарства чи підприємства агропромислового комплексу, де б не працювали випускники факультету. Їх можна зустріти майже в усіх областях України і в близькому зарубіжжі.

Факультет пишається своїми випускниками: Коросташовим Олександром Григоровичем, Героєм України, Заслуженим працівником сільського господарства України, кавалером багатьох орденів України, керівником СВК «Батьківщина» Котелевського району Полтавської області; Андрієнком Володимиром Васильовичем, заступником голови Полтавської обласної державної адміністрації; Перебийнісом Василем Івановичем, доктором економічних наук, професором; Ківшиком Петром Андрійовичем, депутатом Верховної Ради; Колотієм Віктором Івановичем, керівником підприємства «Агротехсервіс» Решетилівського району; Прокопенком Олександром Івановичем, Заслуженим працівником сільського господарства України, керівником господарства «Світанок» Полтавагазвидобування Машівського району; Костюком Василем Григоровичем, директором Полтавської філії «Укрлізінг»; Мельником Віктором Івановичем, доктором технічних наук, професором ХНТУ ім. П. Василенка; Пасютою Андрієм Григоровичем, директором ДПДГ «9 січня» Хорольського району; Ківшиком Олександром Петровичем, кандидатом технічних наук, генеральним директором ПАТ «Облагрпостач»; Бульбахою Юрієм Івановичем, депутатом Полтавської обласної ради; Кучеренком Ігорем Борисовичем, директором Української універсальної біржі; Орехівським Володимиром Даниловичем, кандидатом технічних наук, генеральним директором ТОВ «Лохвицький комбікормовий завод»; Слинком Олегом Павловичем, кандидатом технічних наук, професором Штутгарського університету; Крайником Олександром Григоровичем, начальником УДАІ в м. Полтава; Чорненьким Сергієм Івановичем, начальником відділу технічної політики, інженерно-технічного забезпечення та безпеки праці Департаменту агропромислового розвитку Полтавської ОДА; Загоруйком Володимиром Борисовичем, виконавчим директором Національної мережі будівельно-господарських гіпермаркетів «Епіцентр К» в м. Полтаві й багатьма іншими. Колектив викладачів та співробітників факультету разом зі студентами долають усі негаразди сьогодення і розраховує на підтримку випускників і разом із ними буде робити все для того, щоб добра слава факультету поповнювалася новими перемогами.

Кафедра безпеки життєдіяльності

У 1972 р. на факультеті механізації сільського господарства була створена кафедра охорони праці та експлуатації машинно-тракторного парку. У складі першого колективу кафедри працювали: Аврунев Ю.Ю., Дзюба В.Н., Кондратюк В.М., Савенко Д.П. Завідуючим кафедри став к.т.н., доцент В. П. Зайцев.

У 1990 р. кафедра була реформована на дві кафедри: безпеки життєдіяльності; машиновикористання й виробничого навчання. Першим завідуючим кафедри БЖД став к. т. н., доцент В. П. Зайцев. У той час кафедра БЖД забезпечувала викладання двох дисциплін «Охорона праці» і «Цивільна оборона». Для порівняння, у 2014 році кафедра забезпечує навчальний процес з 9 дисциплін.

З 1997 по 2005 рік кафедра БЖД вела госпрозрахункову науково-дослідну роботу на тему «Розробка та впровадження автоматизованої системи обліку, аналізу та попередження нещасних випадків у сільськогосподарському виробництві Полтавської області». Результатом такої роботи стало видання понад 30 праць (інструкцій, статей, рекомендацій, методичних розробок з охорони праці).



Лапенко Т.Г., завідувач кафедрою, к.т.н., доцент; Костенко О.М., д.т.н., професор; Прасолов Є.Я., к.т.н., професор; Волошко Л.Б., к.пед.н., доцент; Клеценко Л.В., к.пед.н., доцент; Опара Н.М., к.с.-х. н., доцент; Беловол С.А., к.т.н., ст. викладач; Дудник В.В., к.т.н., ст. викладач; Дрожжана О.У., ст. викладач; Свінтицька К.В., викладач; Кулик О.В., викладач; Дударь Н.І., зав.лаб.; Зливко С.К., ст. лаборант.

У 2002 році зусиллями кафедри БЖД в академії був створений регіональний базовий центр з охорони праці, призначений для підготовки і перепід-

готовки інженерів з охорони праці підприємств Полтавської області. За цей час у ньому пройшли перепідготовку біля 3000 чоловік.

З 2008 року на кафедрі працює студентський науковий гурток «Безпека праці, життя та довкілля людини». З цього ж року на кафедрі щорічно проводиться регіональна науково-практична конференція «Аспекти безпеки праці, життя та довкілля людини», за результатами якої видається збірник наукових праць. У роботі конференції традиційно беруть участь начальники відділів управління Держгірпромнагляду у Полтавській області, лікарі-епідеміологи, викладачі Полтавських ВНЗ, фахівці-практики.

З 2011 року на посаді професора кафедри безпеки життєдіяльності працює к. т. н, доцент Є.Я. Прасолов, який має значну кількість наукових публікацій у вітчизняних фахових і зарубіжних виданнях, є автором і співавтором багатьох патентів на корисну модель.

Професор Є.Я. Прасолов – постійний науковий наставник студентів інженерно-технологічного факультету. Під його керівництвом студенти факультету за наукові здобутки нагороджені численними грамотами та дипломами різних конкурсів, зокрема: Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничої, гуманітарної та технічної тематики; конкурсу «Винахідник ПДАА»; конкурсу наукових робіт Інституту стратегічних оцінок при Президентському фонді Леоніда Кучми «Україна», Стипендіальної програми «Завтра.UA» Фонду Віктора Пінчука «Соціальна ініціатива» та інших.

Кафедра постійно бере участь у підготовці та проведенні обласного конкурсу «Брейн-ринг», що організований з ініціативи територіального управління Держгірпромнагляду у Полтавській області та традиційно присвячений Міжнародному дню охорони праці. Щороку студенти ПДАА виборюють призові місця.

З 2011 року при кафедрі БЖД діє науково-методична рада з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Полтавської області під керівництвом к. т. н., доцента О. М. Костенко. Кафедра є базовою серед профільних кафедр ВНЗ III-IV рівнів акредитації м. Полтави.

За останні 10 років на кафедрі захищено 7 дисертацій: О.М. Костенко (2005 та 2015), Т.Г. Лапенко (2004), В.В. Дудник (2012), Н.М.Опара (2012), Л.В. Чугуй (2012), С.А. Беловол (2015). За 2010-2014 рр. викладачами кафедри опубліковано близько 50 статей у наукових виданнях, затверджених ВАК України, 3 монографії, отримано близько 20 патентів на корисну модель. У 2014-2015 н.р. на кафедрі виконуються 10 ініціативних наукових тем.

У 2015 р. професорсько-викладацький склад кафедри включає 13 осіб: завідувач кафедри, к.т.н., доцент Т.Г. Лапенко; д.т.н., професор О.М. Костенко; к.т.н., проф. кафедри Є.Я. Прасолов; к.пед.н., доцент Л.Б. Волошко; к.с.-г.н., доцент Н.М. Опара; к.т.н., старший викладач Дудник В.В.; к.пед.н., доцент Чугуй Л.В.; старший викладач О.С. Дрожжана; викладачі О.В. Кулик, К.В. Свінтицька, С.А. Беловол, зав. лабораторією Н.І. Дударь; ст. лаборант С.К. Зливко.

Кафедра машин та обладнання агропромислового виробництва

У Полтавському сільськогосподарському інституті до 1966 року існувала кафедра «Механізація сільськогосподарського виробництва». Першим завідувачем цієї кафедри був доцент А.П. Жаботинський (1920-1929 рр.), згодом нею завідував доцент А.Д. Світалко (1929-1941 рр.). В 1944 році кафедру очолив доцент, кандидат технічних наук П.В. Гурницький (1944-1973 рр.).

Після того як у 1966 році при Полтавському сільськогосподарському інституті був створений факультет механізації сільського господарства кафедра «Механізація сільськогосподарського виробництва» була реорганізована на дві кафедри «Трактори й автомобілі» і «Сільськогосподарські машини».

Кафедру «Трактори й автомобілі» очолювали: кандидати технічних наук, доценти Д.І. Мельников (1967-1973 рр.), Г.Г. Бородай (1973-1994 рр.), В.М. Арендаренко (1994-1995 рр.).



*Завідувач кафедру, кандидат технічних наук, професор кафедри
Арендаренко Володимир Миколайович*

Кафедру «Сільськогосподарські машини» очолювали: кандидати технічних наук, доценти П.В. Гурницький (1967-1972 рр.), В.Д. Переверзєв (1972-1975 рр.), О.П. Кутєпов (1975-1993 рр.), М.І. Запорожець (1993-1995 рр.).

У 1995 році ці дві кафедри рішенням вченої ради Полтавської державної аграрної академії були об'єднанні в одну кафедру. Ця кафедра отримала назву «Енергетичні засоби та сільськогосподарське обладнання». Кафедру очолив к.т.н. доцент Арендаренко В.М.

25 лютого 2009 р. кафедра отримала нову назву «Машини та обладнання агропромислового виробництва». Це було пов'язано з тим, що інженерно-технологічний факультет розпочав підготовку фахівців за напрямом «Процеси, машини та обладнання АПВ».



Співробітники кафедри «Машини та обладнання агропромислового виробництва»

Колектив кафедри забезпечує навчання студентів із таких дисциплін: «Теорія механізмів і машин», «Теплотехніка та використання теплоти», «Паливо-мастильні матеріали», «Транспортний процес в АПК», «Трактори і автомобілі», «Сільськогосподарські машини», «Моніторинг якості сільськогосподарської продукції», «Сільськогосподарська меліорація», «Система «машина-поле»», «Механізація, електрифікація та автоматизація сільськогосподарського виробництва», «Технологія переробки сільськогосподарської продукції», «Проектування технологічних процесів переробних підприємств», «Технічне обслуговування машин для переробки», «Машиновикористання в переробних підприємствах», «Основи холодильних технологій» та інші. Ці дисципліни викладаються на чотирьох факультетах академії.



Професори кафедри Лозовський А.П. та Дмитриков В.П. проводять заняття зі студентами-магістрантами

Кафедра має 13 предметних лабораторій. Вони оснащені сучасною технікою, макетами, розрізами, технічними навчальними засобами, відповідними текстами лекцій, інструкціями та методичними вказівками. Навчальний процес забезпечують висококваліфіковані викладачі, які проводять лекції, лабораторно-практичні заняття на всіх факультетах академії.

На кафедрі у 2014 році працювало 2 доктори технічних наук, професори, 10 кандидатів технічних наук, доцентів, із них 3 професори кафедри та 4 старших викладачі.



Зернова сівалка для локального внесення добрив за авторським свідоцтвом №1371564 (автори – Гурницький П.В., Ярошенко П.П.)

Доцентом Д.І. Мельниковим видано 10 посібників і підручників із дисципліни «Трактори й автомобілі». Професором Головчуком А.Ф. та старшим викладачем Лихвенком С.П. виданий з грифом Міністерства освіти і науки України електронний підручник «Трактори», а у 2010 р. навчальний посібник «Мобільні енергетичні засоби». У 2007 р. доцентом Арендаренком В.М. з грифом Міністерства освіти і науки України виданий навчальний посібник «Теорія механізмів і машин». Під грифом Міністерства агропромислового комплексу України в 2008 р. був виданий навчальний посібник «Сільськогосподарські машини» (автори Арендаренко В.М., Кривонос С.М., Лапенко Т.Г., Писаренко П.В., Дрожчана О.С.). Під грифами Міністерства освіти і науки України у 2012 та 2014 роках було видано навчальні посібники «Основи холодильних технологій» та «Основи технологічного проектування промислових підприємств переробних галузей» (автори професор Лозовський А.П., старший викладач Іванов О.М.). У 2012 році професором Арендаренком В.М. видана монографія «Використання технічних засобів при збиранні та знищенні колорадського жука». У 2006 р. доцентом Ярошенко П.П. та асистентом Іванютою М.В. під грифом Міністерства освіти і науки України був виданий навчальний посібник «Техніко-економічне обґрунтування сільськогосподарських рішень в рослинництві».

Тривалий час на кафедрі «Сільськогосподарські машини» велася наукова робота, яку очолював кандидат технічних наук, доцент П. В. Гурницький. Основним напрямом наукових досліджень вченого була розробка нових робочих органів посівних машин. Науковці кафедри підтримували тісні творчі зв'язки з Кіровоградським ПКІ «Грунтопосівмаш», заводом посівної техніки «Червона Зірка», Всесоюзним НДІ добрив та ґрунтознавства ім. Д. М. Прянишнікова, Всесоюзним НДІ механізації імені Горькіна. Розроблено, досліджено і рекомендовано до виробництва технологію припосівного локально-стрічкового внесення основної дози мінеральних добрив під зернові колосові культури та сівалку СЗК-3,6 для цієї технології. Підготовлена й успішно захищена кандидатська дисертація П. П. Ярошенком, виконали й успішно захистили кандидатські дисертації викладачі кафедри В. А. Кохно, М. А. Іванов, М. І. Запорожець, В. М. Арндаренко.

На кафедрі «Тракторів і автомобілів» під керівництвом доцента Д.І. Мельникова у 1968-1974 р.р. спільно з Мінським тракторним заводом проводилася науково-дослідна робота з досліджень ефективності автоматичного блокування ведучих коліс трактора МТЗ-80. Ця тема була предметом докторської дисертації доцента Д.І. Мельникова.



Дослідження тягових показників трактора МТЗ-82 за угодою з Мінським тракторним заводом (1973 р.)

На даний час наукова діяльність здійснюється за трьома напрямками: покращання паливо-економічних і екологічних показників тракторів і автомобілів; пошук та дослідження енергозберігаючих технологічних процесів у рослинництві; модернізація діючих машин і обладнання для переробки та зберігання сільськогосподарської продукції. Значних успіхів досягнуто у дослідженні паливно-економічних і екологічних показників дизелів та дослідженню енергозберігаючих технологій у рослинництві.

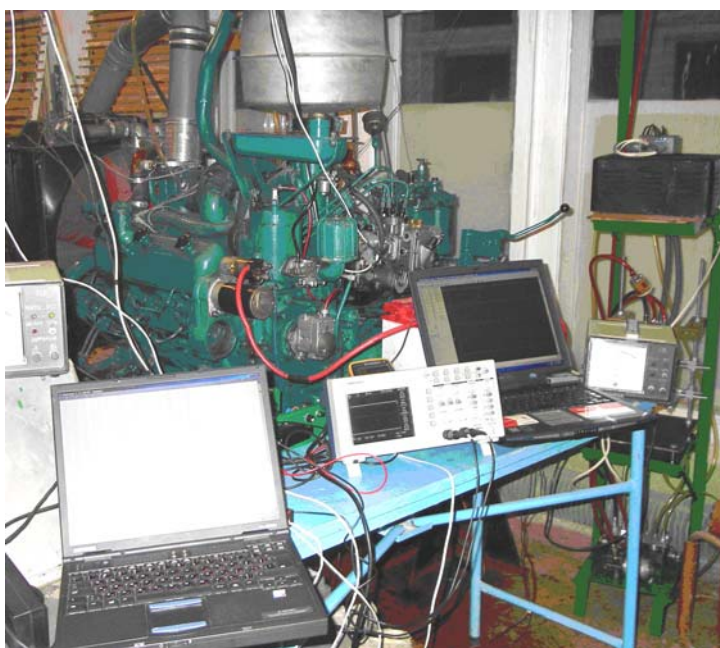
На кафедрі плідно працювала наукова школа, очолювана д.т.н., професором, Заслуженим діячем науки і техніки України Головчуком А.Ф. Під його керівництвом були підготовлені та успішно захищені кандидатські дисертації Хараком Р.М., Левчуком В.І., Назаренком О.О., Івановим О.М., Пушкою О.С.

На кафедрі розроблений універсальний регулятор паливних насосів високого тиску з автоматичним переключенням режимів регулювання. У 2005 р. асистент Харак Р.М. захистив кандидатську дисертацію на тему: «Дослідження універсального регулятора швидкості дизелів колісних тракторів» (керівник – д.т.н., професор Головчук А.Ф.).

Левчук В.І. розробив двоімпульсну систему автоматичного регулювання паливоподачі дизеля по кутовій частоті обертання колінчастого вала та за величиною похибки граничного значення оптичної щільності відпрацьованих газів. У 2008 р. В.І. Левчук по цій темі захистив кандидатську дисертацію.



Дослідження техніко-економічних та енергетичних показників на сівбі просапних культур на полях ПАФ «Подолька» Диканського району Полтавської області



Експериментальні установки по дослідженню паливо-економічних і екологічних показників роботи автотракторних дизелів

На кафедрі виготовлено і випробувано за сприянням ПП «Агроекологія» Шишацького району Полтавської області комбінований ґрунтообробний агрегат для біологічного землеробства КА-4,2 «Агроекологія». Виконавці – доцент П.П. Ярошенко (керівник), к.т.н., доцент В.М. Арендаренко, асистенти М.В. Іванюта, В.В. Лавренко. Отримано патент на винахід агрегату та робочих органів. М.В. Іванюта захистив дисертацію за цією темою.



Комбінований ґрунтообробний агрегат КА-4,2 «Агроекологія»

Під керівництвом доктора технічних наук, професора Дмитрикова В.П. на кафедрі започаткований та успішно розвивається новий напрямок наукової діяльності «Розвиток теорії та практики переробки відпрацьованих технічних джерел струму». Актуальність даного напряму та практична його цінність полягає в наступному. Відпрацьовані джерела струму (акумулятори, батареї) утворюють додаткове напруження у навколишньому природному середовищі. Разом з тим, вони є джерелом цінних компонентів, котрі технічно можливо вилучити із джерел струму і використати в техніці. Для вилучення використовують методи промислової екології, фізико-механічні і хіміко-технологічні принципи переробки. Розроблені модулі, в котрих реалізовані вказані методи для переробки відпрацьованих технічних джерел струму, мають сучасні еколого-економічні показники.

Кафедрою з 2005 по 2015 н.рр. отримано 21 патент на корисну модель України, 9 патентів на винахід України, опубліковано понад 225 наукових статей в різних наукових збірниках.



Співробітники кафедри з керівництвом ПАТ «Галещина, машинобуд» під час проведення круглого столу з науково-практичних питань (зліва на право Дудніков І.А., декан факультету, Новосьол Г.І., головний інженер заводу, Бульбаха Ю.І., директор заводу, Ярошенко П.П., професор кафедри, Арендаренко В.М., завідувач кафедри).

Кафедра працює з різними сільськогосподарськими підприємствами, зокрема: ТОВ «Агрофірма «Добробут» Козельщинського району Полтавської області, ПАТ «Галещина, машзавод», ПП «Подоляка» Диканського району Полтавської області, ВАТ «Камруд-Агро» м. Полтава. З першими двома підприємствами кафедрою укладена угода про створення філій кафедри, де студенти мають можливість проходити виробничу практику, а викладачі впроваджувати свій науковий доробок.

Нині на кафедрі працює 16 викладачів та 4 особи допоміжного персоналу: завідувач кафедри Арендаренко В. М., к.т.н., доцент, професор кафедри; Дмитриков В. П., професор, д.т.н.; Тарасенко В. Б., д.т.н., професор; Ярошенко П. П., к.с.-г.н., доцент, професор кафедри; Запорожець М. І., к.т.н., доцент; Лозовський А. П., професор кафедри, к.т.н., доцент; Харак Р. М., к.т.н., доцент; Левчук В. І., к.т.н., доцент; Фост А. М., к.т.н., доцент; Лихвенко С. П., старший викладач; Лавренко В.В., старший викладач; Кривонос С. М., старший викладач; Серіков О. Ф., старший викладач; Іванюта М. В., к.т.н., старший викладач; Назаренко О. О., к.т.н., старший викладач; Лавренко В.В., старший викладач; Іванов О. М., к.т.н., старший викладач; Самойленко Т. В., навчальний майстер; Гловацький І. В., завідуючий лабораторіями; Литвиненко Ю. Б., старший лаборант; Назаренко В. І., старший лаборант.

Кафедра ремонту машин і технології конструкційних матеріалів

Кафедра РМ і ТКМ організована в серпні 1966 р. (тоді вона називалася «Технологія металів та інших конструкційних матеріалів»). З 1966 до 1971 року кафедру очолював доцент, к.т.н. Петро Іванович Жолтишев, з 1971 до 1988 року – доцент, к.т.н. Олексій Петрович Валусь, з 1988 р. до 2011 року - доцент, к.т.н. Григорій Олександрович Лапенко. З 2011 по даний час кафедру очолює професор Дудніков Анатолій Андрійович.

Першими викладачами і лаборантами кафедри були: Жолтишев П.І., зав. кафедрою, доцент, к.т.н.; Валусь О.П., доцент, к.т.н.; Мірошніченко В.А., старший викладач; Зеленський Ю.О., асистент; Журавльов В.М., зав. лабораторіями; Васькова Т.А., учбовий майстер; Васильченко В.О., старший лаборант.

Першим аспірантом кафедри у 1970 році був Мізін Іван Андрійович.

Кафедра забезпечує викладання таких дисциплін: Матеріалознавство і ТКМ; Матеріалознавство; Взаємозамінність, стандартизація та технічні вимірювання; Технічний сервіс в АПК; Ремонт машин та обладнання; Надійність технологічних систем; Організація робіт підприємств технічного сервісу; Проектування технологічних процесів підприємств технічного сервісу; Технологія ремонту машин; Ремонт машин.

З метою покращення навчального процесу кафедра постійно проводить лабораторні роботи безпосередньо на виробництві; захист звітів з практики проводиться у вигляді конференції безпосередньо на підприємствах із залученням їх передових працівників.

Напрями науково-дослідної роботи забезпечують:

Дудніков Анатолій Андрійович, зав. кафедрою, к.т.н, професор - Розробка технологій відновлення та зміцнення робочих органів сільськогосподарських машин з використанням вібраційних коливань;

Лоєнко Василь Васильович, к.т.н. - Дослідження дії світлодіодного оптичного випромінювання на рослини закритого ґрунту;

Іванкова Олена Володимирівна, к.т.н, доцент - Дослідження впливу пластичного деформування на властивості конструкційних матеріалів та післяремонтного ресурсу відновлених деталей машин;

Горбенко Олександр Вікторович, к.т.н., Келемеш Антон Олександрович, к.т.н. - Розробка технологій відновлення деталей сільськогосподарської техніки.

За матеріалами досліджень кафедри підготовлені та захищені кандидатські дисертації:

Зеленський Ю.О., 1975 рік (науковий керівник, к.т.н. Валусєв О.П.); Мізін І.А., 1977 рік (науковий керівник, к.т.н. Валусєв О.П.); Лапенко Г.О., 1980 рік (науковий керівник, д.т.н. Омельченко О.О.); Іванкова О.В., 1995 рік (науковий керівник, к.т.н. Дудніков А.А.); Ківшик О.П., 1997 рік (науковий керівник, к.т.н. Дудніков А.А.); Лоєнко В.В., 1999 рік (науковий керівник к.т.н. Сакало Л.Г., к.т.н. Шарков Г.О.); Лапенко Т.Г., 2004 рік (науковий керівник, к.т.н. Дудніков А.А.); Біловод О.І., 2009 рік (науковий керівник, к.т.н. Дудніков А.А.); Падалка В.В., 2010 рік (науковий керівник, д.т.н. Бабицький Л.Ф.); Горбенко О.В., 2010 рік (науковий керівник, к.т.н. Дудніков А.А.); Дудник В.В., 2012 рік (науковий консультант, к.т.н. Дудніков А.А.); Канівець О.В., 2012 рік (науковий консультант, к.т.н. Дудніков А.А.); Ляшенко С.В., 2012 рік (науковий керівник, д.т.н. Бабицький Л.Ф.); Келемеш А.О., 2013 р. (науковий консультант, к.т.н. Дудніков А.А.).

Кафедра співпрацює з: ННЦ «ІМЕСГ», м. Київ; ПАТ «Полтавський автоагрегатний завод», м. Полтава; ПАТ «Електромотор», м. Полтава; ТОВ «Новофарм», смт Нові Санжари, ПАТ «Галещина, Машзавод», де студенти 2-го курсу проходять технологічну заводську практику. Також 80 підприємств Полтавської області, які надають робочі місця студентам 4-го курсу ІТФ для проходження виробничої ремонтної практики.

Кафедра має тісний науковий зв'язок з Національним науковим центром «Інститут механізації і електрифікації сільського господарства», Навчально-науковим інститутом енергетики і автоматики; підрозділом базового закладу Національного університету біоресурсів і природокористування, ТОВ «Український науково-дослідний інститут джерел світла», ТОВ «Автомоторна компанія», м. Полтава, Інститутом електрозварювання ім. Є.О. Патона Національної академії наук України.

Філіями кафедри є: ПП «Агроекологія» Шишацького району, ФОП «Шестаков С.В.» Полтавського району, ВАТ «Кошманівське РП» Машівського району, ТОВ «Агротехсервіс» Решетилівського району, ТОВ «Агрофірма» Маяк» Котелевського району, ПАФ «Подолька» Диканського району, СВК «Батьківщина» Котелевського району.



На фото (зліва направо): к.т.н. Горбенко О.В., завідувач лабораторіями – Тесленко Л.І., к.т.н. Келемеш А.О., лаборант Чумак М.В., доцент Бурлака О.А., завідувач кафедрою, професор Дудніков А.А., к.т.н. Лоєнко В.В., доцент Іванкова О.В., доцент Лапенко Г.О., асистент Безгін М.В., майстер виробничого навчання Тур О.В., майстер виробничого навчання Яроха В.І.

Дудніков Анатолій Андрійович – завідувач кафедри ремонту машин і технології конструкційних матеріалів, кандидат технічних наук, професор, головний редактор журналу «Технологічний аудит і резерви виробництва», який включено до провідних наукометричних баз світу (Index, Copernicus, РИНЦ, WorldCat), директорій відкритого доступу та депозитаріїв (Directory of Open Access Journals (DOAJ), DRIVER, Bielefeld Academic Search Engine (BASE), а також наукових бібліотек 17-и країн світу з 4-х континентів; член Національної редакційної колегії «Східно-Європейського журналу передових технологій», «Вібрації в техніці та технологіях»; член редакційної колегії журналу «Вісник Полтавської державної аграрної академії».

Його дослідження та наукові праці присвячені підвищенню надійності сільськогосподарської техніки шляхом відновлення деталей вібраційним методом. Слід відзначити його особливі досягнення із визначення режимів обробки деталей сільськогосподарської техніки методом вібраційного деформування й оптимізації параметрів робочих органів ґрунтообробних машин.

Дудніков А.А. автор понад 280-ти наукових статей у фахових виданнях України та за її межами, в тому числі 12-ти підручників і навчальних посібників, серед яких підручник «Основи стандартизації, допуски, посадки і технічні вимірювання» з грифом Міністерства освіти і науки України використовується як підручник для студентів вищих навчальних закладів, а також підручник

«Проектування технологічних процесів сервісних підприємств» для студентів підготовки ОКР «магістр» і «спеціаліст» очної та заочної форми навчання спеціальності «Механізація сільського господарства» напряму 8.100102: «Процеси, машини та обладнання агропромислових підприємств» – у вищих навчальних закладах III–IV рівнів.

Професор А.А. Дудніков бере активну участь у розробці програм ступеневої освіти та її адаптації до програм провідних університетів розвинутих країн світу, є науковим керівником магістрів та аспірантів. Очолюючи наукову школу «Підвищення довговічності та надійності сільськогосподарської техніки відновленням деталей вібраційним методом», професор А.А. Дудніков підтримує тісні ділові та наукові стосунки зі вченими провідних університетів Польщі, Болгарії, Білорусії, Молдови, Росії.

Кафедра машиновикористання і виробничого навчання

Історія кафедри починається з 1972 року, коли на факультеті механізації сільського господарства була сформована кафедра «Охорона праці та експлуатації машинно-тракторного парку». У складі першого колективу кафедри працювали Аврунев Є.Є., Дзюба В.Н., Зайцев В.П., Кондратюк В.М., Савенко Д.П. Завідуючим кафедри був кандидат технічних наук, доцент Зайцев В.П. Викладачам допомагали в роботі (зав. лабораторіями) Голуб В.І. Борисенко Б.Т., Могилин В.Я., Паламарчук А.С. Освоюючи навчальний процес і розвиваючись, кафедра підтримувала тісний зв'язок із сільськогосподарським виробництвом: очолювала при сівбі та збиранні врожаю студентські загони, розробляла та впроваджувала передові прийоми експлуатації машинно-тракторного парку. Під керівництвом кафедри був розроблений проект машинного двору НДГ «Ювілейний».

У 1989 році шляхом реорганізації факультету була створена нова кафедра, яка з 25 липня 1989 року носила назву «Експлуатації машинно-тракторного парку і виробничого навчання», її очолив доцент Зайцев В.П.. З 1991 року по 2001 рік кафедру очолював кандидат технічних наук, доцент Дзюба Володимир Несторович.

На кафедрі стали працювати кандидати технічних наук, доцент Савенко Дмитро Петрович, асистенти Джура Петро Никифорович, Козлов Володимир Анатолійович, Герасименко Анатолій Васильович. Викладачі кафедри щорічно брали участь у формуванні та керівництві студентськими збиральними загонами, керували розробкою машинного двору і нині постійно надають допомогу в навчанні спеціалістів й рядових працівників господарства, консультують із питань впровадження передових прогресивних технологій вирощування сільськогосподарських культур.

З 1994 року на кафедрі працював член-кореспондент академії інженерних наук України, професор Сакало Л.Г., який почав вести курс основ комп'ютеризації сільськогосподарського виробництва.

У 1995 році кафедра отримала назву «Машиновикористання і виробничого навчання».

3 травня 2001 року кафедру очолював кандидат с.-г. наук Ярошенко Петро Павлович.

3 березня 2003 року завідувачем кафедри став доктор с.-г. наук Дуденко Василь Петрович.



Дзюба Володимир Несторович

Савенко Дмитро Петрович



Ярошенко Петро Павлович

Дуденко Василь Петрович

З 1 березня 2013 року кафедру очолює доцент, кандидат технічних наук Сакало Віктор Миколайович.

Значний внесок в підготовку високоякісних фахівців для сільськогосподарського виробництва зробив доцент, кандидат технічних наук Кіндер Микола Володимирович, який і нині працює на кафедрі. Ще однією яскравою особистістю був доцент, кандидат технічних наук Слинько Олег Павлович, своєю діяльністю він сприяв розширенню матеріальної бази кафедри та значно популяризував навчання на факультеті.

На кафедрі читаються 22 дисципліни, виконуються дипломні проекти освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр», «Спеціаліст» і «Магістр». Ка-

федра має дев'ять приміщень на території факультету механізації, полігон для водіння техніки площею 4,7 га та бокси для зберігання машин площею 840 м² на території с. Бречківка Полтавського району, полігон для водіння техніки з сучасною естакадою на території академії. Усією матеріально-технічною базою кафедри займаються завідувач лабораторіями Сівцов Юрій Володимирович та завідувач навчально-виробничою майстернею Зачепило Сергій Володимирович. Для навчання студентів завжди відкритий комп'ютерний клас кафедри.



Сакало Віктор Миколайович

Студентам надаються широкі можливості виявити свої здібності, беручи участь у роботі гуртків наукової творчості, що очолюють провідні, досвідчені викладачі, кандидати наук Падалка В.В., Ляшенко С.В.



На фото (зліва на право): Сакало В.М., Падалка В.В., Сівцов О.В., Ляшенко С.В.

Кафедра здійснює практичну підготовку студентів: проводить навчання з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «В» та підготовку трактористів-машиністів категорії «А1». Цій роботі присвятив всю свою трудову діяльність Малюга Василь Васильович, також в цьому напрямку працюють досвідчені фахівці Мірошніченко Володимир Миколайович, Мільніченко Микола Олексійович та Сидоренко Михайло Іванович. Також практичною підготовкою студентів займаються майстри виробничого навчання Сипало Сергій Володимирович, Лютий Тарас Григорович, Гончаренко Сергій Васильович, Коваленко Олександр Миколайович та Логвиненко Вадим Васильович.



Трактористи-машиністи на практиці

Значно посилили науково-педагогічний потенціал кафедри доктор с.-г. наук Калініченко Антоніна Володимирівна та кандидат технічних наук Тимошенко Вячеслав Михайлович.

В навчальній та організаційній роботі кафедри приймають активну участь викладачі Сівцов Олександр Володимирович та Дорошенко Сергій Володимирович.

З 2014 року в результаті реорганізації факультету кафедру підсилили провідні фахівці в галузі машиновикористання в тваринництві, автоматизації виробничих процесів та енергоефективності сільськогосподарського виробництва. До складу кафедри увійшли кандидати наук, доценти Велит Ірина Анатоліївна, Калініченко Володимир Миколайович та досвідчений викладач Коломієць Анатолій Петрович. Покращилась і матеріально-технічна база – з цього ж року на кафедрі функціонує, одна з найпотужніших в Україні, лабораторія відновлюваних джерел енергії, яка розширює можливості своєї наукової реалізації, як студентів, так і викладачів. Так на кафедрі працюють молоді вчені Петровський Олександр Миколайович та Загоруйко Анна Андріївна.

У 2014 році на кафедрі прийшов доктор технічних наук Леві Леонід Ісаакович.

В останні роки допомагали в організації навчального процесу та функціонуванні кафедри старші лаборанти Миленька Юлія Юріївна та Кобзиста Інна Леонідівна.



На фото (зліва на право), нижній ряд: Зачепило С.В., Падалка В.В., Загорулько А.А., Велит І.А., Сакало В.М., Кобзиста І.Л., Ляшенко С.В., Калініченко В.М., Сівцов О.В., Мільніченко М.О. Верхній ряд: Лютий Т.Г., Леві Л.І., Петровський О.М., Дорошенко С.В., Коваленко О.М., Тимошенко В.М., Гончаренко С.В., Сидоренко М.І., Логвиненко В.В., Мірошніченко В.М., Кіндер М.В., Сипало С.В., Калініченко А.В., Сівцов Ю.В., Коломієць А.П.

Кафедра надає постійну допомогу сільгосптоваровиробникам усіх форм власності.

За участю кафедри постійно проводяться обласні й районні семінари – наради з питань ефективного землеробства й енергозберігаючих технологічних процесів і технологій, практичної підготовки студентів; здійснюється підвищення кваліфікації інженерно-технічних кадрів Полтавської області.

Кафедра вищої математики, логіки та фізики

Викладання вищої математики та дисциплін математичного циклу в Полтавській державній аграрній академії започатковано у 1954 році, коли до навчальних планів фахової підготовки спеціалістів сільського господарства була введена нова дисципліна – «Основи вищої математики». Її викладання було доручено кафедрі фізики і метеорології, що тоді ж була перейменована у кафедру фізики, вищої математики і метеорології. У першому складі викладачів кафедри працювали: завідувач кафедри, кандидат педагогічних наук Костянтин Федорович Рубін, який очолював кафедру з 1942 по 1976 рік, два викладачі і лаборант. Кафедра брала участь у навчальному процесі на агрономічному і зоотехнічному факультетах.

У наступні роки, у зв'язку з організацією нових факультетів (заочного, економічного, агропедагогічного, загальнонаукового), обсяг навчальної роботи кафедри значно зріс. Кількість співробітників кафедри збільшилася – вже в 1965 році склад кафедри налічував одинадцять осіб: дев'ять науково-педагогічних працівників і два співробітники навчально-допоміжного персоналу. Завідувач кафедри К.Ф. Рубін і старші викладачі М.С. Малінський, Т.В. Омелянюк, А.О. Єзерська забезпечували викладання виключно математичних дисциплін на всіх факультетах інституту.

Згодом агропедагогічний і загальнонауковий факультети були ліквідовані, і в 1966-1967 навчальному році було відкрито новий факультет – факультет механізації сільського господарства. Навчальним планом підготовки інженерів-механіків передбачалося вивчення значної за обсягом дисципліни «Вища математика». На економічному факультеті було виокремлено дисципліну «Теорія ймовірностей і математична статистика» та введено нову дисципліну – «Математичне програмування».

Все це суттєво вплинуло на розвиток кафедри. У тому ж 1966 році у структурі факультету механізації сільського господарства була створена кафедра вищої математики та фізики, яку, як і у попередні роки, очолив доцент К. Ф. Рубін. Разом із ним викладання дисциплін математичного циклу забезпечували старші викладачі А. О. Єзерська, Т. В. Омелянюк та асистенти Б.Ф.Касай, В. М. Поленічкіна.

У 1977 році кафедра вищої математики отримала статус самостійної структурної одиниці. З 1977 по 1988 рік нею керував кандидат фізико-математичних наук, доцент Микола Васильович Пальцун. У цей період основні зусилля кафедри спрямовувалися на забезпечення студентів матеріалами для самостійної роботи у процесі вивчення курсу вищої математики та контролю якості навчання. До складу викладачів кафедри у цей період входили: доценти М.В. Пальцун, К.Ф. Рубін, старші викладачі А. О. Єзерська, Т. В. Омелянюк, Л. М. Шенгерій, В. М. Яворська.

Із 1988 по 1993 рік завідувачем кафедри працював кандидат фізико-математичних наук, доцент В'ячеслав Сергійович Єгоров. Протягом цих років на кафедрі велася значна робота із забезпечення студентів методичними посібниками, виданими українською мовою. Склад кафедри поповнився новими викладачами, серед яких кандидат фізико-математичних наук, доцент В. А. Смірнов, викладач Л. О. Флегантов, асистенти С. В. Дружинін, С. В. Зелюк, Ю.О. Литвиненко, лаборант І. В. Зевако.

Із 1994 по 2004 навчальний роки кафедру очолював кандидат фізико-математичних наук, доцент Михайло Єгорович Зюков. Цей період у житті Полтавської державної аграрної академії характеризується значним зростанням кількості студентів, що й зумовило збільшення кількісного складу кафедри. Протягом зазначеного періоду членами кафедри стали старші викладачі О. М. Раздуй, О. М. Тютюнник, асистенти М. І. Волчкова, І. М. Горда, О. О. Залимайко, О. М. Омелян, Н. М. Шиян, І. С. Негребецький, Ю. І. Овсієнко, П. М. Панченко.



*Флегантов
Леонід Олексійович*



*Завідувач кафедри вищої математики,
логіки та фізики
Шенгерій Людмила Миколаївна, доктор
філософських наук, професор.*



Колишній склад кафедри

Протягом 2004-2010 навчальних років кафедру очолював кандидат фізико-математичних наук, доцент Леонід Олексійович Флегантов. На кафедрі активізувалася робота з впровадження кредитно-модульної системи організації навчання під час вивчення математичних дисциплін.

З вересня 2010 року кафедру очолює доктор філософських наук, професор Шенгерій Людмила Миколаївна.

З 1 вересня 2010 року кафедрою викладається дисципліна «Логіка».



Кафедра вищої математики, логіки та фізики:

зліва направо старший викладач Рижкова Т.Ю., старший викладач Негребецький І.С., доцент Гора І.М., старший лаборант Зевако І.В., доцент Антоненко А.В., завідувач кафедри, професор Шенгерій Л.М., декан інженерно-технологічного факультету, професор Дудніков І.А., доцент Овсієнко Ю.І., лаборант Букаткіна Ю.М., доцент Флегантов Л.О.

З 22 вересня 2011 року змінено назву кафедри на «Кафедра вищої математики і логіки» (Наказ № 1-175 від 22.09.2011 р.). З 1 вересня 2014 року змінено назву кафедри на «Кафедра вищої математики, логіки та фізики» (Наказ №120 від 03.06.2014 р.)

Кафедра загальнотехнічних дисциплін

Кафедра загальнотехнічних дисциплін (ЗТД) організована у 1967 році, шляхом виокремлення із кафедри технології металів, – єдиної на той час на факультеті.

Кафедра нагороджена Почесною грамотою виконавчого комітету Полтавської міської ради та подяками установ і організацій за надані наукові послуги.

У складі кафедри працює заслужений працівник народної освіти України, Відмінник освіти, Лауреат двох галузевих академічних премій, академік академії будівництва України та міжнародної академії комп'ютерних наук та систем Горик О.В., а також академік Академії інженерних наук України, Міжнародної академії аграрної освіти, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки Смердов А.А.

У свій час завідувачами кафедри, що пропрацювали на цій посаді понад сім років були:



*Кандидат технічних наук,
доцент І.А. Мізін
(1974-1980, 1989-2000)*



*Кандидат технічних наук,
доцент А.А. Ландар
(2000-2007)*



*Доктор технічних наук,
професор О.В. Горик
(2007-теперішній час)*

Першим завідувачем кафедри з 1967 року по 1970 рік був доцент Л.Г. Сакало, який читав курс дисципліни «Опір матеріалів» і був палким прихильником наукових досліджень із проблем автоматизації та механізації процесів сільськогосподарського виробництва.

У 1970 році завідувачем кафедри став доцент О.І. Карпов, який прибув зі Ставропольського сільськогосподарського інституту. Викладав на кафедрі дисципліну «Гідравліка та сільськогосподарське водопостачання».

У 1971 році кафедра переміщується у новий корпус факультету механізації сільського господарства. У цей час активно велися роботи по облаштуванню нового корпусу, обладнувалися аудиторії та лабораторії.

У 1973 році завідувачем кафедри стає доцент О.Г. Любимов.

Через рік відбулося розділення кафедри на кафедру загальнотехнічних дисциплін та кафедру механізації тваринницьких ферм. Новостворену кафедру ЗТД очолює доцент І.А. Мізін, який пропрацював на цій посаді із 1974 по 1980 рік.

У зв'язку з переведенням І.А. Мізіна на посаду декана підготовчого факультету для іноземних громадян, наступним завідувачем кафедри у 1980 році стає доцент Г.Ф. Скоробогатий.

З 1981 по 1987 рік кафедру очолював, доцент В.Д. Переверзєв, спеціаліст з опору матеріалів, а з 1987 по 1988 рік – доцент О.Г. Кулик.

З 1989 року до керівництва кафедрою повертається доцент, к.т.н. І.А. Мізін, який виконував обов'язки завідувача до 2000 року.

Починаючи з 2000 року, завідувачем кафедри працює доцент, к.т.н. А.А. Ландар, який активно сприяв впровадженню у навчальний процес комп'ютерної техніки і був розробником дисципліни «Комп'ютерна графіка» і тривалий час викладав «Механіку матеріалів і конструкцій».

З 2007 р. і по теперішній час кафедру очолює доктор технічних наук, професор О.В. Горик, фахівець з механіки деформівного твердого тіла, який тривалий час очолював кафедру «Опору матеріалів і будівельної механіки» у Полтавському будівельному інституті, нині ПНТУ ім. Ю. Кондратюка.

На сьогоднішній день (2014 р.) у складі кафедри працюють 10 викладачів та 3 працівники допоміжного персоналу (див. фото). Серед викладачів 9 мають наукові ступені: 2 доктори наук, 7 кандидатів наук, 8 викладачів мають вчені звання: 2 професора, 5 доцентів.



Перший ряд: Косинський Сергій Михайлович, завідуючий лабораторії; к.т.н., Канівець Олександр Васильович, доцент кафедри, заступник декана інженерно-технологічного факультету; Замурей Валентина Вікторівна, старший лаборант; д.т.н., професор Смердов Андрій Андрійович; д.т.н., професор Горик Олексій Володимирович, завідувач кафедри; к.т.н., доцент Біловод Олександра Іванівна; Брикун Олександр Миколайович, асистент; к.т.н., доцент Бовсуновський Василь Миколайович.

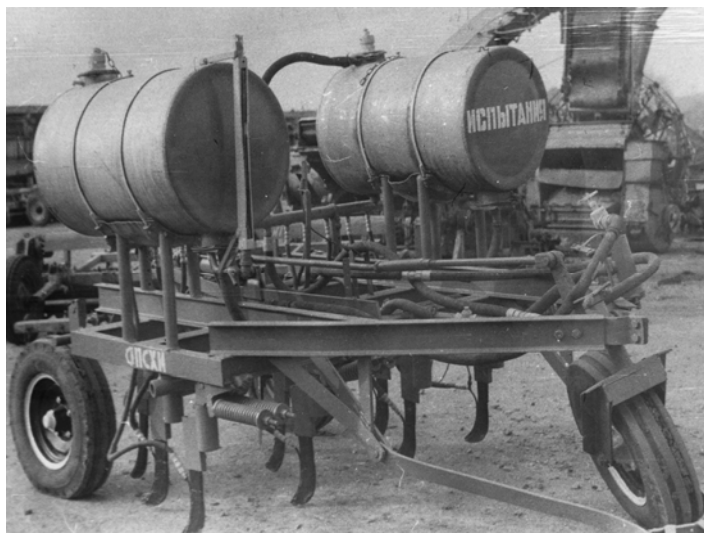
Другий ряд: Щербак Володимир Васильович, оператор комп'ютерного класу; к.т.н., доцент Яхін Сергій Валерійович; к.т.н., доцент Дудніков Ігор Анатолійович, професор кафедри, декан інженерно-технологічного факультету; к.т.н. Ковальчук Станіслав Богданович, старший викладач; Левченко Костянтин Ілліч, лаборант; к.т.н., доцент Ландар Анатолій Антонович.

У 2014 році на кафедрі ЗТД після реорганізації були передані дисципліни: гідропривід сільськогосподарської техніки; електрообладнання і засоби автоматизації; електротехніка та електроніка; радіобіологія; енергопостачання в АПК; філософія техніки; теорія та технологія наукових досліджень. А також перейшли працювати д.т.н., проф. Смердов А.А., к.т.н., доц. Бовсуновський В.М. та асистент Брикун О.М.

Кафедра загальнотехнічних дисциплін є структурним підрозділом Інженерно-технологічного факультету і забезпечує викладання дисциплін природничо-наукової (фундаментальної), а також дисциплін професійної та практичної підготовки: механіка матеріалів та конструкцій, технічна механіка, комп'ютерна графіка, теоретична механіка, підйомно-транспортні машини, основи будівельної справи, механіко-технологічні властивості сільськогосподарських матеріалів, нарисна геометрія, нарисна геометрія та комп'ютерна графіка, деталі машин, гідравліка і водопостачання, гідропривід сільськогосподарської техніки, електрообладнання і засоби автоматизації, електротехніка та електроніка, радіобіологія, енергопостачання в АПК, філософія техніки, теорія та технологія наукових досліджень.

Кафедра делегувала в різні часи на керівні посади своїх співробітників: доцента І.А. Мізіна на посаду декана підготовчого факультету для іноземних громадян (1980), доцента І.А. Дуднікова на посаду декана інженерно-технологічного факультету (2011) та доцента О.В. Канівця на посаду заступника декана інженерно-технологічного факультету (2013).

На кафедрі постійно велися наукові дослідження, створювалися нові лабораторії, удосконалювався навчальний процес та запроваджувалися новітні технології навчання. Основними напрямками наукових досліджень у свій час були і є:



Пристрій для внесення РДК

– розробка і впровадження у виробництво радіохвильових датчиків автоматизованих систем для відокремлення коренебульбоплодів та грудок землі (доценти Л.Г. Сакало, В.П. Фень, І.А. Мізін, В.К. Калаптуровський, О.Г. Кулик, П.І. Світомна), 1968-1980рр.;

– розробка та дослідження віброущільнювача-пустотоутворювача залізобетонних виробів промислового та сільськогосподарського призначень (доценти

Г.Ф. Скоробагатий, І.А. Мізін та асистенти А.І. Пилипенко, А.В. Соколов, А.М. Грушенко), 1979-1981рр. Результати були впроваджені на ЗБВ-7;

- скарифікація насіння з твердими оболонками (доценти Л.І. Кайшева та А.К. Клигуненко), 1978-1990рр.;
- вдосконалення робочих органів ґрунтообробних машин-плоскорізів (доцент О.Г. Кулик), 1986-1989 рр.;
- розробка засобів для збирання гарбузів (доцент В.Д. Переверзєв), 1987-1989 рр.;
- розробка технології та засобів для локального внесення РКД під час підживлення багаторічних трав (автори – доцент І.А. Мізін та ст. викладач М.І. Хейло. Пристрій для внесення РКД на ВДНГ УСССР у 1989 році нагороджений срібною медаллю ВДНГ);
- проблеми міцності біологічних об'єктів та використання сучасної електронної техніки для підвищення ефективності аграрного виробництва (доцент А.А. Ландар);
- розробка теорії та методів дослідження механіки деформування брусів композитної структури в умовах обмеженого деформування (№ д/р 0113U004988) та визначення параметрів процесу дробеструменевого очищення на основі моделювання ударної взаємодії пружно-пластичних тіл (№ д/р 0113U004987) (професор О.В. Горик, асистент С.Б. Ковальчук, доценти С.В. Яхін, А.А. Ландар);
- біотехнічні прилади та системи у сільському господарстві (професор А.А. Смердов);
- дослідження та розробка методів відновлення спрацьованих деталей сільськогосподарських машин вібраційним деформуванням (доценти І.А. Дудніков, О.І. Біловод, О.В. Канівець).

На кафедрі ЗТД підготували та захистили кандидатські дисертації І.А. Мізін, В.П. Фень, О.Г. Кулик, В.Г. Луговська, В.М. Арендаренко, О.І. Біловод, О.В. Канівець, С.Б. Ковальчук. В частини з них науковими керівниками були безпосередньо викладачі кафедри, а саме: В.Г. Луговська (1988) – керівник к.т.н., доцент Л.Г. Сакало; О.В. Канівець (2013 р.) – керівник к.т.н., доцент, професор кафедри І.А. Дудніков; С.Б. Ковальчук (2014 р.) – керівник д.т.н., професор О.В. Горик.

На кафедрі діють наукові школи: Заслуженого працівника народної освіти України, доктора технічних наук, професора О.В. Горика, напрямами наукової діяльності якої є: «Створення новітніх композитних матеріалів на основі розробки неklasичних моделей їх розрахунку для техніки та засобів механізації агропромислового комплексу» та «Моделювання процесів і оптимізація технологічних параметрів дробеструменевого очищення поверхонь елементів інженерних конструкцій»; доктора технічних наук, професора А.А. Смердова, напрямом наукової діяльності якої є «Розробка та впровадження біотехнічних систем та відновлювальних джерел енергії в практику сільського господарства».

Під керівництвом к.т.н., доцента І.А. Дуднікова, професора кафедри, захистили кандидатські дисертації два здобувачі (2012, 2013 рр.)

За останнє десятиріччя кафедра є співорганізатором міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Стан сучасної будівельної науки» та

організатором декількох виїзних сесій Наукової ради відділення механіки НАН України під керівництвом відомого вченого академіка Лебедева Анатолія Олексійовича (фото).

Сесії присвячувались проблемам міцності та довговічності машин і механізмів агропромислового комплексу. Заслуховувались доповіді та відпрацьовувались рекомендації з перспектив розвитку наукових досліджень та їх практичного втілення в інноваційні технології машинобудування для агропромислового комплексу та суміжних галузей.



*Загальний вигляд стадіону
«Ворскла»*

Членами кафедри постійно надаються наукові та конструкторські послуги виробникам. Результати наукової роботи членів кафедри знайшли практичне впровадження під час виконання ряду складних науково-технічних завдань, що виконувались у межах договірних робіт. Серед них, комплексне науково-практичне дослідження ресурсу несучої здатності трибунної споруди стадіону «Ворскла» ім. О. Бутовського у м. Полтава

(фото) та натурне дослідження жорсткості ригелів трибун стадіону у рамках підготовки до проведення матчів на Суперкубок України з футболу між командами «Динамо» Київ та «Шахтар» Донецьк у 2008 та 2011 роках.

За сумлінну працю, високий професіоналізм, належну науково-експериментальну підготовку стадіону колектив виконавців під керівництвом професора Горика О.В. у складі доцентів Ландаря А.А., Яхіна С.В., Ковальчука С.Б. кафедра у 2008 році нагороджена грамотою виконавчого комітету Полтавської міської ради.



Млин здоров'я, м. Миргород

Заслуговує на увагу робота щодо науково-технічного обґрунтування та забезпечення проекту благоустрою курорту «Миргород» оригінальної споруди – «Млин здоров'я» (2011 р.), яка стала візитівкою міста (див. фото). Автори О.В. Горик, І.А. Мізін, С.Б. Ковальчук, Г.О. Лапенко і колектив кафедри отримали офіційну подяку від замовника за науковий супровід проекту.

За результатами науково-дослідної та викладацької роботи викладачами кафедри видані дві монографії, три підручники та десять навчальних посібників. Протягом останніх років кафедрою видано більше ста методичних вказівок, настанов та рекомендацій.

Кафедра у повній мірі забезпечена методичним, аудиторним та лабораторним фондом. Створюється під керівництвом д.т.н., професора А.А. Смердова нова лабораторія «Біотехнічні системи».



Сесія Наукової ради НАНУ (2008 р.):

*д.т.н. Зінківський А.П., секретар ради, д.с-г.н. Писаренко В.М.,
Андрієнко В.В., заступник голови ОДА, д.т.н.,
академік Лебедєв А.О. голова наукової ради,
д.т.н. Горик О.В., зав. каф. ЗТД, член ради*

Кафедрі належать два комп'ютерних класи, стабільне функціонування яких забезпечується професійною роботою оператора В.В. Щербака. Навчально-наукові лабораторії і аудиторний фонд, дякуючи зав. лабораторії С.М. Косинському і його команді ст. лаборанту В.В. Замурей та лаборанту К.І. Левченко повністю відповідають стандартам освіти і науки.

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ТВАРИННИЦТВА ТА ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Згідно з рішенням вченої ради Полтавської державної аграрної академії, протокол № 4 від 01.12.2011 та наказом ректора ПДАА № 1-230 від 7 грудня 2011 року, було створено Навчально-науковий інститут Тваринництва та ветеринарної медицини. Запроваджена галузева інтеграція забезпечує оптимізацію роботи по підготовці фахівців, організації та проведення науково-дослідної та інформаційно-консультаційної діяльності, розроблення та впровадження інноваційних технологій для потреб агропромислового комплексу України.

Головними завданнями навчально-наукового інституту тваринництва та ветеринарної медицини є:

- провадження освітньої діяльності за ліцензованими і акредитованими напрямами підготовки та спеціальностями, що включає навчально-методичний, науковий, виховний та культурний напрями;

- забезпечення набуття студентами знань у галузі тваринництва та переробної промисловості, підготовки їх до професійної діяльності інженерів-технологів з виробництва та переробки продукції тваринництва та лікарів ветеринарної медицини;

- формування у молоді активної громадянської позиції, виховання патріотизму, власної гідності, готовності до трудової діяльності, почуття відповідальності за свою долю, долю суспільства, держави, людства;

- підготовка молоді до самостійної професійної, наукової, викладацької виробничої технологічної та адміністративної діяльності;

- проведення профорієнтаційної роботи та підготовка абітурієнтів до вступу та навчання в Академії;

- вивчення попиту ринку праці на фахівців зі спеціальностей, з яких ведеться підготовка та сприяння працевлаштуванню випускників;

- участь в інформаційно-консультативній, організаційній, виробничій та просвітницькій діяльності Академії.

Основними структурними підрозділами Інституту є: факультети «Технології виробництва та переробки продукції тваринництва» та «Ветеринарної медицини»; випускаючі кафедри: «Технології виробництва продукції тваринництва», «Хірургії та акушерства», «Патологічної анатомії та інфекційної патології» та інші кафедри; навчально-наукові та проблемні науково-дослідні лабораторії; інші підрозділи.

На факультетах Інституту, проводиться підготовка здобувачів вищої освіти за спеціальностями «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» та «Ветеринарна медицина».

Очолює ННІ Тваринництва та ветеринарної медицини директор, який обирається вченою радою Академії терміном на 5 років з урахуванням пропозицій. Також до складу директорату входять заступники директора, декани, заступники деканів, голови науково-методичних рад, завідувачі кафедр, секретар. На даний час директор Навчально-наукового інституту – доктор сільськогосподарських наук, професор А.А. Поліщук.

ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

Факультет засновано у 1927 році. З того часу він, відповідно до вимог виробництва, декілька разів змінював спеціалізацію підготовки фахівців.

Першим його фундатором слід вважати професора С.М. Рекала, деканами у різні роки були доценти: П.Н. Ванцак, К.П. Ковальов, Є.С. Колодяжний, Д.В. Терещенко, А.Г. Баранов, Т.К. Старов, С.М. Пономарьов, В.О. Мірошніков.

Особливо вагомий внесок в організацію навчально-виховного процесу доклав Тендітник Володимир Сергійович, який очолював професорсько-викладацький склад факультету з 1972 по 1999 роки.



Тендітник Володимир Сергійович

В 2002 році деканом факультету призначено доктора сільськогосподарських наук Поліщука Анатолія Анатолійовича.

За роки існування факультету підготовлено багатотисячну плеяду фахівців.

У різні роки на факультеті працювали такі відомі вчені, як засновник наукового свинарства в Україні, професор О.П. Бондаренко; всесвітньовідомий фахівець з удосконалення симентальської породи великої рогатої худоби, академік ВАСГНІЛ М.Д.Потьомкін; академік НАН України та Української Академії сільськогосподарських наук, Заслужений діяч науки України, Герой Соціалістичної праці О.В.Квасницький; Заслужений діяч науки України професор Б.Г. Ливитський; професори Д.П. Поручиков, Є.Ф. Лисицький, В.І. Іванов, В.Я. Кронштадт, Т.Д. Потапов, Ф.Д. Рубін та інші.

Окремі випускники зробили вагомий внесок у розвиток вітчизняного тваринництва та підвищення його продуктивності. Це професори Ф.К. Почерняєв та М.А. Коваленко, академік УААН В.Ф. Коваленко.

Значний внесок у розвиток скотарства Полтавської області внесли доценти: С.Д. Кузьменко, Ю.Д. Коротун, О.О. Плахотнік, А.К. Кривохижа, В.С. Тендітнік, М.М. Рибалка, В.Ф. Вацький.

Викладачами кафедри технології виробництва продукції тваринництва, професором В.М.Нагаєвичем, доцентами Н.Д.Голуб, В.Є.Усачовою разом зі спеціалістами учгоспу «Ювілейний» проведена робота з покращання репродуктивних, відгодівельних та м'ясних якостей великої білої породи свиней.

Багато сил і енергії для розвитку на факультеті самотутньої художньої самодіяльності та наукової творчості студентів доклав Г.М. Левін. Він – організатор орнітопарку і навчальної ферми на території академії.

Навчально-методичну, наукову та виховну роботу на кафедрах факультету в різні роки вели і ведуть професори і доктори наук: В.П. Рибалко, М.Д. Березовський, І.С. Трончук, М.А. Якименко, В.П. Бердник, Л.М. Шенгерій, Т.О. Шаравара, А.А. Поліщук; В.М. Нагаєвич; доценти і кандидати наук – В.С. Тендітнік, Н.Д. Голуб, С.О. Ульяновко, О.Г. Близниченко, М.М. Рибалка, В.Ф. Вацький, Т.П. Булавкіна, В.Г. Слинько, О.І. Кравченко, О.О. Васильєва, О.М. Бондаренко, Г.М. Ножечкіна, В.Є. Усачова, О.І. Мироненко, А.В. Коробка, Н.В. Чижанська, Т.М. Рак, Л.М. Кузьменко, В.М. Юхно та інші.



*Декан факультету, доктор
сільськогосподарських наук,
професор А.А. Поліщук*

Поліщук Анатолій Анатолійович у 1975 році закінчив Полтавський сільськогосподарський інститут і отримав кваліфікацію вченого-зоотехніка. Із 1979 по 1999 рік працював у науково-дослідному інституті свинарства Української академії аграрних наук, де пройшов шлях від молодшого наукового співробітника до завідувача відділу.

У 1983 році захистив кандидатську дисертацію на тему «Склад та поживність комбікормів при високоінтенсивній відгодівлі свиней» і отримав науковий ступень кандидата сільськогосподарських наук. У 1998 році захистив докторську дисертацію на тему: «Наукове обґрунтування використання малокомпонентних комбікормів при вирощуванні свиней на м'ясо», отримавши науковий ступень доктора сільськогосподарських наук.

Із 1999 року працює в Полтавській державній аграрній академії, спочатку професором кафедри, а з 2000 року – деканом зооінженерного факультету (із 2004 року – факультету технології виробництва і переробки продукції тва-

ринництва). У 2005 році отримав вчене звання професора. Має патенти і понад 100 наукових і навчально-методичних праць.



Склад деканату ТВППТ

Зміна виробничої ситуації в сучасній Україні висунула нові вимоги щодо формування спеціалістів, викликавши потребу підготовки не лише фахівця з виробництва продукції тваринництва, але й з її переробки. Тому в 2003 році рішенням Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2003 року було змінено спеціальність і статус факультету на технологію виробництва та переробки продукції тваринництва з підготовкою фахівців, які одержують кваліфікацію бакалавр-технолог, спеціаліст-інженер-технолог і магістр-дослідник із виробництва і переробки продукції тваринництва.

Концепція підготовки фахівців зі спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» наведена у таблиці.

До складу факультету входять чотири профільні кафедри: технології виробництва продукції тваринництва; технології переробки продукції тваринництва; годівлі та зоогієни сільськогосподарських тварин; розведення та генетики сільськогосподарських тварин; українознавства, на яких працюють висококваліфіковані викладачі.

Кафедра технології виробництва продукції тваринництва і кафедра переробки продукції тваринництва – випускні.

Сьогодні на п'яти курсах факультету навчається близько 1000 студентів. На факультеті є все необхідне для того, щоб оволодіти глибокими знаннями з біотехнології, генетики, селекційно-племінної роботи, годівлі та переробки продукції тваринництва.

Приділяється значна увага гармонійному розвитку особистості студента. Так, традиційними стали олімпіади з фахових дисциплін, огляди художньої самодіяльності, святкування визначних подій з історії Української держави, славетного міста Полтави і Полтавщини, академії, спортивні змагання.

Здобувши кваліфікацію інженера-технолога з виробництва та переробки продукції тваринництва, спеціаліст має широкі можливості працевлаштування: на сільськогосподарських підприємствах із виробництва продукції тваринництва, птахофабриках, комбикормових заводах, підприємствах із переробки молока і м'яса тощо.

Набуті теоретичні знання студенти мають можливість практично закріплювати під час перебування на навчальній та виробничих практиках у кращих господарствах по виробництву продукції тваринництва і переробних підприємствах (молокозаводах, сирзаводах, м'ясокомбінатах).

Вчені факультету працюють над вирішенням різних наукових проблем: як з виробництва продукції тваринництва, так і її переробки.

На трьох кафедрах факультету функціонує аспірантура за спеціальностями: розведення і селекція, годівля тварин, технологія виробництва продуктів тваринництва, технологія переробки продукції тваринництва.

Студенти мають можливість залучатися до дослідницької роботи, проводити наукові дослідження в гуртках студентського наукового товариства. Результати власних наукових досліджень молоді науковці доповідають на конференціях, публікують у журналах і збірниках, використовують для написання дипломних робіт і проектів.

У зв'язку з тим, що у 2004 році відбулися суттєві зміни в якісній підготовці фахівців (спеціальність «Зооінженерія» була змінена на «Технології виробництва і переробки продукції тваринництва»), контингент студентів зріс, а його якісний склад поліпшився. Так, якщо у 2003 році на перший курс було зараховано 88 осіб, то у 2004 році – 110. Медалістів шкіл у 2003 році серед першокурсників не було, а в 2007 році їх уже нараховувалося тридцять три особи.

Навчально-методичну роботу здійснюють п'ять кафедр, на яких працює 42 викладачі, у тому числі чотири професори, доктори наук і 26 доцентів, кандидатів наук.

Основними напрямками досліджень є: порівняльне породовипробування свиней; годівля сільськогосподарських тварин і технологія кормів; удосконалення породних і продуктивних якостей свиней; удосконалення технології виробництва молока, яловичини та свинини.

За останні роки впроваджено у виробництво: новий молочний голштинізований тип великої рогатої худоби чорнорябої і червонорябої породи при плідному співробітництві з ВАТ «Полтаваплемсервіс»; використання сої різних методів обробки в раціонах свиней різних виробничих груп; нові заводські лінії, родини і типи свиней у племінних господарствах України; удо-

сконалення технології виробництва молока у господарствах різних форм власності.

У навчально-виховному процесі та науковій роботі викладачів і студентів використовується вісім лекційних аудиторій і сім – для проведення лабораторно-практичних занять. Загальна площа навчальних приміщень – 2167 м². Крім того, використовуються навчальні площі ще чотирьох кафедр факультету ветеринарної медицини, 15 кафедр інших факультетів, філій кафедр (Інститут свинарства УААН, ВАТ «Полтаваплемсервіс»).

Обличчям факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва є його кафедри.

Кафедра технології виробництва продукції тваринництва ім. проф. О. П. Бондаренка

Кафедра, як структурний підрозділ факультету технології виробництва та переробки продукції тваринництва, була організована ще у 1920 році. За роки свого існування кафедра зазнавала неодноразових змін та назв: кафедра свинарства (1930 – 1931 рр.), кафедра спеціальної зоотехнії (1932 – 1973 рр.), кафедра промислового свинарства та дрібного тваринництва (1973 – 1996 рр.), кафедра спеціального тваринництва (1996 – 2003 рр.), а з 2003 р. – кафедра технології виробництва продукції тваринництва ім. проф. О.П. Бондаренка. У різні часи завідувачами кафедри працювали: Прімо М.Я., Колодяжний В.Є., Ванцак П.Н., Ружевський А.Б., Баранов А.Г., Мішарев О.В., Пономарьов С. М., Трусов Б.А., Балашов М.Т., Ноздрін М.Т., Голуб Н.Д., Рибалко В.П. (за сумісництвом), а із 2003 р. і по теперішній час – Нагаєвич В.М., кандидат сільськогосподарських наук, професор.

Вагомий вклад у розвиток вітчизняного свинарства вніс проф. О.П. Бондаренко, який працював першим професором кафедри в період її формування. Він є автором першого підручника зі свинарства, альбому «Породи свиней» та багато інших методичних порад та рекомендацій. Під його методичним керівництвом створена миргородська порода свиней.

Усі його наукові надбання мають велике значення і по сьогоднішній час. Значний вклад у розвиток свинарства внесли професори Балашов М.Т., Ноздрін М.Т., Рибалко В.П.; доценти Трусов Б.А., Пономарьов С.М., Голуб Н.Д.

Доктор сільськогосподарських наук, професор Ноздрін М.Т. (1935–2007 рр.) за роки науково-педагогічної діяльності на посаді професора, завідувача кафедри опублікував біля 200 наукових праць, у тому числі підручників, навчальних посібників із питань годівлі та вирощування свиней.

Академік НААН України В.П. Рибалко, який працював на кафедрі з 2001 р., вніс вагомий вклад у підготовку наукових кадрів. Під його керівництвом захищено 29 кандидатських та 6 докторських дисертацій. Він є автором нових м'ясних генотипів свиней в Україні, автором більше 400 ста-

тей, підручників, навчальних посібників, монографій та методичних рекомендацій у галузі свинарства.

За роки роботи на кафедрі доцент Голуб Н.Д. виконувала значний обсяг наукової роботи. Під її керівництвом розроблено понад 10 селекційно-племінних планів великої білої породи, вона є автором заводських ліній, внутріпородного типу свиней у великій білій породі (УВБ-2), які зареєстровані як нові селекційні досягнення.

У 2012 – 2014 рр. на кафедрі працював (за сумісництвом) доктор сільськогосподарських наук, професор Волощук В.М., який започаткував нову навчальну дисципліну «Інноваційні технології у тваринництві», він є автором монографій «Біологія свиней», «Теоретичне обґрунтування і створення конкурентоспроможних технологій виробництва свинини».

Із 2003 року по даний час кафедрою завідує професор В. М. Нагаєвич. Під його керівництвом підготовлено і захищено три дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук.



*Завідуючий кафедрою технології
виробництва продукції тваринництва
ім. проф. О.П. Бондаренка кандидат
сільськогосподарських наук,
професор В.М. Нагаєвич*

В.М. Нагаєвич у 1976 р. закінчив зоотехнічний факультет Полтавського сільськогосподарського факультету. Працював головним зоотехніком господарства, асистентом, старшим викладачем, доцентом, проректором з навчальної роботи, першим проректором ПДАА. Підготував трьох кандидатів наук, має понад 100 наукових статей, співавтор підручника з технології виробництва свинини та інших навчальних посібників. Підготував три кандидати сільськогосподарських наук зі спеціальності: 06.02.01 – розведення та селекція тварин. Вивчає питання розвитку та становлення генофонду свиней в Україні.

Відмінник аграрної освіти, нагороджений трудовою відзнакою «Знак Пошани» Міністерства аграрної політики та продовольства України.

Плідно і старанно працювали і продовжують працювати доценти Г.М. Левін, Г.О. Махачова, О.О. Плахотник, Д.В. Ломако, В.Г. Слинко, О.М.Бондаренко, В.Є. Усачова, Є.В. Чухліб, О.Г. Мороз, старший викладач В.І. Березницький, а також старший лаборант Л. Лещенко та лаборант О. Кузенко.

У 2010 р. кафедру нагороджено Дипломом за 3-тє місце у конкурсі на кращу випускову кафедру серед вищих навчальних закладів Міністерства

аграрної політики України за напрямом підготовки фахівців 6.090102 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва».

Кафедра має хорошу матеріально-технічну базу: аудиторний фонд площею 379,61 м², для практичного навчання використовується «Навчальна лабораторія сучасного технологічного обладнання для ефективного свинарства», експериментальна база Інституту свинарства та АПВ НААН, віварій факультету.



Колектив кафедри

Доценти кафедри Усачова В.Є., Бондаренко О.М. активно співпрацюють із дорадчою службою академії та Департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації.

Основне завдання кафедри – організувати підготовку спеціалістів-технологів з технології виробництва і переробки молока та м'яса.

Кафедра годівлі та зоогієни

Історія кафедри годівлі та зоогієни сільськогосподарських тварин, як окремий підрозділ факультету, розпочалася порівняно не так давно.

Дисципліна «Годівля сільськогосподарських тварин» до 1987 р. викладалась на кафедрі загального тваринництва. В 1987 р. була створена кафедра годівлі, анатомії та фізіології (завідувач кафедри, професор І.С. Трончук). З 1992 р. у зв'язку з відкриттям факультету ветеринарної медицини ця дисципліна знову була переведена на кафедру загального тваринництва. У вересні 2002 р. було організовано кафедру годівлі та зоогієни.

Дисципліну «Годівля» до 1941 року викладали такі відомі вчені, як засновник наукового свинарства в Україні, перший директор Полтавського

науково-дослідного інституту свинарства, професор О.П. Бондаренко, Заслужений діяч науки, професор Б.Г. Левитський.

Так, О.П. Бондаренко в 1928-1930 рр. організував беконну фабрику, яка успішно експортувала високоякісний бекон у західноєвропейські країни; Б.Г. Левитський розробив способи дріжджування кормів для свиней, які були широко впроваджені в товарному свинарстві країни. Пізніше на їх основі було розроблено і впроваджено в промисловість виробництво сухих кормових дріжджів із використанням малопоживних відходів сільськогосподарського виробництва, а також кормової патоки.

У різні роки, після 1950 року, на кафедрі плідно працювали доценти: П.Н. Ванцак, М.С. Телешев, В.В. Сосєдко, І.Г. Левченко, А.П. Лапенко, М.В. Квашка.

Забезпечуючи на високому рівні навчальний процес, викладачі надавали допомогу тваринницькій галузі по створенню раціонів повноцінної годівлі великої рогатої худоби, свиней та птиці. Розроблено і рекомендовано виробництву метод прогнозування рентабельності виробництва тваринницької продукції та метод визначення поживності комбикормів за їх хімічним складом. Значний вклад у формування висококваліфікованих фахівців у свій час внесли доктори наук, професор Г.В. Черкасова, К.П. Чепуров, І.С. Трончук, М.Т. Ноздрін; доценти Г.О. Махачова, Т.Н. Старов, І.С. Лебединський, Л.М. Данилко, Б.Є. Фесина.

Викладанням вищезгаданих дисциплін кафедра забезпечує підготовку кваліфікованих бакалаврів, спеціалістів і магістрів із технології виробництва і переробки продукції тваринництва.

Нині на кафедрі працюють: завідувач кафедри – доктор сільськогосподарських наук, професор Поліщук А.А. та викладачі: доценти – кандидати сільськогосподарських наук Ульянов С.О., Булавкіна Т. П., кандидати с.-г. наук Матюха В.В., Рак Т.М., Чижанська Н.В., Коробка А.В., Мироненко О.І.

Навчальний процес технічно забезпечують старший лаборант Курман М.Й. і лаборант Матюха В.В.

У навчальній роботі висвітлюються досягнення науково-технічного прогресу в галузі і передовий досвід кращих вітчизняних та зарубіжних господарств.

Кафедра здійснює керівництво навчальними і виробничими практиками, підготовкою дипломних робіт бакалаврами, спеціалістами, магістрами стаціонарної та заочної форм навчання.

Викладачі кафедри беруть активну участь у науковій роботі академії з напрямку годівля сільськогосподарських тварин та технологія кормів.

Тематика наукової роботи кафедри передбачає розробку сучасної технології годівлі великої рогатої худоби, свиней та птиці.

На кафедрі проводиться підготовка наукових кадрів, працюють студентські наукові гуртки з годівлі сільськогосподарських тварин, зоогієни. Результати досліджень використовуються під час підготовки доповідей на конференціях, виконанні курсових і дипломних робіт.

Кафедра розведення і генетики сільськогосподарських тварин

Кафедра бере свій початок з 20-х років ХХ століття, коли після створення Полтавського сільськогосподарського інституту (а раніше – у його попередників) розпочалося викладання зоотехнічних дисциплін селекційного спрямування. Ці дисципліни читалися на кафедрах, які очолювали професори Д.П. Поручиков, Б.Г. Левицький, А.Б. Ружевський. Як структурний підрозділ академії, вона була започаткована у 1952 році як кафедра загального тваринництва. З 1972 року – це кафедра розведення і генетики сільськогосподарських тварин. На початку 1997 року, у зв'язку зі створенням факультету ветеринарної медицини, відбулося розширення кафедр зооінженерного профілю і на базі кафедри розведення і генетики сільськогосподарських тварин була створена кафедра загального тваринництва, яка проіснувала до 1 вересня 2002 року.

Завідувачами кафедри в різні роки були доценти М.С. Телешев, І.С. Лебединський, Ю.Д. Коротун, В.Ф. Вацький, В.С. Тендітник, професор І.С. Трончук.

З серпня 2000 року відновив своє існування зооінженерний факультет як самостійна структурна одиниця академії (з 2003 року – інженерно-технологічний). Суттєво збільшився набір студентів як стаціонарної, так і заочної форм навчання. Виникла необхідність створення нових кафедр. Так, 1 вересня 2002 року після реорганізації кафедри загального тваринництва були утворені кафедри розведення і генетики та годівлі і зоогієни сільськогосподарських тварин.

Нині кафедру очолює доктор сільськогосподарських наук, професор Войтенко Світлана Леонідівна, яка є визнаним фахівцем у галузі розведення та селекції тварин, автором більше 200 наукових праць, монографій, посібників, Державних книг племінних тварин, рекомендацій, розробником 6 Державних стандартів України та автором 10 патентів і авторських свідоцтв.



*Завідуюча
кафедрою розведення і генетики
сільськогосподарських тварин,
доктор сільськогосподарських наук,
професор
Войтенко Світлана Леонідівна*

Склад кафедри: доценти, кандидати сільськогосподарських наук Вацький В.Ф., Васильєва О.О., Коротков В.А; старший викладач, кандидат економічних наук Бейдик Н.М., старший викладач Желізняк І.М., асистенти ШАферівський Б.С. та Петренко М.О; лаборанти – Еткало Ю.А. та Войтенко А.М., оператор комп'ютерного класу – Тараненко Л.А.

Викладачі кафедри на високому методичному і науковому рівнях забезпечують викладання 10 дисциплін для студентів денної і заочної форми навчання факультету «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» та 3 дисципліни для студентів факультету «Ветеринарна медицина». Кафедра здійснює також керівництво навчальними і виробничими практиками, підготовкою дипломних робіт студентами напряму підготовки «Бакалавр» та ОКР «Спеціаліст» і «Магістр».

Викладачами кафедри розроблені з усіх предметів понад 100 методичних вказівок до виконання лабораторних та практичних робіт, самостійної роботи студентів, виконання курсових та дипломних робіт, пакети комплексних контрольних робіт (ККР), комплексних кваліфікаційних завдань (ККЗ), навчально-контролюючі програми з використанням комп'ютерів, тести для проміжного і підсумкового (екзаменаційного) контролю, в тому числі з використанням комп'ютерів. Видані навчальні посібники «Генетика», «Технологія продукції молочного і м'ясного скотарства», «Сучасні технології в свинарстві та птахівництві», «Практикум по біотехнології», методичні рекомендації «Селекційно-племінна робота в молочному скотарстві» та інші.

Викладачі кафедри беруть участь у виконанні двох ініціативних наукових тематик, які стосуються удосконалення існуючих та створення нових генотипів тварин, а також збереження нечисленних вітчизняних популяцій. Вони активно беруть участь в роботі науково-практичних конференцій України та багатьох зарубіжних країн, публікують результати своїх наукових досліджень у фахових виданнях, матеріалах конференцій тощо.



Викладачі кафедри

На кафедрі функціонує наукова школа Войтенко Світлани Леонідівни, доктора сільськогосподарських наук, професора. Науковий напрям – розведення, селекція та генетика тварин. Під її керівництвом підготовлено і захищено 5 кандидатських дисертацій, 3 аспіранта проходять підготовку в аспірантурі. Започатковано і щорічно проводяться: науково-практична конференція «Генезис сільськогосподарських тварин», конференція молодих вчених та студентська науково-практична конференція «Біотехнологія як основа виробництва біологічних об'єктів у різних галузях народного господарства»

Кафедра має тісний зв'язок з Мінагрополітики та продовольства України по питаннях атестації суб'єктів племінної справи у тваринництві, науковими установами Національної академії аграрних наук України, які координують галузь тваринництва, а також провідними виробниками галузі свинарства, молочного і м'ясного скотарства та птахівництва. Філію кафедри на виробництві створено в ТОВ «Агрофірма ім. Довженка» Шишацького району Полтавської області.

Базовими господарствами для проходження навчально-виробничої практики дипломників є більше 20 господарств різних областей України.

Викладачі кафедри щорічно підвищують свій професійний рівень, стажуючись у провідних наукових установах та ВНЗ, кращих господарствах різних областей України.



Доцент Васильєва О.О. зі студентською молоддю

На базі кафедри працюють студентські наукові гуртки з розведення сільськогосподарських тварин, зоології, моделювання технологічних процесів у тваринництві. Результати досліджень використовуються у ході підготовки доповідей на конференції, виконанні курсових і дипломних робіт.

Кафедра технології переробки продукції тваринництва

Кафедра технології переробки продукції тваринництва є однією з наймолодших кафедр академії, організована вона у 2003 році. До складу кафедри входять доценти: Володимир Тендітник, Оксана Кравченко, Галина Ножечкіна, Ніна Будник і доценти кафедри, кандидати наук Віктор Юхно, Лариса Кузьменко, асистент Тетяна Кодак, старший лаборант Валентина Мартусь.

Завідувач кафедри – Тендітник В.С., кандидат сільськогосподарських наук, професор ПДАА, організатор і перший завідувач кафедри ТППТ.

Одночасно викладачі виконують і інші обов'язки: Тендітник В.С. – член Вченої ради академії і факультету, Кравченко О.І. – зам. декана і член Вченої ради факультету, Кузьменко Л.М. – голова методичної Ради і член Вченої ради факультету. Ножечкіна Г.М., Юхно В.М. і Кодак Т.С. є керівниками академічних груп студентів 1-го курсу.

Віковий склад: до 30 років – один викладач, 31-40 років – 3 викладача, 41-50 років – 3 викладача і більше 60 років – один викладач.

Кафедра забезпечує викладання дисциплін: Основи фахової діяльності, Мікробіологія молока і молочних продуктів, Мікробіологія м'яса і м'ясних продуктів, Технологія продуктів забою, Біохімія молока і молочних продуктів, Біохімія м'яса і м'ясних продуктів, Стандартизація продукції тваринництва, Сортування і пакування тваринницької продукції, Технологічне обладнання цехів з переробки молока та їх експлуатація, Технологічне обладнання цехів з переробки м'яса та їх експлуатація, Технологія переробки продукції тваринництва, Основи проектування та будівництва підприємств по виробництву і переробці продукції тваринництва, Технологія молока і молочних продуктів, Технологія м'яса і м'ясних продуктів, Технологічні розрахунки, облік і звітність у галузі, Технохімічний і мікробіологічний контроль якості харчових продуктів, Контроль якості та безпечності продукції тваринництва, Біологічно активні речовини (БАР) у харчових технологіях.



Співробітники кафедри ТППТ

Основні завдання діяльності кафедри: педагогічно-виховна і науково-дослідна робота; планомірне і системне накопичення методичного досвіду; підготовка науково-педагогічних кадрів.

В сучасних умовах якість навчання – одна з найважливіших характеристик конкурентоспроможності навчального закладу. Кожного року по тематиці дипломного проектування кафедри 60-70 студентів захищають дипломні проекти та роботи, і майже всі на відмінно та добре.

Головна мета освітньої діяльності кафедри полягає у підготовці кваліфікованих фахівців відповідно до загальнодержавних та міжнародних стандартів вищої освіти.

З метою покращання навчального процесу на кафедрі постійно ведеться робота по підвищенню рівня професійної спрямованості професорсько-викладацького складу.

У 2014 році всі викладачі пройшли курси підвищення кваліфікації. Розширюється, оновлюється та укріплюється матеріально-технічна база, як основна і головна умова підготовки висококваліфікованих спеціалістів, і яка за роки функціонування кафедри збільшилася в грошовому еквіваленті у 16 разів.

За останній час її матеріальна база суттєво поповнилася і зміцніла. Придбано немало обладнання, меблів, посуду, реактивів, стендів, перепрофільовані приміщення кафедри, покращені побутові умови, робочі кабінети, навчальні лабораторії. На кафедрі є в наявності всі необхідні технічні засоби навчання, в тім числі і мультимедійні.



Студенти факультету ТВППТ на лабораторних заняттях в лабораторії технології молока і молочних продуктів.

На сьогодні кафедра розташована на площі 892,0 м², в тому числі під навчальними лабораторіями і кабінетами – 388,32 м².

За два останні навчальні роки викладачами кафедри було розроблено та видано 49 методичних розробок, тобто на одну штатну одиницю професорсько-викладацького складу припадає 6,125 ум. друк. аркушів.

За останні роки видано підручник, навчальний посібник, монографію з виробництва і переробки молока, більше 100 наукових праць та 14 патентів.

Основним напрямом науково-дослідної роботи кафедри є: розробка методів удосконалення місцевої худоби, технології виробництва свинини, молока і яловичини, вивчення впливу різних факторів на склад, фізико-хімічні, біологічні і технологічні властивості молока і м'яса та їх оптимізація під час переробки на м'ясо-молочні продукти.

На кафедрі велика увага приділяється професійному росту кадрів, для чого їм створюються всі необхідні умови. Тільки за останні роки відбулися захисти дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук викладачами Ножечкіною Г.М. та Будник Н.В., на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук – Держговський О.О., Юхно В.М. та Кузьменко Л.М. Кафедрою був направлений і вже закінчує аспірантуру в НУХТі Ковтун Ю.А.



Студенти факультету ТВППТ на виробничій практиці

Також ведеться науково-дослідна робота студентів, в ході якої вони реалізують свій творчий потенціал. Результати наукових досліджень студенти доповідають на наукових конференціях та семінарах, а також мають можливість публікувати їх у періодичних виданнях.

На базі кафедри, за ініціативою доцента Ножечкіної Г.М. щорічно (2-3 рази на рік) проводяться Міжнародні науково-практичні конференції і семінари для спеціалістів молокопереробних підприємств, присвячених актуальним питанням молокопереробної галузі.

Доцент кафедри Кравченко О.І. є консультантом Міністерства аграрної політики та продовольства України з питань товарознавчої оцінки якості туш свиней.

Викладачі кафедри є співавторами типових програм з навчальних дисциплін «Молочное дело», «Молоко і молочні продукти», «Технологія молока і яловичини», «Біохімія молока і молочних продуктів» та «Мікробіологія молока і молочних продуктів» за напрямом підготовки 6.090102 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» для вищих навчальних закладів II-IV рівнів акредитації Міністерства аграрної політики та продовольства України.

З 2013 року в приміщенні кафедри працює факультетська «Школа інноваційних технологій в тваринництві», де беруть участь і викладачі кафедри ТППТ.

Кафедра має тісний зв'язок та наукову співпрацю з Головним Управлінням ветеринарної медицини, Департаментом агропромислового розвитку Полтавської ОДА, Інститутом свинарства і агропромислового виробництва НААН, Полтавським університетом економіки і торгівлі, з багатьма виробниками і переробниками продукції тваринництва, а також з аналогічними кафедрами аграрних ВНЗ міст Харкова, Сум, Миколаєва та інших.



Студенти на практичних заняттях на Пирятинському сирзаводі

На підставі організації навчально-наукової діяльності кафедра має угоди з багатьма передовими господарствами та м'ясо- і молокопереробними підприємствами (ПП «Агроекологія», АФ ім. Довженка Шишацького району, АФ «Маяк» і СВК «Батьківщина» Котелевського району, ПАТ «Кременчуцький міськмолкозавод», ПП «Решетилівський маслозавод», ПрАТ «Пирятинський сирзавод», ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат» та іншими). Кафедра ТППТ також має філію на базі Білоцерківського маслозаводу ПП «Білоцерківська агропромислова група».

Кафедра фізичного виховання і спорту

Як навчальна дисципліна фізичне виховання було введено в інституті у 1931 році, а кафедру фізичного виховання і спорту створили у 1952 році. Першим очолив кафедру Є.І. Гузь, його послідовником був М.Г. Воронов, який у 1972 році передав естафету завідування в надійні руки професора, Заслуженого працівника фізичної культури та спорту України Білодіда А.П., який завідував кафедрою до 2015 року.



*Білодід Анатолій Павлович, професор,
завідувач кафедрою з 1972 по 2015 рік*

Під керівництвом Білодіда А.П. створено міцну, сучасно обладнану матеріально-технічну базу для проведення академічних занять та секційної роботи. Сьогодні на кафедрі діють: спортивний ігровий зал, два тренажерних зали, зал гирьового спорту, два зали для шейпінгу, шаховий клуб, зал настільного тенісу, зал кульової стрільби, зал пауерліфтингу, відновлювальний центр та спортивний майданчик «Здоров'я». Влітку 2015 року до керівництва кафедрою приступив Літвінов Петро Юрійович.

Значний науковий і спортивний потенціал таких педагогів, як професор Білодід А.П., доцент Путренко М.І., доцент Ніжніченко Д.О., доцент Бойко Г.М. визначив і відповідний рівень діяльності кафедри, який забезпечують старші викладачі: Сазонова Л.В., Суріков В.Д., Кабісов Б.М., Сукач О.В., Оксинюк Т.М., Очкань Л.П., Буйдін О.В., викладачі: Літвінов П.Ю., Шатрава І.А., Матюхіна І.В., Батирев Д.Г., Бугаєвський Д.А., Рибалко Ю.Г., Махно О.М., Бондаренко В.П., Лапа М.О., Кіреєва В.В., Ігнатенко А.В., Іванов Р.С., Базиліук І.С., Явтушенко М.М., Мороз О.А., голови спортивного клубу Загнієнко О.В., Білодід К.А. та лаборанти Дем'яненко В.І, Потеряйко В.А, Гученко І.С., М'якшило В.П.

Кафедра фізичного виховання і спорту є важливим структурним підрозділом академії. Кафедра забезпечує викладання навчальної дисципліни «Фізичне виховання». Навчальні програми дисципліни розроблені відповідно

до вимог Болонської системи і Законів України «Про вищу освіту», «Про фізичну культуру і спорт», нормативних документів директивних органів в царині фізичної культури і спорту.

Під час проведення навчально-тренувальних занять науково-педагогічними працівниками активно використовуються наукові розробки кафедри і сучасний світовий досвід спортивної педагогіки з актуальних питань теорії і методики фізичного виховання і спорту.

Кафедра має тематику наукових досліджень, викладачі беруть участь у наукових конференціях з публікаціями тез доповідей та наукових статей, постійно підвищують свою професійну підготовку.



Колектив кафедри: 1 ряд (зліва на право): Явтушенко М.М., Дем'яненко В.І., Загнієнко О.В., Білодід А.П., Тернавський Д.М., Оксинюк Т.М., Лана М.О., Кіреєва В.В., Махно О.М., Ніжніченко Д.О., другий ряд: Бугаєвський Д.А., Бондаренко В.П., Білодід К.А., Сазонова Л.В., Рибалко Ю.Г., Літвінов П.Ю., Кожурін А.М., Сукач О.В., Буйдін О.В.

Основним завданням діяльності кафедри також є: забезпечення фізичного, психічного, соціального здоров'я студентської молоді; виховання соціально активної, вольової молоді: лідерів, організаторів, здатних швидко адаптуватися в сучасному світі; формування у студентів стійкої звички до здорового способу життя; організація активного спортивно-масового і оздоровчого дозвілля студентів і співробітників академії.

З дня заснування на кафедрі організуються та проводяться різноманітні спортивно-масові та оздоровчі заходи, які приносять призові місця як у командних, так і індивідуальних видах спорту.

Викладачі кафедри займаються тренерською роботою в позанавчальний час. Студенти відвідують 18 спортивних секцій, в яких займаються майже 1200 студентів. Більшість викладачів кафедри мають не тільки багатий педагогічний

досвід, а й досвід підготовки спортсменів високої кваліфікації, підтвердженням якого є блискучі виступи спортсменів на змаганнях обласного, національного, міжнародного рівнів. Наприклад, доцент Ніжніченко Дмитро Олександрович, майстер спорту з пауерліфтингу та кандидат в майстри спорту України з гирьового спорту, має державну кваліфікацію судді національної категорії з пауерліфтингу, він є президентом федерації пауерліфтингу Полтавської області. Викладач Кіреєва Вікторія Вікторівна – майстер спорту України зі спортивної гімнастики. Доцент Бойко Галина Миколаївна – заслужений тренер України – тренер з плавання, член президії Української федерації спортсменів із вадами розумового та фізичного розвитку.

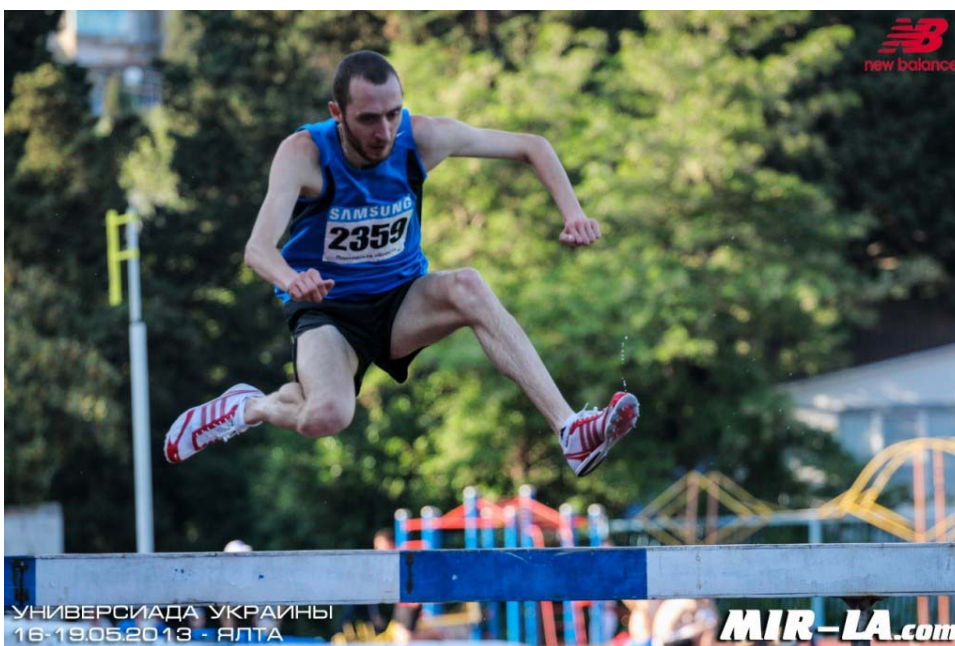
Щорічно проводяться спортивні ігри серед студентів перших курсів та спартакіада серед збірних команд факультетів, до змагань долучається і викладацький склад. Активними учасниками спортивних змагань є викладачі: професор Поліщук А.А., доценти Лапенко Т.Г., Ляшенко В.В., Ковальчук С.Б., Ярошенко П.П., Костоглод К.Д., Мороз О.Г. Спортсмени беруть участь в універсіаді Полтавщини, всеукраїнських спортивних іграх Міністерства аграрної політики та продовольства України.

З 1976 року на кафедрі працює секція боротьби, яку очолював досвідчений тренер Кабісов Б.М. Його вихованці входили до складу збірної команди України, ставали переможцями та призерами багатьох Всесоюзних турнірів і змагань серед сільськогосподарських ВНЗ СРСР. Прапор України та рідного інституту в різні роки захищали майстри спорту з вільної боротьби: Кокоєв М., Плієв В., Плієв С., Хугаєв В., Гагадзе А., Бурмус В., Мостовой І., Магомедов Г., Шкода В., Підлетейчук В., Миргородський М. та багато інших. Кабісов Б.М. керував також секцією боротьби дзюдо, підготувавши 6 майстрів спорту та 8 кандидатів у майстри спорту України.



Команда легкоатлетів - переможці легкоатлетичного кросу на приз газети Зоря Полтавщини

У теперішній час секцією боротьби керує О.В. Загнієнко. Під його керівництвом борці вільного стилю ставали призерами всеукраїнських спортивних ігор серед аграрних ВНЗ, а борці греко-римського стилю уперше за історію боротьби в академії стали чемпіонами універсиади Полтавщини серед студентів ВНЗ III-IV рівнів акредитації. Значних успіхів добилися вихованці секції – студенти факультету виробництва та переробки продукції тваринництва, майстри спорту України з боротьби дзюдо Геворгян Геворг та Заріна Плієва, призери кубків Світу, неодноразові чемпіони та призери України, а також студенти факультету агротехнологій та екології, майстри спорту України з вільної боротьби, чемпіони та призери чемпіонату України та світу Оніщенко Дмитро та Блащак Віктор, які гідно захищають честь українського спорту.



Майстер спорту України з легкої атлетики Антон Чепіжний

На кафедрі заслужена увага приділяється «королеві спорту» – легкій атлетиці. Секцію легкої атлетики очолює беззмінний тренер, великий ентузіаст та фахівець своєї справи С.Ю. Чепіжний. Завдяки доступності й потужному оздоровчо-розвивальному впливу легкоатлетичних занять, секція користується популярністю серед студентів. Постійний потік молоді є гарантом успішних виступів збірної команди академії на традиційних легкоатлетичних естафетах на призи газети «Зоря Полтавщини» і «Вечірня Полтава» та змаганнях обласної універсиади серед ВНЗ, всеукраїнських спортивних іграх, чемпіонатах України та Європи. Підготовлено чотири кандидати в майстри спорту України з легкої атлетики: Татарчук А., Гладкова Т., Чайка В., Зірка В. та майстри спорту України з легкої атлетики Сергій Лисенко, Яна Янош, Ірина Шевченко та Антон Чепіжний.

Поряд з олімпійськими видами спорту студенти академії захоплюються видами спорту, що мають глибоке національне коріння та набувають все більшої популярності в усьому світі. Саме тому, при кафедрі працює секція

гирьового спорту, якою керує Заслужений тренер України Мороз Олег Арсенійович. Під його керівництвом, на змаганнях Європейського та світового рівня, студенти академії здобувають нагороди найвищого гатунку. Прикладом для наслідування є спортивні здобутки Заслуженого майстра спорту України, п'ятиразової рекордсменки та чемпіонки світу Ваніної Катерини, Заслужених майстрів спорту України Дромашка Валерія та Задорожного Вячеслава, також майстрів спорту України Глинського О., Проценка О., Оборожнього О., Арсененка В., Рибіна Ю., Письмака А., Передерія О.



*Катерина Ваніна -
заслужений майстер
спорту України
з гирьового спорту*



*Заслужений майстер
спорту України
Валерій Дромашко*



*Майстер спорту
України
з боротьби дзюдо
Геворг Геворгян*

Поліпшенню спортивних досягнень студентів, зміцненню здоров'я сприяють регулярні заняття в атлетичному залі, створеному доцентом Д.О. Ніжніченком. Тут на сучасних тренажерах підвищують майстерність юні волейболісти, футболісти, гирьовики, майстри академічної греблі та інші любителі силових видів спорту. Тренером Д.О. Ніжніченко за останні роки підготовлено майстра спорту України міжнародного класу Оксану Вінниченко, трьох майстрів спорту України з пауерліфтингу Добрякову Марту, Калініченка Ігоря, Жамардій Валерія, 35 кандидатів у майстри спорту України. Чемпіонами України серед студентів ВНЗ стали Олександр Меньшіков, Марта Добрякова, Валерій Ошкадьоров. Тренер постійно вдосконалює методи та засоби підвищення ефективності тренувань, ним отримано два патенти України на корисну модель штанги.

Особливо слід відзначити досягнення у спорті студента інженерно-технологічного факультету, майстра спорту України міжнародного класу з веслування на байдарках і каное, багаторазового чемпіона та призера чемпіонатів Європи, чемпіона кубка світу, призера світу, кавалера ордена «За заслуги» III ст. Дениса Камерилова – учасника багатьох водних регат.

Ректорат академії та керівництво кафедри фізичного виховання та спорту активно сприяють розвитку олімпійського виду спорту - веслування на байдарках і каное. Тому закономірним є успіхи веслувальників, майстрів спорту України міжнародного класу Камерилова Дениса, Марковського Андрія, Цуркана Віталія, Нефьодова Дениса, майстрів спорту України Фесенка Т., Ясенка І., Борис Г., Цуркана В., Бардаша О., Левинця В., Фесенка С., Єпішкіна В., Колінька О., Серіка Д., які є членами збірної команди нашої держави з веслування на байдарках і каное.



Денис Камерілов та його команда - чемпіони студентської Універсиади м. Казань, 2013 р.



Дворазовий параолімпійський чемпіон з плавання Дмитро Виноградець - кавалер орденів За заслуги 1 та 2 ступенів



Майстер спорту України міжнародного класу з веслування Денис Нефьодов

Серед видатних спортсменів академії особливе місце посідають плавці параолімпійських видів спорту (тренер-заслужений тренер України, кавалер

ордена княгині Ольги III ступеня Г.М. Бойко). Серед них Заслужений майстер спорту України, багаторазовий чемпіон та рекордсмен світу і Європи з плавання, дворазовий переможець XIII літніх Параолімпійських ігор у Пекіні (2008 р.) та багаторазовий призер XIV літніх Параолімпійських ігор у Лондоні (2012 р.), кавалер орденів «За заслуги» II та III ст. Дмитро Виноградець та майстер спорту України міжнародного класу, багаторазовий чемпіон та рекордсмен світу і Європи з плавання, дворазовий Параолімпійський чемпіон та дворазовий срібний призер XIV літніх Параолімпійських ігор у Лондоні (2012 р.), кавалер ордена «За заслуги» III ст. Євген Богодайко. До когорти плавців слід віднести майстрів спорту України з плавання Дениса Соболя та Юрія Божинського.



*Параолімпійський чемпіон з плавання Євген Богодайко(в центрі)
під час нагородження*

Справжньою гордістю академії є чоловіча волейбольна команда. Історія її починається з аматорського колективу, але з кожним роком під керівництвом досвідченого тренера В.П. Бондаренко майстерність і професіоналізм гравців зростали. Чотири роки поспіль з 2001 по 2005 команда завойовувала золоті медалі чемпіонату і кубок України серед аграрних ВНЗ, перемагала у змаганнях в залік універсиади Полтавщини. У 2003-2006 р. виборола першість на всеукраїнських літніх сільських іграх України. Серед волейболістів майстри спорту України з волейболу Юрій Кирикилиця та Сергій Котман, кандидати в майстри спорту України Дмитро Мороз та Лапинін Олександр та інші входять до команди вищої ліги чемпіонату України СК «Академія».

За період існування кафедра фізичного виховання і спорту підготувала 5 Заслужених майстрів спорту України, 17 майстрів спорту України міжнародного класу, 78 майстрів спорту України.

Призерами та чемпіонами України стали 26 студентів-спортсменів академії: Нефьодов Денис, Спішкін Віталій, Марковський Андрій, Мусяченко

Євген, Харченко Дмитро, Геворгян Геворг – боротьба, Шепітько Максим – велоспорт, Татуревич Катерина – спортивні танці, Дромашко Валерій, Ваніна Катерина, Задорожній В'ячеслав, Передерій Олександр – гирьовий спорт, Ірина Ясенко, Ганна Борис, Віталій Цуркан, Сергій Фесенко, Олександр Бардаш, В'ячеслав Левинець, Олександр Колінько, Денис Камерілов, Дмитро Серік – веслування на байдарках та каное, Геворгян Грачик – фріфайт, Лисенко Сергій – легка атлетика, Сергій Загнієнко, Соболь Денис, Виноградець Дмитро – плавання.



Команда з волейболу, чемпіони України серед аграрних ВНЗ, 2006 рік

Значна кількість спортсменів є членами збірних команд України з різних видів спорту.

Цілий ряд зовсім недавніх студентів-спортсменів після закінчення навчання стали тренерами з різних видів спорту: Мусіяченко Євген, майстер спорту з вільної боротьби працює тренером спортивного клубу у Полтавському національному технічному університеті ім. Юрія Кондратюка, викладач кафедри; Геворгян Грачик, майстер спорту України з боротьби дзюдо – тренер добровільного спортивного товариства «Динамо»; Плієва Зарина – майстер спорту України з боротьби дзюдо тренує майбутніх юних чемпіонів; Кучеренко Тимур – майстер спорту України з вільної боротьби працює тренером Полтавської ДЮСШ «Авангард» ім. І. Шемякіна; майстер спорту України з греко-римської боротьби Іванов Вячеслав – тренер з греко-римської боротьби.

Протягом останніх років кафедра активно співпрацює з обласним фізкультурно-спортивним товариством «Колос». Спільно проводяться обласні змагання, в яких беруть участь ветерани обласного спортивного руху, сільська молодь та студенти. Активний внесок в обслуговування цих змагань роблять викладачі кафедри.



*Жіноча команда з баскетболу на змаганнях студентської Універсиади
Полтавщини, 2014 рік*

Кожного року влітку викладачі кафедри працюють у спортивно-оздоровчому таборі, розташованому у мальовничому місці на березі річки Ворскла. Тут студенти не тільки проходять навчальну практику, а й зміцнюють здоров'я, поліпшують фізичну форму в змаганнях з плавання, міні-футболу, волейболу, баскетболу, настільного тенісу та інших.

За роки свого існування кафедра фізичного виховання і спорту виховала цілі спортивні династії. Студенти-спортсмени, які захищали честь академії на змаганнях різних рівнів у 70-ті роки минулого століття, заклали добрі традиції, які продовжили їхні діти.

Так, донька чемпіона України з вільної боротьби Плієва В. – Зарина, майстер спорту України з боротьби дзюдо, тренер, член збірної України з дзюдо. Син майстра спорту України Магомедова Г. Файрудин – чемпіон та рекордсмен Полтавщини з пауерліфтингу. Син майстра спорту України М. Кокоева, Алік – захищає честь академії у змаганнях з боротьби та пауерліфтингу.

Знаменним для спортивного загалу та й академії в цілому було відкриття в 2015 році на території академії спортивного майданчика зі штучним покриттям, яке відповідає міжнародним вимогам до спортивних споруд такого типу. Також у цьому році закінчено облаштування майданчика для воркауту.

Впроваджуючи новітні наукові технології, вдосконалюючи методи та засоби підвищення ефективності тренувань, викладачі кафедри фізичного виховання та спорту підтверджують великі можливості студентського спорту та високий рівень інноваційних спортивних технологій.

ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Факультету ветеринарної медицини Полтавської державної аграрної академії у 2012 році виповнилося 20 років. Факультет готує лікарів та магістрів ветеринарної медицини, головним завданням яких є профілактика хвороб та лікування тварин, забезпечення благополуччя тваринництва щодо інфекційних хвороб; охорона здоров'я людей від хвороб, спільних для тварин і людей (зооантропонозів); контроль якості сировини і продуктів тваринництва. Тому постійно залишається актуальним вислів відомого українського лікаря ветеринарної медицини С.С. Євсеєнка: «Людська медицина охороняє людину, а ветеринарна зберігає людство».

Факультет ветеринарної медицини є структурним підрозділом навчально-наукового інституту тваринництва і ветеринарної медицини Полтавської державної аграрної академії.

Факультет був створений на базі зооінженерного факультету 1 вересня 1992 року. До 15 серпня 2000 року на факультеті випускали лікарів ветеринарної медицини та зооінженерів. Згідно з наказом від 17 серпня 2001 року за № 81 факультет ветеринарної медицини відокремлений від зооінженерного факультету.

Ініціаторами створення факультету були: декан зооінженерного факультету, кандидат сільськогосподарських наук, доцент Тендітник В.С.; начальник управління ветеринарної медицини у Полтавській області, кандидат ветеринарних наук, доцент Аранчій С.В.; ректор Полтавського сільськогосподарського інституту, кандидат сільськогосподарських наук, професор Куценко О.М.; завідувачі кафедр: доктори ветеринарних наук, професори Каришева А.Ф., Бердник В.П., Герцен П.П., Манжос О.Ф., Локес П.І. та інші.

На підставі висновків начальника Головного Управління ветеринарії України Павла Петровича Достоевського, експерта Міністерства агропромислового комплексу в МінАПК, було отримано позитивне рішення про підготовку фахівців ветеринарної медицини у Полтавському сільськогосподарському інституті.

До створення факультету ветеринарної медицини в різні часи в складі зооінженерного факультету плідно працювали на освітянській та науковій нивах низка широко відомих лікарів ветеринарної медицини. Серед них мікробіолог, доктор біологічних наук, професор Б.Г. Левицький (1927-1944), який розробив і запропонував методику дріжджування кормів для тварин.

Значний внесок в історію інституту вніс визначний анатом, професор Поручиков Д.П. У 1930-1931 та 1933-1934 роки він очолював кафедру анатомії сільськогосподарських тварин, організував анатомічний музей, поповнивши його скелетами та препаратами органів тварин, які майстерно готував власними руками. Відомі його праці з анатомії судин тазових кінцівок, заразних хвороб птахів, посмертній діагностиці сказу. Він перший написав і опублікував українською мовою підручник «Курс порівняльної анатомії свійських ссавців» (1931 р).

Завідувач кафедри мікробіології, акушерства і фізіології рослин (1960-1983), а потім кафедри мікробіології і ветеринарії (1983-1986), лауреат Державної премії, Заслужений ветеринарний лікар РРФСР, Заслужений діяч науки УРСР, доктор ветеринарних наук, професор Чепуров К.П. створив школу мікробіологів, підготувавши 20 кандидатів та докторів наук. Він автор 9 авторських свідоцтв на винаходи, в т.ч. на вакцини і сироватки проти диплококової септицемії молодняку та емульсин-вакцини проти пастерельозу птахів. Разом з Черкасовою Г.В., Чепуров К.П. вивчив причини виникнення Уровської хвороби тварин, птахів та людей. Він є автором 6 посібників та підручників з ветеринарної мікробіології (у співавторстві).

Чепуров К.П. брав активну участь у ліквідації інфекційної анемії коней, чуми і перипневмонії великої рогатої худоби, чуми і бешихи свиней.

Завдяки організаторському таланту Чепурова К.П. в м. Чернігові була заснована лабораторія імунології, яка, за його активної участі, була перетворена в Український інститут сільськогосподарської мікробіології.

Яскравий слід в історії інституту залишила і заслужений викладач вищої школи, відмінник сільського господарства, доктор ветеринарних наук, професор Черкасова Г.В. – дружина професора Чепурова К.П. З 1960 по 1983 роки вона очолювала кафедру зоогієни та ветеринарії. Її науковий доробок – 126 наукових праць, у т.ч. і 7 посібників (у співавторстві). Основні напрями наукових досліджень Черкасової Г.В. – стрептококовий мастит корів та можливий його зв'язок зі скарлатиною дітей, чума свиней, гематурія і некробактеріоз тварин, Уровська хвороба та інші.

Значний вклад у становлення факультету ветеринарної медицини вніс Заслужений працівник вищої школи Молдови, доктор ветеринарних наук, професор Герцен П.П. Він є організатором кафедри хірургії та акушерства, автором 5 авторських свідоцтв на винаходи та 80 наукових публікацій, у тому числі двох книг, остання з яких «Оперативна хірургія у ветеринарній медицині» вийшла у 1998 році (у співавторстві). Герцен П.П. був учасником багатьох міжнародних симпозіумів з ветеринарної хірургії, відзначений декількома урядовими нагородами.



Герцен П.П.

Сумлінно працювали над збагаченням студентами знань із суміжних дисциплін професор кафедри терапії, доктор біологічних наук Курило Ю.Г., викладачі кафедри хімії – професор, доктор хімічних наук Верещака І.Г., доктор хімічних наук Сахно Т.В., доценти Гриценко Н.М. і Федосієнко Д.В. та кафедр зооінженерного профілю – доктори сільськогосподарських наук, професори Трончук І.С. і Ноздрін М.Т., доценти Нагаєвич В.М., Тендітнік В.С., Кривохижа А.К., Плахотник О.О., Вацький В.Ф., Квашка М.В., Лебединський І.С., Коротун І.Д. та інші.

Нині на факультеті ветеринарної медицини працює 48 науково-педагогічних працівників з них 11 професорів (7 докторів наук), 31 кандидатів наук, доцентів; 9 викладачів без наукового ступеня.

Навчальний процес забезпечують 5 кафедр: анатомії та фізіології тварин; патологічної анатомії та інфекційної патології тварин; паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи; терапії; хірургії та акушерства.

Випускові кафедри: патологічної анатомії та інфекційної патології тварин; хірургії та акушерства.

Першим деканом факультету ветеринарної медицини був кандидат сільськогосподарських наук, доцент Тендітнік Володимир Сергійович.

З 1999 по 2004 рік деканат очолював кандидат ветеринарних наук, доцент Шатохін Павло Прокопович, а з грудня 2004 року – кандидат ветеринарних наук, доцент Панікар Ігор Ігорович.



Панікар І.І.

З 1 вересня 2011 року факультет очолює кандидат ветеринарних наук, доцент Передера Сергій Борисович.

Заступники декана у різні часи: кандидат ветеринарних наук, доцент Шатохін П.П., кандидат ветеринарних наук, доцент Передера С.Б., кандидат ветеринарних наук, доцент Панікар І.І., кандидат ветеринарних наук (нині доктор ветеринарних наук, професор) Киричко Б.П., кандидат ветеринарних наук, доцент Бородай А.Б., кандидат ветеринарних наук, доцент Передера Р.В., кандидат ветеринарних наук, доцент Панасова Т.Г., кандидат біологічних наук, доцент Бердник І.Ю.



Члени деканату факультету ветеринарної медицини

Зараз заступником декана з навчальної роботи є кандидат ветеринарних наук, доцент Клименко Олександр Сергійович; виконує обов'язки заступника декана з наукової роботи, заступник директора навчально-наукового інституту тваринництва і ветеринарної медицини з наукової роботи, кандидат ветеринарних наук, доцент Киричко Олена Борисівна; організаційно-виховну роботу проводить заступник директора навчально-наукового інституту тваринництва і ветеринарної медицини з організаційно-виховної роботи, кандидат сільськогосподарських наук, доцент Слинко Віктор Григорович.

Методичну раду очолює кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри патологічної анатомії та інфекційної патології Лавриненко Інна Вікторівна.

Методист факультету – Завора Вікторія Миколаївна, секретар деканату – Трофименко Інна Миколаївна

Кафедра анатомії та фізіології тварин

Кафедра створена 2 січня 1993 року. Основне її завдання – дати студентам, майбутнім лікарям та магістрам ветеринарної медицини і технологам виробництва і переробки продукції тваринництва необхідні знання із анатомії та фізіології свійських тварин; цитології, гістології і ембріології; історії ветеринарної медицини, професійної етики, методології наукових досліджень.

Попередні кафедри входили до складу зооінженерного факультету і вирішували лише частину сьогоденних завдань. Вони мали такі назви: кафедра фізіології сільськогосподарських тварин (1929-1933), кафедра анатомії сільськогосподарських тварин (1933-1936), кафедра фізіології

сільськогосподарських тварин (1936-1955), кафедра фізіології і анатомії сільськогосподарських тварин (1955-1973), кафедра годівлі і фізіології сільськогосподарських тварин (1973-1985) і кафедра годівлі, морфології і фізіології сільськогосподарських тварин (1985-1992). Кафедри очолювали професор Кронштад В.Я. (1930-1932), доцент Редлер М.М. (1932-1933), професор Поручиков Д.П. (1930-1931 та 1933-1934), професор Михайлюта Ф.А. (1934-1935), доцент (1936-1939) та академік Квасницький О.В. (1940-1971), професор Правдич-Неминський В.С. (1939-1940), доценти Твердохлебов І.А. (1971-1981), Юдінцева В.М. (1981-1984), Левченко І.Г. (1984-1987), професори Трончук І.С. (1987-1992) та Бердник В.П. (з 1993 року).

Вагомий науковий і педагогічний внесок в історію кафедри та колишнього сільськогосподарського інституту вніс визначний анатом професор Поручиков Д.П. Він організував анатомічний музей, поповнив його прекрасними скелетами тварин та препаратами окремих органів, які майстерно зробив власними руками, а також написав перший підручник українською мовою «Курс порівняльної анатомії свійських ссавців» (1931).

Широко відомі праці академіка Квасницького О.В. по вивченню фізіології травлення у свиней із застосуванням власної фістульної методики, фізіології розмноження і штучного запліднення сільськогосподарських тварин та впровадженню його у практику тваринництва. Він опублікував близько 100 наукових праць, був Героєм Соціалістичної Праці та Почесним громадянином м. Полтави.

За останні роки на кафедрі створені умови для ведення навчального процесу на високому методичному рівні. Зокрема, є дві лекційні зали по 80 місць, 3 аудиторії для лабораторно - практичних занять, анатомічний музей, препаратознавська і приміщення із ваннами для консервації та зберігання вологих анатомічних препаратів, технічні засоби навчання (комп'ютери, ноутбук, мультимедійний проектор, світлоскоп, діапроектор, діафільми, мікрофільми), муляжі тварин та органів, навчальні таблиці, плакати тощо.

Кафедра укомплектована кваліфікованими кадрами. Зараз у її стінах плідно працюють професор Бердник В.П., доценти Бердник І.Ю., Аранчій С.В., Киричко О.Б., Бублик О.О., Омельченко Г.О., старші викладачі Шерстюк Л.М. і Щербак В.І.

Згідно з наказом тогочасного ректора ПДАА професора Писаренка В.М. за № 132 і 133 від 28 грудня 2000 року, при кафедрі організовані і працюють: проблемна науково-дослідна лабораторія; відділ «Ветеринарна медицина» науково-впроваджувального центру ПДАА «Полтавський бішофіт»; студентський науково-дослідний гурток із секціями: анатомія, фізіологія та гістологія свійських тварин.

Співробітники кафедри виконують наукові дослідження за такими ініціативними темами із вивчення:

- властивостей та розробки методів застосування розчину полтавського бішофіту (РПБ) у ветеринарній медицині і тваринництві (Бердник В.П., Бердник І.Ю., Киричко О.Б., Кіт А.А., Раковська Ю.О.);

- історії ветеринарної медицини Полтавщини (Аранчій С.В., Бердник В.П., Бердник І.Ю.);
- обміну натрію у поросят (Бердник В.П., Шерстюк Л.М.);
- токсикоінфекцій сальмонельозної і стафілококової природи (Бердник В.П., Тимченко О.В.);
- епізоотології і удосконалення методів діагностики ринотрахеїту ВРХ та боротьби з ним (Аранчій С.В., Кушнір Л.В.);
- клінічних та імунологічних показників ВРХ при щепленні проти лейкозу на фоні застосування РПБ (Аранчій С.В., Фулітко Т.О.);
- колібактеріозу поросят: епізоотології, діагностики і удосконалення заходів боротьби (Аранчій С.В., Шараєв А.О.);
- імунологічних та фізіологічних показників крові тварин після застосування РПБ (Бердник В.П., П'ятак Т.М.);
- можливостей щодо удосконалення заходів боротьби та специфічної профілактики парвовірусного ентериту і чуми собак (Аранчій С.В., Діхтяр І.Г.);
- за низкою тем магістерських робіт із порівняльної анатомії та лабораторної справи у ветеринарній медицині (Бердник В.П., Аранчій С.В., Лохвицький Т.А., Щербак В.І., Яценко О.П., Пасинога О.О., Лихошвай Ю., Кравченко Л.В., Краснощок О.О., Шемет О.С.).

Співробітники кафедри опублікували понад 450 наукових праць, в тому числі 400 наукових статей, 55 книг і науково-методичних розробок.

За результатами закінчених наукових розробок підготовлено і захищено дві дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата ветеринарних наук за темами: «Удосконалення методів культивування збудників мікоплазмозу свиней та розробка засобів специфічної профілактики» (Бублик О.О., 2013) та «Бактерійна флора шкіри та вмісту органів травлення тварин після застосування розчину полтавського бішофіту» (Кіт А.А., 2013). Крім того, одержано 2 авторських свідоцтва на винаходи (Бердник В.П., Бублик І.Ю.) та 15 патентів України на винаходи (Бердник В.П., Бердник І.Ю., Камбур М.Д., Аранчій С.В., Шерстюк Л.М., Бублик О.О., Кіт А.А., Тимченко О.В.).

На базі кафедри під науковим керівництвом професора Бердника В.П. підготували і захистили дисертації кандидата ветеринарних наук Тітаренко О.В., Киричко О.Б., Бублик О.О. і Кіт А.А. та готують дисертації: Шерстюк Л.М., Щербак В.І., Раковська Ю.О., Тимченко О.В. Свою школу готує і кандидат ветеринарних наук, доцент Аранчій С.В., керуючи науковими роботами таких аспірантів: Діхтяр І.Г., Кушнір Л.В., Шараєв А.О. і Фулітко Т.О.

Професорсько-викладацький склад кафедри:

Бердник Василь Петрович – завідувач кафедри, доктор ветеринарних наук, професор. Закінчив ветеринарний факультет Української сільськогосподарської академії (УСГА) у 1963 році та аспірантуру у Всесоюзному інституті експериментальної ветеринарії (м. Москва, 1973). Захистив дисертації: кандидата ветеринарних наук у 1973 році за темою «Некоторые

биологические свойства микоплазм свиней» та доктора ветеринарних наук у 1991 році за темою «Микоплазмоз свиней». Одержав звання старшого наукового співробітника у 1982 році та професора у 2001 році. Опублікував понад 150 наукових праць, одержав одне авторське свідоцтво та чотири патенти України на винаходи. З 1991 року є Головою Асоціації спеціалістів ветеринарної медицини Полтавської області, член редакційних колегій журналу «Вісник ПДАА» та газети «Ветеринарна медицина».

Аранчій Сергій Васильович – кандидат ветеринарних наук, доцент. Закінчив ветеринарний факультет УСГА у 1983 році. Як здобувач, захистив дисертацію кандидата ветеринарних наук у 1999 році за темою «Лейкоз великої рогатої худоби (клініко – експериментальне обґрунтування засобів і методів боротьби)». Одержав звання доцента у 2003 році. Опублікував понад 50 наукових праць, у тому числі 4 книги, має один патент на винахід. Обіймає посаду начальника Управління ветеринарної медицини в Полтавській області. За його ініціативи і допомоги уже близько 10 років по 5 студентів-відмінників одержують по два рази на рік – після кожної екзаменаційної сесії грошові премії Управління та Асоціації спеціалістів ветеринарної медицини Полтавської області.

Бердник Ірина Юріївна – кандидат біологічних наук, доцент. Освіту лікаря ветеринарної медицини здобула у Львівському зооветеринарному інституті у 1978 році. Закінчила аспірантуру, підготувала і захистила дисертацію кандидата біологічних наук у 1989 році за темою «Влияние продолжительного скармливания гаприна на обмен веществ и воспроизводительные функции свиноматок». Одержала звання доцента у 2001 році. Опублікувала понад 40 наукових праць і одержала одне авторське свідоцтво та один патент України на винахід.

Киричко Олена Борисівна – кандидат ветеринарних наук, доцент. Закінчила факультет ветеринарної медицини Полтавського державного сільськогосподарського інституту у 1997 році та аспірантуру в Полтавській державній аграрній академії. Підготувала і захистила дисертацію кандидата ветеринарних наук у 2006 році за темою «Мікрофлора молока та показники резистентності здорових і хворих на субклінічний мастит корів при застосуванні полтавського бішофіту». Одержала звання доцента у 2009 році. Заступник директора навчально - наукового інституту тваринництва і ветеринарної медицини з наукової роботи. Має 26 наукових праць, у тому числі 2 патенти на корисну модель.

Бублик Оксана Олександрівна – кандидат ветеринарних наук, доцент. Закінчила факультет ветеринарної медицини Полтавського державного сільськогосподарського інституту у 2000 році та аспірантуру в Полтавській державній аграрній академії. Захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата ветеринарних наук у 2013 році за темою: «Удосконалення методів культивування збудників мікоплазмозу свиней та розробка засобів специфічної профілактики». Опублікувала 15 наукових праць, одержала 4 деклараційні патенти України на винаходи, у співавторстві підготувала технічні умови України на «Середовище поживне рідке для культивування

мікоплазм», які затверджені науково-методичною радою Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України.

Омельченко Ганна Олексіївна – кандидат ветеринарних наук, доцент. Закінчила ветеринарний факультет Сумського сільськогосподарського інституту у 1997 році і там же аспірантуру. Підготувала і захистила дисертацію кандидата ветеринарних наук у 2003 році за темою «Удосконалення методів діагностики моно- та асоційованих бактеріальних пневмоній свиней». Одержала звання доцента у 2007 році. У Полтавській державній аграрній академії працює із 2013 року. Має 64 наукові праці, в тому числі 6 посібників і три монографії.

Шерстюк Любов Миколаївна – старший викладач. Закінчила зооінженерний факультет Полтавського сільськогосподарського інституту у 1983 році. Як здобувач, готує дисертацію кандидата наук. За результатами досліджень опублікувала 41 наукову працю, в тому числі 26 статей у фахових виданнях і 15 методичних рекомендацій та одержала два патенти України на корисні моделі.

Щербак Володимир Іванович – старший викладач. Закінчив факультет ветеринарної медицини Полтавського державного сільськогосподарського інституту у 2001 році, магістратуру у 2002 році та аспірантуру в Полтавській державній аграрній академії. Готує дисертацію кандидата ветеринарних наук.

На кафедрі у свій час працювали: доктор ветеринарних наук, професор Курило Ю.Г., доктор ветеринарних наук, професор Камбур М.Д., доктор педагогічних наук, професор Самойлов І.Г., кандидати ветеринарних наук, доценти Лисенко М.В., Данілко Л.М., Міроненко Ю.Г., Панасенко І.Г., Тігаренко О.В.; кандидат сільськогосподарських наук, доцент Юдінцева В.М. та інші.

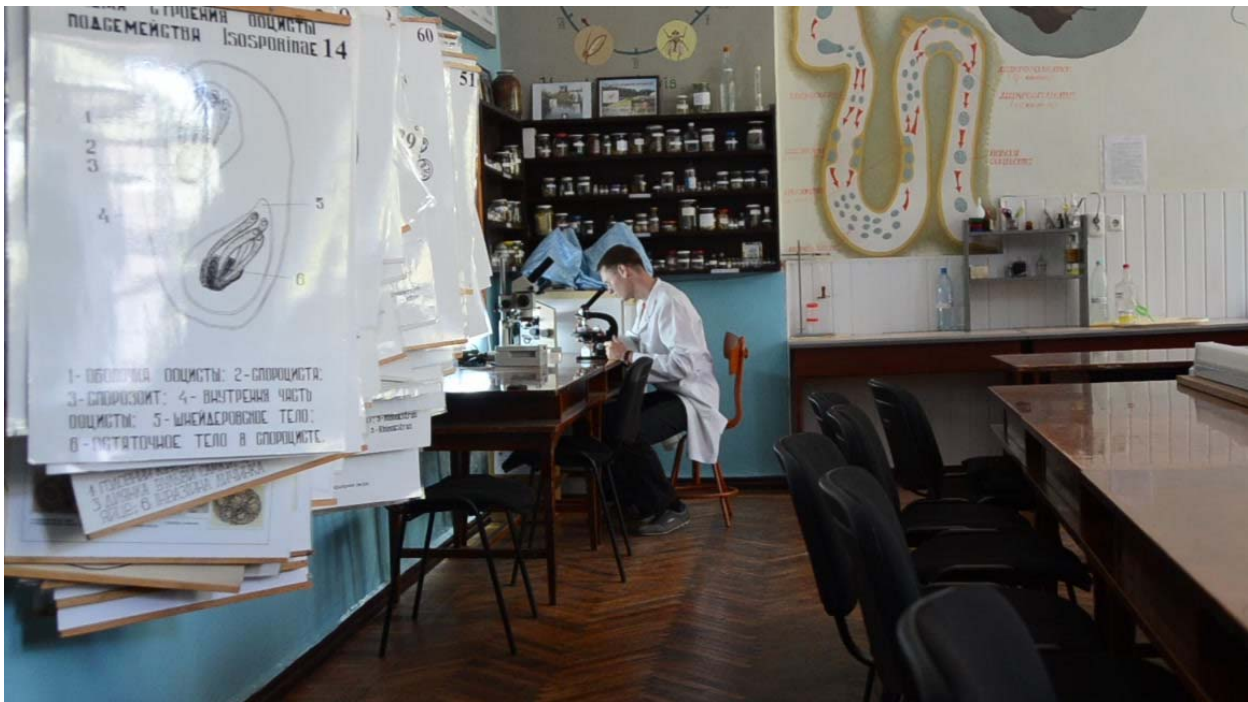
Допоміжний персонал кафедри (лікарі-прозектори, лаборанти): Лещенко І.М., Сова Е.О., Бабанська (Петрушина) І.В., Ткаченко Г.Г., Удовиченко А.В., Вільховик О.С., Рудяшко Д.О., Кравченко Л.В., Бойко А.Д., Вознюк Л.І., Корчан Л.М., П'ятак Т.М., Масюк М.С. та інші.

Кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи

Засновником та першим завідуючим з 1994 по 1999 рр. був доктор біологічних наук, професор Манжос О.Ф. Разом із ним працювали доценти Сосницький В.Й. (ведучий курсу організації та економіки ветеринарної справи), Передера Ж.О. (ведуча курсу ветеринарно-санітарної експертизи), Замазій А.А. (ведучий курсу патологічної анатомії), Мудрий І.М. (ведучий курсу патофізіології), старший лаборант Кузьменко О.Г. та лаборант Худар О.Г.

У 1999 році кафедру було перейменовано в кафедру паразитології, патанатомії та ветсанекспертизи, а завідуючим став доктор ветеринарних наук, професор Дахно І. С. (з 1999 по 2005 рр.) До складу кафедри входили:

Передера Ж.О. (ведуча курсу ветеринарно-санітарної експертизи), Дахно Г.П. (ведуча курсу організації і економіки ветеринарної справи), Скрипка М.В. (ведуча курсу патанатомії), аспіранти стаціонарної форми навчання Бородай А.Б., Євстаф'єва В.О., старший лаборант Кузьменко О.Г. та лаборант Васіна О.В.



Лабораторія паразитології

Ведучими курсу організації і економіки ветеринарної справи на кафедрі у свій час були кандидати ветеринарних наук, доценти Панікар І.І. (2002-2003 рр.) та Вітязь М.В. (2007-2009 рр.).

З 2005 по 2012 рік завідуючою кафедри була кандидат ветеринарних наук, доцент Передера Ж.О. З 2013 року кафедру очолює доктор ветеринарних наук, доцент Євстаф'єва В.О., яка у 1999 році з відзнакою закінчила Полтавський сільськогосподарський інститут, спеціальність за дипломом – лікар ветеринарної медицини. В 2000 році вступила до очної аспірантури за спеціальністю 16.00.11 – «Паразитологія, гельмінтологія». З 2002 до 2005 року працювала асистентом кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи. З 2005 по 2011 рік працювала доцентом, а з 2011 року – професором цієї ж кафедри.

У 2003 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата ветеринарних наук на тему «Порівняльна ефективність акарицидів при саркоптозі свиней», а у 2010 році дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора ветеринарних наук на тему «Асоціативні інвазії свиней в умовах Лісостепу і Степу України».

У 2011 році отримала вчене звання доцента кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи.

Має 102 публікації, з них 78 наукових та 24 навчально-методичні, в тому числі 58 публікацій у фахових виданнях, має 9 патентів України на

корисні моделі. Є співавтором чотирьох навчальних посібників та одного підручника, чотири з яких мають гриф Міністерства освіти і науки України. Виступала офіційним опонентом по 10 кандидатських дисертаціях зі спеціальності 16.00.11 – «Паразитологія».

Кандидат ветеринарних наук, доцент Передера Жанна Олександрівна закінчила Свердловський сільськогосподарський інститут у 1974 році. Працювала на посаді наукового співробітника лабораторії токсикології Всесоюзного науково-дослідного інституту арахнології та ентомології (м. Тюмень). Захистила кандидатську дисертацію у 1982 році у Всесоюзному науково-дослідному інституті ветеринарної санітарії (м. Москва) зі спеціальності 16.00.06 – «Ветеринарна санітарія». З 1982 року працювала у Харківському зооветеринарному інституті на посаді начальника науково-дослідного центру. З 1995 року перейшла до Полтавського сільськогосподарського інституту на посаду доцента кафедри паразитології. З 2013 року – професор кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи.

Викладає на факультетах ветеринарної медицини та технології і виробництва продукції тваринного походження наступні дисципліни: «Ветеринарно-санітарна експертиза з основами ТСПТ» та «Основи ветеринарно-санітарної експертизи».

Науково-педагогічний стаж 35 років. Має більше 60 наукових праць.

Кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри Кручиненко Олег Вікторович у 2003 році закінчив Полтавську державну аграрну академію, спеціальність за дипломом – лікар ветеринарної медицини. В 2003 році вступив до очної аспірантури під керівництвом д.вет.н., професора Дахна І.С. за спеціальністю 16.00.11 – «Паразитологія, гельмінтологія». З 2004 до 2009 року працював асистентом кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи. У 2009 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата ветеринарних наук на тему «Фасціольоз великої рогатої худоби у зонах Лісостепу і Степу України (діагностика та заходи боротьби)».

З 2009 до 2011 року – на посаді старшого викладача кафедри, а з 2011 року – доцент цієї ж кафедри. У 2013 році отримав вчене звання доцента кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи.

Має 50 публікацій, із них 30 наукових та 20 навчально-методичних, в тому числі 23 публікацій у фахових виданнях, має один патент.

У грудні 2011 р. вчена рада академії затвердила тему докторської дисертації Кручиненка О.В. в такій редакції: «Паразитоценози великої рогатої худоби у центральній частині України» зі спеціальності 16.00.11 – «Паразитологія» (науковий консультант доктор ветеринарних наук, професор, декан факультету ветеринарної медицини НУБіП України Прус М.П.).

Кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри Клименко Олександр Сергійович у 1999 році вступив на факультет ветеринарної медицини Полтавського державного сільськогосподарського інституту. 2004 року отримав диплом спеціаліста за фахом лікар ветеринарної медицини.

З 2004 по 2007 рр. навчався в очній аспірантурі Полтавської державної аграрної академії під керівництвом проф. д.вет. н. Дахна І.С.

У 2008 році захистив кандидатську дисертацію на тему: «Епізоотологічні та екологічні аспекти боротьби з ситаріозом великої рогатої худоби в умовах центральної частини України» в Національному університеті біоресурсів і природокористування України. У 2013 році присвоєно вчене звання доцента.

Має понад 50 наукових та навчально-методичних публікацій, є співавтором патенту на корисну модель та навчального посібника.

Кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри Щербакова Наталія Сергіївна у 2004 році вступила до Полтавської державної аграрної академії на факультет ветеринарної медицини. З цього ж року – асистент кафедри паразитології, у 2005 році закінчила магістратуру з відзнакою, працювала провідним лікарем-вірусологом Регіональної державної лабораторії ветеринарної медицини в Полтавській області.

З 2005 по 2011 – старший викладач кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи.

У 2011 році захистила кандидатську дисертацію на тему «Фармакологічний вплив Бі-септиму на м'ясну продуктивність курей при паразитоценозі ешерихіозу з еймеріозом».

З 2011 року переведена на посаду доцента кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи. У 2014 році присвоєно вчене звання доцента кафедри паразитології та ветсанекспертизи.

Викладає на факультеті ветеринарної медицини наступні дисципліни: «Ветеринарно-санітарна експертиза з основами ТСПТ», «Ветеринарне законодавство України та міжнародне ветеринарне право», «Ветеринарне законодавство України», «Фармакокорекція при інвазійних хворобах».

Автор 50 науково-методичних праць.

Завідувач навчально-наукової лабораторії паразитології Мельничук Віталій Васильович у 2005 році закінчив Немішаївський державний аграрний коледж та отримав диплом молодшого спеціаліста за фахом фельдшера ветеринарної медицини.

У період з 2005 по 2009 роки навчався у Полтавській державній аграрній академії на факультеті ветеринарної медицини. Отримав диплом спеціаліста за кваліфікацією лікар ветеринарної медицини. Під час навчання отримав посвідчення лаборанта хіміка-бактеріолога.

З 2009 по 2010 роки працював на посадах лікаря-епізоотолога у Войківській дільничній лікарні ветеринарної медицини та головного лікаря-епізоотолога Згурівської районної державної лікарні ветеринарної медицини (Київська область). З 2011 по 2013 рр. навчався в очній аспірантурі Полтавської державної аграрної академії на кафедрі хірургії та акушерства за спеціальністю 16.00.05 – «Ветеринарна хірургія». Має понад 20 наукових та навчально-методичних публікацій та один патент на корисну модель.

Кандидат ветеринарних наук, асистент кафедри Михайлютенко Світлана Миколаївна у 2003 році закінчила Полтавську державну аграрну

академію, отримала диплом з відзнакою спеціаліста за фахом лікар ветеринарної медицини.

З 2010 по 2013 рр. навчалася в очній аспірантурі Полтавської державної аграрної академії за спеціальністю 16.00.11 – «Паразитологія». Під керівництвом доктора ветеринарних наук, доцента Євстаф'євої В.О. у 2014 році захистила кандидатську дисертацію на тему «Кишкові нематодози гусей (поширення, діагностика та заходи боротьби)».

Має понад 10 наукових та навчально-методичних публікацій, один патент.

Худар Оксана Григорівна у 2007 році закінчила Полтавську державну аграрну академію, факультет економіки та менеджменту за спеціальністю «Менеджмент». Має другу вищу освіту: в 2012 році закінчила Київський національний лінгвістичний університет, факультет сходознавства за спеціальністю «Переклад (арабська мова)».

З початку створення кафедри Худар Оксана Григорівна працювала лаборантом, а з серпня 2014 року займає посаду старшого лаборанта.

Кафедри патологічної анатомії та інфекційної патології

В 2014 році шляхом об'єднання кафедри інфекційної патології та кафедри патологічної анатомії та патофізіології була створена нова кафедра патологічної анатомії та інфекційної патології. Очолила кафедру доктор ветеринарних наук, професор Скрипка М.В.

Навчальний процес на кафедрі забезпечують: професори, доктори ветеринарних наук: Скрипка М.В., Замазій А.А.; кандидати ветеринарних наук, професори кафедри Передера С.Б., Панікар І.І.; кандидати ветеринарних наук, доценти: Дмитренко Н.І., Тітаренко О.В., Конє М.С., Передера О.О., Лавріненко І.В., Корчан Л.М., старший викладач Жерносик І.А., завідувача навчально-науковою лабораторією Туль О.І., старший лаборант Коваленко С.М., лаборант Удовиченко О.В.

На кафедрі обладнано 2 навчально-наукові лабораторії, на базі яких проводиться підготовка аспірантів та здобувачів за шифрами спеціальності 16.00.02 та 16.00.03. Основні напрями наукових досліджень співробітників кафедри пов'язані з дослідженням патологічних станів ссавців та птиці, викликаних різними етіологічними чинниками, дослідженням імунного стану організму тварин.

Кафедра інфекційної патології була створена в 1991 році на базі існуючої кафедри мікробіології, акушерства і фізіології рослин, яка почала свою діяльність з 1920 року. Першим завідуючим кафедрою був професор Б.Г. Левитський. Він читав курс сільськогосподарської мікробіології.

За визначний успіх у розробці методики дріжджування кормів і їх використання в тваринництві, зокрема в свинарстві, в 1935-1936 роках Б.Г. Левитському була присвоєна вчена ступінь доктора біологічних наук і

звання професора по курсу мікробіології, а в 1944 році присвоєно звання Заслуженого діяча наук УРСР.

У 50-ті роки кафедра була реорганізована в кафедру зоогієни і ветеринарії, завідував якою доцент Старов А.К., який захистив кандидатську дисертацію по зоогієні в 1954 році і завідував кафедрою до 1960 року.

З 1960 по 1983 роки завідувачем кафедри зоогієни і ветеринарії була доктор ветеринарних наук, професор Черкасова А.В., яка підготувала 4-х кандидатів наук і опублікувала 140 наукових праць, у тому числі 3 монографії.

У 1960 році була організована кафедра мікробіології, акушерства і фізіології рослин, а в 1983 році кафедра мікробіології і ветеринарії, завідував якою Заслужений діяч науки, лауреат Державної премії, доктор ветеринарних наук, професор Чепуров К.П., який підготував 22 кандидати наук, 13 докторів наук, опублікував 164 наукові праці, одержав 9 авторських свідоцтв, у тому числі 5 по біопрепаратах, випуск яких проводили 12 біофабрик.

З 1986 по 1991 рік виконуючим обов'язки завідуючого кафедрою був кандидат сільськогосподарських наук, доцент Лебединський І.С.

З 1991 року по 2010 рік кафедрою завідувала доктор ветеринарних наук, професор Каришева А.Ф., а з січня 2011 року – кандидат ветеринарних наук, доцент Передера С.Б.

На кафедрі відкрита аспірантура зі спеціальності 16.00.03 «Ветеринарна мікробіологія, епізоотологія, інфекційні хвороби та імунологія». Наукове керівництво здійснювали доктор ветеринарних наук, професор Каришева А.Ф., кандидат ветеринарних наук, доцент Передера С.Б., кандидат ветеринарних наук, доцент Міланко О.О.

З 1993 року аспірантами та здобувачами кафедри були: Зекиба Тарнагда, Окуа Максим Октав, Конє Мохаммед Сумана, Доценко В.В., Дем'яненко В.В., Тесленко П.В., Білобров В.В., Мельник О.В., Дрожчана К.В., Мартинова О.Л., Мартиненко І. В., Кінаш О.В., Колотій М., Держговська Є.О., Андрусів Н.І.

Свого часу на кафедрі працювали Лебединський І.С., Лапенко О.П., Данилко Л. М., Ульяновко С.О., Хандкарян В.М., Сагло О.С., Кравченко В.М., Буткевич Е.В., Дем'яненко В.В., Донець В.В., Дорошенко С.В., Козачкова В.В., Каришева Л.П., Білобров В.В., Іванченко М.І., Горбатенко С.К., Костюк В.П., Петренко М.О., Тесленко П.В., Юхно В.М., Лісойван М.О. Морозко К.О., Дудар Н.І., Петренко С.А., Міланко О.О., Ольшанська Т.І., Розколупа О.О., Назаренко О.В., Єршова О.Е., Золотар Н.А., Сорочотяга С.М., Ромонок Л.М., Кулешова А.В., Жовта І.М., Дудко Л.А., Держговська Є.О., Григор'єва І.В., Сидоренко О.М., Удовиченко О.В.

У 2003 році була створена кафедра біотехнології, на базі якої в 2010 р. організовано кафедру патологічної анатомії та патофізіології.

З 2003 по 2010 рік кафедрою очолював кандидат ветеринарних наук, доцент Панікар І.І., а з 2010 року доктор ветеринарних наук професор Скрипка М.В.

Основне завдання колективу кафедри – надання на високому науково-педагогічному рівні майбутнім лікарям, магістрам ветеринарної медицини необхідних знань із наступних дисциплін: патологічна анатомія, розтин та судова ветеринарія, патологічна фізіологія тварин, ветеринарна онкоморфологія, біотехнологія у ветеринарній медицині, біотехнологія та культивування мікроорганізмів і вірусів, біоценологія та ензоотичні хвороби, основи судової експертизи, порівняльна морфологія, спеціальна патоморфологія і судова ветеринарія. Для викладання цих дисциплін є відповідна матеріально-технічна база.

За період існування кафедри викладачами підготовлено та опубліковано більше 150 наукових праць, 35 навчально-методичних рекомендацій, одну монографію, 10 навчальних посібників, переважна кількість яких затверджена Міністерством аграрної політики та продовольства або Міністерством освіти та науки України.



Зала патологічної анатомії

Після закінчення наукових розробок співробітниками кафедри було отримано 10 патентів України на винахід, видано і затверджено Департаментом ветеринарної медицини шість рекомендацій. Кафедрою налагоджено зв'язки з Ново-Галещинською, Сумською біофабриками, з якими було складено відповідні договори про співпрацю та підготовку майбутніх спеціалістів. Крім цього, підписано договори про співпрацю з Державним науково-дослідним контрольним інститутом біотехнології і штамів мікроорганізмів (м. Київ), Державним науково-дослідним контрольним інститутом ветеринарних препаратів та кормових добавок (м. Львів), філіалом Інституту ветеринарної медицини УААН (м. Полтава).

Практична підготовка студентів із дисципліни «Патологічна анатомія та розтин» проводилася на базі патоморфологічного відділу Регіональної державної лабораторії ветеринарної медицини в Полтавській області. Таке співробітництво дало змогу викладачам підвищити кваліфікацію, а

майбутнім фахівцям ветеринарної медицини вдосконалювати в умовах виробництва практичні навички і отримувати нові знання з питань виробництва ветеринарних біологічних препаратів.

На базі науково-дослідної лабораторії кафедри Скрипкою М.В. було проведено наукові дослідження з подальшим захистом (2009 рік) докторської дисертації за спеціальністю 16.00.02. «Патологія, онкологія і морфологія тварин» на тему «Патоморфологічні зміни при хламідіозі свиней», у 2011 – захист кандидатської дисертації Заріцької А.О. на тему «Патоморфологічні особливості та деякі аспекти патогенезу за пастерельозу кролів». У 2011 році відбувся захист докторської дисертації Замазія А.А. на тему «Гіпоксія новонароджених телят та її корекція».



Лабораторія інфекційної патології

Основні напрями наукових досліджень співробітників кафедри пов'язані з дослідженням патологічних станів ссавців та птиці, викликаних етіологічними чинниками як інфекційного, так і неінфекційного походження; дослідження імунного стану організму тварин.

Свого часу на кафедрі працювали: Манжос О.Ф., Шатохін П.П., Петренко М.О., Дудар Н.І., Кісільова О.В., Опара Н.М., Григор'єва І.В., Сорокова В.В., Заріцька А.О., Самченко І.М.

На даний час науково-педагогічний колектив кафедри патологічної анатомії та інфекційної патології складається з 4-х професорів, 5-ти доцентів та 2-х старших викладачів.

Скрипка Марина Вікторівна – завідувач кафедри, доктор ветеринарних наук, професор, закінчила Сумський сільськогосподарський інститут та отримала спеціальність ветеринарного лікаря. З 1996 р. по 1998 р. навчалася в аспірантурі Сумського сільськогосподарського інституту.

Кандидатську дисертацію захистила в 1999 році на тему: «Псевдомоноз птиці в Україні». В 2003 році присвоєно вчене звання доцента кафедри паразитології, патологічної анатомії та ветеринарно-санітарної експертизи.

Докторську дисертацію захистила в 2009 році в спеціалізованій вченій раді Національного університету біоресурсів і природокористування України Кабінету Міністрів України на тему «Патоморфологічні зміни при хламідіозі свиней». З по 2014 роки була на посаді завідувача кафедри патологічної анатомії та патофізіології. У 2012 отримала звання професора. Завідувач кафедри патологічної анатомії та інфекційної патології з 2014 року, член спеціалізованої вченої ради Д 26.004.03 у Національному університеті біоресурсів і природокористування.

Замазій Андрій Анатолійович – доктор ветеринарних наук, професор. У 1999 році закінчив Полтавський державний сільськогосподарський інститут та отримав спеціальність ветеринарний лікар. З 1999 по 2002 рр. навчався в аспірантурі Полтавської державної аграрної академії.

Кандидатську дисертацію захистив у 2003 році на тему: «Вікова динаміка показників неспецифічної резистентності клінічно здорових коней та при асептичних артритих (за результатами досліджень синовії та крові)». В 2009 році присвоєно звання доцента.

Докторську дисертацію захистив у 2011 році в спеціалізованій вченій раді в Національному університеті біоресурсів і природокористування Кабінету Міністрів України. Шифр спеціальності 13.00.03 «Фізіологія людини та тварин» та 16.00.07 «Ветеринарне акушерство», тема докторської дисертації: «Гіпоксія новонароджених телят та її корекція».

Передера Сергій Борисович – завідувач кафедри інфекційної патології з 2011 по 2014 рр., кандидат ветеринарних наук, доцент, декан факультету ветеринарної медицини. Закінчив Харківський зооветеринарний інститут у 1978 році, у 1979-1981 роках навчався в аспірантурі Всесоюзного науководослідного інституту ветеринарної санітарії (м. Москва), де захистив кандидатську дисертацію на тему «Методи і режими дезінфекції птахівничих приміщень аерозолями глутарового альдегіду». З 1982 по 1995 рік працював асистентом кафедри епізоотології Харківського зооветеринарного інституту, старшим науковим співробітником лабораторії трансплантації ембріонів НДІ тваринництва Лісостепу та Полісся України, начальником науководослідного сектора ХЗВІ. У 1995 році перейшов на посаду доцента кафедри інфекційної патології Полтавського сільськогосподарського інституту. З жовтня 2014 року – професор кафедри патологічної анатомії та інфекційної патології. Має патент, наукові та методичні праці.

Панікар Ігор Ігорович – кандидат ветеринарних наук, доцент, у 1990 році закінчив Сумський сільськогосподарський інститут та отримав спеціальність ветеринарного лікаря. З 1990 р. по 1992 р. працював ветеринарним лікарем НВО «Ембріон» (м. Харків), потім навчався в аспірантурі Сумського сільськогосподарського інституту, після закінчення якої у 1996 році захистив кандидатську дисертацію на тему «Особенности эпизоотологии и профилактика болезни Ньюкасла перепелов». У 2000 році присвоєно вчене звання доцента кафедри інфекційної патології.

З 1997 р. по 2003 р. – доцент кафедри інфекційної патології; з 2003 р. по 2010 р. – доцент та завідувач кафедри біотехнології. З грудня 2004 року по сер-

пень 2011 року працював деканом факультету ветеринарної медицини. З 2011 року доцент кафедри патологічної анатомії та патофізіології ПДАА. З жовтня 2014 року – професор кафедри патологічної анатомії та інфекційної патології.

Напрямок наукових досліджень – імунологічний статус сільськогосподарських тварин. Має патенти, підручники та посібники, наукові та методичні праці.

Конє Мохамед Сумана – кандидат ветеринарних наук, доцент, у 1986 році закінчив Кишинівський сільськогосподарський інститут у 1991 році і отримав диплом магістра ветеринарної медицини з відзнакою.

З 1992 по 1996 роки був аспірантом кафедри інфекційної патології Полтавського сільськогосподарського інституту. У 1997 році захистив кандидатську дисертацію на тему: «Вирощування та використання біфідобактерій для виробництва препаратів, що профілактують шлунково-кишкові розлади телят і поросят» зі спеціальності «Ветеринарна мікробіологія, вірусологія, епізоотологія, мікологія та імунологія».

З вересня 1998 року працював на посадах: асистента, старшого викладача, а з вересня 2005 року – на посаді доцента кафедри патологічної анатомії та інфекційної патології.

Лаврінєнко Інна Вікторівна – кандидат ветеринарних наук, доцент, у 2000 році закінчила Полтавський державний сільськогосподарський інститут за спеціальністю «Ветеринарна медицина» та здобула кваліфікацію лікаря ветеринарної медицини. У 2007 році закінчила Полтавську державну аграрну академію за спеціальністю «Ветеринарна медицина» та здобула кваліфікацію магістра з ветеринарної медицини. З 2006 по 2009 роки – аспірантура Полтавської державної аграрної академії. У 2010 році захистила кандидатську дисертацію на тему «Отодектоз собак і котів (епізоотологія, діагностика, лікування)» за спеціальністю «Паразитологія, гельмінтологія». З вересня 2010 року працювала на посаді старшого викладача кафедри інфекційної патології, а з вересня 2014 року – на посаді доцента кафедри патологічної анатомії та інфекційної патології.

Передєра Олена Олександрівна – кандидат ветеринарних наук, доцент, у 2000 році закінчила Полтавський державний сільськогосподарський інститут за спеціальністю «Ветеринарна медицина» та здобула кваліфікацію лікаря ветеринарної медицини. З 2005 по 2008 роки – аспірантура Полтавської державної аграрної академії. У 2009 році захистила кандидатську дисертацію на тему «Печінкова форма еймеріозу кролів (біологія збудника, патогенез, заходи боротьби)» за спеціальністю «Паразитологія, гельмінтологія». З вересня 2009 року працювала на посаді старшого викладача кафедри інфекційної патології, а з вересня 2013 року – на посаді доцента кафедри патологічної анатомії та інфекційної патології.

Дмитренко Надія Іванівна – кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри, у 2001 році закінчила Полтавський державний сільськогосподарський інститут, отримала спеціальність ветеринарного лікаря. В 2002-2003 рр. навчалася в магістратурі Полтавської державної аграрної академії.

Кандидатську дисертацію захистила в 2009 році на тему «Гломеруло-нефрит у домашніх котів (діагностика, патогенез, лікування)».

Працювала з 2001 по 2010 рр. лаборантом, а в подальшому – асистентом кафедри терапії Полтавської державної аграрної академії. З 2008 року – асистент, потім старший викладач, з 2011 року – доцент кафедри патологічної анатомії та патофізіології ПДАА. Напрямок наукових досліджень – патологія новонароджених цуценят різної етіології.

Титаренко Олена Вікторівна – кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри, у 1995 році закінчила Національний аграрний університет у місті Києві, отримала спеціальність лікаря ветеринарної медицини. У 1997-2000 рр. навчалася в аспірантурі Полтавської державної аграрної академії. З 2000 по 2014 роки працювала на кафедрі анатомії та фізіології тварин на посадах асистента та доцента. З 2014 року – доцент кафедри патологічної анатомії та інфекційної патології.

Кандидатську дисертацію захистила в 2005 році на тему «Поширення, біологічні властивості збудника та удосконалення профілактики сальмонельозу свиней».

Корчан Леонід Миколайович у 2008 році закінчив Полтавську державну аграрну академію і отримав диплом спеціаліста ветеринарної медицини з відзнакою. Після закінчення Полтавської державної аграрної академії працював завідувачем проблемної науково-дослідної лабораторії кафедри анатомії і фізіології сільськогосподарських тварин Полтавської державної аграрної академії.

У 2009 році закінчив магістратуру і отримав диплом магістра ветеринарної медицини з відзнакою.

У лютому 2011 року Корчан Л.М. захистив кандидатську дисертацію на тему: «Мюллеріоз кіз у зоні Лісостепу України (епізоотологія, діагностика і лікування)» зі спеціальності 16.00.11 «Паразитологія».

З березня 2011 року працює на посаді асистента кафедри, а з 2014 року старшим викладачем.

Жерносик Ігор Анатолійович – старший викладач, у 1984 році закінчив Кишинівський сільськогосподарський інститут. Працював головним ветеринарним лікарем у радгоспі «Красний октябрь» Каменського району МРСР до 1987 року, а потім – асистент кафедри епізоотології Кишинівського сільськогосподарського інституту.

З 1991 року почав працювати у Полтавському сільськогосподарському інституті на кафедрі мікробіології, в подальшому – кафедрі інфекційної патології, на даний час – кафедрі патологічної анатомії та інфекційної патології.

Навчальний процес допомагають організовувати та забезпечувати старший лаборант Коваленко С.М., лаборант Удовиченко О.В. та завідувач навчально-наукової лабораторії Туль О.І.

Кафедра терапії

Упродовж існування змінювалися структура кафедри, її керівники і склад.

З квітня 1994 по лютий 1995 року обов'язки завідувача кафедри терапії виконував кандидат ветеринарних наук, доцент Павло Прохорович Шатохін.



Шатохін Павло Прохорович

У цей час на кафедрі викладалися такі дисципліни: «Патологічна фізіологія» (доц. І.М. Мудрий), «Клінічна діагностика», «Клінічна біохімія» (доктор біол. наук Ю.Г. Курило; канд. с.-г. наук М.П. Ілюха), «Фармакологія» (канд. вет. наук, доц. П.П. Шатохін).

З 1995 року кафедру очолив доктор біологічних наук, професор Манжос Олександр Феодосійович, за керівництва якого співробітники освоїли такі важливі дисципліни, як: «Ветеринарна паразитологія» (доктор біол. наук, професор О.Ф. Манжос, асистент С.І. Сидоренко) та «Організація ветеринарної справи» (канд. вет. наук, доц., Заслужений ветеринарний лікар Таджикистану В.Й. Сосницький).

Враховуючи специфіку викладання вище зазначених дисциплін, вчена рада інституту прийняла рішення про її реорганізацію, на її базі було створено дві кафедри – паразитології та кафедру терапії.

Кафедра плідно співпрацювала з доктором біологічних наук, професором, головним науковим співробітником лабораторії фізіології та біохімії інституту свинарства Української академії аграрних наук, нині покійним Курилом Юрієм Гавриловичем.

У становленні кафедри брали участь канд. біол. наук Балацький Віктор Миколайович, Шпак Микола Хомич та інші.

У перші роки свого існування кафедра використовувала навчальні приміщення спільно з кафедрою хірургії та акушерства (завідувач професор П.П. Герцен). Окрім того, заняття з багатьох дисциплін проводились у спеціально облаштованих приміщеннях інституту.



*З 1 серпня 1995 року
й по даний час кафедрі очолює
доктор ветеринарних наук, професор,
відмінник освіти України,
відмінник аграрної освіти та науки,
почесний професор Санкт-
Петербурзької державної академії
ветеринарної медицини
Петро Іванович Локес.*

З вересня 1998 року кафедра має окреме приміщення, що знаходиться по вул. Сковороди, 18 в окремій двоповерховій будівлі, яка займає площу понад 500 м².

На кафедрі працює стаціонар для тематично хворих тварин, які використовуються в навчальному процесі.

Кафедра веде підготовку студентів (спеціалістів, магістрів, бакалаврів) із наступних дисциплін: «Лікарські рослини» (канд. біол. наук, доцент І.Г. Панасенко, канд. вет. наук, доцент С.О. Кравченко); «Ветеринарна фармакологія» (канд. вет. наук, професор П.П. Шатохін, асистент Н.С. Канівець); «Клінічна діагностика хвороб тварин» (канд. вет. наук, доцент М.І. Корчан, ст. викладач Л.П. Каришева); «Ветеринарна радіобіологія» (канд. біол. наук, доцент А.Ф. Курман, асистент Б.Л. Флегантова); «Діагностика і терапія внутрішніх хвороб дрібних тварин» (ст. викладач Л.П. Каришева, асистент Т.П. Локес-Крупка); «Внутрішні хвороби тварин» (д. вет. наук, професор П.І. Локес, канд. вет. наук, доценти К.В. Супруненко, С.О. Кравченко, А.В. Грищук, ст. викладач Л.П. Каришева, асистенти Т.П. Локес-Крупка, Т.Л. Бурда); «Ветеринарна токсикологія» (канд. вет. наук, доцент С.О. Кравченко); «Ветеринарна клінічна біохімія» (канд. біол. наук, доцент А.Ф. Курман, асистент Б.Л. Флегантова); «Клінічна фармакологія» (канд. вет. наук, доцент П.П. Шатохін, асистент Н.С. Канівець); «Спеціальна пропедевтика, терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин» (канд. вет. наук, доцент К.В. Супруненко, ст. викладач Л.П. Каришева).

Значна увага надається практичній підготовці студентів – на базі кафедри вони виконують дипломні роботи, чималу частину з яких ДЕК рекомендує для впровадження у виробництво.

За порівняно короткий термін свого існування на кафедрі під керівництвом її завідувача П.І. Локеса підготовлені й успішно захищені три кандидатських дисертації, зокрема: «Значення вітаміну А для фізіологічного стану кобил» (Супруненко К.В., 2006 р.); «Полікістоз нирок у домашніх кішок (патогенез, діагностика і лікування)» (Кравченко С.О., 2009 р.); «Гломерулонефрити у домашніх котів» (Дмитренко Н.І., 2009 р.), а також док-

торська дисертація «Патологія печінки та органів сечової системи у свійських собак і котів (клініко-біохімічний статус, патогенез, діагностика, лікування)» (Локес П.І., 2013 р., науковий консультант – д. вет. наук, професор І.П. Кондрахін).

Головні напрями науково-дослідної роботи кафедри: «Вивчення стану вітамінного обміну у коней», «Патології печінки та нирок у дрібних тварин», «Розробка і впровадження нових та удосконалення існуючих методів діагностики, лікування і профілактики найбільш поширених внутрішніх хвороб великої рогатої худоби в центральному регіоні України», «Технологія переробки перо-пухової сировини в білковий корм», «Система селекційно-технологічного забезпечення інтенсивного та органічного виробництва продукції свинарства».

Навчання студентів ведеться на основних курсах та за інтегрованою формою навчання.



Колектив кафедри

У забезпечення навчального процесу кафедри великий вклад вносять старший лаборант Марченко Л.П. (працює на кафедрі з дня її заснування) та лаборант Іщенко М.О. (з вересня 1995 року).

Робота кафедри здійснюється згідно з планом роботи кафедри та індивідуальних планів викладачів. Детально розробляються навчально-методичні комплекси з дисциплін навчального плану, затверджуються робочі програми практик і форми контролю знань студентів. Ведеться інтенсивна робота із забезпечення навчального процесу методичними, практичними та наочними матеріалами. Співробітниками кафедри за останній час підготовлено понад 50 методичних вказівок щодо проведення лабораторних занять студентів.

Оцінка якості підготовки студентів проводиться методом опитування, письмових і усних колоквиумів, з допомогою програмового та комп'ютерного контролю, заліків та екзаменів (із дотриманням вимог Болонської угоди). Протягом навчального року регулярно проводиться взаємовідвідування занять викладачами кафедри.

Девізом для кожного викладача кафедри є слова відомого терапевта М.Я. Мудрова: «... у лікарському мистецтві немає лікарів, які закінчили свою науку», тому викладачі кафедри регулярно підвищують свою кваліфікацію на різних семінарах, в науково-дослідних інститутах, вузах.

Кафедра постійно веде роботу з оформлення та оснащення навчальних приміщень; лабораторії та манежі повністю відповідають вимогам для проведення лабораторних занять зі студентами.

Співробітники кафедри мають досвід роботи на виробництві, проводять значну навчально-методичну роботу, докладають зусиль для організації наукової роботи. Колективом кафедри опубліковано чимало наукових статей, отримано три деклараційних і 11 патентів на корисну модель, п'ять навчальних посібників, що рекомендовані до друку Міністерством аграрної політики та продовольства України або Міністерством освіти і науки України.

На кафедрі розроблені методичні вказівки щодо виконання й оформлення курсових робіт, бланки досліджень крові, сечі, вмістимого рубця та диспансерна карта тварин.

У розпорядженні студентів – лабораторії, в яких налагоджені всі необхідні методики досліджень.

Для покращання практичних навичок студентів на базі кафедри функціонує клініка ветеринарної медицини, де надається допомога хворим тваринам мешканців м. Полтава.

Кожен із викладачів кафедри проводить профорієнтаційну роботу серед учнів старших класів шкіл Полтавщини та за її межами.

Як підсумок, до 95-річчя Полтавської державної аграрної академії на кафедрі: захищена одна докторська та три кандидатських дисертації; написано підручник для вищих навчальних закладів та видано шість навчально-методичних посібників; опубліковано 154 наукових статей та тез конференцій; розроблено і видано 73 навчально-методичних рекомендацій, отримано 14 патентів на винахід або корисну модель, розроблено п'ять науково-методичних рекомендацій.

Кафедра хірургії та акушерства

Кафедра хірургії та акушерства, як базовий структурний навчальний підрозділ факультету ветеринарної медицини Полтавської державної аграрної академії, була створена 4 серпня 1994 року (наказ № 1-48).

За пропозицією тодішнього ректора інституту, професора О.М. Куценка та начальника Головного управління ветеринарної медицини у Полтавській області С.В. Аранчія на посаду завідувача новоствореної кафедри

ри для організації її роботи було запрошено Заслуженого працівника Вищої школи, професора П.П. Герцена, який мав досвід у створенні трьох нових факультетів у Російській федерації, Україні та Молдові.

Становленню та матеріальній комплектації факультету (і кафедри хірургії та акушерства у тому числі) всіляко сприяли державні установи ветеринарної медицини Полтавської області під керівництвом С.В. Аранчія, а також споріднені факультети і кафедри ВНЗ Харкова, Києва, Білої Церкви.

Напрями навчальної, методичної та науково-дослідної роботи кафедри є результатом інтеграції досягнень різних наукових шкіл, представники яких формували колектив кафедри на етапі його становлення та подальшої роботи.

Витоками кафедри є Ленінградська школа ветеринарних хірургів, Київська, Білоцерківська хірургічні школи та Харківська школа ветеринарних акушерів. Очолювали їх визнані ветеринарною наукою спільнотою вчені А.А. Веллер, І.О. Поваженко, А.Ф. Бурденюк, Д.Д. Логвинов.

Історія кафедри нерозривно пов'язана з особистостями її завідувачів. Змінюючи один одного, кафедру очолювали П.П. Герцен, В.Й. Издепський, С.М. Кулинич, Б.П. Киричко.

Професор П.П. Герцен, використовуючи свій великий виробничий, науково-клінічний та педагогічний досвід, приклав чимало зусиль щодо організації і становлення новоствореної кафедри, її матеріального оснащення та комплектації висококваліфікованими науково-педагогічними кадрами.

Професор В.Й. Издепський приділяв багато уваги модернізації навчального процесу й наукової роботи, створенню наукової лабораторії та клініки ветеринарної медицини, їх оснащення, підготовці науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації.

Носіями традицій кафедри є їх учні та послідовники – С.М. Кулинич та Б.П. Киричко, які в подальшому очолювали кафедру.

Доктор ветеринарних наук, професор Герцен П.П. – завідувач кафедри з 1994 по 1999 роки.



*Доктор ветеринарних наук,
професор Издепський В.Й.*

*Завідувач кафедри
з 1999 по 2006 роки*



*Доктор ветеринарних наук,
професор Кулинич С.М.*

*Завідувач кафедри
з 2006 по 2010 роки.*



*Доктор ветеринарних наук,
професор Киричко Б.П.*

*Завідувач кафедри
з 2010 року*

Під час комплектування кафедри кадрами дотримувався принцип розумного поєднання спеціалістів, що мають життєвий, професійний досвід і молодих, нещодавніх випускників вищих навчальних закладів. Так, у різний час були запрошені на кафедру, працювали та працюють тепер доценти В.Ф. Довгопол, В.П. Плугатирьов, Ю.Г. Мироненко, В.П. Бігунець, асистенти О.А. Волкова, Т.Г. Панасова.



Колектив кафедри хірургії та акушерства, 2010 рік

За роки свого існування кафедра стала гарною школою професійного становлення молодих викладачів: доценти Т.Г. Панасова, Р.В. Передера, асистенти І.Д. Бідний, О.В. Рій, Г.В. Слюсар, Т.М. Собчишина, Т.В. Звенігородська.

Відповідальними за матеріальне забезпечення кафедри й хірургічної клініки в різний час були лаборанти: О.І. Божко, Ю.Ю. Дінець, М.В. Саламахіна, С.М. Локошко, В.Ю. Скриль, С.В. Матюхіна, К.М. Брикун.

Кафедра була й залишається кузнею науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації зі спеціальності 16.00.05 «Ветеринарна хірургія». За роки існування кафедри було захищено дві докторських і шість кандидатських дисертацій, що є своєрідним звітом творчої роботи кафедри. На сьогодні готуються до захисту декілька кандидатських дисертацій.

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕСУ

Згідно з рішенням вченої ради ПДАА, протокол №1 від 18.09.08 р. та наказом ПДАА від 8.10.09 № 1-220 2008 р., 1 жовтня 2008 р., було створено Навчально-науковий інститут економіки та бізнесу. Така галузева інтеграція забезпечує оптимізацію роботи підготовки фахівців, проведення науково-дослідницької та інформаційно-консультаційної діяльності, розробку і впровадження інноваційних технологій для потреб агропромислового комплексу України.



Керівний склад Навчально-наукового інституту

Головними завданнями Навчально-наукового інституту економіки та бізнесу є:

- провадження освітньої діяльності за ліцензованими і акредитованими напрямками підготовки та спеціальностями, що включає навчально-методичний, науковий, виховний та культурний напрями;

- прийняття необхідних рішень і виконання відповідних дій, що належать до компетенції Інституту і не суперечать Статуту Академії та законодавству України;

- забезпечення набуття студентами знань у відповідній галузі, підготовка їх до професійної діяльності менеджерів, бухгалтерів, фінансистів та економістів;

- виховання соціально зрілої, творчої особистості, морально, психічно і фізично здорового покоління громадян;
- формування у молоді активної громадянської позиції, виховання патріотизму, власної гідності, готовності до трудової діяльності, почуття відповідальності за свою долю, долю суспільства, держави і людства;
- підготовка молоді до самостійної професійної, наукової, викладацької та виробничої діяльності;
- проведення профорієнтаційної роботи та підготовка абітурієнтів до вступу та навчання в Академії;
- вивчення попиту ринку праці на фахівців зі спеціальностей, з яких ведеться підготовка та сприяння працевлаштуванню випускників;
- участь в інформаційно-консультативній, фінансово-економічній, виробничій та просвітницькій діяльності Академії.

Основними структурними підрозділами Інституту є: факультети: «Обліку та фінансів» і «Економіки та менеджменту»; випускаючі кафедри: фінансів і кредиту, бухгалтерського обліку; обліку і аудиту, економіки підприємства, менеджменту, маркетингу та інші кафедри; навчально-наукові та проблемні науково-дослідні лабораторії.

На факультетах Інституту, проводиться підготовка фахівців за спеціальностями: «Економіка підприємства», «Облік і аудит», «Фінанси і кредит», «Менеджмент організацій і адміністрування», «Адміністративний менеджмент», та з 2015 р. «Маркетинг».



Всеукраїнські студентські дебати (2014 рік)

Очолює ННІ ЕБ директор, який обирається вченою радою Академії строком на 5 років з урахуванням пропозицій. Також до складу директорату входять: заступники директора, декани, заступники деканів, голови науково-методичних рад, завідувачі кафедр, секретар. На даний час директором Навчально-наукового інституту економіки та бізнесу є кандидат економічних наук, доцент О.А. Галич.

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

Економічний факультет створено у 1960 р. За період існування він пройшов декілька реформувань, внаслідок яких у 1998 р. було створено два факультети – обліку та аудиту і факультет економіки та менеджменту. Першим деканом факультету був д.е.н., професор В. Перебийніс (1998-2000 рр.). З 2000 по 2008 р. факультет очолювала к.е.н., доцент О. Сосновська; з 2008 по 2009 р. – к.е.н, доцент О. Дорофеєв.



Сосновська Ольга Олександрівна

Із березня 2009 р. деканом став к.е.н., доцент О. Галич.

На факультеті здійснюється підготовка фахівців за напрямками підготовки «Менеджмент», «Економіка підприємства» та спеціальностями «Менеджмент організацій і адміністрування», «Економіка підприємства», «Адміністративний менеджмент».

Нині на факультеті навчається 1187 студентів, у тому числі 509 – на денній формі. У складі викладачів: 18 професорів, докторів наук; близько 50 кандидатів наук, доцентів.

Зараз на факультеті функціонує шість кафедр: економіки підприємства (зав. кафедри – д.е.н., проф. П.М. Макаренко), іноземних мов та українознавства (зав. кафедри – д.і.н., проф. Т.О. Шаравара), економічної кібернетики та інформаційних технологій (зав. кафедри – к.е.н., доц. О.А. Галич), менеджменту (зав. кафедри – д.держ.упр., проф. Т.М. Лозинська), бізнес-адміністрування та права (зав. кафедри – д.е.н., проф. Х.З. Махмудов), маркетингу (зав. кафедри – д.е.н., доц. В.В. Писаренко), а також дві проблемні лабораторії: наукова лабораторія аграрного і енергетичного менеджменту, лабораторія органічного землеробства та маркетингу екологічно-безпечної продукції; 6 комп'ютерних лабораторій; три навчально-тренінгові лабораторії: менеджменту, імітаційного моделювання та реінжинірингу бізнес-процесів та спеціальності «Економіка підприємства». На факультеті працює

аспірантура, у якій навчається 44 аспіранти за спеціальністю: 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності), 16 здобувачів наукового ступеня кандидата наук, 3 докторанти.

Кафедри факультету підтримують тісні зв'язки з відповідними кафедрами Національного університету біоресурсів та природокористування України, Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва, Білоцерківського національного аграрного університету та Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету, Житомирського національного агроекологічного університету, Національного університету «Львівська політехніка», Полтавського національного педагогічного університету ім. В.Г. Короленка, Полтавського університету економіки і торгівлі, університету Хоенхайм (Німеччина), Варшавським сільськогосподарським університетом (м. Варшава, Польща), Малопольським осередком сільськогосподарського дорадництва (м. Краків, Польща), Всеукраїнським конгресом вчених економістів-аграрників, Міжнародною фінансовою корпорацією, Національним науковим центром «Інститут аграрної економіки», Департаментом агропромислового розвитку облдержадміністрації, центром підвищення кваліфікації державних службовців при облдержадміністрації, райдержадміністраціями, підприємствами АПК області.

Навчальний процес на факультеті забезпечує науково-педагогічний колектив висококваліфікованих викладачів, які активно працюють над оновленням методичного забезпечення дисциплін, впроваджують новітні технології навчання (ділові ігри, моделювання виробничих ситуацій тощо), застосовують технічні засоби навчання.



*Декан факультету економіки та менеджменту, к.е.н., доцент
Галич Олександр Анатолійович*

Професорсько-викладацький склад факультету становить 91 викладач, з яких 5 працює за сумісництвом. На кафедрах факультету працює 8 докторів наук, 49 кандидатів наук, 17 осіб навчально-допоміжного персоналу.

Викладачами кафедр факультету читається близько 300 дисциплін на різних напрямках підготовки (спеціальностях), усі вони забезпечені навчально-методичними комплексами. У 2014-2015 н. р. викладачами факультету підготовлено комплекс дисциплін для дистанційного навчання.

За останні 5 років усі викладачі факультету пройшли підвищення кваліфікації.

За 2013–2014 викладачами факультету опубліковано 122 статті у фахових виданнях України та 188 в інших виданнях, випущено 3 монографії. На наукових та науково-практичних конференціях ППС факультету зробили 159 доповідей. На факультеті функціонує 6 науково-практичних гуртків. Студентами факультету опубліковано 257 наукових праць, 320 студентів взяли участь у конференціях різного рівня. Понад 20 студентів одержали нагороди за наукові дослідження.

Викладачами факультету постійно проводяться різноманітні профорієнтаційні заходи з метою залучення молоді до навчання в академії. Деканатом факультету створено та розповсюджено серед потенційних абітурієнтів та їх батьків інформаційні буклети, з метою профорієнтаційної роботи.

Практична підготовка студентів проводиться відповідно до наскрізної програми практики, яка враховує трансформацію форм власності, зміни у структурі виробництва відповідно до кон'юнктури ринку, зміни в економіці України. Студенти факультету проходять виробничу практику в провідних сільськогосподарських підприємствах області. Тісні зв'язки налагоджено із сільськогосподарськими підприємствами Данії, Польщі, Великобританії, США, Німеччині та ін.

Навчальний процес організовано так, що теорія поєднана із практичною підготовкою, враховуються особливості розвитку економіки АПК та аграрного менеджменту. Значна увага приділяється розвитку у студентів навичок організаційної, аналітичної роботи; уміння працювати в умовах кризових ситуацій; обмеженого інформаційного та ресурсного забезпечення.

Кафедра економіки підприємства

На базі кафедри економіки та організації сільськогосподарського виробництва у 1973 р. було створено дві кафедри: економіки сільського господарства та організації сільськогосподарського виробництва. Завідувачами кафедри до 1991 р., відповідно, були доценти М. Добровольський та П. Шепелев.

На кафедрі читалися такі дисципліни: «Економіка сільського господарства», «Економіка виробництва продукції тваринництва на промисловій основі», «Планування народного господарства», «Економічна географія», «Розміщення продуктивних сил», «Світове сільське господарство», «Основи права». На кафедрі працювали доценти: М. Добровольський, П. Шепелев, П. Сокоренко, М. Самчук, О. Сосновська, Г. Сердюк, О. Мочайлова, а також старші викладачі Н. Олішевець, Б. Коломієць.



Шепелев П.Я.



Мочайлова О.П.



Сокоренко П.І.

У грудні 1991 р. кафедру очолив доктор економічних наук, професор Василь Рабштина. У зв'язку з переведенням економіки народного господарства на ринкові відносини, були введені дисципліни ринкового напрямку: «Біржова справа», «Основи ринкових відносин», «Маркетинг», «Техніко-економічне обґрунтування господарських рішень», «Економіка праці», «Зовнішньоекономічні зв'язки».



Рабитина Василь Миколайович

Протягом 1992-1997 рр. кафедра мала назви: економіки та статистики; економіки; ринкових відносин та маркетингу, з 1998 року – економіки та маркетингу. У 2002 році кафедра економіки та маркетингу поділена на дві – кафедру економіки АПК (з 2004 року – кафедра економіки, а з 2009 р. – кафедра економіки підприємства) і кафедру ринкових відносин і маркетингу (з 2004 року – кафедра маркетингу).

З 2002 р. по 2010 р. викладачі кафедри – О. Сосновська, Л. Березіна, О. Галич – пройшли стажування в університетах Польщі, Австрії та Німеччини.

З липня 2010 р. кафедру очолює д.е.н., професор, член-кореспондент Національної академії аграрних наук України, Заслужений працівник освіти України, академік Академії економічних наук України, академік Академії економічної кібернетики України, академік Академії наук вищої освіти України, академік Міжнародної академії економіки та екотехнологій П.М. Макаренко.



Завідувач кафедри д.е.н., професор П. М. Макаренко

Навчально-методична та науково-дослідна робота викладачів за роки діяльності кафедри характеризується такими здобутками: видано 19 навчальних посібників та 15 монографій, захищено 6 докторських дисертацій (у тому числі працівників кафедри 3 особи) та 12 кандидатських дисертацій (у тому числі працівників кафедри 8 осіб), отримано 5 атестатів доцента за кафедрою економіки підприємства.

У 2010 р. створено філії кафедри на базі приватного підприємства «Агроєкологія» Шишацького району та фермерського господарства «Громада» Кобеляцького району Полтавської області. У 2013 р. було організовано філію кафедри на базі ДП ДГ ім. Декабристів Миргородського району Полтавської державної сільськогосподарської дослідної станції ім. Вавилова Інституту свинарства і агропромислового виробництва НААН України, а в січні 2014 р. було укладено договір співробітництва між кафедрою економіки підприємства ПДАА та кафедрою економіки Комратського державного університету (Республіка Молдова).

Нині на кафедрі працюють професори: П. Макаренко, Л. Березіна, Т. Лозинська; доценти: О. Сосновська, Т. Дядик, С. Писаренко, О. Бурлака, Ю. Самойлик, О. Калініченко, І. Миколенко, Ю. Помаз, М. Коваленко, Л. Демиденко, О. Дивнич; старші викладачі: О. Бурлака, О. Вольнова та асистенти: І. Загребельна, Є. Олійник, Т. Булах.



Колектив кафедри економіки підприємства

Читаються такі дисципліни: «Економіка підприємства», «Економіка і фінанси підприємства», «Аграрна економіка», «Економічна діагностика», «Економіка і організація діяльності об'єднань підприємств», «Регіональна економіка», «Економіка праці та соціально-трудова відносина», «Економіка малого бізнесу», «Економіка і організація енергоощадження», «Внутрішній економічний механізм аграрного підприємства», «Методологія і організація наукових досліджень», «Економіка аграрного виробництва», «Національна економіка», «Стратегія підприємства», «Економіка природокористування», «Економіка і бухгалтерський облік у тваринництві», «Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків» та інші.

При кафедрі працює електронна бібліотека і лабораторія кафедри.

Кафедра бізнес-адміністрування та права

Кафедра бізнес-адміністрування та права створена на базі кафедри «Організація виробництва і дорадництва», яка діяла на основі кафедри економіки та організації сільськогосподарського виробництва, що створена у 1961 р. У 1973 р. на її базі було сформовано 2 кафедри: економіки сільського господарства та організації сільськогосподарського виробництва.

У минулому кафедра мала різні назви: організації сільськогосподарського виробництва (1973-1994 рр.), організації сільськогосподарського виробництва і агробізнесу (1994-1995 рр.), організації підприємництва і менеджменту (1995-1996 рр.), організації виробництва і підприємництва (з 1996 року), а з 2009 – організації виробництва і дорадництва.

Свого часу кафедрою завідували: доценти Василь Рудь (1961-1970 рр.), Петро Шепелев (1970-1973 рр. та 1975-1980 рр.), Леонід Войтов (1973-1975 рр.), Михайло Тютюнник (1980-1998 рр.), професор Станіслав Бакай (1998-2004 рр.), професор кафедри Михайло Тютюнник (2004-2012 рр.). З 2012 року кафедру очолює доктор економічних наук, професор Махмудов Ханлар.



Рудь Василь Васильович



Войтов Леонід Кір'янович



Бакай Станіслав Степанович



Тютюнник Михайло Григорович



Махмудов Ханлар Зейналович

Зараз на кафедрі працюють професори: Х.З. Махмудов, М.Г. Тютюнник; доценти: О.О. Ковбаса, Г.М. Русанова, О.С. Михайлова, А.В. Світлична, О.М. Демченко, Н.М. Нестеренко, Н.В. Дем'яненко, М.І. Сьомич, В.О. Осташова, Т.О. Щетініна; асистенти: С.І. Павленко, П.Ю. Шведенко; старший лаборант Л.М. Назарук; лаборант Ю.М. Верещака.



Колектив кафедри бізнес-адміністрування та права

На кафедрі викладаються такі дисципліни: «Планування і контроль на підприємстві», «Підприємництво», «Організація аграрного бізнесу», «Бізнес-планування в АПК», «Системи технологій», «Організаційне проектування», «Основи сільськогосподарської кооперації», «Потенціал і розвиток підприємства», «Основи управлінського консультування», «Теорія організації», «Підприємництво в аграрних формуваннях», «Сталий розвиток сільських територій», «Організація власної справи», «Право (правознавство)», «Право (трудове право)», «Право (господарське право)», «Право (адміністративне право)», «Правові засади адміністративної діяльності», «Законодавство і право АПК», «Аграрне право», «Аграрне і екологічне право», «Договірне право», «Основи аграрного підприємства», «Організація виробництва», «Організація та планування діяльності аграрних підприємств», «Організація і планування підприємств малого бізнесу», «Організація і управління в екологічній діяльності», «Організація виробничих процесів у тваринництві».

Викладачами кафедри розроблені і видані курси лекцій, практикуми, методичні рекомендації для виконання курсових проектів (робіт), контрольних робіт та проведення лабораторно-практичних занять, завдання для організації самостійної роботи.

Науково-дослідна робота кафедри спрямована на розробку пропозицій з наукового забезпечення проектування нових і вдосконалення роботи діючих аграрних підприємств. Разом із Міністерством аграрної політики та продовольства України та Полтавською обласною державною адміністрацією проведено дві міжнародні науково-практичні конференції на тему: «Теоретичні та практичні аспекти розвитку кооперативного руху в сільському господарстві» та «Формування конкурентоспроможності підприємств АПК в умовах ринкової трансформації економіки».

В останні роки на кафедрі проводилися Інтернет-конференції науковців, а саме: всеукраїнська науково-практична «Організаційно-економічний

та правовий механізм функціонування аграрного сектору економіки України» та міжнародна науково-практична «Бізнес-адміністрування в агропромисловому комплексі: напрями, проблеми, перспективи». Проблематика останньої конференції об'єднала інтереси науковців не лише з України, а й з Угорщини, Польщі, Азейбарджану, Росії.

Різноманітна та багатогранна наукова робота викладачів кафедри представлена економіко-правовою проблематикою ініціативних тем досліджень. Зокрема, питання правового самовиховання студентської молоді досліджує к.ю.н., доцент Осташова В.О.

Вагомим є внесок викладачів кафедри у розвиток наукової творчості, молоді, який реалізується в процесі діяльності студентських наукових гуртків «Лідер» (економічне спрямування) та «Правовий диспут».

На кафедрі проводяться заняття в умовах виробництва з дисциплін «Системи технологій», «Організація виробництва» на базі приватної агрофірми «Подоляка», с. Байрак Диканського району Полтавської області, сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Спілка селян «Тростянець» Полтавського району Полтавської області, Держаного підприємства «Дослідне господарство «Степне» Полтавської державної сільськогосподарської дослідної станції ім. М.І. Вавилова Інституту свинарства і агропромислового виробництва НААН України» Полтавського району Полтавської області.

За останні роки викладачами опубліковано понад 130 наукових праць. Крім того на кафедрі підготовлено і видано навчальні посібники з грифом МОН України «Системи технологій» (М.Г. Тютюнник) та «Організація виробництва в аграрних підприємствах» (колектив авторів: М.Г. Тютюнник, О.О. Ковбаса, Г.М. Русанова, О.С. Михайлова, О.М. Демченко, Л.М. Назарук, С.І. Павленко; за редакцією М.Г. Тютюнника, 2009), «Підприємство в аграрних формуваннях» (М.Г. Тютюнник), «Економіка промислового підприємства» (О.С. Михайлова), «Економіка і організація сільськогосподарського виробництва» (С.В. Писаренко, О.С. Михайлова, Л.М. Болдирева, Л.М. Назарук), а також курси лекцій: «Основи теорії організації» (С.С. Бакай), «Підприємство» (М.Г. Тютюнник), «Методологія та організація наукових досліджень» (Г.М. Русанова); методичні рекомендації по складанню технологічних карт у рослинництві (М.Г. Тютюнник).

Кафедра економічної кібернетики та інформаційних технологій

У серпні 1971 р. на економічному факультеті була створена кафедра економічної кібернетики. Її очолив доцент Голота С.І. За більше, ніж 30 років назва кафедри неодноразово змінювалася:

- математичного моделювання та обчислювальної техніки – з 1985 р.;
- інформаційно-обчислювальних систем і управління – з 1991 р.;
- інформаційно-обчислювальних систем – з 1995 р.;
- менеджменту та інформатики – з 1996 р.;
- інформатики – з 1999 р.;
- інформаційних систем і технологій – з 2000 р.;

економічної кібернетики та інформаційних технологій – з 2014 р.

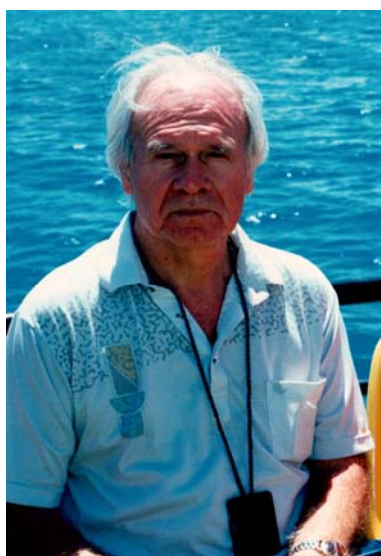
У різні роки кафедру очолювали: доценти Голота С.І., Гуров О.Б., Гришин О.Ф., Товма І.П., Злосчаст'єв А.П., ст. викладач Костоглод К.Д., доктор економічних наук Перебийніс В.І., доктор сільськогосподарських наук, професор Калініченко А. В., кандидат економічних наук, доцент Галич О.А.



Доцент Голота С.І.



Доцент Гуров О.Б.



Доцент Гришин О.Ф.



Доцент Товма І.П.



Доцент Злосчаст'єв А.П.



Професор Костоглод К.Д.



*Доктор економічних наук
Перебийніс В.І.*



*Доктор сільськогосподарських наук,
професор Калініченко А.В.*



Кандидат економічних наук, доцент Галич О. А.

З жовтня 2014 р. – кафедра економічної кібернетики та інформаційних технологій.

Кафедру очолює к.с.-г.н., доцент Вакуленко Юлія Валентинівна.

На кафедрі працюють 14 викладачів, один завідувач лабораторією, старший лаборант та два оператори ПЕОМ. Серед викладачів – доктор наук Калініченко А. В., кандидати наук, доценти О. Галич, О. Копішинська, К. Костоглод, Ю. Уткін, Н. Протас, Ю. Шмиголь; ст. викладачі: Н. Балдінська, Л. Малинська, О. Чехлатий; асистенти Н. Сазонова, О.Мінькова, Т. Неділько, які працюють над кандидатськими дисертаціями.

Кафедра забезпечує викладання дисциплін фундаментального циклу: «Інформатика», «Економічна інформатика», «Оптимізаційні методи та моделі», «Економетрика», «Комп’ютерні мережі та телекомунікації», «Методи інформаційно-консультативної діяльності в АПК України», «Сільськогоспо-

дарське дорадництво», а також викладання дисциплін, пов'язаних із комп'ютеризацією, інформатизацією та моделюванням управлінських процесів на сучасних підприємствах АПК.



Кандидат с.-г. наук, доцент Вакуленко Ю.В.



На фото 1 ряд (з ліва на право): професор Костоглод К.Д., асистент Мінькова О.Г., ст. викладач Балдінська Н.О., оператор Неділько Т.М., професор Злосчастьєв А.П., ст. викладач Малинська Л.В., ст. лаборант Олійник А.С.

2 ряд (з ліва на право): ст. викладач Чехлатий О.М., лаборант Дубина А.В., асистент Гончарова В.М., ст. викладач Пустовіт С.В., асистент Сазонова Н.А., доцент Сакало В.М., професор Калініченко А.В., доцент Уткін Ю.В., зав. кафедри Вакуленко Ю.В., доцент Копішинська О.П., оператор Байганова С.Г., лаборант Кобзиста І.Л., лаборант Проценко О.Ю.

Основним напрямом науково-дослідної роботи кафедри є впровадження новітніх інформаційних технологій в навчальний процес, а також дослідження взаємовпливу економічних показників із використанням економетричних методів та моделей, розробка методів моделювання і прогнозування динамічних економічних та агроекологічних систем із використанням сучасного програмного забезпечення та можливостей комп'ютерної техніки, а також сільськогосподарське дорадництво.

На кафедрі активно ведеться наукова та методична робота. За останні роки викладачами кафедри видано 2 монографії, 9 навчальних посібників і підручників, шість з яких мають гриф Міністерства аграрної політики та продовольства України, а два – гриф МОН України, захищена докторська та дві кандидатські дисертації.

Кафедра веде активну наукову співпрацю із Варшавським сільськогосподарським університетом (м. Варшава, Польща), Інститутом агроекології УААН України (м. Київ), Малопольським осередком сільськогосподарського дорадництва (м. Краків, Польща), Опольським Університетом (м. Ополе, Польща).

Викладачі кафедри здійснюють керівництво науково-дослідною роботою студентів. Щорічно на кафедрі проводиться міждисциплінарний семінар «Студентські роботи за науковою тематикою кафедри інформаційних систем і технологій ПДАА», «Студентські роботи за науковою тематикою кафедри економічної кібернетики та інформаційних технологій ПДАА». Крім того, студенти під керівництвом викладачів кафедри готують доповіді та виступають на студентських науково-практичних конференціях як внутрішньовузівських, так і всеукраїнських і міжнародних.

Постійно працює студентський науково-практичний гурток кафедри. Щорічно проводиться внутрішньовузівська студентська олімпіада з інформатики. Переможці беруть участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді.

Кожного року серед студентів ПДАА кафедрою організуються різноманітні конкурси: з Web-дизайну, комп'ютерної графіки, створення презентацій, тематичні конкурси тощо. Переможців нагороджують цінними призами.

Кафедра іноземних мов та українознавства

Кафедра іноземних мов була створена у 1927 році. Завідувачами кафедри працювали Белецька Н.І. (1927–1944 рр.), Данішева В.О. (1944–1962 рр.), Тітова Н.Л. (1962–1970 рр.), Ворона Г.П. (1970–1976 рр.), Парій А.В. (1976–1980 рр.), Шудря П.Г. (1980–1993 рр.), Парій А.В. (з 1993–2012 рр.). На кафедрі також активно працювали викладачі: Кравченко Г.І., Бондаренко І.В., Ночовкін В.Ю., Зубко Н.О. Абдусалямова Т.К.



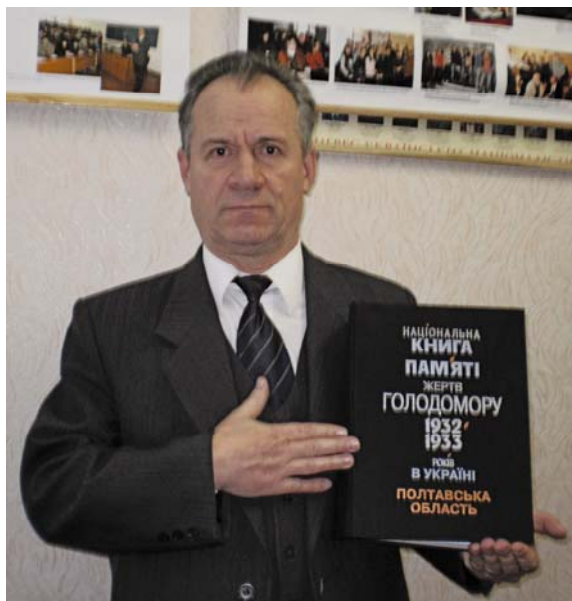
Співробітники кафедри іноземних мов та українознавства

Кафедра українознавства одержала таку назву 27 жовтня 1993 року. За останні десятиліття професорсько-викладацьким складом кафедри було захищено десять кандидатських і одна докторська дисертації. У 1974 році доцент Чупрун Ольга Діомидівна стала першою жінкою в Україні, відзначеною високим званням «Заслужений працівник вищої школи України». У 20-ті роки у сільськогосподарському інституті вітчизняну історію викладала майбутній професор Київського університету Наталя Мірза-Авак'янц, у 30-ті роки – майбутній академік, директор Інституту історії України Олександр Касименко. У конкурсах на кращі підрозділи Полтавського державного сільськогосподарського інституту кафедра близько двадцяти разів посідала перші місця. На кафедрі тривалий час працювали учасники війни з гітлерівським фашизмом доценти Головка М.В., Литвинець Д.П., Хвиль М.М., Чупрун О.Д. (завідуюча кафедрою у 1975–1988 рр.) та старший викладач Масіч І.М. З 1988 р. кафедру очолював доктор історичних наук, професор Якименко Микола Андрійович. За фахом історик.

Станом на 2010 рік до складу кафедри входили: Якубенко О.П., кандидат історичних наук, доцент; Шаравара Т.О., доктор історичних наук, доцент; Макарець С.В. кандидат історичних наук, доцент; Сизоненко Н.М., кандидат філологічних наук, доцент; Різник С.Г., старший викладач; Мельник Н.Ф., старший викладач; Швець Н.О., старший викладач.

Рішенням вченої Ради Полтавської державної аграрної академії від 2 липня 2013 року відбулася реорганізація кафедр. Було об'єднано викладання дисциплін іноземної та української філології, а також культурологічного

блоку в межах нової кафедри. Фактично відбулося з'єднання 2-х кафедр – іноземної мови та українознавства. Наразі кафедру іноземних мов та українознавства очолює Шаравара Тамара Олексіївна, доктор історичних наук, професор, автор понад 60 публікацій, 2-х монографій, до кола наукових інтересів якої входить вітчизняна та світова історія, історіографія, бібліографія, право, філологія тощо.



Якименко Микола Андрійович



Співробітники кафедри іноземних мов та українознавства

Наразі на кафедрі працює 17 співробітників, із них 1 доктор наук, 4 кандидати філологічних наук, 1 кандидат педагогічних наук, 9 старших викладачів та викладачів і 2 лаборанти.

Кафедра маркетингу

У 2002 р. кафедра економіки та маркетингу була розділена на дві: кафедра економіки АПК (з 2004 р. – кафедра економіки) і кафедра ринкових відносин і маркетингу (з 2004 р. – кафедра маркетингу).



Склад кафедри маркетингу нижній ряд (зліва на право): Шульга Л.В., к.е.н, доцент; Хурдей В. Д., к.е.н, доцент; Писаренко В. В., завідувач, д.е.н., професор кафедри маркетингу; Даниленко В. І., к.е.н., доцент; Комаріст О. І., к.е.н, доцент; Терещенко І. О., к.е.н., доцент кафедри;

верхній ряд(зліва на право): Кошова Л. М., асистент;Грінчишина В. О., лаборант; Яснолоб І. О., асистент; Моргун М. В., ст. лаборант;Решетнікова О. В., к.е.н., доцент кафедри;

З 2003 р. кафедру очолює д.е.н., доцент В. Писаренко. Ним опубліковано більше 70 наукових статей, видано 4 навчальних посібники, 2 монографії.



Писаренко Володимир Вікторович

Нині на кафедрі працюють: д.е.н. В. Писаренко, к.е.н. – В. Хурдей, Ю. Калюжна, Т. Боровик, Л. Шульга, В. Даниленко, О. Комаріст, І. Терещенко, О. Решетнікова, викладачі – Л. Кошова, О. Лебединський, Н. Грубіч, асистенти – І. Яснолоб, О. Майборода, зав. кабінетом А. Костоглод, лаборанти – М. Моргун, В. Грінчишина.

Кафедра має творчі та ділові зв'язки з аналогічною кафедрою Національного університету біоресурсів і природокористування України, кафедрою маркетингу Полтавського університету економіки та торгівлі, кафедрами менеджменту Харківського та Дніпропетровського аграрних університетів, Департаментом економіки Полтавської обласної державної адміністрації. У 2000 р. організовано філію кафедри на базі приватного підприємства «Агро-екологія» Шишацького району, у 2008 р. – філію кафедри на базі ТОВ АПК «Докучаєвські чорноземи» Карлівського району.

Кафедра забезпечує викладання таких дисциплін: «Маркетинг», «Світове сільське господарство та зовнішньоекономічна діяльність», «Міжнародна економіка», «Світове сільськогосподарське виробництво», «Конкурентоспроможність продукції підприємств АПК», «Маркетинг підприємств малого бізнесу», «Аграрна політика», «Біржова справа», «Біржовий ринок», «Організація біржової справи», «Державне регулювання економіки», «Логістика», «Проектний аналіз», «Ціноутворення», «Контролінг», «Реклама і рекламна діяльність аграрних підприємств», «Міжнародні економічні відносини», «Основи формування і функціонування аграрного ринку», «Управління маркетингом в аграрних підприємствах», «Ринки в розвинутих країнах і ринкові дослідження», «Державне регулювання в АПК», «Маркетингова товарна політика», «Економіка і маркетинг продукції тваринництва», «Господарське законодавство».

Викладачі кафедри беруть участь в організації і проведенні науково-практичних конференцій та семінарів. У тісній співпраці з Проектом Аграрного Маркетингу в Україні (USAID) проводяться семінари-тренінги з питань аграрного маркетингу. Опрацьовано методичку збору і створення банку маркетингової інформації. Зібрано базу даних кон'юнктурно-цінової інформації стосовно товарних ринків. Проводиться робота з рекламними матеріалами, що публікуються в засобах масової інформації. Опрацьовано комп'ютерну базу даних маркетингової інформації, які систематично використовуються в навчальному процесі.

Кафедра пропонує співробітництво з кафедрами маркетингу вищих навчальних закладів України та інших держав, консультації з питань планування маркетингової та комерційної діяльності аграрних підприємств, бізнесу, біржової справи та ринкових відносин.

Кафедра менеджменту

Початком становлення однієї з провідних кафедр факультету – кафедри менеджменту став 1971 рік, коли на кафедрі економіки і організації сільськогосподарського виробництва було розпочато викладання нової тоді навчальної дисципліни «Управління в колгоспах і радгоспах». Викладати цей навча-

льний курс доручили кандидату сільськогосподарських наук Г.А. Паламарчуку, який вже мав досвід виробничої та управлінської діяльності в сільському господарстві.

За підтримки тодішнього ректора інституту, доцента М.О. Добровольського та декана економічного факультету доцента М.П. Полянського, перш за все, було здійснено методичне та матеріальне забезпечення навчального процесу.

Упродовж п'яти років була створена одна з кращих в системі сільськогосподарських вузів країни лабораторія оперативного управління, оснащена диспетчерськими пультами, радіостанціями, промисловими телевізійними установками, засобами радіотелефонного і директорського зв'язку тощо.



*Г.А. Паламарчук під час викладання дисципліни
«Управління в колгоспах і радгоспах»*

Згодом дисципліну було введено до навчальних планів підготовки майбутніх агрономів, зоотехніків, інженерів-механіків, що викликало необхідність створення у 1977 р. окремої кафедри управління сільськогосподарським виробництвом. Посаду завідувача кафедри обіймав кандидат економічних наук А.П. Гречко. В 70-80-х роках на кафедрі працювали: кандидати наук М.С. Барабаш, І.О. Матяш, В.З. Фоломеєв, О.П. Мочайлова; юристи: М.Т. Бабакін, Н.В. Кудря; завідувачі лабораторією управління: В.І. Жила, О.Д. Климентов; старші лаборанти: О.К. Домарецька, Т.В. Криндач.

У ті роки викладалися три дисципліни – «Управління сільськогосподарським виробництвом», «Наукова організація праці» і «Радянське право». Викладачі здійснювали велику роботу з підвищення кваліфікації керівних сільськогосподарських кадрів області, проводили навчально-практичні конференції і семінари, різноманітні конкурси, виїзні практичні заняття в пере-

дових господарствах, на Виставці досягнень народного господарства у Москві, брали активну участь у науковій роботі. За їх участю розроблені рекомендації про порядок переходу сільськогосподарських підприємств на цехову структуру управління і колективний підряд та рекомендації щодо розвитку бурякоцукрового виробництва на Полтавщині.

З часом спеціальність «Економіка і організація сільськогосподарського виробництва» змінилася на «Економіку і управління в галузях АПК», згодом – «Аграрний менеджмент». У даний час кафедра бере участь у підготовці фахівців у галузі знань «Економіка та підприємництво» за спеціальністю «Економіка підприємства» та «Менеджмент і адміністрування» за спеціальністю «Менеджмент організацій і адміністрування», а також за напрямом «Специфічні категорії» за спеціальністю «Адміністративний менеджмент».

Підготовку магістрів за спеціальністю «Адміністративний менеджмент» (спеціалізація «Державне регулювання та управління АПК»), міжнародна версія – «Business administration in agriculture» започаткована в Полтавській державній аграрній академії в 2002 р. спільно з Університетом прикладних наук Вайенштефан (Німеччина).

Студенти, що проходять підготовку на кафедрі менеджменту, отримують теоретичні знання та практичні навички, необхідні для організаційно-управлінської, комерційної, аналітичної та науково-дослідної діяльності в галузях народного господарства.

Протягом усього періоду існування кафедри відбувалася її реорганізація, змінювалася назва. Так, в 1978-1990 рр. – це кафедра управління і радянського права (завідувач – доцент А.П. Гречко); в 1990-1995 рр. – кафедра управління та інформаційно-обчислювальних систем (завідувач – доцент А.П. Злосчастєв); в 1995-1996 рр. – кафедра організації підприємництва та менеджменту (завідувач – доцент М.Г. Тютюнник).



*Гречко
Анатолій Прокопович*



*Перебийніс
Василь Іванович*



*Дорофєєв
Олександр Вікторович*

В 1996 р. сформована кафедра менеджменту та інформатики, яка у 1999 р. реорганізована в кафедру менеджменту та права (завідувач проф. В.І. Перебийніс), з 2005 р. – завідувач доцент О.В. Дорофєєв, а з 1 вересня 2009 р. – доктор наук з державного управління проф. Т.М. Лозинська. Сьогодні тут працюють доктори наук, професори: В.П. Писаренко, В.В. Писаренко, Л.М. Березіна; професори кафедри: О.І. Сердюк, О.В. Дорофєєв; доценти: Г.А. Паламарчук, І.В. Шульженко, Т.О. Сазонова, Т.В. Воронько, О.В. Мирна, О.М. Помаз, І.М. Шупта, О.В. Федірець; асистенти А.О. Касян, Т.М. Браславець, Л.М. Горбатюк, старший лаборант С.Г. Верещака, лаборант Т.О. Обревко. З квітня 2009 р. кафедра в черговий раз була перейменована в кафедру менеджменту.

Кафедра менеджменту є випусковою кафедрою за спеціальністю «Менеджмент організацій і адміністрування», а також за напрямом «Специфічні категорії» – спеціальність «Адміністративний менеджмент».



Лозинська Тамара Миколівна, доктор наук з державного управління, професор очолює кафедру з 2009 року

На кафедрі викладаються такі дисципліни, як: «Менеджмент і адміністрування» (менеджмент, адміністративний менеджмент, операційний менеджмент, самоменеджмент, управління персоналом, управління інноваціями, стратегічне управління), «Ділове адміністрування» (корпоративне управління, менеджмент організацій, управління змінами, управління проектами, управління якістю), «Ризики в менеджменті та антикризове управління», «Менеджмент ЗЕД аграрних підприємств», «Мотивація персоналу», «Офісний менеджмент», «Енергетичний менеджмент», «Державне та регіональне управління», «Діловий протокол», «Інноваційний менеджмент»,

«Стратегічний менеджмент», «Менеджмент організацій», «Управління змістом робіт», «Управління трудовими ресурсами», «Управління потенціалом підприємства», «Управління проектами», «Аграрний менеджмент», «Публічне адміністрування», «Аудит і оцінювання управлінської діяльності», «Керівник адміністративної служби», «Регіонально-адміністративний менеджмент», «Техніка адміністративної діяльності», «Міжнародний менеджмент», «Стратегічне управління підприємством», «Конфліктологія», «Етика ділового спілкування», «Стиль та імідж менеджера», «Етика бізнесу», «Екологічний менеджмент», «Менеджмент».

Викладачі кафедри беруть активну участь у науково-методичному забезпеченні навчального процесу. Професором кафедри О.І. Сердюк підготовлені і затверджені Міністерством аграрної політики та продовольства України типові навчальні програми дисциплін «Операційний менеджмент», «Енергетичний менеджмент» та «Управління трудовими ресурсами».

Діє навчально-тренінгова лабораторія менеджменту, де виконуються наукові роботи за темами «Формування та ефективність інвестицій у зерновиробництві сільськогосподарських підприємств» та «Маркетингове управління товарними потоками підприємств молокопродуктового підкомплексу».

На кафедрі здійснюється підготовка аспірантів зі спеціальності 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами» під керівництвом доктора наук з державного управління, проф. Т.М. Лозинської, кандидатів економічних наук, професорів кафедри О.І. Сердюк і О.В. Дорофєєва.



К.с.-г.н., доцент Г.А. Паламарчук



К.е.н., доцент Сердюк О.І

Викладачами, аспірантами та здобувачами за останні роки опубліковано понад 250 статей з проблем операційного, інноваційного, кадрового, енергетичного, фінансового, стратегічного менеджменту, державного, антикризового управління, міжнародного менеджменту, економіки підприємства тощо.

Результати досліджень викладачів кафедри оприлюднені на багатьох міжнародних та всеукраїнських наукових та науково-практичних конференціях.

Діє студентський науковий гурток «Пошук», проводяться олімпіади зі спеціальності «Менеджмент і адміністрування».



Зліва на право верхній ряд: к.е.н., доцент Федірець О.В., к.е.н., доцент Мирна О.В., к.е.н., доцент Сазонова Т.О. ст. лаборант Верещака С.Г., асистент Палій М.В., асистент Сердюк Т.М., к.с.-г.н., доцент Паламарчук Г.А., к.е.н., доцент Шульженко І.В., асистент Горбатюк Л.М.; нижній ряд: к.е.н., доцент Сердюк О.І., завідувач кафедри, д.н. держ. упр, професор Лозинська Т.М., к.е.н., доцент Дорофєєв О.В., асистент Касян А.О., к.е.н., доцент Помаз О.М.

Велика увага приділяється організаційній роботі. Викладачі кафедри є кураторами академічних груп, беруть участь у роботі вчених рад академії та факультетів, методичних рад спеціальностей «Менеджмент організацій і адміністрування» та «Економіка підприємства».

Колектив кафедри здійснює практичну допомогу керівникам і спеціалістам аграрних підприємств. За останні роки для них за участю викладачів кафедри видані методичні рекомендації з економічної оцінки енерговитрат у сільськогосподарському виробництві, щодо зменшення енергомісткості виробництва сільськогосподарської продукції, розробки статуту сільськогосподарського підприємства, практичного втілення заходів земельної реформи в Україні, організаційно-правових основ сільськогосподарської діяльності, стратегічного планування розвитку сільських громад.

ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ

Перехід на грошову форму оплати у сільському господарстві, впровадження госпрозрахункових відносин зумовили потребу в фахівцях економічного спрямування саме для цієї галузі народного господарства.

В 1960 р. в інституті було відкрито економічний факультет. На момент відкриття економічного факультету матеріальна база студентського містечка обмежувалася лише першим навчальним корпусом, старим приміщенням їдальні і одноповерховим гуртожитком барачного типу. Першого вересня 75 осіб стали студентами новоствореного факультету, а у 1965 р. відбувся перший випуск економістів. В 1961 році розпочалася велика робота по відбудові приміщень, які було зруйновано під час війни. В першу чергу відбудовувалося приміщення нинішнього другого навчального корпусу, студенти активно працювали по очищенню руїн та завалів. В 1965 р. корпус було здано в експлуатацію для навчання студентів економічного факультету.

Знакова подія в історії факультету та соціально-побутовому житті студентів відбулася у 1961 році, коли було введено в експлуатацію новий чотириповерховий гуртожиток (нині – це гуртожиток №1).

На факультеті функціонували кафедри: політичної економії, іноземних мов, економіки і організації виробництва, бухгалтерського обліку і статистики. У 1961 році вперше було дозволено сільськогосподарським підприємствам направляти на навчання виробничників за їх кошти.

На початку семидесятих років у зв'язку із збільшенням кількості студентів відбувся поділ кафедри економіки і організації виробництва, з'явилася нова кафедра – економічної кібернетики. Кафедра економічної кібернетики отримала на заміну різних модифікацій арифмометрів обчислювальні машини НАІРІ-2, НАІРІ-3,2 та 2 комплекти перфораційних машин. Вони були розміщені у двох навчальних аудиторіях. Так почалося впровадження обчислювальної техніки у навчальний процес майбутніх бухгалтерів і економістів. Одночасно лабораторія перфораційних машин забезпечувала обробку даних по нарахуванню заробітної плати по учгоспу «Ювілейний».

На початку 70-их рр. до складу факультету входило вісім кафедр: три гуманітарні (фізичного виховання, іноземних мов, історії КІРС), дві фундаментальні (політичної економії та економічної кібернетики) й три спеціальні (економіки підприємств, організації виробництва, бухгалтерського обліку і статистики). На кафедрах сформувалися науково-педагогічні колективи, які забезпечували якісну підготовку фахівців для сільського господарства. Цьому сприяла, перш за все, робота деканату факультету, який в різні роки (до 1998 року) очолювали: кандидати економічних наук, доценти: Горський Антон Олександрович, Рудь Василь Васильович, Полянський Микола Павлович, Шепелев Петро Якович, Самчук Марія Андріївна.

У 1998 р. за чисельністю студентів економічний факультет став найбільшим, а тому було прийнято рішення про його поділ на факультети бухгалтерського обліку й аудиту та аграрного менеджменту.



Самчук Марія Андріївна

Таким чином, у 1998 р. засновано факультет обліку та аудиту, який з 2002 р. носить назву факультету обліку та фінансів.

Першим деканом факультету обліку та аудиту був завідувач кафедри статистики та економічного аналізу, доктор економічних наук професор Опря Анатолій Трохимович. До початку роботи в ПДАА (з 1994 р.) А.Т. Опря працював в Інституті аграрної економіки (м.Київ), Національному аграрному університеті (м. Київ). У 1970 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Статистичне вивчення економічної ефективності скотарства», а у 1997 р. докторську – на тему «Статистика (теорія, методологія, практика)». Провідні напрями наукової діяльності Опрі А.Т. – розробка теоретичних і методологічних концепцій використання статистико-математичних методів в економіці та управлінні.

Професор Опря А.Т. – автор близько 150 наукових праць, серед яких більше, ніж 40 монографій, підручників і навчальних посібників, зокрема перший підручник по статистиці з елементами програмованого навчання, він є співавтором економічних словників та енциклопедій, виконавцем та співвиконавцем чотирьох науково-дослідних тем державної тематики Інституту аграрної економіки УААН з питань статистики, кібернетики, економіки.

Основні результати наукових досліджень професора Опрі А.Т. полягали у розробці концептуальних напрямів теорії та методології статистики та практичних пропозицій, спрямованих на вирішення поточних і перспективних проблем статистико-економічного аналізу в сфері аграрного менеджменту. За вагомий вклад у розвиток вітчизняної статистичної науки ім'я Анатолія Трохимовича Опрі занесено до книги «Українські видатні вчені економісти-аграрники ХХ століття».

З 1999 р. науково-дослідницьку діяльність спрямовує декан факультету доцент, завідувач кафедри фінансів та економічної теорії, кандидат економічних наук Аранчій Валентина Іванівна. Відмінник освіти України Аранчій В.І. внесла значний внесок в розробку питань фінансового планування, фінансової санації та банкрутства підприємств агропромислового комплексу. Аранчій В.І. захистила кандидатську дисертацію на тему «Економічна ефективність виробництва яловичини в м'ясному підкомплексі АПК (на матеріалах спецгоспів Полтавської області)». В подальшому, пріоритетними напрямками її наукових досліджень стали: діагностика фінансового стану, фінансове планування та прогнозування суб'єктів господарювання, зокрема аграрних підприємств, питання оподаткування підприємств та інші аспекти фінансової роботи.

З перших днів роботи на посаді декана факультет Валентина Іванівна почала втілювати в життя ініціативу про відкриття напрямку підготовки фахівців з

фінансів. Завдяки наполегливій праці та за підтримки ректорату у 2001 р. вперше було проведено набір студентів на навчання за напрямом «Фінанси».



Декан факультету, доцент Аранчій Валентина Іванівна та заступник декана по заочній формі навчання, доцент Ватуля Іван Данилович, 2006 р.

За період перебування Аранчій В.І. на посаді декана на факультеті значно активізувалась наукова робота. В цей час до складу факультету обліку та фінансів входили шість кафедр, кожна з яких здійснювала відповідний напрямок наукових досліджень:

– фінансова санація та банкрутство підприємств АПК (кафедра фінансів та економічної теорії, завідувач – доцент, кандидат економічних наук Аранчій Валентина Іванівна);

– удосконалення бухгалтерського обліку в сільськогосподарських підприємствах на основі нових Положень (стандартів) бухгалтерського обліку (кафедра бухгалтерського обліку, завідувач кафедри – професор, кандидат економічних наук Фесенко Дмитро Мусійович та кафедра організації обліку та аудиту, завідувач - доцент, кандидат економічних наук Левченко Зоя Михайлівна);

– удосконалення прийомів і методів аналізу ефективності сільськогосподарського виробництва (кафедра фінансово-економічного аналізу та статистики, завідувач - професор, доктор економічних наук Опря Анатолій Трохимович);

– реконструкція української філософії освіти, світоглядно-ціннісні аспекти становлення української філософської думки, соціологічні виміри політичної реформи в Україні, становлення правової культури в процесі підготовки спеціалістів аграрного напрямку (кафедра філософії, соціології та політології, завідувач – доцент, кандидат філософських наук Шейко Сергій Володимирович);

– фізичного виховання та спорту (завідувач - професор Білодід Анатолій Павлович).

Факультет обліку та фінансів здійснював підготовку фахівців з напрямів: «Облік і аудит» за спеціалізаціями: «облік виробничої сфери», «фінанси підприємства», «облік обслуговуючих підприємств»; «Фінанси і кредит» за спеціалізаціями: «фінанси підприємства», «фінанси бюджетних установ».

З 2008 року факультет обліку та фінансів очолює к.е.н., доцент Дорогань-Писаренко Людмила Олександрівна. З 1989 року незмінним заступником декана факультету по заочній формі навчання працює доцент Ватуля Іван Данилович, заслужений працівник народної освіти України (звання отримав у 1995 році). Організацією навчально-виховного процесу відповідних напрямів активно займаються заступники декана по денній формі навчання, ведення ділової документації забезпечується допоміжним персоналом: методистами та секретарями.



Дорогань-Писаренко Людмила Олександрівна, декан факультету обліку та фінансів

За весь період діяльності факультетом підготовлено більше 18000 фахівців за освітніми рівнями бакалавр, спеціаліст, магістр.

Нині до складу факультету обліку та фінансів входять п'ять кафедр, чотири з яких – спеціальні, одна – гуманітарна.

Спеціальні кафедри: організації обліку та аудиту; бухгалтерського обліку; економічної теорії та економічних досліджень; фінансів і кредиту.

Гуманітарна кафедра: філософії, історії та педагогіки.

На факультеті працює 15 докторів наук, професорів, 64 кандидати наук, доценти. Це свідчить про якісний професорсько-викладацький склад – 82,7 % від фактичної наявності професорсько-викладацького складу.

Штатна укомплектованість факультету обліку та фінансів, а також високі показники якісного складу випускових та допоміжних кафедр, потужна матеріально-технічна база освітнього процесу та соціальної інфраструктури сприяли ус-

підшному проходженню акредитації у 2015 році та продовженню дії ліцензії на підготовку здобувачів вищої освіти відповідних рівнів і напрямів до 2025 року.

Викладачами факультету підготовлено понад 100 навчальних підручників і посібників з грифом Міністерства освіти і науки України. Наукові дослідження виконуються за темою «Організаційно-економічний механізм удосконалення обліку, фінансів, аудиту та аналізу в підприємствах АПК». Науковою роботою на факультеті охоплено 96 співробітників. Основні виконавці: к.е.н., професор Аранчій В.І., д.е.н., професор Бойко Л.М., к.е.н., професор кафедри Дорогань-Писаренко Л.О., д.е.н., професор Плаксієнко В.Я., к.е.н., професор Капаєва Л.М., к.е.н., професор кафедри Левченко З.М., к.е.н., професор кафедри Чумак В.Д., к.е.н., професор кафедри Єрмолаєва М.В., к.ф.н., професор кафедри Шейко С.В., доцент Ватуля І.Д., к.е.н., професор кафедри Тютюнник Ю.М., к.е.н., доцент Лелюк Ю.М., к.е.н., доцент Тютюнник С.В., к.е.н., доцент Краснікова О.М., к.е.н., доцент Єгорова О.В., к.е.н., доцент Канцедал Н.А., к.е.н., доцент Бражник Л.В., к.е.н., доцент Пономаренко О.Г., к.е.н., доцент Карпенко Н.Г., к.е.н., доцент Пилипенко К.А., к.е.н., доцент Рудич А.І., к.е.н., доцент Остапенко Т.М., к.е.н., доцент Остапенко О.М., к.е.н., доцент Дугар Т.Є., к.п.н., доцент Щербань М.П., к.е.н., доцент Дорошенко А.П., к.е.н., доцент Кончаковський Є.О., к.е.н., доцент Безкровний О.В., к.е.н., доцент Зоря О.П.



Колектив деканату факультету обліку та фінансів, 2010 р. (справа наліво): заступник декана по виховній роботі Радочіна Ю.І., заступник декана по заочній формі навчання, доцент Ватуля І.Д., заступник декана за напрямом «Фінанси і кредит», к.е.н., доцент Капаєва Л.М., декан факультету, к.е.н., доцент Дорогань Л.О., заступник декана за напрямом «Облік і аудит», к.е.н. Канцедал Н.А., методисти Кір В.П., Прокопенко Т.П., Пивовар Л.О., Потапенко В.В., секретарі Гребньова К., Молька І.В., зав. лабораторією інноваційних технологій Сорокотяга С.М.

Школи підготовки молодих науковців започаткували на факультеті: дійсний член Академії економічної кібернетики України, д.е.н., професор Рабштина В.М., дійсний член коресподент УААН, д.е.н. професор Макаренко П.М., д.е.н.,

професори Опря А.Т., Перебийніс В.І., Бакай С.М., Аранчій В.І., Плаксієнко В.Я., Фесенко Д.М.

Вагомий внесок у справу підготовки висококваліфікованих фахівців економічного напрямку внесли педагоги факультету, праця яких високо відзначена державою. Це зокрема, Заслужений працівник вищої школи УРСР, професор Фесенко Д.М., Заслужений працівник фізичної культури і спорту, професор Білодід А.П., Заслужений працівник народної освіти України доцент Ватуля І.Д., Заслужений працівник культури України, доцент, поет-пісняр Лихошвай А.О., Заслужений працівник народної освіти України, д.е.н. професор Макаренко П.М., Заслужений вчитель України, доцент Шупик І.І.

Наукові дослідження в галузі бухгалтерського обліку та економіки в Полтавському сільськогосподарському інституті почали проводитись у 1960 р. Багато творчих сил та енергії у свій час віддали науковій роботі викладачі факультету доценти Бакума Іван Іванович, Борух Віра Анісімівна, Тімковська Валентина Антонівна. Васюта Микола Михайлович разом з Кудрявцевою Маргаритою Михайлівною розробляли госпдоговірну тематику з проблем птахівництва, Гречаненко Григорій Сидорович проводив дослідження зі складання рейтингів сільськогосподарських підприємств за комплексом чинників, включаючи природно-кліматичні.

Факультет обліку та фінансів продовжує плідну науково-дослідницьку роботу з моменту свого заснування. Комплекс робіт, пов'язаних із науковою діяльністю факультету, включає: проведення науково-теоретичних та прикладних досліджень, підготовку докторів і кандидатів наук, видавничу діяльність, науково-дослідну роботу студентів, надання практичних рекомендацій підприємствам і установам щодо вдосконалення облікової і фінансової роботи тощо. Специфіка наукової роботи в галузі бухгалтерського обліку та фінансів пов'язана з особливістю досліджень в галузі суспільних наук, зокрема з неможливістю відповідно до діючого законодавства запатентувати її результати як відкриття та винаходи. Крім того, наукова діяльність факультету сприяє тому, що її випускники – молоді спеціалісти, які приходять на виробництво і мають нові інноваційні знання в галузі управління і технологій, швидше розв'язують економічні та соціальні проблеми практичної діяльності.

Нині наукові дослідження проводяться за напрямами:

– фінансова санація та банкрутство підприємств АПК (кафедра фінансів і кредиту);

– удосконалення бухгалтерського обліку в сільськогосподарських підприємствах на основі нових Положень (стандартів) бухгалтерського обліку (кафедра бухгалтерського обліку, кафедра організації обліку та аудиту);

– удосконалення прийомів і методів аналізу ефективності сільськогосподарського виробництва (кафедра економічної теорії та економічних досліджень);

– реконструкція української філософії освіти, світоглядно-ціннісні аспекти становлення української філософської думки, соціологічні виміри політичної реформи в Україні, становлення правової культури в процесі підготовки спеціалістів аграрного напрямку (кафедра філософії, психології та педагогіки).

Напрями наукових досліджень узгоджені з програмою Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки УААН» «Трансформування

організаційно-економічних відносин до соціально-орієнтованих умов в АПК» (номер державної реєстрації 0102U000262).



Колектив деканату факультету обліку та фінансів, 2015 р. (перший ряд, справа наліво): заступник декана за напрямом підготовки «Облік і аудит», к.е.н., доцент Канцедал Н.А., декан факультету, к.е.н., доцент Дорогань-Писаренко Л.О., заступник декана за напрямом підготовки «Фінанси і коедит», к.е.н., доцент Безкровний О.В., методист Луценко Л.В.; (другий ряд, справа наліво): заступник декана по заочній формі навчання, доцент Ватуля І.Д., методисти Пивовар Л.О., Прокопенко Т.П., Сорокотяга С.М.

Факультет має тісні зв'язки з виробництвом. Філіями випускаючих кафедр факультету обліку та фінансів є передові підприємства Полтавської області – СВК «Батьківщина» та СВК «Маяк» Котелевського району, ТОВ «Довіра» Великобагачанського району, ТОВ ім. Фисуна Карлівського району, ДУС Дібрівський кінний завод, а також Полтавське регіональне управління КБ «Приватбанк» та Головне управління статистики в Полтавській області.

Триває реалізація програми співробітництва викладачів факультету у сфері навчально-наукової та практичної діяльності у межах договорів про співробітництво з Хохен-хаймським університетом (Німеччина), Університетом штату Айова, Національною радою з економічної освіти США, Польським аграрним університетом, федерацією «Обміни Франція-Україна» (FÉDÉRATION ÉCHANGES FRANCE UKRAINE), зокрема з асоціацією «Співробітництво регіону Пуату-Шарант – Україна».

Кафедра фінансів і кредиту

Враховуючи тенденції розвитку та потреби у висококваліфікованих фахівцях з фінансів для сільського господарства, зокрема, та для економіки України загалом, у 1998 році створено кафедру фінансів та економічної теорії, яку очолила к.е.н., доцент Аранчій Валентина Іванівна. У 2008 році перейменовано на кафедру фінансів і кредиту. У 2009-2010 роках завідувачем кафедри був доктор економічних наук, професор Опря Анатолій Трохимович.

У свій час на кафедрі працювали: Григорій Коваленко, Володимир Солтис, Маргарита Кудрявцева, Олена Мороз, Вікторія Неділько, Наталія Харченко, Інна Рак, Олександр Литвин, Юлія Литвин, Тетяна Нестеренко, Олена Дроздова, Людмила Шенгерій, В'ячеслав Губачов, Василь Іванюта, Петро Макаренко, Олена Якубенко, Людмила Чіп, Наталія Тризна, Дмитро Аранчій, Юлія Гаркуша, Марина Єрмолаєва, Іван Бакума, Ольга Шапля, Ольга Вишняк, Тетяна Мокієнко, Вікторія Кір, Ігор Петренко, Марія Коденська, Людмила Цветкова, Лідія Гринів, Валентина Косаріна, Юлія Макаренко, Максим Удовіченко, Олена Чернявська, Андрій Пісоцький, Ліана Птащенко, Тетяна Сорокотяга, Інна Лешошко.

На сучасному етапі розвитку кафедра вбачає свою місію у проведенні навчальної, методичної, науково-дослідної роботи з питань фінансів підприємств, фінансової діяльності суб'єктів господарювання, податкової системи, інвестицій, фінансового менеджменту, страхування, кредитування тощо. Високоякісна підготовка фахівців фінансового профілю є основною метою кафедри фінансів і кредиту.

Професорсько-викладацький склад кафедри сформований із фахівців, які мають високий науковий та практичний досвід роботи, що надає можливість якісно здійснювати навчально-методичну діяльність, керівництво науковою роботою студентів та аспірантів. При кафедрі активно функціонує аспірантура. Все актуальнішим стає питання підготовки і захисту докторських дисертацій. Зараз у складі колективу нараховується 14 аспірантів, які опановують актуальні напрями наукових досліджень і формують науковий потенціал академії.

На даний час кафедра фінансів і кредиту забезпечує викладання дисциплін циклу професійної підготовки за спеціальністю «Фінанси і кредит»: фінанси підприємств, фінанси, гроші і кредит, страхування, податки і податкова політика, податкова система, фінансове право, фінансова санація і банкрутство підприємств, управління фінансовою санацією підприємств, ринок фінансових послуг, фінансова діяльність суб'єктів господарювання, банківські операції, фінансовий менеджмент, інвестування, інвестиційний менеджмент, податковий менеджмент, бюджетна система, страхові послуги, інформаційні системи і технології у фінансах, місцеві фінанси, бюджетний менеджмент тощо.



Колектив кафедри фінансів і кредиту (зліва направо):

1 ряд: Некрасенко Лариса Анатоліївна, Капаєва Людмила Миколаївна, Аранчій Валентина Іванівна, Чумак Валентина Дмитрівна, Дорошенко Ольга Олександрівна, Собчишин Віталій Миколайович;

2 ряд: Фуга Катерина Сергіївна, Галінська Тетяна Станіславівна, Смолянська Олена Юріївна, Лихопій Вікторія Іванівна, Краснікова Оксана Миколаївна;

3 ряд: Томілін Олексій Олександрович, Литвиненко Наталія Олександрівна, Зоря Олексій Петрович, Лелюк Юлія Миколаївна, Мисник Тетяна Григорівна, Безкровний Олександр Валентинович, Зоря Світлана Петрівна, Глуценко Юлія Анатоліївна.

Навчально-методична робота кафедри спрямована на більш змістовне проведення лекцій та практичних занять, удосконалення курсового та дипломного проектування студентів, забезпечення навчального процесу навчально-методичною літературою. По курсах навчальних дисциплін викладачами кафедри розроблені індивідуальні завдання для виконання самостійної роботи, підготовлені тести програмованого контролю знань.

Навчальний процес повністю забезпечений методичною літературою, відповідно до навчальних типових та робочих програм. Викладачі кафедри запроваджують у навчальний процес та успішно використовують кредитно-модульну систему підготовки фахівців з фінансів і кредиту.

Із започаткуванням ліцензованої підготовки фахівців з фінансів колектив кафедри бере активну участь у наукових дослідженнях та спрямовує зусилля на розробку і публікацію наукової та навчально-методичної літератури.

Наукові дослідження кафедри з 1998 року по 2009 рік проводилися з пошукової наукової теми «Фінансова санація та банкрутство підприємств АПК». Починаючи з 2010 року, кафедра працює над науковою темою «Удосконалення механізму фінансової діяльності підприємств, організацій і установ». За результатами дослідження опубліковані наукові статті, підготовлено тези, зроблено виступи на міжнародних, всеукраїнських конференціях, підготовлені монографії. За час функціонування кафедри викладачами підготовлено й опубліковано 11 навчальних посібників з грифом МОН України.

Викладачі кафедри постійно надають консультації працівникам фінансово-економічних служб сільськогосподарських підприємств та фінансових установ з питань удосконалення оцінки фінансового стану господарюючих суб'єктів і попередження їх банкрутства, покращання інвестиційної привабливості підприємств, фінансового планування та бюджетування. Переважна більшість викладачів кафедри є кураторами студентських академічних груп. При кафедрі успішно працюють гуртки: «Клуб фінансиста», «Поетичний клуб».

З 2010 року кафедру очолює к.е.н., професор Аранчій В. І. Нині на кафедрі працюють: професори: Валентина Аранчій, Лариса Бойко, Микола Тюхтій, В'ячеслав Писаренко, Лариса Мармуль; доценти: Валентина Чумак, Юлія Лелюк, Людмила Капаєва, Олександр Безкровний, Микола Лях, Олена Смолянська, Тетяна Мисник, Олексій Зоря, Лариса Некрасенко, Людмила Бражник, Оксана Краснікова, Ольга Остапенко, Ірина Борисова, Олексій Томілін, Яна Дроботя, Тетяна Галінська, Світлана Зоря, Ольга Дорошенко, Євгеній Березницький, Юлія Глущенко; старші викладачі: Віталій Собчишин, Вікторія Лихопій, Юлія Радочіна, Алла Троцька; асистенти: Марія Лелюк, Катерина Горпинченко, Тарас Шенгерій; старший лаборант Наталія Литвиненко; лаборант Катерина Фуга.

Кафедра фінансів і кредиту за своїм складом, науковою, теоретичною та практичною підготовкою викладачів має всі можливості для підготовки висококваліфікованих спеціалістів з економічних дисциплін. На кафедрі створено необхідні умови для творчої високопродуктивної праці, склався клімат доброзичливості, взаємодопомоги серед викладачів та співробітників.

Кафедра бухгалтерського обліку

Кафедра бухгалтерського обліку була створена у 1963 р. в зв'язку з відкриттям економічного факультету та об'єктивно зростаючою потребою народного господарства у підготовці бухгалтерів і на момент заснування називалася «бухгалтерського обліку та статистики».

Першим завідувачем кафедри було призначено доцента Іващенка Василя Панасовича. В Полтавському сільськогосподарському інституті Василь Панасович працював з 1938 р., у 1940 р. одержав науковий ступінь кандидата економічних наук, а в 1962 р. – вчене звання професора. Пріоритетними напрямками наукових досліджень Іваценка В.П. були організація виробничих процесів і норм виробітку в колгоспах, організація соціалістичного сільсько-

го господарства, статистики, бухгалтерського обліку. Впродовж своєї трудової діяльності він часто виступав з лекціями з питань економіки та організації сільськогосподарського виробництва в колгоспах і радгоспах області. Одночасно з керівництвом кафедрою Іващенко В.П. у 1963- 1968 рр. виконував обов'язки ректора інституту. У цей час розпочалася інтенсивна наукова робота з обліково-фінансової проблематики.

Серед працівників кафедри того часу, які здійснювали наукові дослідження, слід відзначити доцентів Безя Д.Ф. та Атрощенко І.В. Безя Денис Федорович працював на факультеті з 1963 р. і був керівником теми «Вдосконалення реєстрів обліку при журнально-ордерній формі рахівництва». Атрощенко Іван Вікторович у 1969 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Аналіз рентабельності виробництва яловичини у спеціалізованих господарствах Полтавської області». Пізніше він проводив дослідження з вдосконалення обліку витрат та калькулювання собівартості сільськогосподарської продукції, здійснював розрахунки вартості навчання студентів на факультетах інституту, впроваджував госпрозрахунок на тваринницьких фермах Полтавської області.



Викладачі кафедри бухгалтерського обліку, 1979 р.

Зліва направо: перший ряд – Вигутова Раїса Данилівна, Атрощенко Іван Вікторович, Фесенко Дмитро Мусійович, Кудрявцева Маргарита Михайлівна; другий ряд – Ватуля Іван Данилович, Тимошенко Тетяна Миколаївна, Кириченко Ганна Андріївна, Лях Микола Сергійович, Косиця Віра Никифорівна, Кириченко Микола Степанович.

Впродовж перших тридцяти років свого існування профілююча кафедра з бухгалтерського обліку змінила кілька назв: статистики та бухгалтерського обліку; бухгалтерського обліку та статистики; бухгалтерського обліку та фінансів; бухгалтерського обліку, контролю, фінансів і аналізу господарської діяльності в сільському господарстві. В цей період на кафедрі викладалися не лише облікові дисципліни, але й фінансові та аналітичні, відповідно широким був і напрямок наукових досліджень.

З 1992 по 1994 рр. кафедрою бухгалтерського обліку завідував доктор економічних наук, професор Малиш Михайло Никифорович. Професор Малиш М.Н. проводив дослідження з аналізу господарсько-фінансової діяльності сільськогосподарських підприємств, сприяв впровадженню в аграрне виробництво досягнень науки у галузях нормування, планування, нових методів управління. Також він керував роботою аспірантів.

З 1994 р. по 2009 рік завідувачем кафедри працював професор Фесенко Дмитро Мусійович.



Фесенко Дмитро Мусійович

Науковий шлях Дмитра Мусійовича почався з навчання в аспірантурі Українського інституту економіки і організації сільськогосподарського виробництва, в 1967 році він захистив кандидатську дисертацію на тему «Планування, облік витрат і калькуляція собівартості продукції в колгоспах» і отримав науковий ступінь кандидата економічних наук. У тому ж 1967 році науковець пов'язав свою долю з Полтавським сільськогосподарським інститутом. Починав свою роботу з посади доцента кафедри бухгалтерського обліку, з 1974 по 1988 рр. був проректором інституту з навчальної роботи, а пізніше – завідувачем кафедри.

Перу Фесенка Д.М. належить більше 180 науково-методичних праць, в тому числі 28 підручників і посібників, наукових статей, інших видів навча-

льно-методичних та наукових публікацій. Зокрема, у 2001 році навчальний посібник з грифом Міністерства освіти і науки України «Облікова політика», який отримав позитивні відгуки бухгалтерів і застосовується в практичній діяльності та у 2006 році навчальний посібник з грифом Міністерства освіти і науки України «Актуальні питання бухгалтерського обліку в сільськогосподарських підприємствах».

Неоціненний внесок зробив Фесенко Д.М. у роз'ясненні та впровадженні системи бухгалтерського обліку на основі міжнародних стандартів, на яку перейшла Україна з 2000 року. Обраний у 2001 році головою Полтавського регіонального відділення Федерації бухгалтерів, аудиторів та фінансистів АПК України, три роки поспіль професор Фесенко Д.М. проводив семінари в кожному районі Полтавської області з головними бухгалтерами сільськогосподарських підприємств і районних управлінь сільського господарства по вивченню нової системи бухгалтерського обліку.



Викладачі кафедри бухгалтерського обліку і фінансів, 1992 р.

Зліва направо: перший ряд – Ватуля Іван Данилович, Фесенко Дмитро Мусійович, Кудрявцева Маргарита Михайлівна, Малиш Михайло Никифорович, Федорченко Ліна Сергіївна, Атрощенко Іван Вікторович, Оніщенко Микола Іванович

(головний бухгалтер інституту, сумісник кафедри):

другий ряд – Пugno Олена, Скляр Наталія Михайлівна, Ігнатова Людмила Миколаївна, Кравченко Микола Іванович (проректор з адміністративно-господарської роботи, сумісник кафедри), Кочерга Світлана Вікторівна, Кириченко Микола Степанович, Гайдар Ніна Петрівна, Лях Микола Сергійович, Кириченко Ганна Андріївна, Рудич Алла Іванівна.

Успіхи у науковій та навчально-методичній роботі Дмитра Мусійовича відмічені багатьма відзнаками, зокрема, він був доцентом кафедри бухгалтерського обліку (з 1968 р.); членом методичної Ради Міністерства сільського господарства СРСР (1975 р.); професором кафедри бухгалтерського обліку (з 1986 р.); Головою територіального відділення федерації аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України в Полтавській області (з 2003 р.); членом Методичної Ради з бухгалтерського обліку та звітності Міністерства аграрної політики України; Заслужений працівник вищої школи Української РСР (з 1986 р.); заслужений працівник освіти України; нагороджений медаллю «За доблестний труд», відзнакою Міністерства освіти і науки України «Знак пошани» та рядом інших відзнак і нагород.

У 2002 році в зв'язку з розширенням ліцензійного обсягу підготовки студентів та штатної чисельності викладачів кафедру бухгалтерського обліку і аудиту було реорганізовано, внаслідок чого утворилося дві кафедри: бухгалтерського обліку (основна, випускаюча) і кафедра організації обліку та аудиту.



*Колектив кафедри бухгалтерського обліку, 2012 рік: верхній ряд
(зліва направо) - асистент Прийдак Т.Б., асистент Трушина А.Ю., лаборант
Сучкова Н.В., к.е.н., доцент Пономаренко О.Г., к.е.н., доцент Канцедал Н.А.,
к.е.н., ст. викладач Ліпський Р.В., к.е.н., доцент Грибовська Ю.М.,
к.е.н., доцент Остапенко Т.М., оператор Тараненко Л. А.;
нижній ряд (зліва направо) - асистент Яловега Л.В., асистент Гирява О.Я.,
ст. викладач Ігнатова Л.М., к.філолог.н., доцент Скиданенко Ю.Д.,
к.е.н., доцент Мокієнко Т.В., к.е.н., доцент Єрмолаєва М.В.,
ст. лаборант Кулинич Л.В.*

Відповідно, кафедра бухгалтерського обліку продовжила виконувати свою історичну місію – надання якісних освітніх послуг з підготовки висококваліфікованих фахівців з бухгалтерського обліку, а також здійснення ґрунтовних наукових досліджень і проведення методичної, організаційної та виховної роботи студентів.

Для забезпечення належного рівня підготовки спеціалістів для агропромислового сектора економіки та інших галузей економіки на кафедрі постійно вдосконалювалася організаційно-методична робота відповідно до галузевих стандартів вищої освіти.

З 1 вересня 2009 року кафедру очолив доктор економічних наук, професор Плаксієнко Валерій Якович.

Плаксієнко В.Я. має великий педагогічний стаж, що бере свій початок з 1976 року. У 1984 році – захистив кандидатську дисертацію на тему: «Основні виробничі фонди та шляхи підвищення їх ефективності в колгоспах Дніпропетровської області», а у 1997 році дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук на тему: «Вплив співвідношення оплати праці і матеріальних витрат на рівень і структуру доходів сільського господарства».



*Колектив кафедри бухгалтерського обліку, 2015 рік: нижній ряд
(зліва направо) - к.філолог.н., доцент Скиданенко Ю.Д., к.е.н., професор
Єрмолаєва М.В., к.е.н., доцент Пономаренко О.Г., д.е.н., професор Плаксієнко В.Я.,
к.е.н., доцент Канцедал Н.А., к.е.н., доцент Ліпський Р.В., асистент
Трушина А.Ю.;*

*верхній ряд (зліва направо) - оператор Тищенко Т.О., к.е.н, ст. викладач
Черненко К.В., к.е.н, ст. викладач Яловега Л.В., к.е.н., доцент Грибовська Ю.М.,
к.е.н., доцент Лега О.В., асистент Прийдак Т.Б., к.е.н., доцент Мокієнко Т.В.,
к.е.н., доцент Остапенко Т.М., здобувач Лазеба Є.С.*

У 2000 році професор Плаксієнко В. Я. обраний дійсним членом Української академії економічної кібернетики. У 2001 році нагороджений почесною грамотою Міністерства аграрної політики України, у 2002 році нагороджений знаком «Відмінник освіти України», у 2003 році – знаком «Відмінник аграрної освіти та науки» III ступеня.

У творчому доробку професора Плаксієнка В. Я. значна кількість наукових праць – 21 підручник та посібник з грифом профільних міністерств України, зокрема: «Бухгалтерський облік у сільському господарстві України» (перевидавався у доповненій редакції 3 рази), «Фінансовий та управлінський облік на сільськогосподарських підприємствах» (перевидавався у доповненій редакції 5 разів), «Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах» (2014 р.); посібники для дистанційного тестування бакалаврів під егідою Міністерства аграрної політики та продовольства України (2013-2014 роки); вагомий доробок з 5 монографій та більше 140 статей, як у фахових так і у міжнародних виданнях. Наукова школа професора Плаксієнка В. Я. – це два підготовлених доктори економічних наук та 34 кандидати економічних наук, що захистилися під його керівництвом.

Щорічно викладачі кафедри підвищують свою професійну кваліфікацію шляхом стажування на підприємствах АПК (таких як ТОВ «АФ «Маяк» Котелевського району) і інших галузей економіки України, надають практичну допомогу у веденні бухгалтерського обліку і складанні звітності. Підвищення рівня педагогічної майстерності відбувається також шляхом стажування на профільних кафедрах провідних вітчизняних ВУЗів (таких як Національний університет біоресурсів і природокористування України) та наукових інститутів (Навчально-науковий цент «Інститут аграрної економіки» Української академії аграрних наук). За результатами проведених наукових досліджень викладачами кафедри підготовлені та опубліковані наукові статті у фахових та міжнародних виданнях, захищені кандидатські дисертації. Викладачі кафедри приймають активну участь у роботі Всеукраїнських та Міжнародних наукових конференцій, присвячених проблемам реформування економічних відносин і системи бухгалтерського та податкового обліку.

Кафедра бухгалтерського обліку плідно співпрацює з Департаментом агропромислового розвитку Полтавської облдержадміністрації та управліннями агропромислового розвитку райдержадміністрацій, Державною податковою адміністрацією, Управлінням Державного казначейства, банківськими та іншими фінансовими установами. За участю провідних викладачів кафедри проводяться семінари-наради для головних бухгалтерів сільськогосподарських підприємств і управлінь агропромислового розвитку райдержадміністрацій з питань удосконалення системи бухгалтерського обліку і звітності сільськогосподарських підприємств, впровадження в практику стандартів бухгалтерського обліку за міжнародною системою, особливостей ведення податкового та управлінського обліку в сільському господарстві.

Колектив кафедри підтримує тісні контакти із сільськогосподарськими підприємствами області. Такі зв'язки є корисними як для викладачів кафедри, так і для бухгалтерів-практиків. Відкрито та успішно функціонують дві

філії кафедри на виробництві (зокрема ТОВ «Агрофірма «Добробут» Полтавського району). За участю провідних спеціалістів проводяться заняття із студентами старших курсів, де апробується готовність студентів до самостійної роботи в проведенні наукових досліджень.

На кафедрі постійно діє студентський науковий гурток «Клуб сучасного бухгалтера», члени якого займаються науковими дослідженнями в галузі бухгалтерського обліку, співпрацюють з підприємствами, надаючи їм практичну допомогу, приймають активну участь в наукових конференціях, конкурсах студентських наукових робіт, олімпіадах з профільних дисциплін, здійснюється керівництво практикою, проводяться науково-практичні конференції, відбувається захист дипломних робіт.

Викладачами кафедри забезпечується викладання нормативних та вибіркових професійних дисциплін: «Фінансовий облік», «Управлінський облік», «Господарський облік у прикладних рішеннях ІС», «Облік і звітність в оподаткуванні», «Методологія наукових досліджень в обліку», «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством», «Фінансово-господарський контроль», «Звітність підприємств» та інших.

Виховна робота із студентами проводиться постійно, як під час аудиторних занять, так і в позааурочний час. Викладачі кафедри є керівниками студентських академічних груп. Разом з керівниками груп студенти проводять цікаві екскурсії, спортивні заходи, тематичні свята і вечори відпочинку. За ініціативою студентського активу та за участю викладачів кафедри створена група волонтерів, яка опікується вихованцями дитячого будинку і надає допомогу в проведенні святкових заходів, вирішенні питань побутового характеру.

Кафедра економічної теорії та економічних досліджень

Історія кафедри розпочалася у 1960 р., коли на економічному факультеті Полтавського державного сільськогосподарського інституту була заснована кафедра статистики та бухгалтерського обліку. Кафедра неодноразово реорганізовувалась і, відповідно, змінювала назви: статистики та бухгалтерського обліку; бухгалтерського обліку та статистики; статистики та аналізу; статистики, фінансів та аналізу; статистики та економічного аналізу; фінансово-економічного аналізу та статистики.

У свій час кафедру очолювали провідні науковці, кандидати наук, доценти: Гришин О.Ф., Бакума І.І., Лихошвай А.О., доктор економічних наук, професор Опря А.Т. Колектив кафедри пишається видатними вченими, які зробили суттєвий внесок у розвиток сучасної економічної науки. Чимало творчих сил та енергії віддали кафедрі доценти: Іващенко В.П., Тімковська В.А., Гречаненко Г.С., Бакума І. І., Борух В.А., Коваленко Г.П., Солтис В.В., Ульянiч В.А.



Лихошвай Анатолій Олексійович та Опря Анатолій Трохимович

Доцент кафедри Лихошвай Анатолій Олексійович віддав статистиці та науковій роботі 48 років трудової діяльності, будучи, зокрема, начальником статистичного управління Полтавської області, очолював кафедру статистики та аналізу господарської діяльності, досліджував наукові аспекти питань удосконалення стратегічного та функціонально-вартісного аналізу. Його науково-педагогічна робота вдало поєднувалася з творчою діяльністю. А.О.Лихошвай – відомий поет-пісняр, заслужений працівник культури, член Національної всеукраїнської музичної спілки, автор віршів, восьми збірок пісень, романсів та балад полтавських композиторів. У 2001 р. на вірші доцента Анатолія Лихошвая та професора Анатолія Опрі композитором Ігорем Горбачовим створено «Гімн Полтавської державної аграрної академії».

Організатором і натхненником багатьох інноваційних змін в науково-педагогічній, організаційній та методичній діяльності не тільки кафедри, а й академії був Анатолій Трохимович Опря.

Доктор економічних наук, професор, він залишив після себе значний інтелектуальний спадок – близько 200 наукових праць, серед яких понад 40 монографій, підручників і навчальних посібників, зокрема, перший підручник по статистиці з елементами програмованого навчання та навчальний посібник для дистанційної та заочної форм навчання. Провідними напрямками наукової діяльності Анатолія Трохимовича були розробка теоретичних і методологічних засад використання статистико-математичних методів в економіці та управлінні. За його участі було виконано чотири державні науково-дослідні теми Інституту аграрної економіки УААН з питань статистики, кібернетики та економіки.

А.Т.Опря є співавтором економічних словників та енциклопедій, керував науково-дослідною роботою кафедри за темою «Удосконалення прийомів і методів аналізу ефективності сільськогосподарського виробництва та його економічного потенціалу». Викладення матеріалу у навчальній літературі, що належать його перу, відрізняється інноваційними підходами: програмованому контролю знань студентів, використанні дистанційних технологій у навча-

льному процесі. Матеріали науково-навчальної літератури, виданої професором А.Т.Опрєю, стали основою для складання типових навчальних програм зі статистики, а за підручниками, які вже стали класикою, навчалось не одне покоління економістів-аграрників. Під керівництвом професора Опрі захистили дисертації кандидати економічних наук Тютюнник С.В., Єгорова О.В., Кончаковський Є.О., Миколенко І.Г., Петренко Ж.А.

Останніми роками професор А.Т.Опря плідно працював у спеціалізованих вчених радах із захисту кандидатських і докторських дисертацій та у редколегіях провідних наукових журналів, надавав консультативно-методичну допомогу з питань статистико-економічного аналізу показників аграрної економіки.

Опря А.Т. став одним з найавторитетніших вітчизняних спеціалістів зі статистики та аграрної економіки. За вагомих внесок у розвиток вітчизняної науки ім'я Анатолія Трохимовича занесене до довідників «Українські видатні вчені економісти-аграрники ХХ століття» та «Енциклопедія сучасної України», а його професійні здобутки відмічені трудовою відзнакою «Знак пошани». З 2014 року ім'я професора А.Т.Опри присвоєно кафедрі економічної теорії та економічних досліджень та встановлено меморіальну дошку в ПДАА.

В квітні 2009 р. з метою надання системної освіти студентів у галузі економічних досліджень було прийнято рішення сконцентрувати викладання таких дисциплін як історія економіки та економічної думки, економічна теорія, політекономія, мікроекономіка, макроекономіка, глобальна економіка, аналіз господарської діяльності, фінансовий аналіз, статистика на одній кафедрі. Інтеграція навчальних дисциплін визначила нову назву «кафедра економічної теорії та економічних досліджень», яку сьогодні очолює кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри Дорогань-Писаренко Людмила Олександрівна.

В даний час на кафедрі працюють викладачі, які проводять наукові дослідження в різних галузях економічної науки. Кадровий потенціал кафедри спроможний забезпечити високу якість професійної підготовки фахівців профільних спеціальностей: кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри Дорогань-Писаренко Л.О., кандидати економічних наук, доценти: Тютюнник Ю.М., Шупик І.І., Єгорова О.В., Песцова-Світалка О.С., Рудич А.І., Кончаковський Є.О., Дорошенко А.П., Чіп Л.О., Кононенко Ж.А., к.е.н., доцент кафедри Литвин О.Ю.; старший викладач Курилко В.О., асистент Собакар В.В.

Наукова робота кафедри зорієнтована на проведення наукових досліджень з актуальних напрямів теоретичної економічної науки, обговорюються результати наукових досліджень, готуються методичні матеріали та рекомендації до впровадження наукових розробок у виробництво і навчальний процес. Тематика розробляється у рамках загально-факультетської пошукової теми та ініціативного дослідження кафедри за напрямками економічної теорії «Стратегічні вектори соціально-економічного розвитку на мікро- та макрорівні» та економічних досліджень «Удосконалення методології економічного аналізу ефективності господарської діяльності та фінансового стану суб'єктів господарювання».



Склад кафедри економічної теорії та економічних досліджень

Викладачі кафедри беруть участь у наукових конференціях, нарадах, семінарах з проблем вищої освіти і наукових досліджень, надають методичну консультативну допомогу фахівцям аграрних підприємств, викладачам коледжів, науковцям інших вузів. Провідними викладачами кафедри читаються проблемні лекції, які передбачають розвиток мислення і самостійності студентів в опануванні теоретичного матеріалу з його подальшим використанням у розв'язанні аналітичних завдань. Співробітники кафедри активно працюють у напрямку наукової роботи зі студентами академії: щорічно близько 50 студентів виступають на внутрішньо-вузівських науково-практичних конференціях, семінарах; подають наукові статті, беруть активну участь у профільних олімпіадах. В 2012 році на конкурсі наукових робіт Інституту стратегічних оцінок при президентському фонді Леоніда Кучми студентка напряму підготовки «Фінанси і кредит» Ромахненко Юлія, науковий керівник, доцент Єгорова О.В., зайняла призове місце і отримала диплом I ступеня.

На кафедрі плідно ведеться методична робота. Лише за останні роки професорсько-викладацьким колективом кафедри видано понад 150 найменувань навчально-методичної та наукової літератури, серед яких підручники, навчальні посібники, типові програми, методичні розробки, наукові статті тощо. За п'ять років викладачами кафедри видано 12 навчальних посібників з грифом МОН України. Результати наукової роботи відображені в доповідях на конференціях, конгресах, опублікованих монографіях і наукових звітах державних наукових тем.

Цікаві розробки з питань економічної теорії та аналітичних досліджень викладені в навчальних посібниках доцентами: відмінником освіти України

Дорогань-Писаренко Людмилою Олександрівною, відмінником аграрної освіти і науки Шупик Іриною Іванівною та доцентом Тютюнником Юрієм Михайловичем.

З метою удосконалення практичної підготовки студентів факультету, зміцнення зв'язку навчального процесу з виробництвом при Головному управлінні статистики в Полтавській області була створена філія кафедри. Фахівці органів державної статистики беруть участь в організації лекційних і практичних занять з питань складання та аналізу статистичної звітності; надають допомогу у пошуку необхідної інформації для виконання студентами курсових і дипломних робіт та науково-дослідних робіт магістрантами та викладачами.

Своїм завданням на майбутнє колектив кафедри вважає подальше підвищення якості навчання на основі впровадження у навчальний процес передових прийомів викладання, вдосконалення методичного забезпечення, покращення технічної бази та посилення навчально-методичної, наукової та виховної роботи.

Кафедра організації обліку та аудиту

Кафедра організації обліку та аудиту організована в липні 2002 року шляхом виокремлення зі складу кафедри бухгалтерського обліку та аудиту. В штаті кафедри на момент створення налічувалось 15 викладачів.

З моменту створення кафедру очолює к.е.н., доцент Левченко З.М.



Левченко Зоя Михайлівна

Основні завдання кафедри: проведення навчальної, навчально-методичної роботи з дисциплін, що читаються викладачами кафедри; науково-дослідна робота з питань організації бухгалтерського обліку, фінансового та управлінського обліку в сільськогосподарських підприємствах, бюджетних установах, банках, організації обліку на підприємствах малого бізнесу, підприємствах інших галузей народного господарства, організації та методології аудиту і аудиторської діяльності, контролю і ревізії в сільськогосподар-

ських підприємствах, бюджетних установах, обліку у зарубіжних країнах та зовнішньоекономічної діяльності, з питань управління інформаційними системами та технологіями.

Викладачами кафедри для навчання студентів ОКР «Магістр» та ОКР «Бакалавр» напрямів підготовки «Облік і аудит» та «Фінанси і кредит» розроблені навчально-методичні комплекси з 29 дисциплін, що читаються на кафедрі.

На кафедрі з 2014 року працюють 14 штатних викладачів, із яких – 1 професор кафедри; 11 кандидатів наук, 8 доцентів; 3 старших викладачі; 1 асистент.

Забезпечення успішного виконання навчального процесу здійснюється лаборантами кафедри Філоненко Л.В. та Фадєєвою Г.В.

За результатами проведених наукових досліджень викладачами кафедри підготовлено та опубліковані наукові статті, захищені кандидатські дисертації. Викладачі кафедри беруть активну участь у міжнародних та міжвузівських конференціях.

Кандидатські дисертації в період роботи на кафедрі, з 2002 р. по 2014 р., захистили Канцедал Н.А., Дугар Т.Є., Пономаренко О.Г., Красота О.Г., Романченко Ю.О., Рибалко Л.В., Пилипенко К.А., Мац Т.П., Ходаківська Л.О., Сіренко О.В., Нездойминога О.Є., Карпенко Н.Г., Гринь В.І.



На фото зліва направо: доцент Ватуля І.Д., к.е.н., доцент кафедри Ходаківська Л.О., асистент Мяка С.І., асистент Ліпський Р.В., к.е.н., професор кафедри Левченко З.М., к.е.н., доцент кафедри Мац Т.П., старший лаборант Філоненко Л.В., к.е.н., доцент Тютюнник С.В., к.е.н., доцент Карпенко Н.Г., старший викладач Гринь В.І., к.е.н., доцент Рибалко Л.В., к.е.н., доцент Романченко Ю.О., к.е.н., доцент Дугар Т.Є., асистент Пономаренко Т. В., к.е.н., доцент Красота О.Г., асистент Кравець О.М.

Викладачі Ватуля І.Д., Левченко З.М., Пилипенко К.А., Дугар Т.Є., Романченко Ю.О. успішно проводять заняття в Інституті післядипломної освіти та дорадництва для студентів, працюють зі слухачами щодо підвищення кваліфікації керівників сільськогосподарських підприємств, головних бухгалтерів, інших спеціалістів сільгосп підприємств і фермерів.

На кафедрі активно розробляється та впроваджується в навчальний процес досвід автоматизації обліку, створення автоматизованого робочого місця бухгалтера, ведення комп'ютерного аудиту викладачами Приставкою О. В., Кравцем О. М., к.е.н., доцентами Мац Т. П. і Ходаківською Л. О.

Успішно працювали на кафедрі, втілюючи в життя основні бухгалтерські закони та принципи, забезпечували необхідною інформацією студентів доцент Кочерга С. В. та к.е.н., доцент Рибалко Л. В.

Кафедра в своїй роботі підтримує постійний зв'язок з Міністерством фінансів, Міністерством аграрної політики та продовольства України, Департаментами агропромислового розвитку обласної і районних державних адміністрацій, фінансовими і податковими органами області, Державною казначейською службою, банками, редакціями професійних журналів, федерацією професійних бухгалтерів та аудиторів України.

У 2013 році авторським колективом кафедри підготовлено та випущено з грифом Міністерства освіти і науки України два навчальні посібники, готуються до друку нові.

Викладачі кафедри є членами Федерації аудиторів, бухгалтерів та фінансистів АПК України та беруть активну участь в реалізації завдань Федерації по розбудові галузевого бухгалтерського обліку.

Частина викладачів кафедри пройшла підвищення кваліфікації та отримали сертифікати за програмою САРА у Інституті обліку та фінансів Інституту аграрної економіки УААН.

Викладачі кафедри виконують низку робіт по наданню допомоги сільськогосподарським підприємствам і управлінням сільського господарства з питань ведення бухгалтерського обліку на основі Національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Надаються консультації головним бухгалтерам сільгосп підприємств області, бухгалтерам і керівникам малих підприємств м. Полтави, селянським (фермерським) господарствам, бюджетним установам та органам місцевого самоврядування з питань ведення обліку в нових умовах.

З метою зміцнення зв'язку навчального процесу з виробництвом, а також залучення фахівців, що безпосередньо пов'язані з виробничим процесом на підприємстві, до участі в навчальній роботі, створено філії кафедри в: Головному управлінні Державної казначейської служби України у Полтавській області; Товаристві з обмеженою відповідальністю ім. А.Л. Фисуна Карлівського району Полтавської області; Державному підприємстві Дослідному господарстві «Степне» Полтавського району Полтавської області.

Спеціалісти даних організацій беруть участь у проведенні виробничої практики студентів; тут виконуються науково-дослідні, курсові та дипломні роботи студентами, здійснюється науковий пошук викладачами, їх результа-

ти впроваджуються у фінансово-економічну практику; проводиться профорієнтаційна робота по залученню талановитої молоді до навчання на факультет обліку та фінансів.

За результатами проведеної під керівництвом викладачів кафедри виробничої практики студенти готують наукові публікації, тези наукових доповідей, захищають звіти, беруть участь у науково-практичних конференціях, де апробується готовність студентів до самостійної роботи в проведенні наукових досліджень.

Кафедра філософії, історії та педагогіки

Кафедра філософії, історії та педагогіки була створена в 1973 році у зв'язку з реорганізацією кафедри історії та наукового комунізму, на чолі з кандидатом філософських наук, доцентом Балакіревою Р.С. З 1980 року по 1993 рік кафедру марксистсько-ленінської філософії очолював кандидат філософських наук, доцент Ващенко О.О. У 1993 році завідувачем кафедри стає доктор філософських наук, професор Герасимчук А.А. З 1997 року кафедру очолює кандидат філософських наук, професор кафедри Шейко С.В.

З травня 2000 року кафедра, згідно з рішенням ректорату, входить до складу факультету обліку та фінансів. У квітні 2009 року на підставі рішення Вченої ради академії назву кафедри змінено на кафедру філософії, психології та педагогіки. У серпні 2013 року назву кафедри змінено на кафедру філософії, історії та педагогіки.



Колектив кафедри філософії, психології та педагогіки

Викладанню здобутків невичерпної духовної скарбниці представників світової та вітчизняної філософії, соціально-політичної, педагогічної та психологічної думки багато років присвятили викладачі кафедри: доктори філософських наук, професори Герасимчук А.А., Варв'янський С.М., кандидати філософських наук, доценти Шейко С.В., Ващенко О.О., Балакірева Р.С., Но-

вохацький М.В., Киричок О.Б., Ковальова І.О., кандидати історичних наук, доценти Фомічова З.К., Безотосний М.Т., Кальян С.Є., кандидати психологічних наук, доценти Подлесна Г.В., Антонєць М.О., кандидат мистецтвознавства, доцент Охмат Л.О., кандидат філологічних наук, доцент Мартусь В.І., кандидат педагогічних наук, доцент Ільченко А.М., доценти кафедри Демиденко М.В., Марусич В.Х., Щербань М.П., Хрістов Д.І., старші викладачі Масіч І.М., Чумель А.Д., Васько К.С., Колодій О.С., Зайченко Л.О., викладачі Волик Н.Г., Сєдих О.О.

Кафедра є однією з провідних гуманітарних кафедр в академії. Вона забезпечує організацію навчального процесу за всіма спеціальностями та напрямками підготовки.

З 1982 року кафедрою проводиться підготовка та прийом вступного іспиту в аспірантуру та кандидатського іспиту з дисципліни „Філософія”, у якому в різні роки брали участь доктор філософських наук, професор Пашенко В.О., доктор філософських наук, професор Зязюн І.А., доктор медичних наук, професор Скрипніков М.С., кандидат філософських наук, доцент Ващенко О. О., кандидат філософських наук, професор кафедри Шейко С. В.

На теперішній час на кафедрі працює три професори: доктор історичних наук М.А.Якименко, доктор філософських наук С.М.Варв'янський, доктор політичних наук С.Є.Кальян, сім доцентів, кандидатів наук. За останні роки професорсько-викладацьким складом кафедри видано сім підручників та навчальних посібників із грифом МОН України. Серед них: «Філософія» (автор – доцент О.Б.Киричок), «Педагогічна культура вчителя» (автори: професор П.М.Щербань, доценти: С.В.Шейко, М.П.Щербань), «Вища освіта і Болонський процес» (автори – доценти А.М.Ільченко, С.В.Шейко).

Основними напрямками науково-дослідної роботи кафедри є: «Філософські соціологічні та психолого-педагогічні основи вищої аграрної освіти України в контексті європейської інтеграції», «Політично-філософські ідеї в культурі Київської Русі», «Освіта як соціальний феномен».

Кафедра має тісний зв'язок з Інститутом філософії ім. Г.С.Сковороди НАН України, Інститутом психології ім. Г.С.Костюка АПН України, Національним аграрним університетом, Національним педагогічним університетом ім. М.П.Драгоманова, Національним університетом «Києво – Могилянська академія», Житомирським державним університетом імені І.Я. Франка, Чернігівським державним педагогічним університетом імені Т.Г. Шевченка, Полтавським національним педагогічним університетом ім. В.Г. Короленка, Полтавським інститутом післядипломної освіти ім. М. Остроградського, Полтавським університетом економіки і торгівлі України.

Кафедра філософії, історії та педагогіки за останні п'ять років займає перше місце за рейтингом серед кафедр гуманітарних дисциплін академії. Доцент кафедри О.Б. Киричок навчається в докторантурі Інституту філософії НАН України імені Г.С.Сковороди, готує до захисту докторську дисертацію з філософії. На кафедрі працюють наукові студентські гуртки. Викладачі та співробітники кафедри активно займаються організаційно-виховною та профорієнтаційною роботою в академії.

ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН

Факультет підготовки іноземних громадян був створений у 1980 році і має 35 річний досвід навчання та виховання іноземних студентів. Свого часу факультет ПДАА входив до складу провідних підготовчих факультетів колишнього СРСР та 14-ти підготовчих факультетів України, був єдиним, який готував іноземних студентів до подальшого навчання у вищих навчальних закладах сільськогосподарського профілю України та країн СНД. На його базі проводилися науково-практичні семінари та конференції. Планувалося розширення факультету до 500 осіб щорічного набору.

Деканами факультету в різні часи були: Володимир Коваленко, Іван Мізін, Юрій Скиданенко, Людмила Мокляк, Василь Зінчик, Анатолій Кочерга, Микола Самойлов. З 1998 року факультет очолює кандидат сільськогосподарських наук, доцент Олег Горб, професор кафедри екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування.

Головною метою діяльності факультету є підготовка громадян зарубіжних країн до навчання на першому і наступних курсах ПДАА та інших ВНЗ України по обраній спеціальності медичного, біологічного, сільськогосподарського, економічного та інженерно-технічного профілів.

Основними завданнями в роботі факультету є створення таких умов у навчанні й вихованні, за яких студенти-іноземці відчували б себе рівними серед студентської молоді, прагнули до співпраці з викладачами, до вивчення дисциплін загальноосвітнього характеру, до новітніх, оригінальних підходів у навчанні, виявили зацікавленість в оволодінні мовою, культурою, традиціями країни, в якій навчаються.

Досягнення поставленої мети і виконання завдань здійснюється шляхом: підбору контингенту студентів і створення можливості для реалізації індивідуальних творчих потреб у межах спеціалізації, орієнтація студентів на отримання вищої освіти; розробки навчальних планів і робочих програм, які спрямовані на задоволення освітніх потреб студентів; залучення до навчального процесу висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів; інтенсифікації навчального процесу, в тому числі за рахунок комп'ютеризації, використання аудіо- та відеотехніки тощо.

За час існування факультету підготовлено понад 2500 іноземних громадян більше, ніж із 60 країн світу. Тут навчалися студенти з Алжиру, Анголи, Афганістану, Бангладеш, Беніну, Болівії, Буркіна-Фасо, Габону, Гани, Ефіопії, Єгипту, Індії, Йорданії, Ірану, Камбоджі, Камеруну, Китаю, Колумбії, Коста-Рики, Конго, Мавританії, Мадагаскару, Малі, Марокко, Мозамбіку, Нігерії, Нікарагуа, Палестини, Сенегалу, Судану, Тунісу, Туреччини, Уганди, Чаду, Шрі-Ланки, Ямайки та інших країн. Багато іноземних громадян після одержання вищої освіти повернулося працювати до своїх країн, частина продовжує навчатися в аспірантурі.

Навчання здійснюється на комерційній основі. Ліцензований обсяг прийому на факультет становить 150 осіб на етапі мовної підготовки та 250 осіб для навчання за акредитованими напрямками. Факультет готує іноземних громадян для подальшого навчання за будь-яким фахом як у навчальних закладах Полтави та інших міст України, так і безпосередньо в аграрній академії — українською або російською мовами. Для ділових людей, які бажають співпрацювати з підприємствами, фірмами, бізнесменами, пропонуються короткострокові курси інтенсивного вивчення української та російської мов.



Іноземні студенти вивчають мову на заняттях

Факультет має дві кафедри. На кафедрі української та російської мов, яку очолює кандидат філологічних наук, доцент Юрій Скиданенко, працюють старші викладачі з досвідом роботи від 20 до 30 років: Людмила Петренко, Наталія Токуєва, Валентина Шляхова, Людмила Юхименко, Валентин Бондарев, Ілля Масік.

Кафедру загальноосвітніх дисциплін очолює кандидат сільськогосподарських наук, доцент Марина Піщаленко. Досвідчені викладачі Людмила Скок, Ірина Чекмарьова, Аліна Харченко, Марина Стрижак навчають іноземних студентів біології, хімії, фізики, математики, інформатики, країнознавства.

Навчально-виховний процес забезпечують працівники допоміжного персоналу Олена Новохацька, Яна Теслюк, Олександр Дупак.

До розвитку матеріально-технічної, науково-методичної бази факультету вагомий внесок свого часу зробили Людмила Мокляк, Василь Зінчик, Валентин Помогайбо, Дмитро Селякін, Людмила Гайворонська, Наталія Швачунова, Людмила Громова, Алла Микитюк, Вікторія Литвин, Тетяна Любич, Олена Савченко, Андрій Головатий, Лариса Богиня, Ольга Яблонська, Віолетта Явір, Ольга Мізіна, Тетяна Савицька, Тетяна Криворучко, Інна

Скляр, Олена Жорник, Світлана Різник, Наталія Мельник, Ніна Тесля, Олена Раздуй, Тетяна Лугова; працівники допоміжного персоналу Наталія Авдєєва, Валентина Вац, Людмила Руденко, Андрій Почтаков, Валентина Владимірова, Інна Зоріна, Олена Незвицька, Олена Омельченко, Марина Роцупкіна та інші.



*Студентка підготовчого факультету – учасниця конкурсу
«Міс академії – 2011»*

За безпосередньою участю досвідчених викладачів факультету були відкриті та функціонують підготовчі відділення для іноземних громадян в Українській медичній стоматологічній академії, Полтавському національному технічному університеті ім. Ю. Кондратюка.

Також за безпосередньою кадровою, матеріально-технічною методичною та організаційною допомогою факультету підготовки іноземних громадян ПДАА розпочато навчання іноземців у Сумському державному університеті, Сумському національному аграрному університеті, Уманському національному університеті садівництва та інших вищих навчальних закладах України.

З 2007-2008 навчального року запроваджено навчання державною мовою.

Викладачі факультету плідно працюють над створенням бази методичного забезпечення навчального процесу шляхом розробки навчальних посібників, методичних вказівок та рекомендацій, дидактичного матеріалу, беруть участь у міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях з питань навчання і виховання іноземних студентів,

обмінюються досвідом цієї роботи з колегами з інших вищих навчальних закладів.

На кафедрі української та російської мов під керівництвом доцента Юрія Скиданенка проводиться наукове дослідження на тему «Словники ідеографічного типу в практиці викладання української (російської) мови та загальноосвітніх дисциплін на підготовчому факультеті». Старший викладач Наталія Токуєва працює над завершенням дисертаційного дослідження.

Матеріально-технічна база факультету відповідає вимогам навчального процесу. Іноземні студенти мають можливість користуватися комп'ютерними класами із доступом до Інтернету, кабінетами хімії, фізики, біології, математики.

До послуг студентів на факультеті створено філію бібліотеки, де викладачі і студенти мають можливість користуватися навчальною, науково-методичною та художньою літературою, в тому числі на мовах багатьох країн світу. Плідною працею Галини Середи, Раїси Баранівської, Людмили Захожой зібрані достатні бібліотечні фонди. Зараз цю роботу продовжує Олена Смірнова.

Студенти проживають у комфортабельному гуртожитку, обладнаному всім необхідним: холодильниками, меблями, пральними машинами, телевізорами, душовими кімнатами. Вагомий внесок у забезпечення умов проживання іноземців у гуртожитку внесли Андрій Міліневський, Василь Дуденко, Віктор Депутат. З 1992 року завідувачем студентського гуртожитку №1 є Алла Лазоренко.



Для іноземних студентів зима – справжнє свято. Вони щороку проходять з колядками по усіх підрозділах академії



*Студенти факультету підготовки іноземних громадян
на конкурсі Міс академія*

Важливим напрямом діяльності підготовчого факультету є виховна робота, ознайомлення іноземців з історією, культурою, традиціями України. Студенти беруть участь у культурно-масових заходах факультету, академії, міста та області, підтримують дружні зв'язки з учнівською та студентською молоддю шкіл та вищих навчальних закладів Полтави. На факультеті функціонують клуби, гуртки, проводяться тематичні вечори, вечори відпочинку та спортивні заходи. Студенти мають змогу займатися у тренажерному залі академії, грати у футбол на літньому майданчику, в баскетбол і волейбол у спортивному залі.



Студенти з Китаю

Навчально-науковий інститут інформаційних та інноваційних освітніх технологій

Навчально-науковий інститут інформаційних та інноваційних освітніх технологій був створений наказом ректора від 1 грудня 2009 року і на даний момент є структурним підрозділом Полтавської державної аграрної академії. Першим директором інституту була д.с.-г.н., професор Калініченко Антоніна Володимирівна. З 2013 року інститут очолює Пустовіт Сергій Віталійович.



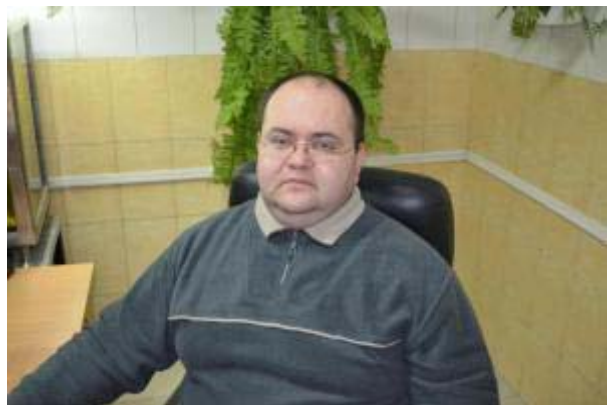
Пустовіт Сергій Віталійович

Структурними підрозділами Інституту є: навчальний центр інформаційно-комунікаційного обслуговування (інформаційно-обчислювальний центр); навчальний відділ розробки та впровадження сучасного програмного забезпечення; навчальний відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення.

Метою діяльності Інституту є інтенсифікація запровадження новітніх освітніх технологій, широкого застосування інформаційних інструментів та технічних засобів у навчальному процесі та науковій діяльності професорсько-викладацького складу.

Основними напрямками діяльності Інституту є: навчальний; науковий; науково-методичний; освітньо-інноваційний.

Основними завданнями структурних підрозділів Інституту є: навчально-наукові центри вирішують проблеми посилення фундаментальної, теоретичної та професійно-орієнтованої комп'ютерної підготовки спеціалістів, магістрів, аспірантів та докторантів шляхом створення, впровадження і популяризації сучасних освітньо-інформаційних методик, засобів програмування та інформаційно-комунікаційного обслуговування, а також, об'єднують науковий і кадровий потенціал Інституту для активізації наукової, освітньо-інноваційної роботи із застосування сучасних інформаційних технологій; кафедра здійснює навчальну роботу, організовує та проводить освітньо-виховну роботу серед студентів.



Марченко Сергій Олександрович

Навчальний центр інформаційно-комунікаційного обслуговування створений 1 грудня 2009 року. Підрозділ очолює Марченко Сергій Олександрович, у складі відділу працює: 1 оператор ЕОМ, 8 інженерів-програмістів та 1 інженер-електронік.

Основними завданнями центру є: ремонт комп'ютерної та орг. техніки; оновлення програмних продуктів; відновлення та заправка картриджів; впровадження вільного доступу користувачів до мережі Інтернет через Wi-Fi (створено зони вільного доступу Wi-Fi для викладачів та студентів академії: всі навчальні корпуси, 2-ий гуртожиток); здійснення стаціонарного обладнання лекційних аудиторій мультимедійною технікою; встановлення комплектів мультимедійного обладнання, а також встановлення переносного комплексу у вигляді телевізора; організація доступу до відеокамер для проведення тестувань у режимі реального часу; під'єднання ПК до мережі Інтернет.



*Свириденко Іван
Анатолійович,
керівник НВІТКЗ*

Навчальний відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення створений у 2010 році. Очолює відділ керівник НВІТКЗ Свириденко Іван Анатолійович, у складі відділу працює: 1 інженер з технічної підтримки, 1 провідний інженер-програміст та 1 програміст.

Основними завданнями НВІТКЗ є: запровадження новітніх освітніх технологій, інформаційних інструментів та технічних засобів у навчальному процесі та науковій діяльності; розробка рекламних матеріалів та

представлення у медіа; адміністрування, вдосконалення та оновлення академічного веб-сайту; адміністрування, вдосконалення та оновлення елементів системи дистанційного навчання «MOODLE»; створення електронних посібників та їх розміщення в академічній електронній бібліотеці; створення презентаційних матеріалів та їх демонстрація; створення банерів та буклетів для популяризації закладу; мультимедійне обслуговування масових заходів, фото-відеозйомка.

Навчальний відділ розробки та впровадження сучасного програмного забезпечення з 2006 року займається розробкою та впровадженням корпоративної бази ПДАА – АСУ «КОЛОС».

У відділі працюють два програмісти: Злосчастьєва Тетяна Альбертівна, Горбань Катерина Владиславівна.



*Семенов Юрій Юрійович,
керівник відділу*

Інститут післядипломної освіти та дорадництва

Історія підвищення кваліфікації в академії веде свій початок з далеких 30-х років минулого століття.

Перші паростки підвищення кваліфікації спеціалістів сільського господарства періодично пробивались на теренах сільськогосподарського інституту. Так, у 1932-33 р.р. на базі Полтавського сільськогосподарського інституту було проведено Всесоюзні курси агрономів-кормовиків Вищої кваліфікації Наркому Союзу РСР. У січні 1954 року були організовані постійно діючі курси підвищення кваліфікації інженерів-механіків МТС. Завідував курсами Гурницький В.Д.

РАДЯТЬСЯ НАУКОВЦІ І ПРАКТИКИ

В актовому залі Полтавського сільськогосподарського інституту відбулась шоста науково-виробнича конференція з порядком денним: удосконалення організації і управління виробництвом в сільськогосподарських підприємствах. Учасники кон-

ференції — слухачі факультету підвищення кваліфікації керівних кадрів колгоспів, радгоспів та спеціалісти сільського господарства, студенти стаціонарного і заочного відділень, професорсько-викладацький склад інституту, спеціалісти сільського гос-

подарства області — заслухали ряд доповідей, з якими виступили начальник обласного управління сільського господарства, кандидат сільськогосподарських наук О. Т. Гуленко, голова колгоспу імені Шевченка Машівського району — А. П. Кузуб, імені Жданова Лубенського — М. М. Нікітенко, «Маяк комунізму» Новосанжарського — М. В. Панасенко, імені Шевченка Гадацького — Г. О. Легайда, «Україна» Зінківського — В. А. Обора, «Прогрес» Карлівського — А. Л.

Важлива роль у збільшенні виробництва і продажу державні продуктів землеробства й тваринництва належить державному удосконаленню структури управління. Доповідчі наводили конкретні приклади того, як вирішуються ці питання на місцях.

Фисун. «Червона зірка» Новосанжарського району — В. М. Косак та інші.

З 1963 по 1966 роки працювала Полтавська міжобласна однорічна школа підготовки керівних кадрів колгоспів і радгоспів. Директором школи була Савенко К.П.

І тільки з 1971 року в Полтавському державному сільськогосподарському інституті розпочалася планова, постійна робота по підвищенню кваліфікації спеціалістів сільського господарства. Розпорядженням Ради Міністрів СРСР від 17 серпня за №1673 було створено факультет підвищення кваліфікації керівників та спеціалістів сільського господарства. Очолювала ФПК проректор по підвищенню кваліфікації Савенко Катерина Пилипівна.

Діяльність факультету велася в двох напрямках — однорічна школа підготовки керівного складу (майбутні голови колгоспів та директори радгоспів), та підвищення кваліфікації керівників, головних спеціалістів та спеціалістів сільського господарства.

У школі резерву проходили навчання спеціалісти з різних сфер сільського господарства. Кандидати проходили відбір у районних, а потім в обласному комітеті Комуністичної партії України.



Міністерство сільського господарства СРСР

П Р И К А З

30 августа 1971

№ 299

Об организации факультета повышения квалификации в Полтавском сельском хозяйственном институте.

Совет Министров Союза ССР распоряжением от 17 августа 1971 года № 1673Р :

Принял предложение Совета Министров Украинской ССР об организации факультета повышения квалификации руководящих кадров колхозов и совхозов и специалистов сельского хозяйства в Полтавском сельскохозяйственном институте в порядке и на условиях, предусмотренных постановлением ЦК КПСС и Совета Министров СССР от 15 января 1966 года № 38.

Обязал Минсельхоз СССР по согласованию с Советом Министров Украинской ССР установить ежегодный прием слушателей на указанный факультет в пределах контингента слушателей, утвержденного постановлением ЦК КПСС и Совета Министров СССР от 15 января 1966 года № 38.

П Р И К А З М И Н И С Т Р О В

1. Министерству сельского хозяйства Украинской ССР, главному управлению и управлениям Министерства принять к руководству распоряжение Совета Министров СССР от 17 августа 1971 года № 1673Р.

2. Главному управлению высшего и среднего сельскохозяйственного образования Министерства сельского хозяйства СССР :

Наказ про створення факультету підвищення кваліфікації в Полтавському сільськогосподарському інституті в 1971 році

Навчання передбачало вивчення передового досвіду ведення сільського господарства. Слухачі проходили практичний 3-х місячний курс практики у передових господарствах області. По закінченню писали випускні роботи, яку захищали і впроваджували у подальшій діяльності. За 20 років було підготовлено майже 700 чоловік, які в подальшому очолили колгоспи і радгоспи нашої області.

Курс підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів передбачав три- та двомісячні навчання.

Теоретичне навчання на факультеті поєднувалось з практичними заняттями. В передових господарствах Полтавської області проводилися науково-практичні виїзні конференції. Організовувались поїздки в науково-дослідні інститути та передові господарства Київської, Кіровоградської, Дніпропетровської, Миколаївської, Херсонської, Кримської областей. Проводилися постійні зустрічі з передовими працівниками колгоспів та радгоспів. Слухачі ФПК щорічно виїжджали на виставки (ВДНГ у м. Москва з відвідуванням передових господарств Підмосков'я, ВДНГ України).

Під час поїздок на ВДНГ СРСР, окрім вивчення передового досвіду, найновіших досягнень сільськогосподарської науки та практики для слухачів ФПК була запланована велика культурна програма: відвідування Мавзолею В.І.Леніна, «Оружейної палати», музею-панорами «Бородинська битва», Великого та Малого театру, Третьяковської галереї, цирку, заходів у Кремлівському палаці з'їздів, огляд історико-культурних пам'яток.

Окрім підвищення кваліфікації фахівців сільського господарства на факультеті, а потім в інституті здійснювалася перепідготовка спеціалістів з наданням другої вищої освіти.

У 1998 р згідно з наказом ректора інституту № 112 від 9 грудня 1998 р. «Про організацію перепідготовки спеціалістів на замовлення обласного центру зайнятості» в обов'язки ФПК включено організацію перепідготовки спеціалістів із наданням другої вищої освіти. Перепідготовка кадрів спочатку проводилася за направленням центру зайнятості, а потім почали набирати заочні групи за контрактом. З 1998 р друга вища освіта здійснювалася за спеціальностями: Облік і аудит, Економіка підприємства, Менеджмент організацій, Маркетинг, з листопада 1999 р. – за спеціальністю «Фінанси». Тривалість денного навчання була 1 рік, заочного – 2 роки. У 1999 р. було проведено перші випуски спеціалістів чотирьох спеціальностей: Облік і аудит, Економіка підприємства, Ма-



*Слухачі ФПК під час екскурсії
по місту*

ркетинг, Менеджмент організацій. У 2002 р. було проведено перший набір магістрів за економічними спеціальностями.

Відповідно до розпорядження голови Полтавської обласної державної адміністрації від 10.11.1998 р. №543 на ФПК почалося проведення навчання і підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів з охорони праці.

У зв'язку зі збільшенням напрямів діяльності вчена рада інституту 2 червня 1999 р. прийняла рішення про зміну назви ФПК на факультет післядипломної освіти. За погодженням із Міністерством агропромислового комплексу України зміна назви проведена наказом по інституту від 17 серпня 1999 р. № 54. 20 лютого 2004 року № 45 наказом Міністра аграрної політики України на базі Школи підвищення кваліфікації спеціалістів по виробництву свинини, яка була



Державна екзаменаційна комісія з захисту дипломних робіт слухачів ШПОД

ліквідована, та факультету післядипломної освіти Полтавської державної аграрної академії створено Інститут післядипломної освіти. Відповідно до рішення вченої ради академії від 13 лютого 2007 року № 13, наказом ректора від 15 лютого 2007 року № 24 проведено зміну назви інституту на Інститут післядипломної освіти та дорадництва. З 2007 року ведеться підготовка дорадників та експертів-дорадників.

З 90-х років при ФПК постійно працювали різноманітні курси: Облік за програмою «ІС : Підприємство», Сучасні комп'ютерні інформаційні технології з обліку за національними стандартами, Основи підприємницької діяльності, Основи комп'ютерної грамотності, Комп'ютерне забезпечення рекламної діяльності, Бізнес-планування та облік у сфері малого бізнесу за допомогою ПК, Національні та міжнародні стандарти обліку на ПК, Комп'ютерне забезпечення маркетингової діяльності у сфері малого та середнього бізнесу, Оператори ПЕОМ та інші.

Постійно проводилося підвищення кваліфікації викладачів ПДСГІ, потім академії шляхом стажувань у провідних НДІ та господарствах СРСР, навчання на різних курсах.

За роки свого функціонування система післядипломної освіти Полтавського державного сільськогосподарського інституту, а пізніше академії підготувала багато кваліфікованих фахівців. У різні роки кількість слухачів була неоднаковою.

Так, у першому випуску ФПК було 176 осіб, у другому - 250. У 2008 році було підготовлено 1414 осіб.

Усього за роки існування системи післядипломної освіти в академії було підвищено кваліфікацію більше 15 тис. слухачів, отримали другу вищу

освіту близько 3600 спеціалістів, на курсах підвищення кваліфікації навчалося близько 15 тисяч осіб, пройшли стажування більше 4 тис. викладачів.



Підвищення кваліфікації працівників

Багато випускників ФПК сьогодні очолюють провідні сільськогосподарські підприємства області, є керівниками різних рівнів в районах, в обласній державній адміністрації, обласній раді.



*Савенко Катерина
Пилипівна*



*Опара Микола
Миколайович*



*Плахотнік Олександр
Олексійович*

Колишні керівники інституту

Керівництво ФПК у різні часи здійснювали:

З 1971 по 1986 рік - проректор по підвищенню кваліфікації Савенко Катерина Пилипівна (методисти – Тендітнік Валентина Андріївна, Падалка Ольга Василівна, Борисова Ольга Степанівна, Левцун Надія Степанівна).

З 1986 по 1992 рік посаду проректора з підвищення кваліфікації обіймав кандидат сільськогосподарських наук, доцент Опара Микола Миколайович (методисти – Падалка Ольга Василівна, Борисова Ольга Степанівна).

У 1992 році факультет очолив кандидат сільськогосподарських наук, доцент Плахотнік Олександр Олексійович, який керував факультетом, а піз-

ніше інститутом до 2008 року (менеджери, а згодом завідувачі відділів – Іванюта Світлана Миколаївна, Писаренко Людмила Павлівна, Ляшенко Віктор Васильович, Спека Іван Панасович, Ландар Анатолій Олексійович; методисти - Падалка Ольга Василівна, Телегіна Юлія Вікторівна, Сіренко Олена Вікторівна; лаборанти – Доріна Олена Олександрівна, Давидова Юлія Семенівна; програміст Желізняк Іван Миколайович).

З 2008 року на посаді директора інституту працювала кандидат історичних наук, доцент Якубенко Олена Павлівна.



Колектив під керівництвом Якубенко О.П (2011 р.)

Система післядипломної освіти у ПДАА завжди була справжньою «школою знань та досвіду», як писала газета «Зоря Полтавщини» у 1973 році, - «досвід – велике багатство, вивчити і запровадити його – обов'язок кожного спеціаліста. Досвід, помножений на знання, набуті на ФПК при Полтавському ордена Трудового Червоного Прапора сільськогосподарському інституті, дає можливість добитися високих, ще вищих успіхів на шляху інтенсифікації сільськогосподарського виробництва». Така оцінка багаторічної роботи ФПК (ШО) та всіх викладачів ПДСГІ (потім ПДАА), які працювали у цій системі дійсно є підтвердженням тієї важливої місії, яку несе у собі післядипломна освіта у будь-який історичний період розвитку країни.

З 2012 року інститут очолює Капаєва Людмила Миколаївна, доцент кафедри фінансів і кредиту, кандидат економічних наук, доцент.

У штаті інституту – директор, три завідувачі, два методисти і два лаборанти. Для проведення навчального процесу залучаються викладачі кафедр академії, співробітники інституту свинарства УААН ім. О.В. Квасницького, Полтавського інституту агропромислового виробництва ім. М.І. Вавилова, Головного управління агропромислового розвитку облдержадміністрації, обласного центру зайнятості, інших установ і організацій.



Капасва Людмила Миколаївна

Сьогодні інститут післядипломної освіти та дорадництва включає наступні відділи: навчання незайнятого населення; перепідготовки фахівців; підвищення кваліфікації та підготовки кваліфікованих робітників.

Відділ навчання незайнятого населення проводить навчання, підвищення кваліфікації та перепідготовку безробітних на замовлення обласного центру зайнятості. Завідувач

відділу – А. О. Ландар.

Відділ перепідготовки організує перепідготовку фахівців, що мають закінчену вищу освіту (освітньо-кваліфікаційний рівень «Спеціаліст», «Магістр») за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст» з інших спеціальностей. Завідувач відділу – Ю.Г. Писаренко.

Відділ підвищення кваліфікації та підготовки кваліфікованих робітників проводить навчання і підвищення кваліфікації фахівців АПК, згідно з планом Мінагрополітики України, підприємств різних форм власності, а також приватних осіб; організує підвищення кваліфікації та стажування викладачів академії та інших навчальних закладів, проводить організаційну роботу з дорадництва в академії, організує навчання дорадників та експертів-дорадників, веде інформаційне забезпечення студентів та слухачів інституту. Керує відділом С. І. М'яка.

Напрямами діяльності інституту є: організація перепідготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст»; підвищення кваліфікації спеціалістів сільськогосподарських підприємств, установ на замовлення Мінагрополітики України; навчання, підвищення кваліфікації фахівців на замовлення обласного центру зайнятості, підприємств, установ і організацій різних форм власності, а також приватних осіб; підготовка сільськогосподарських дорадників та сільськогосподарських експертів-дорадників; організація підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу академії та інших навчальних закладів.

Навчання, підвищення кваліфікації та перепідготовка кадрів в Інституті здійснюються на договірних засадах із міністерствами і відомствами, підприємствами та окремими громадянами.

Перепідготовка кадрів розпочата в академії з листопада 1998 року, спочатку за спеціальностями «Облік і аудит» та «Менеджмент організацій». В подальшому в зв'язку з акредитацією інших спеціальностей, розпочато навчання за спеціальностями «Фінанси», «Агрономія», «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», «Економіка підприємства».

Зарахування слухачів на навчання проводиться за результатами співбесіди.

Перепідготовка фахівців проводиться за денною та заочною формами навчання. На навчання за денною формою зараховуються слухачі, направлені згідно з договором з центром зайнятості, а заочно – на контрактній основі.

Також ліцензовано підвищення кваліфікації за акредитованими напрямками (спеціальностями) в кількості 1000 осіб.

У цей час діють курси та робочі професії: основи підприємницької діяльності; бізнес-планування у малому та середньому бізнесі; комп'ютерні технології обліку з використанням програм

«1С: Бухгалтерія 8.2» та «Термінал»; організація сільського та зеленого туризму; інформаційні технології з основами комп'ютерної графіки; організація селянського фермерського господарства; комп'ютерні інформаційні технології; фінансовий аналіз та фінансова звітність підприємства; професійне фінансове посередництво та консультування; оператор комп'ютерного набору.

Інститут постійно вдосконалює форми і методи роботи в таких напрямках:

- покращання інформування населення про діяльність інституту і можливості підготовки та перепідготовки фахівців різних напрямів; посилення рекламування послуг інституту. На інститут також покладено обов'язок здійснення зв'язків із громадськістю;
- вдосконалення та розширення можливостей інституту в сфері підготовки та перепідготовки фахівців, розширення асортименту надання послуг;
- пошук та запровадження інноваційних методів і методик викладання дисциплін, діяльності інституту в цілому;
- запровадження тренінгових програм для вдосконалення керівників різних рівнів, у тому числі й державних службовців;
- проведення ліцензування нових робочих спеціальностей згідно з потребами народного господарства та замовленням Центру зайнятості;
- активізація діяльності відділу дорадництва в напрямі налагодження консультативно-інформаційної та методичної допомоги організаціям і фізичним особам;
- запровадження дистанційної форми післядипломної освіти;
- активізація різних форм зв'язків із громадськістю та співпраці з державними органами й громадськими організаціями.

В умовах оптимізації навчального процесу в контексті наближення його до європейських стандартів перед інститутом постає завдання активізувати й урізноманітнити методи інноваційного навчання та підготовки слухачів, створити відео-курси та електронні версії навчальних дисциплін.



Колектив інституту післядипломної освіти

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ АГРОНОМІЇ

Науково-дослідний інститут агрономії Полтавської державної аграрної академії розпочав свою роботу в 1970 році як лабораторія селекції озимої пшениці під керівництвом доктора біологічних наук, професора М.М. Чекаліна. База для практичної роботи по створенню нових сортів озимої пшениці була створена в учгоспі «Ювілейний» у с. Бричківка Полтавського району. Практична робота велася у двох напрямках: селекція та первинне насінництво.



*Директор науково-дослідного
інституту агрономії ПДАА,
завідувач кафедри селекції,
насінництва та генетики,
доктор сільськогосподарських
наук, професор
Тищенко Володимир
Миколайович*

Активна робота по створенню нових сортів озимої пшениці була проведена під керівництвом М.М. Чекаліна та кандидата сільськогосподарських наук В.І. Москаленка. Обсяг селекційних інтересів з того часу постійно розширювався, в селекційні програми були включені й інші культури: горох, соя та просо, постійно вівся пошук шляхів покращання селекційного процесу. Першими ластівками успіху були сорти пшениці озимої Коломак 3 та Коломак 5, які були внесені в реєстр сортів рослин України у 1997 році, сорт гороху Норд, внесений у реєстр у 1993 році. Успіх надихнув селекціонерів на подальшу продуктивну працю і на цей час у реєстр сортів рослин України внесено 11 сортів пшениці озимої: Коломак 3, Коломак 5, Українка полтавська, Левада, Диканька, Сагайдак, Вільшана, Царичанка, Оржиця, Полтавчанка, Кармелюк. Сорти характеризуються високою морозозимостійкістю, високим урожаєм, якістю зерна та стійкістю до хвороб і шкідників, в даний час користуються на Полтавщині та в зонах виробництва зерна України великим попитом. Так, у несприятливих для врожаю озимої пшениці 2003, 2006, 2010 роках сорти Левада, Диканька, Українка полтавська, Сагайдак, Вільшана у низці господарств Полтавської (Полтавський, Гадяцький, Карлівський та інші райони), Дніпропетровської (Томаківський район), Запорізької, Миколаївської областях забезпечили найвищі врожаї і якість порівняно з сортами інших селекційних установ.

Зараз проходять державне випробування сорти озимої пшениці Зелений гай, Радивонівка, Аріївка. Нові сорти відрізняються підвищеною зимостійкістю, стійкістю до вилягання, високим урожаєм та якістю зерна, мають комплексну стійкість до хвороб.

Сорт озимої пшениці Диканька визнаний світовою спільнотою одним з кращих сортів і пропонувано зберігання його у всесвітньому Свальбардському сховищі (королівство Норвегія) і у СІММУТ (Мексика) для теперішніх і майбутніх поколінь, а також використання їх для виробничих і наукових цілей.



Науково-дослідний інститут агрономії зустрічає гостей і керівництво на Сорочинській ярмарці

Є досягнення в селекції такої світової суперкультури, як соя. За короткий період створена група ранньостиглих, високоякісних, холодостійких сортів сої, адаптованих для вирощування у зоні Лісостепу і Полісся (Аметист, Алмаз, Антрацит). Зокрема, сорт Аметист у 2006 р. в Україні вирощувався на площі більше 17 тис. гектарів.

Успішно ведеться селекція сортів безлисточкового гороху, стійких до вилягання і осипання. Створені сорти гороху Норд, Полтавець 2, Зіньківський є одними з кращих сортів, районованих в усіх зонах виробництва України. Зараз проходять Державне сортовипробування ще два сорти гороху з високими адаптивними властивостями – Мазепа і Апостол.

Включені в Державний реєстр і впроваджені у виробництво сорти проса Полтавське золотисте, Золушка та Біла Альтанка, які мають високий потенціал врожайності, ультраскоростиглі, стійкі до осипання, вилягання і придатні до однофазного збирання.

На сьогоднішній день в НДІ агрономії працює 18 наукових співробітників, з яких 1 доктор наук, 2 кандидати, виконують дослідження з дисертаційних робіт аспіранти кафедри селекції, насінництва і генетики. Польова лабораторія та відділ насінництва центру знаходяться в с. Бричківка Полтавського району, де дослідницькі поля займають площу 85 гектарів.

Головним завданням є розробка нових методів оптимізації селекційного процесу на основі еколого-генетичного підходу та створення нових сортів озимої пшениці, гороху, сої та проса, високопродуктивних та максимально придатних для вирощування в умовах Лівобережного Лісостепу України.

Основними напрямками наукової роботи є: розробка методів індивідуального добору на ранніх етапах селекції за допомогою індексів, так звана індексна селекція; методи оцінки та добору селекційного матеріалу за допомогою кореляційно-регресійного та кластерного аналізів; пошук маркерних ознак, що впливають на продуктивність, стійкість рослин до вилягання, стійкість до хвороб, морозо- та зимостійкість, технологічність та інші господарсько-цінні ознаки; ідентифікація селекційного матеріалу за спектрами запасних білків та генетичними маркерами ДНК.

Серед здобутків науковців є:

– розробка методів індивідуального добору на ранніх етапах селекції у гороху та озимої пшениці за методом селекційних індексів (М.М. Чекалін, В.М. Тищенко);

– розробка еколого-генетичного підходу в селекції озимої пшениці, методу групування ознак в кластерному аналізі (В.М. Тищенко, М.М. Чекалін);

– розробка методу оцінки зразків озимої пшениці за фотоперіодичною чутливістю; впровадження методу штучної затримки часу відновлення весняної вегетації (метод В.Д. Мединця) для добору зимостійких генотипів (В.М. Тищенко, М.М. Чекалін);

– вивчення генетичної природи нових форм гороху: «люпиноїд», «хамелеон», «детер» та їх вплив на продуктивність (М.Є. Баташова, М.М. Чекалін).

Монографії: М.М. Чекалін «Генетические основы селекции зернобобовых культур на устойчивость к патогенам», В.М. Тищенко, М.М. Чекалін «Генетические основы адаптивной селекции озимой пшеницы в зоне Лесостепи». Публікації у фахових виданнях, патенти, авторські свідоцтва.

Навчальний посібник: Чекалін М.М., Тищенко В.М., Баташова М.Є. «Селекція і генетика окремих культур».

ЛІЦЕЙ АКАДЕМІЇ



Керівництво ліцею академії

Ліцей Полтавської державної аграрної академії заснований у 1998 році для надання середньої освіти учням 9-11 класів та підготовки їх до навчання у вищих навчальних закладах. Ліцей проводив довузівську підготовку за профілями: економічний, біолого-хімічний, технічний. З часу створення ліцею його очолював старший викладач ПДАА Валентина Шляхова. В ліцеї працювали викладачі академії та провідні фахівці середньої школи, серед яких старші викладачі: Раїса Колеснікова, Валентин Бондарєв, Людмила Юхименко; викладачі: Людмила Скок, Наталія Локес, Ганна Сомова, Людмила Пилипенко, Любов Полухіна, Тамара Шевченко, Наталія Каліман, Віталій Дмитренко, Яна Теслюк; вчителі-методисти Валентина Чуб, Валентина Дубина, Ніна Токар.

Навчальні програми ліцею враховували передові ідеї та досягнення науки і практики у системі національної освіти. До загального шкільного компоненту було додано вивчення спеціальних дисциплін та курсів (залежно від профілю навчання). Ліцеїсти мали змогу вивчати дві іноземні мови з трьох запропонованих – англійську, німецьку або французьку – та одержати посвідчення оператора ПОМ після складання відповідного іспиту.

Понад 90% випускників ліцею ставали студентами ПДАА, а також навчаються в інших навчальних закладах України. Навчання в ліцеї здійснювалося на договірній основі.

Учням ліцею надавались пільги під час вступу до Полтавської державної аграрної академії.

Наразі ліцей припинив свою діяльність.

Адміністративно-господарська частина

Адміністративно-господарська частина є об'єднанням структурних підрозділів, відповідальних за господарське забезпечення навчального процесу, безперервну роботу інженерних систем та обладнання, побут та відпочинок студентів, співробітників академії. АГЧ очолює проректор з адміністративно-господарської роботи Чуга Василь Миколайович. У своїй роботі адміністративно-господарська частина керується чинним законодавством України, Статутом академії, наказами Міністерства освіти України, Міністерства аграрної політики України, ректора вузу та затвердженими ректором планами робіт.



Чуга Василь Миколайович – проректор з АГЧ

До складу адміністративно-господарської частини входять і підпорядковані: відділ ремонту та експлуатації будівель і споруд; відділ водопостачання; відділ автослужби; відділ енергопостачання; відділ матеріально-технічного забезпечення; відділ охорони; відділ благоустрою та озеленення.

В підпорядкуванні служби також знаходяться навчальні корпуси та гуртожитки, адміністративний корпус, бази навчально-виробничої практики, база відпочинку, їдальня, гаражі, комори, ангари.

У прямому підпорядкуванні проректора з АГЧ – заступник проректора, директор студмістечка, інженер з охорони праці, керівники всіх відділів, служб, коменданти навчальних корпусів, завідувачі студентських гуртожитків, баз навчально-виробничої практики та відпочинку.

Результатом плідної роботи адміністративно-господарської частини є своєчасно підготовлені аудиторний фонд, парк, алеї, зони відпочинку, гуртожитки, їдальня, спортивні майданчики, загалом вся інфраструктура навчального закладу.

Слід назвати колишніх працівників АХЧ, які добросовісно відносилися до своїх обов'язків, тим самим забезпечували чітку роботу підрозділу та його

служб. Це - проректори Ошкодьоров Г.Т., Кочерга А.А., Дубенський І.П., Кравченко М.А., Містюк В.І., Шинкаренко В.Т.; інженери - Кужель І.М., Козачкова Т.І., Плетнік С.А., Москаленко А.В., Ольшніцький В.П.; начальники автослужби – Костогриз Г.В., Кужиль В.М., Приходько О.П., Журавка М.Ю.; керівник відділу постачання – Сизьон М.К.; директор студмістечка – Томілін О.О.; завідувачі коморою – Горохов А.В., Ткаченко Л.М.; завідувачі господарством – Рукавишніков Б.Б., Жовноватий В.Ф.; коменданти гуртожитків – Бережнова О.С., Кукоба В.Т., Сосновська А.Т.; плотники – Петров М.М., Касьяненко Г.О.; секретар-паспортистка - Момон В.М.

Вирішувати складні проблеми сьогодення працівникам адміністративно-господарської частини допомагають висока самоорганізація і самовимогливість, вміння знаходити оптимальні варіанти у господарській діяльності та зосереджуватися на головному.

Успішне виконання поставлених завдань забезпечують: директор студмістечка Янковський Ю.Г., керівники відділів Пензєва С.М., Коломієць В.М., Мельник В.В., Микитенко М.С., Гаркуль В.В., інженер Куц Н.А., агент з матеріально-технічного забезпечення Карамушко О.Б., завідувачі гуртожитками Обревко В.В., Лазоренко А.Л., Пархоменко О.М., Аксьонова Т.М., Крот Є.В., коменданти навчальних корпусів Лисенко Н.К., Науменко О.В., Мелешко І.Б., Павленко В.А., паспортисти Бажан В.О., Конє О.В., завідувача господарством Пучкова Л.Б., технік зв'язку Васін С.О.



Співробітники адміністративно-господарської частини (2015 р.)

*Внизу зліва направо: Микитенко Надія Олександрівна, Мелешко Ірина Богданівна,
Чуга Василь Миколайович, Пархоменко Ольга Михайлівна.*

*Вгорі: Аксьонова Тамара Михайлівна, Жданов-Неділько Андрій Миколайович,
Обревко Валерій Володимирович, Мельник Вадим Васильович, Лисенко Наталія
Костянтинівна, Науменко Олена Вікторівна,
Лазоренко Алла Леонідівна, Павленко Володимир Андрійович, Янковський Юрій
Георгійович, Крот Євдокія Василівна*

Усього господарська частина налічує більш ніж 400 працівників, які успішно вирішують питання експлуатації будівель, систем холодного та гарячого водопостачання, опалення, наводять лад в навчальних корпусах та гуртожитках, на території та парковій зоні.

Адміністративно-господарська частина у своїй роботі співпрацює з:

- деканатами, навчальними та науковими відділами – з питань матеріально-технічного та господарського забезпечення навчального процесу та наукової роботи, залучення та заохочення студентів і співробітників до господарської роботи;
- бухгалтерією – з питань забезпечення обліку та збереження матеріальних цінностей, оплати матеріалів та послуг;
- відділом кадрів – з питань підбору та розстановки кадрів у підрозділах АГЧ;
- громадськими організаціями академії – з питань матеріально-технічного забезпечення, проведення культурно-політичних заходів, святкування та оздоровлення студентів і співробітників.

Складна, багатопрофільна виробнича структура, якою є адміністративно-господарська частина, постійно працює над підвищенням ефективності своєї роботи, економією матеріально-фінансових ресурсів, покращує оперативність виконання поставлених завдань та належний рівень охорони праці і навчального процесу.

Навчальний відділ

Історія навчального відділу веде свій початок з моменту створення Полтавського сільськогосподарського інституту. Від початку заснування інституту до сьогоднішніх днів структура та обов'язки навчального відділу (навчальної частини) неодноразово змінювалися та незмінним його завданням залишалася – організація навчального процесу та її покращання і вдосконалення. У цей час відділ мав назву «навчальна частина», історію його створення відтворити в часі майже неможливо, але зазирнути в 60-70-ті роки минулого сторіччя наше завдання. Довгий час на посаді завідуючої навчальною частиною працювала Вовк Надія Тарасівна. Її діяльність відзначалася високою професійністю, чіткістю та доброзичливістю в роботі. Це стало можливим завдяки постійному контролю за роботою навчальної частини тодішніх проректорів з навчальної роботи, доцентів І.А. Твердохлебова та Д.М. Фесенка, а також за допомоги та підтримці колег по роботі завідуючої практикою студентів Мазуніної Є.Г., диспетчера Русінової Л.І., секретаря-стенографіста Нігрілової Л. та статиста Серажим О.О.

Робота в навчальній частині стала справжньою школою професійного становлення для багатьох хто там працював. Так, Громова Л., Кочерга С.В., Піщаленко М.А., які згодом стали викладачами навчального закладу.

Багато зусиль для становлення навчального процесу в закладі доклав керівник з великим досвідом педагогічної роботи та організації навчального процесу Володимир Михайлович Фірсов, який очолив навчальний відділ у 1999 році. Навчальна частина, на той час, працювала під безпосереднім

керівництвом проректора з навчальної роботи, професора В.М. Нагаєвича. У відділі працювали: методисти Підгребельний В.І., Піщаленко М.А., старший інспектор Якушкіна Н.В., секретар Халімон Л.Л., диспетчери Січева О.М. Мартусь В.В., Вуразка І.І. та завідуюча практикою Мазуніна Є.Г.

У 2006-2007 роках навчальний відділ очолював і плідно працював над вдосконаленням навчального процесу в академії Калініченко Олександр Володимирович.

З роками дедалі гостріше поставало питання модернізації навчального процесу з урахуванням світових тенденцій в освіті та досвіду, впровадження вимог Болонської конвенції, традицій та переваг вітчизняної вищої школи. Внаслідок чого в академії було запроваджено кредитно-модульну систему організації навчального процесу, що базується на принципових засадах Європейської системи перезарахування кредитів, забезпечує якісну підготовку фахівців за гнучкими індивідуальними програмами. Основним «реформатором» у даний час в організації навчальної діяльності став наступний очільник навчального відділу доцент Костоглод Костянтин Данилович. За його діяльності робота навчального відділу спрямовувалася на впровадження електронного розкладу, удосконалення процесу складання розкладів аудиторних занять та контролю за використанням аудиторного фонду.



Костоглод А.К., Шульга Л.В., Лавріненко І.В., Стрюк В.В., Колесніченко І.А., Калита Д.А.

Із розвитком навчального закладу відбулося його перетворення на потужний центр аграрної освіти в регіоні і перед навчальним відділом постали нові завдання, зокрема накопичення й реалізація кадрового потенціалу, роз-

ширення технічного оснащення підрозділу, вивчення й запровадження передового досвіду організації освітнього процесу.

Починаючи з 2015 року, навчальний відділ очолює кандидат економічних наук, доцент Шульга Людмила Володимирівна, яка до цього часу працювала заступником декана факультету економіки та менеджменту. Вона має значний досвід в організації і плануванні навчального процесу, впровадженні нових спеціальностей та інновацій в освітній діяльності.

Сьогодні в навчальному відділі працюють досвідчені працівники – заступник керівника навчального відділу Лавріненко Інна Вікторівна, керівник виробничої практики Петренко Максим Олександрович, завідувач лабораторією Дубина Вадим Миколайович, адміністратор бази даних Дзяпко Андрій Миронович, методист Стрюк Віта Володимирівна, старший інспектор Колесніченко Ірина Анатоліївна, диспетчери Калита Діана Андріївна та Костоглод Андрій Костянтинович, статист Сук Юлія Сергіївна та оператор Весна Юлія Анатоліївна.

Відділ співпрацює на засадах взаємодії з усіма структурними підрозділами академії, науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти, для забезпечення скоординованої освітньої діяльності.

Метою роботи навчального відділу та усіх навчальних підрозділів академії є досягнення високої якості освіти, її результативності та конкурентоспроможності. Проводиться значна робота щодо впровадження європейських стандартів якості освіти, належна увага приділяється основним її складовим: якість знань, способів вирішення завдань; якість методів навчання і виховання; якість освіченості особистості, засвоєння знань, умінь, навичок та моральних норм. Здійснюється робота з перевірки ефективності нововведень, модернізації методів, засобів та форм навчання.

Основними завданнями сучасного відділу є: планування та організація освітнього процесу для кожного рівня вищої освіти та спеціальності; контроль за виконанням навчальних планів і графіків освітнього процесу для всіх форм навчання; ведення документації і підготовка звітних даних академії з питань навчальної роботи; обслуговування та супроводження спеціалізованого програмного забезпечення, що використовується для внесення даних до ЄДЕБО; надання інформаційно-консультативної допомоги науково-педагогічним працівникам академії з питань навчально-методичної роботи, а також підготовка пропозицій і інструктивно-методичних матеріалів, що забезпечують успішну реалізацію освітнього процесу в академії.

Засобом модернізації роботи навчального відділу стало впровадження автоматизованої системи управління «Колос» в освітній процес. Її апробація була розпочата в 2013 році, а інтенсивне використання вже з 2015 року. На даний час відділ здійснює розробку та супроводження процесу складання електронного розкладу в базі ПДАА_АСУ «Колос».

Відділ сприяння працевлаштуванню студентів і випускників

Відділ працевлаштування Полтавської державної аграрної академії був створений згідно з наказом ректора академії № 3-118 від 6 квітня 2001 року у відповідності до наказу Міністерства освіти України «Про працевлаштування випускників вищих навчальних закладів» (наказ № 454 від 30.12.1999 р.).

З перших днів роботи і до цього часу керівником відділу працевлаштування є Петренко Наталія Вікторівна. Оператором відділу працює Гришко Людмила Василівна.

Головна мета діяльності відділу сприяння працевлаштуванню студентів і випускників – надання допомоги студентам і випускникам академії у плануванні професійної кар'єри та сприяння їх працевлаштуванню, а також адаптації їх до практичної діяльності. Підтримання подальших зв'язків з випускниками академії, здійснення моніторингу їх кар'єри та соціальне партнерство з роботодавцями. Пріоритетом в діяльності відділу є інтереси студента.

Напрями діяльності:

- допомога студентам і випускникам у плануванні професійної кар'єри;
- сприяння працевлаштуванню студентів та випускників академії;
- консультування студентів з питань планування професійної кар'єри.

Роз'яснення студентам положень чинних директивних та нормативних документів з питань працевлаштування;

- організація та налагодження прямих зв'язків між студентами, випускниками академії та роботодавцями Полтави, Полтавської області та інших регіонів України, які можуть бути потенційними роботодавцями для випускників і студентів;

- допомога роботодавцям у підборі персоналу з числа студентів та випускників академії;

- організація та проведення в академії презентацій господарств, підприємств, компаній, фірм тощо;

- надання інформації студентам щодо можливостей тимчасового працевлаштування під час навчання та практичної підготовки у літні та зимові періоди.

Працівники відділу допомагають студентам у складанні резюме та проходження співбесіди.

Кожного року відділ організовує та проводить Ярмарок вакансій. Постійно проводяться тренінги: «Технології самостійного пошуку роботи», «Психологічні аспекти проходження співбесіди» тощо.

Відділ проводить постійний аналіз попиту і пропозиції на ринку праці фахівців, підготовку яких здійснює академія. Створений банк вакансій, здійснюється моніторинг працевлаштування випускників.

Відділ тісно співпрацює з Головним управлінням агропромислового розвитку Полтавської обласної державної адміністрації та відділами у районах області.

У проекті – створення Інтернет порталу, що включатиме в себе базу студентів, які хочуть знайти роботу (проведення анкетування студентів, реєстрація студентів на сайті академії в розділі Відділ працевлаштування).

Навчально-методичний відділ управління якістю освітньої діяльності

Навчально-методичний відділ управління якістю освітньої діяльності був створений відповідно до рішення вченої ради академії з 1 жовтня 2012 року зі штатом у 3 особи: керівник відділу і 2 фахівці. Першим керівником відділу був призначений Дорошенко Андрій Петрович. Згодом відділ очолила Грубіч Наталія Костянтинівна, яка працює керівником відділу до цього часу.

Відповідно до затвердженого положення відділу він має наступну структуру: сектор «Інноваційні технології навчання та організації навчального процесу»; сектор «Внутрішній аудит процесів діяльності та моніторингу якості освіти».

Відповідно до положення основними завданнями відділу є:

- визначення умов перспективного розвитку та поточних питань в межах реалізації стратегічних завдань розвитку ПДАА відповідно до принципів загального менеджменту якості освітніх послуг;

- методичне та організаційне керівництво роботою з питань управління якістю освітньої діяльності;

- вивчення, узагальнення та поширення передового міжнародного і вітчизняного досвіду роботи підрозділів ПДАА з питань управління якістю освітньої діяльності;

- методичне супроводження використання в навчальному процесі інноваційних інформаційних технологій і ресурсів;

- впровадження інноваційних форм та методів організацій навчального процесу;

- впровадження результатів наукових досліджень з питань інформаційного і методичного забезпечення навчального процесу за інноваційними технологіями навчання та методів контролю знань;

- сприяння консолідації зусиль всіх структурних підрозділів на вирішення питань, пов'язаних із забезпеченням умов цілісного розвитку особистості та поліпшення ефективності навчальної і виховної діяльності студентів;

- впровадження результатів дослідження соціально-професійної зрілості студентів.

З урахуванням визначених завдань планом роботи відділу передбачено наступні основні напрями діяльності:

- аналіз рейтингу кафедр та підведення підсумків з поданням пропозицій вченій раді академії;

- проведення внутрішнього моніторингу якості знань студентів;

- організаційно-методичне забезпечення заходів щодо впровадження інноваційних технологій навчання;

- організація та проведення науково-методичних конференцій, семінарів у сфері впровадження інноваційних технологій навчання та організації навчального процесу;

– організація підготовки та проведення науково-методичних конференцій, семінарів і тренінгів зі впровадження інноваційних технологій навчання та організації навчального процесу;

– організація підготовки та проведення конкурсів у сфері якості на краще методичне забезпечення навчального процесу, використання новітніх освітніх технологій, електронних інформаційних ресурсів і технологій;

– формування тематики та організаційне забезпечення проведення наукових досліджень з проблем управління якістю освітньої діяльності форм і методів навчального процесу, практичної підготовки фахівців, новітніх технологій навчання та методів контролю знань студентів;

– аналіз та підготовка аналітичних матеріалів за результатами моніторингу освітньої діяльності.

Відділ тісно співпрацює з іншими підрозділами академії, адже покликаний вивчати, узагальнювати та розповсюджувати передовий досвід науково-методичної роботи і, що дуже важливо для сьогодення, організаційно-методичне забезпечення заходів щодо впровадження інноваційних технологій навчання.

Бухгалтерська служба

Фінансове, матеріально-технічне та адміністративно-господарське забезпечення діяльності академії спрямовані на організацію та виконання її основних завдань (навчально-виховна, науково-дослідницька, інноваційна діяльність), а також на соціальний захист студентів, аспірантів, співробітників академії, створення належних умов для їх праці, навчання та відпочинку.

Фінансово-господарська діяльність академії здійснюється відповідно до Бюджетного кодексу України, Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та інших нормативно-правових актів.

Якість освіти в значній мірі залежить від фінансового забезпечення, тому основними джерелами фінансування доходів в академії є: кошти отримані з бюджету; фінансові надходження від навчання вітчизняних студентів за контрактом та іноземних громадян; послуги інституту післядипломної освіти; кошти благодійної допомоги, гранти; кошти, отримані від оренди приміщень, та за проживання в гуртожитках; впровадження наукових розробок у виробництво, реалізацію елітного посівного матеріалу.

В академії активно здійснюється оснащення навчального процесу комп'ютерами, постійно поповнюється бібліотечний фонд, виконується значний обсяг робіт поточного і капітального ремонтів, благоустрій території. Все це вимагає значних коштів та ретельного обліку.

У різні роки до роботи в бухгалтерії підбиралися фахівці з певним досвідом практичної роботи та, які мали гарну фахову підготовку.

З післявоєнних років і до 1971 року посаду головного бухгалтера обіймав Володимир Миколайович Ізмайлов. Це були роки відбудови, зруйнованих війною будівель. Роботи вимагали значної концентрації коштів та люд-

ських ресурсів. Мізерність фінансування не давала змоги в короткі строки закінчити відбудову – роботи розтягнулися аж до 1964 року.

Колектив бухгалтерії тоді налічував шість чоловік. В 60-70-ті роки розпочалося будівництво гуртожитків №1, 2, 3 та корпусу факультету механізації сільського господарства. Об'єми будівництва, надходження комплектуючих матеріалів вимагали розширення бухгалтерської служби. В колектив бухгалтерії влилися нові кадри: Ватуля І.Д., Ватуля М.І., Бурла Є.О., Розумна Ж.О., Кисла Н.К., Макуха Н.Г., Солоп К.Г. У 1971 році на посаду головного бухгалтера було призначено Галину Григорівну Ландик, яка працювала до цього заступником головного бухгалтера. В наступні роки в бухгалтерії працювали також Іщенко Л.Я., Наровецька Т.Г., Фурман Н.С. Потім колектив бухгалтерії очолювала Надія Григорівна Макуха і зовсім короткий проміжок часу - Оніщенко Микола Іванович.



Карпенко Ніна Григорівна



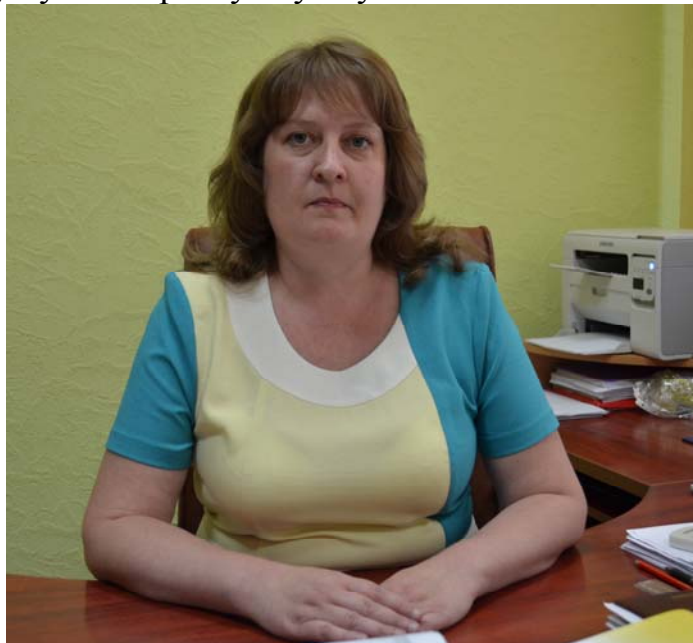
Палій Наталія Миколаївна

Після певної реорганізації з 1995 по 2008 рік головним бухгалтером працювала Ніна Григорівна Карпенко. Посаду заступника обіймали Л.П. Писаренко та Н.М. Палій. В цей період було створено навчально-науковий комплекс, до складу якого ввійшли аграрні коледжі та технікуми Полтавського регіону, значно розширилися обов'язки бухгалтерії, було введено в експлуатацію гуртожиток з блоком обслуговування та навчальний корпус, зросли фінансові надходження, збільшився контингент студентів. Колектив бухгалтерії став нараховувати чотирнадцять осіб. У цей час в бухгалтерії в різні роки працювали: Макуха Н.Г., Лук'яненко Є.Й., Кучер І.В., Тарасенко Т.С., Івашенко В.В., Шичкіна М.Г., Мерко Л.І., Шиш С.В., Шатохіна О.Ю., Гуржій О.М., Горбунова І.В., Януш Л.Ф., Гапоненко О.С., Харак Н.С., Білошапка В.В., Матерновська О.В.

З 2008 по 2012 рік посаду головного бухгалтера займала Наталія Миколаївна Палій. Для цих років характерним було оснащення учбових аудито-

рій, кафедр, деканатів та інших підрозділів сучасними комп'ютерами, відео-проекторами та іншою технікою, необхідною в навчальному процесі та науково-дослідній роботі.

З 2012 року бухгалтерську службу очолює Світлана Павлівна Лінська.



Лінська Світлана Павлівна

Колектив бухгалтерії впевнено фіксує здобутки академії в бухгалтерській та фінансовій звітності, вирішує безліч питань оплати праці, студентських стипендій, різних гарантій, компенсацій, веде облік матеріальних цінностей. Проводиться робота по вирішенню соціально-економічних питань, спрямованих на соціальну підтримку співробітників та студентів академії.



Колектив бухгалтерії

В бухгалтерії працюють: заступник головного бухгалтера Палій Н.М., заступник головного бухгалтера з економічної роботи Горбунова І.В., бухгалтери Івашенко В.В., Шатохіна О.Ю., Мерко Л.І., Харак Н.С., Януш Л.Ф., Гуржій О.М., Тимошенко Н.М., Остапець В.В., Лук'яненко Є.Й., Бурля З.І., Ліпська О.В., Данчевська Ю.С., Іщенко М.В.

Відділ кадрів

Діяльність кожного підприємства завжди розпочинається з прийняття управлінських рішень, які пов'язані з кадровими питаннями. Відділ кадрів нашого навчального закладу завжди очолювали фахівці своєї справи, які досконало знали роботу з кадрового діловодства.

В 60-х роках відділ складався з трьох осіб, керував відділом Микола Олександрович Баруздин. Інспектором працювала Петрова Анна Яківна.

В наступні роки начальниками відділу кадрів були: Віра Микитівна Попик, Григорій Опанасович Бабенко, Зінаїда Леонтіївна Стаднюк, Надія Павлівна Семенченко.



*Семенченко Н.П. –
очолювала відділ з 1993 по 2014 роки*



*Овчарук О.М. – начальник відділу
з 2014 року по теперішній час*



*Колектив відділу кадрів, на фото зліва направо: – Пономаренко Т. В.,
Піхуля О. Г., Овчарук О.М., Стоянова О. І., Хохлова О. В., Литовченко О. В.*

Час минає, кількість студентів та працівників постійно зростає, відповідно і збільшується кількість працівників відділу. Сьогодні у відділі працюють: начальник відділу – Олена Михайлівна Овчарук, інспектор з кадрів Пономаренко Тетяна Василівна, інспектор з кадрів Піхуля Олена Григорівна, старший інспектор з кадрів Стоянова Олена Іванівна, інспектор з кадрів Хохлова Оксана Володимирівна, старший інспектор з кадрів Литовченко Олеся Валентинівна.

Юридичний відділ

Юридичний відділ є структурним підрозділом академії і функціонує з 2013 року. У відділі працює Зоя Іванівна Коляденко – начальник відділу та Юлія Олексіївна Сибірцева – провідний юрисконсульт.

До початку функціонування юридичного відділу в академії працювали юрисконсультами Ольга Пантелеймонівна Мочайлова, Олексій Тихонович Іваніцький та Зоя Іванівна Коляденко.

У своїй діяльності юридичний відділ керується Конституцією України, Законами України, підзаконними нормативно-правовими актами Президента України, Кабінету Міністрів України, міністерств і відомств, наказами та розпорядженнями ректора, Статутом академії та Положенням про юридичний відділ.

Роботу академії забезпечують інші структурні підрозділи, серед яких **канцелярія, архів, працівники приймальної ректора.**



*Кусова С.В. – теперішній
завідувач канцелярією*



*Синіта Л.М. –
завідувач архівом
(1987-2012 роки)*



*Кривенко О.К. -
завідувач канцелярією
(1995-2010 роки)*



На фото зліва направо:

*Верхній ряд: Піхуля О.Г., Іллічова Н.В., Литовченко О.В., Стоянова О.І.,
Пономаренко Т.В., Тарасюк Н.М., Хохлова О.В., Кривенко О.К., Гуржій І.В.
Нижній ряд: Семенченко Н.П., Сипіта Л.М., Овчарук О.М., Коляденко З.І.,
Кусова С.В., Щербак О.А.*



*На фото зліва направо: Щербак Олена Анатоліївна, Кусова Світлана
Володимирівна, Гуржій Інна Василівна, Тарасюк Наталя Миколаївна*

Музей історії академії

Музей історії Полтавської державної аграрної академії створено 13 жовтня 1970 року. Нині він знаходиться на другому поверсі нового навчального корпусу № 4. Його експозиція розміщена на 105 м². Тут знаходиться близько трьох тисяч експонатів, із яких більшість – оригінальні. Значна частина становить історичну, наукову та мистецьку цінність. Заслужують на увагу й меморіальні речі.

Музей ПДАА має цікаву історію. Рішення про його відкриття було прийняте в період активної підготовки до дня відзначення 50-річчя вузу. Із цієї нагоди створено ініціативну групу: керівник – В.П. Іващенко – колишній ректор інституту, викладачі та співробітники навчального закладу М.П. Кертік, І.Є. Кузьменко, Г.К. Серeda та інші.



Куточки музею

За багаторічну історію музею ПДАА було проведено декілька його реекспозицій, зумовлених низкою обставин: зміною приміщення, історичних віх тощо. Одна з них була проведена з нагоди святкування 75-річчя нашого навчального закладу. Для цього за наказом тодішнього ректора О.М. Куценка (Наказ №53 від 8 липня 1990 року) було створено ініціативну групу. До її складу увійшли: О.Д. Чупрун, А.А. Кочерга, І.С. Лебединський, О.О. Захарченко, В.М. Самородов, Г.К. Серeda, Л.М. Сипіта та інші. У цей час музей розміщувався на території кафедри фізичного виховання і спорту.

Тим же наказом директором музею було призначено старшого викладача кафедри ботаніки і захисту рослин Віктора Миколайовича Самородова, наукове керівництво здійснювала В.І. Кошова (співробітник Полтавського державного краєзнавчого музею) художнє оформлення здійснював художник Володимир Дерябін. У 2002-2003 рр. проведено останню реекспозицію музею за участю Т.В. Заштовт (завідуюча музею) та художника-дизайнера В.О. Слободянюк. У ході роботи було розширено деякі розділи старої експозиції, наприклад, «Полтавський сільськогосподарський інститут у роки Великої Вітчизняної війни» та створено нові – «Голодомор 1933-го і

академія», «Етнографічний куточок», «Козаччина: минуле і сьогодення», «Аграрії на ниві української культури» та інші.

До фонду музею було подаровано чимало експонатів, які продовжують надходити й тепер. Їх приносять не лише співробітники академії, але й діти тих, хто закінчив її у далеких 30-40-х роках ХХ ст. Серед них – родини Сердечних, Лозовських та інші.



Фрагменти експозиції музею історії академії

Чимало цікавих матеріалів передав у фонд музею доцент кафедри фінансово-економічного аналізу та статистики поет-пісняр А.О. Лихошвай. Саме він став ініціатором створення тематичного куточка «Аграрії на ниві української культури».



*Завідуюча музеєм Т.В. Заитовт та
Народний депутат України Л.Г. Лук'яненко*

Представлений у музеї розділ «Нелегка хліборобська праця» розкриває життя та побут селянина кінця ХІХ-початку ХХ ст. Щоб надати йому більш яскравого колориту, було створено невеличкий «Етнографічний куточок». Саме для цього розділу були подаровані експонати: миска, рубель, качалка (професор М.Т. Ноздрін), ночви, пральна дошка (В.І. Містюк), серп, прядка, рогац, залишки рядна (знайдено в селі Голуби Решетилівського району і передано музею); очіпок, сорочку, корсетку (подарунок В.О. Слободянюк (Павленко) зі смт. Градизьк на Полтавщині), чоловічу сорочку (О.І. Чеверда), рушники (С.В. Турпілько, Л.П. Захожа, Т.В. Заштовт, Р.А. Колеснікова, І.І. Шупік), праски (О.В. Ландарь та Н.М. Книш), жіноча сорочка (Н.П. Журавка), ціп (А.П. Діхтяр).

Є в музеї підбірка матеріалів про життя і творчість випускника інституту, доцента кафедри фінансово-економічного аналізу та статистики поета-пісняра, Заслуженого працівника культури України, члена Національної всеукраїнської музичної спілки Анатолія Олексійовича Лихошвая.

Анатолій Олексійович написав вірші, на які полтавські та харківські композитори створили лірико-патріотичні, естрадні, жартівливі пісні, а також романси і балади. Відомі в Україні і за межами пісні на вірші Анатолія Лихошвая: «Полтавські галушки», «Ярмарок у Сорочинцях», «Що з тобою друже?», «За тебе, Україно», «Балада про дзвонаря Андрія», «Говорить Полтава», «Дзвони Полтави», «Вічно будь, красуйсь, Полтаво!», «Лейтенанти», «Цвітуть рожево абрикоси», «Три верби», «Крутий берег», «Яка гарна парочка», «Наталка-полтавка»; романси – «Горіла свічка воскова», «Серпнева ніч», «Незабутній вечір» та інші.

Поезія і музика цих пісень і романсів і балад зігріває теплом і любов'ю до рідного краю.

У співавторстві з професором Анатолієм Опрєю та композитором Ігорем Горбачовим було створено Гімн Полтавської державної аграрної академії.

Цінні документи та фотографії передали до фонду музею родина Лозовських та Дворовенко, доцент О.Г. Близнюченко (архів М.М. Маньківської), родина Почерняєвих та доцент В.М. Нагаєвич (деякі документи та світлини професора Ф.К. Почерняєва), доцент В.М. Самородов – частково архів академіка О.В. Квасницького, старший лаборант кафедри організації виробництва і підприємництва Л.М. Приходько – бандуру та саморобну палицю, які свого часу належали фундатору кооперативного руху на Полтавщині М.Д. Токаревському і, які свого часу були передані його дочкою професору Станіславу Степановичу Бакаю.

Реекспозиція музею проводилася згідно з рекомендаціями Полтавською державного краєзнавчого музею, зокрема мистецтвознавця, члена ради всеукраїнських та народних творчих спілок В.М. Ханка.

У ній брали участь фотографи П.Г. Лебединський, В.А. Чернявський, П.Д. Здоровило, Є. Странадко, К. Яворський та Ляля Головка; художники Антонови, Збрицькі, М.В. Маньківська-Залойло, В. Слободянюк (м. Полта-

ва), Я.В. Слободянюк (м. Київ), О.І. Крамиренко та О.І. Кравченко (художня ковка), С.В. Турпітько (різьблення по дереву); Г.М. Чернявська (художник-декоратор). Технічну роботу виконували редактори та коректори текстів епікетажу Н.О. Швець, С.Г. Різник, В.О. Слободянюк та Г.Г. Пустовгар; комп'ютерний набір здійснювали І.С. Давиденко (факультет механізації сільського господарства), Н.К. Грубіч (агрономічний факультет), Н.А. Потапенко та Н.І. Бабич («Промелектроніка»).

У проведенні реекспозиції музею використані матеріали Полтавського державного архіву (Т.П. Пустовіт, В.В. Коротенко), деякі архівні матеріали ПДАА (колишня завідувач архівом Л.М. Сипіта) та приватні архівні матеріали краєзнавців Полтави (Ю.Є. Меліхова, М.М. Маньківської, Л.Г. Убийвовк, М.С. Коломеєра та Т.В. Заштовт).

Проведенням реекспозиції музею постійно опікувалися колишній ректор академії В.М. Писаренко, проректор із навчальної роботи В.М. Нагаєвич, тодішній проректор із наукової роботи М.М. Опара, проректор із виховної роботи А.А. Кочерга, проректор з адміністративно-господарської частини В.І. Містюк, головний бухгалтер Н.Г. Карпенко, а також викладачі, співробітники та студенти академії.

Тож, не випадково у 2004 році музею історії ПДАА було присвоєно статус «Народний музей» (наказ Полтавської обласної державної адміністрації № 147 від 1 червня 2004 р). Це звання музей постійно підтверджує своєю діяльністю в науково-культурному середовищі Полтавщини.

В останнє десятиріччя експозиція музею поповнилася матеріалами, які розповідають про трудові здобутки наших сучасників, випускників навчального закладу: Героя України, Героя Соціалістичної праці Антонця Семена Свиридоновича, Героїв України Корост Тетяну Михайлівну та Коросташова Олександра Григоровича, Героя Соціалістичної праці Золотарьова Євгена Михайловича. В експозиції розміщені книги про їх життєвий та трудовий шлях: «Автограф на землі», «Життя, що стало долею».

Зараз вивчаються нові архівні та літературні першоджерела, ведеться пошук давніх оригінальних експонатів, додаткової інформації серед ветеранів академії, готуються матеріали для оновлення діючих і формуванню нових експозицій.

В музеї проводилися наступні заходи виховного характеру: Шевченківські читання, до 200-річчя від дня народження Т.Г. Шевченка; Великодня майстерня (виготовлення та розпис Великодніх писанок); студентські вечорниці; тематична виставка студентських фото світлин «Я люблю своє рідне село».

Музей працює і розвивається – він є однією з візитівок навчального закладу, веде профорієнтаційну роботу серед молоді регіону, сприяє загальноосвітньому розвитку студентства академії, виховує національно-патріотичні почуття та відіграє важливу роль у популяризації аграрної праці, освіти та сільськогосподарської науки.

Парк академії

Парк площею 4,5 гектара, розташований у м. Полтаві, по вул. Сковороди, 1/3 на території Полтавської державної аграрної академії. Його створення почалося навесні 1945 року з насадження алеї тополі пірамідальної. Посадковий матеріал тоді був дефіцитом, дістати його і завезти до інституту зміг викладач, професор Борис Григорович Левитський. Участь у закладанні алеї взяв увесь колектив інституту. Тоді ж було вирішено, що і в подальшому, після закінчення відбудови навчальних корпусів, буде здійснюватися благоустрій території та поступове перетворення її на парк.

У 50-ті роки минулого століття були висаджені окремі дерева ясену звичайного, як символу радянсько-китайської дружби. Деякі з них і дотепер ростуть на території парку.

Справжня розбудова дендропарку пов'язана з діяльністю Миколи Олександровича Добровольського – одного з ректорів Полтавського сільськогосподарського інституту. За перший термін очолювання ним вузу (1962-1963 рр.) за його ініціативою біля окремих споруд були посаджені ялини звичайні. Під час створення парку М.О. Добровольський виходив із таких міркувань:

- всі зібрані дерева і кущі повинні сприяти навчальному процесу з багатьох природничих дисциплін;
- дендрофлора парку повинна нести, крім функціональності, ще й естетичний вплив, щоб вихованцям захотілося розвести її на своїх власних садибах, а також у майбутньому на території підприємств, де вони працюватимуть після закінчення вузу.

З урахуванням другого напрямку майже щороку висаджувалося багато садових троянд, які, як і саджанці ялини колючої, завозилися зі спеціалізованих розсадників Донецької області. Що ж до іншого посадкового матеріалу, то він завозився у вигляді сформованих саджанців із ботанічних садів Донецька, Одеси, Харкова, Ужгорода, Ялти і дендропарків Краснокутського, «Софіївка», «Тростянець».

Згодом, повернувшись 1968 року до керівництва інститутом, М.О. Добровольський понад 15 років був «турботливим будильником» справи паркобудівництва на території вузу. Слід зазначити, що для цього він залучив великий загальний співробітників, викладачів і студентів.

Назвемо лише деяких із них, хто найчастіше і найсумлінніше виконував ці доручення: О.О. Бібіков, В.Ф. Жовноватий, А.А. Кочерга, Л.І. Лебединська, В.І. Містюк, М.М. Опара, О.С. Пипко, О.А. Серікова, М.К. Сизьон, Є.Г. Чернявський. Особливо цілеспрямовано та професійно, починаючи з 1974 року цю роботу виконує В.М. Самородов, саме завдяки йому насаджено більшість екзотів, які раніше не росли не тільки на території парку ПДАА, а й взагалі на Полтавщині.

На жаль, через споживацький підхід деякі рослини, що надто красиво квітнуть, було знищено. Це магнолія, сакура, деревовидні півонії, гібіскус сірійський, троянди. Деякі екзоти через невідповідність екологічних умов загинули (амброве дерево, лавровишня, жасмин одноквітковий, каштан їстівний, кедр ліванський, кедр гімалайський, секвоядендрон, тюльпанове дерево).

Взагалі ж слід зауважити, що більшість території, зайнятої деревами та кущами, – це куртини, на яких шар ґрунту становить не більше 50-70 см, а далі йдуть фундаменти зруйнованих будівель, які після війни були засипані завезеною землею. Ось чому для деяких рослин, надто екзотичних, такі ґрунтові умови несприятливі для росту й розвитку. Та незважаючи на це, сучасний склад дендрофлори нараховує 105 видів і форм, серед яких переважають покритонасінні – 73 види та форми із 58 родів, а голонасінних – 32 види і форми (13 родів). На всіх куртинах парку вирізняються голонасінні, які надають йому привабливості в будь-яку пору року, особливо взимку та пізньої осені. Дерева шпилькових порід ростуть в оточенні красиво квітучих кущів: бузку, гортензій, дейцій, деревовидних півоній, різних сортів троянд та чубушників.



Самородов В.М.

Дендрофлора парку репрезентована багатьма екзотичними рослинами. На всіх куртинах вони домінують, через що, особливо під час цвітіння, привертають до себе постійну увагу. Це передусім стосується магнолії кобус, інтродукованої в 1976 році саджанцями, завезеними з Києва. Всі шість дерев є окрасою парку. Одне з них, що відноситься до різновиду північної, посаджене біля пам'ятника викладачам, співробітникам і студентам, які загинули під час Великої Вітчизняної війни.

Довершеність багатьом куртинам надають 150 рослин «дерева життя» – туї західної форми пірамідальної. В парку росте також її колоновидна форма й інші туї: гіганська, нитчаста, золотистокінчикова.

Живим символом академії вважають гінґо дволопатеве, посаджене 20 жовтня 1995 року на честь 75-річчя від дня заснування вузу. Це дерево – головна домінанта всього парку, адже саме від нього пролягає вся мережа доріжок, яка відокремлює куртину від куртини. Крім згаданого дерева гінґо, в парку росте ще дев'ять рослин. Найстаріше з них посаджене навесні 1981 року, а два найменші – навесні 2008 року.



На території парку академії

Велично виглядає посаджене вперше на Полтавщині 1978 року дерево мета секвої розсіченошишкової, що біля спортмайданчику. Добрий приріст дає її дерево, висаджене у липні 2003 року біля пам'ятника академіку М.І. Вавилову на знак пошани і любові до нього ботаніків України.

На куртинах зростають голонасінні, які вирізняються між собою висотою, формою крони, забарвленням хвої. Це, перш за все, ялини: європейська, колюча, (ф. голуба, срібляста), канадська (ф. конічна, гніздовидна), ялиці (біла, Нордмана), псевдотсуга тисолиста сиза. Деякі з них стали меморіальними деревами, адже в різні роки були посаджені видатними аграріями, академіками Ф.Г. Кириченком, В.А. Ковдою, Т.С. Мальцевим, В.М. Ремеслом, поетом-академіком, Героєм України Б.І. Олійником, письменником-публіцистом Ф.Т. Моргуном, а також стали символом видатних подій – започаткування безплужного землеробства та 100-річчя з дня виходу книги В.В. Докучаєва «Російський чорнозем», 145-річчя з дня народження В.І. Вернадського.



Розширення території парку академії

На відкритих ділянках, а також у затінку дерев чудово почуваються рослини тису ягідного та його форм коловидної (Хідсі) та золотистої (Саммергольд).

Парк є важливою навчальною базою, колекційні ділянки якої використовуються для проведення занять і проходження польових практик із біології, екології для студентів академії, Національного технічного університету ім. Ю. Кондратюка, педуніверситету ім. В.Г. Короленка, багатьох коледжів і шкіл. За показниками наукової, навчально-виховної, просвітницької, культурно-історичної, естетичної і рекреаційної цінності та за станом утримання його в належному стані є всі підстави рекомендувати парк Полтавської державної аграрної академії до включення його в природно-заповідну мережу Полтавщини за статусом парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого рівня.

Значний внесок у розвиток паркової зони ректора академії В.М. Писаренка. За його сприяння, крім пам'ятника М.І. Вавилову були побудовані пам'ятні знаки першому президенту академії наук України, вченому-геохіміку В.І. Вернадському та Герою України С.С. Антонцю. Місця роз-

міщення цих пам'ятних знаків знайшли своє декоративно-естетичне оформлення і милують зір оточуючих.



Другий Президент України Л.Д. Кучма висаджує пам'ятне дерево, 2012 рік

Опікується парком і теперішній ректор академії, професор В.І. Аранчій. Досвідченим оком господині, вона вносить корективи в оформлення території навчального закладу, піклується про збереження та розбудову паркової зони. Щорічно на території парку висаджуються дерева та кущі, які згодом стануть окрасою парку.



Меморіал слави студентам та викладачам, що загинули під час Великої Вітчизняної війни

Профспілковий комітет

В академії діє низка громадських організацій співробітників та студентів, до яких належать профспілкова організація викладачів і співробітників та профспілкова організація студентів, а також первинне товариство Всеукраїнської громадської організації «Українське Реєстрове Козацтво».

Профспілкова організація викладачів і співробітників діє у вузі з часу його заснування. У різні роки профспілку очолювали: А.О. Телятник, В.В. Педченко, А.А. Кочерга, В.І. Містюк, Л.А. Коваль, А.В. Герасименко, М.В. Квашка. З 2006 року очільником профспілкової організації став В.В. Матюха.

Профспілковий комітет всіляко сприяє соціальному розвитку колективу. За його участі проводяться загальноакадемічні заходи, розробляється колективний договір між працівниками і адміністрацією, контролюється виконання положень цього договору, ведуться оздоровчі заходи серед працівників та їх дітей.

Активізувала свою діяльність і студентська профспілкова організація. Її лідер Станіслав Писаренко був делегатом VI з'їзду Профспілки працівників АПК України. На з'їзді йшло обговорення експертної думки щодо євроінтеграції України та роль профспілок в питаннях євроінтеграції, які наслідки імплементації угоди з ЄС для агропромислового комплексу, виклики та можливості для аграрних працівників та профспілок!



Віктор Володимирович Матюха



Станіслав Писаренко



Профспілковий комітет працює в тісній співпраці зі студентським самоврядуванням академії

На фото: Шевченко Юлія, Глазов Олександр, Писаренко Станіслав, Матюха Віктор Володимирович, Фененко Яна

Студентська профспілкова організація у своїй діяльності набуває досвіду громадської роботи, спілкується з представниками профспілок інших навчальних закладів, активісти відвідують заходи, які проводяться профспілками на всеукраїнському рівні. До таких зібрань слід віднести Всеукраїнський профспілковий форум аграріїв 2015 року. На форумі піднімалися питання майбутнього аграрної профспілкової молоді, модернізації роботи профспілок та впровадження успішних практик. Інший захід – засідання профспілкового клубу «Нове бачення» (New Vision) зібрав для дискусії активних профспілкових лідерів України, які прагнуть змінити ситуацію в профспілках на краще. Учасником цих цікавих профспілкових заходів був лідер нашої студентської профспілки Станіслав Писаренко, який також взяв участь у флеш-мобі на тему «Моя мама!».

Лікувальна та оздоровча робота

У 1978 році з ініціативи тодішнього ректора М.О. Добровольського почав працювати студентський санаторій-профілакторій, розрахований на 100 відпочиваючих зі стаціонарною формою обслуговування та безперервним графіком роботи. Головне завдання цього закладу – забезпечення санаторно-курортного лікування та оздоровлення студентів з використанням методик комплексної терапії відновного лікування з наданням повноцінного раціонального та дієтичного харчування. Відбір студентів для оздоровлення спочатку був організований через медпункт (лікар Г.К. Усенко), згодом через студентську поліклініку (лікар Л.В. Безносик). У першу чергу оздоровлюються

ті, хто перебуває на диспансерному обліку. Першими, хто розпочинав діяльність санаторію-профілакторію, були старша медсестра А.П. Білодід, медсестри В.С. Жадан, В.В. Гриніна, О.В. Рибак, Н.П. Яковенко, головні лікарі В.С. Стівбун, Б.К. Хавер, лікарі-ординатори А.Л. Леонов, Л.І. Майборода, М.Ф. Лебедев, лікар-стоматолог Б.В. Стеценко, комірник О.П. Грущенко. У свій час головними лікарями також працювали А.О. Юхименко, Г.М. Биков, лікар-стоматолог В.П. Ольховський, лікар Т.П. Гармаш, П.П. Погребняк, медичні сестри – О.П. Ключник, Л.М. Дяченко, Н.М. Опара, дієтична сестра В. Кириленко, О.М. Приходько, санітарки Є.М. Ахмацька, Г.С. Швачич, В.І. Собко, Л.І. Лебединська, офіціанти М.В. Литовченко, Л.В. Кривсун, повари Н.В. Борщик та Л.В. Остапчук, робітники кухні В. Довгопол та В. Лукаш, головні бухгалтери Л.Я. Іщенко, Н.М. Котелевська, В.О. Сусліна.



Лікар-стоматолог Стеценко Б.В.



Лікар-терапевт Гладка Л.П.

За 37 років діяльності значно зміцніла лікувальна та матеріально-технічна база. Лікувальні послуги студентам надавались у 8 кабінетах: фізіотерапевтичному, процедурному, фітолікувальному, стоматологічному, масажному, працювало ванне відділення, інгаляторій, їдальня. Колектив санаторію-профілакторію в останні роки очолював головний лікар Олійник С.В. Медичну допомогу студентам надавали лікар-ординатор Л.П. Гладка, лікар-стоматолог Б.В. Стеценко, старша медична сестра В.П. Солов'ян, медичні сестри Н.М. Дячук, А.І. Головня, Н.К. Денисенко, медичні сестри з дієтичного харчування О.М. Приходько, Т.В. Медяник, молодші медичні сестри В.І. Сем'янкіна, Л.І. Бадібелова, Л.М. Маркова, В.В. Клименко. Головним бухгалтером працювала О.С. Гапоненко.

Смачні страви, у тому числі й дієтичні, готували кухарі С.І. Шевченко, В.К. Бордюг та Т.О. Манько. Належним чином обслуговували відвідувачів у їдальні офіціанти І.В. Коренєвата, Т.Г. Одуд. Послуги студентам надавали сестра-господарка М.І. Кучер, кухонні працівники О.М. Куценко, Н.М. Євсєєва, Н.М. Оніпко та комірник В.М. Рікман.



Колишній колектив санаторію-профілакторію з адміністрацією академії

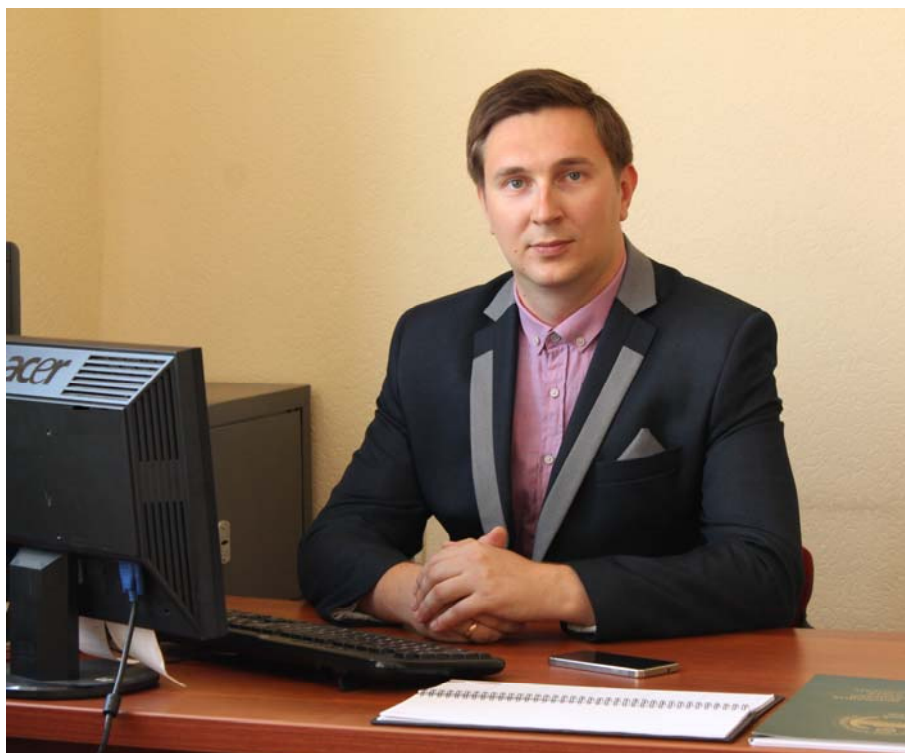
Улітку частина студентів проходили практику й оздоровлювалися в спортивно-оздоровчому таборі, який розміщений у мальовничому куточку села Петрівка на березі річки Ворскла.

У 2015 році у зв'язку з реорганізацією Фонду соціального страхування, санаторій-профілакторій припинив свою діяльність.

Редакційно-видавничий відділ

Редакційно-видавничий відділ Полтавської державної аграрної академії створено у вересні 1999 року за ініціативи доцента Віктора Миколайовича Самородова та активної підтримки ректорату. Першим його керівником був Ігор Вікторович Усанов, а літературним редактором – відома полтавська поетеса Наталка Фурса. У різні роки відділ очолювали Ярова Любов Володимирівна, Аранчій Ганна Андріївна. На даний час керівником є Олег Станіславович Невідничий. Під його керівництвом зараз плідно працюють літературний редактор журналу ДАК «Вісник Полтавської державної аграрної академії» Вікторія Жукова, відповідальний редактор Оксана Колеснікова та заступник редактора Інна Єщенко, редактори: Наталія Засельська та Юлія Хрипко, оператори: Олег Скриль та Олександр Лифар.

Робота редакційно-видавничого відділу відзначена багатьма подяками та нагородами. Серед яких: у 2007 році відділ став Лауреатом конкурсу «Краща книга Полтавщини-2007»; у 2008 році рішенням конкурсної комісії з проведення конкурсу на кращу газету з-поміж вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації Міністерства аграрної політики України газета «Аграрна академія моя» визнана переможцем і посіла друге місце; у 2011 році відділ отримав дипломи II ступеня в номінації «Краще видання та підручники» обласного конкурсу «Краща книга Полтавщини» за книгу Михайла Тютюнника «Підприємництво в аграрних формуваннях» та книгу Віктора Писаренка «Органічне землеробство: з досвіду ПП «Агроєкологія» Шишацького району Полтавської області».



Начальник редакційно-видавничого відділу О.С. Невідничий

Відділ є невід'ємною частиною престижу академії. Редакційно-видавничий відділ готує та випускає журнал ДАК України «Вісник Полтавської державної аграрної академії», газету «Аграрна академія моя» (редактор газети – Вікторія Лихопій), навчальні посібники, тези конференцій, наукові праці та навчально-методичні матеріали для забезпечення якісного навчального процесу. З допомогою редакційного відділу викладачі мають змогу створити і розтиражувати свої доробки: наукові праці, збірки, підручники та методичні матеріали.

Їдальня

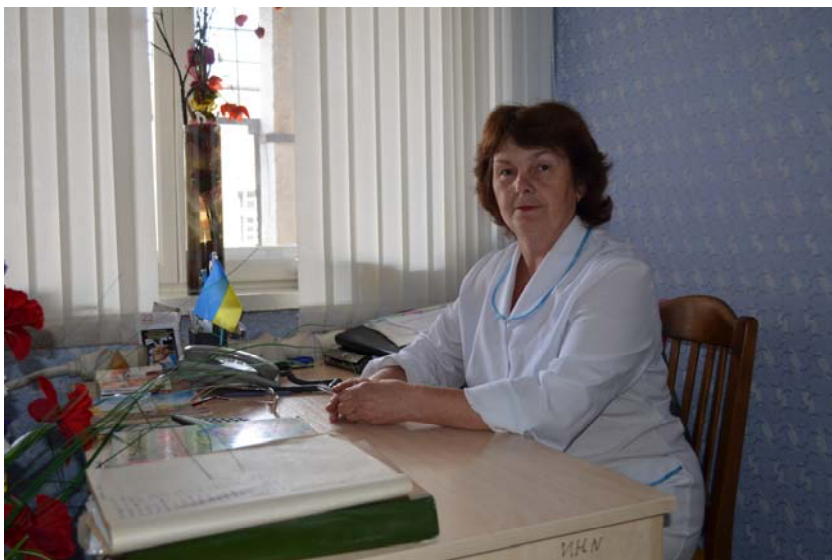
Сучасна їдальня академії – заклад громадського харчування, обладнаний відповідно до сучасних вимог приготування продукції та організації харчування, завжди готовий забезпечити широкий асортимент якісної продукції та відповідне обслуговування. Завдяки відповідальному ставленню персоналу до своєї роботи тут завжди можна смачно поїсти та приємно відпочити.

Нове типове приміщення студентської їдальні, побудоване у 1983 році з ініціативи тодішнього ректора Миколи Олександровича Добровольського, має привабливий сучасний вигляд з продуманим інтер'єром. У ті роки, з введенням приміщення в експлуатацію, значно змінилися підходи до організації громадського харчування в навчальному закладі. Старшим викладачем Чернівецьким Ю.О. були розроблені науково-обґрунтовані норми харчування студентів, окрім продукції, яка одержувалася з постачальних баз міста, організовувалися власні заготовки овочів, фруктів, також власні консервації цих продуктів, які виконувалися на міському консервному заводі.

Ці традиції не розгубив і сучасний склад їдальні.

Сьогодні до послуг студентів та викладачів в їдальні працює зала для загального користування, викладацька зала та три буфети, розташовані у навчальних корпусах №1, 3 та 4. Крім цього, для послуг громадського харчування використовується приміщення їдальні у гуртожитку №1.

Персонал їдальні невеликий, але дружній, налічує 9 осіб. Очолює його Вацька Ганна Олексіївна, добра, відповідальна та працелюбна людина.



Вацька Ганна Олексіївна

Ректорат академії і, особисто ректор В.І. Аранчій, постійно дбають про соціальний захист та здоров'я студентської молоді та співробітників академії, питання громадського харчування постійно контролюються також профспілковим комітетом.

Для організації громадського харчування на території студентського містечка працюють також міні-пекарня, два кафе та продовольчий магазин. Крім того, в навчальних корпусах розміщені виносні пункти громадського харчування.



Їдальня академії «Золота нива» у затишному місці

АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ КОЛЕДЖ

Аграрно-економічний коледж Полтавської державної аграрної академії відкрив друге століття свого існування. Не багато навчальних закладів подібного профілю можуть похвалитися таким солідним віком.

А почалося це в 1895 році, коли в Полтаві губернське земство відкрило школу садівництва і городництва другого розряду, яка й започаткувала історію сучасного коледжу.

В 1900 році цей заклад був реорганізований в школу садівництва і городництва першого розряду, та проіснував ще дванадцять років. У травні 1912 року на базі школи садівництва було створено Полтавське училище садівництва з більш широкими можливостями для підготовки спеціалістів. Садово-городня школа-училище підготувало всього 243 спеціаліста для сільського господарства.



Історичне фото будівлі коледжу

24 листопада 1920 року за наказом Наркомзему України Полтавське училище садівництва реорганізоване в технікум садівництва з правом вищої школи. Це був вже новий тип спеціального навчального закладу з відповідним навчальним планом і програмами.

Технікум одержав навчальний корпус Полтавського плодоягідного інституту по вул. Сковороди, 18, де він зараз і знаходиться. Крім навчального корпусу, технікум одержав приміщення гуртожитку на 340 осіб, а також навчально-дослідне господарство. База його зміцніла і розширилася, що дало можливість стати в ряд найбільших технікумів України.

В 1937 році в навчальному закладі був відкритий відділ бджільництва. Починаючи з 1934 року, в технікумі почало функціонувати заочне відділення

з плодоовочевим і рільничим напрямками, яке проіснувало до 1980 року з перервою 1941-1949 рр.

У роки Великої Вітчизняної війни сотні випускників, студентів та викладачів технікуму гідно захищали землю України в боях з ворогом. Колишні студенти технікуму Г.Є. Гапон та І.М. Третяк удостоєні високого звання Героя Радянського Союзу.

В 1957-1958 навчальному році було проведено об'єднання Полтавського землевпорядного технікуму і Полтавського сільськогосподарського технікуму плодоовочівництва.

Бухгалтерський відділ в технікумі проіснував до кінця 1957-1958 навчального року і був переведений в м. Лубни.

В 1961-1962 навчальному році землевпорядний відділ був переведений в Красногорівський сільськогосподарський технікум, а старші курси були залишені до закінчення технікуму в Полтаві. Останній випуск техніків-землевпорядників Полтавський технікум плодоовочівництва здійснив в 1964 році, після чого відділ землевпорядкування був закритий.

У цьому ж навчальному році, в технікумі відкрито новий відділ – зеленого будівництва на базі 7-8 річної школи. Відділ здійснив лише один випуск спеціалістів і був переведений в м. Харків. В 1965-1966 навчальному році цей відділ був закритий.

В 1964-1965 навчальному році відкрито відділ агрохімії на базі середньої школи, а в наступний рік на базі 8-ми річної школи. В 1966-1967 навчальному році відкритий відділ гідромеліорації, що готував спеціалістів кількох профілів.

З 1966 року навчальний заклад отримав назву Полтавський сільськогосподарський технікум.

В 1971 році технікум відзначив своє 75-річчя. Указом Президії Верховної Ради України навчальний заклад «За заслуги в справі підготовки спеціалістів для сільського господарства» нагороджено «Почесною грамотою Президії Верховної Ради України».

В 1974 році відділ землевпорядкування був переведений із Красногорівського сільськогосподарського технікуму знову до Полтави. Тепер технікум мав такі відділення: «Плодоовочівництва», «Агрохімії» і «Землевпорядкування».

В 1978 році в технікумі, з невідомих причин, закрито традиційний відділ плодоовочівництва, який з 1895 року протягом 83 років готував агрономів-плодоовочівників. Останній випуск спеціалістів цього профілю було зроблено в 1982 році.

З метою зміцнення та створення кращої бази для виробничого навчання з підготовки спеціалістів для сільського господарства в березні 1989 року, Полтавський сільськогосподарський технікум об'єднано з радгоспом ім. А.С. Макаренка в новий тип навчального закладу – радгосп-технікум ім. А.С. Макаренка.

100 річний ювілей навчальний заклад відзначив 24 листопада 1995 року.

У зв'язку з реформуванням вищих навчальних закладів, постановою Кабінету Міністрів України від 29 травня 1997 року Полтавський радгосп – технікум було ліквідовано і навчальний заклад було приєднано до Полтавського державного сільськогосподарського інституту, як структурний підрозділ без права юридичної особи. З квітня 1998 року він іменується як Аграрний технікум Полтавського державного сільськогосподарського інституту, а з 1 березня 2005 року, згідно наказу Міністерства аграрної політики №82 «Про перейменування навчального закладу», він носить назву Аграрно-економічний коледж Полтавської державної аграрної академії.

За 115 років своєї діяльності коледж підготував:

- Агрономів-плодоовочівників – 5107
- Техніків-землепорядників – 4417
- Агрономів-агрохіміків – 2549
- Агрономів-рільників – 909
- Техніків-гідромеліораторів – 440
- Техніків-бджільників – 416
- Бухгалтерів сільськогосподарських підприємств – 598
- Фермерів – 89
- Організаторів сільськогосподарського виробництва – 195
- Економістів з фінансування – 143

Разом – 14863 чоловік.



Будівля аграрно-економічного коледжу

Далеко за межами Полтавщини і навіть України працюють випускники коледжу. Серед тих, хто закінчив його, є люди, чиї імена відомі на всю країну: колишній заступник Голови Ради Міністрів УРСР Н.Г. Кальченко; письменник, лауреат премії ім. Т.Г. Шевченка Петро Панч; Герої Радянського Союзу Г.Є. Гапон та генерал армії І.М. Третьак; перший заступник голови

Полтавської облдержадміністрації І.Ф. Близнюк; Герой України, директор ТОВ «Агрофірма «Маяк»» Котелевського району Т.М. Корост; колишній голова Решетилівської райдержадміністрації В.Г. Бредун; голова Кременчуцької районної ради О.П. Степаненко; директор ТОВ «Говтва» Решетилівського району П.А. Батюк та багато інших випускників.

На сьогоднішній день навчальний заклад проводить підготовку фахівців ОКР молодший спеціаліст із 7 спеціальностей:

- Виробництво і переробка продукції рослинництва (Агрономія), ліцензія серія АВ, №585974, від 22 липня 2011 р., з обсягом прийому 25 осіб.
- Землевпорядкування, ліцензія серія АВ, №585974, від 22 липня 2011 р., з обсягом прийому 50 осіб.
- Бухгалтерський облік, ліцензія серія АВ, №585974, від 22 липня 2011 р., з обсягом прийому 50 осіб.
- Бджільництво, ліцензія серія АВ, №585974, від 22 липня 2011 р., з обсягом прийому 25 осіб.
- Організація виробництва, ліцензія серія АВ, №585974, від 22 липня 2011 р., з обсягом прийому 50 осіб.
- Фінанси і кредит, ліцензія серія АВ, №585974, від 22 липня 2011 р., з обсягом прийому 25 осіб.
- Зелене будівництво і садово-паркове господарство, ліцензія серія АВ, №585974, від 22 липня 2011 р., обсягом прийому 25 осіб.

З усіх спеціальностей навчальний заклад акредитований за I рівнем.

Освітню діяльність, пов'язану з наданням вищої освіти на рівні кваліфікаційних вимог до молодшого спеціаліста, коледж веде за денною та заочною формами навчання на базі повної загальної середньої освіти та базової загальної середньої освіти.

Станом на 1 вересня 2011 року в навчальному закладі навчається 871 студент, а саме: на денній формі навчання – 700, на заочній – 171. Загальна кількість співробітників – 137 чоловік.

У коледжі функціонує 4 відділення, 6 циклових комісій, які сформовані з урахуванням профілів навчальних дисциплін. В 2011-2012 н.р. навчальний процес забезпечують 72 викладачі, у тому числі 70 штатних. За підсумками атестації 31 (43,06 %) викладачу встановлено вищу категорію, 17 (23,61 %) – першу, 14 (19,44 %) – другу, 10 (13,89 %) – «спеціаліст». 12-м викладачам присвоєно звання «Викладач-методист», 3 чол. – «Старший викладач»; «Заслужений працівник освіти України» – 1 чол.; нагороджені нагрудними знаками: «Відмінник освіти України» – 4 чол., «Відмінник аграрної освіти України» – 9 чол., «Знак пошани» Міністерства аграрної політики – 9 чол., «Петро Могила» – 1 чоловік.

Серед штатних викладачів коледжу 1 доктор сільськогосподарських наук, 1 професор.

Навчально-матеріальна база коледжу включає два навчально-лабораторних корпуси, у яких розміщені 15 кабінетів та 17 лабораторій. Всі вони оснащені наочними посібниками, технічними засобами навчання, необхідним обладнанням і приладами для проведення лабораторних і прак-

тичних робіт, що дає змогу виконувати навчальні плани у повному обсязі. Кабінети і лабораторії знаходяться на належному естетичному рівні, в них створено безпечні умови для навчання.



Педагогічний колектив коледжу, липень 2015 року

Для забезпечення комп'ютеризації навчального процесу і використання прикладних комп'ютерних програм, у коледжі обладнано п'ять комп'ютерних кабінетів, у яких функціонує майже 70 сучасних комп'ютерів.

Гуртожиток аграрно-економічного коледжу має 200 місць, загальна площа 1653 м², площа на одного проживаючого студента становить 6,4 м². Санітарно – технічний стан гуртожитку відповідає державним стандартам.

Книжковий фонд бібліотеки з читальною залом налічує 41054 тис. примірників, з них: 22470 навчальна література, 10170 художня література.

Для ознайомлення з новітніми науковими досягненнями, передовим практичним досвідом для викладачів та студентів щорічно передплачуються більше 30 періодичних видань, а саме: «Урядовий кур'єр», «Економіка України», «Баланс-бюджет», «Агроном», «Український пасічник», «Пасіка», «Пропозиція», «Землевпорядний вісник», «Вісник аграрної науки», «Овочівництво», «Сільський час», «Зоря Полтавщини», «Полтавський вісник», «Все про бухгалтерський облік», «Економіка АПК», «Землеустрій і кадастр» та інші.

Наказом Міністра аграрної політики України №92 від 14.06.2000 року на базі закладу створено республіканський Навчально-практичний центр з

підготовки та перепідготовки фахівців із спеціальності 5.08010102 «Земле-впорядкування».

За час існування у НПЦ пройшли підготовку більше 5 тис. студентів із 12 навчальних закладів України, а також перепідготовлено майже 300 викладачів спеціальних дисциплін.

У коледжі створена належна база для занять художньою та технічною творчістю, працюють гуртки з різних навчальних дисциплін, спортивні секції. Функціонують спортивна та актовна зала.



Заняття в лабораторії бухгалтерського обліку

З усіх спеціальностей проводиться ступенева підготовка фахівців. Щорічно 40-45 % випускників коледжу за результатами професійної співбесіди вступають на старші курси відповідних факультетів Полтавської державної аграрної академії, Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва і Національного університету біоресурсів і природокористування (м. Київ).

Навчально-матеріальна база коледжу відповідає вимогам і сприяє підготовці висококваліфікованих спеціалістів для сільського господарства.

Минають роки, незримими стежками линуть думки його вихованців до коледжу, де вони одержали знання та ідейне загартування. І всі вони віддають данину пошани найстарішому на Україні навчальному закладу, його мудрим викладачам і наставникам.

АГРАРНИЙ КОЛЕДЖ УПРАВЛІННЯ І ПРАВА

Аграрний коледж управління і права – структурний підрозділ Полтавської державної аграрної академії. Майже 70-річна історія навчального закладу характеризується вдумливим і творчим осмисленням освітньої діяльності, змістом, який у всі часи забезпечував підготовку висококваліфікованих фахівців для аграрного сектору держави.



Будівля аграрного коледжу управління і права – архітектурна окраса міста

Приміщення головного корпусу коледжу розташоване за адресою: Першотравневий проспект, 10; відноситься до 35 кращих будівель міста Полтави кінця XIX – початку XX століття, включене до Зводу пам'яток історії і культури України як пам'ятка архітектури.

Зведено будівлю в стилі «модерн». В оздобленні фасаду використані рельєфні та скульптурні елементи, що надають будівлі особливої урочистості й привабливості.

У різні роки тут розміщувалися Полтавський земський банк, профспілка торгово-промислових службовців, пошта, телеграф, центральна наукова бібліотека, Полтавська обласна контора.

Історія навчального закладу розпочинається 1947 року.

Згідно з рішенням лютого 1947 року Пленуму ЦК ВКП(б) «Про заходи підйому сільського господарства в післявоєнний період» у серпні 1947 року створено Полтавську середню сільськогосподарську школу по підготовці голів колгоспів із дворічним терміном навчання. На правах філіалу школи в будинку по вулиці Володарського, 6 із 1951 до 1 жовтня 1956 року діяла Полтавська однорічна сільськогосподарська школа по підготовці бухгалтерів і рахівників. Із 1948 до 1951 року при школі функціонували шестимісячні курси перепідготовки працівників сільського господарства.

Незважаючи на складні повоєнні умови, школа за короткий час сформувала необхідну для повноцінного процесу навчання навчально-методичну і матеріальну базу. Для практичної підготовки учнів рішенням облвиконкому школі були виділені земельні угіддя площею 120 га поблизу села Стехівка, за 20 км від Полтави. Тут було створене навчально-дослідне господарство.

1950 року школа перейшла на трирічний термін навчання і до розформування 1 серпня 1956 року називалася Полтавською середньою сільськогосподарською школою по підготовці голів колгоспів з трирічним терміном навчання. Набір учнів у школу проводився з числа працівників сільського господарства, які мали досвід практичної роботи на керівних посадах: голів кол-

госпів, голів ревкомісій, бригадирів, членів правлінь колгоспів. Середній вік учнів становив 25-30 років, освіта – 6- 7 класів. Учні забезпечувалися стипендією в розмірі 200 карбованців, їм нараховували 25-30 трудовнів від колгоспу, який направляв на навчання.

Успішну підготовку висококваліфікованих спеціалістів для сільського господарства забезпечував згуртований колектив викладачів на чолі з директором школи Касименко Арісою Карпівною та завучем Вітавським Михайлом Михайловичем.

Викладачами та учнями школи проводилася науково-дослідницька робота. Значний внесок у її розвиток зробили викладачі рослинництва і землеробства тваринництва: Ігнатова Я.В., Гордієнко Т.А., Пчелінцев О.К. Брюшиніна К.А. Під їх керівництвом вивчався передовий досвід вирощування сільськогосподарських культур Героїв Соціалістичної Праці Марка Озерного та Тетяни Земляної. І через кілька років натхненна праця викладачів та учнів школи увінчалась значною трудовою перемогою: 1952 року учбове господарство взяло участь у Всесоюзній сільськогосподарській виставці й отримало нагороду – бронзову медаль.

Протягом 1953-1955 років сільськогосподарську школу очолював Сокоренко Петро Іванович. Участь у Великій Вітчизняній війні, тяжкі післявоєнні роки, праця в сільському господарстві, вища сільськогосподарська освіта - все це дозволило Сокоренку П.І. з успіхом націлювати діяльність педагогічного колективу на досягнення найкращих результатів у підготовці спеціалістів для сільського господарства.

1955 року Сокоренко П.І. на заклик 30-тисячників, з метою підйому ефективності сільськогосподарського виробництва, був направлений у сферу практичного виробництва і тривалий час працював головою колгоспу «Газета «Правда» Чутівського району.

За 10 років існування Полтавською середньою сільськогосподарською школою по підготовці голів колгоспів було випущено 1573 висококваліфікованих спеціалістів сільського господарства.

9 квітня 1956 року відбулося засідання бюро Полтавського обкому КП України, яке розглянуло питання «Про заходи по покращенню підготовки партійних, радянських і керівних колгоспних кадрів». Згідно з постановою ЦК КП України від 27.03.1956 року № П-1014 бюро обкому постановило створити на базі сільськогосподарської школи і партійних курсів, які ліквідуються, радянсько-партійну школу з трирічним терміном навчання по підготовці партійних, радянських і керівних колгоспних кадрів при обкомі КП України.

Директором радянсько-партійної школи був призначений Крокосенко Михайло Никифорович. Слухачі школи досягли високих результатів в освітній навчальній програмі, що забезпечувалися, по-перше, відповідним трудовим стажем (середній вік слухачів 25-35 років) та високими морально-політичними якостями абітурієнтів; по-друге, достатньою, навчально-методичною базою навчального закладу; по-третє, професійним викладацьким складом.

У період із 1960 до грудня 1965 року очолював радянсько-партійну школу, а потім міжобласну школу, Огагін Григорій Федорович. За результатами навчальної та виховної роботи у 1964 році кращими викладачами школи визнані: Литвиненко М.М., викладач математики, Острошаський М.Ф., викладач рослинництва, Івасенко О.Ф., викладач економіки й організації сільськогосподарського виробництва, Петрашенко С.С., викладач політекономії, Пашенко К.А., викладач тваринництва, Коркішко Я.Ф., викладач механізації, Савчук П. К., викладач хімії.

Радянсько-партійна школа при Полтавському обкомі партії посідала провідне місце серед навчальних закладів не лише області, але й республіки. Протягом майже десятиріччя вона готувала кадри для сільського господарства. Найкращим підтвердженням слів є самовіддана праця випускників школи.

Серед тих, хто досяг значних результатів на хліборобській ниві: Фисун Андрій Лукич (випускник 1958 року), Герой Соціалістичної Праці, голова колгоспу «Перемога» Карлівського району; Пашенко Ілля Васильович (випускник 1958 року), Герой Соціалістичної Праці, голова колгоспу ім. Ілліча Полтавського району; Титаренко Григорій Григорович (випускник 1956 року), голова колгоспу ім. Леніна Семенівського району; Полішко Дмитро Полікарпович (випускник 1956 року), голова колгоспу «Ленінський шлях» Козельщинського району; Семперович Михайло Тимофійович (випускник 1958 року), голова колгоспу «Іскра» Оржицького району; Кука Іван Миколайович (випускник 1960 року), голова колгоспу ім. Леніна Глобинського району; Нестерець Павло Петрович (випускник 1961 року), голова колгоспу «Україна» Машівського району; Ірза Іван Сергійович (випускник 1961 року), голова колгоспу ім. Леніна Машівського району; Колодій Григорій Григорович (випускник 1961 року), заступник голови колгоспу ім. Чапаєва Семенівського району; Шовковицький Доброслав Олександрович (випускник 1962 року), голова колгоспу «Дружба» Решетилівського району; Кольвашенко Григорій Іванович (випускник 1963 року), голова колгоспу «Зоря комунізму» Новосанжарського району та інші.

Рада Міністрів СРСР Постановою № 690 від 25.08.1960 року прийняла рішення про організацію в РРФСР і УРСР сільськогосподарських технікумів по підготовці керівних кадрів колгоспів і радгоспів. Так на базі радянсько-партійної школи був створений сільськогосподарський технікум по підготовці керівних кадрів колгоспів і радгоспів. За положенням, на навчання в технікум приймалися особи не старше 40 років із числа заступників голів колгоспів, керуючих відділками радгоспів, бригадирів виробничих бригад, завідувачих тваринницькими фермами, які працювали на зазначених посадах не менше 3 років. Після закінчення технікуму випускникам присвоювалась кваліфікація агронома-організатора або зоотехніка-організатора.

Технікум одержав навчальний корпус по Першотравневому проспекту, 10, учбове господарство в с. Стехівка Полтавського району, 4 гуртожитки по вулицях Гагаріна, 3; Пушкіна, 60; Ватутіна, 2 і Володарського, 6. У 1967-1968 навчальному році в учбовому корпусі технікуму було розміщено 16 аудиторій, в тому числі 11 кабінетів і 5 лабораторій, актовий зал на 400 місць. Біблі-

отека мала книжковий фонд 48792 примірники літератури, з них 5207 – підручники.

Очоловав технікум в період із грудня 1965 до березня 1968 року Нешкур Андрій Ізотович.

У технікумі працювали 24 викладачі. За результатами роботи в 1967 - 1968 навчальному році кращими з них було визнано: Сюкало С.Я., викладача економіки і організації с.-г. виробництва, Пчелінцева О.К., викладача землеробства, Литвиненка М.М., викладача математики, Савчук П.К., викладача хімії, Лугову Л.Г., викладача німецької мови, та викладачів суспільних дисциплін: Гришкевича В.Й., Смазнову В.Л., Полторака Ф.Г., Коваленка О.І.

Адміністрація, викладачі технікуму проводили значну роботу щодо розширення і вдосконалення навчально-методичної бази технікуму, підвищення професійного рівня викладачів спеціальних і загальноосвітніх предметів, що в кінцевому результаті забезпечувало підготовку висококваліфікованих працівників сільського господарства.

У 1967-1968 навчальному році в технікумі навчалося 337 учнів, із яких було сформовано 16 академічних груп.

Особлива увага приділялась учбовому господарству технікуму, який був основною базою закріплення на практиці знань, одержаних учнями під час теоретичних занять. В учгоспі під керівництвом викладачів технікуму здійснювалася наукова робота. Достатня дослідно-наукова база була створена завдяки роботі викладачів: Гордієнка Т.А., Коркішка Я.Ф., Пчелінцева О.К., пізніше долучилися і досягли неабияких успіхів викладачі Острошпаський М.Ф., Ярина Н.П., Перепиляй М.Г., Пащенко П.А., Вітавський М.М.

1967 року учбове господарство в с. Стехівка мало 236 га сільськогосподарських угідь, 205 га орної землі. Учгосп мав у власності господарські приміщення, тваринницькі ферми, трактори, автомобілі, комбайни та інші сільськогосподарські машини й агрегати.

У другій половині 70-х років керівництво технікумом здійснювали: директор Котов Марібальд Олексійович (1975—1980 рр.), завуч Согоконь Олексій Матвійович, парторг Кальченко Микола Михайлович. Адміністрація дбала про всебічне покращення умов навчання та проживання учнів. У 70-х роках із загального контингенту у гуртожитках проживало 333 учні. Основні напрями розвитку і вдосконалення навчально-методичної та виховної роботи технікуму вирішувались 27 викладачами, які входили до складу чотирьох предметних циклових комісій. Серед них Бурцев І.А (організація сільськогосподарського виробництва), Жебель Л.П. (агрохімія), Кожушко Г.П. (рослинництво, селекція), Якубенко Г.С. (рослинництво), Ярина Н.Ф та інші. Проводилася значна науково-дослідна робота в рамках учбового процесу, про свідчить факт, що у 1971 році на полях учгоспу вирощувалось 12 сортів пшениці.

Із 1975 року Наказом міністра сільського господарства УРСР при технікумі створено Школу управління і школу підвищення кваліфікації сільськогосподарських кадрів, які розмістилися в корпусі по вул. Гагаріна, 3. Директором школи призначений Свирид Микола Семенович. Контингент учнів у школі управління складав 75 осіб, у школі підвищення кваліфікації сільсько-

господарських кадрів — 110 осіб. Викладання спеціальних та суспільних дисциплін в школі здійснювали викладачі технікуму.

Викладацький склад 80-х років представлений 39 педагогами, із них 29 — працювали на постійній основі. Найбільш досвідченими, що досягли найкращих показників у навчанні і вихованні учнівської молоді, були Самусева Юнія Павлівна, викладач механізації, Ус Зінаїда Степанівна, викладач української мови і літератури, Деркач Микола Петрович, викладач автосправи, Петрова Любов Петрівна, викладач економіки, Якубенко Галина Самійлівна, викладач рослинництва, Прудяк Юрій Павлович, викладач механізації, Коротун Євгенія Олексіївна, викладач тваринництва, Буневич Надія Василівна, викладач політекономії і наукового комунізму, Прудяк Олександра Трохимівна, викладач фізики, Гаранчук Катерина Луківна, викладач ботаніки.



Олійник Григорій Антонович

Із 1980 по 2004 рік навчальний заклад очолював Григорій Антонович Олійник, відомий організатор сільськогосподарського виробництва, Герой Соціалістичної Праці, Заслужений працівник народної освіти України.

Структурні зміни в суспільному виробництві, тенденція до змін форм власності, необхідність побудови правової держави в незалежній Україні викликали потребу в переорієнтації напрямів професійної освіти спеціалістів. У зв'язку з цим посилилась технологічна, економічна та правова під-

готовка фахівців. Під керівництвом Г.А.Олійника на основі американських і канадських проектів були проведені радикальні зміни у напрямках і змісті освіти: з 1990 року розпочинається підготовка фахівців зі спеціальності «Правознавство» з господарсько-правовою спеціалізацією, з 1991 року — спеціальності «Організація і технологія ведення фермерського господарства», 1993 року — спеціальності «Менеджмент», з 1997 року — «Фінанси і кредит».

У ці роки навчальний заклад декілька раз змінював свою назву. 1991 року сільськогосподарський технікум по підготовці керівних кадрів колгоспів і радгоспів був перейменований у Полтавський сільськогосподарський технікум; 1994 року реформований у Полтавський аграрний коледж управління і права, який у 1997 році здобув статус державного. З 2004 року згідно з наказом Міністерства аграрної політики України коледж увійшов до структури Полтавської державної аграрної академії і отримав назву «Аграрний коледж управління і права ПДАА». Вхідження до структури Академії відкрило нові перспективи щодо підготовки фахівців для народного господарства України.

Контингент студентів значно розширився: у технікумі він складав 350 учнів; у коледжі досяг майже 1300 осіб денної та заочної форм навчання. Студентами коледжу стали представники різних регіонів України: Полтавсь-

кої, Сумської, Житомирської, Закарпатської, Дніпропетровської та інших областей.



Вручення диплома Почесного професора ПДАА та мантії Герою Соціалістичної праці, директору коледжу управління та права Г.А. Олійнику

На початку 80-х років технікум мав 14 навчальних кабінетів, 8 лабораторій, автоклас, актовий зал та бібліотеку. Учні проживали у двох гуртожитках. Кількість ліжко-місць не задовольняла потреби технікуму. Зростання кількості контингенту спонукало до вирішення питання будівництва гуртожитку. Ініціаторами і організаторами будівництва нового гуртожитку виступила адміністрація технікуму під керівництвом Олійника Г.А.

У 1987 був зданий у експлуатація 9-поверховий гуртожиток на 535 місць по вулиці Леніна, 89. З першого дня заселення гуртожитку вихователем працювала Паливода Тетяна Федорівна.

У 1989 році у технікумі працювали 40 викладачів. Серед них: Максименко В.Ф. – завуч, Шерков В.І. – заступник директора з виховної роботи, Янушкевич В.М. – викладач організації с/г виробництва, Красько ЮМ. – голова профкому, викладач механізації, Діденко І.І. – викладач рослинництва, Дігтяр І.Г. – викладач тваринництва, Деркач М.П. – викладач автосправи, Педченко Н.І. – викладач ботаніки, Козаченко А.І. – викладач політекономії, Левківський М.І. – викладач рослинництва, Корилук С.І. – викладач генетики та селекції, Іванюта В.Ф. – викладач економіки, Швець С.А. – викладач механізації, Іванюта С.М. – викладач економіки, Лебедик Л.В. – викладач плодовоовочівництва, Торяник А.І. – викладач автосправи та багато інших.

На навчання і зміцнення матеріальної бази коледжу державою щорічно виділялися кошти. Так у 1990-2000 рр. бібліотека коледжу поповнилася на-

вчальною, монографічною, методичною літературою і склала майже 62 тисячі книжного фонду, щороку зміцнювалася комп'ютерна база. Кількість комп'ютерний класів у цей період склала 4 лабораторії.

Результатом перебудови навчального закладу у ці роки стало визнання коледжу одним із кращих навчальних закладів у системі аграрної освіти: з 1999 року коледж займає перші місця у щорічному рейтингу серед вищих навчальних закладів аграрної освіти України, а гуртожиток у конкурсі на створення кращих побутових умов для студентів визнаний кращим серед 118 аграрних навчальних закладів I-II р.а. в Україні.

Справжніми наставниками і вихователями студентів у 1992 - 2004 р.р. були, зокрема, Соловей М.П., заступник директора з навчальної роботи, Ганущенко М.М., завідувач юридичним відділенням, а пізніше заступник директора з навчальної роботи, Мушинська Лідія Сергіївна, головний бухгалтер, Левківський М.І., завідувач фермерського відділення, а згодом заступник директора з навчальної роботи, Козаченко О.М., заступник директора з виховної роботи, Вострухін В.Ф., Пусан М.В., заступник директора з адміністративно-господарської роботи, Візірякіна Н.І., завідувач юридичного відділення, к.п.н., Кононенко, Т.М., завідувач фінансового відділення, к.ф.н., Рибалко Н.В., завідувач навчальної частини.

У коледжі у цей час працювали викладачі: Шупік І.І., заслужений учитель України, к.п.н; Трусов Б.А., к. с/г н.; Васюта В.М., к. с/г. н.; Гармаш А.С., Петренко Л.М., Медяник О.П., Скрипник А.Г., Малікова А.П., Городнича Л.С., Педченко Н.І., Шенгерій Л.М., Писаченко Т.М., Кальник О.І., Делія В.Ф., Дяченко В.Б., Головіна С.О., Ванцак Г.М та інші.

Викладачі коледжу були активними учасниками педагогічних конкурсів різного рівня. Так, 1998 року першість Всеукраїнському конкурсі «Викладач року» виборола Шупік Ірина Іванівна, викладач політології. 2001 року їй присвоєне звання «Заслужений учитель України». 2000 року переможцем республіканського конкурсу «Куратор – 2000» стала Педченко Ніна Іванівна, викладач агрономічних дисциплін.

На вшанування досягнень директора коледжу, видатного педагога Полтавщини Г.А. Олійника 2005 року на фасаді навчального закладу відкрита меморіальна дошка.

З 2004 по 2015 рік коледж очолював Левківський Михайло Іванович, «Відмінник освіти України», «Відмінник аграрної освіти України», викладач-методист. Працює у навчальному закладі із 1987 року, пройшов педагогічну школу від викладача, завідувача відділенням, заступника директора з навчальної роботи до директора закладу. У 2007 році нагороджений трудовою відзнакою Міністерства аграрної політики України «Знак пошани».

Адміністрація коледжу у цей період – це колектив однодумців. Серед них Козаченко Олена Михайлівна, заступник директора з навчальної роботи з 2004 – 29.03.2015 р.; Коцегуб Наталія Володимирівна – заступник директора з фінансово-економічної роботи, головний бухгалтер з 2004 р., Пусан Микола Васильович, заступник директора адміністративно-господарської роботи до 2008 року, з 2008 р., Радостєв Олександр Іванович; Рибалко Ніна Васи-

лівна – заступник директора з післядипломної освіти з 2007 р.; Торяник Ана-
толій Іванович, заступник директора з практичного навчання з 2006 - 2013
рр., з 2013 р. – Старченко Ю.А.; Марюхніч Тетяна Вікторівна, заступник ди-
ректора з виховної роботи з 2004 року.

Аграрний коледж управління і права Полтавської державної аграрної
академії став одним із провідних навчальних закладів системи аграрної осві-
ти. У коледжі здійснювалася підготовка за напрямками підготовки освітньо-
кваліфікаційного рівня бакалавра: менеджмент (бакалавр з менеджменту) з



Лекційна зала

1994 до 2014 року, фінанси і кредит (бакалавр з фінансів) з 2008 до 2014 року, а також за спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста: фінанси і кредит (кваліфікація молодший спеціаліст з фінансів і кредиту), правознавство (кваліфікація молодший спеціаліст з права), організація і технологія ведення фермерського господарства (кваліфікація – фахівець з організації та ведення фермерського госпо-

дарства).

Розвиток ринкових відносин в Україні, зокрема в аграрному секторі еко-
номіки, проведення сучасних реформ неможливі без підготовки принципово
нової формації кваліфікованих кадрів, тому у 2011, 2012 роках у коледжі
проліцензовані нові сучасні спеціальності: «Оціночна діяльність» (кваліфіка-
ція оцінювач-експерт); «Інформаційна діяльність підприємства» (кваліфіка-
ція спеціаліст з інформаційної діяльності); «Організація виробництва» (кваліфікація – орга-
нізатор виробництва).

Загальний контингент у ці роки складає майже 800 осіб денної та заочної форми навчання, студенти формуються у 29 студентських груп.

Матеріально-технічна база коле-
джу представлена двома навчальними



Комп'ютерний клас

корпусами, у яких розміщуються

тридцять дев'ять кабінетів та лабо-
раторій, актовa зала, бібліотека, читальні зали, їдальня, автопарк. На балансі
коледжу знаходиться гуртожиток по вулиці Леніна, 89 на 535 осіб.

Коледж має для підготовки майбутніх фахівців 7 спеціалізованих
комп'ютерних аудиторій, навчальну комп'ютерну лабораторію у гуртожитку
для проходження навчальних практик, лабораторію сучасних технологій у

фінансах та банківських операціях, Інтернет-клуб. Усі комп'ютери підключені до мережі Інтернет.

145 одиниць комп'ютерної техніки використовується в навчально-виховному процесі, в тому числі 49 комп'ютерів в навчально-допоміжних приміщеннях. У навчальному процесі широко задіяні мультимедійні проектори, сканери, принтери. У 2011-2013 році для підвищення ефективності навчання майбутніх фахівців було придбано та встановлено професійні комп'ютерні програми оперативної обробки економічної, юридичної, управлінської інформації.

У навчальному закладі функціонує їдальня, студентське кафе, кіоск з продажу кондитерських та пекарських виробів. Для проведення позаурочних виховних заходів є актові зали на 400 місць. Заняття з фізичного виховання проводяться у спортивних приміщеннях.

Коледж має власну бібліотеку, яка налічує 58,1 тис. примірників навчальної літератури. Приміщення бібліотеки складається з абонементу, читальної зали, книгосховища та приміщення, в якому розміщено комп'ютерну техніку і є доступ до мережі Інтернет. Основний книжковий фонд знаходиться в книгосховищі. Бібліотечний фонд забезпечений підручниками з дисциплін гуманітарної, природничо-наукової та загальноекономічної, професійної підготовки, а також довідковою та періодичною літературою.

Уже більше 20 років долучають студентів до знань бібліотекарі коледжу Мельник Валентина Григорівна та Лясова Зінаїда Михайлівна.



*Педагогічний колектив та співробітники
Аграрного коледжу управління і права*

Над підвищенням результативності навчального процесу у 2004- 2015 роках працювала заступник директора із навчальної роботи Козаченко Олена Михайлівна, «Відмінник аграрної освіти», викладач-методист, нагороджена трудовою відзнакою Міністерства аграрної політики України «Знак пошани».

У коледжі працюють 59 штатних викладачів, об'єднаних 9 цикловими комісіями, із яких 5 є випускаючими; 30% викладацького складу мають вищу педагогічну категорію, 19 осіб – мають педагогічні та почесні звання. До викладацької діяльності залучаються кандидати та доктори наук Полтавської державної аграрної академії та інших навчальних закладів III-IV рівнів акредитації.

Із 2004 року методичну роботу координує методист коледжу Гармаш Алла Степанівна. Результатом діяльності педагогічного колективу є входження із 2006 року у десятку навчальних закладів – переможців у конкурсах навчально-методичних матеріалів серед навчальних закладів I-II рівнів акредитації Міністерства аграрної політики України. Викладачів коледжу Кононец Н.В., Кальник О.І., Корилюк С.І., Худолія І.І., занесено до Книги Пошани



Колектив бального танцю

ДУ «НМЦ «Агроосвіта» як активних учасників Виставки передового педагогічного досвіду серед ВНЗ I-II рівня акредитації Міністерства аграрної політики та продовольства України, які понад 10 років представляли конкурсні роботи та займали призові місця.

Високий рівень професіоналізму характерний для завідувачів циклових комісій. Багато зусиль для забезпечення

якісної підготовки фахівців докладають разом зі своїми колегами завідувачі випускових циклових комісій: Худолій І.І., Біловод Р.Т., Мось М.І., Гордієнко О.В., Старченко Ю.А., Швидка О.М. Так, 2006 року на регіональному етапі конкурсу «Куратор – 2006» Старченко Юлія Анатоліївна, голова циклової комісії з менеджменту, визнана кращою у номінації «Куратор – оригінальність», а у 2013 році на цьому ж конкурсі вона посіла II місце. У 2008 році на регіональному етапі конкурсу «Викладач року» друге місце посів Худолій Іван Іванович, голова циклової комісії комп'ютерних технологій та інформаційної діяльності.

У коледжі з 2008 діє методичне об'єднання молодих викладачів, яке очолює Кононенко Юлія Сергіївна. Традиційно у квітневі дні проходить «Тиждень ініціативи і творчості молодих викладачів».

Практичне навчання у коледжі координували Торяник Анатолій Іванович, а з 2013 року завідувач практики Старченко Юлія Анатоліївна. Практичні навички студентів усіх спеціальностей закріплюються під час виробничих практик з фаху, виробничих технологічних практик у базових господарствах області, з якими налагоджена співпраця та укладені довгострокові угоди.

Складовою частиною навчального процесу є виховна робота. Організацією культурно-виховної та спортивно-оздоровчої роботи з 2004 року займається заступник директора з виховної роботи Марюхніч Тетяна Вікторівна, голова обласного методичного об'єднання заступників директорів з виховної роботи ВНЗ I-II р.а. Полтавської області. Під її керівництвом працює методичне об'єднання кураторів навчальних груп, налагоджено роботу студентського самоврядування. Саме опора на студентський актив, який у різні часи очолювали студенти коледжу Рогачова Вікторія, Пожидаєва Інна, Ширай Тетяна, Безштанько Олена, Шах Любов, Шеремета Олександр, Кашуба Олена дозволила активізувати студентство, розвинути його творчу ініціативу.

Форми проведення виховної роботи у навчальному закладі надзвичайно різноманітні. Популярністю користуються загальні виховні заходи, тематичні вечори, брейн-ринги, КВК, дискотеки. Студенти відвідують гуртки, клуби за інтересами, організовують виставки, конкурси, конференції.

У навчальному закладі працюють колективи художньої самодіяльності, роботу яких координували у різні періоди: солістка обласної філармонії Людмила Митько, Заслужена артистка України Наталія Мізева; артистка філармонії Вікторія Співак. Нині колективи працюють під керівництвом талановитої Дарії Белікової та хореографа Юрія Кучерука.

Важливим напрямком роботи є фізичне виховання та формування здорового способу життя. Успішно організовують і забезпечують цю роботу керівник фізичного виховання Литвинов Роман Олександрович, викладачі циклової комісії фізичного виховання: Яременко Олександр Іванович, Сердюк Денис Олександрович. Спортивні команди коледжу представляють навчальний заклад на змаганнях різного рівня, досягаючи помітних результатів з таких видів, як футбол, легка атлетика, шахи, гірськолижний спорт, вільна боротьба, волейбол.



Гуртожиток коледжу

Студенти коледжу проживають у добре обладнаному гуртожитку на 535 місць, який, починаючи з 1998 року, посідає перші місця в обласному та всеукраїнських конкурсах на кращий гуртожиток серед ВНЗ аграрної освіти України.

Сприяли зміцненню матеріальної бази гуртожитку коменданти Шапченко Ілля Григорович (1987-1998 рр.), Малікова Аліна Павлівна (1998-2005 рр.), Федорець Людмила Іванівна (2006-2012 рр.), Павленко Юрій

Петрович – з 2012 року. За роки функціонування гуртожитку зі студентами у вечірній час працювали вихователі Янушкевич В.М., Козаченко О.М., Ольшанська Т.М., Мороз Н.В.; у даний час працюють: Цюман Галина Миколаївна, вихователь вищої категорії та Різуненко Наталія Григорівна.

У гуртожитку обладнано побутові кімнати, читальний і спортивні (білярдний, тенісний) зали, тренажерний зал, спортивний майданчик, працює диско-клуб, відеозал, інтернет-клуб, медичний та стоматологічний кабінети, перукарня тощо. Забезпеченість гуртожитком складає 100%.

При коледжі діє структурний підрозділ підвищення кваліфікації спеціалістів АПК, який надає освітні послуги з 1975 року на рівні підвищення кваліфікації з питань агрономії, економіки, кадрової та правової роботи, бухгалтерського обліку з ліцензованим обсягом прийому на рік 375 (триста сімдесят п'ять) осіб.

Керує підрозділом заступник директора з післядипломної освіти Рибалко Ніна Василівна. За останні 3 роки підвищили кваліфікацію керівники та спеціалісти АПК з питань агрономії – 232 особи, спеціалісти з питань кадрової та правової роботи – 223 особи, фахівці середньої ланки з питань бухгалтерського обліку – 326 особи, та фахівці середньої ланки з питань економіки 207 осіб.

До навчального процесу залучаються провідні спеціалісти Полтавської області Територіальної державної інспекції праці, Державної податкової адміністрації, Управління Пенсійного фонду, Департаменту агропромислового розвитку Полтавської ОДА, а також провідні викладачі Полтавської державної аграрної академії. По закінченню курсів слухачі одержують посвідчення про підвищення кваліфікації відповідно до визначеного фаху.

Вагомий внесок у загальну справу із підготовки майбутніх фахівців здійснюють завідувачі відділень, робота яких спрямована на якісну підготовку майбутніх фахівців. Завідувачем економічного відділення працює к.ф.н. Кононенко Тамара Михайлівна (з 1994 р.); відділення менеджменту і технології с/г виробництва Корилюк Світлана Іванівна (з 2004 р.), юридичного відділення Скорик Світлана Василівна (з 2004 р.).

Відділення менеджменту і технології сільськогосподарського виробництва

На відділенні здійснюється підготовка фахівців зі спеціальностей «Організація і технологія ведення фермерського господарства» та «Організація виробництва». З 2004 року очолює відділення «Відмінник аграрної освіти України», викладач-методист Корилюк Світлана Іванівна.

Історія становлення відділення сягає 90-х років. Навчальний заклад на той період мав майже п'ятдесятирічний досвід підготовки керівників і спеціалістів з управління виробництвом для сільського господарства країни. З 1989 року велася підготовка технологів-організаторів з виробництва продукції сільського господарства за експериментальними навчальними планами зі спеціальності 3118 «Організація і технологія виробництва продукції сільського господарства». З 1991 року розпочинається навчання, спрямоване на набуття студентами знань зі спеціальності «Організація і технологія ведення фермерського господарства», з 1993 року – підготовка менеджерів за бакалаврським рівнем.

Відкриття спеціальності «Організація і технологія ведення фермерського господарства» у 1991 році співпало із зародженням на Полтавщині фермерського руху. Ознайомлення із сільськогосподарськими кооперативами Америки, Канади, Німеччини спонукало до налагодження співпраці з ними. За час проходження практики у Німеччині викладачі коледжу Левківський М.І., Корилюк С.І (які пізніше очолюють відділення у різні роки) разом із студентами пізнавали досвід господарювання у нових ринкових умовах. У коледжі були створені необхідні умови для підготовки фермерів: обладнані лабораторії, організований авто- та трактородром.



Студенти та співробітники коледжу на виставці «Агро-2013»

Співпраця навчального закладу із такими сільськогосподарськими підприємствами, як ТОВ «Імені Калашника», ТОВ «Джерело», ДП НДГ «Ювілейний», ТОВ «Тростянець» Полтавського району, ПП «Агроекологія» Шишацького району, Агрофірма «Маяк», СВК «Батьківщина» Котелевського району сприяє виконанню програми практики студентами відділення менеджменту та технології сільськогосподарського виробництва.

Студенти-технологи по закінченню навчання отримують свідоцтво про робітничу професію тракториста-машиніста сільськогосподарського виробництва (категорія «А»), оператора з ветеринарного оброблення тварин.

На сьогодні спеціальність є найбільш доступною для сільської молоді, тому що навчання здійснюється безкоштовно за державним замовленням згідно з договорами із сільськогосподарськими підприємствами та направленнями управлінь агропромислового розвитку районних державних адміністрацій. Крім того, зі зміною економічної ситуації на селі, багатьох приваблює перспектива самостійного ведення приватного господарства. Це дозволяє відібрати на навчання найбільш обдаровану молодь.

Майбутні фермери отримують змістовні і глибокі знання з основ агрономії, технології виробництва продукції рослинництва і тваринництва, механізації виробничих процесів, економіки і організації фермерського господарства, основ управління і підприємницької діяльності. Завдяки такій підготовці випускники спроможні самостійно заснувати і вести фермерське господарство, а також працювати у сільськогосподарських підприємствах різних форм власності на посадах агронома відділку, зоотехніка відділку, технолога, бригадира, керівника механізованої ланки з вирощування сільськогосподарських культур, майстра з виробництва продукції рослинництва та тваринництва.

На відділенні працює досвідчений педагогічний колектив, представлений науковцями та викладачами-практиками.

Випускаючою предметною комісією є циклова комісія з технології та механізації с-г виробництва, яку очолює викладач агрономічних дисциплін Гордієнко О.В. За роки підготовки фахівців зі спеціальності змінилося не одне покоління викладачів, які ділилися і продовжують ділитися своїми знаннями зі студентами, серед них: Лебедик Л.В., Ванцак Г.М., Янушкевич В.М., Педченко Н.І., Дігтяр І.Г., Трусів Б.А., Гаранчук К.Л., Прудяк Ю.П., Торяник А.І., Швець С.А., Левківський М.І., Рибалко Н.В., Томілін О. О., Куць В.П., Радченко О.Ф., Череп А.І., Стегній Т.М., Марач Я.М, Радостев О.І.

Коледж щорічно виконує державне замовлення з підготовки фахівців зі спеціальності «Організація і технологія ведення фермерського господарства». При цьому, направлення на роботу в агропромисловий комплекс України отримують практично всі випускники. Аналіз розподілу молодих спеціалістів показує, що абсолютна більшість їх влаштовується на роботу за обраним фахом. В умовах ринкової економіки прийняття вдалих управлінських рішень керівниками та спеціалістами підприємств, установ є вирішальним фактором у досягненні успіху підприємства. І тому у коледжі приділяється велике значення підготовці управлінських кадрів. Майбутні менеджери, які навчаються зі спеціальності «Організація виробництва», здобувають ґрунтовну економічну, технологічну підготовку, отримують знання з обліку й аналізу виробництва, з менеджменту, маркетингу, набувають уміння застосовувати їх для прийняття найбільш ефективних управлінських рішень з використанням сучасної комп'ютерної техніки. Виробнича практика здійснюється на вітчизняних підприємствах та за кордоном. Випускники можуть працювати керівниками підприємств та їх виробничих підрозділів, на економічних посадах, менеджерами по збуту і постачання, у рекламних агентствах, очолювати кадрові служби, маркетингові відділи.



Педагогічні працівники та співробітники Відділення менеджменту і технології сільськогосподарського виробництва

Протягом останніх років навчальний заклад тісно співпрацює з товариством по сприянню розвитку сільськогосподарських підприємств ГАСТ-ОСТ (Німеччина), яке надає відчутну методичну допомогу щодо удосконалення змісту підготовки менеджерів, забезпечує науковою та методичною літературою, сприяє підвищенню кваліфікації викладачів та стажуванню студентів на сільськогосподарських підприємствах та навчальних закладах Німеччини. Студенти коледжу беруть участь у програмах закордонної практики від Полтавської державної аграрної академії. Так, виробничу практику за кордоном проходили студенти відділення менеджменту і технології ведення фермерського господарства: Гудзь Артем, Гудзь Володимир, Трохименко Катерина – в Данії, Кисличенко Ольга – у Голландії, Білик Віталій – у Швейцарії, Балала Валентина – у Польщі. Адміністрація коледжу підтримує контакти із гімназіумом (м. Реттбїк, Швеція), де викладачі Корилюк С.І., Левківський М.І. пройшли підвищення кваліфікації.

Викладачами відділення активно впроваджуються новітні технології навчання, широко використовується комп'ютерна, мультимедійна техніка. Навчальним планом передбачено отримання студентами відділення робітничої професії «Оператор комп'ютерного набору».

У різні роки на відділенні з напряму «Менеджмент» працювали викладачі к.е.н. Кібенко М.Г., Воронов А. М., Передерій А.С., к.е.н. Гайдар Н.Г, к.е.н. Бойко Л.О., Сухомлин З.В., Янушкевич В.М., Терещенко Є.О., Григор'єва Н.О., Кобець С.П.

У даний час цю справу продовжують Біловод Р.Т., голова циклової комісії з економіки та організації виробництва, Старченко Ю.А., Корилюк С.І., Міщенко В.В., Коношенко О.Я., Кононенко Ю.С., Олійник Т.М., Кобилинська М.М., Павелко Н.І. та інші.

Викладачі відділення беруть участь у конкурсах професійної майстерності, круглих столах, майстер-класах, які проводяться Науково-методичним центром Міністерства аграрної політики та продовольства України. Так, конкурсні роботи Корилюк Світлани Іванівни та Кобця Сергія Петровича «Маркетинг. Електронний підручник»; Старченко Юлії Анатоліївни «Тестовий контроль знань для незалежного заміру знань студентів з «Організації виробництва» (пілотний варіант)»; Худолія Івана Івановича, Коношенко Оксани Яківни «Економічний аналіз, матеріали для самостійної роботи студентів»; Кононенко Юлії Сергіївни «Економіка підприємства. Електронний практикум»; Біловод Раїси Тимофіївни «Політична економія. НМКД»; Левківського Михайла Івановича, Гордієнко Оксани Вікторівни. «Кормовиробництво. Електронний посібник»; Кононец Наталії Василівни «Комп'ютеризація сільськогосподарського виробництва. Електронний посібник» занесені до Каталогу кращих робіт на Виставці педагогічного досвіду і творчості молоді, що проводить ДУ «НМЦ «Агроосвіта».

Гордістю відділення є випускники різних років, які досягли значних успіхів у кар'єрному зростанні. Серед них: Жученко С.Л. - генеральний директор ПрАТ Полтавасортнасінеовоч, Степаненко Іван Іванович – директор ПП «Імені Калашника», Назаренко Віталій Кузьмич – начальник Державної фітосаніта-

рної інспекції Полтавської області, Цибенко Володимир Григорович – директор ДП «Імені Декабристів», Моргачов Євген Вікторович – голова фермерського господарства «Хазари», Маюра Віктор Андрійович – директор регіонального представництва агрофірми «Сади України» та багато інших.

Фінансове (економічне) відділення коледжу

На відділенні здійснюється підготовка зі спеціальностей «Фінанси і кредит», «Оціночна діяльність», «Інформаційна діяльність підприємства».

Із 1996 року у коледжі розпочалася підготовка фахівців зі спеціальності «Фінанси і кредит» на агроменеджерському відділенні. У цей час в Україні відбувалося реформування фінансово-кредитної та податкової системи, перехід на нові стандарти бухгалтерського обліку. А спеціалістів, які могли б працювати у новій фінансовій галузі, було обмаль. І тому 1998 року створюється фінансове відділення як структурний підрозділ коледжу.

Завідувачем відділення з перших днів його створення була призначена «Відмінник аграрної освіти України», викладач-методист, к.ф.н. Кононенко Тамара Михайлівна, яка і сьогодні очолює цей структурний підрозділ. Після ліцензування нових спеціальностей «Оціночна діяльність» (2011 р.), «Інформаційна діяльність підприємства» (2012 р.) назва відділення була змінена на «економічне».

Підготовка фінансистів на відділенні здійснюється за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст»; у період з 2006 до 2011 року у коледжі готували бакалаврів з фінансів і кредиту. Зі спеціальності студенти здобувають фундаментальну фінансову підготовку для майбутньої професійної діяльності, отримують знання із фінансів, казначейської справи, бюджетних систем, банківської справи, ціноутворення, податків, ревізії і контролю, управлінських дисциплін, бухгалтерського обліку, набувають вміння застосовувати їх у практичній діяльності. Студенти проходять ґрунтовну практичну підготовку на підприємствах Полтави і Полтавської області, що дозволяє їм успішно витримувати конкуренцію на ринку праці.



Засідання фінансового (економічного) відділення коледжу

У витоків фінансового відділення та його розвитку стояли висококваліфіковані викладачі, які забезпечували фахову підготовку, серед них: Гриб Ю.В., Балакшій Н.І., к.е.н. Кібенко М.Г, Чумак В.Д., Мисник Т.М., Мисливець Л.В., Писаренко Т.М., Передерій А.С., Прищепа Г.М., Попова Є.К. . У 2011 року, враховуючи вимоги ринку праці в Україні і безпосередньо роботодавців на основі моніторингу серед керівників с/г та державних структур, адміністрацією коледжу прийнято рішення ліцензувати спеціальність «Оціночна діяльність», випускники якої є затребуваними у державі. У 2013 році відбувся перший випуск оцінювачів-експертів.

Багаторічний досвід коледжу дає підстави стверджувати, що саме оцінювачі з вузівською підготовкою користуються попитом у роботодавців, які відзначають належний рівень знань і готовність випускників до практичної діяльності. Для викладання професійно орієнтованих дисциплін у коледжі залучаються не лише викладачі, а й спеціалісти-практики, керівники успішно працюючих бізнес-структур. Студенти, майбутні експерти-оцінювачі, опановують основні засади правової та методологічної оцінки рухомого, нерухомого майна, бізнесу, майнових прав та земельних ділянок; проходять практики з інформаційних систем в оціночній діяльності, з оціночної діяльності, виробничу практику. Для цього укладені договори з організаціями, підприємствами та установами, які здійснюють оцінку нерухомості: з Комунальним підприємством «Полтавським районним центром земельного кадастру», ТОВ «Консультаційний центр» м. Полтави, Фондом державного майна, Полтавським технічним бюро інвентаризації, з підприємствами та установами зазначеного напрямку районних рівнів.

Випускники спеціальності працюють оцінювачами-експертами з оцінки власності в спеціалізованих оцінних фірмах, банківських і фінансово - консалтингових структурах.

Випускаючи циклову комісію з фінансової та оціночної діяльності очолює Мось М.І., магістр з фінансів, пройшов навчання і отримав сертифікат з «Оцінки нерухомих речей, у тому числі земельних ділянок та майнових прав на них»

У 2012 році на відділенні була відкрита ще одна нова спеціальність «Інформаційна діяльність підприємства», випускники якої отримують кваліфікацію «фахівець з інформаційних технологій». У суспільстві існує потреба у кваліфікованих фахівцях середньої ланки, які були б здатні поєднувати у своїй професійній підготовці ґрунтовні знання з питань інформаційного управління підприємствами і практичними навичками у розробці та застосуванні сучасних інформаційних технологій з метою підвищення ефективності роботи вітчизняних підприємств.

Спеціальність «Інформаційна діяльність підприємства» акредитована, прийом здійснюється на базі 11 класів (денна форма), ліцензований обсяг складає 25 осіб. Перший випуск фахівців з інформаційної діяльності відбувся у 2014 році. Головою випускової циклової комісії з комп'ютерних технологій та інформаційної діяльності є викладач вищої категорії, викладач-методист Худолій І.І.

Під час навчання студенти вивчають базові дисципліни: інформаційна діяльність підприємства; нормативна база інформаційної діяльності підприємства, захист інформації на підприємстві, офісні системи і електронний документообіг, електронна комерція та інші.

Молодший спеціаліст з інформаційних технологій готується до роботи на підприємствах, установах та організаціях в галузі інформатизації та моделювання економічних систем і може займати посади: фахівця з інформаційних технологій, техніка з планування, техніка-програміста, фахівця з корпоративного управління та інших технічних посадах у різних галузях економіки.

Якісну теоретичну і практичну підготовку студентів економічного відділення зі спеціальностей «Фінанси і кредит», «Оціночна діяльність», «Інформаційна діяльність підприємства» забезпечує висококваліфікований педагогічний колектив. Навчально-виховний процес здійснюють 34 викладачі з відповідною фаховою освітою. Викладачі мають значний стаж роботи на виробництві та педагогічний стаж.

На відділенні під керівництвом к.п.н., викладача - методиста Кононец Н.В. успішно функціонує Лабораторія по створенню електронних засобів навчання. Викладачі коледжу є авторами численних електронних підручників та посібників, електронних навчальних ресурсів. Викладачами відділення розроблено електронні посібники із предметів: Податкова система. Електронний методичний помічник для самостійної роботи студентів (Мось М.І.); Фінанси (Коломієць А.В., Коцегуб Н.В.); Дослідницький освітній проект (Кононец Н.В., Худолій І.І., Балюк В.О.); Економічна теорія. Навчально-методичний комплекс (Біловод Р.Т.); Електронна комерція. Електронний посібник (Кононец Н.В.); Інформаційні системи і технології у фінансово-кредитних установах (Кононец Н.В.); Економіко-математичне моделювання (Кайшева Л.І., Кононец Н.В.); Бухгалтерський облік. Практикум (Приставка В.М.), Ресурсно-орієнтоване навчання дисциплін комп'ютерного циклу. Дослідницький освітній проект (Балюк В.О. у співавторстві) та багато інших.

Викладачі відділення активні учасники конкурсів професійної майстерності, методичних семінарів та майстер-класів, які проводяться Науково-методичним центром аграрної освіти Міністерства аграрної політики та продовольства України. Переможцями конкурсів стали к.пед.н. Кононец Н.В., Худолій І.І., Кононенко Ю.С., Коломієць А.В., Коцегуб Н.В., Мось М.І..

Конкурсні роботи Кононенко Т.М., Кононенко Ю.С., Приставки В.М., Біловод Р.Т., Супрун Л.О. занесені до Каталогу кращих конкурсних робіт у Державній установі «Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів «Агроосвіта».

На відділенні проводиться велика організаційна робота з організації міжвузівських й міжнародних наукових конференцій; викладачі мають наукові публікації, займаються науково-дослідницькою діяльністю та залучають студентську молодь.

У 2013 році викладачі циклової комісії комп'ютерних технологій та інформаційної діяльності Кононец Н.В., Худолій І.І., Балюк В.О. спільно з викладачами Стрийського коледжу Львівського НАУ, ВСП «Новокаховський

коледж Таврійського державного агротехнологічного університету» розпочали роботу над дослідницьким освітнім проектом «Ресурсно-орієнтоване навчання дисциплін комп'ютерного циклу в аграрних коледжах», у рамках якого викладачі працюють над розробкою та створенням електронних навчальних ресурсів та сучасних дидактичних матеріалів; проведенням Інтернет-конференцій.

На відділенні проводиться велика виховна робота, яка дозволяє студентам активно брати участь у громадському житті як відділення, так і коледжу. Важливим у розвитку відділення є розширення студентського самоврядування. Створено Раду економічного відділення та студентський деканат. Гордістю не лише відділення, а й коледжу були випускники – Голови студентської ради коледжу: Безштанько Олена (2010 р.), Шах Любов (2012 р.), Шеремета Олександр (2014 рік випуску).

За роки існування на відділенні підготовлено 1362 спеціалістів. Контингент студентів відділення становить 313 осіб. Коледж пишається випускниками відділення, серед них: Пашко Юлія – головний бухгалтер кондитерської фабрики «Домінік», П'ятикоп Катерина – заступник головного бухгалтера «Лубнигаз», Муліка Марина – старший фахівець операцій департаменту продажу АТ Банк «Ренесанс-Кредит» м. Київ; Холодцько Юлія – кадровий відділ департаменту трудових ресурсів АТ «Приватбанк»; Шевченко Марина. – економіст Карлівського машинобудівного заводу; Синівська Юлія. – головний бухгалтер ТОВ «Полтавариба»; Неволіна Олена – фінансовий менеджер по роботі з корпоративними клієнтами; Сизоненко Яніна – приватний підприємець; Супрун Лілія – викладач АКУП ПДАА, аспірант ПДАА.

Юридичне відділення коледжу

Підготовка фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст» зі спеціальності «Правознавство» розпочалася 1990 року. Відкриттю юридичного відділення передувала кропітка й наполеглива робота, адже коледж був одним із перших навчальних закладів I-II рівня акредитації в Україні, який започаткував підготовку кваліфікованих спеціалістів-юристів. Зусиллями тодішнього директора коледжу Олійника Г.А. та завуча Солов'я В.П. ця спеціальність була ліцензована.

У липні 1990 р. проведені вступні іспити на юридичне відділення – набрано дві групи студентів зі спеціальності «Правознавство», спеціалізація – «Правова робота у народному господарстві». Першим завідувачем призначено відомого полтавського юриста Вільхового Василя Лукича.(1991-1992 рр).

У 1992-1995 році відділення очолював Ганнущенко Микола Миколайович, к.і.н.; з 1995-2006 рік керівництво відділенням здійснювала Візірякіна Наталія Іванівна, к.п.н.

З 2006 року юридичне відділення очолює юрист, викладач вищої категорії Скорик Світлана Василівна.

У липні 1992 року створена циклова комісія загальнотеоретичних і спеціальних дисциплін юридичного циклу, до складу якої увійшли викладачі юридичних дисциплін: Дашевська С.П., Еллінська Н.В., Гончаренко В.І., Сі-

білев О.В., Козаченко А.І., Фісанович Г.М., Самійленко Т.В., Селехов Д.А., Багров В.Д., Городнича Л.С., Терещенкова І.О., Носальська О.Л. Соседко І.О., Котляр В.Ф., Лозовягіна О.В. та інші. Більше 10 років очолювала цикло-ву комісію юрист, викладач трудового права Токарева Лілія Леонідівна.

Склад циклової комісії постійно змінювався, оскільки збільшувався термін навчання студентів, збільшувалися ліцензовані обсяги, змінювалися навчальні плани і програми, росли вимоги до викладачів.

За роки становлення відділення налагоджені тісні зв'язки з Полтавським міським і районними управліннями внутрішніх справ, Полтавським обласним судом, районними судами міста, господарським судом, Полтавською обласною прокуратурою та Полтавським обласним управлінням юстиції.

На сьогоднішній день колектив досяг стабільності, й, відповідно, можна констатувати створення міцної навчально-методичної та матеріально-технічної бази на юридичному відділенні. Станом на 2015 рік на денній і заочній формі навчаються 296 студентів. Ліцензований обсяг прийому студентів становить 65 осіб на денну, 25 осіб – на заочну форму навчання. Студенти навчаються за державні кошти і на госпрозрахунковій основі за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб. Термін навчання становить 3 роки.

Навчальний процес на відділенні спрямований на ефективну підготовку та виховання сучасного фахівця-юриста, здатного вирішувати повсякденні питання юридичного обслуговування різноманітних сфер людської діяльності. На відділенні працюють 13 профільних предметних кабінетів і 5 лабораторій. Із 2007 року функціонує лабораторія з вивчення законодавчих документів, де розміщені комп'ютери, підключені до системи Інтернет. 2009 року обладнано навчальну залу судових засідань.

У навчальному процесі використовується комп'ютерна техніка, впроваджені комп'ютерні технології навчання, відбувається модернізація традиційних активних форм занять. Студенти мають можливість працювати із професійними програмними засобами: МЕГА-НАУ «Інтегрований банк судових рішень і судово-правової інформації»; Інформаційно-правова бібліотека «Експерт-юрист»; Інформаційно-пошукова система «Законодавство України»; фоторобот.



Викладацький склад юридичного відділення коледжу

Завідувач юридичним відділенням Скорик Світлана Василівна очолює колектив висококваліфікованих спеціалістів в області юриспруденції, чому сприяє юридична практика багатьох викладачів.

Значні позитивні зміни в модернізацію навчального процесу, впровадження новітніх технологій навчання у різні роки підготовки юристів внесли Кіяшко Ольга Кіндратівна, досвідчений викладач, юрист-практик, яка очолювала циклову комісію з 2008 по 2013 рік, Кравчун Наталія Петрівна – викладач цивільного права, Шаповалов Юрій Сергійович - викладач адміністративного права, Мещерякова Валентина Павлівна - викладач організації судових і правоохоронних органів, Осташев Олександр Вікторович - викладач юридичних дисциплін та багато інших викладачів.

Нині циклову комісію юридичного відділення очолює досвідчений юрист, викладач трудового права Швидка Олена Михайлівна, до 2014 року – керівник апарату Київського районного суду м. Полтави. На відділенні працюють креативні наставники Коструб'як Т.В. – викладач кримінального права і процесу; Скорик С.В. – викладач діловодства у юридичній практиці, Короткіх В.О. – викладач історії держави і права України та зарубіжних країн; Любченко О.О. – викладач теорії держави і права, конституційного права; Козаченко Ю.А. – викладач адміністративного права та процесу, здобувач кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого; Полухович Л.І. – кандидат юридичних наук, викладач аграрного права, цивільного і сімейного права; Шеховцова О.І. – практикуючий адвокат, викладач права соціального забезпечення, виконавчого провадження, правових та організаційних основ підприємницького права.; Носальська О.Л. – викладач дисциплін юридичного спрямування.



Майбутні студенти юристи здобувають першу практику

Коледж співпрацює з судовими, правоохоронними органами, органами юстиції та іншими організаціями. Студенти відвідують судові засідання, спостерігають і вивчають особливості ведення юридичної документації. Під час

проходження практики студенти отримують базовий досвід професійної діяльності, формують практичні уміння та навички. Під час проведення імітаційних занять – навчальних судових процесів – студенти виконують різні ролі в умовах, максимально наближених до реальних. Суддя чи адвокат, прокурор чи підсудний, позивач чи відповідач – студент не завжди знає, яку роль доведеться зіграти на занятті. Необхідно бути компетентним у будь-якій справі.

Великого значення при проходженні студентами навчальних практик набуває Юридична консультація (діє до цього часу) по наданню безкоштовної правової допомоги малозабезпеченим верствам населення, яка створена 7 квітня 2003 року при юридичному відділенні за підтримки Полтавського обласного управління юстиції. Юридична консультація діє на основі Положення про юридичну консультацію, має свій штамп та бланки. Кадровою базою юридичної консультації є циклова комісія юридичних дисциплін. Робота здійснюється на добровільних засадах студентами випускних курсів юридичного відділення під керівництвом викладачів юридичного відділення. Очолює Юридичну консультацію к.ю.н. Полюхович Лідія Іванівна.

У жовтні 2008 року відбувся регіональний огляд-конкурс на кращу роботу юридичної консультації, де коледж виборов I місце, а потім – II місце у Всеукраїнському огляді конкурсі серед ВНЗ I-II рівнів акредитації.

Головами державних екзаменаційних комісій у різні роки призначалися Начальник міського управління юстиції Лутченко О.М. (2009-2011 рр.); заступник начальника Головного управління юстиції в Полтавській області Зубарева С.В. (2011-2013 рр.); суддя Октябрського районного суду в м. Полтаві Тимошенко Н.В. (2014-2015 рр.).

Життя майбутніх юристів наповнене цікавими заходами в рамках щорічного «тижня юриста», серед них товариські дебати між командою юридичної консультації Аграрного коледжу та Полтавського юридичного інституту Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого; круглі столи на теми правових колізій; моделювання судових засідань у цивільних справах з працівниками судових, правоохоронних органів.

У 2015 року для студентів проведено майстер-клас за участю юристів-практиків, на якому успішні правники міста (адвокати, нотаріуси, судді, працівники податкової служби) ділилися практичним досвідом.

Велике значення на відділенні приділяється виховній роботі. Частими гостями відділення є працівники органів міліції, прокуратури. Відділення має тісні зв'язки з Полтавським міським управління юстиції, Обласним управлінням юстиції.

Вагому роль у підготовці юристів Аграрним коледжем відіграє взаємодія навчального закладу з Координаційною радою молодих юристів, створеною при Головному управлінні юстиції в Полтавській області. У 2009 році студентам вперше було запропоновано членство у цьому дорадчому органі, й тоді до його складу виявили бажання увійти дві особи. Станом на 2013 рік членами Координаційної ради від Аграрного коледжу є викладачі, студенти та випускники відділення.

Діяльність Координаційної ради молодих юристів спрямована на правоосвітню та правовиховну діяльність.

Члени Координаційної ради від коледжу, регулярно проводять лекції на правову тематику у загальноосвітніх навчальних закладах. Через Координаційну раду молодих юристів налагоджено зв'язок юридичної консультації Аграрного коледжу управління і права з юридичними консультаціями інших ВНЗ, органами юстиції, нотаріату, податкової служби, судами. Окремі заходи, з ініціативи Координаційної ради молодих юристів Головного управління юстиції в Полтавській області, проведені на базі та за участі студентів Аграрного коледжу управління і права ПДАА.

Випускники юридичного відділення коледжу займають значні державні посади, мають власні юридичні фірми, очолюють комерційні установи. У стінах навчального закладу здобули знання відомі правознавці області: Пашко Ірина Станіславівна – начальник Головного управління юстиції у Полтавській області; Тімошенко Наталія Володимирівна – суддя Октябрського районного суду м. Полтави; Рябкова Алла Михайлівна – заступник начальника юридичного управління, начальник відділу представництва інтересів у судах та організації правової роботи державної податкової адміністрації у Полтавській області, Ріттер Венера Весмирівна – голова Координаційної Ради молодих юристів при Головному управлінні юстиції Полтавської області; начальник відділу організаційної роботи, документування та контролю Головного управління юстиції у Полтавській області, Щабельська Ірина Володимирівна – суддя Диканського районного суду Полтавської області; Оніщенко Андрій Юрійович – адвокат Полтавської Спілки адвокатів; Зубарева Світлана Віталіївна – начальник відділу правової роботи, правової освіти та державної реєстрації нормативно-правових актів Полтавського обласного управління юстиції, Дубовик Віктор Андрійович – головний юрисконсульт Національної акціонерної компанії «Укragenrolіzing», Швидка Олена Михайлівна – керівник апарату Київського районного суду м. Полтави та багато інших.

Випускники коледжу є конкурентоспроможними на ринку праці і знаходять своє місце в непростих економічних умовах сьогодення. Випускники відділення працюють в органах юстиції, судах, нотаріаті, органах внутрішніх справ, органах державної виконавчої влади і місцевого самоврядування, на підприємствах, установах, організаціях всіх форм власності та господарювання. З кожним роком юридичне відділення набуває все більшої популярності серед абітурієнтів.

Випускники коледжу з вищеназваних спеціальностей продовжують навчання в Полтавській державній аграрній академії та інших навчальних закладах III-IV рівнів акредитації за скороченими термінами для набуття повної вищої освіти.

Успіхи Аграрного коледжу управління і права Полтавської державної аграрної академії – результат наполегливої праці, великої відповідальності педагогічного колективу, діяльність якого спрямована на те, щоб випускники всіх спеціальностей були конкурентоспроможними на ринку праці України.

ЛУБЕНСЬКИЙ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ КОЛЕДЖ

Історія Лубенського фінансово-економічного коледжу Полтавської державної аграрної академії розпочалась у жовтні 1944 року, коли Наркомзем УРСР видав наказ про створення в Лубнах бухгалтерсько-економічного технікуму.

Вже в 1944-1945 навчальному році в технікумі навчалося 320 учнів, з них: на базі семирічної школи - 170, на базі середньої освіти - 150.

Директорами послідовно були:

З 1944-1945 рр. - Олексій Панасович Мельник.

З 1945-1953 рр. - Іван Якович Хмеленко.

З 1953-1957 рр. - Леонід Юхимович Переверзєв.

З 1957-1969 рр. - Іван Юхимович Ільченко.

З 1969-1986 рр. - Іван Нифонтович Гусаков.

З 1986-2004 рр. - Андрій Іванович Снісаренко.

З 2004-2014 рр. – Огієнко Лідія Іванівна.

З 2014 по даний час – Литовченко Алла Георгіївна.

Вони доклали чимало зусиль для розбудови та зміцнення матеріальної бази технікуму. 1997 року технікум передано в комплекс Полтавського державного сільськогосподарського інституту.

2001 року - перейменовано в Лубенський технікум Полтавської державної аграрної академії.

З 2005 року технікум одержав назву Лубенський фінансово-економічний коледж Полтавської державної аграрної академії.

Нині коледж готує фахівців з чотирьох спеціальностей:

- «Бухгалтерський облік»;
- «Економіка підприємства»;
- «Фінанси і кредит»;
- «Комерційна

діяльність».

Разом з основною спеціальністю студенти можуть отримати робітничі професії:

- оператор комп'ютерного набору;
- продавець продовольчих товарів;
- продавець непродовольчих товарів;
- водій транспортних засобів категорії «А1», «А», «В1», «В», «СІ», «С».



Приміщення Лубенського фінансово-економічного коледжу – краса міста

За 70 років функціонування навчальний заклад випустив понад 20 тисяч спеціалістів для різних галузей народного господарства.

Коледж займає високий рейтинг серед ВНЗ I-II рівнів акредитації в навчальній, методичній та виховній роботі, яка визначається за результатами конкурсів, змагань, олімпіад. Викладачі та студенти – активні учасники Міжнародних та Всеукраїнських конкурсів і конференцій.

Серед досягнень коледжу:

- I місце в обласному етапі Всеукраїнського конкурсу «Комп'ютерні технології в бухгалтерському обліку» серед студентів ВНЗ I-II рівнів акредитації Полтавської області (2009 р., 2010 р., 2011 р., 2012 р., 2014 р.);

- I місце у Всеукраїнському конкурсі «Комп'ютерні технології в бухгалтерському обліку» серед студентів ВНЗ I-II рівнів акредитації; (2011 р.)

- II місце в обласному етапі Всеукраїнського конкурсу на кращу організацію роботи лабораторії «Навчальна бухгалтерія» (2012 р.);

- I місце в огляді-конкурсі на кращий методичний матеріал та навчальний відеофільм у номінації «Інноватика в організації практичного навчання студентів» (2012 р.);

- перемога у регіональному етапі Всеукраїнського конкурсу «Куратор року -2013» в номінації «Творча особистість» серед викладачів ВНЗ I-II рівнів акредитації (викладач коледжу А. Юрченко);

- I місце в обласному етапі Міжнародного конкурсу знавців української мови ім. П. Яцика (К. Шарапка, 2013 р.);

- I місце в чемпіонаті міста з інтелектуальних ігор «Що? Де? Коли?» серед учнівської та студентської молоді (2014 р.);

- I місце у конкурсі «Педагогічні інновації» у номінації «Інноватика в організації самостійної роботи студентів» (2014 р.);

- I місце у конкурсі «Педагогічні інновації» у номінації «Досвід організації профорієнтаційної роботи» (2014 р.);

- III місце у конкурсі «Педагогічні інновації» у номінації «Інноватика в організації практичного навчання студентів» (2015 р.);

- перемога у фестивалі поетичної творчості серед ВНЗ I-II р.а. Полтавської обл. «Поетична весна-2015» в номінації «Натхнення» (2015 р.);

- II місце в VI-му Всеукраїнському Еко-фестивалі «Лель» у номінації «Краща авторська пісня» (2015 р.).

Студенти коледжу живуть цікавим, насиченим і повноцінним життям. Вони беруть участь у проведенні різноманітних акцій, а саме: «Подаруй дитині іграшку», «Посади дерево», «Збережи кіловат», «У дружби немає кордонів», «Ні - СНІДу».

Учасники художньої самодіяльності коледжу є переможцями і дипломантами I-II ступенів обласних та Всеукраїнських конкурсів та фестивалів: «Студентська весна», «Софіївські зорі», «Поетична весна», «Еко-фестиваль - «Лель».



*Викладачі і студенти активні учасники
Всеукраїнських фестивалів і конкурсів*

З нагоди 65-ї ювілейної річниці коледжу було відкрито музей навчального закладу, який ґрунтовно висвітлює історію навчальних закладів, що діяли в даному приміщенні та історію Лубенського фінансово-економічного коледжу.



*Огієнко Лідія Іванівна приймає гостей у кімнаті-музеї
Лубенського фінансово-економічного коледжу*

Студенти коледжу мають високі результати з різних видів спорту, зокрема з вільної боротьби, легкої атлетики, спортивного орієнтування, хортингу. Студентські волейбольна, баскетбольна, футбольна команди – неодноразові призери міськрайонних та обласних змагань.



Дружня спортивна студентська родина

Серед випускників коледжу - заслужені і авторитетні спеціалісти, які працювали і працюють у різних галузях народного господарства України: Наєнко Михайло Кузьмович - професор Київського національного університету ім. Т. Шевченка, член Спілок письменників та журналістів України, лауреат Шевченківської премії, Заслужений діяч науки і техніки України; Лінник Володимир Григорович - доктор економічних наук, професор Київського національного економічного університету, завідував кафедрою обліку і аудиту; Онищенко Іван Федорович - керуючий Омським ощадним банком Росії; Величко Микола Ілліч - головний бухгалтер акціонерного товариства «Миргородкурорт», Заслужений економіст України.

Усі наші досягнення та успіхи - результат творчої співпраці педагогічного колективу зі студентами. Ми пам'ятаємо свою історію і з надією дивимося в майбутнє.

ХОРОЛЬСЬКИЙ АГРОПРОМИСЛОВИЙ КОЛЕДЖ

Серед 118 аграрних навчальних закладів України Хорольський агропромисловий коледж Полтавської державної аграрної академії вже понад 10 років не виходить із першої п'ятірки кращих. Нині коледж посідає шосте місце за рейтингом вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації.

1930 - рік заснування технікуму механізації сільського господарства на базі колишнього реального училища. Перший набір студентів налічував 50 осіб. Пізніше заклад було перейменовано у професійно-технічну школу, потім – індустріальний технікум.

1985 р. – був реорганізований у радгосп-технікум.

1991 р. – став державним агропромисловим коледжем.

2004 р. – став структурним підрозділом Полтавської державної аграрної академії – Хорольським агропромисловим коледжем ПДАА.

Підготовка фахівців проводиться на двох відділеннях за спеціальностями:

- Експлуатація та ремонт машин і обладнання агропромислового виробництва – техніки-механіки;
- Монтаж, обслуговування та ремонт електротехнічних установок в агропромисловому комплексі – техніки-електрики;
- Організація і технологія ведення фермерського господарства – фахівці з організації і технології ведення фермерського господарства (фермери);
- Організація виробництва – фахівці в галузі управління;
- Монтаж, обслуговування устаткування і систем газопостачання – техніки газового господарства;
- Економіка підприємства – фахівці в галузі економіки підприємства.

Робітничі професії: водії категорії В, С, тракторист-машиніст, слюсар з ремонту автомобілів, електромонтер, оператор комп'ютерного набору, слюсар газового господарства.



Практичні заняття студентів техніків-механіків

Історія коледжу - це сумлінна праця його людей, самовіддане ставлення до обраної педагогічної професії, виховання студентської молоді, підготовки висококваліфікованих, інтелектуальних фахівців, конкурентоздатних на сучасному ринку праці. Кожен викладач – це творча, працьовита, ініціативна особистість, закохана у свою справу людина, взірець для наслідування. Всіх поєднує в роботі одна мета - допомогти молодій людині знайти своє місце в сучасному житті, сформувати систему цінностей, адаптуватися до навколишніх змін, відчути себе справжніми людьми і майстрами своєї справи.

Усього в коледжі 235 працівників, серед яких: 85 викладачів, 24 майстри виробничого навчання, 20 лаборантів, 36 викладачів-методистів.

Хорольський агропромисловий коледж – найбільший структурний підрозділ Полтавської державної аграрної академії.

З часу заснування він був і залишається технічним аграрним навчальним закладом, який пройшов довгий шлях становлення та вдосконалення. Нині – це високорейтинговий навчальний заклад із сучасною матеріальною базою, розвиненою соціальною інфраструктурою, ініціатор упровадження новітніх інноваційних технологій навчання:

- 1991 р. – розроблена і впроваджена модульно-рейтингова і ступенева система навчання;
- 2000 р.– започатковано 12-бальний рейтинг оцінювання знань;
- 2007 р. – впроваджено кредитно-модульно-рейтингову систему організації навчального процесу.

Відкриваються шляхи для широкої участі коледжу в міжнародних проєктах. З 1993 року коледж працював в українсько-німецькому проєкті по підготовці фермерів, а з 1995 року в українсько-американському проєкті по підготовці операторів на трактори і комбайни фірми «Джон-Дір». Перепідготовлено понад 4000 фахівців і студентів.

За результатами роботи в проєктах та забезпеченні ефективної практичної підготовки коледжу, як одному з найкращих навчальних закладів, державою було виділено комбайн «ЄНІСЕЙ» і два трактори МТЗ-82.

За 85 років навчальної діяльності випущено понад 26000 фахівців. Сьогодні контингент студентів становить близько 1120 осіб.

Студенти коледжу мають можливість продовжувати навчання у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації за узгодженими програмами з другого або третього курсу у Полтавській державній аграрній академії, Харківському національному аграрному університеті імені В.В. Докучаєва, Харківській зооветеринарній академії, Харківському національному технічному університеті сільського господарства імені Петра Василенка, Харківському національному університеті міського господарства, Полтавському національному технічному університеті імені Юрія Кондратюка, Кременчуцькому національному університеті.

Щороку зі стін коледжу виходять близько 300 фахівців.

Студенти мають можливість проходити практики в Чехії, Німеччині, Данії, Англії, а за бажанням працювати за контрактом тривалий час. Майже

всі випускники вже на останньому курсі навчання працевлаштовані, або навіть мають вільне відвідування у зв'язку з працевлаштуванням.

Колектив співпрацює з агрофірмою «Оріон», ВАТ «Відродження», СВК «Перемога» Хорольського району, ТОВ фірма «Астарта» м. Києва та багатьма іншими господарствами.

Навчально-матеріальна база – це 2 навчальних корпуси з 36 обладнаними навчальними кабінетами та 38 лабораторіями, навчально-виробничі майстерні зі всіма, передбаченими навчальними планами цехами, машино-тракторний парк, 2 лабораторних корпуси, полігон, військове містечко з 50 метровим стрільковим тиром, загальна навчальна площа коледжу сьогодні становить 12 000 м². До послуг студентів прекрасна спортивна база – сучасний, обладнаний майданчиками та професійним футбольним полем стадіон, спортивний зал, 2 тренувальних легкоатлетичний та важкоатлетичний зали. Створено всі умови для заняття студентів у предметних гуртках та заняття всіма жанрами аматорського мистецтва – цьому слугує актові зала на 450 місць.

Бібліотека та читальний зал з понад 70 000 примірників навчальної літератури є підґрунтям для формування високого інтелекту студентів.

Коледж – постійний учасник загальнодержавних освітянських та щорічних Міжнародних аграрних виставок, про що свідчать вагомими результатами.

2002 рік – V Міжнародна виставка «Сучасна освіта в Україні». Срібна медаль.

2007 рік – XX ювілейна Міжнародна виставка «Сучасна освіта в Україні». Почесне звання «Лідер сучасної освіти».

2007 рік – Міжнародна виставка «Сучасна освіта в Україні». Номінація «Модернізація вищої освіти в контексті вищої Болонської конвенції». Бронзова медаль.

2007-2008 рік – Почесний диплом Всеукраїнського молодіжного конкурсу «Новітній інтелект України».

2009 рік – X Ювілейна Міжнародна виставка-ярмарок «Агро-2009». Бронзова медаль.

2009 рік – XII Міжнародна виставка «Сучасна освіта в Україні». Золота медаль.

2009 рік (2-4 грудня) – Виставка-презентація «Інноватика в світі України». Відзнака «Лауреат конкурсу».

2009 рік – Відзнака «Кришталева сова» із занесенням в книгу «Флагмани освіти і науки України».

2010 рік – XXII Міжнародна виставка-ярмарок «Агро-2010». Золота медаль.

2011 рік (2-4 березня) – II Міжнародна виставка «Сучасні навчальні заклади – 2011». Золота медаль.

2011 рік – Друга Міжнародна виставка «Сучасні навчальні заклади – 2011». За активну участь в інноваційній модернізації національної системи освіти педагогічний колектив коледжу нагороджено дипломом.

2011 рік (2-5 червня) – XXIII Міжнародна виставка «Агро-2011» за досягнення в галузі аграрної освіти. Золота медаль.

2012 рік (1-3 березня) – III Міжнародна виставка «Сучасні навчальні заклади – 2012» в номінації «Діяльність вищого навчального закладу з підвищення якості підготовки фахівців». Золота медаль.

2014 рік – V Міжнародна виставка «Сучасні заходи освіти - 2014» в номінації «Сучасні програми, інноваційні підходи та рішення для підвищення якості освіти» - Золота медаль.

Поєднання набутих теоретичних знань і практичних навичок дає можливість готувати висококваліфікованих спеціалістів за всіма напрямками. Навчальні практики проводяться за модульною системою навчання ланково-постовим методом. Особливість методу в тому, що група ділиться на ланки по 3-5 студентів, і на створених робочих місцях під керівництвом майстра виробничого навчання або лаборанта вони виконують практичні роботи реальних виробничих завдань на навчальному електро- та газовому полігонах, у машинно-тракторному парку, навчально-виробничих майстернях, дослідному господарстві та лабораторіях.

Технологічні і переддипломні практики проводяться у передових господарствах Хорольського району та інших районах Полтавської області.

При коледжі працює навчально-практичний центр, в якому протягом року проходять навчання близько 1000 студентів середніх спеціальних навчальних закладів центрального та південно-східного регіонів України. Матеріально-технічна база коледжу, високо фахові спеціалісти-викладачі та тісна співпраця з провідними фірмами-поставщиками сучасної закордонної сільськогосподарської техніки на ринок України дають змогу вести якісну перепідготовку на базі центру.

Розроблено та сформовано цілісний системний підхід до виховної роботи. Система полягає в тому, що починаючи з I курсу, ведемо студента до диплому не тільки з вивчення всіх дисциплін, виконання навчальної програми, а й у виховному процесі, дбаючи про його культуру, інтелект, духовність, моральність, фізичну підготовку, здоров'я. Головним у нашій роботі вважаємо індивідуальний підхід до кожного студента, до його проблем і успіхів, побутових умов, здорового способу життя, активності, майбутнього працевлаштування. Особлива увага приділяється студентам-сиротам і позбавленим батьківського піклування. Цілеспрямовано прокладаємо студенту шлях у доросле життя - від 15 років до випуску у 19-20.

Безліч заходів, що проводяться у коледжі, спрямовані на заохочення та залучення студентів до участі в усьому, що їх оточує, для них розробляється і для них готується, те що сприяє формуванню активної життєвої позиції. Це й предметні декади і огляди аматорського мистецтва серед навчальних груп, КВК серед команд відділень, спортивні змагання і спартакіади, інтелектуальний конкурс на звання «Студент року», тематичні заходи та вечори, виховні години у групах і гуртожитках. Розробляються положення, пам'ятки, рекомендації.



Танцювальний колектив «Любисток»

Створені відповідні умови для навчання, змістовного відпочинку та інтелектуального розвитку студентів. Працюють гуртки і спортивні секції, народний самодіяльний ансамбль «Хорольські козаки», народний самодіяльний танцювальний колектив «Любисток», рада студентського самоврядування. Викладачі кафедри фізичного виховання та практично увесь колектив створює найкращі умови для досягнення нашої головної мети - навчити і виховати людину - гідну, освічену сучасну особистість, грамотного, висококваліфікованого спеціаліста - фахівця своєї обраної професії.

ХОМУТЕЦЬКИЙ ВЕТЕРИНАРНО-ЗООТЕХНІЧНИЙ ТЕХНІКУМ

Технікум був заснований у колишньому маєтку Муравйових-Апостолів у 1920 р. як агропрофшкола з однорічним, а з 1927 – трирічним терміном навчання.

У 1925 р. в Хомутецькій агропрофшколі навчалося 60 учнів і працювало 7 викладачів. Хомутецька школа була справжнім осередком агітації, політико-виховної та культурно-масової роботи на селі.

Викладацький колектив агропрофшколи був високоінтелігентним, дружнім. 1920 року в агропрофшколі та Хомутецькій трудовій семирічці викладачем російської та іноземної мови працював О. В. Чельцов. Живучи в Хомутці, О.В. Чельцов займався не лише педагогічною працею, а й громадськими справами: ставив спектаклі в Народному будинку, виступав із промо-

вами на революційних святах, брав участь у ліквідації неписьменності та ходив по навколишніх селах читати популярні лекції. У вільний же час займався літературною творчістю: писав вірші, перекладав російською твори Т.Г. Шевченка. В 1923 р. окружна газета «Червона Лубенщина» опублікувала вірші О. В. Чельцова – «Миргород» і «На річницю Хомуцької сільськогосподарської школи». Напутнє слово одержав О.В. Чельцов від В.Г. Короленка. В 1964 р. українські переклади О. Чельцова із задоволенням прочитав Максим Рильський. Помер О.В. Чельцов у 1971 році.

У 1930 році в Хомуцькій профшколі вивчалися такі предмети: суспільствознавство, українська мова та література, російська мова, німецька мова, математика, хімія, фізкультура та гігієна, військове навчання, графічна грамота, фізика з основами метеорології, сільськогосподарське машинознавство, ботаніка, зоологія, загальне рослинництво з ґрунтознавством, часткове рослинництво, скотарство, садівництво з городництвом, бджільництво з шовківництвом, землевпорядження, земельна та сільськогосподарська політика та законодавство, економія й організація господарства, кооперація та колективізація, сільськогосподарське та кооперативне рахівництво, практика у виробництві.



Історична будівля Хомуцького ветеринарно-зоотехнічного технікуму

У 1930 р. сільськогосподарська школа була реорганізована в Хомуцький технікум свинарства, який випускав старших свинарів. Перший їх випуск відбувся у 1930 р. (44 особи). Хомуцький технікум свинарства в міру можливостей надавав допомогу колгоспам та сільській бідноті.

Досить активну участь у громадсько-політичному житті села брали учні Хомуцького технікуму. Восени 1930 р. всі учні технікуму, щоб дати приклад селянам, добровільно підписалися на позику «П'ятирічка – в чотири роки»; на кожного учня пересічно припадало по 10 крб. позики.

У 1932 р. з технікуму випущено 35 спеціалістів. Зміцнювалася матеріально-навчальна база технікуму. Він був перетворений в зоотехнікум. У 1933

році створено навчально-виробниче господарство технікуму – Хомутецький зоотехнікум ім. Декабристів. Завідуючим учбовою частиною технікуму в той час був І.М. Тюткало. Як учбова база при технікумі був радгосп (нині радгосп ім. Декабристів). Очолював технікум і радгосп один директор – І. Дубовик. Оскільки технікум і радгосп очолювався одним директором, то в час відсутності т. Дубовика його обов'язки виконував Іван Степанович Зорін, який пізніше став працювати у політвідділі радгоспу, а в 1941 р. був одним із секретарів Миргородського райкому партії.

У кінці 1933 р. І. Дубовика було звільнено з посади директора і на його місце призначено колишнього директора Дніпропетровського сільськогосподарського інституту В. Березікова. Заступником директора став І.С. Зорін. Викладацький колектив налічував 11 осіб. Технікум облаштувався. На території технікуму було відкрито філію робкопу в вересні місяці; 1 жовтня закінчено будівництво лазні. Для клубу технікуму придбано шашки, шахи, видано наказ підшукати для клубу піаніста. Також закуплено 100 ліжок. Незважаючи на голод у країні, в технікумі всім студентам виділена допомога – 16 крб. для харчування в їдальні, а працівникам учгоспу – по 600 г. хліба на трудовень. На підставі наказу №38 від 23 вересня 1933 р., до технікуму прийнято 63 особи. Стипендія надана тридцяти двом. Вона становила від 45 до 70 карбованців.

Для харчування студентів для їдальні виділено 5 корів, 5 свиней і 20 овець.

У 1934 р. директором технікуму був В. Березіков. Заступником директора замість І. Зоріна став С.Г. Кабашний. Осередок ЛКСМ очолював Яків Кебка, головою профкому був Микола Шиян. Із 6 серпня 1934 р. директором технікуму став Ф.К. Яценко. Випущено 12 дипломованих зоотехніків.

У 1935 р. випущено 17 зоотехніків. На перший курс зараховано 96 чоловік – 7 груп. Навчалася в технікумі близько 150 чоловік. Для них у цьому році було побудовано їдальню та гуртожиток. Студенти навчалися так: 13,04 % – дуже добре, 32 % – добре, 47,58 % – задовільно, 7,35 % – незадовільно. 140 студентів отримували стипендію і допомогу. В технікумі працювало близько 20 викладачів. Директор технікуму – Ф.К. Яценко, завуч – Павлов Г.Ф., секретар КСМ – Кушніренко. З вересня 1935 р. створено циклові комісії: загальноосвітня (голова – Кауфман), зоотехнічна (голова – Пузій), агрономічна (голова – Павлов).

На лютий 1936 р. в технікумі нараховувалося 210 студентів. Директором технікуму залишався Ф.К. Яценко, завучем технікуму – Г.М. Іванова, секретарем комсомольської організації – Кушнерик. Випущено в цьому році 17 спеціалістів.

Педколектив технікуму на 1937 р. нараховував 16 чоловік. Цікаві такі факти: 15 вересня 1937 р. було звільнено викладача П.І. Назаренка за те, що в нього на уроці учні малювали фашистський знак, а 27 вересня 1937 р. з посади викладача було усунуто Г.Л. Собка як ненадійного. 21 жовтня звільнено з посади викладача А.С. Безпечного за неявку на роботу. Отже, репресії торкнулися й технікуму.

Заняття в технікумі тривали з 9.00 до 14.40. Згідно з наказом № 160 від 6 листопада 1937 р., за хороші показники в роботі були нагороджені 11 студентів та 160 робітників і службовців. Цікаві тогочасні нагороди: так, Яків Голоб нагороджений костюмом, Микола Чаюн – тканиною на сорочку і штани, Настя Чупай – тканиною на плаття, Марія Кліяненко – тканиною на плаття і хусткою. Робітники і службовці нагороджені обідом.

У 1938 р. в технікумі навчалось 88 студентів і працювало 14 викладачів. Завучем технікуму був О.О. Португальський.

У 1940 р. навчання в технікумі було платне. Працювало 13 викладачів. Навчалось в технікумі 192 студенти. Секретарем КСМ був Н. Байдара, завучем – С.О. Кулик. У цьому році була скасована посада завучгоспом. На перший курс було зараховано 96 осіб. У цьому ж році виставком Всесоюзної сільськогосподарської виставки нагородив Малою Срібною медаллю свинаря навчального підсобного господарства технікуму П.М. Мельника.

У технікумі була добре організована навчально-виховна робота, особливо тоді, коли учбову частину очолював С.О. Кулик.

Війна ввірвалася в мирне життя хомутчан чорним смерчем. Уже о 12 годині дня, у неділю 22 червня 1941 р., всі жителі села зібралися на мітинг на центральну площу. У виступах жителі заявляли про свою готовність стати на захист Батьківщини.

Частину працівників технікуму, в тому числі й директора Ф.К. Яценка, викладачів П.А. Лебеда та А.М. Куделю 10 липня було призвано до лав Радянської армії. 14 вересня 1941 р. на фронт добровільно пішли Г.І. Скрипник та Д.М. Безпалый. Рогату худобу, що була в технікумі, евакуювали до Поволжя, а свиней 6 вересня 1941 р. відправили на Харківський м'ясокомбінат.

При німцях із 10 листопада 1941 р. технікум був перетворений у Державне господарство – Хомутецький зоотехнікум. Керівником господарства призначили Михайла Андрійовича Захарченка.

Хомутець був звільнений 17 вересня 1943 р. Відроджується і Хомутецький зоотехнікум. Із 1 жовтня 1943 р. директором технікуму призначено Д.М. Гладуша, а завучем – Б.В. Москаленко. Із 24 листопада 1943 р. директор технікуму – Карпо Якович Лукаш. 17 листопада 1943 р. газета «Червона трибуна» – орган Миргородського райкому КП(б)У та райвиконкому – опублікувала оголошення про набір учнів до Хомутецького ветзоотехнікуму, заняття в якому розпочалися 31 грудня того ж року.

За два роки після визволення Хомутецький зоотехнікум перетворився у справжній навчальний комбінат. При ньому працювали 9-місячні курси техніків тваринництва, 6-місячні курси бригадирів ВРХ, 9-місячні курси ветфельдшерів, курси завідуючих фермами та інших спеціалістів. На три курси було набрано 210 студентів. У технікумі працювало 14 викладачів.

У 1945 р. в технікумі навчалось 175 студентів. Випущено 48 спеціалістів, із яких 18 закінчили технікум із відзнакою. Серед них: Катерина Цись, Надія Дорошенко, Уляна Юрченко та інші. Всі вони поповнювали кадри колгоспних спеціалістів. Окрім цього, 60 практикантів технікуму виїхали в ра-

йони області на практичні роботи, що за відсутності кваліфікованих кадрів у багатьох колгоспах було значною допомогою сільському господарству.

30 серпня 1946 р. на перший курс технікуму було зараховано 130 чоловік. У технікумі навчалось 10 груп студентів, працювало 16 викладачів, діяло дві предметні комісії, 6 кабінетів.

Украї важливо було піднімати тваринництво, відновлювати поголів'я худоби. Значну допомогу колгоспам надавали учні Хомутецького технікуму. В 1951 р. на його території ремонтувався міст через р. Хорол. Радіовузлом зоотехнікуму радіофіковано садиби колгоспників та службовців. У 1954 р. учні технікуму посадили понад 1000 шт. дерев.

Із початку 1955 р. колгоспники Хомутця включилися в змагання на честь виборів до Верховної Ради Української РСР та місцевих Рад депутатів трудящих. Не залишилися осторонь і працівники учбового господарства технікуму. Значних успіхів домоглися працівники тваринництва, передусім доярки Марія Рудич, Марія Кириб та інші, які за січень надоїли від кожної корови по 234-260 кг молока.

З 1956 року в технікумі існує заочне відділення, яке готує зоотехніків. У 1960 р. технікум було реорганізовано в ветеринарно-зоотехнічний.

Викладачі технікуму брали активну участь у житті села. До сільськогосподарської комісії виконкому сільської ради входили: П.С. Савута, Г.М. Крюков, Р.І. Пилипчук, К.Г. Суський. Працював у селі й університет сільськогосподарських знань, роботу якого організовували члени сільськогосподарської комісії та викладачі технікуму.

Восени 1963 р. с. Хомутець відвідала делегація трудящих Народної Республіки Болгарії. З цього року технікум встановлює дружні зв'язки з сільськогосподарським технікумом м. Свіштова. Тоді ж у технікумі створено місцеве відділення радянсько-болгарської дружби. Колективи технікумів листувалися, обмінювалися літературою, сувенірами, організовувалися вечори дружби, читання болгарської літератури, перегляд болгарських кінофільмів тощо.

З 1968 р. підтримуються такі ж дружні контакти і з сільськогосподарським технікумом с. Боруша. 4 травня 1967 р. колгосп імені Шевченка та технікум відвідала делегація трудівників з Чехословаччини з м. Табора. Гості ознайомилися з історією технікуму, з матеріалами про декабристів, оглянули аудиторії, бібліотеку. В клубі технікуму відбувся вечір радянсько-чехословацької дружби. Гостям вручили подарунки – твори Т.Г. Шевченка та окреме ювілейне видання шевченківського «Кобзаря». А туристи, в свою чергу, вручили пам'ятний сувенір – булаву Яна Жижки, національного героя Чехословаччини.

За повоєнні роки значно зміцніла матеріально-технічна база технікуму. В 1955 р. було побудовано гуртожиток №2, в 1957 р. – гуртожиток №3, в 1958 р. – ветеринарну клініку. В 1964 р. збудовано новий учбовий корпус на 360 учнівських місць. У технікумі обладнано 17 навчальних кабінетів та 21 лабораторію.

Далеко за межами області відомий музей Декабристів, що існує при технікумі. Щороку його відвідують сотні екскурсантів із різних куточків країни. Музей створено в 1964 р. завдяки старанням викладача історії В.І. Соболя. У 1975 р. в країні широко відзначалося 150-річчя повстання декабристів. У технікумі відбулася конференція, присвячена цій події. На ній з доповідями виступили П.М.

Денисовець – декан історичного факультету Полтавського педінституту, М.І. Брага – краєзнавець із с. Велика Обухівка, В.Д. Радько – перший секретар міському партії та інші. В цьому ж році музейну кімнату було реставровано, експозицію розширено.

У 1962 р. учнівська виробнича бригада технікуму (бригадир В.І. Складенко, він же секретар комсомольської організації технікуму) одержала на площі 5 га по 107 ц кукурудзи, на решті площі (15 га) – по 70,4 центнери, за що технікум нагороджено значком «Знатний кукурудзовод».

У XI-XII п'ятирічках технікум займав призові місця в змаганні серед технікумів Міністерства сільського господарства УРСР. У 1985-1986 н.р. він зайняв друге місце в області. В 1986 р. колектив технікуму було нагороджено грамотою та грошовою премією «Укрчгосптресту».

Випускники технікуму працюють у різних районах країни. В 1933 р. наш технікум закінчив І.Г. Вивалько – доктор біологічних наук, автор 80 наукових праць.

Зі стін технікуму вийшли Герої Соціалістичної Праці: М.К. Месак (1953 р.), К.О. Полатайло (1959 р.), Н.І. Срібна (1964 р.), О.І. Костенко (1964 р.), К.І. Гулій, І.Ф. Савченко, М.В. Шевченко, Г.Т. Джуган (1981 р.).

У радгоспі імені Декабристів працює Заслужений працівник сільського господарства України, випускниця 1964 року К.І. Цибенко. З цим господарством технікум підтримує тісні зв'язки.



Колектив викладачів технікуму

Сьогодні для успішного навчання в технікумі є всі необхідні умови. В 1987 р. став до ладу чотирьохповерховий гуртожиток на 200 місць з усіма зручностями. До послуг студентів є 17 кабінетів і 25 лабораторій, спортивний зал, бібліотека, що має фонд 39944 книги.

У технікумі існують хороші традиції. Щороку 1 вересня святкується День знань, відзначаються урочисті події в житті нашої країни. Постійно проводяться тематичні вечори з дисциплін, змагання «Кращий за професією», вечори-вогники, КВК, спортивні змагання. Працюють спортивні секції, гуртки художньої самодіяльності. Студенти технікуму є дипломантами конкурсів «Студентська весна», регіонального туру «Софійські зорі». Технікум неодноразово займав призові місця в гирьовому спорті, вільній боротьбі. П'ять студентів на 01.01.08 р.

є кандидатами в майстри спорту: Я. Гулій, І. Дьомін, В. Жаба, С. Силка, Р. Молнар.

Викладачі та студенти технікуму щороку беруть участь у виставці студентської та педагогічної творчості в НМЦ. На Дошку пошани виставки занесені викладачі С.П. Горобій, К.А. Нагорна, Л.І. Бабич, Л.М. Кострубін, Л.Г. Радченко, В.І. Радченко, Г.М. Калініченко.

Велику історичну цінність має старий корпус технікуму, колишній будинок Муравйових-Апостолів. Це будинок, в якому неодноразово бували, крім господарів І.М. Муравйова-Апостола та його синів Матвія, Сергія, Іполита, декабристи П.І. Пестель, М. Бестужев-Рюмін, М.І. Лорер, брати Вадковські та інші. Були в цьому будинку А.П. Чехов, В.Г. Короленко. Навколо будинку розкинувся старовинний парк, окрасою якого є три дуби, посаджені І.М. Муравйовим-Апостолом на честь синів-декабристів. Нащадки Муравйових-Апостолів, які проживають у Франції та Швейцарії, неодноразово відвідували Хомутець.

У 1988 р. в колишній садибі Муравйових-Апостолів проводилися зйомки двохсерійного фільму «Генеральна репетиція». В фільмі були зайняті відомі актори Б. Брондуков, Б. Ступка, М. Порфільєв та інші. В масових сценах були задіяні студенти технікуму та викладачі. Технікум підтримує зв'язки з асоціацією «Франція-Україна», головою якої є наша землячка Наталія Карманя, а також міжнародною студентською асоціацією МГЖЕ. В 1997 та 1999 роках до технікуму приїжджали студенти з навчальних вузів Франції.

З 1 липня 2004 року технікум став структурним підрозділом ПДАА. Працює в технікумі дружний колектив викладачів — 42 особи, з яких 3 викладачі-методисти, 3 старші викладачі, 16 викладачів вищої категорії, у яких є чому повчитися молоді.

Випускників технікуму можна зустріти в усіх районах Полтавщини і далеко за її межами. За 87-річну історію в Хомутці здобули ґрунтовні знання близько 15 тисяч спеціалістів, із яких 136 випускників заочного відділення зі спеціальності «Зоотехнія» та перший випуск технологів із виробництва та переробки продукції тваринництва, 42 випускники відділення ветеринарної медицини та 135 випускників спеціальності «Зоотехнія». В 2007 році 23 випускники отримали дипломи технік-технолог із виробництва та вирощування продукції тваринництва.

Попри фінансові та всі інші труднощі, які, звісно ж, не оминають і Хомутець, колектив технікуму працює з вірою у кращий завтрашній день.

Нині технікум очолює Шинкаренко Сергій Васильович.



*Шинкаренко Сергій
Васильович*

ЛОХВИЦЬКИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ТЕХНІКУМ

Історія Лохвицького технологічного технікуму Полтавської державної аграрної академії нерозривно пов'язана з історією робітничого міста Червонозаводське Лохвицького району.

Місто закладено у вересні 1928 року, коли за рішенням уряду розпочалося спорудження найбільшого на той час в країні цукрового заводу. Будівництво велося швидкими темпами. Вже через два місяці фундамент заводу був готовий. У цей час тут працювало понад 1000 робітників, 57 техніків та інженерів.

Поруч із виробничими корпусами виросло селище. Було споруджено житлові будинки, клуб, лікарню, їдальню, магазини, закладено фруктовий сад на площі 23 га.

Завод ще лише будувався, а це вже значно впливало на всю економіку району: проводилась електрифікація навколишніх сіл, поліпшувалися шляхи, будувалися мости і переправи, розширювалася залізнична мережа.

Завод планували звести за два роки, проте будівельники справилися з цим завданням раніше: 9 жовтня 1929 року підприємство стало до ладу.

Лохвицький технологічний технікум був створений як вечірній хіміко-механічний технікум при Сталінському цукровому заводі з метою підготовки спеціалістів середньої ланки, потреба в яких була досить відчутна.

У 1931 році до технікуму було зараховано 20 учнів, із них у 1936 році випущено 11 спеціалістів за кваліфікацією «технік-механік».

У довідці Центрального державного архіву народного господарства СРСР № 566 від 21.05.81 р. знаходимо такі відомості:

«В списке техникумов «Союзсахара» на 10 июля 1931 г. значится: «Сталинский химико-механический техникум готовит химиков, механиков, теплотехников». У документі указано, «что техникум был при Сталинском заводе».

У 30-і роки з-поміж багатьох проблем, які належало вирішити для економіки, особливо виділялася одна, що мала значний вплив на майбутнє спиртової галузі промисловості. Це була проблема каучуку, без якого не можна було будувати автомобілі, літаки, танки.

Місце будівництва майбутнього підприємства вибиралося з урахуванням того, що в 1929 році тут збудували потужний цукровий завод, тобто була вже готова сировинна база.

Лохвицький спиртокомбінат – це одне з найбільших підприємств спиртової галузі України і країн СНД, побудованих у 30-х роках ХХ століття для забезпечення виробництва синтетичного каучуку.

Історія будівництва підприємства розвивалася досить стрімко.

У 1930-1931 рр. зроблено всі необхідні заміри й розпочато підготовчі роботи на будівельному майданчику; у лютому 1932 р. — будівництво головного корпусу заводу, а в листопаді 1934 р. вже було завершено зведення всіх необхідних споруд.

Параграфом 1 Наказу Народного Комісаріату харчової промисловості СРСР № 640 від 7 грудня 1934 р. (м. Москва) «Про введення в число діючих підприємств Лохвицького спиртозаводу» значилося: «1 грудня прийняти в експлуатацію Лохвицький спиртозавод».

У період війни (1941-1944 р.р.) навчальний процес було призупинено, більшість викладачів і студентів воювали на фронтах.

Після визволення Полтавщини від фашистських загарбників технікум продовжив підготовку кадрів: 24 лютого 1944 року до технікуму було зараховано для проведення навчання 31-го учня повоєнних років; при цьому в технікумі було два відділення — технологічне і механічне денної форми навчання. З 1945 року технікум додатково розпочав підготовку спеціалістів для спиртової галузі за спеціальністю «Бродильне виробництво і виноробство».

Навчальний процес був організований у приміщенні заводууправління спиртового заводу; інженерно-технічні працівники цього підприємства брали активну участь в організації навчального процесу як викладачі, рецензенти, керівники дипломних проектів. Студенти проживали в гуртожитку спиртового заводу.

У повоєнний період випускники технікуму направлялися, в основному, на підприємства спиртової галузі України, Росії, Білорусії, країн Балтії.

У післявоєнні роки в Червонозаводському побудовано чимало промислових підприємств, зокрема, в 1951 році вперше став до ладу свій хлібозавод, який розміщувався в одному зі старих приміщень в центрі селища. Умови не давали змоги розширювати виробництво хлібної продукції. Ось чому в місті була побудована нова споруда Червонозаводського хлібозаводу. Нині він являється одним із 7 найбільших хлібокомбінатів області. В грудні 1979 року тут була вперше здійснена випічка хлібобулочних виробів. На сьогодні добова потужність підприємства зросла до 45 тонн випічки і становить понад 30 її видів.

Вдалим подарунком червонозаводчанам і селянам навколишніх сіл виявився відкритий 2 січня 1975 року Лохвицький міжгосподарський комбікормовий завод. Тоді випуск його продукції за добу становив 50 тонн. Нині тільки за одну зміну завод виробляє 80 тонн комбінованого корму для тваринництва, що становить 240 тонн за добу.

В 2007 році вступив до ладу діючих найпотужніший в регіоні елеватор ПАТ «Компанія «РАЙЗ» виробничою потужністю 300 тис. тонн зерна.

Розвиток цих підприємств, необхідність розширення баз практики та можливість працевлаштування привів до відкриття у 1997 році спеціальності «Зберігання і переробка зерна», а в 2011 році розпочато підготовку фахівців за спеціальністю «Виробництво хліба, кондитерських, макаронних виробів і харчових концентратів».

У 1961 році технікум перейменовано в Лохвицький технікум харчової промисловості. В 1966 році тут відкривається заочне відділення, на якому навчається працююча молодь за спеціальностями: технік-технолог бродильних виробництв і технік-механік харчових виробництв.

У 1967 році здано в експлуатацію новий навчальний корпус, у приміщенні якого й досьогодні знаходиться технікум. За період із 1972 р. до 1997 р. було побудовано два корпуси, гуртожиток, їдальню, житловий будинок. За останні роки створені нові лабораторії для нових спеціальностей, комп'ютерні класи, оснащено зал дипломного проектування.

У різні роки педагогічний колектив очолювали І.І. Петрокієнко, Н.І. Коваленко, Т.А. Абрамович, О.Є. Сатрапінський, В.І. Кишун, В.М. Корнієнко. Організацією навчального процесу, виробничого навчання, виховної роботи займалися заступники директора: Г.Д. Ампілонський, М.П. Мос-товий, О.М. Рудяченко, В.І. Кишун, О.С. Малишко, І.П. Максименко, В.О. Мірошник, Т.М. Жук, А.М. Чубань, А.А. Таранська, Г.М. Павленко, Л.В. Корнієнко, Л.І. Кузьменко, А.С. Дробязко.

Випускники технікуму відзначалися ґрунтовними фундаментальними знаннями, доброю практичною підготовкою, оскільки навчальний заклад мав власний дослідний спиртовий завод, високотехнічно обладнані слюсарно-механічні майстерні — всі швидко адаптувались до умов виробництва. Серед випускників технікуму були науковці, керівники підприємств, об'єднань харчової промисловості, працівники галузевого міністерства, викладачі техніку-мів, училищ, керівники середньої ланки підприємств.

Випускники навчального закладу до цього часу пам'ятають висококваліфікованих викладачів, які проводили заняття на високому науковому та педагогічному рівні. Це кандидати технічних наук О.Є. Сатрапінський, В.І. Баранцев; викладачі А.І. Красношапка, П.М. Сумаркін, С.М. Ухань, Н.В. Сатрапінська, З.В. Стонога, В.І. Верховський, О.М. Іваніцький, П.К. Кириленко, Н.Ф. Ухань, Г.О. Каркузакі, А.П. Соболева, Н.Ю. Мосійко, А.Г. Пономарьова, Г.І. Рибалко, К.Т. Маковецька, С.А. Шкляренко, Г. С. Гузевська, Н.А. Золотоверх, Н.М. Журавель, І.П. Москаленко, В.М. Польшин, Н.В. Хоменко, А.П. Хижняк, В.О. Сатрапінський, Л.О. Яременко, П.Є. Рева, Л.І. Рева, Л.М. Помазан та багато інших.

У роки незалежності України педагогічний колектив у зв'язку зі значними змінами на ринку праці спрямував свої зусилля для перепрофілювання навчального закладу, в тому числі на введення нових спеціалізацій і спеціальностей, впровадження ступеневої підготовки спеціалістів, що дає змогу випускникам навчального закладу вступати до ВНЗ III-IV рівнів акредитації — Полтавської державної аграрної академії, Національного університету харчових технологій, Сумського державного університету, Харківського національного технічного університету за скороченим терміном навчання.

Із 1991 р. технікум очолює В.М. Корнієнко, випускник Лохвицького технікуму 1977 року.

У 2004 році навчальний заклад реорганізований у Лохвицький технологічний технікум Полтавської державної аграрної академії. Всього в технікумі навчається більше 500 студентів за денною і заочною формами навчання.

Основною суспільною функцією Лохвицького технологічного технікуму Полтавської ДДА на сьогодні є підготовка фахівців. Відповідно до цього, умовою успішної конкуренції на ринку праці є пріоритетність знань у викладанні і навчанні студентів.

Технікум створює педагогічним працівникам умови і можливості для вдосконалення фахової майстерності, професійних умінь викладачів. Для реалізації вказаних завдань проводяться регулярні заходи з підвищення кваліфікації та стажування викладачів на передових підприємствах галузі, викладачі здобувають педагогічну освіту.

Науково-дослідна робота студентів є одним із важливих засобів підвищення якості підготовки і професійного виховання фахівців, здатних творчо застосовувати в практичній діяльності сучасні останні досягнення науково-технічного прогресу.

Реалізація науково-дослідної діяльності викладачів і студентів здійснюється шляхом організації та проведення дослідних, пошукових робіт, участі в обласних форумах, конференціях, конкурсах і олімпіадах.

Залучення до науково-дослідної роботи студентів дає змогу використовувати їх творчий і трудовий потенціал для вирішення актуальних питань економіки країни.

Навчально-матеріальна база технікуму в повній мірі забезпечує навчальний процес.

Для проведення лекційних, лабораторних і практичних занять та виробничого навчання в технікумі створено 27 навчальних кабінетів і 15 лабораторій, 3 дільниці в навчальній майстерні.

Всі кабінети та лабораторії оснащені сучасним обладнанням та приладами.

У навчальному процесі використовуються операційна система WindowsXP, OS Linux, пакет Microsoft Office (Word, Excel, PowerPoint, Access).

Загальна площа бібліотеки становить 238 м², в тому числі для зберігання фондів – 130 м². Читальна зала розрахована на 36 робочих місць, з них - 4 комп'ютерних, площею 88 м².



Визначення натури зерна в лабораторії товарознавства зерна і продуктів його переробки



Приготування тіста для випічки здоби студентами спеціальності виробництво хліба, кондитерських, макаронних виробів і харчоконцентратів

Загальний фонд бібліотеки становить 55593 примірників, з них 44056 (близько 80 %) – навчальна література, решта – художня та художньо-публіцистична для забезпечення виховного процесу та вивчення загальноосвітніх дисциплін.

Завдання, що стоять перед педагогічним колективом Лохвицького технологічного технікуму, потребують постійного вдосконалення діяльності, пошуку нових форм і методів роботи. Творчі підходи до вирішення цих завдань дають змогу сформувати позитивний досвід.

Пріоритетними напрямками діяльності педагогічного колективу технікуму є:

- модернізація освітнього процесу, забезпечення якості вищої освіти на основі компетентнісного підходу;
- удосконалення науково-методичного забезпечення навчального процесу, підвищення рівня кваліфікації кадрів та забезпечення якісного складу науково-педагогічного персоналу;
- реалізація нової моделі системи виховної роботи, сприяння розвитку студентського самоврядування та соціальної сфери;
- коригування змісту та реалізація інноваційних підходів до практичної підготовки майбутніх фахівців освіти;
- стимулювання самостійної та пошуково-дослідницької діяльності викладачів та студентів;
- впровадження в навчальний процес нових технологій навчання, сучасних електронних засобів підтримки і супроводу освітнього процесу.

Формуванню контингенту студентів в технікумі передують профорієнтаційна робота, яка проводиться відповідно до графіку роботи лабораторії профорієнтаційної роботи і професійної підготовки.

Лохвицький технологічний технікум надає освітню послугу з підготовки громадян України до вступу у вищі навчальні заклади.

Виховна робота в технікумі проводиться в тісному взаємозв'язку з навчальним процесом. Згідно з Концепцією національного виховання молоді, «ідеалом виховання виступає різнобічно та гармонійно розвинений, національно свідомий, високоосвічений, життєво компетентний громадянин, здатний до саморозвитку та самовдосконалення». В той же час виховна робота має особистісний підхід до кожного студента, оскільки цього вимагає сьогодення.

В навчальному закладі відзначаються державні та народні свята, традиційними стали Тижні предметних та фахових дисциплін, олімпіади, конкурси за спеціальностями, зустрічі випускників минулих років.

Для організації та активного проведення дозвілля студентів працюють гуртки художньої самодіяльності, клуби за інтересами. Вони дають можливість ознайомитися з різними видами мистецтва, оволодіти уміннями і навичками в розмовному жанрі, вокальному співі та хореографії (керівник Краснолуцька Ю.В.). Щорічно колектив художньої самодіяльності є учасником та призером міських, районних, обласних та Всеукраїнських фестивалів творчості.

Діяльність органів студентського самоврядування спрямована на вдосконалення навчально-виховного процесу, на якісне навчання, виховання духовності і культури студентів, зростання у студентській молоді соціальної активності та відповідальності за доручену справу. Студентська рада організовує і проводить вечори відпочинку студентської молоді, формує збірні команди для участі в районних, обласних змаганнях, конкурсах, конференціях, фестивалях; має друкований орган – газету «САМ (Студентська активна молодь)» та свою сторінку в щотижневику «Лохвицький край».

Нинішній склад педагогів — це сплав досвідченості, мудрості та педагогічних ідей.

Свій життєвий і педагогічний досвід молодим викладачам, міцні знання студентам надають викладачі-методисти: Н.М. Богдан, В.М. Корнієнко, Т.М. Жук, Л.В. Корнієнко та 18 викладачів вищої категорії: Г.Ф. Герасимчук, О.О. Богдан, О.Є. Баранюк, А.А. Таранська, Л.М. Пузь, О.В. Васильченко, В.О. Мірошник, Н.М. Харченко, О.М. Московець, А.І. Буглак, О.Л. Продченко, Л.О. Бутко, К.А. Терновий, С.М. Стеценко, О.В. Сіренко, Л.В. Кузьменко, Н.Л. Мірошник, Н.С. Роман.

Трудовими відзнаками Міністерства аграрної політики України нагороджено: «Знак Пошани» – О.О. Богдан, Т.М. Жук; «Відмінник аграрної освіти та науки» – В.М. Корнієнко, Н.А. Золотоверх, Н. М. Журавель.

Директор технікуму В.М. Корнієнко нагороджений Почесною грамотою Полтавської обласної ради та Ювілейною відзнакою до 75-річчя Полтавщини.

Педагогічний колектив технікуму має достатньо високий потенціал - більшість викладачів мають вищу категорію, є керівниками пошукових дослідницьких гуртків, активними учасниками обласних і республіканських виставок, досягнень в методичній роботі та технічної творчості викладачів і студентів. Основними напрямками творчих їх пошуків є і впровадження інно-

ваційних і інтерактивних технологій навчання, комп'ютеризація навчального процесу, методичне забезпечення самостійної роботи студентів.

Беззаперечно, підготовка сьогоднішніх фахівців неможлива без зв'язків з виробництвом. Тому в становленні і розвитку Лохвицького технологічного технікуму особлива заслуга належить місцевим базовим підприємствам харчової і переробної промисловості – Лохвицькому цукровому заводу (нині товаристо «РАЙЗ-ЦУКОР»), Лохвицькому комбікормовому заводу, Червонозаводському хлібозаводу, елеватору ПАТ «Компанія «РАЙЗ» та відомим в Україні підприємствам: ПАТ «Оболонь», ПАТ «Фірма Полтавпиво», Червонослобідський спиртовий завод, Київський завод безалкогольних напоїв «Росинка», Роменський комбінат хлібопродуктів, Фастівська пивоварня «Зіберт», Охтирський пивзавод, Полтавський хлібокомбінат № 3 та багато інших підприємств.

Від професійної компетенції, моральності та громадської позиції сьогоднішніх випускників буде залежати майбутнє нашої держави. Тому перед педагогічним колективом Лохвицького технологічного технікуму ПДАА стоять важливі завдання сьогодення: як поряд з традиційними, професійно значущими рисами майбутніх фахівців виховати в студентів ділову заповзятливість, ініціативність, конкурентоспроможність на сьогоднішньому ринку праці.

Число підготовлених спеціалістів, починаючи з першого, виданого в далекому 1936 році свідоцтва про закінчення навчання техніку-механіку Акатову Павлові Михайловичу, на сьогодні налічує більше 14 тис. випускників.

Серед них інженери, педагоги, кандидати наук, міністри, керівники підприємств, державні службовці, висококваліфіковані працівники багатьох галузей народного господарства. Але головна заслуга педагогічного колективу всіх поколінь є в тому, що створений і існує особливий статус випускника Лохвицького технологічного технікуму, який завжди користується повагою на тому робочому місці, де випала доля йому працювати.

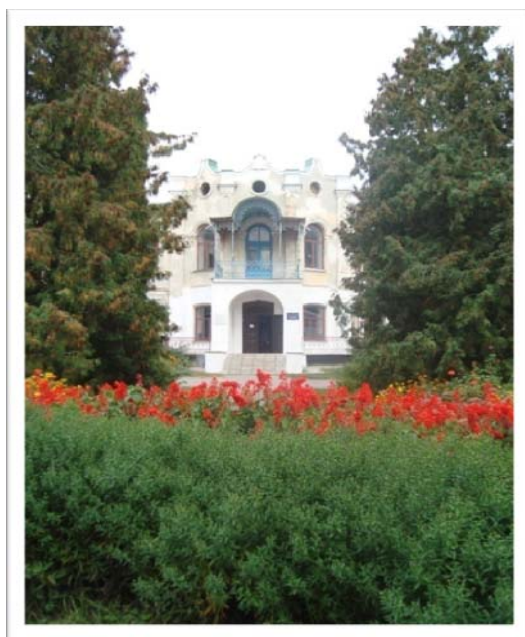
БЕРЕЗОВОРУДСЬКИЙ ТЕХНІКУМ

На межі Чернігівської і Київської областей у західній частині мальовничої Полтавської області – селі Березова Рудка, в колишньому маєтку панів Закревських, розташований Березоворудський технікум Полтавської державної аграрної академії – один із провідних аграрних навчальних закладів України I-II рівнів акредитації.

Свою діяльність навчальний заклад розпочав у далекому 1929 році, коли було організовано сільськогосподарський технікум ім. Петровського із зоотехнічним відділенням. У 1945 році було відкрито відділення «Агрономія», а у 1948 році – відділення «Механізація». За післявоєнні роки до технікуму були приєднані інші навчальні заклади:

Полтавська школа по підготовці голів колгоспів (1956 рік), Красногівський сільськогосподарський технікум (1978 рік), Писарівський зоотехнікум (1978 рік).

За часи свого існування навчальний заклад змінював назви відділень, їх склад.



Мальовнича територія навчального закладу

У 2005 році в Березоворудському технікумі відбулася реорганізація. Остання якісна зміна відбулася 2006 року, коли, згідно з наказом Міністерства аграрної політики України, він був реформований у Березоворудський технікум Полтавської державної аграрної академії. Очолив навчальний заклад Скалій Микола Володимирович – викладач-методист, відмінник аграрної освіти України. Нині директором навчального закладу є Краснюк Василь Миколайович – викладач-практик, який нагороджений Міністерством аграрної політики та продовольства медаллю «За відданість справі».



Краснюк Василь Миколайович

За роки освітньої діяльності технікум випустив близько 30000 фахівців найпочеснішої на землі хліборобської професії. З перших днів свого існування навчальний заклад був і залишається одним із провідних аграрних навчальних закладів.

Сьогодні тут фахову підготовку здійснюють 49 висококваліфікованих викладачів, серед них - відмінники освіти України - Іванина Л.П., Продан Т.В.; відмінники аграрної освіти III ступеня - Тихоліз В.І.; відзначені нагрудним знаком «Знак пошани» – Бабич Ю.В., Тихоліз В.І.; «За вагомий внесок у розвиток освіти» – Бобир С.Г.; нагороджені Почесними грамотами Міністерства аграрної політики України - Продан Т.В., Іванина Л.П., Бобир С.Г., Чайка М.М.; викладачі-методисти – Іванина Л.П., Чайка М.М., Тихоліз В.І., Продан Т.В., Бобир С.Г.; старші викладачі – Коваль І.І., Гузь О.К., Тихоліз Л.В., Чернях С.П.; 29 викладачів вищої категорії.

Підготовка фахівців ведеться на трьох відділеннях: «Експлуатація та ремонт машин і обладнання агропромислового виробництва», «Виробництво і переробка продукції тваринництва», «Виробництво і переробка продукції рослинництва». У даний час технікум готує спеціалістів і на заочній формі навчання за спеціальностями: «Виробництво і переробка продукції рослинництва», «Експлуатація та ремонт машин і обладнання агропромислового виробництва».

Студенти всіх відділень мають змогу оволодівати робочими професіями. Сучасна матеріально-технічна база навчального закладу дає змогу готувати висококваліфікованих спеціалістів сільськогосподарської справи: обладнані кабінети і лабораторії, виробничі майстерні, одне з кращих у державі колекційно-дослідне поле, навчально-виробнича ферма. Для якісної підготовки студентів та оволодіння комп'ютерними програмами задіяні два комп'ютерні класи, які працюють у мережі Інтернет, мультимедійні засоби навчання.

З трьох сільських бібліотек найкраща – технікумівська, яка у 2009 році Державною науковою сільськогосподарською бібліотекою НААН була визначена, кращою в бібліографічно-інформаційному забезпеченні навчально-виховного процесу серед ВНЗ I-II рівнів акредитації. Бібліотечний фонд нараховує понад 62000 екземплярів. Тут є як підручники та художня література, так і солідні наукові праці та часописи, розмаїття періодики. У технікумі функціонує читальна зала.

Технікум нагороджений дипломом за II місце в другому етапі регіонального огляду-конкурсу з організації та проведення навчальних практик студентів аграрних вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації зі спеціальності «Експлуатація та ремонт машин та обладнання агропромислового виробництва»; Золотою медаллю в номінації «За вагомий внесок у розвиток аграрної освіти»; дипломом за участь у XXII Міжнародній агропромисловій виставці «АГРО-2010»; дипломом за II місце в огляді-конкурсі на кращий музей серед аграрних навчальних закладів I-II рівнів акредитації; дипломом за участь у X Міжнародній Агропромисловій виставці-ярмарку «Київська осінь – 2009».



*Дружній колектив педагогічних працівників та співробітників
Березоворудського технікуму*



Матеріальна база технікуму

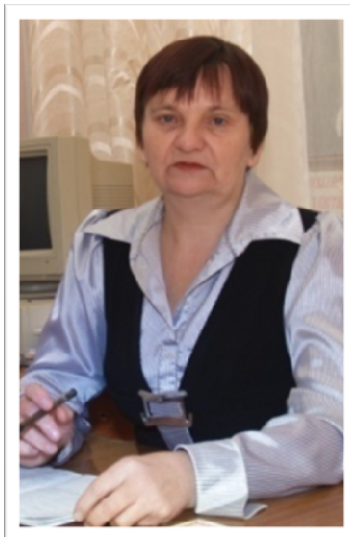
Викладацький склад технікуму постійно працює над підвищенням педагогічної майстерності, впроваджуючи інноваційні технології навчання і виховання, використовуючи особистий потенціал, а також досягнення педагогічної науки, психології та методики.

Керує навчальним процесом заступник директора з навчальної роботи Тихоліз Василь Іванович – викладач-методист, спеціаліст вищої категорії, творча особистість, талановитий керівник, що контролює і згуртовує всі методичні об'єднання навчального закладу.

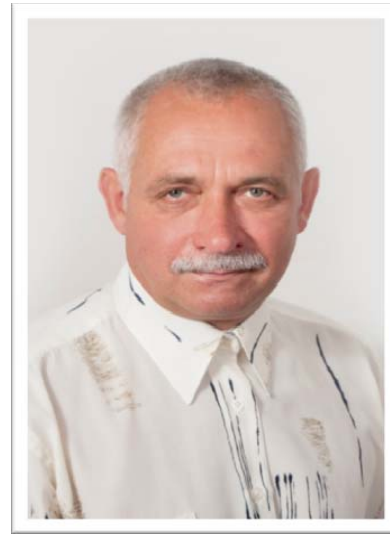
Координує виховний процес Продан Тетяна Вікторівна, заступник директора з виховної роботи, викладач-методист, спеціаліст вищої категорії, адміністратор з високими організаторськими здібностями.



В.І. Тихоліз



Т.В. Продан



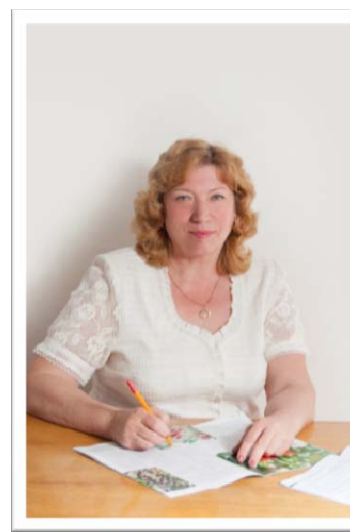
В.М. Давидов

Практичне навчання очолює Давидов Володимир Миколайович, старший майстер виробничого навчання, якому притаманні систематичне використання передового педагогічного досвіду та поєднання теоретичних і практичних умінь та навичок.

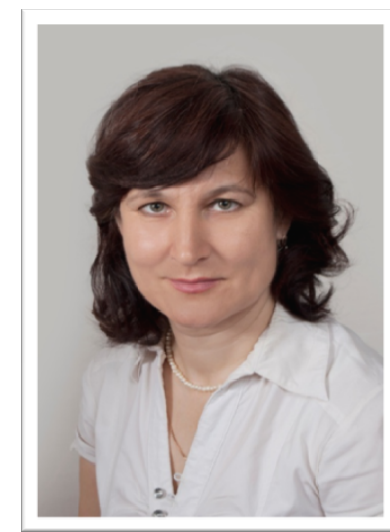
Адміністративно-господарською частиною керує Гребенюк Вадим Олександрович, інтелігентний, вимогливий керівник, який сприяє становленню позитивного іміджу навчального закладу.



В.М. Гребенюк



Івашина Л.П.



І.М. Шендрик

Ці якісні зміни відбуваються завдяки роботі методичного кабінету, який планує, організовує та проводить теоретичні конференції, педагогічні читання, методичні семінари не тільки місцевого, а й обласного та регіонального рівнів. Багато років очолювала роботу навчально-методичного кабінету Іванина Лариса Петрівна, викладач-методист, спеціаліст вищої категорії, доброзичлива, принципова, яка досконало володіє методикою викладання фахових дисциплін.

Нині очолює навчально-методичний кабінет Шендрик Ірина Михайлівна – спеціаліст вищої категорії, ввічлива, компетентна, яка визначається високим рівнем культури спілкування.

На базі навчального закладу були проведені:

- обласний семінар методистів (Іванина Л.П., Бобир С.Г.);
- виїзне засідання методичної ради Немішаєвського методичного центру; регіональний семінар заступників директорів з практичного навчання (Іванина Л.П., Шендрик І.М., Шелевер О.В., Титаренко В.О., Кульковець В.В., Кривченко А.А.);
- семінар заступників директорів з виховної роботи (Продан Т.В.);
- науково-практична конференція «Ф. Вовк – вчений і громадський діяч» (Овчаренко-Шовкопляс Г.В.);

Наші викладачі є постійними учасниками методичних заходів, які проводяться на базі НМЦ та інших навчальних закладів I – II рівнів акредитації з питань підвищення професійної майстерності:

- майстер-клас «Реалізація системного підходу до контролю умінь, знань і навичок студентів» (Бобир С.Г., Іванина Л.П., Жовнір Г.В.);
- майстер – клас «Сучасні підходи до організації методичного забезпечення гурткової роботи з навчальних дисциплін» (Коваль І.І., Іванина Л.П., Сербин А.М., Жовнір Г.В.);
- регіональний огляд-конкурс з організації та проведення навчальних практик (Кривченко А.А., Тихоліз В.І. – II місце);
- регіональний огляд-конкурс з організації та функціонування колекційно-дослідних полів зі спеціальностей напряму «Агрономія» (Бобир С.Г. – I місце).



Робота науково-методичного семінару

Викладачі технікуму є активними учасниками методичних семінарів обласного рівня: Овчаренко-Шовкопляс Г.В., «Методи впливу соціально-гуманітарних дисциплін на формування соціально-активної особистості»; Жовнір Г.В., Гузь О.К., семінар викладачів іноземної мови ВНЗ I-II рівнів акредитації «Використання мультимедійних технологій при вивченні англійської мови»; Овчаренко-Шовкопляс Г.В., Шендрик І.М., Обласна науково-практична конференція викладачів суспільних дисциплін ВНЗ I-II рівнів акредитації; Продан Т.В., семінар заступників директорів з виховної роботи ВНЗ I-II рівнів акредитації «Роль студентського самоврядування у вихованні майбутнього лідера»; Бобир С.Г., Наддолінна А.І., Всеукраїнський екологічний конкурс; Бобир С.Г., Всеукраїнська екологічна конференція «Досвід еколого-натуралістичного виховання студентів»; Рогоча Н.А., Бобир С.Г., Наддолінна А.І., Всеукраїнський науково-практичний семінар; Бобир С.Г., Гончар В.В. Всеукраїнський науково-практичний семінар «Природоохоронна діяльність в заповідних парках України»; Тихоліз Л.В., обласна олімпіада з української мови та літератури (студентка Лисенко А. зайняла 4-те місце серед 25 навчальних закладів I-II рівнів акредитації); Назаренко Н.В., обласний конкурс «Поетична весна» (студентка Нечипоренко Н. відзначена в номінації «Ліричність»).

За результатами рейтингової оцінки діяльності вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації Березоворудський технікум ПДАА посідає 8 місце в Україні.

Технологічні та переддипломні практики студенти проходять в передових господарствах: ТОВ «Пирятинагроконсерв», фірма «Агрікор-Холдінг», «ВАТ «Повстин», ПАТ «Лемешівське», «Осокор» - декоративний розсадник та інші.

Організація виховної роботи передбачає застосування новітніх технологій виховання студентської молоді, завдяки яким реалізується мета та основні принципи національного виховання.



Затишний хол

Система виховання навчального закладу забезпечує підготовку самодостатньої, інтелектуально грамотної, демократично налаштованої

особистості, що передбачає залучення її до громадської, творчої діяльності, навчання тощо.

Вся соціальна інфраструктура технікуму об'єднана в одне студентське містечко. До послуг студентів п'ятиповерховий гуртожиток на 450 місць, який має комфортні жилі кімнати, залу відпочинку, кімнату для гурткових занять, обладнану комп'ютером, дві душові кімнати, медичний пункт та аптеку.



Квітує з турботою доглянута територія технікуму

У технікумі працює їдальня, два буфети, студентське кафе, де проводяться вечори відпочинку, дискотеки.

Сьогодні студенти технікуму мають всі можливості добре навчатися і чудово проводити дозвілля. Спортивна робота технікуму проводиться на належному рівні. Яскравим підтвердженням цього є досягнення наших студентів, оскільки значну увагу в своїй роботі викладачі приділяють здоровому способу життя та заняттям фізкультурою.

Студенти разом з викладачами є активними учасниками спортивного життя не лише технікуму. Про це свідчать:

- участь у другому етапі Всеукраїнської спартакіади «Здоров'я» серед працівників аграрних ВНЗ I-II рівнів акредитації – I місце;
- участь у зональних змаганнях Всеукраїнської спартакіади «Здоров'я» серед працівників аграрних ВНЗ I-II рівнів акредитації – IV місце;
- участь у районних спортивних іграх серед сільських територіальних громад – I місце;
- участь у районних спортивних іграх, присвячених Дню студента - загальнокомандне I місце.

До послуг студентів два стадіони, спортивна зала. Щодня студентська молодь відвідує спортивні секції з волейболу, баскетболу, футболу, настільного тенісу, фітнесу.

Осередком духовності в технікумі є народний історико-краєзнавчий музей – один із кращих серед аграрних закладів України, в якому зібрані матеріали з історії та сучасності навчального закладу, села.

Територія технікуму – заповідна зона, якою пролягає туристичний маршрут «По Шевченківських місцях України». Та не лише приймала і ша-

нувала видатних гостей Березоворудська земля. Вона подарувала Україні багато славетних імен, і одне з них – ім'я великого митця Дмитра Омеляновича Луценка.

Хто ж не завмирає, коли лунає його зворушлива пісня «Мамина вишня»? Хто не схиляє голову у пошані, коли звучить його вірш?

Навіки полюбив я білі хати
Завихорені цвітом вишняки
І матіол вечірні аромати
І вас, мої хороші земляки –
Непосидючі, роботящі люди,
Господарі колосяних ланів.

Я разом з вами нерозлучно всюди.

В житті трудивсь, журился і радів.

Щорічно, на Співочому полі відбувається Всеукраїнський пісенно-мистецький фестиваль «Осіннє золото» ім. Д. Луценка, поета-пісняра, уродженця Березової Рудки, на який приїжджають гості з усіх куточків України, близького та далекого зарубіжжя, нащадки родини Закревських.

У вільний від занять час студенти розкривають свої здібності в предметних гуртках, гуртках художньої самодіяльності: хоровому, вокальному, естрадному, драматичному і танцювальному.

Уміють у Березоворудському технікумі і працювати, і відпочивати. Покоління студентів виховується на кращих народних традиціях і живляться джерелами народної творчості березоворудчан.

Відділення «Експлуатація та ремонт машин і обладнання агропромислового виробництва» засноване у 1948 році. За роки існування відділення випущено більш як 4 тис. техніків-механіків.



Студенти на практичних заняттях

Очолоє відділення Тимощук Сергій Анатолійович. На сьогодні тут навчається 126 студентів. Випускники цього відділення по закінченні навчання отримують кваліфікацію «технік-механік сільського господарства». Всі кабінети і лабораторії відділення розміщені в чотирьох приміщеннях. Відділення має належну матеріальну базу: лабораторія сільськогосподарських машин, сучасний діючий ангар із технікою, який дає змогу готувати

кваліфікованих спеціалістів технічних і технологічних спеціальностей. Лабораторія тракторів і автомобілів та ремонту сільськогосподарської техніки дає можливість якісно проводити всі практичні роботи з вивчення будови машин і технології наладки.

Для оволодіння робочими професіями «слюсар-ремонтник», «тракторист-машиніст» категорії «А» і «С» обладнано навчально-виробничі майстерні з токарним, зварювальним, ковальським цехами, що дає можливість забезпечити високий рівень набуття практичних умінь і навичок студентами.

Відділення «Виробництво і переробка продукції рослинництва» має необхідну навчально-матеріальну базу для підготовки спеціалістів аграрного виробництва та агрономів із захисту рослин.

Очолює відділення Рогоча Надія Андріївна.

Студенти відділення по закінченню навчання отримують кваліфікацію «Агротехнік» або «Агроном по захисту рослин».

Окрім цих спеціальностей, студенти отримують робочі професії: тракторист-машиніст категорії «А»; водій автотранспорту категорії «В»; квітникар-озеленювач; оператор комп'ютерного набору.

З метою вивчення екологічно чистих методів захисту рослин на відділенні планується відродити біолабораторію з розмноження трихограми, яку застосовують у боротьбі зі шкідниками на полях навчально-дослідного господарства.

Також є в нас навчально-виробнича агрохімлабораторія, яка добре оснащена необхідними приладами і матеріалами.

Базою для проведення лабораторно-практичних робіт та навчальних практик є колекційно-дослідне поле, яке отримало II місце у конкурсі серед агрономічних навчальних закладів України, а його завідувач Бобир С.Г. відзначений нагрудним знаком «За вагомий внесок у розвиток освіти». Студенти залучаються до науково-дослідної роботи: вирощують та розмножують різні види і сорти польових, плодкових, овочевих, лікарських та декоративних культур (близько 1300 різновидів).

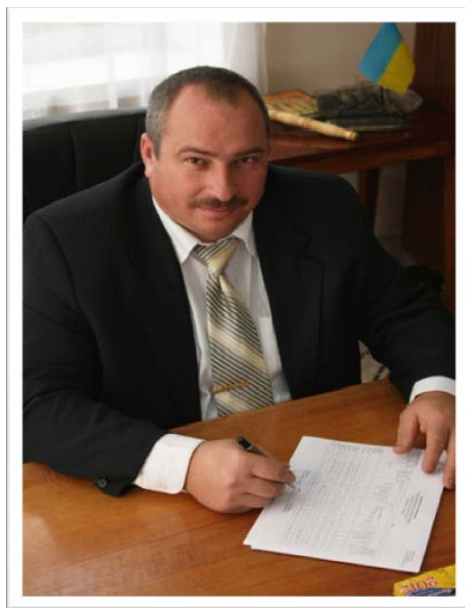
Відділення «Виробництво і переробка продукції тваринництва». Висококваліфіковані викладачі відділення творчо підходять до практичної і теоретичної підготовки студентів.

Очолює відділення Бабич Юрій Васильович.

Разом з обраною спеціальністю студенти отримують робочі професії: «оператор штучного осіменіння сільськогосподарських тварин та птиці», «бджоляр».

Об'єктами практичного навчання студентів, де проводяться навчальні практики з фахових дисциплін, є пасіка та навчально-виробнича ферма, яка в регіональному огляді-конкурсі на кращу навчально-виробничу ферму серед навчальних закладів I-II рівнів акредитації східного регіону посіла II місце. Тут обладнані лабораторії: «Технологія відтворення сільськогосподарських тварин», «Оцінка якості молока» і «Оцінка якості кормів», манеж для штуч-

ного осіменіння тварин. Студенти відділення під керівництвом викладачів займаються розведенням тварин усіх виробничих і вікових груп.



Бабич Юрій Васильович

Робота заочного відділення забезпечує якісну професійну підготовку фахівців згідно з галузевими стандартами вищої освіти та національною доктриною розвитку освіти.

Поєднання фундаментальних знань з практичною підготовкою та зв'язок з виробництвом забезпечує отримання студентами якісних знань та практичних навичок.

Заочне відділення проводить підготовку фахівців із двох спеціальностей «Експлуатація та ремонт машин і обладнання агропромислового виробництва» та «Виробництво і переробка продукції рослинництва».

Викладачі відділення постійно підвищують свою кваліфікацію на факультативах післядипломної освіти при провідних вищих навчальних закладах, на семінарах, конференціях, тренінгах.

Оскільки сьогодення належить високоосвіченим людям, здатним креативно мислити, самостійно приймати рішення і професійно діяти в межах обраного фаху, то і висококваліфікований викладацький склад Березоворудського технікуму Полтавської державної аграрної академії створює всі умови для отримання базової освіти, для розвитку творчого потенціалу кожного студента.

ПОЧЕСНІ ПРОФЕСОРИ ПОЛТАВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АГРАРНОЇ АКАДЕМІЇ



*Антонець Семен Свиридонович –
засновник ПП „Агроекологія”
Шишацького району Полтавської
області, Герой Соціалістичної Праці,
Герой України*



*Плейзе Райнер –
радник ректора з міжнародних
питань, СІМ-експерт (ФРН)*



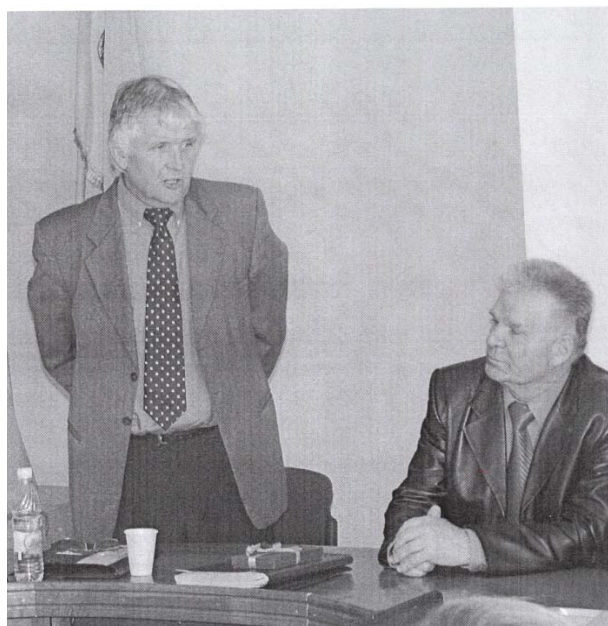
*Кьоллер Вілліке Хенінг –
професор університету прикладних наук
Вайніштефан (ФРН)*



*Моргун Федір Трохимович –
колишній перший секретар
Полтавського обкому КПУ,
Герой Соціалістичної Праці*



***Копотун Іван Афанасійович** –
колишній начальник Полтавського
обласного інформаційно-
обчислювального центру*



***Гірац Йохем** –
директор Східно-Європейського центру
університету Хоенхайм (ФРН)*



***Янерман Хайко** –
головний менеджер із проектів зі
Східною Європейською фірмою ОРА
(ФРН)*



***Коросташов
Олександр Григорович** –
голова правління СВК „Батьківщина”
Котелевського району Полтавської
області, Герой України*



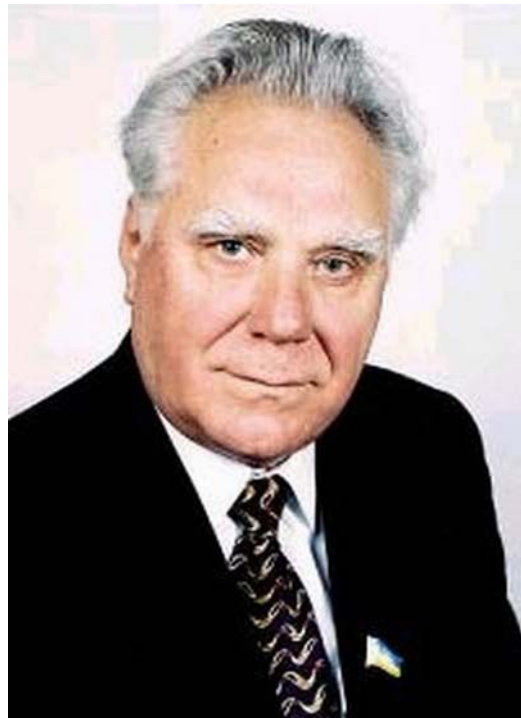
Корост Тетяна Михайлівна –
голова правління СВК „Маяк”
Котелевського району
Полтавської області, Герой України



Москаленко Василь Ілліч –
колишній керівник лабораторії
селекції озимої пшениці ПДАА,
доцент кафедри рослинництва



Рибалко Валентин Павлович –
доктор сільськогосподарських наук,
академік, професор, колишній директор
інституту свинарства УААН
ім. О.В.Квасницького



Ситник Костянтин Меркурійович –
почесний директор інституту
ботаніки НАНУ, доктор біологічних
наук, професор, академік НАНУ



Олійник Григорій Антонович –
колишній директор коледжу
управління і права,
Герой Соціалістичної Праці



Мединець Василь Дмитрович –
доктор сільськогосподарських наук,
професор



Патика Володимир Пилипович –
колишній директор інституту
агроекології та біотехнології УААН,
доктор біологічних наук, професор



Червченко Тетяна Михайлівна –
почесний директор Національного
ботанічного саду ім. М.М.Гришка,
доктор біологічних наук, професор,
член-кореспондент НАНУ



Головко Валерій Олексійович – доктор ветеринарних наук, професор, ректор Харківської державної зооветеринарної академії



Лубенець Василь Петрович – генеральний директор ПП „Агроєкологія” Шишацького району Полтавської області

Також почесними професорами Полтавської державної аграрної академії є:

Андрієнко Микола Іванович – голова правління СВК „Радянський” Кобеляцького району Полтавської області;

Шапран Василь Михайлович – колишній перший заступник голови Полтавської області державної адміністрації;

Герберт Штрюбель – проректор університету прикладних наук Вайнштефан (ФРН);

Карасик Юрій Михайлович – колишній Міністр агропромислового комплексу України;

Номич Пьер (Франція);

Браженко Іван Павлович – колишній заступник директора з наукової роботи Полтавської обласної державної сільськогосподарської дослідної станції ім. М.І. Вавилова;

Пабат Віктор Олексійович – колишній заступник Міністра аграрної політики України;

Ласло Буковінські – доктор наук, професор, декан факультету управління та менеджменту сільського та водного господарства (Угорщина);

Герасимов Веніамін Іванович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри технології тваринництва ім. М.Д. Потьомкіна Харківської державної зооветеринарної академії;

Улитько Василь Юхимович – завідувач кафедри годівлі Ульянівського сільськогосподарського інституту, випускник зоотехнічного факультету Полтавського сільськогосподарського інституту.

Балюк Іван Махтейович – керівник ПАФ «Україна» Великобагачанського району .



Балюк Іван Махтейович – керівник ПАФ «Україна» Великобагачанського району .

ЛАУРЕАТИ ПРЕМІЙ І ДЕРЖАВНИХ НАГОРОД



Писаренко Павло Вікторович – Лауреат Премії Президента України для молодих вчених за серію наукових публікацій



Самородов Віктор Миколайович – Лауреат премії ім. Л.П. Симиренка НАНУ, Заслужений винахідник України



Поспелов Сергій Вікторович – Лауреат премії ім. Л.П. Симиренка НАНУ



*Смердов Андрій Андрійович – Лауреат державної премії України
в галузі науки і техніки*



Горик Олексій Володимирович – Лауреат премії ім. В.М. Глушкова



Рибалко Валентин Павлович – двічі удостоєний звання Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки (1984, 1999 рр.)



Калініченко Антоніна Володимирівна – Лауреат Премії Президента України для молодих вчених за серію наукових публікацій

ЗМІСТ

ГІМН ПОЛТАВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АГРАРНОЇ АКАДЕМІЇ	3
ВСТУПНЕ СЛОВО РЕКТОРА	4
ІСТОРІЯ.....	5
Діяльність вищого навчального закладу до 1941 року	5
Роки воєнного лихоліття та повоєнної відбудови	28
Повоєнний період 1951 – 1970 рр.	35
Розбудова інституту 1971 – 1990 рр.	41
Розвиток навчального закладу в період незалежної України	47
Історична довідка	57
Ректорами (директорами) нашого навчального закладу в різні часи були	58
НАУКОВО-ДОСЛІДНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	65
Міжнародна інтеграція	79
Центр інтелектуальної власності та підтримки інноваційної діяльності в агропромисловому виробництві	91
ВИХОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	93
СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ	103
БІБЛІОТЕКА.....	116
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ АГРАРНО-ІНЖЕНЕРНИЙ ІНСТИТУТ.....	119
ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ.....	121
Кафедра землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазанова	133
Кафедра рослинництва	141
Кафедра селекції, насінництва та генетики	149
Кафедра загальної та біологічної хімії	152
Кафедра екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування.....	154
ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ.....	157
Кафедра безпеки життєдіяльності.....	166
Кафедра машин та обладнання агропромислового виробництва.....	168
Кафедра ремонту машин і технології конструкційних матеріалів	174
Кафедра машиновикористання і виробничого навчання.....	177
Кафедра вищої математики, логіки та фізики.....	181
Кафедра загальнотехнічних дисциплін	185
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ТВАРИННИЦТВА ТА ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ	191
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА	192
Кафедра технології виробництва продукції тваринництва ім. проф. О. П. Бондаренка.....	196

Кафедра годівлі та зоогієни	198
Кафедра розведення і генетики сільськогосподарських тварин	200
Кафедра технології переробки продукції тваринництва	203
Кафедра фізичного виховання і спорту	207
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ	216
Кафедра анатомії та фізіології тварин	219
Кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи	223
Кафедри патологічної анатомії та інфекційної патології	227
Кафедра терапії	234
Кафедра хірургії та акушерства	237

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕСУ	240
-----------------------------------	------------

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ	242
---	------------

Кафедра економіки підприємства	244
--------------------------------------	-----

Кафедра бізнес-адміністрування та права	248
---	-----

Кафедра економічної кібернетики та інформаційних технологій	251
---	-----

Кафедра іноземних мов та українознавства	255
--	-----

Кафедра маркетингу	258
--------------------------	-----

Кафедра менеджменту	259
---------------------------	-----

ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ	265
---	------------

Кафедра фінансів і кредиту	272
----------------------------------	-----

Кафедра бухгалтерського обліку	274
--------------------------------------	-----

Кафедра економічної теорії та економічних досліджень	281
--	-----

Кафедра організації обліку та аудиту	285
--	-----

Кафедра філософії, історії та педагогіки	288
--	-----

Факультет підготовки іноземних громадян	290
--	------------

Навчально-науковий інститут інформаційних та інноваційних освітніх технологій	294
--	------------

Інститут післядипломної освіти та дорадництва	297
--	------------

Науково-дослідний інститут агрономії	304
---	------------

Ліцей академії	307
-----------------------------	------------

Адміністративно-господарська частина	308
---	------------

Навчальний відділ	310
--------------------------------	------------

Відділ сприяння працевлаштуванню студентів і випускників	313
---	------------

Навчально-методичний відділ управління якістю освітньої діяльності	314
---	------------

Бухгалтерська служба	315
-----------------------------------	------------

Відділ кадрів	318
----------------------------	------------

Юридичний відділ	319
-------------------------------	------------

Музей історії академії	321
-------------------------------------	------------

Парк академії	325
Профспілковий комітет.....	329
Лікувальна та оздоровча робота	330
Редакційно-видавничий відділ.....	332
Їдальня.....	333
Аграрно-економічний коледж.....	335
Аграрний коледж управління і права	341
Лубенський фінансово-економічний коледж	364
Хорольський агропромисловий коледж.....	368
Хомутецький ветеринарно-зоотехнічний технікум.....	372
Лохвицький технологічний технікум.....	379
Березоворудський технікум.....	385
Почесні професори полтавської державної аграрної академії.....	396
Лауреати премій і державних нагород.....	401

Історично-літературне видання

**ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА
АГРАРНА АКАДЕМІЯ
(1920 – 2015 рр.)**

ІСТОРІЯ ТА ЗДОБУТКИ

Відповідальний за випуск:
Аранчій В.І., кандидат економічних наук, професор

Авторський колектив: Аранчій В.І., Кочерга А.А., Опара М.М.,
Капаєва Л.М., Якименко М.А.

